

Holy Bible

Aionian Edition®

Tinaung Takluem
Siyin Chin Bible

Holy Bible Aionian Edition ®

Tinaung Takluem
Siyin Chin Bible

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 4/18/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Siyin KJV Bible Team, 2020

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Siyin Chin at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Siyin Chin at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoa Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
- 05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Matthew	1
Mark	27
Luke	44
John	72
Sawltakte	94
Romans	122
1 Corinth	134
2 Corinth	146
Galatia	154
Ephesus	158
Philipi	162
Colossae	165
1 Thessalonica	168
2 Thessalonica	171
1 Timothy	173
1 Timothy	176
Taitus	179
Philemon	181
Hebrews	182
James	191
1 Peter	194
2 Peter	198
1 Johan	200
2 Johan	203
3 Johan	204
Jude	205
Thupualakna	206

APPENDIX

- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- Destiny
- Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Jesus in, Pa awng, amate maisak in; banghangziam cile, amate in bang ka vawt uh ci zong a
he bua uh hi, ci hi. Taciang amate in a puan zong ai-san in hawm uh hi.

Luke 23:34

Matthew

1 Abraham le David i suan ahi, Jesus Christ i khang thu sia hibang a hihi. **2** Abraham tapa Isaac; Isaac tapa Jacob; Jacob tapa Judah le a suapuite; **3** Judah le Tamar tapa te Perez le Zerah, Perez ta Hezron; Hezron tapa Aram, **4** Aram tapa Amminadab; Amminadab tapa Nahshon; Nahshon tapa Salmon; **5** Salmon tapa Boaz hi; Boaz i nu Rahab; Boaz tapa Obed; Obed nu Ruth; Obed tapa Jesse; **6** Jesse tapa David Kumpipa; David kumpipa tapa Solomon; a nu sia Uriah i zi hi ngei hi. **7** Solomon tapa Roboam; Roboam tapa Abijah; Abijah tapa Asa; **8** Asa tapa Jehoshaphat; Jehoshaphat tapa Jehoram; Jehoram ta Uzziah; **9** Uzziah ta Jotham; Jotham ta Ahaz; Ahaz ta Hezekiah; **10** Hezekiah ta Manasseh; Manasseh ta Amon; Amon tapa Josiah; **11** Josiah ta Jechoniah, Jechoniah in Babylon khua ah a ki khin ma a nei a suapui te; **12** Babylon a ki khin zawkciang Jechoniah tapa Shealtiel; Shealtiel tapa Zerubbabel; **13** Zerubbabel ta Abiud; Abiud ta Eliakim; Eliakim ta Azor; **14** Azor ta Zadok; Zadok ta Achim; Achim ta Elihud; **15** Elihud ta Eleazar; Eleazar ta Matthan; Matthan ta Jacob; **16** Jacob ta Joseph; Joseph sia Mary i pasal hi a, Mary sung pan Christ a kici Jesus hong suak hi. **17** Tua ahikom Abraham pan in David dong khang sawm le khang li hi a; David pan in Babylon ah a ki khin dong khang sawm le khang li; Babylon a ki khin pan in Christ ciang dong khang sawm le khang li a hihi. **18** Jesus Christ sua na thu sia hibang a hihi: A nu Mary sia Joseph in dokzu a piak sa hi a, a ki ngawm khop ma in Thaa Thiangotho taw nau ngil om hi. **19** Joseph sia thutang khat hi a, Mary mindaisak nuam ngawl ahikom, nol ku tu in ngaisun hi. **20** Tabang a ngaisut laitak in, a mang sung ah vantungmi khat hong ki lang a, David suan Joseph awng, Mary na zi tu in teenpui tu lau heak in: banghangziam cile a naungil sia Tha Thiangotho taw a hihi. **21** Tapa nei tu a, tua tapa in a mite mawna pan ngum tu ahi man in, Jesus ci in a min na phuak tu hi: ci in vangtungmi in son hi. **22** Hi te theampo Pathian in kamsang te tungtawn in a sonkholsa a tangtun na hi, kamsang i sonkholsa ahi, **23** En vun, ngaknu thiangotho khat naungil om tu a, tapa khat nei tu hi, a min Immanuel kiphuak tu hi, Emmanuel a khaiknasia, Pathian eite taw hong om hi, ci nopna a hihi. **24** Joseph a khanlaw ciang, Topa vantungmi i sawl bang in, Mary tenpui hi. **25** Ahihang tacil a nei dong luppui ngawl a, a min Jesus ci in phuak hi.

2 Herod Kumpi a sep lai in, Judah ngam Bethlehem khua ah Jesus a sua ciang in, nisuana sang pan mipil te Jerusalem ah hong theng uh a; **2** Hong suak Judah te Kumpipa koisung ah om ziam? Nisuana sang panin ama i aksi hong suak ka mu uh a, ama bia tu in hong theng khu hi, ci uh hi. **3** Herod kumpipa in hi thu a zak ciang in ama le Jerusalem ah a om theampo linglawng ngawp uh hi. **4** Herod in mipi te sung pan thiampi lian te le thukhamhil sya te Kaikhawm in, Christ koisung a suak tu ziam? ci in dong hi. **5** Taciang amate in, Judah ngam Bethlehem khua ah hi tu hi: banghangziam cile kamsang khat i atkhol na ah, **6** Judah ngam sung a om, nang Bethlehem awng, Judah ngam uk te sung ah a nobel na hi bua hi: banghangziam cile ka mi Israel te a uk tu nang sung pan hong piang tu hi, ci hi. **7** Tasiaciang Herod kumpipa in mipil te samku a, banghun in aksi suak ziam ci thiangtak in dong hi. **8** Taciang amate Bethlehem ah paisak a, tua nauno phatak hong zong tavun; Ama na mu uh ciang in hong sonkik tavun, keizong pai in bia tu khi hi, ci hi. **9** Amate in kumpipa son teng a zak zawk uh ciang pai uh hi; Taciang, en vun, nisuana sang pan a mu uh aksi sia nausen omna tungsan ah theng in a tawlungak dong amate mai ah pai hi. **10** Amate in tua aksi a mu uh ciang in, nasiatak in lungdam uh hi. **11** Innsung a tum uh ciang in, a nu Mary le nausen mu uh a, kun in bia tek uh hi: taciang a ken uh na manpha te sua in, kham, frankincense le myrh te pia uh hi. **12** Tua zawkciang Herod kumpipa kung ah heakkik nawngawlu in Pathian in amate i mang sung ah kidop natu a piak hu in lamdang pan in amate ngam ah cia uh hi. **13** Amate cia zawkciang, Joseph mang sung ah Topa vantungmi hong kilang a, tho in, nausen le a nu keng in, Egypt ngam ah tai vun, thu kong puak kik dong tua ngam ah om nginge vun: banghangziam cile Herod in hi nausen that tu in zong tu hi, ci hi. **14** Joseph a khanlaw ciang, nausen le a nu keng in, a zan a zan in Egypt ngam ah taipui hi. **15** Herod kumpipa a thi dong tua ngam ah om uh hi: hi thu sia, ka tapa Egypt ngam pan samkik zo khi hi, ci Topa in kamsang tungtawn in a sonkholsa ahi, a tangtun na a hihi. **16** Herod kumpipa in, mipil te i theampo hunlam a heak ciang, a thin-uk mama a, mihing sawl in, mipil te in ama kung ah phatak in a dok thu taw kisai in Bethlehem khua pan kipan a kim a pam a om patang kum ni le a nuai sia theampo that siat hi. **17** Kamsang Jeremiah i sonkholsa ahi, **18** Ramah ngam pan in kaana aw te le nasiatak in tau na aw ki za hi, a tate a om ngawl hu in Rachel i kaana sia kuama in heneam zo ngawl hi, ci thu a tangtun na a hihi. **19** Herod thi zawkciang, Egypt ngam a om

Joseph mang sung ah Topa vantungmi khat hong a kiphum zawk pociang tui sung pan hong pusuak to kilang a, 20 Tho in, nauno le a nu keng in Israel ngam hi: taciang en vun, van ki hong in, Pathian Thaa sia ah paipui in: banghangziam cile nauno that nuam in a vakhu bang hong tuaksuk in a tung ah a tawl nga, zong te thi siat zo hi, ci hi. 21 Joseph tho in, nauno le John in mu hi: 17 Taciang van pan in aw khat in, Hisia a nu Israel ngam ah paipui hi. 22 Ahihang Archelaus in ka it ka Tapa a hihi, ama tung ah ka lungkim hi, ci in a pa Herod zalai in Judah ngam uk hi, ci Joseph in hi.

a zak ciang tua ngam ah pai ngam ngawl hi: ahihang a mang sung ah Pathian in kidop natu a son bang in, Joseph zong Galilee ngam ah kihem hi. 23 Nazareth kici khua hong theng in tua khua ah om uh hi: tabang in kamsang i sonkholsa bang in, Nazareth khuami, kici tuh hi, a ci sia hong tangtung hi.

4 Tua zawkciang doaimangpa i ze-etha thuak tu in Thaa in duisung ah paipui hi. 2 Sun sawm li le zan sawm li an a tan zawkciang, Jesus a ngilkial hi. 3 Tasia ciang ze-et tu pa hongpai a, Pathian Tapa na hile, suang hite anluum suak tu in thupia in, ci hi. 4 Ahihang Jesus in, Mihingte sia anluum bek taw hi ngawl in, Pathian kam pan a pusuak kammal

a, Judah ngam duisung ah thuhil hi, 2 John in, taw nungta hi, ci in ki at hi, ci in zo kik hi. 5 Tua vantung kumpingam hong nai zo hi, na thinsung zawkciang doaimangpa in Jesus sia khuapi thiangtho uh ki kheal in na mawna uh ki sikkik vun: ci hi. 3 ah paipui a, biakinn khuvum ah a domto zawkciang, Banghangziam cile hi thu sia, duisung ah a au mikhat i aw in, Topa pai na lampi pua vun, tangsak vun, ci in, banghangziam cile Pathian in a khut taw hong kamsang Isaiah in John thu sonkhol zo hi. 4 John i dom tu in vantungmi te thupia tu a, na peang suang puansil sia kala-uk mul taw ki tak a, savun khau taw a taw ki khen ngawl tu hi, ci ki at hi, ci hi. 7 Jesus kawng hen hi; ama an sia khaumaw le ngam khuaitui in, Na Topa Pathian na ze et heak in, ci zong ki at a hihi. 5 Taciang Jerusalem pan ahizong, Judah ngam thua hi, ci in zo kik hi. 8 Tua zawkciang doaimangpa khua tatuam pan ahizong, Jordan ngun kiim theampo in mualsang mama tung ah Jesus paipui in, leitung pan ahizong a kung ah hongpai tek uh hi. 6 Amate kumpingam theampo le vangletna te lak a, 9 Ka mai mawna tek uh pualak in, Jordan ngun sung ah tui ah kun in nong bia le, hi teng theampo kong pia tu hi, ki phum uh hi. 7 Pharisee te le Sadducee te tui ki ci hi. 10 Tuasia ciang Jesus in, Satan awng, tai in: phum tu in hongpai John in a mu ciang in, maw no banghangziam cile, Topa na Pathian bek bia in a, ngul suan te, hong theng pheang tu Pathian thin- Ama na bek seam in, ci in ki at hi, ci hi. 11 Tasiaciang ukna taisan tu in akua in kidop natu hong pia ziam? 8 doaimangpa sia Jesus kung pan in tai a, vantungmi Mawna pan ki sikkikna taw a kilawm nga pha te nga te hongpai in Jesus ou uh hi. 12 John thongtak hi, tavun: 9 Ka pa uh Abraham hi ci in na thin sung ah ci thu Jesus in a zakciang in, Galilee ah pai hi; 13 ngaisun heak vun: banghangziam cile, Pathian in hi Nazareth khua nusia in, Capernaum ah om tu in pai suangtum te Abraham suan le pal in vawt thei hi, ci hi, tua khua sia Zebulun le Naphtali ngamngi, tuipi hui kong son hi. 10 Tu in thingkung te bul ah heipui ki ah a om khua a hihi. 14 Hibang teng sia kamsang ngat zo hi: tua ahikom nga pha a nga ngawl thingkung Isaiah i sonkholsa, 15 Zebulun ngam le Naphtali sia phuk tu a, mei sung ah bum hi. 11 Kei ka hile ngam, Jordan ngun ngal tuipi pai na lam hui, Gentile mawna ki sikkik na in tui kong phum hi: ahihang ka mite omna mun Galilee; 16 Khuazing sung ah a teang nung pan hongpai pa sia kei sang in vanglian zaw a, mihingte in, a lian mama khuavak mu tu a, thina lim a peangdap toaisak tu zong ka kilawm bua hi: Ama in nuai ah a om te tung ah khuavak tang tu hi, ci thu a Tha Thiangtho le mei taw tuiphumna hong pia tuh hi: tangtun na a hihi. 17 Tua hun pan kipan Jesus in, 12 A khut sung ah tangkheaplaw toai in, tangzap tu hi, Na mawna ki sikkik vun: banghangziam cile vantung taang tang teng beamsung ah thun tu a, tangsi te sia kumpingam hong nai zo hi, ci in thuhil kipan hi. 18 a mit thei ngawl mei taw hal tu hi. 13 Tua laitak in Jesus Galilee hui ah a va laitak in ngasa man te u Jesus sia Galilee pan Jordan ngun ah tui ki phum tu nau ni, tui sung ah ngen a pai laitak mu hi, tua u nau in John kung ah hongpai hi. 14 Ahihang John in ama ni te sia Peter a kici Simon le a nau Andrew te a hihi. tho a, Keima sia nangma i nong tuiphum tu hizaw 19 Jesus in amate tung ah, Hong zui tavun, mihing napi, kei kung ah nang hongpai zaw ni ziam? ci hi. mante kong suaksak tu hi, ci hi. 20 Tasia pociang 15 Tasiaciang Jesus in Tu hile hibang hi phot hen, amate in a ngen te nusia uh a, ama zui pai uh hi. banghangziam cile thutang suana theampo a kicin 21 Tua mun pan a paisuak uh ciang, Zebedee tapa kul hi, ci hi. Taciang John zong thukim hi. 16 Jesus tui te ni James le John te u nau mu hi, amate sia a pa

taw ngunkuang sung ah a ngente a phaw laitak hi a; le lei a bo zong thukham sung pan a nobel bawkno Jesus in amate sam hi. 22 Tasia pociang a ngunkuang khat zong khuangkhem ngawl in bo thong ngawl tu le a pa nusia in zui pai hi. 23 Jesus Galilee ngamsung theampo ah vak in, amate synagogue tatuam te ah thuhil a, kumpingam lungdamna thu son kawm in natna tatuam a thuak cina te damsak siat hi. 24 Syria ahizong in a kuamapo in thupiakte seam a, ngualdang ngamsung theampo ah a minthang mama a: natna le zong a hil le, vantung kumpingam sung ah lian hi, ngimna namcin a thuak cina theampo ahizong, doai kici tu hi. 25 Banghangziam cile, thukhamhil te le vei te, butthi thei te le langngaw te damsak siat hi. 26 Galilee, Decapolis, Jerusalem, Judah le Jordah gunnngal pan mihon tampi te in Ama zui uh hi.

5 Tua mihonpi te Jesus in a mu ciang in mualtung ah kato hi: a tosuk zawkciang, a nungzui te a kung ah hongpai uh hi: 2 Taciang a kam hong in, amate thuhil a, 3 Thaa thu ah a zawnkhala te thuphatoai a hihi: banghangziam cile vantung ki ukna sia amate a, a hihi. 4 Thum le tau in a kap te thuphatoai a hihi: banghangziam cile amate in henepna nga tu hi. 5 Mi nunneam te thuphatoai a hihi: banghangziam cile amate in leitung ngamh lua tu uh hi. 6 Thutang suana an du tui du bang in a du te thuphatoai a hihi: banghangziam cile amate a ngilva kik tu hi. 7 Hesuakna neite thuphatoai a hihi: banghangziam cile amate hesuakna ma sangkik tu hi. 8 Thinsung thiango te thuphatoai a hihi: banghangziam cile amate in Pathian mu tu hi. 9 Kilemma a vawt te thuphatoai a hihi: banghangziam cile amate Pathian tate kici tu hi. 10 Thutang suana hang in vawtsiata a thuak te thuphatoai a hihi: banghangziam cile vantung ngam sia amate a, a hihi. 11 Keima hang in ngual in mawsiatna taw hong vawtsia a, leilot thu a tatuam a son ciang in, thuphatoai na hi uh hi. 12 Lungdam vun a, angtang vun, banghangziam cile vantung ah na thaman uh lian mama hi: banghangziam cile note mai ah kamsang te zong tabang ma in vawtsia ngei uh hi. 13 Note sia leitung i ci na hi uh hi: ahihang ci sia a al na a om nawn bale, bangbang in al kik thei tu ziam? doipua ah vawk in peangtaw sikcil tu simngawl bangma phatuam ngawl hi. 14 Note sia leitung i khuavak na hi uh hi. Mualdawn ah a kisa khuapi sia kilia thei ngeingawl hi. 15 Kuama in khuamei a det ciang khum taw khup ngei ngawl hi, meidetna munsang na ah suan in de hi; taciang tua meivang in innsung theampo tangsak hi. 16 Na khuavak uh midang te muna ah tang tahlen, tabang in amate in a pha na vawt te mu tu a, van ah a om na Pa pokna pia tu uh hi. 17 Keima sia thukham le kamsang te thu siatsua tu in hongpai hi, ci in ngaisun heak vun: siatsua tu in hongpai ngawl khi hi, a kicingsak tu in hongpai zaw khi hi. 18 Amantak kong son hi, van

ahizong in a kuamapo in thupiakte seam a, ngualdang kici tu hi. 20 Banghangziam cile, thukhamhil te le Pharisee te na dem zo bua u le, vantung kumpingam sung ah tum thei ngawl tu nu hi, ci in kong son hi. 21 Nidanglai in, tualthat heak in; tualthat te thukhenna thuak tu kilawm hi, ci thu na zazo uh hi. 22 Ahihang keima in hibang in kong ci hi, a kuamapo matlap nei ngawl in a suapui te tung ah a thin-uk peuma, thukhenna thuak tu hi: taciang a kuamapo in, a suapui a zawngsak sia zong thukhen upa te kung puak tu kilawm hi: a kuamapo in, a suapuipa mi ngoai a ci peuma, hell sung a theng tu kilawm hi. (Geenna g1067) 23 Tua ahikom biaktau tung ah piak tu na ken ciang in, na suapui khatpo i hong mawsiatna khatpo na phawk le, 24 Na piaktu sia biaktau mai ah nusia phot in a, na suapuipa kung ah pai masa in; kilemma na vawt zawkciang, biakpiakna pia kik pheang in. 25 Khat po in thu hong vawt a hile, zumkong na thetma in, lamkallak ah manlang in ama taw thukimna vawt pak in; tabang a hibale, thukhen te kung hong ap tu a, thukhen te in palik te hong ap in, palik te in thonginn ah hong khia tu hi. 26 A mantak kong ci ciang, liausum na piak siat mateng thonginn sung pan na suakta thei batu hi. 27 Nidang in palngul mawna vawtheak in, ci sia na zaksa uh a hihi: 28 Ahizong tu in, khatpo in numei khat khialpui nopna thin taw a en a hile, a thinsung pan tua nu taw khial zo hi. 29 Na ziatsang mit in hong khialsak a hile, khelkeak in vawk in: na pumpi vekpi taw hell sung ah na ki khaik tu sang in pumpi khen khat na sup tu phazaw hi. (Geenna g1067) 30 Na ziatsang khut in hong khialsak le, tan in vawk in: na pumpi vekpi taw hell sung ah na ki khaik tu sang in pumpi khen khat na sup tu phazaw hi. (Geenna g1067) 31 Khat po in a zi a khul nuam a hile, khulna lai pia tahen, kici hi: 32 Ahihang keima in, khatpo in paktatna thu simngawl a zi a khul le, a zi sia palngul mawna vawt suaksak hi, taciang tua a ki khul numei a tenpui kik pa zong, palngul mawna vawt ma hi veve hi. 33 Nidang in, kamciam pia heak in, ahihang Topa kung ah na kiciamna te tangtun in, ci thu na zazo uh hi: 34 Ahihang kei ka hile hibang kong ci hi, kiciamna vawt lilim heak in; van sam in kiciam heak in; banghangziam cile Pathian kumpi tokhum a hihi: 35 Lei sam in kiciam heak in; banghangziam cile Pathian i peang ngak na mun hi:

Jerusalem sam zong kiciam heak in; banghangziam cile a lian kumpipa omna mun khuapi a hihi. **36** Na lu sam in zong kiciam heak in, banghangziam cile kilangtak in thaman hong pia tu hi. **7** Ahizong, na na samzamno khat vomsak le kangsa thei ngawl ni nget ciang in Pathian nei ngawl te in matlap nei ngawl hi. **37** Ahihang, ngualdang taw na ki paupui ciang a thuap kikik bang in ngen heak vun: banghangziam in, A "hi" te "hi"; a "hi ngawi" te "hi ngawi" ma ci vun: cile amate in tam tatak ngen bialbuai le Pathian in za banghangziam cile hi teng zawkciang sia pha nawn tuansap tu in um uh hi. **8** Amate bang hi heak vun: na ngawl hi. **38** Mittang khat luang in mit tang khat, kisapna uh na nget uh ma in, na Pa uh in he siat zo hatang khat luang in ha tang khat, ci thu na zaksa uh hi. **9** Tua ahiciang, hibang in thu ngen vun: vantung a hihi: **39** Ahihang kei hibang in kong ci hi, siatna te na khak heak vun: khatpo in na ziatsang biang **40** Khatpo in na puansil dei in thu hong vawt le, na tungsil zong pia vet in. **41** Nang hong zawthawkawt mawna ka maisak uh bangma, kote mawna zong khatpo in tai khat hongpaisak le, tai ni dong paipui hong maisak ta in. **42** Van hong ngen te pia in, ciang hong pu ngawl in, phatngawla sung pan in hong tankhia tan: nuam te zong nial heak in. **43** Na innparm it in, na ngal ukzawkna, vangletna le minthanna a tawntung in te ensan in, ci thu na zaksa uh a hihi. **44** Ahihang nangma a, a hihi. Amen. **14** Ngual i khialna te na kei kong cina pan, na ngal te uh it vun a, no hong maisak uh le, vantung a om na Pa in note khialna hamsiat te thupha pia vun, no hong ensan te atu zong hong maisak tu hi. **15** Ahihang ngual khialna na thungsetsak vun; **45** Tabang in vantung a om na Pa uh i tate na hi tu uh hi: banghangziam cile Ama in misia le miphah te tung ah ni suaksak a, thuman le thuman ngawl te tung ah ngua zusak hi. **46** Banghangziam cile no hong it te bek na it uh le, bang thaman a om ziam? siadong te nangawn zong in tabangma seam hi ngawl ziam? **47** Na suapui te bek na paupui uh le, **48** Vantung a na zong tabangma vawt hi ngawl ziam? **49** Tua ahicom, mizawng te hu na na piak uh ciang in, a ki hitheamsak te in ngual pok tu thangai in synagogue sung le lampi dung teng ah a vawt bang in, na mai uh pan lemle tum in vawt heak vun. Amantak kong ci ciang, amate thaman a sang hi zo hi. **3** Ahihang mizawng te hu na na piak ciang in, na ziatsang khut i sep sia, na veisang khut in he heak tahen: **4** Kuama heak ngawl in mizawng te na hu na, thuku a mu na Pa in thaman a kilangtak in hong pia tu hi. **5** Thu na nget ciang in a ki hitheamsak te bang in ngen heak in: banghangziam cile amate sia synagogue sung le lamkabom ah ding in, ngual i mu thei tu in thungen nuam sap si. Amantak in kong ci ciang, amate sia thaman nga zo uh hi. **6** Ahihang, thu na nget ciang in, na inndoi sung ah tum in a, kongkha na kha zawkciang, a ki mu ngawl na mun ah a om na Pa kung ah thungen in; taciang thuku a mu na Pa in a lu na na samzamno khat vomsak le kangsa thei ngawl ni nget ciang in Pathian nei ngawl te in matlap nei ngawl hi. **7** Ahizong, na kumpingam hong piang taken. Vantung ah na deina a kicin bang in, leitung ah kicing taken. **11** Tu **10** Na kumpingam hong piang taken. Vantung ah na deina a kicin bang in, leitung ah kicing taken. **11** Tu **12** Ngual dang ni in ka nisim an uh hong pia ta in. **13** Ze-etna sung ah hong paipui vet in. **14** Ngual i khialna te na kei kong cina pan, na ngal te uh it vun a, no hong maisak uh le, vantung a om na Pa in note khialna hamsiat te thupha pia vun, no hong ensan te atu zong hong maisak tu hi. **15** Ahihang ngual khialna na thungsetsak vun; **16** Bektham ngawl in, na na tan uh ciang in, a ki hitheamsak te bang in maikhing in om heak vun: ngual mu na ah antang ci a maisak bua uh le, noma khialna te zong na Pa uh in hong maisak ngawl tu hi. **17** Ahihang, nang na hile, an na tan ciang in, na lu sathau thi in a, na mai phiat in. **18** Tua hile na antan hunlam ngualdang kung ah ki lang ngawl tu a, a kumu ngawl na mun ah a om na Pa mai bek ah kilang tu hi: taciang thuku a mu na Pa in kilangtak in thaman hong pia tu hi. **19** Nget i neak thei, eakseau thei le nguta te i phul in a nguk theina hileitung ah na neisa uh khol heak vun: **20** Nget i neak thei ngawl, eakseau thei ngawl le nguta te in phul in a nguk thei ngawl na mun, vantung ah noma atu in neisa te khol zaw tavun: **21** Banghangziam cile na neisa omna mun ah na thin le lung zong om tu hi. **22** Mittang sia pumpi atu in khuavak a hihi: na mit a ciim le, na pumpi khuavak siat tu hi. **23** Ahizong, na mit a pha bua a hile, na pumpi theampo mial siat tu hi. Tua ahicom na sung ah a om khuavak a thim le, tua khuazing sia bangza zing tuh ziam? **24** Kuama in to ni i sal hi thei ngawl hi: banghangziam cile ama in khat ensan tu a, khat it tu hi; khat zaw sia beal tu a, a dang khat sia thusimngawl tu hi. Pathian le neisa i sal na seam khawm thei batu hi. **25** Tua ahicom kei kong ci na ah, bang na ne tu uh a, a hibale, bang dawn tu nu ziam: taciang na pumpi atu in, bang na sil tu uh ziam, ci in na nuntakna atu in thintoi heak vun. An le tui sang in na nuntakna, nik le puan sang in pumpi thupi zaw hi

6 Mizawng te hu na na piak uh ciang in ngual mai ah na vawt thak tu kidawm vun, tabang in ngual mu na ah na vawt uh le vantung a om na Pa uh kung pan in thaman bangma nga ngawl tu nu hi. **2** Tua ahicom, mizawng te hu na na piak uh ciang in, a ki hitheamsak te in ngual pok tu thangai in synagogue sung le lampi dung teng ah a vawt bang in, na mai uh pan lemle tum in vawt heak vun. Amantak kong ci ciang, amate thaman a sang hi zo hi. **3** Ahihang mizawng te hu na na piak ciang in, na ziatsang khut i sep sia, na veisang khut in he heak tahen: **4** Kuama heak ngawl in mizawng te na hu na, thuku a mu na Pa in thaman a kilangtak in hong pia tu hi. **5** Thu na nget ciang in a ki hitheamsak te bang in ngen heak in: banghangziam cile amate sia synagogue sung le lamkabom ah ding in, ngual i mu thei tu in thungen nuam sap si. Amantak in kong ci ciang, amate sia thaman nga zo uh hi. **6** Ahihang, thu na nget ciang in, na inndoi sung ah tum in a, kongkha na

ngawl ziam? 26 Van a leang vacim te en vun: amate ngawl in om tu ziam? 12 Tua ahikom ngual in no in thai cing ngawl, anla ngawl a, saal sung ah zong tung ah hong vawt le na oai uh theampo, ngualdang khol ngawl hi; ahihang vantung ah a om na Pa in tung ah zong vawt tavun: banghangziam cile hiteng amate vak hi. Vacim te sang in thupi zaw hi ngawl theampo sia thukham le kansang te thu theampo a nu ziam? 27 Note sung pan thintoi na taw a khan khaikim thu a hihi. 13 Kongbiang ciak pan in tum vun: tong khat a pe thua thei akua om ziam? 28 Banghang banghangziam cile siatna a then kongpi le lampi sia in nik le puan atu thintoi nu ziam? Duisung ah unok zai mama a, a tum tam mama hi: 14 Banghangziam pak te bangbang in khang ziam, ci in ngaisun vun; cile nuntakna a then kongpi le lampi sia ciak hi, a naseam ngawl hi, pat khau zong hual ngawl hi: 29 Kei tawn tha le a tum tawm hi. 15 A sungsang sia ngia kong ci na pan, Solomon in a vangletha theampo taw hangsan hi napi, ki phualseal in na kung hongpai leilot a kipua ciang zong tua unok pak te khat zong ban kamsang te kidawm vun. 16 Ama te i nga tungtawn in ngawl lai hi. 30 Tua ahikom, tu in pak a, zingciang in na tel tu uh hi. Mihing te in lingkung pan in sapit le thei vawk in a ki hal tu lo lai a lopa te bekzong Pathian in a lo ngei ziam? 17 Tabangma in thingkung pha in nga zeam a hile, tua te sang in, note hong zeam zawkan pha nga a; thingkung pha ngawl in nga pha ngawl ma lai tu hi ngawl ziam, maw no upna no te. 31 Tua nga hi. 18 Thingkung pha in nga pha ngawl a nga thei ahikom, bang i ne tu ziam? a hibale, bang i dawn ngawl bangma in, thingkung pha ngawl zong nga pha tu ziam? a hibale, bang sil tu hi ziam, ci in thintoi nga thei ngawl hi. 19 Nga pha nga ngawi thingkung heak vun. 32 Banghangziam cile hite theampo sia peuma phuk in, meisung ah khia hi. 20 Tua ahiciang Gentile te in zong thei bul uh hi: hibang te na kisap amate i nga te pan in amate hi na tatak na tel tu uh uh hunlam vantung ah na Pa uh in he nginge hi. 33 hi. 21 Topa, Topa, ci in hong sam theampo vantung Tua sang in Pathian kumpingam le ama i thutang kumpingam sung ah tum siat ngawl tu uh hi; ahihang suana zong masa vun; taciang hi nate theampo zong vantung a a om i Pa deibang a seam te bek tum tu hi. hong pia thua tu hi. 34 Tua ahikom zingciang atu in 22 Tua ni ciang in, Topa, Topa, na min taw mailam thu thintoi in om heak vun: banghangziam cile zingciang sonkhol hi ngawl khu ziam? taciang na min taw doai in ama atu thintoi tu zam. Tuni phatngawlna teng tuni te zong hawkhia hi ngawl khu ziam? bekdom ngawl atu kicing zo hi.

7 Thukhenna taw na ki peal thei natu in, ngualdang thukhen heak vun. 2 Banghangziam cile ngual dang te thu na khen uh bangma in, ngualdang te in zong no tung thu hong khen tu hi: ngualdang te na tekak bangma in hong te kik tu hi. 3 Na mit sung ah thing tawnpui thintoi ngawl in, na suapuipa mitsung a om nin themno sia banghang en ni ziam. 4 Na mitsung a om thing tawnpui om nginge in, na suapuipa mitsung a om nin themno sia kong kheisak tu, bangbang ci thei tu ni ziam? 5 A ki hitheamsakpa, na mitsung a thing tawnpui sia vawk masa in a; tuazawkiang na suapuipa mitsung a nin themno sia kheisak tu in thiangtak in mu thei tu ni hi. 6 A thiangtho nate ui te na pia heak vun a, vok te mai ah pale te lot heak vun, a peang nuai ah sikcil tu a, leheak in hong pet tu hi. 7 Ngen vun, hong pia tu hi; zong vun, mu tu nu hi; king vun, hong ki hon tu hi: 8 Banghangziam cile a ngen te in nga hi; a zong te in mu hi; a king te ki hon tu hi. 9 Na tate in anlum hong ngen le, a kua in suangtum na pia tu uh ziam? 10 Ngasa hong net ciang, kua in ngul na pia tu uh ziam? 11 Na phat ngawl uh kawm pan in na tate letsong pha nano piak tu na he uh le, vantung a a om na Pa uh in a ngen te a tamzawkan in pia

5
8 Jesus mualtung pan hong tuaksuk ciang in, mihonpi te in zui uh hi. 2 Tasiaciang miphak khat a kung ah hongpai in, a biak zawkciang, Topa, uk hipo le te, hong thiangsak thei ni hi, ci hi. 3 Jesus in a khut zan in, tham a, Ka uk hi, thiang tan, ci hi. 4 Jesus in tua pa tung ah, Ngai in, kuama son heak in; ahihang thiampipa kung ah pai in kilak in, midang atu tetti hi tu in, Moses thupiakna bang in, biakpiakna pia in, ci hi.

5 Jesus Capernaum khua sung a tum ciang in, zakhat mihing hi tu ziam, hui le tuipi te nangawn in a thu uk ngalkampang khat a kung ah hongpai in, hesuak ngai hi, ci hi. 28 Jesus ngalkhat Gargesenes ngam a ngen hi, 6 Topa awng, ka naseampa langngaw nat thet ciang in, than pan hong pusuak doai vei thinna in inn ah lum a, ngim mama hi, ci hi. 7 Jesus in am ni taw ki si hi, amate sia ngilo mama ahikom, tua ama kung ah, Hongpai in damsak tu khi hi, ci hi. 8 lampi sia kuama in tawn ngam ngawl hi. 29 Amate Tua ngalkap mangpa in, Topa, nangma vateak ka inn au in, Jesus, nang Pathian Tapa, ko kung ah bang sung dong nong pai tu ki phu ngawl khi hi: ahizong kin nei ni ziam? A hun cin ma ko hong vawtsia tu in kamkhat bek son po le te, ka naseampa dam lel tu hongpai ni ziam? ci uh hi. 30 Tuak sung pan a khuala hi. 9 Banghangziam cile keima sia khutnuai a om hiat na mun ah an zong tu a ki tha vokhon te om hi. ka hi a, ka khutnuai ah zong ngalkap te nei khi hi; 31 Doai te in Jesus thum uh a, nong hawkhia tu a khatpo pai in, ka cile pai a, a dang khat sia hongpai hile, zesung vokhon sung ah hong tumsak tan, ci hi. tan, ka cile hongpai hi; ciang ka naseam khat, hisia 32 Jesus in, Pai vun, ci hi. Amate pusuak in vokhon te seam in ka cile seam hi, ci in zo kik hi. 10 Jesus in hi sung ah tum uh hi: taciang, en vun, vok te a vekpi in thu a zak ciang, lamdangsa in, a nungzui te kung tai a, tuipi sung ah kinuntaw suk in, tuisung ah thi siat ah, A tatak in ka ci ciang, Israel te sung nangawn ah hi. 33 Vokcing te khuapi sung ah tai in, doai vei te hibangza a lian upna mu ngeingawl lai khi hi. 11 Kei ni tung ah thupiang teng son uh hi. 34 Tua ahikom kong ci na ah, nisuana le nitumna pan in mihing tam khuapi sung mihing bup Jesus taw kisi tu in hongpai mama hongpai tu a, vantung kumpingam sung ah tek uh a: a mu uh ciang amate ngamngi pan pusuak Abraham, Isaac le Jacob te taw tokhawm tek tu hi. 12 tu in ngen uh hi.

Ahihang kumpingam sung ah omte sia kaana le ha

ngoaina om na mun, doipua khuazing sung ah khia tu hi.

13 Jesus in ngalkap mangpa kung ah, Cia kik tan,

na upna bang in kivawtsak zo tu hi, ci hi. Ngalkap mangpa naseampa tua hun laitak lian in dam hi.

14 Jesus Peter innsung a tum laitak in, Peter zi i nu

sia cisa natna taw dam ngawl in mu hi.

15 Jesus in a khut pan tham in, a cisa dam hi: taciang tho in,

amate leangna do hi.

16 Nitak sang hong thet ciang in, doaivei tam mama hong paipui uh hi: Jesus in a

kammal taw thaah niin te hawkhia in, cina theampo

damsak siat hi:

17 Hi thu sia, Ama vateak ma in i

thaneamna le i natna theampo hong laksak siat hi, ci

in kansang Isaiah sonkhol thu a tangtun na a hihi.

18 Jesus in a kim a om mihon tampi te a mu ciang in,

ngalkhat ah pai tu in thupia hi.

19 Thukhamhil khat a kung ah hongpai a, Syapa awng, na pai na po ah

kong zui tu hi, ci hi.

20 Jesus in, Ngia te in kua nei a, tungleang vacimte in zong bu nei uh hi; ahihang

mihing Tapa in a lu ngak natu nangawn zong nei

ngawl hi, ci hi.

21 A nungzui dang khat in, Topa awng,

pai in ka pa hong vuisak masa tan, ci hi.

22 Ahihang Jesus in, Hong zui tan, mithi te in amate i mithi te vui

tahen, ci hi.

23 Jesus ngunkuang sung a thet ciang in,

a nungzui te in zui hi.

24 Taciang en vun, tuipi sung ah huipi suangval hong tho ngawp a, ngunkuang sia

tui in khum hi: ahihang Jesus sia mu hi.

25 A nungzui te hongpai in phong a, Topa awng, hong hun tan:

bocip khu hi, ci hi.

26 Jesus in, Banghang in lau nu ziam, upna no te awng? ci hi.

Tua zawkciang Jesus tho in, hui le tuipi thupia hi; taciang thim khipkhep hi.

27 Lamdang sa mama uh a, hi sia pa sia bangbang

9 Jesus ngunkuang sung ah tum a, a langkhat dong kantan in, ama khuapi ah theng hi. 2 Langngaw nat hang in lupna tung ah a lum cina khat, Jesus kung ah hong paipui uh hi: Jesus in amate upna a mu ciang in cina pa kung ah, Ka tapa awng, thinnuam in om in; na mawna ki maisak zo hi, ci hi.

3 Tasiaciang thukhamhil te pawlkhat in, hi sia pa in Pathian thusimngawl hi, ci in a thinsung uh pan ci uh hi.

4 Tabang in a ngaisut uh Jesus in he a, Banghang in thupha ngawl na thinsung uh pan ngaisun nu ziam?

5 Na mawna hong ki maisak zo hi; a hibale, tho in a, lampai in, ci koisia ol zaw ziam?

6 Mihing Tapa in leitung ah mawmaisak theina vangletna nei hi, ci na heak thei natu uh in, cina pa kung ah, tho in a, na luppha la in, na inn ah cia in, ci hi.

7 Taciang ama zong tho in, a inn ah cia hi.

8 Tua thu mipi te in a mu uh ciang in, lamdangsa tek in, hibang in mihing te tung ah vangletna a pia

Pathian poktek uh hi.

9 Jesus tua mun teng kantan

in pai a, Matthew a kici pa khat shia piakna zum

sung ah ato mu a: Hong zui tan, ci hi.

Taciang ding vangiat in Jesus nungzui hi.

10 Tua zawkciang in, Jesus anne tu in a to ciang, siadong te le mawnei te

zong hongpai in nungzui te taw tokhawm tek uh hi.

11 Pharesee te in a mu ciang in a nungzui te kung

ah, na syapa uh banghang in hibang mite taw anne

ziam? ci uh hi.

12 Ahihang Jesus in a zakciang in

amate tung ah, A cidam te in syavuan kisam ngawl

hi, cina te bekma in kisam hi.

13 Ahihang pai tavun a,

biakpiakna sang in hesuakna dei zaw khi hi, ci thu

a khipkhep hi: banghangziam cile miphya te

sam tu in kong pai bua hi, mawnei te ki sikkik natu

kong pai hi, ci hi. 14 Tua zawkciang, John nungzui te sia khuapi le khuano te ah vak kawkoai in, amate a kung ah hongpai a, koma le Pharesee te antang synagogue sung ah kumpingam lungdamna thu son tawntung khu hi, banghang na nungzui te antang kawm in, natna namcin a thuak te damsak siat hi. 36 ngawl ziam? ci hi. 15 Jesus in, Bangbang in zinei pa Mihon te amu ciang in, amate tung hesuakna thin nei omlaitak in a lawmte antang tu ziam? ahihang zinei hi, banghangziam cile amate sia toi mama uh a, a pa sia amate kung pan in mundang ah a ki paipui cing tu om ngawl a peakkeak tuu taw kibang sa hi. zawkciang amate antang pheang tu hi. 16 Kuama in 37 Tua zawkciang, a nungzui te kung ah, Anlak tu puan luisa khat a thak taw phaw thua ngei ngawl hi, tam mama napi, naseam te tawm hi; 38 Tua ahikom banghangziam cile, tua a phaw thua na puanthak in anneipa tung ah, anla tu naseam mi tam mama hong puan lui sia kaikin tu a, ekkeak seseam tu hi. 17 Tasia sawl natu, thu na ngen vun, ci hi.

10 Jesus in nungzui sawmien te sam in, tha-nin te hawkhiat thei natu le natna namcin damsak thei na vangletha pia hi. 2 Nungzui sawmien te i min sia hi teng a hihi; a masa phit in Peter kici Simon le a nau Andrew; Zebedee i tapa James le a nau John; 3 Philip le Bartholomew; Thomas le siadongpa Matthew; Alphaeus i tapa James le Thaddaeus kici Lebbeus; 4 Canan minam Simon, le Jesus leheakpa Judah Iscariot te a hihi. 5 Hi sawmien teng paisak in thiupia hi, Gentile te kung paina lampi le Samaria minam te i khuapi sung ah tum heak vun: 6 Ahihang, Israel minam sung pan a mangthang tuu te kung ah pai zaw vun. 7 Na pai uh kawm, vantung kumpingam hong nai zo hi, ci in thuhil tavun. 8 Cina te damsak vun, miphak te thiangsak vun, mithi te thosak vun, doai te hawkhiat vun a, a thong in na san uh te sia a thong ma in pia tavun. 9 Na sumbawm uh sung ah kham, ngun le tau ngo te keng heak vun, 10 Na khualhaw na atu thungkua ahizong, puan sil ni ahizong, peangdap kop ni le ciangkhut te zong keng heak vun: banghangziam cile naseampa an vak tu kilawm hi. 11 Khuapi sung a hibale, khuapi khatpo sung na tum tu uh ciang, zintun natu a ki phu le a ki phu ngawl dong masa vun; na pusuakik dong tua mun ah tam vun. 12 Innsung na tum uh ciang, innreak te nuksset vun. 13 Tua inn sia a ki phu le, ama tung ah na thupha uh theng tu hi: ahihang a ki phu bale, noma tung ah hong heakkik tu hi. 14 Taciang khatpo in note hong sang ngawl le na thu uh hong ngai nuam ngawl te tung ah, a inn a hibale, a khuapi pan na pusua uh ciang, na peang i leivui te thin vun. 15 A tatak kong ci ciang, thukhen ni ciang in tua khuapi sang in Sodom le Gomorah te thuakna sia ol zaw lai tu hi. 16 En vun, ngia hon sung ah tuu bang in kong paisak hi: Tua ahikom ngul bang in pilvang vun a, vakhu bang in cingh tavun. 17 Mihing te kidawm vun: banghangziam cile zum ah hong ap tu a, synagogue sung ah hong vel tu hi; 18 Keima, na tetti pan na uh le Gentile te hang in thunei te le kumpi te mai ah hong puak tu uh hi. 19 Ahihang amate i hong ap ciang in,

bang son tu le bangbang son tu, ci thintoi in om heak vun: banghangziam cile a hun a cin ciang na pau tu uh hong kipia tu hi. 20 Banghangziam cile noma pau hi ngawl in, na sung uh ah a om na Pa uh i Thaa in pau hi zaw hi. 21 Suapui laipe cilteal zong thi na ciang ki then tu a, a pa in a tapa ahizong: tate in a nu le a pa ahizong thi na dong ki then tu uh hi. 22 Ka min hang in mi theampo in hong ensan tu hi: ahihang a tawp dong a thuakzo sia suataknna nga tu hi. 23 Hi khuapi sung ah hong ki vawtsia le, a dang khat ah tai vun: A tatakin kong ci ciang, mihing Tapa hong paikik ma in, Israel te khuapi theampo thengsiat man ngawl tu nu hi. 24 Nungzui khat sia a syapa sang in a sanzawk ngawl bangma, naseam pa zong a topa sang in sangzaw ngawl hi. 25 Nungzui sia syapa bang ahizong, naseam khat sia a topa taw a kibang le, pha zo hi. Innteak sia Beelzabub a kici le, a innkuapui te kicizaw kan tu hi ngawl ziam? 26 Tua ahikom, amate lau heak vun: a kilang ngawl tu in phualseal thei a om ngawl bangma; heak ngawl tu in a ki phualseal thei zong om ngawl hi. 27 Khuazing sung ah kong son te sia khuavak sung ah son tavun a, a thimtham na zak uh te innkhum tung pan in na thangsak tu uh hi. 28 Taciang, pumpi that in, tha a that thei ngawl te lau heak vun: ahihang tha le taksa pumpi hell sung ah a lalcip khawmsak thei sia lau zaw vun. (Geenna g1067) 29 Tonbawm ni sia pia khat in ki zuak hi ngawl ziam? ahizong tua tonbawm khat nangawn na Pa thu ngawl in lei ah tak ngawl hi. 30 Ahihang note na hi uh le na lu tung ah na samzam te dong in hong ki simsk siat sa a hihi. 31 Tua ahikom lau heak vun, note sia tonbawm tam mamate sangin manphazaw nu hi. 32 Akua mapo mipi mai ah kei hong pualak peuma, vantung Pa mai ah ama zong ka pualak tu hi. 33 Ahihang mihingte mai ah kei hong nial peuma, vantung Pa mai ah zong ka nial tu hi. 34 Leitung ah kilemma puak tu in hongpai hi, ci in ngaisun heak vun: kilemma puak tu in hongpai ngawl zaw in, namsau taw hongpai khi hi. 35 Banghangziam cile Keima sia, pa le tapa te, nu le tanu te, nu le monu te ki tukalsak tu in hongpai khi hi. 36 Khatpo i a ngal te sia ama innsung pan hi tu hi. 37 Akua mapo kei sang in a nu le a pa a it zaw sia, kei taw ki phu ngawl hi: kei sang in a tapa le a tanu a it zaw sia kei taw ki phu ngawl hi. 38 Akua mapo ama thinglamte pua in ka nung hong zui ngawl peuma, kei taw ki phu ngawl hi. 39 A nuntakna a zong peuma a nuntakna sum tu hi, keima hang in a nuntakna a suplaw peuma nuntakna mu tu hi. 40 Note hong sang peuma keima hong sang hi a, keima hong sang peuma in keima hong sawlpa a sang a hihi. 41 Kamsang min taw kamsang a sang

peuma thaman nga tu hi; miphia min taw miphia a sang peuma thaman nga tu hi. 42 A tatak kong ci ciang, a kuamapo in, a nobel te sung pan, khatpo sia nungzui mintaw tuivot hai no khat a pia le, thaman sumthong peuma ngawl tu hi.

11 Jesus in a nungzui sawmleni te thu a hil zawkciang, tua mun pan pusuak in, amate khuapi sungteng ah hilna pia tu le thuhil tu in pai hi. 2 Thongginn sung pan in tuiphumpa John in Christ nasep nate a zak ciang in, a nungzui ni te sawl a, 3 Jesus kung ah, Nangma sia hongpai tu pa na hi ziam, a hibale a dang ngak laitu khu ziam, ci in dong hi. 4 Jesus in, Heakkik tavun a, na zak le na mu uh teng John tung ah sonkik vun; 5 Mittaw te khuamu in, peangbai te lampai thei a, miphak te thiangsak in, nangong te khuaza thei a, mithi te thosak in, mizawng te tung ah lungdamma thu ki tangko zo hi. 6 Akua mapo kei hang in muanlakna a nei ngawl te thuphatoai a hihi, ci in zo kik hi. 7 Amate a heakkik zawkciang Jesus in mipi te tung ah John thu son kipan a, Duisung ah bang en tu in pai nu ziam? Hui i seam phaikung ngawk ziam? 8 Bang en tu in pai nu ziam? Puanneam hoi nano sil mu nuam nu ziam? en vun, puanneam nano sil te kumpi innsung ah a om te a hihi. 9 Bang en tu in pai nu ziam? Kamsang ziam? hi hi, kamsang bek domngawl hi, kong ci hi. 10 Banghangziam cile, en in, na mai ah na lampi puakhol tu in ka thupuak sawl khi hi, ci a ki atkholsa thu sia, John thu a hihi. 11 A tatak ka ci ciang, numei sung pan a piang teng sungpan tuiphumpa John sang in a lianzaw kuama om ngawl hi: ahihang vantung kumpingam sung ah a nobel sia nangawn John sang in lianzaw lai hi. 12 Tuiphumpa John hunlai pan in tuni dong vantung kumpingam sia zawthawkthu taw ki suttol in, a ngoltol te in sut in la hi. 13 Banghangziam cile, kamsang theampo le Moses thukham te in John hundong maisang thu sonkhol zo uh hi. 14 Hi thu te na sangthei uh le, Elijah hongpai tu hi, a ci sia a ma John hi zo hi. 15 Zak natu bil nei theampo in za tahlen. 16 Tu hun mihing te sia bang taw sonte tu khi ziam? Amate sia sumbuk te ah to in, a lawmte a biakpui patang te taw kibang hi. 17 Tamngai kong tum uh hang lam nuam ngawl nu hi; katap kong law uh hang zong kap tuan ngawl nu hi, ci uh hi. 18 Banghangziam cile John sia ne ngawl dawn ngawl in hongpai ciang, amate in doai vei hi, ci uh hi. 19 Mihing Tapa sia ne le dawn in hongpai ciang, amate in, en vun, an tuang pa, sapittui tuang pa, siadong te le mawnei te i lawmpa, ci uh hi. Ahihang ciimna in a tate mawsiatna pan suatak hi. ci hi. 20 Jesus in nalamdang a tamzaw

a vawtna khuapi te a ki sikkik nop ngawl hang in 11 Jesus in, Note sung ah mi khat in tuu khat nei mawsiat a: 21 Chorazin awng! na mailam bing hi! hi, tua tuu sia sabbath ni in dumsung ah tak bang Bethsaida awng! na mailam bing hi! banghangziam hile, pusua ngawl in om tu ziam? 12 Mihing sia tuu cile na sung ah a ki vawt nalamdang te, Tyre le Sidon sang in bangza phazaw ziam? Tua ahikom sabbath khua sung ah ki vawt hile, khau-ip le vut taw a ki ni ah na pha sep tu kilawm hi, ci hi. 13 Tuapa kung sikkik uh ngei zo tu hi. 22 Ahizong kei kong ci na pan, ah, Na khut zan in, ci hi. A khut a zan ciang in, a thukhenna ni ciang Tyre le Sidon te nang sang in khut langkhat bangma in dam hi. 14 Tua zawkciang thuak nop zawlai tu hi. 23 Nang Capernaum awng! Pharisee te pusuak uh a, ama sia bangbang in susia van dong in lapsang hi napi, hell sung dong khaiksuk thei tu, ci thu vaihawm uh hi. 15 Jesus in tua thu a na hi tu hi: banghangziam cile na sung ah a ki vawt nalamdang te Sodom ah ki vawt hile, tuni dong taang heak ciang mundang ah pai a: mihon tampi in zui uh hi, amate natna theampo damsak hi; 16 Ama thu lai tu hi. (Hadēs g86) 24 Ahihang, kei kong ci na pan, Tua thu in kamsang Isaiah sonkholina, 18 En vun, ka thukhenna ni ciang nang sang in Sodom leitang i Tua hun tealsa ka naseampa; keima i ka it pa, ama sung ah laitakin Jesus in, Simlei le vantung i Pa. Ka Topa ka thaa a lungkim mama hi: ama tung ah ka thaa awng, mipil mithiam te kung pan in na sealcip thu ka koi tu a, ama in Gentile te tung ah thukhenna lak te, hi patangno te tung ah pualak na hi man in ka tu hi. 19 Ama sia kuama nial ngawl tu a, au zong lungdam hi. 26 Hi taken, Pa awng: hibang teng a au ngawl tu hi; lampi ah kuama in a aw za ngawl tu piang tu na dei na a hihi. 27 Ka Pa in na theampo hi. 20 Ama in zawnna nga a, a ki kuaikhumsa pumpa hong pia zo hi: Pa simngawl kuama in Tapa a he a thiaktan batu hi, a khu va buai mei-inn zong mit bua uh hi; Tapa le Tapa in a telsak nop te simngawl ngawl tu hi. 21 Gentile te in ama min um in muang kuama in Pa a he bua uh hi. 28 Van ngit pua in a tu uh hi. 22 Tua zawkciang doai vei hu in a thin-am toite theampo, ka kung ah hongpai tavun, tawlhgakna khat, a mittaw in, a pau thei ngawl khat Jesus kung kong pia tu hi. 29 Ka hakkol la in ki suan vun; keima ah hong paipui uh hi: Ama in tua mittaw le a pau tung pan ki sin vun; banghangziam cile keima in cingh in thinsung ki niamkhiakna nei ka hi kom: na thaa atu in tawlhgakna na mu tu uh hi. 30 Banghangziam cile, ka hakkol puak nop a, ka van a zaang hi.,

12 Tua hun laitak, Jesus sia sabbath ni khat losung kantan in pai a; a nungzui te a ngilkial ahikom, zungtang hui te hiat in ne uh hi. 2 Ahihang Pharisee te in a mu uh ciang, Jesus kung ah, en in, na nungzui te in sabbath ni sep tu a kilawm ngawl te seam hi, ci uh hi. 3 Ahihang Jesus in amate tung ah, David le a lawm te a ngilkial uh ciang in, bang vawt ci sim ngei ngawl nu ziam? 4 David sia Pathian innlung ah tum in, amate neak tu a kilawm ngawl, thiampi te bek i a neak thei tu in Pathian mai ah a ki lui anluum te ne uh hi. 5 Biakinn sung ah thiampi te zong sabbath ni sim in, sabbath thukham paltan napi, mawsatna thuak ngawl hi, ci in thukhambu sung ah sim ngei ngawl nu ziam? 6 A tatak in kong ci ciang, biakinn sang in a lianzaw khat om hi. 7 Biakpiakna sang in hesuakna ka dei zaw hi, a ci sia i a khaikna he le uh te, maw nei ngawl khat mawsiat ngawl tu nu hi. 8 Banghangziam cile mihing Tapa sia sabbath i Topa a hihi, ci hi. 9 Tua mun pan Jesus a pai zawkciang, amate synagogue sung ah tum uh hi. 10 En vun, a khut zaw khat om hi. Amate in, sabbath ni in cina damsak sia ngeina om ziam? ci a mawna tu zong nuam in dong uh hi.

11 Jesus in, Note sung ah mi khat in tuu khat nei mawsiat a: 21 Chorazin awng! na mailam bing hi! hi, tua tuu sia sabbath ni in dumsung ah tak bang Bethsaida awng! na mailam bing hi! banghangziam hile, pusua ngawl in om tu ziam? 12 Mihing sia tuu cile na sung ah a ki vawt nalamdang te, Tyre le Sidon sang in bangza phazaw ziam? Tua ahikom sabbath khua sung ah ki vawt hile, khau-ip le vut taw a ki ni ah na pha sep tu kilawm hi, ci hi. 13 Tuapa kung sikkik uh ngei zo tu hi. 22 Ahizong kei kong ci na pan, ah, Na khut zan in, ci hi. A khut a zan ciang in, a thukhenna ni ciang Tyre le Sidon te nang sang in khut langkhat bangma in dam hi. 14 Tua zawkciang thuak nop zawlai tu hi. 23 Nang Capernaum awng! Pharisee te pusuak uh a, ama sia bangbang in susia van dong in lapsang hi napi, hell sung dong khaiksuk thei tu, ci thu vaihawm uh hi. 15 Jesus in tua thu a na hi tu hi: banghangziam cile na sung ah a ki vawt nalamdang te Sodom ah ki vawt hile, tuni dong taang heak ciang mundang ah pai a: mihon tampi in zui uh hi, amate natna theampo damsak hi; 16 Ama thu lai tu hi. (Hadēs g86) 24 Ahihang, kei kong ci na pan, Tua thu in kamsang Isaiah sonkholina, 18 En vun, ka thukhenna ni ciang nang sang in Sodom leitang i Tua hun tealsa ka naseampa; keima i ka it pa, ama sung ah laitakin Jesus in, Simlei le vantung i Pa. Ka Topa ka thaa a lungkim mama hi: ama tung ah ka thaa awng, mipil mithiam te kung pan in na sealcip thu ka koi tu a, ama in Gentile te tung ah thukhenna lak te, hi patangno te tung ah pualak na hi man in ka tu hi. 19 Ama sia kuama nial ngawl tu a, au zong lungdam hi. 26 Hi taken, Pa awng: hibang teng a au ngawl tu hi; lampi ah kuama in a aw za ngawl tu piang tu na dei na a hihi. 27 Ka Pa in na theampo hi. 20 Ama in zawnna nga a, a ki kuaikhumsa pumpa hong pia zo hi: Pa simngawl kuama in Tapa a he a thiaktan batu hi, a khu va buai mei-inn zong mit bua uh hi; Tapa le Tapa in a telsak nop te simngawl ngawl tu hi. 21 Gentile te in ama min um in muang kuama in Pa a he bua uh hi. 28 Van ngit pua in a tu uh hi. 22 Tua zawkciang doai vei hu in a thin-am toite theampo, ka kung ah hongpai tavun, tawlhgakna khat, a mittaw in, a pau thei ngawl khat Jesus kung kong pia tu hi. 29 Ka hakkol la in ki suan vun; keima ah hong paipui uh hi: Ama in tua mittaw le a pau tung pan ki sin vun; banghangziam cile keima in cingh in thinsung ki niamkhiakna nei ka hi kom: na thaa atu in tawlhgakna na mu tu uh hi. 30 Banghangziam cile, ka hakkol puak nop a, ka van a zaang hi.,

24 Ahihang Pharisee te in hi thu a zak uh ciang, hi sia pa in doai te hawkhia hi ngawl in, doai te i topa Beelzebub vang taw in hawkhia hi, ci uh hi. 25 Jesus in amate ngaisutna he a, Ngam khat sia ki khen in a ki do le, siatna sung theng tu hi; khuapi le inn te zong ki khen in a ki do uh le, kip ngawl tu hi: 26 Satan in satan hawkhia in, ama le ama ki khen in a ki do le; bangbang in a ngam kip thei tu ziam? 27 Keima in Beelzebub vang taw doai te ka hawkhia a hile, na tate uh in a kua vang taw hawkhia ziam? Tua ahikom amate sia note i thukhen te ahi uh hi. 28 Keima in Pathian Thaa vangletna taw in doai te ka hawkhia a hile, Pathian kumpingam sia no kung ah hong theng si. 29 Kua in mihing thahatpa hencip masa ngawl in a inn sung ah tum in a van sut thei tu ziam? Mi thahat pa a hen zawkciang bek in a innsung om van te sut thei tu hi. 30 Keima taw hong om ngawl peuma ka ngal hi a; keima taw a kaikhawm ngawl peuma a thezau a hihi. 31 Tua ahikom mihing te mawna tatuam le sonsiatna tatuam te ki maisak tu hi: ahihang Tha Thiangtho a sonsia peuma ki maisak ngawl tu hi. 32 Akua mapo in mihing Tapa sia kammal taw a do peuma, ki maisak tu hi: ahihang khatpo in Tha Thiangtho sia kammal taw a do peuma sia, tu hun

le hongpai pheang tu hun sung ah zong ki maisak ngawl tu hi. (aiōn g165) 33 Thingkung pha in a pha nga a; thingkung pha ngawl in nga pha ngawl nga hi: kaikhop ngawp ciang in, ngunkuang sung ah tuksuk banghangziam cile, thingkung sia a nga pan in ki he in, to hi; taciang in mihonpi theampo sia tulii hui ah thei hi. 34 Maw, no ngul ngilo suan te, note sia mihing ding tek uh hi. 3 Taciang in sontena te zang in thu ngilo te hi napi, bangbang in kampha pau thei tu nu tampi son a; En vun, thaiici poai pa thaiici poai tu ziam? banghangziam cile na thinsung uh pan a let in hongpai hi; 4 A poai ciang in, thaiici pawlkhat te sia na muk uh pan pau nu hi. 35 Mipha te thinsung sia lamzin tung ah tak a, tungleang te hongpai in na manpha te pan in napha te ma pusuak hi: taciang nekhawng siat hi: 5 Pawlkhat te sia suang tam in, mipha ngawl te i na manpha ngawl pan in napha leidai na mun ah tak hi: tawmvei sung in hong po pai ngawl ma pusuak hi. 36 Ahihang, kei kong ci na ah, a hi, banghangziam cile lei thuk ngawl hi: 6 Tabang kuamapo phattuamna om ngawl a pau kammal te in ni hong sua ciang, nisa in kang a; zungthuk nei pan thukhenna thuak kik tu hi. 37 Nangma kampau te ngawl ahikom in vuai in ngawtak siat hi. 7 Pawlkhat hang in na suakta tu a, nangma kampau na ma taw te sia lingphung sung ah tak a; lingkung te khang in mawsiatna thuak tu ni hi, ci hi. 38 Thukham hil te in zapcip siat hi: 8 A dang te sia leipha na sung le Pharisee te pawlkhat in, syapa awng, musakna ah tak a, pawlkhat te a se zakhat, pawlkhat te sia lim khat hong lak tan, ci uh hi. 39 Jesus in, Mihing a se sawmluk, pawlkhat te sia a se sawrm thum in pha ngawl le thu man ngawl te awng; kamsangpa khang hi. 9 Zak natu bil nei peuma in, za tahlen, ci Jonah musakna lim simngawl a dang om ngawl hi: 40 hi. 10 Taciang in nungzui te Jesus kung ah hongpai Banghangziam cile, Jonah sia whale ngasa ngilsung a, banghang in sontena taw thuson ni ziam? ci in ah ni thum le zanthum sung a om bangma in; mihing dong uh hi. 11 Jesus in, Banghangziam cile, vantung Tapa zong lei sung ah ni thum le zan thum sung om kumpingam thuku heak thei na sia note hong kipia zo tu hi. 41 Thukhenna ni ciang in Nineveh khuami te hikale, mipi te ki pia ngawl lai hi. 12 Banghangziam sia hi minam te taw hong ding tu a, mawsiat tu uh cile, a neite ki pia thua tu a, a dimlet in nei tu hi: hi: banghangziam cile amate in Jonah thuhil na a ahihang a nei ngawl te kung pan in a neisun zong ki zak uh ciang in kisik tek uh hi; en vun, Jonah sang laksak lai tu hi. 13 Tua ahikom amate tung ah sontena in a lianzaw ziaksung ah om hi. 42 Thukhenna ni te taw thuson khi hi: banghangziam cile amate sia ciang in, thangsang ngam kumpinu hong ding tu en napi mu ngawl; ngai napi za ngawl in tel zong tel a, hong mawsiat tu hi: banghangziam cile kumpi thei ngawl uh hi. 14 Kamsang Isaiah in maisangthu a Solomon ciimna za nuam in leitung mongkhat pekpan sonkholna ah, note sia za napi na tel bua uh hi; mu in hongpai hi; en vun, Solomon sang in a lianzaw tu hi napi, kan tel ngawl nu hi, a ci thu amate tung ziaksung ah om hi. 43 Thaniin sia mihing khat sung ah tangtung hi. 15 Banghangziam cile, hi minam te pan a puasua ciang, mun ko ngaw sung teng ah sia a mit te khua mu ngawl, a bil te khuaza ngawl, a tawlgak natu zong in vak kakawai napi, mu ngawl hi. thinsung in bangma tel thei ngawl in, a nuntak na 44 Ka pusua na mun inn sung ah heakkik tong, ci hi; a uh zong ki kheal ngawl hang in, a natna te zong ka thet ciang in tua inn sia a hawm, a ki phiat sa le a ki damsak ngawl zadong in, amate sia a thinpui lei a, a pua sa in mu hi. 45 Tasiaciang, pai in ama sang a bil uh in khua za hak bek domngawl in a mit uh zong suzkaw thaniin sali te kaizawn in, tua inn sung ah tum thi siat hi. 16 Ahizong, note sia na mit in mu a: na bil in om khawm uh hi: tuapa i omdan sia amasa sang in zong in za ahikom in thuphatsoi na hi uh hi. 17 A suk zawkan hi. Hibang tatsia minam te tasia bangma tatak ka ci ciang, na mu uh le na zak uh te kamsang hi tu hi, ci hi. 46 Jesus mihon pite thu a hil laitak in, A te le mi thutang te in mu nuam mama napi, mu tha nu le a suapuipa te hong theng a, a puasang ah ama ngawl hi; za nuam mama napi, za tha ngawl hi. 18 paupui nuam in ding uh hi. 47 Taciang mi khat in, en Tuahang in thaiici poaipa thu sontena sia ngai vun. 19 in, na nu le na suapui te nangma paupui nuam in Lamzin tung ah atak thaiici i khaikna sia, khatpo in puasang ah ding hi, ci in son hi. 48 Jesus in, Ka nu kumpingam thu za a, tel thei ngawl hi, taciang mi pha akua ziam? a kua ziam ka suapui te? ci in zo kik hi. ngawl pa hongpai in, a thinsung ah a ki poai thaiici 49 Taciang, a nungzui te kawk in, En in, ka nu le ka sia laksak hi. 20 Suangtam na mun ah a tak thaiici suapui te! 50 Akua mapo vantung a om Ka Pa i deina sia, thu a zak pociang lungdamtak in a sang te hi; 21 bang a seam peuma, ka suapui pa, ka suapui nu te a Ahihang zungthuk tha ngawl ahikom, tawmvei sung bek khom in: tua thu hang in haksatna le vawtsiatna a thet ciang, tawnga kik pai hi. 22 Lingphung sung a

tak thaici te sia, thu za napi; hileitung thinngimna, siat hi; tasiabangma in hileitung a bo ciang in piang leitung hauna i theamna in tua thu zapcip a, nga zo tu hi. (aiōn g165) 41 Mihing Tapa in, Ama vantungmi te ngawl hi. (aiōn g165) 23 Leipha na ah a tak thaici te sia, sawl tu a, mi a khialsak te le siatna a vawt te ama thu za a, a telthiam te hi; tua te in a nga hong nga a, ukna sung pan kaikhawm tu hi; 42 Tua te sia kaa pawlkhat te a se zakhat, pawlkhat te a se sawmluk, na le hangoaina mun mei sung ah khiasuk tuh hi. pawlkhat te a se sawmthum ciang dong khang hi. 43 Taciang in mipha te sia a Pa uh i ukna sung ah 24 Jesus in amate tung ah sontena adang khat son ni bang in tang tu uh hi. Zak natu bil nei theampo thua a, Vantung kumpingam sia pasal khat in a lo in za tahlen. 44 Vantung kumpingam thu sia, losung sung ah thaici pha a cing taw kibang hi: 25 Hi kale, ah a ki sealcip na manpha taw kibang hi; tua neisa ngual mut lan in, a ngal pa hongpai a, zungtang sung sia khatpo in a mu ciang in, phual a, lungdam mama ah mimphei ci a poai zawkciang, ciakik hi. 26 Thaici in a neisa theampo zuak hi, taciang tua lo lei hi. hong po in, tanghui te hong luak ciang in, mimphei 45 Vantung kumpingam sia a manham pale a zong te hong kilang hi. 27 Tabang ahiciang, naseam te sumleang pa taw kibang hi: 46 Ama in a manham intreakpa kung ah hongpai a, Topa awng, na losung pale khat a mu ciang in, a neisa theampo zuak in, ah thaici pha poai hi ngawl ni ziam? koisung pan lei hi. 47 Vantung kumpingam thu sia tuipi sung ah hi mimphei te hong theng ziam? ci in dong hi. 28 a ki pai, ngasa tatuam a awk ngen taw kibang hi: Inntreakpa in hite sia ka ngalpa i vawt a hihi, ci hi. A 48 A ngen a dim ciang in tuihui ah kai a, a to kawm naseam te in ama kung ah, pai in mimphei te ka bot in teal hi, ngasa pha te bawm sung ah heang a, a tu uh ziam? ci in dong hi. 29 Ahihang intreakpa in, bot pha ngawl te sia vawk hi. 49 Hi leitung bo ciang in heak vun; banghangziam cile mimphei te na baw uh tabangma hi tu hi: vantungmi te hongpai in, mipha te ciang, zungtang te taw bot khawm tha tu nu hi, ci hi. 50 sung pan in mi pha ngawl te khen tu a, (aiōn g165) 50 30 Anlak hun dong khang khawm phot taken, anlak Kaana le hangoaina mun meisung ah khia tu hi, ci in hun ciang in mimphei te khawm masa vun a, na lom zo hi. 51 Jesus in, Hi thu te theampo na tel zo uh hen zawk uh ciang hal vun: ahihang zungtang te a ziam? ci in dong hi, amate in tel khu hi, Topa, ci in zo hile seuu sung ah thun vun, ci in anla te ka ci tu hi, ci kik uh hi. 52 Jesus in amate tung ah, Tua ahikom, hi. 31 Jesus in sontena dang khat ma a son thua na vantung kumpingam atu in a ki hil thukhamhil te sia, a ah, Vantung kumpingam sia pasal khat in ankam cii neisa a lui le a thak a veckpi in a pusua inn neipa taw la in, lo sung ah a poai taw kibang hi: 32 Tua thaici kibang hi. 53 Jesus in hi sontena te a son zawkciang sia thaici theampo sung pan a nobel hi: ahihang hong tua mun pan in pusuak hi. 54 Ama ngamsung a tum khan ciang in ante teng sung pan a liabel hong suak ciang in, amate i synagogue sung ah thuhil a, amate a, a kung hong suak hi, tua hu in van a vacim te zong in lamdangsa mama in, hibang ciimna le vangletna hongpai in a bak te tung ah tawlnga hi, ci hi. 33 Jesus nei nasep te sia koisung pan nga ziam? 55 Ama sia in amate tung ah sontena dang khat a son thua sia; lettama pa tapa hi ngawl ziam? Mary sia a nu hi Vantung kumpingam sia nupi khat in tol tawm a lak ngawl ziam? James, Joses, Simon le Judah te zong sia, anvui law thum sung ah hel a, tua tol tawm cilik in ngawl ziam? James, Joses, Simon le Judah te zong i anvui theampo a pawmsak siat taw kibang hi, ci hi. 34 kung ma ah hong om hi ngawl ziam? koisung pan Jesus in hi sontena te zang in mipite tung ah thuson hisia pa in hite theampo nga ziam? ci uh hi. 57 Amate hi: sontena zang ngawl in thuson ngeingawl hi: 35 sia Jesus hang in tha neam uh hi. Ahihang Jesus in Kamsang i sonkholina ah, amate tung ah sontena te amate tung ah, Kamsang sia ama ngamsung le a zang in thuson tu khi hi; leitung bulpi a ki phu panin innkuan sung simngawl mundang ah ki upat hi, ci hi. thuku sia amate tung ah pualak tu khi hi, ci thu a 58 Amate i up ngawlna hang in, tua mun ah vanglian tangtunna tu hi. 36 Tua zawkciang Jesus in mihonpi nasep tam seam ngawl hi.

te ciasak a, innsung ah a tum uh ciang: a nungzui te a kung ah hongpai in, losung a mimphei thu sontena sia hong son tan, ci uh hi. 37 Jesus in, Thaici pha a poai sia mihing Tapa hi; 38 Lo sia leitung bup hi; thaici pha sia kumpingam tate a hihi; ahihang mimphei te sia mi pha ngawl pa tate a hihi; 39 Mimphei ci a poai ngalpa sia doaimangpa hi; anlak hun sia leitung bo hun hi a; anla te sia vantungmi te a hihi. (aiōn g165) 40 Tua ahikom mimphei te sia khawm in, mei taw hal

14 Tua hun laitak in Herod in Jesus thu za a, 2 A naseam te kung ah, hisia pa sia tuiphumpa John hi; ama sia thina pan thokik hi; tua ahikom hibang vanglian nasep te lak thei hi, ci hi. 3 Banghangziam cile Herod in John sia a naupa zi Herodias hang in man a, lehhen in thong sung ah khia hi. 4 John in, hi sia nu na tenpui ngeina om ngawl hi, a ci hang a hihi. 5 Herod in ama sia that nuam hi napi, mihonpi te lau

hi, banghangziam cile ama sia kamsang khat bang sung pan tuak in Jesus kung ah pai tu in tuitung ah in a ngaisut uh a hihi. 6 Herod suani in Herodias pai hi. 30 Ahihang vui va ngawp a mu ciang lau hi; tanu sia amate mai ah lam a, Herod a lungkimsak tui sung tumsuk tu a kithoai ciang, Topa hong hun hi. 7 Tua hang in, Herod in a nget po pia tu in tua tan, ci in au hi. 31 Thakhhat in Jesus in a khut zan nu kamciam pia hi. 8 A nu in ngaisutna a piak bang in zam pia a, Maw nang upna no pa, banghang in in, kuangdal sung ah tuiphumpa John i lu hong pia muangla ni ziam? ci hi. 32 Amate ngunkuang sung ah tan, ci hi. 9 Tasiaciang kumpipa sia khuangai mama a thetkik uh ciang hui zong thim hi. 33 Tasiaciang in hi: ahihang a kamciam le anneak na mun ah a topui ngunkuang sung a omte hongpai in bia a, nangma te mai a et na in, tua tanu i a ngetbang piak tu in in Pathian Tapa tatak na hihi, ci uh hi. 34 Amate thupia hi. 10 Taciang, ama in thonginn sung ah John ngalkhat a thet uh ciang Gennersaret ngam sung ah ngawng tan tu in sawl hi. 11 A lutang sia kuangdal hongpai uh hi. 35 Tua mun ah mihing te in Jesus thu taw hong paipui a, tanu nu pia hi: ama in a nu kung a heak uh ciang, a kim a pam ngam theampo ah sawl ah paipui hi. 12 John nungzui te hongpai uh a, a in, cina theampo a kung ah puak uh hi; 36 Amate luang pua in phum uh hi; tuazawkciang amate pai in a puanmong thamtha tu in ngen uh a: a thamtha in Jesus kung ah son hi. 13 Jesus in tua thu a zak peuma dam siat hi.

ciang in, pusuak a ngunkuang to in senneal omna sang ah pai hi: midang te in a zak ciang in, khuapi te sung pan in pusuak a, peang taw pai in a nung pan zui tek uh hi. 14 Jesus in mihon tampi te a mu ciang in, amate hesuak huai sa a, cina te damsak hi. 15 Nitak sang ciang in, a nungzui te a kung ah hongpai in, hi mun sia senneal ngam hi, khua niam zo ahikom; mihonpi te paisak in a, khuapi te ah pai in amate neak tu an lei tahlen, ci uh hi. 16 Ahihang Jesus in, Amate paisak kul ngawl hi, a neak tu note in pia vun, ci hi. 17 Tasiaciang amate in, ziak ah anluum nga le ngasa ni bek nei khu hi, ci uh hi. 18 Jesus in, Hong paipui tavun, ci hi. 19 Mihonpi te sia lopa tung ah to tu in thupia hi, taciang anluum nga le ngasa ni la in, vandak to in thupha a piak zawkciang, bal in, a nungzui te pia hi, a nungzui te in mihonpi te pia hi. 20 A vekpi khamteak in a neakzawk uh ciang: a neakval a neng a tawng te tawm a, bawm sawm le bawm ni dim hi. 21 A ne te sia numei le patang simngawl, pasal cingteng tul nga kiim pha uh hi. 22 Tuazawk pociang, Jesus in mihonpi te a ciasak laitak in, a nungzui te sia a mai ngalkhat ah pai khol tu in ngunkuang sung tosak hamtang hi. 23 Mihonpi te a ciasak zawkciang, thungen tu in mualtung ah ka to a: nitak hun ciang in tua mun ah ama nguak om hi. 24 Tua hun laitak in ngunkuang tui lai ah om a, hui hongpai taw ki situa ahikom tuihual in ngunkuang lok zazan hi. 25 Zingsang nai thum le nai luk kilaklaw ciang, Jesus sia tuitung, a nungzui te kung hongpai hi. 26 A nungzui te in tuitung ah lampai a mu ciang in patau uh a, hi sia thitha hi, ci in lau in aukeak uh hi. 27 Ahihang tasia pociang Jesus in amate paupui a, Na thin uh nuamsak vun, keima khi hi; lau heak vun, ci hi. 28 Peter in, Topa awng, nangma na hile, tuitung na kung ah hongpaisak tan, ci hi. 29 Jesus in, Hongpai tan, ci hi. Tasiaciang Peter sia ngunkuang

15 Tua zawkciang Jerusalem pan in, Pharisee te le thukhamhil te Jesus kung ah hongpai uh a, 2 Banghangin na nungzui te in ka pu le pa ngeina te paltan ziam? Banghangziam cile amate in an a neak tu uh ciang a khut uh sil ngawl hi, ci hi. 3 Ahihang Jesus in, Banghang in Pathian thupiak te sia na pu le pa ngeina taw paltan nu ziam? 4 Banghangziam cile, Pathian in thupia a, na nu le na pa zakta in: a nu le a pa a taisan peuma ki that tu hi, ci hi. 5 Ahihang note in, khatpo in a nu a hibale a pa a piak tu khatpo sia, Pathian atu a kipia sa hi, ci a hi po le, 6 A nu a hibale a pa sia upat kul nawn ngawl, peng thei hi, ci nu hi. Tabang in note in na pu le pa ngeina zang in Pathian thupiak sia mannei ngawl sua nu hi. 7 No a ki hitheamsak te, kamsang Isaiah in noma thu a mantak in a sonkhол na ah, 8 Hi mite in a kam bek uh taw kei hong neak a, a muk bek taw kei hong upat uh hi; ahihang a thinsung uh sia kei taw ki khuala hi, ci hi. 9 Ahihang mihing te thupiakna bang in pomdan te hil a, keima hong biak sia luithathong bek hi, ci in zo kik hi. 10 Taciang Jesus in mihonpi te sam a, Ngai vun a, he tavun. 11 Kamsung pan a tum te in mihing ninsak ngawla, kam sung pan a a pusuak te in mihing ninsak zaw hi, ci hi. 12 Tasiaciang a nungzui te a kung ah hongpai a, na thuson te in Pharisee te thin-eksak hi, ci na he ziam? ci uh hi. 13 Jesus in, Vantung a om Ka Pa i suan ngawl peuma ki bot siat tu hi. 14 Koi lel vun: amate sia mittaw te lamlak mittaw te hi. Mittaw in mittaw lamlak le a ni in luamsung ah tak tu hi, ci in zo kik hi. 15 Peter in tua thu sontena hong son thieng tan, ci ngen hi. 16 Jesus in, Note zong tu dong telthiam ngawl lai nu ziam? 17 Kamsung a tumsuk te theampo sia ngilpi sung ah theng a, taciang dumsung ah vawk hi, ci tu dong tel thei ngawl lai nu ziam? 18 Ahihang kamsung pan a pusuakte sia thinsung pan

pusuak ahikom; tua te in mihind sia ninsak hi. 19 **16** Pharisee te Sadducee te pawlkhat taw Jesus Banghangziam cile, ngaisutna pha ngawl, tual that, kung ah hongpai uh a, maw a zon nop uh man palngul mawna, paktat na, nguta, a man ngawl tetti, in tungsang musakna laksak hi. 2 Jesus in amate sonsiatna te theampho sia thinsung pan in a pusuak tung ah, Nitak sang in van hong san le, khuapha a hihi: 20 Hite in mihind ninsak hi: hi kale khut sil tu hi. 3 Taciang zingsang ciang in, van hong san in ngawl anneakna in mihind ninsak ngawi hi, ci hi. 21 khua hong niim le khuasia tu hi, ci nu hi. Maw no a ki Jesus tua mun pan pai a, Tyre le Sidon khua kiim hitheamsak te, van en in khuahun omdan tu telthei teng ah pai hi. 22 Tua khua kiim ah a teang Canaan napi, hun le ni i musakna te telthei ngawl nu ziam? 4 numei khat a kung ah hongpai a, Maw Topa, nang Mi ngilo le tatsia tate in musakna zong napi; kamsang David Tapa awng, hong hesuak ka po in, ka tanu sia Jonah musakna simngawl a dang ki pia ngawl tu hi, ci doai in nasiatak in vawtsia hi, ci in au hi. 23 Ahihang in zo kik hi. Tua zawkciang amate nusia in paisan hi. Jesus in kamkhat zong zo kik ngawl hi. A nungzui te 5 Nungzuite ngalkhat ah hong thet uh ciang, anluum hongpai in, hi numei sia not in, banghangziam cile i ken tu mangil uh hi. 6 Taciang in Jesus in, Pharisee nung pan in au top hi, ci ngen hi. 24 Ahihang Jesus te le Sadducee te i tol pan in kidawm tavun, ci hi. 7 in, Israel minam sung pan tuu pai te kung simngawl Amate in anluum i ken ngawl hang hi, ci in amate hong ki sawl ngawl hi, ci in zo kik hi. 25 Tasiaciang kikum uh hi. 8 Tua thu Jesus in a heak ciang in, Maw tua nu hongpai in, Jesus bia a, Topa awng, hong hu no upna no te, anluum na ken ngawl uh hang hi, ci in tan, ci hi. 26 Jesus in ama zo kik a, Tate i anneak banghang in kikum nu ziam? 9 Anlum nga sia mihind laksak in ui piak tu sia ngeina om ngawl hi, ci hi. 27 tul nga in a neak zawkciang a val bawm bangza tawm Numei nu in, man hi, Topa awng: hima kale, to te i nu ziam, ci he ngawl nu ziam? 10 Anlum sali mihind sabuai pan anneng tak te buang ui in ne hi, ci hi. 28 tul li in a neakzawkciang, a val bawm bangza tawm Tasiazawkciang Jesus in zo kik a, Maw numei nu, na kik, ci sia phawk nawn ngawl nu ziam? 11 Pharisee le upna lian mama hi: na deina bang in hi taken, ci hi. Saducee te tol kidawm vun kong ci ciang, anluum thu Tua hun lian in a tanu damthiang hi. 29 Jesus tua mun ka son nop na hi ngawl hi, ci banghang in tel thei nusia in, Galilee tuili hui ah pai in; mualtung ah kato ngawl nu ziam? ci hi. 12 Tasiaciang a nungzui te in, hi. 30 Mihon tampi te a kung ah hongpai a, amate taw anluum sung a tol kidawm tu a cinopna hi ngawl a, peangbai, mittaw, pau thei ngawl, pumpi cing ngawl Phariee le Saducee te hilna hi zaw, ci sia tel kik le a dang tampi te hong paipui a, Jesus peang ah koi hi. 13 Jesus in Ceasaria Philippi khua kiim a thet uh tek uh hi; Jesus in amate damsak hi: 31 A pau thei ciang, a nungzui te kung ah, Ngual in mihind Tapa ngawl te pau thei, pumpi kim ngawl te dam, peangbai sia kua hong ci uh ziam? ci in dong hi. 14 Amate in, te lampai, mittaw te in khuamu ci mihonpi in a mu uh pawlkhat te in tuiphumpa John: pawlkhat te in Elijah; ciuh hi. 32 Jesus in a nungzui te sam a, Hi mihonpi pawlkhat te in Jeremiah, a hibale kamsang khat papo, pok uh hi. 33 Nungzui te in, mihon tampi te a kham in vak hong ci hi, ci uh hi. 15 Jesus in, No ma na e, keima sia te tung ah hesuakna nei khi hi, banghangziam cile ka kua hi nong ci uh ziam? ci in dong hi. 16 Simon Peter kung ah nthium sung a kipe in om zo uh a, neak tu in zo a, Nangma sia a nungta Pathian Tapa, Christ bangma nei ngawl hi: amate lamkal ah puk-hong in a na hihi, ci hi. 17 Tasiaciang Jesus in, Jonah tapa tha bo tu ahciang, an ngawl in ciasak ngawl tu khi hi, Simon awng, thuphatoai na hihi: banghangziam cile, ci hi. 34 Jesus in, Anlum bangza nei nu ziam? ci Keima in kong son hi, nang sia Peter ni hi, hi suangpi in dong hi. Amate in anlum sali le ngasa nosi tawm, tung ah ka pawlpi ka phut tu hi; taciang hell ngam ci uh hi. 35 Tasiaciang Jesus in mihonpi te lei ah to kongpi te in a zo zo batu hi. (Hadēs g86) 19 Vantung tu in thupia hi. 36 Anlum sali le ngasa tawm teng kumpingam tawtang te kong pia tu hi: leitung ah na la in, lungdam a ko zawkciang khen in a nungzui te hen theampho vantung ah zong ki hen tu hi: leitung ah kung ah pia hi, a nungzui te in mihonpi te pia hi. 37 A na tha theampho vantung ah zong ki tha tu hi, ci hi. 20 vekpi a khamteak in ne tek uh hi: tuazawkciang a bal Ama sia Christ kici Jesus a hi na sia kuama a son nen sa a val teng a top uh ciang bawm sali dim hi. ngawl natu in nungzui te vaitha hi. 21 Tua hun panin, 38 A nete sia numei le patang ki simngawl pasal tul Jesus in a nungzui te tung ah, Jerusalem a pai natu li pha hi. 39 Jesus in mihonpi te ciasak a, ama sia thu, ulian te, thiampi lian te le thukhamhil te hang in a ngunkuang sung ah to in Magdala khua kiim ah theng thuak tu tumpi te le ki that tu a, ni thum ni ciang a thawkik natu thu te son kipan hi. 22 Tasiaciang Peter

in Jesus sia samtuam in tei hi, Topa awng, hi thu butthi nei a a nat tun ciang, mei sung le tuisung ah sia nangma taw ki khuala tahlen a: na tung ah hong puk in tak tawntung a, nasiatak in vawtsiatna thuak theng heak tahlen, ci hi. 23 Ahihang Jesus in le-et hi. 16 Na nungzui te kung ah ka paipui uh hang in, in, Peter kung ah, Satan, nang ka nung ah om in, amate in damsak thei ngawl uh hi, ci hi. 17 Jesus in kei hong khak in hongliksak na hihi: banghangziam zo kik a, Maw upna nei ngawl le lamkhial te, banghun cile Pathian thu sang in, mihing te thu kinzaw ni hi, dong no taw hong om tu khi ziam? banghun dong ci hi. 24 Tua zawkciang Jesus in a nungzui te kung hong maisak lai tu khi ziam? patangno sia ka kung ah, A kuamapo ka nung hong zui nuam peuma, ama ah hong puak tavun, ci hi. 18 Jesus in doai tung ah le ama ki nial hen a, ama thinglamte pua in, hong thupia a; tua patang sung pan in tai hi: Tua hun lian zui tahlen. 25 Banghangziam cile, kuamapo in, ama in patangno dam hi. 19 Nungzuite sia atuam in Jesus nuntakna a hun nuam sia sum tu a: keima atu in a kung ah hongpai a, banghang in hawlkha zo ngawl nuntakna a sum peuma nuntakna mu tu hi. 26 Mihing khu ziam? ci in dong hi. 20 Jesus in, Na up ngawl uh khat in leitung theampo a nga zong in, a tha nuntakna hang hi: a tatak in kong ci ciang, ancam ci upna a sum le bang phattuamna om ziam? mihing in a tha nei le uh te, mual hisia hi mun pan in zesung mun ah nuntakna bang taw theak thei tu ziam? 27 Mihing ki khin in: ci le uh te kikhin tu hi; no atu a piangthei Tapa sia a Pa vangletna le Ama vantungmi te taw ngawl bangma om ngawl hi. 21 Ahizong, thungetna le hongpai tu a; khatsim i a sep bang tek in thaman pia antan na simngawi hibang te pusuak thei ngawl hi, ci tu hi. 28 A tatak kong ci ciang, hi lai ah a om pawlkhate hi. 22 Galilee ah a omtek uh laitak in, Jesus in amate te, mihing Tapa Ama kumpingam sung ah hongpaik tung ah, Mihing Tapa sia ngualdang khutsung ah ap na mu uh dong thina a tep ngawl tu te omhi, ci hi. tu hi: 23 Amate in that tu uh a, ni thum ni ciang in thokik tu hi, ci hi. Taciang amate nasiatak in khuangai uh hi. 24 Amate Capernaum khua a thet uh ciang in, siadong te Peter kung ah hongpai a, na syapa in, shia a pia ziam? ci in dong hi. 25 Peter in, pia hi, ci hi. Innsung ah a tum uh ciang in, Jesus in dok phit in nei a, Simon awng, bangbang ngaisun ni ziam? Hi leitung kumpite in a kuate tung pan sum vawt shia, a hibale inn le lo shia la ziam? amate tate tung pan maw, ngamdang mite tung pan ziam? ci hi. 26 Peter in, ngamdang mite, ci in zo hi. Jesus in Peter kung ah, Tabang a hile atate shia piak tu pan in peng hi. 27 Ahihang, ei hang in ngual a puk ngawl natu in, tuili ah na pai tan a, ngasa tangthak tan, a awk masabel sia la in a, a kam keau in, dangka khat mutu ni hi: tasia la in a, nangma le keima atu in shia pia in, ci hi.

17 Ni luk zawkciang Jesus in Peter, James le a suapuipa John te mual tung ah kapui to hi. 2 Amate mu tangin Jesus a meal kikheal hi: a maitang ni bang in tang a, a puansil zong khuavak bang in ngo hi. 3 Taciang en vun, Moses le Elijah te hong kilang a Jesus taw thu kikum khawm uh hi. 4 Peter in Jesus kung ah, Topa, hi mun sia ko atu in pha hi: na lung a kim le buk thum, nang atu khat, Moses atu khat, Elijah atu khat sa tawng, ci hi. 5 Tabang a pau laitak in, a tang meingo in lia a: ngai vun meingo sung pan in aw khat in, Hi sia ka it ka Tapa a hihi, ama tung ah ka lungkim hi, a thu ni vun, ci hi. 6 Nungzui te tua aw a zak uh ciang in, lau mama ahikom lei ah bokcip uh hi. 7 Jesus hongpai in amate phong a, Tho vun, lau heak vun, ci hi. 8 Tasiaciang dakto in en uh a, Jesus simngawl adang kuama a mu bua uh hi. 9 Muatlung pan a tuaksuk kawm in Jesus in, Hi na mu uh thu sia mihing Tapa thina pan a thawkik mateng kuama son heak vun, ci in vaitha hi. 10 A nungzui te in Jesus kung ah, banghang in thukhamhil te in Elilah hongpai masa tu hi ci ziam? ci in dong hi. 11 Jesus in, Elijah hongpai masa takpi tu a, na theampo sia ama in puapha siat tu hi. 12 Ahihang kei kong ci na ah, Elijah hong theng zo a amate in tel ngawl hi, tua hang in amate a uk bang in vawt hi. Tasia bangma in mihing Tapa zong thuak tu hi, ci hi. 13 Tasiaciang in ama in tuiphumpa John thu son hi, ci in a nungzui te in tel uh hi. 14 Amate mihonpite kung ah a paikik ah, pasal khat Jesus kung ah pai a, a mai ah khupdin in, 15 Topa awng, ka tapa hesuak po in:

18 Tua hun laitak in a nungzui te Jesus kungah hongpai a, vantung kumpingam sung ah a kua lianbel tu ziam? ci in dong hi. 2 Jesus in patangno khat a kung ah sam in, amate laizang ah koi a, 3 A tatak in kong ci ciang, kikheal in patangno te bang na hi bua uh le, vantung ngam sung ah na tum thei batu uh hi. 4 Tua ahikom a kuamapo hi patangno bang in ama le ama a ki niamkhiak te, vantung kumpingam sung ah a lianbel hi tu hi. 5 A kuamapo keima min taw tabang patangno khat a sang sia in keima hong sang a hihi. 6 Mihing khatpo in keima hong um hi patangno khat a siatsua peuma, a ngawng ah an ngoaina suangtum khai in, tuipi thuk sung ah khia leang ama atu in phazawlai hi. 7 Mihing te upna a lalsak thei nate om ahikom, hileitung mite mailam

bing hi! Tabang te sia hong piang tawntung tu hi, hi. 27 Tasiaciang in kumpipa in a naseampa khuangai ahihang tabang a piangsak te atu in, a mailam bing huai sa a, a bat theampo maisak in ciasak hi. 28 hi! 8 Tua ahikom na khut a hibale na peang in hong khialsak le, tan in: khut lang ni, a hibale peang ni nei in tawntung mei sung ah khiak thuak tu sang in, pumpi cing ngawl in nuntakna sung ah tum tu phazaw hi. (aiōnios g166) 9 Taciang na mit in hong khialsak le, khel in a, vawk in: mit ni taw hell sung ah khiak suk thuak sang in, mit langkhat taw nuntakna sung ah tum tu phazaw hi. (Geenna g1067) 10 Patangno te sung pan khatpo zawnsak vawt thak ngawl tu in kidawm in; banghangziam cile, amate vantungmi te in vantung Ka Pa mai en tawntung uh hi, ci in kong son hi. 11 Banghangziam cile mihing Tapa sia, a bote ngum tu in hongpai a hihi. 12 Bangbang in na ngaisun uh ziam? mihing khat in tuu zakhat nei a, khat sia lampial in bo bang hile, sawm kua le kua te nu sia in mual tung theampo ah pai in, a bo tuu sia zong tu hi ngawl ziam? 13 Mu kik a hile, a man tatak kong ci ciang, a bo ngawl tuu sawm kua le kua te sang in, tua a bo tuu khat tung ah lungdam zaw hi. 14 Tabang ma in vantung a om na Pa in, hibang patangno khat a siat tu oai ngawl hi. 15 Bek tham ngawl in, na suapiupa in na tung ah hong khial a hile, va pai tan a, na ki laklaw ah a khial na a ma bek taw kikum vun: na thu hong ngai a hile, na suapiupa na nga kik zo hi. 16 Ahihang na thu hong ngai bua a hile, mihing a dang khat, a hibale, ni zuisak in a, taciang tetti ni le thum kam pan a pau nate taw ki kipsak tu hi. 17 Taciang ama in hong ngai ngawl in na thu hong ni bale, pawlpi tung ah son in: ahihang pawlpi thu zong ngai ngawl in a ni nuam tuan ba lai le, Pathian he ngawl te le shiadong te bang in koi lel vun. 18 A tatak in kong ci ciang, leitung ah na hen uh te vantung ah zong ki hen tu hi: taciang leitung ah na tha uh te, vantung ah zong ki tha tu hi. 19 Khatvei kong son kik hi, leitung ah mihing ni a netu tu thu taw kisai thu akisi le van a om Ka Pa in vawtsak tu hi. 20 Banghangziam cile ka min taw ni le thum na ki kaikhop uh ciang, note lai ah keima ka om hi, ci hi. 21 Jesus kungah Peter hongpai a, Topa awng, ka tung ah hong khial ka suapiupa bangza vei dong maisak tu khi ziam? sali vei dong ziam? ci in dong hi. 22 Jesus in, Sali vei dong hong ci ngawl khi hi: ahihang sawm sali vei a se sali dong maisak tu ni hi. 23 Tua ahikom vantung kumpingam sia, a naseam te sazian a sittel kumpipa taw kibang hi. 24 Tabang in a sittel ciang in, talent tul sawm a ba mi khat a kung ah hong ki puak hi. 25 Ahihang piak tu a nei ngawl hu in, a topa in, a zi le a ta, a neisa theampo zuak in, piasak tu in thupia hi. 26 Naseampa bok in bia a, topa, hong ngak lai tan, a vekpi in hong lo tu khi hi, ci

Hi kamale tua naseampa sia pai in, ama tung ah zakhat a ba a nasep khoppui khat taw a ki sik ciang, a tawlsan in, na leiba hong lo tan, ci hi. 29 Tasiaciang a naseppui pa sia a peang nuai ah bok in, hong ngak hi lai po tan, a vekpi in kong lo tu hi, ci in thum hi. 30 Ahizong maisak nuam ngawl hi: a leiba a lo siat dong thong sung ah khum hi. 31 A naseppui te in a mu uh thum bang in na leiba theampo hong maisak khi hi: 32 Tua zawkciang a thin uh nuam ngawl a, a vawt na theampo a topa kung ah pai in son tek uh hi. 33 Nang tung ah hesuakna ka nei bang in, nang zong na naseppui te tung ah hesuakna na nei tu kilawm hi ngawl ziam? ci hi. 34 Kumpipa a thin-uk a, a leiba a lo siat mateng thong cingpa kung ah ap hi. 35 Tasia bangma in a kuamapo na suapiupa i sepkhial nate na thinsung uh pan na maisak bua uh le, vantung a om Ka Pa in note zong hong maisak ngawl tu hi, ci hi.

19 Jesus in hi thu teng a son zawkciang, Galilee ngam nusia in, Jordan ngun ngalkhat Judah ngam ah pai hi. 2 Mihon tampi in zui a; tua mun ah mi tampi damsak hi. 3 Pharisee te a kung ah hongpai a, bang thu po taw ahizong pasal khat in a zi a khul tu sia ngeina a hi ziam? ci in aita nuam in dong uh hi. 4 Jesus in, a kipatcil in a vawtpa in numei le pa in vawt hi, ci thu sim ngei ngawl nu ziam, 5 Hi thu hang in pasal in a pa le a nu nusia tu a, a zi beal tu hi: bekdom ngawl amate ni sia phumkhat hi tu hi, ci thu zong sim ngei ngawl nu ziam? 6 Tua ahikom amate sia ni hi nawn ngawl in pumkhat suak hi. Pathian i ngawmsa sia mihing in khen heak taken, ci hi. 7 Amate in Jesus kung ah, Moses in zi khul na lai at in, khul taken, ci in banghang thupia ziam? ci in dong uh hi. 8 Jesus in amate tung ah, Moses in na thinpui lei uh hang in zi khul tu hong oai hi: ahihang a kipatcil in tabang hi ngawl hi. 9 Keima in hibang kong ci hi, khatpo in paktat na simngawl thudang hang in a zi khul in, zi dang a nei peuma palngul mawna vawt a hihi, taciang a khul sa sia a tenpui pa zong palngul mawna vawt a hihi, ci hi. 10 A nungzui te in Jesus kung ah, pasal le a zi thu sia tabang a hile, ki ten awl vet tu phazaw hi, ci uh hi. 11 Jesus in amate tung ah, Tabang thu sia, mi theampo i san thei hi ngawl hi, tua tel a ki pia teng bek in nga tu hi. 12 Banghangziam cile, pawlkhat te sia a nu sung pan a sua lilim in cilkhe in suak hi: pawlkhat te sia amate vawttawm in cilkhe hi: pawlkhat te sia vantung kumpingam atu in amate le amate cilkhe in ki vawt uh hi. Tabang in a sang

te bek in sang ta uh hen, ci hi. 13 Tua zawkciang pheak khat piak tu in naseam tute taw a thukim in patangno te lu tung ah khut nga a, thungetsak zawkciang, amate sia sapit huan ah sawl hi. 3 tu dei in Jesus kungah paipui uh a; nungzui te in Zingsang nai kua ciang hong pusuak a, ngual sumbuk tei hi. 14 Ahihang Jesus in, Patangno te ka kung ah a ding thathong mu hi, 4 Amate kung ah, note ah hongpai tahlen, khak heak vun: banghangziam zong sapit huan ah pai tavun a, a kiphu bang in hong cile vantung kumpingam sia hibang te atu a hihi, pia tu khi hi, a ci ciang, amate zong pai hi. 5 Ama sia ci hi. 15 Jesus in patangno te i lutung ah khutnga nai sawmieni le nitaksang nai thum ciang in vakkik a, a, tuazawkciang paisan hi. 16 Khat hongpai in, sya a dang te zong sawl leleau hi. 6 'Nitaksang nai nga pha awng, tawntung nuntakna ka nei natu in bang kimpawl in paikik leleau a, bangma seam ngawl in a ngamatatpha seam tu khi ziam? ci in dong hi. (aiōnios g166) 7 Jesus in, Banghang in, pha, hong ci ni niam? ngawl in sun khuateak ziaksung ah ding nu ziam? ci A pha khat bek om a, tua in Pathian a hihi: ahihang hi. 8 Nitakciang in sapit in, Tualthat heak in, palngul mawna vawt heak in, huanneipa in sumkeampa kung ah, a khakbel pan a nguta heak in, tetti man ngawl pang heak in, 19 Na masabel dong a seam te theampo sam siat in a, a nule na pa zakta in: nangma le nangma na ki it bang thaman pia in, ci hi. 9 Nitaksang nai nga pan nasep in na innepam te zong it in, ci in zo kik hi. 20 Tangval kipan te hongpai ciang, ngun dangka piakhat tek nga pa in hi te theampo ka no lai pan in ka zui siat sa hi: uh hi. 10 Amasabel te hongpai ciang in, a tamzaw bang kisamlai khi ziam? ci in dong hi. 21 Jesus in ama nga tu in ngaisun hi kale; ngun dangka piakhat tek kung ah, Na cialcing nuam le va pai tan a, na neisa te ma nga uh hi. 11 Amate in thaman a nga uh ciang in, zuak in a, a zawnge pia in, tua hile vantung ah neisa inntekapka phunsan uh a, 12 Hi a khakbel a seam na nei tu hi: tuazawkciang hongpai tan a, hong zui te sia nai khat sung bek seam napi, vanngit pua in, tan, ci hi. 22 Ahihang tangvalpa in a zakciang in a thin nisaham thuak ko te taw a kikim in hong vawt ni hi, ci nuam ngawl in pusuak hi: banghangziam cile ama sia uh hi. 13 Hi kamale, ama in amate sung pan khat tung nei le lam tam mama nei hi. 23 Tua zawkciang Jesus ah hibang in zo kik hi, lawm awng, na tung ah khialna in a nungzui te kung ah, A man tatak in kong ci ciang, vawt ngawl khi hi: ngun dangka piakhat piak tu in i vantung kumpingam sung ah tua mihaupa sia haksa thukim sa hi ngawl ziam? 14 Na thaman la in a, cia in: tak in tum tu hi. 24 Kong ci kik hi, mihau khat Pathian a khakbel te zong nangma kong piak za pia tu khi hi. kumpingam sung a tum sang in, kala-uk khat phil 15 Keima neisa sia ka ukbang zeak thei natu ngeina bilvang sung a tum tu ol zaw lai hi, ci hi. 25 Tua thu om ngawl ziam? Keima phatna hang in banghang a nungzui te in a zakciang in lamdangsa mama uh hong mu khial ni ziam? 16 Tua ahikom a khakbel te a, a kua peuma ngupna nga zo thong tu ziam? ci sia masabel tu a, a masabel te sia nungkhakbel tu hi: uh hi. 26 Ahihang Jesus in amate en a, Hi thu sia banghangziam cile sapna nga tam hi ka le, a ki teal mihing te atu in piang thei ngawl hi; ahihang Pathian tawm hi, ci hi. 17 Jesus Jerusalem a pai ciang in, a atu in na theampo piang thei siat hi, ci hi. 27 Taciang nungzui sawmieni te a tuam in sam a, 18 En vun! Peter in, En in, na theampo nusia khu hi; bang ka Jerusalem ah i pai hi; mihing Tapa sia thiampi lian nga tu uh ziam? ci in dong hi. 28 Jesus in amate tung te le thukhamhil te kung ah ki zuak tu a, that tu in ah, A man tatak kong ci ciang, na theampo puaphat thukhen tu uh hi. 19 Mihing Tapa sia selno tu, sat tu hun hong theng tu hi, mihing Tapa sia a vangletna le thinglamte tung ah khai tu in Gentile te kung ah ap tokhum tung a to ciang in, no ka nungzui te tokhum tu a, nthum ni ciang in thokik tu hi, ci hi. 20 Zebedee sawmieni tung ah to in, Israel minam sawmieni te thu zi sia Jesus kung ah a tate ni taw hongpai in bia a, a na khen tu uh hi. 29 Khatpo in keima hang in a inn le dei thu khat ngen hi. 21 Jesus in, Bang dei ni ziam? ci a lo, a nu le a pa, a suapui, a zi le a ta a nusia a in dong hi. Ama in, na kumpingam sung ah hi ka tapa hile, a se zakhat in sang kik tu a, tawntung nuntakna te ni sia na ziatsang ah khat, na veisang ah a dang ngamh in lua tu uh hi. (aiōnios g166) 30 Ahihang amasa khat tosak in, ci hi. 22 Ahihang Jesus in, Bang thu te nungkhak tu a, a nungkhak te amasa hi tu hi.

20 Vantung kumpingam sia, ama sapit huan sung ah naseam tu te sam tu in zingtung a vak inntekpa taw kibang hi. 2 Nikhat thaman dangkasan

hi: ahihang ka ziatsang le ka veisang ah a to tu sia zuak te tokhum te theampo zong lawnthal siat hi, 13 Kei i piak tu hi ngawl a, Ka Pa in a ngealkholsa te Amate kung ah, Ka inn sia thungetna mun, kici tu hi; pia tu hi, ci hi. 24 Hi thu a dang sawm te in a zak uh ci in ki atkhola napi, note in nguta te kua suaksak nu ciang, tuate u nau tung ah thin-uk mama uh hi. 25 hi, ci hi. 14 Mittaw le peangbai te biakkinn sung ama Ahihang Jesus in amate a kung ah sam a, Na heaksa kung ah hongpai uh a, damsak siat hi. 15 Na lamdang uh bangma in Gentile kumpi te in a mihing te sia a vawt te le biakkinn sung pan patangno te in, David zawhawk thu taw uk a, ulian te in thuneina taw uk uh Tapa tung ah Hosanna, ci in a au na uh thiampi lian hi. 26 Ahizong note sung ah tabang hisak heak vun: te le thukhamhil te in a mu uh ciang, a thin-uk mama note sung ah khatpo a lian nuam le, note i naseam hi uh hi, 16 Amate in ama kung ah, hi te bang au ci taken, 27 Note sung ah khatpo in a lu bel a hi nuam na za ziam? ci in dong uh hi. Jesus in amate tung le, note i sila hi taken. 28 Mihing Tapa sia ngual a sawl tu in hongpai ngawl hi, ngual atu seam tu in le mi ah, Za khi hi, nausen noaitawp te kam sung pan in tampi tatkhiat natu a nuntakna pia tu in hongpai hi, ci pokna cialcing na suaksak hi, ci thu sim ngei ngawl hi. 29 Amate Jericho pan in a pusua uh ciang, mihon tampi in zui uh hi. 30 En vun, mittaw ni te lamhui ah ah tam hi. 18 A zingsang ciang in Jesus khuapi sang to in, Jesus in hong kantan hi, ci a zak uh ciang, maw a heakkik ciang, a ngilkial hi. 19 Lamhui ah theikung Topa, nang David Tapa, hong hesuak po tan, ci in khat a mu ciang, a tung ah a te simngawb bangma a au uh hi. 31 Mihonpi te in a om khipkhep natu in tei uh hi: ahihang amate au seseam uh a, nang David mu ngawl hu in, Bangmahun in nga nawn heak in, ci Tapa, hong hesuak po tan, ci uh hi. 32 Jesus ding in hi. 20 Nungzui te in a mu uh ciang, lamdangsa mama in, amate sam a, Bang kong vawtsak tu uk nu ziam? ci bangbang in hizata manlang in ko pai ziam? ci uh hi. 33 Amate in, Topa awng, ka mit uh hong in khua hong musak tan, ci uh hi. 34 Jesus in amate tung bua po le uh te, theikung tung ah a ki vawt bang bek ah hesuakna nei a, a mit te uh a thamsak ciang in hi ngawl, hi mual tung ah, ki khin in a, tuipi sung ah thakhathtu in khuamu uh a, amate in a nung zui hi. tak in, na ci uh le, na ci uh bang in piang tu hi. 22 Na

21 Amate Jerusalem a thet ma, Olive mual nai Bethphage a thet uh ciang, Jesus in a nungzui te ni sawl in, 2 Na mai khua ah pai tavun a, Lapui a ki kha a no taw mu tu nu hi: a khau sut vun a ka kung ah hong paipui tavun. 3 Mi khatpo in thu khatpo hong ci le, Topa in tulmaw hi ci vun; tua hile hong paisak pai tu hi, ci hi. 4 Hi bangin a pian thei na sia kamsangpa sonkhol thu a tangtunna a hihi. 5 Zion tanu tung ah son vun, en in, na kumpipa sia kiniamkhiak a, laa tung ah to hi, lano to in na kung ah hongpai hi, ci hi. 6 A nungzui te paí uh a, Jesus thupiak bang in vawt uh hi, 7 Laa le a no hong paipui uh a, a nungzang ah puan pha in Ama tosak uh hi. 8 Mihon tampie in a puan te sia lampi tung ah pha uh hi; midang te zong in thingsawl te sat in lampi tung ah pha uh hi. 9 Taciang mihonpi te a mai ah pai a, a nung pan zong zui in, David Tapa tung ah Hosanna: Topa min taw hongpai pa thupha nga taken; a sangbel na mun ah Hosanna, ci in au uh hi. 10 Jerusalem khua sung a tum ciang in, khuapi sung theampo linglawng a, hi sia a kua ziam? ci uh hi. 11 Tasiaciang in mihonpi te in, hisia pa sia Galilee ngam Nazareth khuami kamsang Jesus hi, ci uh hi. 12 Jesus sia Pathian biakkinn sung ah tum in, biakkinn sung ah vanzuak te le vanlei te a vekpi in notkeak siat hi, sum theak te i sabuai te le vakhu

kik uh hi. 32 Banghangziam cile John sia thutang in uh hi. 7 Kumpipa in a zak ciang thin-uk mama a, a note kung ah hongpai napi, um ngawl nu hi, ahihang ngalkap te sawl in tualthat te siatsua in, amate khuapi siadong te le pumpi zuak te in um hi: note sia na te zong mei taw hal siat hi. 8 Tua mun ah a naseam te mu zawk uh ciang zong um tu in na thinsung uh na hibang in ci hi, mopoai sia kinging siset zo hi, ahihang kikheal nuam bua uh hi. 33 A dang sontena ngai lai ka khualhil sa teng a sap thamman om ngawl hi. 9 vun: inntekpa khat in sapit huan sung ah sapit cing Tua ahikom lamzikpi ah pai vun a, na mu uh theampo hi; a kimkot pan dal um in, sapit sukna mun dum to hi, mopoai pai tu in hil vun. 10 Tua ahikom a naseamte teitan te zong daw in, huan naseam te sap thaw tu in sia lamzikpi ah pai uh a, miphya ngawl le a pha a zawn a, ama sia ngam khuala mama na ah khualhaw kibang in a mu uh theampo kaikhawm in, mopoai hi: 34 A nga hun a cin ciang, huan naseam te tung ah leangna dim siat hi. 11 Kumpipa sia a leangna pan sapit nga ama nga tu teng la tu in a naseam te te en tu in a tum ciang, mopoai puan a sil ngawl mi paisak hi. 35 Huan tho te in a naseam te man in, khat khat mu a: 12 Lawm awng, hi mun ah bangbang in sia vel hi, khat sia that in, a dang khat sia suangtum mopoai puan sil ngawl in hongpai ni ziam? ci in a dok taw deang hi. 36 Amasa sang in a tamzaw naseam ciang, bangma son tu a nei bua hi. 13 Tua zawkciang, te paisak kik a, amasa te bangma in vawt leleau uh kumpipa in a naseam te kung ah, a khut le a peang hi. 37 Ahihang a khakbel ciang in, a tapa paisak hi, hencip in paipui vun a, a puasang khuazing na ah amate in ka tapa sia upat tu hi, ci hi. 38 Ahihang khia vun; tua mun ah kaana le ha ngoai na om tu huan naseam te in a tapa a mu uh ciang in, hi sia a hi, ci hi. 14 Banghangziam cile a kisam tam mama ngamlhua tu pa hi, pai tavun, thatlum in a ngamh sut napi, a ki teal tawm hi, 15 Tua zawkciang Pharisee te tawng, ci uh hi. 39 Tabang in a tapa sia man in, sapit hongpai in, Jesus pauna pan, bangbang in aita thei huan puasang ah pusua in that uh hi. 40 Tua ahikom tu, ci in ngaisun tek uh hi. 16 Amate in a nungzui te le sapit huannei pa hongpai ciang, huan naseam te sia Herod i mihing te sawl in, Topa awng, nangma sia bangbang in vawt tu ziam? ci in dong hi. 41 Amate in, na thuman hi, kuama zong lau ngawl in le kuama tua ngamatat sia te susia tu a, a hun a cin ciang thing mai zong zakta tuan ngawl a, Pathian thuman lampi nga te a pia tu lo tho dang te sapthawsak tu hi, ci uh hil ni hi, ci kong he uh hi. 17 Tua ahikom, bangbang hi. 42 Jesus in amate tung ah, Innsa te in a nil uh in ngaisun ni ziam? Caesar tung ah shia pia tu khu suangtum sia innbul thupibel hongsuak hi, hi thu sia ziam maw, pia ngawl tu khu ziam? hong son tan, ci Topa i nasep hi a, i mu na ah, lamdang mama hi, ci uh hi. 18 Ahihang Jesus in amate tatsiatna he a, No Lai Thiangtho sung ah sim ngei ngawl nu ziam? 43 A ki hitheamsak te, banghang in hong aita nu ziam Tua ahikom kong ci hi, Pathian kumpingam sia note 19 Shia dangka hong lak tavun, ci hi, amate in zong kung pan in la tu a, nga tampi a nga minam te pia tu dangka paipui hi. 20 Jesus in, Hi sia a kua lim le hi. 44 A kuamapo hi suang tung ah a tak le tam tham ceptena ziam? ci in dong hi. 21 Amate in, Caesar lim tu hi: ahihang hi suang a takna mun po, ki ngoai in le ceptena hi, ci uh hi, tasiaciang, Caesar neisa te hui siat tu hi, ci hi. 45 Jesus i sontena te sia thiampi Caesar pia vun a, Pathian a te Pathian pia vun, ci hi. te le Pharisee te in a zak uh ciang, amate thu son hi, 22 Amate in hi thu a zak uh ciang in, lamdangsa tek ci tel uh hi. 46 Amate in Jesus sia mat sawm uh hi mama uh a, ama nusia in paisan uh hi. 23 Tua ni in napi, mihonpi te kita uh hi, banghangziam cile amate thawkikna om ngawl hi, a ci Saducee te a kung ah in kamsang khat bang in ngaisun uh hi.

22 Jesus in amate tung ah sontena son kik a,
2 Vantung kumpingam sia a tapa atu mopoai vawtu kumpipa taw kibang hi, 3 A naseam te sawl in, a khualhil sa teng samsak napi, kuama pai ngawl hi. 4 A naseam te sawlkik a, khualhil sa teng tung son vun, nitak an sia ki nginkhol sa in om zo hi: ka khui tal te le nganno thou mamate ki ngo siat zo a, na theampo ki nginsa hi zo hi, mopoai ah hongpai tek tavun, ci hi. 5 Ahihang a khualhil nate in, bangma thusimngawl in, khat sia lo ah, a dang khat sia sumzonna mun ah, tabang in amate uk na tek ah pai veve uh hi: 6 A dang a tang lai te in a naseam te sia man a, vawtsia in that

ta nei ngawl in a thi le, a ci-mit ngawl tu in a nau in a mo tenpui tahlen, ci in Moses in ci hi. 25 Tu in u nau pa sali om hi: a liabel sia in zi nei napi, ta nei ngawl in thi hi, tasiaciang a nau kung ah a zi nusiat hi: 26 Tabangma in a ni na, a thum na le a sali na dong in thi hi. 27 A khakbel ciang in tua numei nu zong thi hi. 28 Tua ahikom thawkikni ciang tua numei nu sia, sali sung pan a kua bel i zi hi tu ziam? banghangziam cile a u nau vekpi in tenpui ngeitek uh hi, ci in dong uh hi. 29 Jesus in amate zo kik a, Lai thiangtho le Pathian vangletra na heak ngawl uh hang in khial siat nu hi: 30 Banghangziam cile, thawkik ni ciang in kipui na le tenpui tu in ki pia, cite om nawn ngawl

tu a, vantung ngam ah Pathian i vantungmi te bang in sap tu dei uh hi. 8 Hi kale note sia, Rabbi ci in hi tu hi. 31 Ahihang mithi te thawkikna thu taw kisai sap tu uk heak vun; banghangziam cile, na Topa uh Pathian in note tung hong son na ah, 32 Keima in khatbek om a, tua in Christ a hihi, note sia u nau khat Abraham Pathian, Isaac Pathian, Jacob Pathian ka na hi uh hi. 9 Taciang in hileitung ah kuama, pa, ci hihi, ci in a son thu sim ngei ngawl nu ziam? Pathian heak vun: banghangziam cile vantung a om na Pa sia mithi te Pathian hi ngawi a, a nuncta te pathian a uh khat bekma om hi. 10 Christ bekma na Topa uh hihi, ci hi. 33 Tasiaciang mihonpi te in hi thu a zak uh ahikom kuama peuma, topa, ci in ki sam heak tahen. ciang in, Jesus thuhil na lamdangsa mama uh hi. 34 11 Ahizong note sung pan a liabel sia na naseam Jesus in Sadducee te pau natu he ngawl in vawt hi, uh hi tu hi, 12 Akua mapo ama le ama a ki lamsang ci sia Pharisee te in a zak uh ciang, amate munkhat sia kхиaksuk na thuak tu hi. 13 Ahihang thukhamhil ah ki kaikhawm uh hi. 35 Tua zawkciang amate sung te le Pharisee te, a ki hitheamsak te, na mailam uh ah thukhamhil khat in Jesus aita nuam ahikom, 36 bing hi, banghangziam cile, vantung kumpingang na Syapa awng, thukham sung pan a liabel thupiak khaktan uh a, noma le tum nuam ngawl bekdom sia bang ziam? ci in dong hi. 37 Jesus in ama tung ngawl a tum nuam te zong na tumsak bua uh hi. 14 ah, Topa na Pathian sia na thinsung theampo, na Thukhamhil te le Pharisee te awng! na mailam uh nuntakna theampo le na ngaisutna theampo taw it in. bing hi! banghangziam cile note in meingong te inn te 38 Hi thu sia thupiak masabel le a lian thupiak a hihi. sia ngongtat in na suttol uh a, a sau theiza in thu ki 39 Taciang a ni na sia, nangma le nangma na ki it ngen theamsak nu hi: Tua ahikom dan a lianzaw na bang in, na innpam te it in, a ci sia a masabel taw a thuak tu uh hi. 15 Thukhamhil te le Pharisee te, a kibang a hihi. 40 Hi thupiak ni te tung ah thukham kihitheamsak te, na mailam uh bing hi! banghangziam theampo le kansang te thu theampo khuangkhim siat hi, ci hi. 41 Pharisee te munkhat ah a ki kaikhop laitak in, Jesus in amate tung ah, 42 Christ sia bangbang cile mi khat biakna lai tu in tuji le leitung kimveal in ngaisun nu ziam? akua tapa ziam? ci in dong hi; mun ah, Tabang a hile David in Christ sia; Topa, ci na vak uh a, a ki kheal zawkciang note sang in a se in Thaa taw banghang in sam thei ziam, David i ci ni tamzaw Hell ngam i ta na suaksak uh hi. (Geenna g1067) 16 No mittaw lamlak te, na mailam uh bing hi, amate in, David Tapa hi, ci uh hi. 43 Jesus in amate khatpo in biakinn sam in a kiciam le bangma poimaw mun ah, a hile David in Christ sia; Topa, ci ngawl hi, ahihang a kuamapo biakinn a om kham na ah, 44 Topa in ka Topa kung ah, na ngal te na sam in a kiciam le ama sia leiba nei hi, na ci uh hi. 17 No mi mawmaw le mittaw te: bang lianzaw ziam, peang koina in ka vawt mateng Ka ziatsang ah to in, kham maw, a hibale kham a thiangthosak biakinn ci hi. 45 David in Christ sia ka Topa ci in a sam le, koisia hi zaw? 18 Khat po in biaktau sam in a kiciam banghang in a tapa hi thei tu ziam? ci hi. 46 Kuama le bangma poimaw ngawl hi, ahihang khatpo in tua in kamkhat zong zo kik thei ngawl ahikom, tua ni pan tung ah biakpiakna a ki piasia sam in a kiciam le ama kipan in, kuama in thu dong ngam nawn ngawl uh hi. 19 No mi mawmaw le mittaw tel: bang lianzaw ziam; biaktau ah a ki pia sia maw, a hibale a ki pia sia a thiangsak biaktau lianzaw ziam? 20 Tua ahikom mihieng khat in biaktau sam in a kiciam le tua tung ah a om te theampo sam in kiciam a hihi. 21 Taciang khatpo in biakinn sam in a kiciam le tua biakinn sung ah a om sia sam in kiciam a hihi. 22 Taciang van le Pathian tokhun sam in a kiciam peuma tokhun tung ah a to pa sam in kiciam a hihi. 23 Thukhamhil te, Pharisee te le a ki hitheamsak te, na mailam uh bing hi! banghangziam cile note in lenmu, thihawm le, lonamsia te se sawm sua se khat pia tek napi, thukham sung ah a thupi zaw thukhenna, hesuakna le upna thu te zui ngawl in khe nu hi: tua te sia na vawt tu uh hi a, a dang te zong vawt ngawl in nusiat thong tu hi ngawl hi. 24 No mittaw lamlak te, thosi no khat zong ki hel ngawl tu in hawp napi, kala-uk lopval nu hi. 25 Thukhamhil te, Pharisee te le a ki hitheamsak te, na mailam uh bing hi! banghangziam

23 Tua zawkciang in Jesus in mihonpi te le a nungzui te kung ah thuhil a, 2 Thukhamhil te le Pharisee te sia Moses tokhun ah to uh hi: 3 Tua ahikom amate in vawt a hong sawl peuma zui vun a, ahihang amate ngamtat bang in ngamta heak vun, banghangziam cile amate in a son uh bang in seam ngawl uh hi. 4 Banghangziam cile amate in a puak zawk ngawl tu vanngit te sia hen in mihing te i liangko tung ah suan uh a, puasak uh a hi hang amate a hile, a khutme dawn taw zong tham nuam ngawl uh hi. 5 Ahihang amate i a vawt theampo te sia, mite mu thei tu in vawt uh hi: Amate lai thiangtho bu koi na savun ip te nangawn a lianpu in vawt uh a, a puan kii te zong a zai tatak in vawt uh hi. 6 Poai sung ah a sangbel khan sung ah to nuam in, synagogue sung ah zong tokhun thupibel tung ah to nuam hi, 7 Sumbuk te ah ngual i paupui tu le Rabbi, Rabbi, ci

cile hai le kuang na sil uh ciang in, a puasang bek bangbang ziam? ci hong son tan, ci uh hi. (aiōn g165) 4 na sil uh a, a sungsang sia ngual neisa na lak uh le Jesus in, Kuama in hong theam ngawl natu in kidawm duhopna taw kidim hi. 26 Nang Pharisee mittaw pa, vun. 5 Banghangziam cile mi tampi te keima min taw hai le kuang te a sungsang sil masa in a, a puasang hongpai tu a, keima in Christ ka hihi; ci in mi tampi zong thiang tu hi. 27 Thukhamhil te, Pharissee te le a ki theam tu hi. 6 Taciang ngal kido na le ngal ki sim hitheamsak te, na mailam uh bing hi! banghangziam tu thu te na zak uh ciang in thinngim le buai in om cile, note sia za ngo a ki zut thankul taw na kibang heak vun, banghangziam cile hibang te theam po sia uh hi, a puasang sia a hoi tu bang in kilang napi, a piang hamtang tu thu hi a, a tawpna hi ngawl lai hi. sungsang sia mithi ngu le a thiang ngawl taw kidim 7 Banghangziam cile minam khat le minam khat ki do hi. 28 Tasia bangma in note zong na puasang uh tu a, kumpingam khat le kumpingam khat kisim tu uh sia mihing te mai ah a thutang in kilang napi, na hi, mun tatuam ah kial le pul te hong tung tu a, zinling sungsang uh sia ki hitheamsak na le siatna taw dim tu hi. 8 Hite theam po sia hena dana kipat na a hihi. 9 hi. 29 Thukhamhil te, Pharissee te le a ki hitheamsak Tua zawkciang note sia vawtsia tu le that tu in hong te, na mailam uh bing hi! banghangziam cile kamsang ki ap tu a, Keima min hang in, minam theam po in te thankul na sa uh a, mi thutang te thankul te zong hong ensan tu hi. 10 Mi tampi te thin-uk tu in kivawt a hoi mama in zeam nu hi, 30 Ka pu ka pa te hun tu uh a, khat le khat ki leheak tu uh hi. 11 Kamsang lai koma om kana le ung, kamsang te thisan luan tumpi te hong piang tu a, mi tampi theam tu hi. 12 na ah ki hel ngawl tu kana khu hi, ci nu hi. 31 Tua Siatna hong khang va-ial tu ahikom, mi tampi te itna ahikom kamsangte a that te na hi uh hi, ci noma kiam va-ial tu hi. 13 Ahihang a tawp dong a thuak te mama tetti te na hi uh hi. 32 Tua ahikom na pu na sia ngupna nga tu hi. 14 Minam theam po atu tetti hi pa te i ki te na note in dim tavun. 33 No ngul suan tu in kumpingam lungdamna thu sia leitung theam po te, hell ngam thet natu pan bangbang suakta thei tu ah ki son tu a, tua zawkciang in a tawpna hong theng nu ziam? (Geenna g1067) 34 Tua ahikom, en vun, note tu hi. 15 Tua ahikom kamsang Daniel sonkhohna bang kung ah kamsang te, mipil te le thukhamhil te kong paisak a, pawlkhat te sia that in thinglamte tung ah khai tu nu hi; taciang pawlkhat te sia synagogue sung Judah ngam sung ah om te maultung ah tai taken. 17 ah vel in le khuapi khat ah vawtsia tu Inn tung ah a omte sia innsung van la tu in tuaksuk nu hi. 35 Tua ahikom a thutang Abel thisan pan kipan biakinn le biaktau ki kal ah na thalup uh Barachias tu in cia heak hen. 18 Lo sung ah a omte in a nik le puan la tapa Zachariah thisan ciangdong, leitung ah a luang nau noailuai te sia haksa mama tu hi. 20 Ahihang thisan theam po note tung ah hong theng tu hi. 36 A na tai tu uh hun sia phalbi hun le sabbath ni a hi tatak in kong ci ciang, hi thu te theam po sia tu hun ngawl natu in thungen vun: 21 Banghangziam cile mihing te tung ah theng tu hi. 37 Maw Jerusalem, leitung ki bitphua pan kipan a om ngei ngwl le mailam Jerusalem, kamsang te na that a, na kung ah hongpai hun ah zong a om nawn ngawl tu haksatna lianpi te suangtum taw sep ni hi, akpui in a no te a a thakhui a hihi. 22 Tuabang ni te tomsak ngawl hile kuama nuai ah a uap bang in, tamveipi hong uap nuam hi in thaukzo ngawl tu hi: ahihang a tealsa te atu in, kaleng, na uk bua hi! 38 En vun, na inn uh ngamkhing tua ni te sia tomsak tu hi. 23 Tasiaciang khatpo in dide in ki nusia zo hi. 39 Banghangziam cile Topa min Christ sia ziak ah om hi, a hibale zesung ah om hi, taw hongpai pa sia thuphatoai hi, na ci uh mateng, hong ci le um heak vun. 24 Banghangziam cile Christ note in hong mu nawn ngawl tu nu hi, ci in kong son phaw a sil te le leilot kamsang te hong theng tu a, a hi, ci hi.

24 Jesus sia biakinn pan pusuak in a pai laitak, a nungzui te in biakinn kisa lak tu ih a kung ah hongpai uh hi. 2 Jesus in, Hi bang van te a vekpi in mu hi ngawl nu ziam? a tatak in kong ci ciang, suangtum kithuap to khat zong tang ngawl in wawksiat lai tu hi. ci hi. 3 Jesus Olive maultung ah to a, a nungzui te kuama heak ngawl in a kung ah hongpai uh hi, hi thu te sia banghun ciang hong piang tu ziam, nangma paikik tu le leitung bo tu thu musakna sia

zong tang nawn ngawl tu hi, taciang aksi te van pan sawm taw sonte hi. 2 Nga te sia ciim a, a dang nga te in tak tu a, vantung vangletna te zong ling tu hi. 30 sia mawmaw uh hi. 3 A mawmaw nga teng in mei-inn Tasiaciang mihing Tapa musakna van ah hong kilang keng ahihang meitui keng thua ngawl uh hi, 4 A ciim tu a, leitung minam theampo tau tu hi, taciang amate te a hile bungsung ah a mei-inn taw keng uh hi. 5 in vangletna le minthanna lianpi taw mihing Tapa mei Zineipa hong theng hak ahikom a vekpi in lusu in mu tung ah hongpai sia mu tu uh hi. 31 Ama vantungmi siat hi. 6 Zankim ciang in, en vun, zineipa hongpai te a lian mama lemle tum tu in sawl tu a, a tealsa te zo hi; pai vun a, muak vun, ci au hi. 7 Tasiaciang sia van mongkhat pan mongkhat dong leitung kingli a ngaknu thiangtho te a vekpi in tho a, amate mei-inn a om te theampo munkhat ah hong kaikhawm tu hi. tek vak tek uh hi. 8 A mawmaw te in, a ciim te kung 32 Theikung pan in sontena khat sin vun; a bak te ah, na meitui hong pia tavun; banghangziam cile ka pan in a dawnmoi hong sua ciang, khal hun hong nai mei-inn te uh mitsiat hi, ci uh hi. 9 Ahihang a ciim te zo hi, na ci thei uh hi: 33 Tasia bangma in hi thu te in, tabang hi ngawl hi; ka meitui uh sia no atu taw na mu uh ciang a hun hong nai zo a, kongbiang bul kicing ngawl hi: meitui zuak te kung ah pai tavun a, lei vacin hong theng zo hi, ci sia he tavun. 34 A tatak tavun, ci in zo kik uh hi. 10 Amate meitui lei tu a pai in kong ci ciang, hi thu te theampo a tangtut dong lan in zineipa hongpai hi; taciang a ki ngingsa in a om hi minam te bo ngawl tu hi. 35 Van le lei bo tu hi, te taw mopoai sung ah tum tek uh a: tuazawkciang ahihang ka kammal te a bo batu hi. 36 Ahizong tua kongkha kikhak hi. 11 Tua zawkciang, a dang ngaknu ni le hun sia kuama in he ngawl hi, vantungmi te in thiangtho te zong hongpai uh a, Topa, Topa, kong zong he ngawl hi, Ka Pa bek in he hi. 37 Hikama le hong hon tan, ci uh hi. 12 Ahihang ama in, amantak Noah hun lai bangma in mihing Tapa hongpai ciang in kong son hi, note kong he ngei bua hi, ci in zo kik zong tabangma hitu hi. 38 Banghangziam cile tuipiliim hi. 13 Tua a hikom, mihing Tapa hongpai tu ni le a ma, Noah tembaw sung a tum ni dong mihing te sia hun he ngawl na hi uh ciang in, encik in ngak nginge ne in dawn in, kipui le mopoai vawt in om tek uh tavun. 14 Banghangziam cile, vantung kumpingam hi, 39 Tuipi a liim hunlam zong he ngawl in, tui in a sia khual khuala a haw tu hang in, a naseam te sam khu siat bangma in mihing Tapa hongpai ciang zong a, a neisa te a ap pa taw kibang hi. 15 Amate hitheiza tabangma hi tu hi. 40 Tua hun ciang in lolai ah mi ni taw kisi in, khat sia talent nga, a dang khat sia talent sung pan khat sia la tu a, a khat sia ki nusia tu hi. 41 ni le a dang khat sia talent khat pia in; a piak zawk An ngoai numei ni sung pan khat ki la tu a, a khat sia pociang in khualhaw hi. 16 Talent nga a sang pa sia ki nusia tu hi. 42 Na Topa uh hongpai tu hun he ngawl pai in summet a vawt ciang a dang talent nga metsak na hi uh ciang in, encik ngak vun. 43 Nguta hongpai hi. 17 Tasia bangma in talent ni a sang pa in zong a tu hun sia innreakpa in he hile, a inn sia encik nginge dang talent ni nga thua hi. 18 Ahihang talent khat a tu a, nguta te i phulsak na thuak ngawl tu hi. 44 Tua sang pa sia pai in, dum a taw zawkciang a topa i a hiciang kinging kholsa in om vun, banghangziam sum sia phual hi. 19 A khuangei zawkciang in, a topa cile mihing Tapa sia na ki ngin ngawl hun laitak in hongpai a, a naseam te san za tek en hi. 20 Talent hongpai tu hi. 45 A topa in ama innkuapui te a hun nga a sang pa sia a dang talent nga keng in hongpai cinciang neaktu an a pia thei sia a makai in koi tu a, a a, topa nangma in talent nga hong ap ni hi: en in, muanhui le a ciim naseam sia a kua ziam? 46 A topa talent nga ma a met nga khi hi, ci hi. 21 A topa in, a hongpai ciang in na a sep laitak a mu thak naseampa pha in na seam hi, nang a pha le a thuman naseam sia thuphatoai a hihi. 47 A tatak in kong ci ciang, tua pa: na tawmno tung ah thuman na hikom in, na tampi naseam pa sia a topa in a neisa theampo tung ah uk tu in kong koi tu hi: na topa lungdamna sung ah thunei tu in koi tu hi. 48 Ahihang naseam pha ngawl tum in, ci hi. 22 Talen ni a sang pa zong hongpai in, in a thinsung pan in ka topa hong cia hak tu zam, ci topa, talent ni hong ap ni hi: en in, a dang talent ni in ngaisun a; 49 Naseam dang te sia vel in zukham nga thua khi hi, ci hi. 23 A topa in, a pha in na seam thei te taw ne le dawn in om tu hi, 50 Tua naseampa hi, nang a pha le a thuman naseam pa; na tawmno in a upmawk ngawl ni le a kingin ngawl laitak in a tung ah thuman na hikom in na tampi uk tu in kong topa hong theng tu hi, 51 Tua naseampa sia a topa in koi tu hi: na topa lungdamna sung ah tum in, ci hi. 24 nasiatak in sat tu a, kana le ha ngoaina om na mun ah a ki hitheamsak te taw koi khawm tu hi.

25 Tasiaciang in vantung kumpingam sia Zineipa a muak tu in mei-inn taw a pai tu ngaknu thiangtho

nginge hi, ci hi. **26** A topa in, nang naseam tatsia le datham pa, ka poai ngawl na ah ka at le ka ciin ngawl **26** Hi thu te a hil zawkciang in Jesus in a nungzui te tung ah, **2** Tuzawlk ni ni ciang in, paisan na pan ka lak, na he a hile: **27** Ka sum teng sumtheak poai hi tu hi, ci na he uh hi, taciang mihing Tapa sia te kung ap le te pha hi, tabang hile kongpai ciang ka thinglamte tung ah khai tu in ap tu hi, ci hi. **3** Taciang sum le a met nga tu khi hi, ci hi. **28** Tua ahikom a in thiampi lian te, thukhamhil te le mi upa te thiampi talent laksak vun a, talent sawm a nei pa tung ah sang Caiaphas leitual ah ki kaikhawm uh a, **4** Jesus pia vun. **29** Banghangziam cile, a neite ki pia thua tu man ku in, a thalup thei natu thu ngeal uh hi. **5** Poai a, a dimlet in nei tu hi: ahihang a nei ngawl te sia a hun sung ah vawt ngawl tu hi, tabang hi thong leang, neisun uh zong ki laksak tu hi. **30** Phattuamna om mipite hong ngamlum tu hi, ci uh hi. **6** Bethany khua ngawl naseam pa sia kana le ha ngoaina mun doipua ah Simon kici miphak pa inn ah Jesus a om laitak in, **7** khuazing sung ah khia vun, ci hi. **31** Mihing Tapa Anne in a to na mun ah numei khat, a manham mama minthanna taw, a thiangotho vantungmi theampto taw sathau namtui alabaster thawlkhat keng in hongpai a, hongpai ciang in a vangletna kumpi tokhum tung ah to Jesus lu tung pan buak hi. **8** Ahihang a nungzui te in tu hi: **32** Taciang in a mai ah mi theampto te kaikhawm a mu uh ciang in thin-uk uh a, banghang in hibang ki tu a: tuucing pa in tuu le keal te a khen bang in khat pakvawt ziam? **9** Banghangziam cile hi sathau namtui le khat khen tu hi. **33** Tuu te sia a ziatsang ah koi tu a, sia a mantam in zuak in, mizawng te piak tu hi, ci uh keal te sia a veisang ah koi tu hi. **34** Tua zawkciang hi. **10** Tua thu Jesus in a heak ciang in, Banghang in, kumpipa in a ziatsang a te tung ah, hongpai tavun, in numei nu nawngkaisak nu ziam? hi numei nu in no ka Pa thupha sang te, leitung bitphua pan kipan in ka tung ah napha vawt hi. **11** Banghangziam cile note atu a kipua kholsa kumpingam lua tavun: **35** mizawng te sia noma taw om tawntung hi; ahihang Banghangziam cile, ka ngilkial laitak in, an nong pia kei hong om tawntung ngawl khi hi. **12** Ka pumpi uh hi: ka dangko laitak in, tui nong pia uh hi: zin ka hi tung ah sathau namtui hong buak na sia, keima ki vui laitak in, nong tungsak uh hi: **36** Pum nguak in ka natu in hong vawt a hihi. **13** A tatak in kong ci ciang, om laitak in, puan nong silsak uh hi: ka cinat laitak leitung theampto lungdamna thu ki son na theampto ah in, nong ve uh hi: ka thongtak laitak in, nong pai uh hi numei nu vawt thu zong ama phaw tawntung na in hi. **37** Tasiaciang in a thutang te in, Topa, banghun son tu uh hi, ci hi. **14** Tua zawkciang Judas Iscariot a lai na ngilkial hong mu in, an hong pia khu ziam? a kici, nungzui sawmleni sung pan khat pa sia, thiampi hibuale na dangko in dawn tu hong pia khu ziam? **38** lian te kung ah pai a, **15** Amate tung ah, Jesus note Banghun lai in zin na hi hong mu in, hong tungsak hong ap leng bang nong pia tu uh ziam? ci hi. Amate khu ziam, na pum nguak hong mu in, puan hong in dangka sawmthum taw thukim na vawt uh hi. **16** silsak khu ziam? **39** Banghun lai na nat le na thongtak Tua hun pan kipan Jesus a ap thei natu humpha zong hong mu in, hong ve khu ziam? ci uh hi. **40** Kumpipa tan hi. **17** Tol saw ngawl anluum poai ni masabel ni in in, a man tak ka ci ciang, ka suapui te sung a nobel nungzui te Jesus kung ah hongpai a, paisan poai te tung ah na vawt uh te, keima tung ah hong vawt ciang in, koisung ah anneakna tu mun vawtsak tu na hi uh hi, ci hi. **41** Tasiaciang in a veisang a to te kuh ziam? ci uh hi. **18** Jesus in, Khuapi sung ah pai tung ah, Topa in, no hamsiat thuak te ka kung pan tavun a, khat i tung ah hibang son vun, Syapa in ka in kiheam tavun, doaimangpa le a nungzui te a tu a hun cing zo hi; ka nungzui te taw na inn ah paisan ki vawtkhol tawntung mei sung ah pai vun: **(αιόνιος g166)** **42** Banghangziam cile, ka ngilkial a, an hong pia te in Jesus sawl bangin vawt uh a, paisan poai atu ngawl nu hi: ka dangko a, tui hong pia ngawl nu hi: **43** kinging khol uh hi. **20** Nitaksang ciang in Jesus sia Zin ka hi lai in, hong tungsak ngawl nu hi: pum nguak a nungzui sawmleni te taw to uh hi. **21** Amate an a in ka om a, puan hong silsak ngawl nu hi: ka nat le neak uh laitak Jesus in, A mantak in ka ci ciang, note thong ka tak ciang in, hong ve ngawl nu hi, ci hi. **44** sung pan khat in kei hong leheak tu nu hi, ci hi. **22** Tasiaciang a mate in, Topa, banghun lai na ngilkial, Amate sia he mama uh a, khat zawkciang khat in, na dangko, zin na hile thong na tak hong mu in hong Topa, keima ka hi ziam? ci in dong tek uh hi. **23** Jesus khoi ngawl khu ziam? ci uh hi. **45** Tasiaciang ama in, in, Keima taw kuang sung a sawkkhawm sia in kei kei kong cina pan, hi teng sung pan a nobel tung ah hong leheak tu hi. **24** A ki atsa om bang in, mihing na vawt ngawl uh teng sia kei tung ah vawt ngawl na Tapa sia pai tu hi: ahihang mihing Tapa a leheak sia hi uh hi, ci in zo kik hi. **46** Hite sia tawntung ngim a hile, a mailam bing hi, ama sia piang bale phazaw na sung ah pai tu a: mi thutang te a hile tawntung hi, ci in zo kik hi. **25** Topa a leheak pa Judas Ischariot nuntakna sung ah pai tu uh hi, ci hi. **(αιόνιος g166)**

ci bang in man hi, ci in zo kik hi. 26 Amate an a a hi, Judas hongpai a, thiampi lian te le ulian te i neak uh laitak in, Jesus in anluum la a, thupha a piak sawl mihon tampi te zong namsau le moltum te toai zawkciang phel in, a nungzui te pia a, La vun a, ne in hongpai hi. 48 Jesus a ap sia pa in, ka nap sia vun, hisia in ka pumpi hi, ci hi. 27 Tua zawkciang hai Ama hi, man vun; ci in heaksakna pia khol zo hi. zong la in, lungdam a ko zawkciang, amate pia a, Na 49 Taciang Jesu kung ah manlang tak in hongpai a, vekpi in dawn vun; 28 Banghangziam cile, hisia in Topa, na tung ah thupha om tahlen; ci in nam hi. 50 thuciam thak taw kisai mi tampi te mawna maisakna Jesus in, Lawm awng, banghang hongpai ni ziam? ci tu in a luang ka thisan a hihi. 29 Ahihang kei kong ci hi. Tua zawkciang amate hongpai a, Jesus man in na pan, hibang sapittui a thak sia ka Pa kumpingam paipui uh hi. 51 En vun, Jesus taw omkhawm khat sung ah note taw ka dawn kik mateng, bangmahun in in, a namsau dok in thiampi lian pa i naseam pa sat dawn kik ngawl tu khi hi, ci hi. 30 Amate la asak zawk ahikom, a bil tawng pai hi. 52 Tasiaciang in Jesus in uh ciang, Olive mualtung zuan in pai uh hi. 31 Tua ama kung ah, Na namsau ama omna mun ah koikik zawkciang Jesus in, Tuicingpa ka that tu a, tuu hon in: banghangziam cile namsau a zam te, namsau taw te kikhen in peakkeak tu hi, ci in a ki atkhol bang in, ma in thi kik tu hi. 53 Tu mama in ka Pa tung ah ngen na vekpi in tu zan keima hang in thinno mama tu nu thei khi hi, ci le, ngen leng vantungmi hon sawmlehi. 32 Ahihang ka thawkik zawkciang in, Galilee ah sang tamzaw hong sawl tu hi, ci thu ngaisun nagwl ni note mai ah ka na paikholtu hi, ci hi. 33 Peter in, ziam? 54 Ahihang hibang hi tu hi, ci laithiangtho sung mi theampo nangma hang in thinkiam in om kale, a ki atkholsa thu te bangbang tangtung thei tu ziam? kei ka thinkiam batu hi, ci in zo hi. 34 Jesus in, A ci hi. 55 Tua hun laitak in mihonpi te tung ah, Note, tatak kong ci ciang, tu zan ak khuan ma thum vei banghang nguta man tu bang in namsau le moltum hong nial tu ni hi, ci hi. 35 Peter in, nangma taw ka taw kei man tu in hongpai nu ziam? biakinn sung ah thi tu ahizong hong nial ngawl tu khi hi, ci hi. Tasia thuhil in nisim note taw ka to lai hong man ngawl nu bangma in nungzui dang theampo in zong ci uh hi. 36 hi. 56 Ahihang hi thu te sia, kamsang te atkholsa Jesus amate taw Gethsemane a kici huan ah pai uh laithiangtho a tangtun natu a hihi, ci hi. Tasiaciang a, Zia sung ah thu ka nget laitak ziak ah to vun, ci in a nungzui te theampo in ama nusia in, tai siat a nungzui te son hi. 37 Peter le Zebedee tapa ni te uh hi. 57 Jesus a man te in thukhamhil te le ulian paipui a, thinngim mama le thuakhak na hong kipan te ki kaikhop na mun thiampi sang Caiaphas kung hi. 38 Tasiaciang amate tung ah, Thi tu za dong in ka ah paipui uh hi. 58 Peter in a khuala thithim na pan thinngim hi: ziak ah om vun a, keima taw ngak nginge zui in thiampi sangbel pa leitual dong pai a, a tawp vun, ci hi. 39 Tua mun pan in khua la zaw hiat na dong en tu in naseam te taw to khawm hi. 59 Thiampi mun ah pai a, bok in thungen hi; Maw ka Pa, a hi thei lian te, upa te le council te theampo in Jesus that le, hi hai sia kei taw ki pealsak tan: ahihang kei dei thei tu in leilot tetti te zong uh hi; 60 Ahihang khat bang hi ngawl in nangma deina bang hi zaw tahlen, ci zong a mu bua uh hi, leilot tetti tam mama hongpai in thungen hi. 40 A nungzui te kung ah hongpai a, a napi khat zong a mu bua uh hi. A khakbel ciang leilot mate a mu sa in mu hi, taciang Peter kung ah, Nai tetti ni hongpai a, 61 Hisia pa in Pathian biakinn sia khatpo zong hong ngak zo ngawl nu ziam? 41 Ze-pheltam in nthium sung sa kik thei khi hi, ci hi. 62 etna sung ah na tum ngawl natu thungen in ngak Thiampi lianbelpa hong ding a, bangma zo kik ngawl vun: thaa sia ukna nei ahihang, pumpi sia thaneam tu ni ziam? Hite tetti te in bangbang in nangma hong hi, ci hi. 42 Jesus a ni veina paikik a, Maw ka Pa, a hi langpan ziam? ci hi. 63 Ahihang Jesus huthe ngawl thei le, hi hai sia kei taw ki pealsak in: ahihang kei dei hi. Thiampi sangbel pa in, nang Christ a kici Pathian bang hi ngawl in nangma deina bang hi zaw tahlen, ci Tapa na hile hi ngawl nong son tu in a nunga Pathian in thungen hi. 43 A nungzui te kung ah hongpai a, a min taw kong ngen hi, ci hi. 64 Jesus in, Na ci bang mu sa ma in mu kik hi: banghangziam cile amate in man hi: ahihang keima in kong ci hi, tu zo mihing a mutsuak peuma uh hi. 44 Jesus in amate nusia Tapa sia vangletra ziatsang ah to in mei tung pan in khatvei paikik a, a ngetsa bangma in a thumvei hong tuaksuk na mu tu uh hi, ci hi. 65 Tasiaciang na ngen hi. 45 Tua zawkciang nungzui te kung ah in thiampi sangbel in a puan eaukeak a, hisia pa in hongpai a, Tu in mu vun a, tawlnga vun, mihing Tapa Pathian min daisak in pau hi, tetti dang bang kul lai sia mawnei te khut ah ap tu hun hong theng zo hi. 46 ziam? en vun, Pathian min a daisak, na za zo uh hi, Tho vun a, pai tawng, en vun keima hong ap sia pa ci hi. 66 Bangbang ngaisun nu ziam? ci a dok ciang hong theng zo hi, ci hi. 47 Tabang in Jesus a pau in, amate in hisia pa in, a thi tu kilawm mawna nei hi, laitak in, en vun, nungzui sawmlehi sung pan khat ci uh hi. 67 Tua zawkciang a maitang cilphi uh a, sat

cip in; a khut zapheak uh taw beang uh hi, **68** Kua na suatak thei hi. **16** Tua ahikom thongtak te sung ah hong beang ziam? nang Christ, kamsang bang in Barabbas a kici a minthang mama khat om hi. **17** Tua hong son tan, ci uh hi. **69** Peter sia leitual ah a to ahikom mipite hong ki kaikhop ciang, Pilate in amate laitak in, naseam numei khat a kung ah hongpai a, tung ah, kua na suaktasak nuam uh ziam? Barabbas nang zong Gelilee mi Jesus taw om khawm nu hi, ci maw, Christ a kici Jesus? ci hi. **18** Banghangziam hi. **70** Ahihang Peter in, amate theamppo mai ah nial cile Pilate in amate in Jesus sia el ahikom hong ap a, bang son ni ziam, ci kong ke bua hi, ci hi. **71** Tua hi, ci he hi. **19** Pilate sia thukhenna tokhum tung a zawkciang Peter sia innmai kongbiang ah pai a, a to ciang in, a zi in mikhat sawl in, hi thutangpa tung dang naseam numei khat in a mu ciang in, tua mun a ah bangma vawt heak in, banghangziam cile tuni ka om te sung ah hisia pa zong Nazareth mi Jesus taw mang sung ah ama hang in tampitak thuak khi hi, ci om khawm hi, ci hi. **72** Peter in kiciam na kammal taw hi. **20** Ahihang thiampi lian te le upa te in mihonpi hisia pa he ngawl khi hi, ci nial leleau hi. **73** Tuazawk te sia Barabbas ngen tu le Jesus that tu in hol uh a ngei ngawl in tua mun ah a ding te Peter kung ah hi. **21** Pilate in hi ni te sung pan a kua suatak tu hongpai a, nang sia hi mite sung ah ki hel te khat hi dei nu ziam? ci in a dok ciang, amate in Barabbas lalawm ni hi; banghangziam cile na paudan taw ki he suatak tu dei khu hi, ci uh hi. **22** Tua a hile Christ a hi, ci hi. **74** Tasiaciang Peter in, kiciam in, hisia pa he kici Jesus sia banglaw tu khi ziam? ci in Pilate in a ngawl khi hi, ci hi. Tasia pociang akkhuang hi. **75** Dok ciang in, amate theamppo in, thinglamte tung ah Jesus in, Ak khuan ma thumvei dong hong nial tu ni khaina thuak tahlen, ci uh hi. **23** Taciang ngam uk hi, a ci sia Peter in phawkkik hi. Taciang a puasang pa in, banghangziam, bang khialna vawt ziam? a ci ah pusuak in, nasiatak in kap hi.

27 Zingsang hong thet ciang in thiampi lian te le upa te theamppo in Jesus that tu in kikum khawm uh hi: **2** Amate in a hen zawk uh ciang, ngam uk Pontius Pilate kung ah paipui in ap uh hi. **3** Tua zawkciang in Jesus a leheak pa Judas in, Topa sia that tu in maw ki suan hi, ci a mu ciang in, ki sikkik a, dangka sawmthum sia thiampi lian te le upa te kung ah puak kik in, **4** Mawna nei ngawl pa thisan ka ap thak man in khial khi hi, ci hi. Amate in, ko taw bang kisai ziam? nangma taw kisai bek hi, ci uh hi. **5** Ama in tua dangka sia biakinn sung ah lawn a, mundang ah pai in ama le ama ngui awk hi. **6** Thiampi lian te in, tua dangka te la a, hi sum sia thisan man a hikom in, biakinn neisa te sung ah koi tu kilawm ngawl hi, ci uh hi. **7** Amate kikum khawm uh a, ngamrang mite ki phum natu in bealvawtpa lo lei uh hi. **8** Tua ahikom tua lo sia, tu ni dong in thisan lo, kici hi. **9** Kamsang Jeremiah in a sonkholina ah, Israel mite in a kitat na uh man dangka sawmthum sia amate in la a; **10** Topa thupiak na bang in bealvawtpa lo lei hi, a ci thu tangtung hi. **11** Jesus sia ngam uk pa mai ah ding a, tua ngam uk pa in, nangma sia Judah Kumpipa ni ziam? ci in dong hi; taciang Jesus in, Na ci bang in hi khi hi, ci hi. **12** Jesus sia thiampi lian te le upa te in a mawsiat ciang in kamkhat zong zo kik ngawl hi. **13** Tua zawkciang in Pilate in, nangma mawsiat na tetti theamppo za ngawl ni ziam? ci hi. **14** Jesus in kamkhat zong a zo kik ngawl ciang in: ngam uk pa in lamdangsa mama hi. **15** Tua poai sung ah ngam uk pa in thongtak te sung pan, mipi te dei khat

Barabbas a kici a minthang mama khat om hi. **16** Tua ahikom thongtak te sung ah hong beang ziam? nang Christ, kamsang bang in Barabbas a kici a minthang mama khat om hi. **17** Tua hong son tan, ci uh hi. **69** Peter sia leitual ah a to ahikom mipite hong ki kaikhop ciang, Pilate in amate laitak in, naseam numei khat a kung ah hongpai a, tung ah, kua na suaktasak nuam uh ziam? Barabbas nang zong Gelilee mi Jesus taw om khawm nu hi, ci maw, Christ a kici Jesus? ci hi. **18** Banghangziam hi. **70** Ahihang Peter in, amate theamppo mai ah nial cile Pilate in amate in Jesus sia el ahikom hong ap a, bang son ni ziam, ci kong ke bua hi, ci hi. **71** Tua hi, ci he hi. **19** Pilate sia thukhenna tokhum tung a zawkciang Peter sia innmai kongbiang ah pai a, a to ciang in, a zi in mikhat sawl in, hi thutangpa tung dang naseam numei khat in a mu ciang in, tua mun a ah bangma vawt heak in, banghangziam cile tuni ka om te sung ah hisia pa zong Nazareth mi Jesus taw mang sung ah ama hang in tampitak thuak khi hi, ci om khawm hi, ci hi. **72** Peter in kiciam na kammal taw hi. **20** Ahihang thiampi lian te le upa te in mihonpi hisia pa he ngawl khi hi, ci nial leleau hi. **73** Tuazawk te sia Barabbas ngen tu le Jesus that tu in hol uh a ngei ngawl in tua mun ah a ding te Peter kung ah hi. **21** Pilate in hi ni te sung pan a kua suatak tu hongpai a, nang sia hi mite sung ah ki hel te khat hi dei nu ziam? ci in a dok ciang, amate in Barabbas lalawm ni hi; banghangziam cile na paudan taw ki he suatak tu dei khu hi, ci uh hi. **22** Tua a hile Christ a hi, ci hi. **74** Tasiaciang Peter in, kiciam in, hisia pa he kici Jesus sia banglaw tu khi ziam? ci in Pilate in a ngawl khi hi, ci hi. Tasia pociang akkhuang hi. **75** Dok ciang in, amate theamppo in, thinglamte tung ah Jesus in, Ak khuan ma thumvei dong hong nial tu ni khaina thuak tahlen, ci uh hi. **23** Taciang ngam uk pa in, banghangziam, bang khialna vawt ziam? a ci ah pusuak in, nasiatak in kap hi.

24 Pilate in zo nawn ngawl khi hi, mipi te ngamlum siat hi, ci a mu ciang, tui la in, a khut sil a, hi a thutang pa thisan pan ka thiang hi: no ma khensat tavun, ci hi. **25** Tasiaciang in mi theamppo in, hi sia pa i thisan koma le ka tate tung ah om tahlen, ci tek uh hi. **26** Taciang Pilate in Barabas suatak a: Jesus sia a sat zawkciang thinglamte tung ah khai tu in ap hi. **27** Tua zawkciang Pilate ngalkap te in Jesus sia ngam uk pa inn ah paipui uh a, ngalkap hon bup sia ama kim ah kikhawm hi. **28** Amate in a puan te sutkeak in, puan sannum silsak uh hi. **29** Amate in lingtaw a ki pheak ling lukhu sia a lu tung ah khusak uh a, a ziatsang khut ah phai kung khat toaisak uh hi: taciang a mai ah khupdin in, Judah te kumpipa! na khansau tahlen, ci in selno uh hi. **30** Amate in ama tung ah cilphi uh a, a phaikung la in a lu pan vel uh hi. **31** Tabang in a selno uh zawkciang a puan tual hawksak kik in, ama puan silsakkik hi, tua zawkciang thinglamte tung ah khen tu in paipui uh hi. **32** Tabang in a paipui uh laitak, Sairin khuami Simon taw kisi uh a: thinglamte zawthawk thu taw puasak uh hi. **33** Amate in Golgotha a kici lu ngu mual a thet uh ciang in, **34** Jesus sia sapittui le a kha a kihel pia uh a: ama in tep bek a, dawn nuam ngawl hi. **35** Jesus sia thinglamte tung ah khai uh a, a puan te a khen zawk uh ciang in, aisan nataw hawm uh hi: tua thu sia kamsangpa sonkholina, amate in ka puan te sia aisan in hawm uh hi, ci thu a tangtunna a hihi. **36** Tua zawkciang tua mun ah to in ama encik uh hi. **37** A lu tung san ah mawsiatna lai, HI SIA JUDAH TE KUMPIPA JESUS HI ci in at uh hi. **38** Ama taw

nguta ni te zong a ziatsang ah khat, a veisang zong 62 Ki ngin ni a zingciang in, thiampi lian te le Pharisee ah a dang khat, thinglamte tung ah khai uh hi. 39 te Pilate kung ah hongpai uh a, 63 Topa awng, tua Lampi ah a vak te in zong nu nau in, a lu thin uh leilot thu son pa in a nuntak lai in, nithum zawkciang a; 40 Biakinn pheltham in nithum sung asakik tu pa, thokik tu khi hi, a ci sia phawkkik khu hi, ci uh hi. 64 A nangma le nangma ki hun in. Pathian Tapa na hile, nungzui te zan ciang hongpai in a luanghawm ngu a, thinglamte tung pan tuaksuk in, ci uh hi. 41 Tasia thina pan thokik zo hi: ci in midang te tung ah son a bangma in thiampi lian te, thukhamhil te le, upa te hile, a nungsang thu sia a masa sang in poimaw zaw zong in nu nau in, 42 Ama in ngualdang ngum thei a, tu hi, tua ahiciang a than sia nithum dong cing tu in ama le ama ki ngum thei ngawl hi. Ama sia Israel te thupia in, ci uh hi. 65 Pilate in amate tung ah, a cing kumpipa a hile thinglamte tung pan tu mama in tuak tu nei nu hi: pai tavun a, na hitheitawp in vawt vun, ci hen a, tasiaciang in ka um tu uh hi, ci uh hi. 43 Ama hi. 66 Tua ahikom amate zong than ah pai in, thankul in Pathian muang a; keima sia Pathian Tapa khi hi, kha na suangpheak tung ah ceptena khen in, a cing ci a hi ciang, tu mama in Pathian in suaktasak hen: te ko uhi.

ci in nu nau tek uh hi. 44 Ama taw thinglamte tung ah a ki khai nguta te zong in, tabangma in nu nau uh hi. 45 Sun nai sawmleni pan nitak sang nai thum dong leitung theamppo khuazing hi. 46 Nai thum kim ciang in, Jesus sia a nging tatak in, Eli, Eli, Lama sabachthani? ci in au hi, a khaikna sia, Ka Pathian, Ka Pathian, banghang in hong taisan ni ziam? a cinopna hi. 47 Tua mun ah a ding te pawlkhat in a zak uh ciang in, Elijah sam hi, ci uh hi. 48 Tasia pociang amate sung pan khat tai a, tuihup puan la in, sapittu hau sung ah a papsuk zawkciang, phaikung dawn ah hen in, Jesus dawn tu in pia hi. 49 A dang te in, ngak hi vun, Elijah ama hun tu in hongpai tha tu hi, ci en tawng, ci uh hi. 50 Jesus ngingtak in au kik in thi hi. 51 Taciang in, en vun, biakinn sung sang kidalna puan sia a lu pan a taw dong ki khen ni in ki khen suk hi; zin zong ling in, suangtum te zong kektham a, 52 Thankul te ki hong in; a thisa mithiangtho tampi te thokik hi, 53 Amate than sung pan pusuak uh a, Jesus thawkik zawkciang in, khuapi thiangtho sung ah pai uh a, mi tampi te kung ah kilang uh hi. 54 Ngalkap zakhat uk pa le a kung ah om te in Jesus en in, zinling le thupiangular dang te a mu uh ciang in, lau mama uh a, hisia pa Pathian Tapa tatak hi, ci uh hi. 55 Galilee pan Jesus a zui te le a kholi numei tampi te in, a khuala na pan en tek uh hi: 56 Tua numei te sung ah Mary Magdalene, James le Joses te nu Mary le Zebedee zi zong ki hel hi. 57 Nitak sang ciang in, Arimathea khua pan mihau pa khat hongpai hi, a min sia Joseph kici a, Jesus nungzui khat a hihi: 58 Ama sia Pilate kung ah pai a, Jesus luanghawm ngen hi. Tasiaciang Pilate in Jesus luanghawm piak tu in thupia hi. 59 Taciang Joseph in Jesus luanghawm a lak zawkciang, puanneam thiang taw tun in, 60 Ama atu in a taw suang hawng thankul sung ah vui hi: than kongka ah suangtum lian mama khat lik in a kha zawkciang pai hi. 61 Mary Magdalene le a dang Mary te sia tua mun ah thankul sang nga in to uh hi.

28 Sabbath ni bo in nipi khat sung ni masabel khuavak tu hong kipat ciang in, Mary Magdalene le a dang Mary te than en tu in pai uh hi. 2 Tua laitak in nasiatak in zinling hi: banghangziam cile Topa vantungmi van pan hong tuaksuk in, than kongka suangtum sia lik a, a tung ah to hi. 3 A mai sia khualeng bang hi a, a puan sia vukbang in pak hi: 4 Taciang than cing te a lau in ling uh a, mithi bang hi uh hi. 5 Vantungmi in numei te kung ah, lau heak vun: banghangziam cile, thinglamte tung ah a ki khai Jesus zong nu hi, ci kong he hi. 6 Ama ziak ah om ngawl hi: banghangziam cile, a sonsa bang in thokik zo hi. Hongpai tavun a, a ki sial na en vun. 7 Taciang manlang in pai tavun a, thina pan thokik zo hi, ci in a nungzui te son vun; en vun, ama sia note mai Galilee ah pai hi; tuak ah mu tu nu hi: en vun, hong son zo khi hi, ci hi. 8 Amate sia than pan in launa le lungdamma lianpi taw ciakik uh a; a nungzui te son tu in tai uh hi. 9 A nungzui te son tu in a tai uh laitak in, en vun, Jesus in a mate kung hongpai a, Note tung ah nopna om taken, ci hi. Taciang amate Jesus peang ah hongpai in, a peang len in bia uh hi. 10 Tua zawkciang Jesus in amate tung ah, Lau heak vun, ka suapui te sia Galilee ah pai tu in son vun a, tuaksung ah hong mu tu uh hi, ci hi. 11 Amate a pai zawkciang in than cing pawlkhat te sia khuapi sung ah pai uh a, thiampi lian te kung ah thupiangular teng theamppo son uh hi. 12 Ama te upa te taw ki kaikhawm tek uh a, thu a kikup zawk uh ciang in, ngalkap te sum tampi pia uh a, 13 A nungzui te zan in hongpai uh a, ka mut uh lan in a luang ngu uh hi, ci vun. 14 Hi thu te ngam uk pa i beng ah a theng zong in, na suatak thei natu uh, koma in hong sonsak tu khu hi, ci uh hi. 15 Tua ahikom amate in sum la in, a son uh bang in vawt uh hi: taciang tua thu te sia Judah mite in tuni dong in mun theamppo ah hil hi. 16 A nung zui sawm le khat te sia Galilee ah pai uh a, Jesus in a ciamsa mun mualtung

ah ka to uh hi. 17 Amate in Jesus a mu uh ciang bia
tek uh hi: ahihang pawlkhat te in muang ngam ngawl
uh hi. 18 Jesus hongpai a, amate tung ah, Van le
lei thuneina theampo hongpia siat zo hi. 19 Tua a
hiciang note pai tavun a, minam theampo te hil tavun,
Pa, Tapa le Tha Thiangtho min taw tuiphumna pia
tavun: 20 Keima i kong thupiak teng theampo a vekpi
zui tu in hil tavun: taciang en vun, leitung bo dong in
a tawntung keima in kong ompui hi, ci hi. Amen. (aiōn
g165)

Mark

1 Pathian Tapa Jesus Christ lungdamna thu a kipatna in; **2** Kamsang te in a sonkholsa bangma in, en vun, na pai natu lampi a pua tu in, ka kamtaipa na mai ah sawl khi hi. **3** Senneal ngam sung ah a au aw khat in, Topa lampi puakhol vun a, tangsak vun. **4** John in senneal ngam ah tuiphumna pia a, mawmalsakna tu in ki sikkik na tuiphumna thu tangko hi. **5** Jerusalem le Judah ngam theampo pan in mi tampi te John kung ah hongpai uh a, amate mawna te pualak in Jordan ngun ah tui ki phum tek uh hi. **6** John sia kala-uk mul taw a ki tak puan sil a, a kawng sia savun kawngkhau taw kil hi; khaumaw le khuaittui te ne hi; **7** Ka nung pan hongpai pa sia kei sang in thahat zaw a, kei ka hile kun in a peangdap khau sutsak tu in zong ka kiphu bua hi: **8** Keima in tui taw tuiphumna kong pia hi: ahizong Ama in Tha Thiangtho taw tuiphumna hong pia tu hi, ci in pualak hi. **9** Tua zawkciang in, Jesus sia Galilee ngam Nazareth pan hongpai in, John in Jordan ngun ah tuiphumna pia hi. **10** Jesus tuisung pan a thawto pociang, van hong ki hong in, Thaa sia vakhu bang in a tung ah hong tuaksuk John in mu hi: **11** Van pan in aw khat hong nging a, Nangma sia ka it ka Tapa na hihi, Na tung ah ka lungkim mama hi, ci hi. **12** Tuazawk pociang in, Thaa in Jesus sia senneal ngam ah paisak hi. **13** Tua senneal ngam ah ni sawm li om a, Satan in ze-et hi; senneal ngam sung ngamsa te taw omkhawm a; vantung mite in khoi hi. **14** John thong a tak zawkciang in Jesus sia Galilee ah pai a, Pathian kumpingam lungdamna thuhil hi. **15** A hun hong cing zo a, Pathian kumpingam hong nai zo hi, na mawna uh kisik vun a, lungdamna thu um vun, ci hi. **16** Jesus Galilee tuili hui ah a pai laitak in Simon le a suapuipa Andrew sia tuili sung ah ngenpai in a om laitak mu hi: **17** Jesus in amate tung ah, Ka nung hong zui tavun, mihing man te kong suaksak tu hi, ci hi. **18** Taciang amate in thakhattu in a ngen te nusia in, a nungzui uh hi. **19** A khuala hiat na mun a thet uh ciang in Zebedee tapa James le John te u nau ngunkuang sung ah ngen a phaw uh laitak mu hi. **20** Jesus in a mu pociang in sam a; amate zong ngunkuang sung ah a pa Zebedee le a naseam te nusia in a nung zui uh hi. **21** Amate Capernaum khua ah pai uh a; sabbath ni hong thet pociang synagogue sung ah tum in, thuhil hi. **22** Amate in a hil na lamdangsa tek uh hi: banghangziam cile thukhamhil te bang in hil ngawl in, thunei te khat bang in hil hi. **23** Amate synagogue sung ah doai

ngilo vei pa khat om a, **24** Nang Nazareth mi Jesus, koma bek om tu khu hi; nang taw bang sep tu nei khu ziam? hong susia tu in hongpai hi ngawl ni ziam? Nangma in Pathian mithiangtho ni hi, ci hong he khi hi, ci au hi. **25** Tasiaciang Jesus in amate tei a, Om nginge po in a, hisia pa sung pan pusuak in, ci hi. **26** Doai ngilo in tuapa sia huangsak vadil a, a nging tatak a au zawkciang, a sung pan pusuak hi. **27** Amate theampo in lamdangsa mama uh a, hisia in bangbang hithong ziam? hibang te koibang hil na thak ziam? banghangziam cile thuneina taw thupia in, doai ngilo te nangawn in a thuni hi, ci in amate sung ah ki dong tek uh hi. **28** Taciang a min sia Galilee ngam kimkot teng theampo ah manlangtak in thang hi. **29** Amate synagogue sung pan a pusua zawk uh ciang in, James le John te taw Simon le Andrew te iinsung ah tumsuak pai uh hi. **30** Ahihang Simon zi i a nu sia a cisa in lum hi, ci manlang tak in son uh hi. **31** Taciang Jesus hongpai a, a ban pan len in kaito hi; tasia pociang in a cisa thai a, amate leangna do hi. **32** Nitak sang ni tum ciang in, cina te le doai vei hang in a thin-am te a kung ah puak uh hi. **33** Tua khuapi sung mihing theampo a kongbiang ah hong ki kaikhawm siat uh hi. **34** Jesus in natna namcin a thauk te damsak a, doai tam mama hawkhia hi; Jesus in doai te pausak ngawl hi, banghangziam cile amate in Jesus he uh hi. **35** A zingciang khuavak ma in Jesus tho a, khuapua sang ah pusuak in kuama om ngawl na mun ah thungen hi. **36** Simon le a lawmte in ama zui tek uh hi. **37** Amate in a mu uh ciang in, a kung ah, mi theampo in hong zong uh hi, ci uh hi. **38** Jesus in, Khuapi dang te ah zong pai tawng, tuak sung ah thuhil tu khi hi: banghangziam cile thuhil tu in hongpai ka hihi, ci hi. **39** Galilee ngam mun tatuam synagogue te ah thuhil a, doai te zong hawkhia hi. **40** Miphak khat ama kung ah hongpai a, khupdin in, Topa uk hi po le te keima hong thiangsak thei ni hi, ci in thum hi. **41** Jesus in tuapa tung ah hesuakna nei in, a khut tham a, Uk khi hi; thiang tan, ci hi. **42** Jesus in a ci zawkpociang in, a phak natna bo vingveng a, ama thiang hi. **43** Jesus in ama phatak in thu a vaithak zawkciang, paisak hi; **44** Ama kung ah, Kuama son heak in: ahizong thiampi te kung ah pai tan a, nangma le nangma ki lak in, amate tung ah tetti na lak natu in Moses thupiak biakpiakna pia in, ci hi. **45** Ahihang tua pa pai in, mun theampo ah a tam mama in a pualak hu in, Jesus khuapi sung ah a kilang in tum thei ngawl a, khua pua sang duisung ah om hi: taciang mun theampo pan in a kung ah hongpai tek uh hi.

2 Tuazawk ni tam ki hal ngawl in Jesus Capernaum sia a lawmte taw a om laitak in amate antang thei tu khua ah hong theng kik a; inn ah om hi, ci thu ziam? zineipa om sung theampo antang thei ngawl hong kison hi. **2** Tasia pociang in mihing tam mama hi. **20** Ahihang amate kung pan zineipa a ki lak ni hong theng tek uh a, innsung ah a awng na munkhat hong theng tu a, tasiaciang antang kik lai tu hi. **21** mama zong om ngawl in, kongkha hui a puasang Puan lui sia puan thak taw kuama in phaw ngei ngawl dong in dimteak uh hi: tua mun ah Jesus in amate hi: tabang in phaw le tua a phawna puan thak in puan thuhil hi. **3** Tualitak in mihing li in pumzawpa khat lui sia kaikin tu a, a ek zai seseam tu hi. **22** Tasia zawng khawm uh a, hong paipui uh hi. **4** Mihing bangma in savun um lui sung ah kuama in sapittui tamlei ahikom in Jesus kung dong pai thei ngawl hi, thak thun ngei ngawl hi: a thun le savun um tamtham tua ahikom Jesus om na tungsan pan inn khuvum tu a, sapittui bua siat in, savun um zong laltham tu hi: sulet uh a: pumzawpa a lupna taw khiasuk uh hi. ahihang sapittui thak sia savun um thak sung ah a **5** Jesus in amate upna uh a mu ciang, pumzawpa thun hamtang tu uh a hihi, ci hi. **23** Tua zawkciang kung ah, Ka tapa awng, na mawna te hong ki maisak in, Jesus sia sabbath ni khat lo sung kantan in pai zo hi, ci hi. **6** Ahihang tua mun ah thukhamhil te a; a nungzui te a ngilkial ahikom, zungtang hui te pawlkhat tokhawm uh a, amate thinsung uh ah, **7** hiat in ne uh hi. **24** Ahihang Pharisee te in a mu uh Banghang in hisia pa in Pathian mindaisak in pau ciang, Jesus kung ah, en in, na nungzui te in sabbath ziam? Pathian bek in mawna maisak thei hi ngawl ngeina a hi ngawl te banghang seam uh ziam? ci ziam? ci in ngaisun uh hi. **8** Thakhatthu in Jesus uh hi. **25** Jesus in amate tung ah, David le a lawmte in amate ngaisutna a thaa taw he a, Banghang in a ngilkial uh a, kisap na a nei ciang in, bang vawt na thinsung uh ah hi thu te ngaisun nu ziam? **9** Hi ci thu simngei ngawl nu ziam? **26** Thiampi sangbel pumzawpa kung ah, na mawna te hong ki maisak zo Abiathar hun lai in Pathian innsung ah bangbang tum hi; ci le, tho in a, na lupna zial in, pai in, ci tu koisia in, thiampi te bek i a neak thei, Pathian mai ah a ki lui ol zaw ziam? **10** Ahihang, mihing Tapa in leitung ah anluum te ne in, a lawmte zong pia hi ngawl ziam? mawna te maisak thei na vangletna nei hi, ci na tel amate neak tu a kilawm ngawl, thiampi te bek i a thei natu uh in, (pumzawpa kungah), **11** Nangma tung neak thei tu in Pathian mai ah a ki lui anluum te ne ah kong ci hi, tho in a, na lupna zial in, pai in, cia uh hi, ci hi. **27** Tasiaciang Jesus in amate tung ah, in, hong ci khi hi, ci hi. **12** Tasia pociang thakhatthu Sabbath sia mihing te atu a kivawt hi a, mihing sia in tho a, a lupna la in mi theampo i mai ah pai hi; Sabbath atu in a ki vawt hi ngawl hi: **28** Tua ahikom amate a veypi in lamdangsa mama uh a, hibang thu i mihing Tapa sia sabbath i tung ah Topa a hihi, ci hi. mu ngei bua hi, ci in Pathian minthang pok uh hi. **13** Jesus tulii hui ah pai kik hi; taciang mihonpi te a kung ah hongpai uh a, amate thuhil hi. **14** Lampi ah a pai uh laitak in Alphaeus i tapa Levi sia shia ki dong na mun innsung ah a to mu a, Hong zui tan, ci hi. Tasia ciang ama zong ding in, Jesus nungzui hi. **15** Tua zawkciang in, Jesus sia Levi innsung anneakna mun ah to hi, siadong te le mawnei tampi te zong Jesus le a nungzui te taw to khawmtek uh hi: banghangziam cile mitampi in a nung pan zui hi. **16** Taciang siadong te le mawnei te taw an a neak khop uh, thukhamhil te le Pharissee te in a mu uh ciang in, a nungzui te kung ah, bangbang in siadong te le mawnei te taw annekhwam ziam? ci uh hi. **17** Tua thu Jesus in a zakciang in amate tung ah, A cidam te in syavuan kul ngawl hi, ahihang cina te in kul hi: miphia te sam tu in hongpai ngawl khi hi, mawnei te ki sikkiksak tu in hongpai khi hi, ci hi. **18** John le Pharissee te zungzui te antang tawntung uh hi: amate Jesus kung ah hongpai uh a, John le Pharissee te i nungzui te antang uh hi, banghang in na nungzui te tang ngawl ziam? ci uh hi. **19** Jesus in amate kungah, Zineipa

3 Jesus synagogue sung ah tumkik a; tuaksung ah khut langzaw khat om hi. **2** Ama maw zong nuam te in sabbath ni in damsak maw, damsak ngawl; ci encik uh hi. **3** Jesus in tua khut langzaw pa tung ah, A maisang ah hong ding tan, ci hi. **4** Taciang Jesus in amate tung ah, Sabbath ni in a pha sep tu kilawm ziam maw, a hibale a pha ngawl sep tu kilawm ziam? ngual nuntakna ngum tu maw, that tuh?, ci hi. Ahihang amate a huthe bua uh hi. **5** Jesus in a kimkot teng thin-uk kawm in en a, amate thinpui uh hu in khuangai a, tua pa kung ah, Na khut phal in, ci hi. Tasiaciang ama in a khut phal a: tua a khut sia a langkhat bangma in dam kik hi. **6** Tasia pociang, Pharissee te pai in Herod mihing te taw Jesus suksiat thei natu thu kikum pai uh hi. **7** Ahihang Jesus a nungzui te taw tulii sang ah pai uh a: a zui mihon tampi te sia, Galilee le Judah, **8** Jerusalem, Idumea le Jordan ngunngal; Tyre le Sidon kim teng pan hongpai te a hi uh hi. Tua mihon tampi te sia Jesus i na lianpi a vawt te a zak uh ciang in, a kung ah hongpai tek uh hi. **9** Mihonpi te in phulcip tha tu a hi ciang in

ngunkuang no khat taw ngak khol tu in a nungzui te sawl hi. 10 Banghangziam cile mi tam mama damsak zo a; natna a thuak te theampo in ama tham tu in kitu ngawp uh hi. 11 Doai ngilo te in Ama a mu uh ciang in, a mai ah bok uh a, nang sia Pathian Tapa ni hi, ci in au uh hi. 12 Jesus in amate tung ah, Ama thu kuama hesak ngawl tu in nasiatak in vaitha hi. 13 Jesus mualtung ah kato hi, taciang Ama i dei te teal a: tua te a kungah hongpai hi. 14 Mihing sawmleni te sia ama kung ah om tu in ahizong, thuhil tu in paisak tu ahizong, nasep pia in, 15 Natna te damsak tu in ahizong, doai te hawkhiat zawk na vangletra nei tu in ahizong: 16 Peter kici Simon; 17 Zebedee tapa James le John; amate sia Boanerges ci in min kivaw a, a khia kna sia vanto tate, cinopna a hihi: 18 Andrew, Philip, Bartholomew, Matthew, Thomas, Alphaeus tapa James, Thaddaeus, Canaan mi Simon, 19 Jesus leheakpa Judas Iscariot te a hi uh hi: Taciang amate innsung ah tum tek uh hi. 20 Taciang mihonpi te hongpai kik uh hi, tua ahikom amate anneak hun zong a nei bua hi. 21 Tua thu a mealheak te in a zak uh ciang in, Jesus sia a thin-am zo hi, a ci uh hu in Ama pui tu in pai tek uh hi. 22 Jerusalem pan hongpai thukhamhil te in, Jesus sung ah Beelzabub om hi, doai ngilo le topa vang taw in doai te hawkhia hi, ci uh hi. 23 Taciang Jesus in amate a kung ah sam a, sontena te taw thu son a, Bangbang in Satan in Satan hawkhia thei tu ziam? 24 Kumpingam khat kikhen in kido a hile, tua kumpingam sia kho ngawl tu hi. 25 Inn khat sia kikhen in kido a hile, tua inn kho ngawl tu hi. 26 Tasia bangma in Satan zong ama le ama kikhen in a kido le, kho ngawl tu a, bo in mangthang tu hi. 27 "Kuama in mihing thahatpa hencip masa ngawl in, a innsung ah tum in a neisa te sut thei ngawl tu hi, mihing thahatpa sia a hencip zawkciang bek in; a innsung van te sut thei tu hi. 28 A tatak ka ci ciang, mihing te mawna namcin le sonsiatna te sia kimaisak tu hi: 29 Ahihang Tha Thiengtho a sonsiate sia, bangmahun in ki maisak ngei ngawl tu hi, banghangziam cile tawntung thukhenna dan thuak tu kilawm hi: ci hi. (aiōn g165, aiōnios g166) 30 Amate in Jesus sung ah tha-nin om hi, a ci uh hu in Jesus in hibang in a pau a hihi. 31 Tua zawkciang Jesus nu le a nau te hongpai a, a puasang ah ding in, mikhat Jesus kung ah sawl in sam hi. 32 A kim a mihonpi te to a, a kung ah, en in, na nu le na nau te nangma zong in a puasang ah om hi, ci hi. 33 Jesus in, Ka nu, a hibale, ka suapui te kua te ziam? ci in zo kik hi. 34 Taciang a kim a pam a to te en in, En vun, ka nu le ka suapui te! 35 Banghangziam cile a kuamapo

Pathian deina a seam peuma sia, ka suapui le ka nu a hihi, ci hi.

4 Jesus tuili hui ah thuhil kipan kik hi: a kung ah mihon tampi te hong ki kaikhop ciang in tuili sung ngunkuang sung ah tuak in to a; mihonpi te sia tuili hui ah om uh hi. 2 Tasiaciang sontena te zang in thuhil a, 3 Ngai vun a; en vun, thaici poaipa khat thaici poai in pa hi: 4 Tabang a poai ciang in, thaici pawlkhat te sia lampi ah tak a, tungleang te hongpai in ne siat hi. 5 Pawlkhat te suang tam na mun ah tak a, lei tawm a hi man in thaici te hong po pai hi, banghangziam cile lei thuk ngawl hi: 6 Ni hong sua ciang in, nisa in kang a; zung tha ngawl ahikom ngawtak hi. 7 Pawlkhat te sia lingphung sung ah tak a, lingkung te a khan ciang in deacip in, nga zo ngawl hi. 8 A dang te sia lei pha na tung ah tak hi, taciang po in hong khang a, a nga hong nga hi; pawlkhat te a se sawmthum, pawlkhat te a se sawmluk, pawlkhat te a se zakhat dong in khang hi, ci hi. 9 Taciang Jesus in amate tung ah, Zak natu bil a nei peuma in za tahlen, ci hi. 10 Ama nguak a om laitak in, a nungzui sawmleni te taw a om te in sontena thu dong uh hi. 11 Jesus in amate tung ah, Pathian kumpingam thuku heak theina hong pia zo hi: ahihang a puasang a omte tung ah, tua thu te theampo sia sontena te taw son hi: 12 Amate in mu tu hi napi, a he bua tu uh hi; ngai tu hi napi, a tel thei bua tu uh hi; tabang hi bua le hun khatpo ah amate ki kheal in, amate i mawna ki maisak tu hi, ci hi. 13 Jesus in amate tung ah, Hi sontena te he ngawl nu ziam? taciang sontena theampo bangbang in tel thei tu nu ziam? 14 Thaici poaipa in Pathian kammal poai hi. 15 Lampi ah a tak thaici te thu sia hibang te a hihi, amate in Pathian kammal a zak uh ciang in Satan manlang tak in hongpai a, amate thinsung pan Pathian kammal te laksak hi. 16 Suang tam na mun ah a tak thaici te sia hibang te a hihi; amate sia Pathian kammal a zak uh ciang in thakhathu in lungdamna taw sang hi napi; 17 Amate sung ah zungtha ngawl ahikom, tawmwei sung bek khom hi: Pathian thu hang in haksatna le vawtsiatna a thet ciang in, thakhathu in pukkik hi. 18 Lingsung a tak thaici te thu sia hibang te a hihi, Pathian kammal za napi, 19 Hi leitung thinngimma, hauna i theamna, nadang tampi te lungngul nate tum in Pathian thu sia deacip ahikom, a nga toai ngawl hi. (aiōn g165) 20 Lei pha na a tak thaici te thu sia hibang a hihi; Pathian thu za in sang a, pawlkhat te a se sawmthum, pawlkhat te a se sawmluk, pawlkhat te a se zakhat in a nga hong toai hi, ci hi. 21 Jesus in amate tung ah, Khuamei sia khum nuai ah, a hibale, lupna nuai

ah koi tu in ki keng ngei ziam? meivak na tung ah a nangawn in khit thei ngawl hi: 4 Banghangziam cile ki koi tu hi ngawl ziam? 22 Banghangziam cile a ki thikkol le saikhau taw tu le tu khit uh hi kale, saikhau lang ngawl tu in phualcip thei bangma a om ngawl te bot tan in, thikkol te santham hi: kuama in zualsak bangma; pualak ngawl tu thuku zong om ngawl hi. zo ngawl hi. 5 Sun le zan in, mual tung tatuam le than 23 Zak natu bil nei theampo in za tahlen, ci hi. 24 ah om a, au tawntung in, ama le ama suang taw ki Jesus in amate tung ah, Na zak thu uh kidawm vun: kui hi. 6 Ahihang a khuala mama na pan Jesus a mu ngualdang nate uh bangma in noma zong hong ki ciang, hong tai in bia hi, 7 Taciang a nging tak in au tekik tu hi: taciang a za te a tamzaw hong ki piakik a, Jesus awng, nang, a sangbel Pathian Tapa, nang tu hi. 25 Banghangziam cile a nei te ki pia thua tu taw bang kisai na nei khi ziam? Nong vawtsiat ngawl a: a nei ngawl te a neisun ki laksak tu hi, ci hi. 26 natu in Pathian min taw hong ngen khi hi, ci hi. 8 Jesus in, Pathian kumpingam sia, a lo ah thaici poai Banghangziam cile Jesus in ama tung ah, Nang doai tu hi; 27 Taciang mu in, le tho in a, sun le zan in thaici ngilo, hisia pa sung pan in pusuak in, ci hi. 9 Jesus bangbang in po tu le bangbang in khang tu ci a he in, Na min kua ziam? ci in dong hi. Tua pa in, ka min ngawl thaici poaipa taw kibang hi. 28 Banghangziam sia Legion hi, banghangziam cile ka tam mama uh cile leitang in ama thu in ngasak a; a masabel in a te hi, ci in zo kik hi. 10 Ama in tua ngam pan hawkhia meangsak hi, tua zawkciang vui a, a vui zawkciang ngawl tu in thum hi. 11 Mual te taw a ki nai na mun a tang hong suak hi. 29 Ahihang anlak hun hong ah vokhon tampi anne keukho hi. 12 Doai ngilo te thet ciang in, ama in phiau taw manlangtak in at hi, theampo in, vok sung ah tum tu in hong sawl tan, ci banghangziam cile anlak hun cing zo hi, 30 Jesus in, ngen uh hi. 13 Tasia pociang Jesus in paisak hi. Doai Kumpingam sia bangtaw sonte tu khi ziam? a hibale ngilo te pusuak a, vokhon sung ah tum uh hi: taciang bangtaw tekak tu khi ziam? 31 Hisia in ankam cii taw vokhon te liang pan in manlang tak in tai uh a, tuili kibang hi, lei ah a poai ciang in thaici dang theampo sung ah tuita in thi siat hi. Tua vok te tul ni kiim pha sang in no zaw hi: 32 Ahihang a poai zawkciang in uh hi. 14 Vokcing te tai in, khuapi le ngam sung ah hong khang a, an te theampo sung pan a lianbel son hi. Mipi te tabang thu piang te en tu in hongpai hong suak hi, van a vacim te a lim ah tawlunga thei tek uh hi. 15 Amate Jesus kung ah hongpai uh a, zadong in a bak te nei hi, ci hi. 33 Amate i zak thei tuh legion a kici doai ngilo vei pa sia puansil in, a thin in sontena tumpi taw thuhil hi. 34 Sontena kihel ngawl ciim in a to mu uh hi: amate lau mama uh hi. 16 Tua in amate tung ah thuhil ngawi hi: taciang amate bek a thu a mu te in doai ngilo vei pa le vokhon tung ah thu om uh ciang in a nungzui te kung ah tua thu te son piang te ngualdang tung ah son uh hi. 17 Tasiaciang thiang hi. 35 Tua ni nitak sang in, Jesus in a nungzui amate in Jesus sia amate ngam pan pusuak tu in te kung ah, Ngalkhat ah pai tawng, ci hi. 36 Amate ngen uh hi. 18 Jesus ngunkuang sung a tum ciang in, in mihonpi te a paisak zawk uh ciang in, Ama sia doai ngilo vei ngei pa in, Ama taw kikop tu in ngen hi. nungzui te in ngunkuang taw paipui hi. Tua mun ah a 19 Ahihang Jesus in suisak ngawl a, ama kung ah, Na dang ngunkuang no te zong om hi. 37 Tasiaciang inn ah cia tan a, na lawrte kung ah, Topa in nangma huipi suangval nasiatak in hong tho a, tuihual te in atu hong vawtsak te bangza in lian ci le, na tung ah ngunkuang sia nuacip ahikom, ngunkuang sung ah hesuakna a nei nate son in, ci hi. 20 Tua pa zong tui hong dim hi. 38 Jesus sia ngunkuang nungsang pai in, Decapolis ngam sung theampo ah Jesus in kham in mu hi: amate in phong uh a, Syapa awng, ka ama atu a vawtsak nate bangza in lian ziam, ci thu thisiat tu uh phamaw hong sa ngawi ni ziam? ci uh hi. te tangko hi: a za theampo in lamdangsa uh hi. 21 39 Jesus hong tho in, huipi tei hi, taciang tuihi tung Jesus sia ngunkuang taw ngalkhat ah paikik a, mi ah, Thim in, ci hi. Taciang hui thim in, dai dide hi. 40 tumpi te a kung ah hong ki kaikhawm hi: Ama sia tuili Jesus in nungzui te kung ah, Banghang in hibang nai na ah om hi. 22 Taciang, en vun, Jairus a kici lalawm in lau nu ziam? bangbang lalawm in upna nei synagogue lampui khat Jesus kung ah hongpai a; a ngawl nu ziam? ci hi. 41 Amate lau mama uh a, hisia mu ciang in a peang ah bok in, 23 Ka tanu sia a thi pa sia bangbang mihing ziam, hui le tuihi in a thuni dektak in lum hi: hongpai tan a tung ah na khut nga tu hi? ci in khat le khat kici uh hi.

5 Amate tuili ngalkhat Gadarenes ngam theng uh hi. 2 Jesus ngunkuang sung pan a pusua pociang, than pan in hongpai doai vei khat taw kisi hi, 3 Ama than ah om a; kuama in hen thei ngawl a, thikkol taw

synagogue lampui khat Jesus kung ah hongpai a; a ngawp uh hi. 25 Taciang kum sawm le kum ni sung thisiak numei khat, 26 Syavuan tam mama kungah ki lak zo a, a neisa theampo zang siat zo hi kale, dam

tuan ngawl bekdom ngawl in lawmawk seseam hi, 27 mundang ah ki upat hi, ci hi. 5 Tua mun ah cina Jesus thu a zak ciang in, mihon sung ah a nung pan tawm te tung ah a khut nga in a damsak simngawl, a pai in, a puan tham hi. 28 Banghangziam cile, a puan vanglian nasep dang bangma seam thei ngawl hi. 6 thamtha po leng dam tu khi hi, ci hi. 29 Takhathtu in a Amate up ngawl na hang in Jesus in lamdangsa hi. thi suak kang a; tua natna pan dam khi hi, ci phawk Taciang ama a kiim a pam khuapi te ah pai in thuhil hi. 30 Jesus in, a sung pan vangletna pusuak hi, ci hi. 7 A nungzui sawmleni te a kung ah sam a, ni tek he lian ahikom, mihonpi sang ah kiheak in, A kua in sawl hi; doai ngilo te zo tu in vangletna pia hi; 8 A in ka puan hong tham nu ziam? ci hi. 31 A nungzui khualhaw na mun uh ah ciangkhut bek keng tu a; te in, mihonpi in hong phul ngawp mu nginge napi, thung, anluum le sumbawm sung ah sum te keng banghang in, kua na tham nu ziam na ci? ci uh hi. 32 Jesus in a puan tham sia nu mu nuam in a kiim ngawl in: 9 Peangdap bul tu le; laktong sil ni keng 33 Jesus in a kung ah, Ka ta nu awng, na upna in na pusua kik uh ciang in, amate langpan tu tetti tu hong damsak zo hi; thinnuam in pai tan a, vawtsiat in na peang leihui thin vun. A tatak kong ci ciang, na pan in suakta ta in, ci hi. 35 Jesus a pau laitak in, thukhenna ni ciang in tua khuapi sang in Sodom le synagogue lampui pa inn pan in hongpai te in, na Gomorah te thaukna thuak nop zaw lai tu hi, ci hi. tanu thi zo hi: banghang in syapa nawngkaisak lai ni 12 Amate pai uh a, mihing te ki sikkik tu in thuhil uh ziam? ci uh hi. 36 Tua thu Jesus in a zak pociang, hi. 13 Amate in doai ngilo tampi hawkhia uh a, cina synagogue lampui pa kung ah, Lau heak in, um bek tami te zong sathau zut in damsak uh hi. 14 Jesus po in, ci hi. 37 Jesus in, Peter, James le a suapui sia muntheampo ah a minthang a, Herod kumpipa pa John simngawl kuama zuisak ngawl hi. 38 Jesus in a thu a zakciang in; tuiphumpa John thina pan synagogue lampui pa inn a thet ciang in, nasiatak in thokik hi, tua hang in a vanglian nasep te lak thei hi, kap le tau in ngamlum lialua mu hi. 39 Amate kung ah ci hi. 15 A dangte in Elijah hi, ci uh hi. A dang te in hong sungtan ciang in, Banghang in ngamlum lialua kamsang khat hi, a hibale kamsang sung pan khat in kap nu ziam? numeino sia a thi hi ngawl hi, a mu papo hi, ci uh hi. 16 Ahihang Herod in a zakciang hi, ci hi. 40 Amate in Jesus selno in nusan uh hi. in, hi thu sia a ngawng ka tan John thina pan thokik Ahihang amate a vekpi a puasang ah pusuaksak siat hi, ci hi. 17 Herod in a nau Philip i zi Herodias sia a, numeino i a nu le pa le a paipui teng bek sam in, tenpui a, tua Herodias thu hang in, ama vateak in mi numeino nu lupna mun inndoi sung ah tum tek uh hi. sawl a, John man in thong ah khum hi. 18 John in 41 Taciang Jesus in numeino a khut pan len in, Talitha Herod kung ah, na naupa zi na tenpui sia ngeina om kumi, ci hi; a khaikna sia, numeino, tho in kong ci hi, ngawl hi, a ci hang a hihi. 19 Tua ahikom Herodias a cinopna hi. 42 Taciang numeino sia thakhathtu in in John mu thei ngawl in that nuam napi; that thei hong tho a, lampai hi; ama sia kum sawmleni kiim hi. ngawl hi: 20 Banghangziam cile Herod in John sia mi Amate in lamdangsa mama uh hi. 43 Jesus in, hi thu thutang le mithiangtho hi, ci a heak hang in lau hi, te kuama hesak heak vun, ci in nasiatak in vaitha hi; ama in keamcing in, a sep sa tampi te lungdamtak in tua nu i neak tu khatpo a piak natu in thu pia hi.

6 Jesus tua mun pan in pai a, Ama khua ah theng hi; a nungzui te in zui uh hi. 2 Sabbath ni a thet ciang in, synagogue sung ah thuhil kipan hi: a za mi tampi te lamdangsa in, hi thu te koisung pan in nga ziam? ama tung ah a ki pia pilna sia bang pilna ziam, bangbang in vanglian nasep te a khut taw seam thei ziam? ci uh hi. 3 Ama sia Mary tapa, James, Joses, Judah le Simon te suapipa, lettama pa hi ngawl ziam? a suapui numeio te zong ziak ma ah om hi ngawl ziam? ci in, a sang thei bua uh hi. 4 Ahihang Jesus in amate tung ah, Kamsang khat sia ama khua, mealheak suapui le, ama inn simngawl

kiim a to te hang in, ngaknu nu nget na nial ngam amate tung ah tuili tung ah lampai in, amate kantan ngawl hi. **27** Taciang kumpipa in mihing that te khat tu bang in kithoai hi. **49** Ahihang amate in tui tung ah sawl in paisak pai a, John lu puak tu in thupia hi: a lampai a mu uh ciang in, thitha sa in, au ngawp uh taciang mihing that pa pai a, thonginn sung ah John hi. **50** Banghangziam cile a vekpi in mu uh a, amate ngawng tan hi, **28** Taciang pakandal taw a lu puak a, lungmang mama uh hi. Tasia pociang Jesus in amate ngaknu nu pia hi: taciang ngaknu nu in a nu pia hi. paupui a, Thinnuum in om vun: Keima khi hi; lau heak **29** Tua thu John nungzui te in a zak ciang in, amate vun, ci hi. **51** Jesus amate kung ngunkuang tung ah hongpai uh a, a luanghawm la in than ah vui uh hi. **30** ka to a, a sung ah a thet ciang in; hui zong thim hi: Sawltakte Jesus kung ah hong ki kaikhawm uh a, taciang amate sonzawk ngawl zadong in lamdangsa amate i vawt te le a thuhil na uh theampo son uh hi. **52** Amate in anluum taw kisai nalamdang **31** Jesus in amate tung ah hibang in ci hi, Hongpai thu phawk ngawl uh hi, banghangziam cile amate a tavun, senneal sung ah a tuam in tawmvei tawlnga thinpui lei uh hang a hihi. **53** Ngalkhat a thet uh ciang tawng, ci hi: banghangziam cile a pai le a cia mihing in, Gennesaret ah hongpai uh a, tuihui ah ngunkuang tam mama a, amate anneak hun zong nei ngawl hi. khit uh hi. **54** Amate ngunkuang sung pan a pusua **32** Taciang amate ngunkuang taw a tuam in senneal pociang, mipy te in Jesus a hi hunlam tel pai uh hi. **55** sang ah pai uh hi. **33** Mipy te in amate pai a mu Tasiaciang tua ngam kimkot theampo ah tai uh a, uh ciang in, mi tampi in Ama he uh ahikom, khuapi Jesus om hi, ci a zak na mun uh ah, cina te a lupna theampo sung pan in peang taw hongpai tek uh a, amate kantan in, a kung ah hongpai uh hi. **34** Jesus hong pusua ciang in, mitampi a mu ciang, a cing nei ngawl tuuhon taw kibang uh ahikom khuangaihuai tu in ngen tek uh hi: a tham tha theampo in damna sa hi: taciang amate thu tampi hil kipan hi. **35** Nitak nga uh hi.

sang ciang in a nungzui te a kung ah hongpai a, hi mun sia senneal ngam hi, khua zong niam zo hi: **36** Amate paisak in a, kiim le pam khua tatuam ah pai in, amate neak tu anluum lei taken: banghangziam cile amate neak tu bangma nei ngawl hi, ci hi. **37** Jesus in, Note in amate neak tu pia vun, ci in zo kik hi. Taciang amate in, koma pai in dangka za ni man an lei in, amate neak tu pia tu hong sawl ni ziam? ci uh hi. **38** Jesus in, Anluum bangza nei nu ziam? pai vun a en vun, ci hi. Amate in a heak uh ciang, lum nga le ngasa ni, ci uh hi. **39** Jesus in a vekpi in lopa hing tung ah a hon a hon in to tu in thupia hi. **40** Taciang amate, pawlkhat zakhat, pawlkhat sawm nga ci bang in a hon a hon in to tek uh hi. **41** Jesus in anluum nga le ngasa ni te a lak zawkciang in, vandak to a, thupha a piak zawkciang, anluum te bal in, a nungzui te mai ah lui hi; ngasa ni te zong amate theampo hawmsak hi. **42** Amate theampo in ngilva tak in ne tek uh hi. **43** Amate in anluum le ngasa a val te tawm uh a, bawm sawm le bawm ni dim hi. **44** Anlum a ne teng pasal tul nga kiim pha uh hi. **45** Mipyte a ciasak uh laitak in, a nungzui te ngunkuang sung ah tumsak pai in, ngalkhat Bethsaida ah paikholsak hi. **46** Amate a paisak zawkciang in, mualtung ah thungen tu in pai hi. **47** Nitak sang ciang in, ngunkuang sia tuili laizang ah om a, Jesus ama nguak mualtung ah om hi. **48** Amate sang ah hui hongpai ahikom a nungzui te in ngunkuang sia haksa tak in hot uh hi: zingsang nai thum le nai luk ki laklaw kiim in, Jesus

amate tung ah lampai in, amate kantan tu bang in kithoai hi. **49** Ahihang amate in tui tung ah sawl in paisak pai a, John lu puak tu in thupia hi: a lampai a mu uh ciang in, thitha sa in, au ngawp uh taciang mihing that pa pai a, lungmang mama uh hi. Tasia pociang Jesus in amate ngaknu nu pia hi: taciang ngaknu nu in a nu pia hi. paupui a, Thinnuum in om vun: Keima khi hi; lau heak **29** Tua thu John nungzui te in a zak ciang in, amate vun, ci hi. **51** Jesus amate kung ngunkuang tung ah hongpai uh a, a luanghawm la in than ah vui uh hi. **30** ka to a, a sung ah a thet ciang in; hui zong thim hi: Sawltakte Jesus kung ah hong ki kaikhawm uh a, taciang amate sonzawk ngawl zadong in lamdangsa amate i vawt te le a thuhil na uh theampo son uh hi. **52** Amate in anluum taw kisai nalamdang **31** Jesus in amate tung ah hibang in ci hi, Hongpai thu phawk ngawl uh hi, banghangziam cile amate a tavun, senneal sung ah a tuam in tawmvei tawlnga thinpui lei uh hang a hihi. **53** Ngalkhat a thet uh ciang tawng, ci hi: banghangziam cile a pai le a cia mihing in, Gennesaret ah hongpai uh a, tuihui ah ngunkuang tam mama a, amate anneak hun zong nei ngawl hi. khit uh hi. **54** Amate ngunkuang sung pan a pusua **32** Taciang amate ngunkuang taw a tuam in senneal pociang, mipy te in Jesus a hi hunlam tel pai uh hi. **55** sang ah pai uh hi. **33** Mipy te in amate pai a mu Tasiaciang tua ngam kimkot theampo ah tai uh a, uh ciang in, mi tampi in Ama he uh ahikom, khuapi Jesus om hi, ci a zak na mun uh ah, cina te a lupna theampo sung pan in peang taw hongpai tek uh a, amate kantan in, a kung ah hongpai uh hi. **34** Jesus hong pusua ciang in, mitampi a mu ciang, a cing nei ngawl tuuhon taw kibang uh ahikom khuangaihuai tu in ngen tek uh hi: a tham tha theampo in damna sa hi: taciang amate thu tampi hil kipan hi. **35** Nitak nga uh hi.

7 Tua zawkciang in Pharisee te le thukhamhil te honkhat Jerusalem pan hongpai uh hi. **2** Amate in Jesus nungzui pawlkhat te khut silngawl a ninpui taw anne a mu uh ciang in, mawsiat uh hi. **3** Banghangziam cile amate ngeina a zui Pharisee te le Judah minam theampo, khut sil ngawl in anne ngei ngawl uh hi. **4** Amate sumbuk pan a cia uh ciang zong, khut a sil bua uh le anne ngawl uh hi. Thu dang tampi a zui uh te, hai, beal, danbeal le sabuai ci bang te zong sil tawntung uh hi. **5** Tasiaciang Pharisee te le thukhamhil te in ngeina te zui ngawl in, banghang khut sil ngawl in anne ziam? ci in dong uh hi. **6** Jesus in amate tung ah, Isaiah in phatak in noma a k ihitheamsak te thu a sonkhohna a atsa bangma in, hi mite in a muk uh bek taw hong upat uh hi, ahihang a thinsung uh sia kei kung pan khuala uh hi. **7** Ahihang amate in mihing thupiak te sia ki hil na phabel atu in zang uh a, a lui thathong in kei hong bia uh hi. **8** Banghangziam cile, Pathian thupiak te vawk in, mihing te i ngeina beal le hai te sil ngeina zui zaw nu hi, tabang thudang tampi te zong vawt nu hi, ci in zo kik hi. **9** Jesus in amate tung ah, Na ngeina uh na zui thei natu uh in, Pathian thupiak te nial thal nu hi. **10** Banghangziam cile Moses in, na nu le na pa zakta in; a pa a hibale a nu a hamsiat peuma, thina thuak taken: **11** Ahihang note in, khatpo in a nu, a hibale a pa kung ah zataknna tu in van a nei te, hisia Corban hi, hisia letsong hi cinopna hi, Pathian kung

ah piaksa hi: ci po le ama peng tu hi. 12 Tabang in a pa, a hibale a nu atu in a vawtsak tu te vawt nuam nawn ngawl nu hi; 13 Na ki hil sawn uh na ngeina uh te zang in Pathian thu sia vang nei ngawl suaksak a nu hi: tabang in na vawt uh dang tam mama lai hi, ci hi. 14 Jesus in mihonpi te a vekpi in a kung ah sam a, Note sung pan khatsim in hong ngai tavun tel thei tavun: 15 Mihing sia a puasang pan in a sung ah a tumsuk te taw a nin om ngawl hi: ah son ngawl tu in vaitha hi: ahihang a vaithak tam amate in lamdangsa mama uh a, Ama in na theampo a pha in vawt hi: nangong te khua zasak zo a, a pau sungsang pan apusuak thu te in ninsak hi. 16 Khat po in zak thei na bil a nei le, za taken, ci hi. 17 Jesus sia mihonpi te kung pan in innsung ah a tum ciang in, a nungzui te in sontena taw kisai in thu dong hi. 18 Jesus in amate tung ah, Note zong tel thei tuan ngawl nu ziam? Bangpo a hi zong a puasang pan mihing sung a tum sia in ama ninsak ngawl hi, ci sia tel thei ngawl nu ziam; 19 Banghangziam cile a thinsung ah tum ngawl in a ngilpi sung ah tum a, taciang awng dum sung ah an theampo ki thiangsak hi ngawl ziam? 20 Tasiaciang Ama in, Mihing sung pan a pusuak sia in, tua mihing ninsak hi. 21 Banghangziam cile mihing thinsung pan in, ngaisutna pha ngawl, palngul mawna, paktatna, tual that, 22 Nguta, duhop na, ngitlona, theam na, maizum heak ngawl na, el na, sonsiat na, kiphatsakna, mawmawt na: 23 Hibang a pha ngawl theampo sia a sung pan a pusuak te hi a, mihing ninsak hi, ci hi. 24 Tua zawkciang Jesus tua mun pan in ding a, Tyre le Sidon ngamngi sang ah pai in, innkhat sung ah tum hi, kuama heak tu zong dei ngawl hi: ahihang bucip thei ngawl hi. 25 Banghangziam cile, doai ngilo vei numeino khat i nu in Jesus thu a zak cing, hongpai in a peang ah bok hi: 26 Taciang a tanu sung ah doai hawkhiatsak tu in ngen hi; tua nupi nu sia Greek minam hi a, Syrophenician ngammai a hihi. 27 Ahihang Jesus in, Tate ngilva phot taken: banghangziam cile tate i anluum laksak in, ui piaksak tu ngeina om ngawl hi, ci hi. 28 Tua nupi nu in, hi hi, Topa awng: hima kale, tate sabuai pan anneng tak sabuai nuai pan ui in ne thei hi, ci in zo kik hi. 29 Tasiaciang Jesus in a kung ah, Tua a kampau na hang in, pai tan a; na tanu sung pan in doai ngilo pusuak zo hi, ci hi. 30 A inn a thet ciang in, a tanu sung pan doai ngilo pusuak zo a, lupna tung ah a lum mu hi. 31 Jesus sia Tyre le Sidon ngam kiim kot pan pai kik a, Decapolis ngam huam sung teng kantan in Galilee tulii theng hi. 32 Taciang amate in Jesus kung ah nangong le a pau thei ngawl pa khat hong paipui uh a, a tung ah khut nga tu in ngen uh hi. 33 Jesus in tua pa sia mihonpi te kung pan in mundang ah paipui a, a khutzung te a bil lang le lang sung ah thun in, cilphi a, a lei zong thamsak

hi; 34 Taciang Jesus vandak to in, a tau zawkciang tua pa kung ah, Ephphatha, ci hi, a khaikna sia, ki hong taken, a cinopna a hihi. 35 Tasia pociang a bil te ki hong in, a lei thangui zong ki phel a, a nu hi: thiang vase in pau hi. 36 Jesus in tua thu kuama tung ci hi. 37 Tasiaciang amate in lamdangsa mama uh a, Ama in na theampo a pha in vawt hi: nangong te khua zasak zo a, a pau sungsang pan apusuak thu te in ninsak hi. 38 Tua zawkciang a tam mama mihonpi te sia neak tu nei ngawl hi, taciang Jesus in a nungzui te a kung ah sam a, 2 Mihonpi te hesuakhuai sa khi hi, banghangziam cile amate sia ka kung ah nthum hong om zo a, neak tu bangma nei ngawl hi: 3 An ne ngawl in amate innlam zuan in ciasak hileng, amate lamkal ah puk-hong tu hi: banghangziam cile pawlkhat te sia a khuala mama na pan in hongpai uh hi, ci hi. 4 A nungzui te in, hi duisung ah a kua in mihing hi za ngilva tu in vak tu anluum kong pan nga thei tu ziam? ci in zo kik uh hi. 5 Taciang Jesus in, Anluum bangza nei nu ziam? ci in dong hi. Amate in sali, ci uh hi. 6 Jesus in mipi te lei ah to tu in thupia hi: taciang anluum sali la a, lungdam a ko zawkciang phel in, mipi te lui tu in a nungzui te mai ah koi a; a nungzui te in mipi te lui hi. 7 Amate in ngasa tawm nei hi: Jesus in thupha a piak zawkciang in, mipi te lui tu in thupia hi. 8 Amate ngilvatak in a neak zawk uh ciang in: anluum neng theng thawm uh a bawm sali dim hi. 9 A ne te sia tul li kiim pha hi: taciang Jesus in amate ciasak hi. 10 Tuazawk pociang ngunkuang sung ah a nungzui te taw tum a, Dalmanutha ngam huam sung ah pai uh hi. 11 Pharisee te hongpai in, Jesus thu dok kipan uh hi, Ama ze-et tu in vanlam musakna ngen uh hi. 12 Jesus in a thinsung tawng pan tau vahum in, Banghang in hi minam te in musakna ngen ziam? a tatak in kong ci ciang, hi minam te kung ah musakna bangma pia ngawl tu khi hi, ci hi. 13 Taciang Jesus in amate nusia in, ngunkuang sung ah to kik a ngalkhat ah pai hi. 14 Nungzuite in anluum keng mangil uh a, ngunkuang sung ah anluum khat simngawl a dang bangma nei ngawl uh hi. 15 Jesus in amate tung ah, Pharisee te le Herod i tol pan kidawm vun, ci in vaitha hi. 16 Hi thu sia anluum i ken ngawl hang hi, ci in amate kikum uh hi. 17 Taciang Jesus in a heak ciang in amate tung ah, Anluum na nei ngawl uh hang hi, ci in banghang kikum nu ziam? he ngawl lai in tel thei ngawl lai nu ziam? na thin uh puisak top lai nu ziam? 18 Mit nei napi, mu ngawl nu ziam? bil nei napi, za ngawl nu ziam? bangma ciamte

ngawl nu ziam? 19 Tul nga te sung ah anluum nga ka 9 Jesus in amate tung ah, A tatak in kong ci ciang, hi phel lai, a val bawm bangza tawm nu ziam? ci hi. 20 Tul li sung ah sali ka vangletna taw hongpai a mu dong thina tep tha ngawl phel lai in, a val bawm bangza tawm nu ziam? ci hi. tu uh hi. ci hi. 2 Ni luk zawkciang Jesus in, Peter, Amate in, sali, ci uh hi. 21 Jesus in amate tung ah, James le John te mualsang tung ah a tuam in sam Bangbang in hi thu he thei ngawl nu ziam? ci hi. 22 a, amate mai ah a meal kikheal hi. 3 A puan taang Jesus Bethsaida ah hongpai a; amate in mittaw khat a, leitung ah koibang puansawp peuma in zong a a kung ah hong paipui uh hi, taciang tua pa tham tu thiansak thei ngawl tu za dong in; vuk bang in pak in ngen uh hi. 23 Jesus in mittaw pa a khut pan in hi. 4 Elijah le Moses te hong ki lang a: Jesus taw len a, khuapi puasang ah paipui hi; taciang a mitte ki paupui uh hi. 5 Peter in Jesus kung ah, Syapa tung ah cilphi in, a khut nga a, khatpo mu na nei awng, eite atu in hi mun ah om tu pha hi: buk thum ziam, ci in dong hi. 24 Mittaw pa in en a, mihing te sa tawng; Nangma atu khat, Moses atu khat le Elijah sia thingkung bang in a vak mu khi hi, ci hi. 25 Tua atu khat, ci hi. 6 Banghangziam cile amate a laulei uh zawkciang Jesus in, mittaw pa mit tung ah a khut nga hu in, bang son tu ci zong a he bua uh hi. 7 Taciang kik a, ensak hi: a mit vak in, mihing te thiangtak in mu amate meingo in lia a: meingo sung pan in, hisia ka it hi. 26 Jesus in a inn ah ciasak a, Khuapi sung ah tum ka Tapa a hihi, ama thu ni vun, ci aw khat hong nging heak in a, kuama zong son heak in, ci hi. 27 Jesus le hi. 8 Tasia pociang, amate in a kiim a pam a et uh a nungzui te pai uh a, Caesarea Philippi khuapi kiim ciang in, Jesus le amate simngawl kuama a mu bua khua te ah pai hi: lamkal ah a nungzui te kung ah, uh hi. 9 Amate maultung pan a tuaksuk uh ciang in, Ngual in keima sia akua hong ci uh ziam? ci in dong Jesus in, mihing Tapa thina pan in thawkik dong, a hi. 28 Taciang amate in, tuiphumpa John: pawlkhat te mu uh thu te kuama a son ngawl natu in vaitha hi. in Elijah; a dang te in kamsang khat papo hong ci hi, 10 Amate in tua a son thu te ciame te uh a, thina pan ci in zo kik uh hi. 29 Taciang Jesus in amate tung thokik, ci kammal sia bang a cinopna hi tu ziam, ci ah, Hi kale, note in, kua hi nong ci uh ziam? ci hi. in khat le khat ki dong uh hi. 11 Taciang a nungzui Taciang Peter in, Nangma sia, Christ na hihi, ci in zo te in, banghang in thukhamhil te in Elijah hongpai hi. 30 Tasiaciang in, Ama thu sia kuama tung ah son masa tu hi, ci ziam? ci in dong uh hi. 12 Jesus in, ngawl tu in nungzui te vaitha hi. 31 Jesus in amate Elijah hongpai masa takpi tu a, na theamposia amar thuhil kipan a, mihing Tapa in tam mama thuak tu in puakhol tu hi; taciang mihing Tapa thu bangbang hi, upa te, thiampi lian te le thukhamhil te in nial tu in atkhola ziam ci le, ama in tam mama thuak tu a, hi, that tu uh a, nithum zawkciang thokik tu hi. 32 bangma thusimngawl in koi tu hi. 13 Ahihang keima Tua thu sia Jesus in a kilangtak in son hi. Taciang in hibang in kong ci hi, Elijah hong theng takpi a, ama Peter in Jesus samtuam in tei hi. 33 Ahihang Jesus thu a ki atkholsa ombang in, amate uk bang in vawt in a nungzui te kihei in a le-et ciang, Satan: nang uh hi, ci hi. 14 A nungzui te kung ah hongpai ciang ka nung ah kiheim in, banghangziam cile Pathian in, thukhamhil te le mihonpi te a kiim ah thu kidong thu sang in, mihing thu kinzaw ni hi, ci in Peter tei mu hi. 15 Thakhatthu in, mi theamposia am a mu hi. 34 Taciang Jesus in mihon te le a nungzui te uh ciang in, lamdangsa uh a, ama sang ah hong tai Ama kung ah a sap zawkciang in, A kuamapo ka in, paupui uh hi. 16 Jesus in thukhamhil te kung ah, nung hong zui nuam peuma, ama le ama ki nial Amate taw bang ki dong nu ziam? ci in dong hi. 17 hen a, ama thinglamte pua in, hong zui tahan. 35 Mihonpi sung pan khat in, Syapa awng, ka tapa sung Banghangziam cile a kuamapo in, ama nuntakna a ah a pau thei ngawl doai lut a, na kung hong puak khi hung nuam sia in sum tu hi; ahihang a kuamapo in hi; 18 Tua a pau thei ngawl doai in a paipui na mun keima le lungdamna thu hang in a nuntakna a sum theamposia ah, lei ah puksak in, a kam pan cilphuan peuma in, a nuntakna hu zo tu hi. 36 Banghangziam te pusuak hi, a ha ngoai in, ngawm zong ngawm cile mi khat in hileitung buppi a nei hial zong, a thaa liang hi: na nungzui te hawkhiasak tu in ka son hang; nuntakna a sum le bang phatuam ziam? 37 Mihing in amate in hawkhia zo ngawl hi, ci hi. 19 Jesus in am a thaa nuntakna bang taw theak thei tu ziam? 38 Tua kung ah, Maw upna nei ngawl suan te, note taw bang ahikom a kuamapo in hi seksol suan te mai ah keima hun dong hong om tu khi ziam? banghun dong hong le ka thu a maizumpui peuma; a Pa vangletna sung khual lai tu khi ziam? ama ka kung ah hong paipui ah a thiangtho vantungmi te taw hongpai ciang in, tavun, ci hi. 20 Amate in Jesus kung ah paipui uh a: mihing Tapa in maizumpui kik tu hi, ci hi. Jesus a mu ciang in, thaa in patang pa sia thakhatthu in lei ah puksak in; cilphuan te thasak hi. 21 Jesus in,

Hi bang a hi zawk ngei zo ziam? ci in a pa dong hi. A ngawl tu hi. 42 Khat po in keima hong um patangno pa in a no lai pan ma hi zo hi, ci hi. 22 Taciang ama te sung pan khat lam a khialsak sia, a ngawng ah siatsua tu in, tu le tu mei sung ah ahizong, tui sung an ngoai na suangtum khit in, tuipi thuk na mun ah ah ahizong, sep tawntung hi: ahihang khatpo na vawt khiasuk leang ama atu phazaw lai hi. 43 Na khut in thei le, kote tung ah hesuakna nei in hong hu tan, ci hong khialsak le, at tan in: bangmahun in a mit ngei hi. 23 Jesus in ama kung ah, Na um ngam ziam, a um ngawl tu hell meisung ah khut lang ni taw pai sang in, te atu in na theampo suakthei hi, ci hi. 24 Tua patang pumpi kim ngawl in nuntakna sung ah tum tu phazaw i pa in thakhathtu in, Topa, um khi hi; ka up ngawl na hong hu tan, ci in thitui taw au hi. 25 Jesus in mihon te tai kawm in hongpai a mu ciang, doai ngilo tung ah, Nang pau thei ngawl le nangong doai, hi sia pa sung pan pusuak tu le tumkik nawn ngawl tu in thu hong pia khi hi, ci in tei hi. 26 Tua thaas ngilo sia au a, patangno kawngkaw cip bang in a omsak zawkciang, a sung pan pusuak hi: taciang ama sia a thi bang in om a; mi tampi in, thi zo hi, ci uh hi. 27 Ahihang Jesus in a khut pan len in kaito hi; taciang ama ding to hi. 28 Jesus innsung ah a tum ciang in, a nungzui te in a, banghang in ko te in hawlkhaia thei ngawl khu ziam? ci in a tuam in dong uh hi. 29 Jesus in amate tung ah, Hi bang te sia thungetha le antan na simngawl, thudang amate in that tu uh a; a ma a ki thalup zawk nthum ni ciang in thokik tu hi, ci hi. 30 Amate tua mun pan Galilee ngam kantan in pai uh a; kuama i heak tu dei ngawl hi. 31 Banghangziam cile a nungzui te hil in, Mihing Tapa sia ngual khut ah ap tu hi, taciang amate huthe ngawl in om uh hi: banghangziam cile lamkal ah a ki nial uh thu sia, a kua lianbel tu, ci thu ki nial uh hi. 35 Jesus to suk a, a nungzui sawmleni te sam in, amate tung ah, A kuamapo a masabel nuam le, tua pa sia, a khakbel le mi theampo te naseam hi tu hi, ci hi. 36 Taciang Jesus in patangno khat la in, amate lai ah koi hi: a toai zawkciang in, amate tung ah, 37 A kuama po in keima min taw hibang patang te a sang peuma keima hong sang a hihi, taciang a kuamapo keima hong sang peuma in, keima hong sang hi ngawl in, keima hong sawl pa a sang a hihi, ci hi. 38 John in, Syapa awng, na min taw doai te a hawlkhaia khat ka mu uh a, hong zui ngawl hu in: tho khu hi, ci uh hi. 39 Ahihang Jesus in, Khak heak vun; banghangziam cile keima min taw na lamdang a vawt khat in, kei hong sonsia mameang ngawl tu hi. 40 Banghangziam cile ei hong langpan ngawl peuma ei sang ah om hi. 41 A tatak in kong ci ciang, a kuapo a hi zong keima mihing na hi uh hang in, ka min taw tui dawn tu hai khat hong pia peuma, a thaman tan ngawl tu hell meisung ah khut lang ni taw pai sang in, pumpi kim ngawl in nuntakna sung ah tum tu phazaw hi: (Geenna g1067) 44 Tua mei sung ah than zong thi ngawl a, mei zong mit ngawl hi. 45 Taciang na peang in hong khialsak le, at tan in: bangmahun in a mit ngei ngawl tu hell meisung ah khut lang ni taw pai sang in, pumpi kim ngawl in nuntakna sung ah tum tu phazaw hi: (Geenna g1067) 46 Tua mei sung ah than zong thi ngawl a, mei zong mit ngawl hi. 47 Taciang na mit in hong khialsak le, khel keak in: bangmahun in a mit ngei ngawl tu hell meisung ah khut lang ni taw pai sang in, pumpi kim ngawl in nuntakna sung ah tum tu phazaw hi: (Geenna g1067) 48 Tua mei sung ah than zong thi ngawl a, mei zong mit ngawl hi. 49 Banghangziam cile khatsim khatsim in mei taw hong ki alsak tu hi, taciang biakpiakna theampo zong ci taw ki alsak tu hi. 50 Cii sia pha hi: ahihang a al na bo a hile, bangbang in al kiksak thei tu nu ziam? Cii bang in al vun a, khat le khat kilem vadiam in om tavun, ci hi.

10 Jesus tua mun pan ding in, Jordan ngun ngal khat Judah ngam kimkot teng ah pai hi: mipi te a kung ah hong ki kaikhawm kik leleau a; a hil ngei bang in thuhil kik hi. 2 Pharisee te a kung ah hongpai a, pasal khat in a zi khul tu ngeina a om ziam? ci ze-et in dong uh hi. 3 Jesus in amate tung ah, Moses in note bang thu hong pia ziam? ci in zo hi. 4 Taciang amate in, Moses in khul na lai at in, zi khul tu oai hi, ci uh hi. 5 Jesus in amate tung ah, Moses in na thinpui lei uh hang in hi ngeina a at a hihi. 6 Ahihang Pathian in a kipatcil bitphuana hun lai in pa le numei vawt hi. 7 Tua ahikom pasal in a pa le a nu nusia tu a, a zi beal tu hi; 8 Taciang amate sia ni taksa pumkhat hi tu hi: tua ahikom amate sia ni hi nawn ngawl tu a taksa pumkhat a hi uh hi. 9 Tua ahikom Pathian in a ngawm sa te mihing in khen heak tahlen, ci in zo hi. 10 Innsung ah a nungzui te in tua thu ma dong kik uh hi. 11 Jesus in amate tung ah, A kuamapo in a zi khul in, ngualdang a tenpui le palngul mawna vawt a hihi. 12 Zi in a pasal nusia in, pasal dang a nei kik le, palngul mawna vawt a hihi, ci hi. 13 Amate in a tate uh a thamsak tu dei in Jesus kung ah paipui uh a: a nungzui te in amate tei hi. 14 Ahihang Jesus in a mu ciang in, a thin-uk a, amate tung ah, Patangno te ka kung hong paisak

tavun, khak heak vun: banghangziam cile Pathian amate mai ah pai hi: taciang amate in lamdangsa kumpingam sia hibang patang te atu a hihi. 15 A in, a nung pan zui kawm in lau tek mama uh hi. A tatak in kong ci ciang, a kuamapo hibang patangno nungzui sawmle ni te sam a, a tung ah thupiang tu bang in Pathian kumpingam a sang ngawl peuma, te son kipan hi, 33 En vun, Jerusalem sang ah i Pathian kumpingam sung ah tum ngawl tu hi, ci hi. 16 pai hi; mihing Tapa sia thiampi lian te le thukhamhil Taciang Jesus in patang te toai a, amate tung ah a te kung ah ap tu hi; amate in thi tu in thukhen tu khut nga in, thupha pia hi. 17 Jesus sia lamkal ah uh a, Gentile te kung ah ap tu uh hi: 34 Amate in a pai laitak in, mi khat hong tai a, khupdin in, Sya selno tu a, vel in cilphi tu uh hi, taciang that tu uh pha awng, tawntung nuntakna ka nga thei natu in a: nthum ni ciang in thokik tu hi, ci hi. 35 Zebedee bang vawt tu khi ziam? ci in dong hi. (aiōnios g166) 18 tapa James le John te Jesus kung ah hongpai uh Taciang Jesus in ama kung ah, Banghang in, pha, a, Syapa awng, kong net tu uh sia nong vawtsak hong ci ni ziam? Pathian khatbek simngawl kuama tu ka uk uh hi, ci uh hi. 36 Jesus in amate tung ah, a pha om ngawl hi. 19 Thupiak te he ni hi, palngul No atu in bang hong vawtsak tu khi ziam? ci hi. 37 mawna vawt heak in, tual that heak in, nguta heak in, Amate in, na minthanna sung ah khat na ziatsang a man ngawl tettipang heak in, ngual neisa sut heak ah, a dang khat sia na veisang ah hong tosak tan, ci in, na nu le na pa zakta in, ci hi. 20 Taciang tua pa uh hi. 38 Hi kamale, Jesus in, Bang ngen nu ziam in Jesus kung ah, Syapa awng, hite theampo ka no ci zong he ngawl nu hi: ka dawn tu hai dawn zo tu lai pan in zuisiat zo khi hi, ci in zo hi. 21 Tasiaciang nu ziam, ka san tu baptisma sang zo tu nu ziam? ci Jesus in ama itna taw en a, Khat bek kisam lai ni hi. 39 Amate in, zo tu khu hi, ci uh hi. Jesus in, Ka hi: pai tan a, na nei theampo zuak siat in, taciang dawn tu hai dawn takpi tu nu hi, ka san tu baptisma mizawng te pia in, tua hile vantung ah neisa na nei tu zong sang takpi tu nu hi: 40 Ahihang ka ziatsang le hi: taciang hongpai tan a, thinglamte pua in hong zui ka veisang a to tute sia kei i piak tu hi ngawl a; ka Pa tan, ci hi. 22 Tua thu hang in ama khuangai mama a, in a negealkholsa te pia tu hi, ci hi. 41 Tua thu a dang thinna in paisan hi: banghangziam cile a neisa tam sawm te in a zak uh ciang in, James le John tung ah mama hi. 23 Jesus in a kimkot teng en a, a nungzui te a lung uh kim ngawl hi. 42 Ahihang Jesus in amate kung ah, Mihau te Pathian kumpingam sung a tum tu tung ah, Na heak uh bang ma in Gentile kumpi te in a uh bangza in haksia ziam! ci hi. 24 Taciang a nungzui mihing te sia zawthawk thu taw uk uh a, ulian te in te in Jesus i son thu hang in lungmang mamatek uh mihi te tung ah thuneina zang tawntung uh hi. 43 hi. Ahihang Jesus in amate tung ah, Ka tate awng, Ahihang no sung ah hibang hi ngawl tu hi: note sung hauna a muang te atu in Pathian kumpingam sung ah ah khatpo a lian nuam le, note i naseam hi taken: tum tu sia bangza in haksia ziam! 25 Mihau pa sia 44 Note sung pan khatpo in a lu bel a hi nuam le, Pathian kumpingam sung ah a tum tu sang in, phin note in sila hi taken. 45 Mihing Tapa sia ngual a sawl bilvang sung ah kala-uk tum tu ol zow hi, ci in zo kik tu in hongpai ngawl hi, ngual atu seam tu in le mi hi. 26 Amate in lamdangsa mamatek uh a, tabang tampie tatkhiat natu a nuntakna pia tu in hongpai hi, ci hithong le, a kua peuma ngupna nga thei tu ziam? hi. 46 Jesus le a nungzui te Jericho ah hongpai uh ci in amate kikum uh hi. 27 Taciang Jesus in amate a: amate mihon tampie taw Jericho pan a pusua uh en a, Hi thu sia mihing te atu in suak thei ngawl hi, ciang in, Timaeus i tapa, Bartimaeus a kici mittaw ahihang Pathian atu in hi ngawl hi: banghangziam pa sia lamhui ah to in khutdaw ngen hi. 47 Ama in cile Pathian atu in na theampo suak thei hi, ci hi. 28 Nazareth khua mi Jesus hi, ci a zak ciang in, David Tua zawkciang in Peter in, Jesus kung ah, en in, kote Tapa Jesus awng, hong hesuak kapo in, ci in au hi. ka hi uh le na theampo nusia in kong zui uh hi, ci hi. 48 Mi tampie te in ama a om khikhep natu in tei uh hi 29 Jesus in, A tatak in kong son hi, a kuamapo keima kale: Nang David Tapa awng, hong hesuak kapo in, le lungdamna thu hang in a inn le lo a hi zong, a u le ci in au seseam hi. 49 Jesus ding a, ama sam tu in a nau a hi zong, a nu le a pa a hi zong, a zi le a ta thupia hi. Amate in mittaw pa kung ah, thinnuam in a, te a hi zong, a nusia a hile, 30 Tu hun in inn le lo ding in; Ama in hong sam hi, ci uh hi. 50 A puantual hi kale, nu te hi kale, u le nau hi kale, tate hi kale, sil sia khia in, ding a, Jesus kung ah pai hi. 51 Jesus vawtsiatna tatuam taw a se za in sang tu a; hongpai in ama zo a, Nang tung ah bang ka vawt tu uk ni lai tu hun ah tawntung nuntakna sang tu hi. (aiōnios g165, ziam? ci hi. Mittaw pa in, Topa awng, ka mit khua mu aiōnios g166) 31 Ahihang a masabel te nungkhakbel tu uk khi hi, ci hi. 52 Jesus in ama kung ah, pai in; na tu a; a nungkhakbel te masabel hi tu hi, ci hi. 32 upna in hong damsak zo hi, ci hi. Tasia pociang in Amate Jerusalem pai na lamkal ah hi uh a; Jesus sia khuamu a, lampi ah Jesus nungzui hi.

11 Amate Jerusalem hong nai ciang, Olive mual in kong ci hi, a kuamapo in, a thinsung ah uplakna a om Bethphage le Bethany a thet uh ciang nei ngawl in, a pau bang in a vekpi piang tu hi; ci in, Jesus in nungzui te ni sawl in, 2 Na mai uh ah upna taw hi mual tung ah, ki khin in a, tuipi sung ah kaihun in; a ci le a ci bang in piang tu hi. 24 Tua to ngei ngawl lai laano a ki khitsa in mu tu nu hi; a ahikom kong ci hi, thu na netget uh ciang in, na dei uh khau sut vun a, ka kung ah paipui tavun. 3 Khat po theamppo sia nga khi hi, ci na um uh le na nga tu uh in banghang hibang ngamta nu ziam? hong ci le, hi. 25 Thu na netget tu uh ciang in, khatpo i tung ah Topa in tulmaw hi; ci vun, tasia pociang hong paisak diksak ngawl na na nei uh le, maisak vun: tabang in pai tu hi, ci hi. 4 Amate pai uh a, lampi kisiktua na vantung a om na Pa uh zong in na vawtkhial uh te mun kongkha hui a puasang ah laano a ki khit mu hong maisak tu hi. 26 Ahihang note in ngual khialna uh hi; taciang sut uh hi. 5 Tua mun ah a ding te in, te na maisak bua uh le, vantung a om na Pa uh in banghang in laano sut nu ziam? ci uh hi. 6 A nungzui note khial na zong hong maisak ngawl tu hi, ci hi. 27 te in Jesus thupiak sa bang in a son uh ciang: amate Amate Jerusalem ah hongpaikik uh a: biakinn sung in paisak uh hi. 7 Amate in laano sia Jesus kung ah ah Jesus a pai laitak in, thiampi lian te, thukhamhil te hong paipui uh a, a tung ah puan te pha hi; taciang le upa te a kung ah hongpai uh a, 28 Ama tung ah, Jesus a tung ah to hi. 8 Mi tampi te in lampi ah a puan bang thuneina taw hibang nate vawt ni ziam? hibang uh te pha uh a: midang te in zong thingbak te sat in nate vawt tu in a kua in hibang thuneina hong pia lampi tung ah pha uh hi. 9 A mai ah a pai te le a nung ziam? ci uh hi. 29 Tasiaciang in Jesus in amate tung pan a zuite in, Hosanna; Topa min taw hongpai pa ah, Kei zong thu khat hong dong tu khi hi, hong zo thuphatoai a hihi: 10 I pa David kumpingam in thupha tavun, hibang te bang thuneina taw vawt khi ziam, ci nga tahlen, Topa min taw hongpaipa: a sangbelna ah kong son tu hi, ci zo hi. 30 John i tuiphumna a piak Hosanna, ci in au uh hi. 11 Taciang Jerusalem biakinn sia, vantung pan ziam, mihing tung pan ziam? hong sung ah tum uh a: na theamppo a et zawk, nitaksang zo tavun, ci hi. 31 Amate kikum uh a, vantung pan ci ciang in, nungzui sawmleli te taw Bethany khua ah leang; ama in banghang ama um ngawl nu ziam? pai tek uh hi. 12 A zingciang Bethany khua pan amate hong ci tu hi. 32 Ahihang, mihing tung pan hi, ci tu a paikik uh ciang in, Jesus a ngikial hi: 13 A ngalkhat hile; amate in mipi te lau hi: banghangziam cile mi pan in a te puitung mama theikung khat mu a, a nga theamppo in John sia kamsang tatak hi, ci ngaisun tek a om tha le, ci in pai hi: a bul a thet ciang in, a te simngawl bangma mu ngawl hi; banghangziam cile a uh hi. 33 Taciang amate in Jesus kung ah, hong son nga hun hi ngawl hi. 14 Jesus in tua theikung sia, Kuama in bangmahun in na nga ne nawn heak taken, ci keizong kong son bua tu hi, ci in zo hi.

ci hi. A nungzui te in zong za uh hi. (aiōn g165) 15 Amate Jerusalem ah hongpai uh a: Jesus biakinn sung ah tum hi, biakinn sung ah vanzuak te le a lei te nautkeak in, sum theak te sabuai te le vakhu zuak te in tokhum te lawnthal siat hi; 16 Biakinn hui pan zong kuama vanpua kawm in tawsak nawn ngawl hi. 17 Jesus in, Ka inn sia minam theamppo in thungetna inn, ci tu uh hi, ci atkhoh hi ngawl ziam? ahihang note in nguta te kua in na vawt uh hi, ci hil hi. 18 Tua thu thukhamhil te le thiampi lian te in a zak uh ciang in, Jesus bangbang in that thei tu, ci in zong tek uh hi: banghang in amate in Jesus lau ziam cile, mi theamppo in a hilna lamdang asak uh hang a hihi. 19 Nitak sang ciang in Jesus khuapi sung pan in pusuak hi. 20 A zingsang ciang lampi ah a pai uh kawm in, amate in theikung sia a sungpan kipan a ko siat mu hi. 21 Peter in phawkkik a, Jesus kung ah, Syapa awng, en in, na hamsiat theikung sia ko siat zo hi, ci hi. 22 Taciang Jesus in amate tung ah, Pathian sung ah upna nei vun. 23 Banghangziam cile, a mantak

12 Jesus in thu sontena te zang in amate thuhil pan hi. Mi khat in sapit huan sung ah sapit cing a, a huang um in sapit sukna tu dum zong to hi, taciang teitan zong sa a, huan naseam tu te zawn in ama a khuala mama na ah khualhaw hi. 2 A hun a cin ciang in, huan naseam te kung pan a nga te la tu in a naseam te khat sawl hi. 3 Amate in man in vel uh a, khut nguak in tha kik uh hi. 4 A dang naseam khat sawl kik leleau hi; tua pa sia suangtum taw sep in a lu zong liam hi, taciang maizum huaitak in tha kik uh hi. 5 Taciang a dang khat sawl kik leleau a; amate in tua pa that uh hi, a dang tampi te zong vel in that uh hi. 6 Tua ahikom a it mama a tapa khat a neisun sia, amate in ka tapa sia zakta tu uh hi, ci in, a khakbel ciang in paisak hi. 7 Ahihang lo naseam te in, hisia pa a ngamhlua tu pa hi; pai tavun, ama that tawng, a ngamh teng eima a hi tu hi, ci in kikum uh hi. 8 Taciang amate in a tapa man in, that uh a, sapit huan puasang ah vaww hi. 9 Tua ahikom sapit huan nei

topa in bangbang vawt tu ziam? ama hongpai tu a khat in a zak ciang in, Jesus in phatak in zo hi, ci a huan naseam te siatsua tu hi, taciang sapit huan sia heak ciang, a kung ah pai a, thupiak theampo sung ngualdang te kung ah pia tu hi. 10 Innsa te in a nil uh pan a masabel bang ziam? ci in dong hi. 29 Jesus in suangtum sia innbul thupibel suak hi: 11 Hi thu in ama kung ah, Thupiak theampo sung pan a masabel Topa i vawt hi a, i mu na ah, lamdang mama hi, ci in sia, ngai vun, Maw Israel; Topa i Pathian bek Topa Lai Thiangtho sung ah simngei ngawl lai nu ziam? ci hi: 30 Topa na Pathian sia na thinsung theampo, hi. 12 Amate in, sotenna a son te amate a cinopna hi, na nuntakna theampo, na ngaisutna theampo le na ci he ahikom in, Jesus sia mat sawm napi: mipi te hatna theampo taw it in: hi sia in a masabel thupiak a lau a hi uhkom in Jesus paisan uh a, a kung pan in hihi. 31 Taciang a ni na sia, a khatna taw a kibang hi kiheam siat uh hi. 13 Amate in Jesus a kampau na a, nangma le nangma na ki it bang in na innepam it tu pan man tu in, Pharisee te pawlkhat le Herod pawl te ni hi. Hi te sang in a lianzaw thupiak om nawn ngawl sawl uh hi. 14 Amate hongpai uh ciang in Jesus kung hi, ci in zo hi. 32 Thukhamhil pa in Jesus kung ah, pha ah, Syapa awng nangma sia thutang ni hi, kuama hi, Syapa awng, nang thutak son ni hi: banghangziam zong lau ngawl le mihing te maitang zong en ngawl cile Pathian khatbek om a; Ama simngawl a dang in Pathian thutak lampi hil ni hi, ci kong he uh hi: om ngawl hi: 33 Taciang Ama sia, thinsung theampo Caesar kung ah shia piak tu sia ngeina a hi ziam, hi le heakna theampo, nuntakna theampo le hatna ngawl ziam? 15 Pia tu khu ziam maw, a hibale pia theampo taw it tu a hihi, taciang ama le ama a ki it ngawl tu khu ziam? ci hi. Ahihang Jesus in amate bang in a innepam zong a it tu hi, tua thu sia meihal ki hitheamsak he ahikom, Banghang in hong ze-et biakpiakna le sangaw biakpiakna theampo sang in nu ziam? dangka khat paipui tavun, en tu khi hi, ci thupi zaw hi, ci hi. 34 Tua pa in pilvangtak in a zo hi. 16 Taciang amate in paipui uh hi. Jesus in, Hi lim kik Jesus in a mu ciang in, ama tung ah, Nangma le ceptena sia a kua ziam? ci hi. Amate in, Caesar sia Pathian kumpingam taw na ki khuala bua hi, ci le ceptena hi, ci uh hi. 17 Taciang Jesus in amate hi. Tua zawkciang kuama in Jesus thu a dong ngam tung ah, Caesar neisa te Caesar pia vun a, Pathian nawn bua uh hi. 35 Jesus in, biakinn sung ah thu neisa te Pathian pia vun, ci in zo hi. Taciang amate a hil laitak in, Bangbang in thukhamhil te in Christ in Jesus lamdangsa mama uh hi. 18 Thawkikna om sia David Tapa ci thei ziam? 36 Banghangziam cile ngawl hi; a ci Sadducee te Jesus kung ah pai in, thu David in Tha Thiangtho taw in ama le ama a kici na dong uh a, 19 Syapa awng, mi khat a suapuipa a thi ah, Topa in ka Topa kung ah, na ngal te na peang ciang in, a zi ta nei ngawl in a nusia le, a thi pa i cimit ngakna in ka vawt mateng ka ziatsang ah to in, ci ngawl natu in a nau in a mo tenpui hen, ci Moses hi. 37 Tua ahikom David in ama le ama sia Topa kici in hong ci hi. 20 U nau sali om uh a: a liambel sia a hile; bangbang in a tapa hi thei tu ziam? ci in zo in zi nei napi, ta nei ngawl in thi hi. 21 A nina pa in hi. Mihonpi in lawptak in ngai tek uh hi. 38 Jesus in tua nu tenpui a, ta nei ngawl ma in thi hi: a thumna a hil na ah, Thukhamhil te kidawm vun, amate sia zong tabangma hi. 22 A sali bup in tua nu tenpui uh puantualpui taw vak nuam sap uh a, sumbuk te ah a, kuama in ta a nei bua uh hi: a khakbel ciang in tua paupui na te, 39 Sinakok sung ah tokhum tungnung nu zong thi hi. 23 Tua ahikom thawkikna ni, amate a te le poai mun theampo ah a sangbel inn doi te dei thawkik uh ciang in, tua nu sia a kua zi tu ziam? uh hi: 40 Amate in meingong te inn zawthawk thu taw banghangziam cile a sali bup in tenpui hi, ci uh hi. sut uh a, a sau mama thu ki ngensak hi: tua ahikom 24 Jesus in amate tung ah, Lai thiangtho le Pathian hi te in a lian zaw dan thuak tu uh hi, ci hi. 41 Jesus vangletna na heak ngawl uh hang in, khial hi ngawl sumpi kuang mai ah to a, ngual in sumpi kuang sung nu ziam? 25 Banghangziam cile, amate thina pan ah bangbang in sumpi khia ziam, ci in en hi: mihau a thawkik ciang in, kipui na le nupa tu in ki piak ci tampie te in tampitak khia uh hi. 42 Taciang a zawng bang om nawn ngawl tu a; vantungngam ah vantung meingongnu khat hongpai a, a son thamman ngawl mite bang i hi tu hi. 26 Mithi te thawkik na thu taw dangka tang ni khia hi. 43 Taciang Jesus in a nungzui kisai in: Moses laibu sung ah, Pathian in lopa phung te a kung ah sam a, A mantak in kong son hi, hi a sung pan Moses a son na ah, Keima sia Abraham zawng meingong nu in sumpi kuang sung ah a khia Pathian, Isaac Pathian le Jacob Pathian ka hihi, a ci theampo sang in a tamzaw khia hi: 44 Banghangziam na simngei ngawl nu ziam? 27 Pathian sia mithi te cile, amate sia a dimlet a nei uh sung pan in khia uh Pathian hi ngawl a, a nungta te Pathian a hihi: tua hi; ahihang meingong nu a hile, a kivak natu kisam ahikom note nasiatak in khial nu hi, ci in zo hi. 28 Kawm pan in a nei theampo khia hi, Amate in tua thu a kikup uh thukhamhil te sung pan

13 Jesus biakinn sung pan a pusua ciang in, a ziak ah om hi; a hibale, zesung ah om hi; hong ci le nungzui te sung pan khat in, Syapa awng, en um heak vun: **22** Banghangziam cile Christ phaw sil in, hi suangtum te bangbang in kiphet le bangbang a te le leilot kamsang te hong theng tu uh a; a hi thei le kisa impi te ziam? ci hi. **2** Jesus in ama kung ah, Hi a tealsa te zong theam tu in musakna le nalamdang inn lianpui te na mu ziam? suangtum kithuap khat tami lak tu uh hi. **23** Ahihang kidawm vun: en vun, hi zong om nawn ngawl in ki lawnthal siat lai tu hi, ci hi. thu te hong sonkhol zo khi hi. **24** Ahihang haksatna **3** Jesus biakinn ngalkhat Olive mualtung ah a to laitak teng zawk, tua hun le ni te sung ah, ni hong mial tu a, in, Peter, James, John le Andrew te in, **4** Hi thu te tha zong tang ngawl tu hi, **25** Van ah aksi te zong banghun ciang in piang tu ziam, hong son tan? ci tak tu a, vantung vangletha te zong ki thing tu hi. **26** in a tuam in dong uh hi. **5** Jesus in amate tung ah, Tua zawkciang in mihiung Tapa sia minthang vanglian Kuama i hong theam ngawl natu in kidawm vun: **6** taw meingo pan hong tuak amate in mu tu uh hi. Banghangziam cile ka min taw mi tami hongpai tu **27** Taciang leitung mongkhat pan in van mongkhat uh a, keima in Christ ka hihi; ci in mi tami theam tu dong, leitung kingli pan a tealsa te kaikhawm tu in, hi. **7** Taciang ngal ki do le ngal kisim natu thu te na Ama vantungmi te sawl tu hi. **28** Theikung pan in zak uh ciang in thinngim heak vun: banghangziam sontena khat sin vun; a bak te pan in a dawnmoi te cile tabang theamposia a piang kul hamtang hi a; a hong sua ciang khal hong nai zo hi, cina he uh hi: tawpna tu hi ngawl lai hi. **8** Banghangziam cile minam **29** Tasia bangma in hibang te na mu uh ciang in, a khat le khat kido tu uh a, kumpingam khat le khat ki hun hong nai mama zo a, kongbiang kung tatak ma sim tu hi: mun tatuam ah zinling tu a, kial le haksatna hong theng zo hi, ci he tavun. **30** A tatak kong ci te om tu hi: hi te sia ngimna te i kipatna a hihi. **9** Hi ciang, hibang te theamposia a piansiat mateng, hi suan kamale noma le noma kidawm vun: banghangziam le pal te bo siat ngawl tu hi. **31** Van le lei bo tu hi: cile amate in hausia zum ah hong ap tu uh hi; taciang ahihang ka kammal te a bo bua tu hi. **32** Ahizong tua synagogue sung ah zong hong vel tu uh a: keima ni le hun sia kuama in he ngawl hi, vantungmi te in hang in le amate atu tetti hitu in, ngam uk te le kumpi zong he ngawl hi, Ka Pa bek in he hi. **33** Kinging khol te mai ah hong paipui tu uh hi. **10** Lungdamna thu vun a, ngak in thungen vun: banghangziam cile a sia minam theamposia sung ah ki son masa tu hi. **11** hun na he bua uh hi. **34** Banghangziam cile, mihiung Ahihang amate paipui in hong ap uh ciang, na pau Tapa sia, khual khuala mama a haw khat, a inn a om tu uh ngaisun khol heak vun, ngeal zong ngealkhol naseam te thuneina pia in, mi theamposia amate nasep heak vun: ahizong a hun ciang in hongpiak babang in tek seam tu le kongcinc te zong cingsak in a nusia pau vun: banghangziam cile tua te sia no i pau hi pa taw kibang hi. **35** Tua ahikom, note ngak nginge ngawl in, Tha Thiangtho hi. **12** Unau zong thi tu in ki vun, banghangziam cile, inntekpa sia nitak sang, zuak tu hi, a pa zong in a tapa zuak tu a; tate in a a hibale zan laitak, a hibale akkhuan hun, a hibale nu le a pa ding in langpan tu uh a, thi na ciangdong zingsangkuan, banghun theng tu ci na he bua uh hi: ki then tu uh hi. **13** Mi theamposia in Keima min hang **36** A hibale thakhathtu hong theng le na mut laitak in hong ensan tu uh hi: hi kamale a tawp dong in hong si tu hi. **37** Ngak nginge vun, ci note kong son a thuakzo sia, ki ngum tu hi. **14** Ahihang kamsang Daniel sonkholna bang in a lipkhaphuai sia a kilawm ngawl na mun ah na mu uh ciang in, (a sim te in tel ta uh hem) Judah ngam sung ah a om te mual tung pan in tai taken: **15** Innkhum tung a om te inn sung ah van la tu in tuksuk nawn heak hen: **16** Lo sung a om te in a puan la tu in cia nawnheak hen. **17** Ahihang tua ni ciang naupai te le nau noailuai te haksa mama tu uh hi! **18** Na tai tu uh hun sia phalbi sung a hi ngawl natu in thungen vun. **19** Banghangziam cile tua hun ciang hong theng tu ngimna sia, Pathian in a kipatcil bitphuana pan kipan tuning dong om ngei ngawl lai a, maisang ah zong om kik nawn ngawl tu hi. **20** Tua hun le ni te Topa in tomsak ngawl hile, kuama suakta ngawl tu hi: ahihang a tealsa te atu in, tua ni te tomsak hi. **21** Taciang khatpo in, en vun, Christ

14 Paisanpoai le tolsaw ngawl anluum poai tu, ni ni a kisap ciang in: thiampi lian te le thukhamhil te in Jesus sia bangbang man in that thei tu ci thimtheltak in kikum uh hi. **2** Ahihang amate in mipi te buaisak ngawl in poai ni ci bua tawng, ci uh hi. **3** Jesus sia Bethany khua miphak Simon inn ah anne in a om laitak, numei khat a manham mama alabaster sathau namtui thawl khat keng in hongpai a, a palang sutham in, Jesus lutung ah buak hi. **4** Tua mun ah a om pawlkhat te a thin-uk uh a, banghang in hi sathau namtui sia pakvawt ziam? **5** Banghangziam cile amate sia dangka zathum sang in a tamzaw taw zuak in, mizawng te pia leang pha hi, ci uh hi. Taciang amate in numei nu langpan in phun uh hi.

6 Jesus in, Ama thu in omsak po vun; banghang in zawk uh ciang in, Olive mualtung sang ah paito uh nawngkaisak nu ziam? ama in ka tung ah na pha vawt hi. 7 Taciang Jesus in amate tung ah, Tuucingpa hi. 7 Banghangziam cile mizawng te sia noma taw om ka that tu a, tuu te peakkeak siat tu hi, ci a ki atkhoh tawntung hi, taciang na ukhun uh po in amate tung bangma in, tu zan in note theampo in keima hang ah napha vawt thei nu hi: ahihang kei ka hile no kung in na thin uh no mama tu hi. 8 Ahihang ka thawkik ah hong om tawntung ngawl khi hi. 9 Ama in a vawt zawkciang in, Galilee ah note mai ah paï tu khi hi, ci thei za vawt hi: ka luanghawm vui natu ama in sathau hi. 10 Ahihang Peter in, mi theampo nangma hang in namtui buakkhol hi. 11 A tatak in ka ci ciang, leitung thinkiam siat kale, kei thinkiam ngawl het tu khi hi, ci mun tatuam lungdamna thu ki son na theampo ah hi hi. 12 Jesus in, A mantak kong ci ciang, tuni, tuzan numei nu i vawt thu zong ama phaw tawntung natu in mama in, ak nivei a khuan ma, thumvei hong nial kison tu hil, ci hi. 13 Taciang, nungzui sawmleñi sung tu hi hi, ci hi. 14 Peter in namma taw thi tu ahizong pan khat, Judah Iscariot sia, thiampi lian te kung ah hong nial ngawl tu khi hi, ci in khotak in ci hi. Tasia Jesus ap tu in pai hi. 15 Amate in a zak uh ciang in, bangma in a dangte theampo in zong ci tek uh hi. 16 lungdam mama uh a, dangka piak tu in kamciam pia. Amate sia Gethsemane a kici huan ah theng uh hi: hi. Taciang ama in bangbang ap thei tu, ci hunpha taciang a nungzui te kung ah, Ka thunget lan ziak ah zong tawngtung hi. 17 Paisanpoai tuuno ki ngaw ni, to hi vun, ci hi. 18 Jesus in, Peter, James le John te tol saw ngawl anlum poai ni masabel ni in, a nungzui paipui a, lamdangsa in thirngim mamatek uh hi. 19 te in Jesus kung ah, paisanpoai na anneak natu mun Taciang amate tung ah, Ka nuntakna sia thi thei tu za koisung ah pai in vawtkhol tu dei ni ziam? ci uh hi. 20 dong in nasiatak in khuangai khi hi: hi mun ah om in Tasiaciang a nungzui te ni sawl a, Khuapi sung ah ngak nginge vun, ci hi. 21 Taciang a maisang tawm pai tavun a, tuibeał taw tui pua khat mu tu nu hi: ama pai lai a, lei ah bok in, a suak thei a hile, hi hun taw zui vun. 22 Ama tum na inntekpa kung ah, Syapa a ki peal thei natu in thungen hi. 23 Taciang, Abba, in, ka nungzui te taw paisanpoai an ka neak natu Pa awng, nang atu in na theampo hi thei hi; hi hai mun leangna inndoi koisung ziam? ci vun. 24 Tua hile ka kung pan hong laksak tan: ahihang keima deina ama in inntung doitum zai mama eite atu in, a ki bang hi ngawl in nangma deina bang hi zaw tahan, ci puakholsa in a om hong lak tu hi, ci hi. 25 A nungzui hi. 26 Taciang Jesus hongpai a, amate mut laitak mu te pai uh a, khuapi sung a thet uh ciang in, Jesus hi, taciang Peter kung ah, Simon, mu na hi ziam? sonkhol bang in mu uh hi: amate in paisanpoai atu nai khat sungbeak zong ngak zo ngawl na hi ziam? in vawtkhol siat uh hi. 27 Taciang nitak sang ciang 28 Ze-etna sung ah na tum ngawl natu in thungen in Jesus a nungzui sawmleñi te taw hongpai hi. 29 in ngak vun. Thaa sia uk mama hi kale cilesa sia a Amate to uh a an a neak tek uh laitak in, Jesus in, A thaneam hi, ci hi. 30 Taciang Jesus paikik a, a net sa tatak kong ci ciang, note sung pan khat, keima taw bangma in ngen leleau hi. 31 Jesus a heakkik ciang anne sia in hong leheak tu hi, ci hi. 32 Tasiaciang in, amate mutthip leleau mu hi, banghangziam cile amate khuangai mama uh a, khat zawkciang khat amate mite te ngit mama hi, amate in bangbang zo in Jesus kung ah, kei ka hi ziam? a dang khat in, kik tu zong he ngawl uh hi. 33 Thumvei na hongpaikik kei ka hi ziam? ci tek uh hi. 34 Jesus in amate tung ciang in, amate tung ah, Tu in mu vun a, tawlnga ah, Sawmleñi sung pan khat, keima taw kuangsung vun: hisia in pha zo hi, a huncing hi zo hi; en vun, ah a sawkkhawm sia hi. 35 Ama thu a ki atkholsa mihing Tapa sia mawnei te khut ah leheak hun theng bang in: mihing Tapa sia paï hamtang tu hi, ahihang zo hi. 36 Tho vun a, paï tawng; en vun, Keima hong mihing Tapa a leheak sia, a mailam bing hi! piang leheak pa hong theng zo hi, ci hi. 37 Tabang a pau bua zaw le ama atu phazaw hi, ci zo kik hi. 38 Amate laitak, thakhattu in, nungzui sawmleñi sung pan khat, a neak tek uh laitak, Jesus in anlum la a thupha a Judas Iscariot sia, thiampi lian te, thukhamhil te le upa piak zawkciang in, phel hi, taciang amate pia a, La te taw hongpai hi. 39 Jesus a leheak pa in, ka nap sia vun a, ne vun: hisia in ka pumpi hi, ci hi. 40 Taciang Ama hi, man vun a; paipui vahiat vun, ci in heaksakna hai zong la a, lungdam a ko zawkciang in, amate piakhol hi. 41 Judas hong thet pociang, Jesus kung pia hi: taciang a vekpi in dawn tek uh hi. 42 Taciang ah hongpai suak a, Syapa, syapa awng; ci in nam amate tung ah, Hisia in thuciamthak taw kisai in mi hi. 43 Taciang amate in Jesus man uh a, paipui uh tampi atu a luang ka thisan a hihi. 44 A mantak ka hi. 45 Taciang a kiim a ding te khat in namsau dawk ci ciang, hibang sapittui thak sia, ka Pa kumpingam in, thiampi sangbel pa naseam pa sat ahikom a bil sung ah note taw ka dawn kik mateng bangmahun in tawng hi. 46 Jesus in amate tung ah, Banghang in dawn nawn batu hi, ci hi. 47 Taciang amate la asak nguta man tu bang in namsau le moltum taw keima

man tu in hongpai nu ziam? 49 Biakinn sung ah thuhil in nisim note taw om hi napi, hong man ngawl nu hi: 50 Tasiaciang amate a vekpi in Jesus puanneal khat bek sil in Jesus nung zui a, tangval te in ama man ahikom: 52 A puanneal sia nusia in, amate kung pan a pumnguak in tai keak hi. 53 Amate in Jesus sia thiampi sangbel pa kung ah paipui uh a: ama taw thiampi lian te, upa te le thukhamhil te kaikhawm tek hi. 54 Taciang Peter in thiampi sangbel pa leitual dong a khuala na pan zui a: naseam te taw mei oai in to khawm hi. 55 Thiampi lian le le tangpi upa te theampo in Jesus thalup thei natu in a man ngawl tetti te zong napi; a mu bua uh hi. 56 A man ngawl tetti tu tam mama hongpai napi, amate tetti pan nate a thu uh ki si ngawl hi. 57 Pawlkhat te ding in a man ngawl tettipang uh a, 58 Khut taw a kisa hi biakinn ka pheltham tu a, khuttawsak ngawl a dang biakinn nthum sung sa tu khi hi, a ci za khu hi, ci uh hi. 59 Ahihang amate tetti pan nate sia a thu uh kisi thei ngawl hi. 60 Thiampi sangbel pa sia a lai ah ding a, Jesus kung ah, bangma zo kik ngawl tu ni ziam? hi te in bangbang in nang hong langpan in tettipang ziam? ci hi. 61 Ahihang Jesus huthe ngawl in om a, bangma zong zo kik ngawl hi. Thiampi sangbel pa in, nangma sia Christ a kici, thupha taw a dim Pathian Tapa na hi ziam? ci in dong ki hi. 62 Jesus in, Hi khi hi: mihing Tapa sia vangletna ziatsang ah to in meingo sung pan hongpai na mu tu uh hi, 63 Tasiaciang thiampi sangbel pa in a puan eaukeak a, tetti dang bang kul nawn ziam? 64 Pathian a sonsiat na za zo nu hi: bangbang ngaisun nu ziam? ci hi. Amate theampo in, thi tu kilawm mawna nei hi, ci in mawsiat tek uh hi. 65 Pawlkhat te in Jesus sia cilphi hi, a mai humsak uh a vel in, a vel sia kamsang bang in pualak in, ci uh hi: naseam te in a khutpheak taw beang uh hi. 66 Peter sia a nuai sang leitual ah a om laitak in, thiampi sangbel pa naseam te sung pan khat hongpai a: 67 Tua nu in Peter mei oai a mu ciang in, en a, nangma zong Nazareth mi Jesus taw om nu hi, ci hi. 68 Ahihang ama in, he ngawl khi hi, bang song ni ziam ci zong he ngawl khi hi, ci in nial hi. Taciang ama a puasang ah pusuak a, akkhuang hi. 69 Naseam numei nu in mu leleau a, a kung a ding te kung ah, hisia pa zong amate sung ah ki hel hi, ci hi. 70 Taciang Peter in nial leleau hi. Tuazawk a ngei ngawl in, a kung a ding te in Peter kung ah, nangma sia amate sung ah kihel lalawm ni hi: banghangziam cile nangma sia Galilee mi ni hi, na kampau pan ki he hi, ci leleau hi. 71 Ahihang Peter in, kiciam in, na son uh sia pa he ngei ngawl khi hi, ci in kiciam hi.

72 Taciang ak a ni veina khuag hi. Taciang Peter in Jesus i sonkhon, ak nivei a khuan ma thumvei hong nial tu ni hi, a ci thu phawkkik hi. Taciang tua thu a ngaisut ciang in kap hi.

15 Zingsang ciang in thiampi lian te in upa te, thukhamhil te le thunei te teng taw manlangtak in thi kikupna nei uh hi, taciang Jesus sia lehhen in paipui uh a, Pilate kung ah ap uh hi. 2 Pilate in, nangma in Judah mite Kumpipa na hi ziam? ci in dong hi. Ama in, Na ci bang in ka hihi, ci in zo hi. 3 Thiampi lian te in thu tatuam taw Ama mawsiat uh ahihang: bangma zo kik ngawl hi. 4 Taciang Pilate in, bangma zo kik ngawl tu ni ziam? en in, amate in nangma mawsiat na bangzata tettipang uh ziam, ci dong hi. 5 Ahihang Jesus in bangma zo kikngawl ahikom; Pilate in lamdangsa mama hi. 6 Tua poai sung ah amate in thongtak te sung pan, mipi te i dei khat papo suatak uh hi. 7 Taciang ngaltho a, tualthat pa Barabbas a kici khat om hi, ama sia ngaltho dang te taw thongtak hi. 8 Mihonpi te in a vawt ngei uh bangma in vawtsak tu dei in, a nging tatak in au kipan uh hi. 9 Ahihang Pilate in, Judah te Kumpipa ka suatak tu na dei uh ziam? ci in dong hi. 10 Banghangziam cile ama in Jesus sia thiampi lian te in a el uh man in hong ap hi, ci he nginge hi. 11 Ahihang thiampi lian te in mihonpi te sia, Barabbas suatak zaw tu in holku uh hi. 12 Taciang Pilate in amate tung ah, Judah te Kumpipa a kici pa bang law tu khi ziam? ci in dong hi. 13 Taciang amate in, thinglamte tung ah khai in, ci in au kik uh hi. 14 Taciang Pilate in amate tung ah, banghang ziam, bang mawna vawt ziam? ci hi. Amate in thinglamte tung ah khai in, ci in au seseam uh hi. 15 Pilate in mipi te lungkimsak nuam ahikom, Barabbas sia suatak a, Jesus sia a vel zawkciang in, thinglamte tung ah khai tu in ap hi. 16 Ngalkap te in Jesus sia Pilate inn ah tumpui uh a; ngalkap theampo munkhat ah sam hi. 17 Taciang amate in Jesus sia puan sannum silsak uh a, ling kipheak lukhu sia a lu ah khusak uh hi. 18 Tua zawkciang, Judah te Kumpipa! thuphatoai ta in, ci in zatakna pia uh hi. 19 Amate in phaikung taw a lu pan vel uh hi, cilphi uh a, khupdin in bia uh hi. 20 Amate in a selno zawk uh ciang in, puan sannum a silsak uh sia sutsak kik uh a, Ama puansil te silsak kik uh hi, taciang thinglamte tung ah khai tu in paipui uh hi. 21 Alexander le Rufus te i pa, Cyrene ngam mi Simon sia, Khuano pan hongpai a, lamkal ah ama a mu uh ciang zawthawk thu taw thinglamte puasak uh hi. 22 Amate in Jesus sia Golgotha a kici, lu ngu mun ah paipui uh hi. 23 Amate in myrrh taw a ki hel

sapittui pia uh ahihang: Jesus in sang nuam ngawl hi, taciang a ki to tawm suang hawng sung ah vui a, hi. 24 Amate in thinglamte tung ah a khai zawk uh than kongha ah suangtum lik hi. 47 Mary Magdalene ciang in, a puan te khen uh a, mi khatsim in a nga tu le Joses nu Mary te in Jesus a vui na mun en uh hi. uh tek aisan in hawm uh hi. 25 Tabang in thinglamte tung ah a khai uh sia zingsang nai kua a hihi. 26 Ama mawsiantha lai tak uh a, judah te kumpipa, ci in a tung ah at uh hi. 27 Taciang Ama taw nguta ni te sia; a ziatsang ah khat le a veisang ah khat, thinglamte tung ah khai uh hi. 28 Taciang Ama sia mawnei te taw ki sim khawm hi, ci laithiangtho tangtun na a hihi. 29 Lampi a tawn peuma in nu nau uh a, lupei in, biakinn phel in, nithum sung a sa kik tu pa, 30 Nangma le nangma ki hun in a, thinglamte tung pan hong tuaksuk tan, ci uh hi. 31 Tabangma in thiampi lian te le thukhamhil te in zong, hisia pa sia ngualdang ngum thei a; ama le ama ki ngum thei ngawl hi. 32 Israel te Kumpipa, Christ sia thinglamte tung pan tu mama in tuaksuk hen a, tabang in ka mu le um tu khu hi, ci in selno uh hi. Taciang Ama taw thinglamte tung a ki khai te in zong selno uh hi. 33 Sun nai sawmleini pan nitak sang nai thum dong leitung theamppo khuazing hi. 34 Nitak sang nai thum ciang in Jesus a nging tak in, Eloi, Eloi, Lamasabaktani? ci in au hi. A khaikna sia, Ka Pathian, Ka Pathian awng, banghang hong taisan ni ziam? a cinopna a hihi. 35 Tua mun ah a ding pawlkhat te in a zak uh ciang in, En vun, ama in Elijah sam hi, ci uh hi. 36 Amate sung pan khat hong tai a, tuihup puan la in sapittui hau sung ah pap suk a, phaikung dawn ah a sawm zawkciang, Jesus dawn tu in pia hi, Koi hi po in; Elijah hongpai in a khiasuk ziam, en hi tawng, ci uh hi. 37 Jesus a ngingtak in a au zawkciang thi hi. 38 Taciang biakinn sung ah kidoi na puan sia a lu pan a taw dong ki zensuk a, khen ni ki sua hi. 39 Taciang, Jesus au in, thi ci amai a ding ngalkap mangpa in a mu ciang in, hisia pa sia Pathian Tapa tatak hi, ci hi. 40 Numei te in a khuala na pan in ngal-et uh a: amate sung ah Mary Magdalene, James a no le Joses te nu Mary le Salome; 41 Jesus Galilee ngam a om lai in a nungzui te le a khoi te a hi uh hi; Jesus taw Jerusalem ah a pai khawm numei dang tampi te zong om hi. 42 Tua ni sia sabbath ni a thet ma, ki ngin ni hi a, nitak sang ciang in, 43 A zatak huai ngaisutna pia le Pathian kumpingam a ngak Arimathaea khua mi Joseph hongpai a, hangsantak in Pilate kung ah pai hi, taciang Jesus luanghawm ngen hi. 44 Pilate in Jesus thi zo hi, a ci uh ciang lamdangsa mama hi: ngalkap mangpa sam a, Jesus a thi zawk ngei zom ziam? ci in dong hi. 45 Ngalkap mangpa kung pan a heak ciang in Jesus luanghawm sia Pilate in Joseph pia hi. 46 Taciang Joseph in puanneal lei a, Jesus khiasuk in, puanneal taw tuam

hi, taciang a ki to tawm suang hawng sung ah vui a, than kongha ah suangtum lik hi. 47 Mary Magdalene James nu Mary le Salome te hongpai uh a, Jesus luanghawm zut tu sathau namtui te keng uh hi.

16 Sabbath ni a bo ciang in, Mary Magdalene, James nu Mary le Salome te hongpai uh a, Jesus luanghawm zut tu sathau namtui te keng uh hi.

2 Nipikal khat sung ni masabel ni zingtung, ni sua ciang in, amate than ah pai uh hi. 3 Taciang amate in than kongha a suangtum sia kua in hong liksak tu ziam? ci in kikum kawm uh hi. 4 Amate in a et uh ciang in, suangtum a ki lik sa in mu uh hi: banghangziam cile tua suangtum sia lian mama hi. 5 Than sung a tum uh ciang in, tangval khat puanpak tualpui sil in ziatsang ah a to, amate in mu uh a; lau mama uh hi.

6 Ama in numei te kung ah, lau heak vun: thinglamte tung a ki khai Nazareth khua mi Jesus zong nu hi; Ama thokik zo hi; hi mun ah om nawn ngawl hi: Ama ki vui na hong en tavun. 7 Ahihang pai tavun a, a nungzui te le Peter kung ah, na mai uh Galilee ah pai hi, ci in son vun: note hong sonkholsa bangma in, tua mun ah mu tu nu hi, ci in son hi. 8 Taciang amate than pan in manlangtak in pai uh a, tai kawm uh hi; banghangziam cile amate huang liang in lamdangsa mama uh hi: kuama kung ah zong bangma son ngawl hi; banghangziam cile amate a lau uh hang a hihi. 9

(note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) Jesus sia nipikal khat sung ni masabel ni zingtung a thawkik ciang in, a sung pan doai ngilo sali a hawkhiatsak Mary Magdalene kung ah kilang masabel hi. 10 Taciang ama pai a, Jesus taw kithawl ngei in, a kap a tau te son hi. 11 Amate in, Jesus nungta hi, ci le Mary in mu hi, ci a zak uh ciang in, a um bua uh hi. 12 Tua zawkciang in amate sung pan mi ni, khuano sang a pai te kung ah, Jesus meal lamdang in kilaak hi. 13 Taciang amate pai in a dang te son a hi uh hang: amate in a um bua uh hi. 14 Tua zawkciang in, nungzui sawm le khat te anneakna mun ah a to uh laitak, Jesus hong kilang a, amate tei hi, banghangziam cile amate in a thawkik zawk a mu te i son te um ngawl in a thinpui uh hang a hihi. 15 Jesus in amate tung ah, Note leitung theamppo ah pai tavun a, piantsak na theamppo tung ah lungdamna thu son tavun. 16 Um in tuiphumna a sang peuma ngupna nga tu hi; ahihang a um ngawl te sia thukhenna thuak tu hi. 17 A um te sia hibang musakna te in zui tu hi; ka min taw doai te hawkhia tu uh a; kam thak taw pau tu uh hi; 18 Ngul te zong man tu uh a; ngu a ne hial uh zong, bangma tat ngawl tu hi; cina te tung ah a khut uh te nga tu uh a, dam tu hi, 19 Topa in amate thu a son zawkciang in, Ama sia van ah ki la to a,

Pathian ziatsang ah to hi. 20 Amate pai uh a, mun theampo ah thuhil uh hi, Topa sia amate taw naseam a, a thuhil na uh te nalamdang te in zui in kipsak hi. Amen.

Luke

1 Kote sung ah thu piang te sia mitampi in a ban a ban in at zo a, tua thu tangkona te sia ka up bel uh a hihi; **2** A kipatcil pan in mitmu tetti te le Pathian kamal naseam te i hong son bang in a ki at a hihi; **3** A masabel pan in thu theampo a cialcinc in he ka hikom, na tung ah a ban a ban in hong at leng pha tu hi, ci ngaisun khi hi, a thupibel Theofilas awng, **4** Nangma hong hil sa thu te a kip a kho thei natu in hong at khi hi. **5** Judah kumpipa Herod hun lai in, Zacharias a kici thiampi khat om a, ama sia Abijah i thiampi pawl sung ah kihel hi: a zi min sia Elizabeth hi a, Aaron suan a hihi. **6** Amate ni sia Pathian mai ah mi thutang te hi uh a, thupiak te le biakna ngeina te sia paubang ngawl in a zui te a hi uh hi. **7** Amate in ta a nei bua uh hi, banghangziam cile Elizabeth sia ciing hi, taciang amate a ni ma in a kum uh zong ham zo hi. **8** Zecharias sia ama pawl te taw a nasep hun cing a Pathian mai ah thiampi nasep a sep laitak in, **9** Thiampi te nasep ngeina bang in aisan uh a, Zecharias in Topa biakinn sung a tum ciang in ngimnamtui hal tu nasep nei hi. **10** Ngimnamtui a hal laitak in mihonpi theampo a puasang ah thungen khawm uh hi. **11** Topa vantungmi khat a kung ah hong kilang a, ngimnamtui hal na mun biaktau ziatsang ah ding hi. **12** Zechariah in ama a mu ciang in, patau a, a tung ah launa theng hi. **13** Ahihang vantungmi in, Zechariah: lau heak in, Pathian in na thungetra hong za zo hi, taciang na zi Elizabeth in tapa hing tu a, a min sia John, phuak tu ni hi, ci hi. **14** Lungdamna le thinnopna nei tu ni hi; a sua ciang in mi tampi te zong lungdam tu uh hi. **15** Banghangziam cile ama sia Topa mai ah mi thupi hi tu hi, sapittui ahizong, zu ahizong, dawn ngawl tu hi; a nu ngil sung pan ma in Tha Thiangtho taw kidim tu hi. **16** Israel mi tampi te zong amate Pathian Topa kung ah heakkiksak tu hi. **17** Elijah i tha te vangletna taw Topa mai ah pai tu a, pa te le ta te i thinsung te ahizong, thu ni ngawl te sia mi thuman te i ciimna ah ahizong; Topa atu in mihing te kinging kholsak le ki thoaikholsak tu in heakkiksak tu hi. **18** Zechariah in vantungmi kung ah, nong son bang in piang takpi tu hi, ci bangbang in he tu khi ziam? banghangziam cile keima sia pasal huai khi hi, taciang ka zi zong huai mama zo hi, ci hi. **19** Tasiaciang vantungmi in, keima sia Pathian mai ah a ding Gabriel ka hihi; nangma paupui tu le lungdamna thu son tu in hong sawl hi. **20** Taciang, en in, hi thu te a pian ni dong pau thei ngawl tu ni hi, banghangziam cile amate hun ciang a tangtung tu ka

thu na up ngawl hang a hihi, ci in zo hi. **21** Mipi te in Zechariah ngak uh a, biakinn sung ah ngei mama om ahikom in, lamdangsa uh hi. **22** Biakinn sung pan a pusua ciang in amate tung ah bangma son thei ngawl hi: taciang biakinn sung ah mangmu hi, ci amate in he uh hi: banghangziam cile a khut taw lak a, pau thei tuan ngawl hi. **23** Thiampi nasep ni te a bo pociang in Zechariah sia a inn ah cia hi. **24** Tua zawkciang in a zi Elizabeth sia naupai a, tha nga sung bu hi, **25** Tua ahikom Elizabeth in, Topa in keima atu in hi thu hong vawtsak hi, mihing te sung ah zawnsakna ka thuak nate hong laksak tu in Ama in hong ve zo hi, ci hi. **26** Tha luk a cin ciang in, Pathian in vantungmi Gabriel sia Galilee ngam Nazareth khua ah a om, **27** Ngaknu thiangtho khat, David suan Joseph taw nupa tu in zuthawl piaksa, Mary kung ah paisak hi. **28** Vantungmi a kung ah hongpai a, na tung ah thupha om taken, nangma sia a thupi mama maipha nga na hihi, Topa nang taw hong om hi: numei te sung ah thuphatoai na hihi, ci hi. **29** Ama in vantungmi a mu ciang, a sonthu hang in a thinsung buai a, bangbang paupuina hi tu ziam, ci ngaisun hi. **30** Taciang vantungmi in, Mary awng, lau heak in, banghangziam cile Pathian mai ah maipha nga zo ni hi, ci hi. **31** En in, nau na pai tu a, tapa nei tu ni hi, taciang a min sia Jesus phuak tu ni hi, ci hi. **32** Ama sia mi thupi hi tu a, A sangbel i Tapa, kici tu hi: taciang Topa Pathian in a Pa David i kumpi tokhumi pia tu hi: **33** Ama in Jacob suan te a tawntung in uk tu a; Ama ukna sia tawp hun nei ngawl tu hi. (aiōn g165) **34** Mary in vantungmi kung ah, bangbang piang thei tu ziam, keima in pa taw ki he ngei ngawl khi hi, ci hi. **35** Vantungmi in zo kik a, Tha Thiangtho na tung ah hong theng tu a, A sangbel i vangletna in hong tuam tu hi: tua ahikom na sung pan in a suak tu tapa thiangtho sia Pathian Tapa kici tu hi, ci hi. **36** En in, na mealheak Elizbeth, a ciing ci in ngual i son ngei sia a kum ham zawkciang in tapa pai hi: tu in tha luk pha zo hi. **37** Banghangziam cile, Pathian taw a piang thei ngawl bangma om ngawl tu hi. **38** Mary in, keima sia Topa i sal nu ka hihi; ka tung ah na ci bang in hi taken, ci hi. Taciang vantungmi a kung pan in paikhia hi. **39** Tua hun in, Mary ding a, Judah ngam huam mualtung khua ah manlangtak in pai hi; **40** Zechariah innsung ah tum a, Elizabeth paupui hi. **41** Taciang, Elizabeth in Mary paupuina a zak ciang in a ngil sung ah nauno tawn hi; taciang Elizabeth sia Tha Thiangtho taw kidim a: **42** Aw ngingtak taw, nangma sia numei te sung pan thuphatoai na hihi, taciang na ngilsung a om nauno zong thuphatoai a hihi. **43** Bangbang in ka Topa i nu sia kei kung ah hongpai ziam? **44** Banghangziam cile, en in, nong paupui

na aw ka zak pociang, ka ngil sung ah nauno sia Abraham tung ah a kiciamna thukham, 74 Eite tung lungdamna taw tawn hi. 45 A um nu sia thuphatoai a ah pia tu le i ngal te khutsung pan in hong suaktasak hihi: banghangziam cile tua thu te sia Topa in ama a tu a, lau na om ngawl in, 75 I nuntaksung theampo son bang in vawt tu hi, ci hi. 46 Mary in, ka nuntakna Ama mai ah thianthona le thutang suana taw Ama in Topa lamsang hi, 47 Keima hong Ngum Pathian na i sep thei natu a hihi. 76 Taciang nang, nausen, tung ah ka thaa a lungdam hi. 48 Banghangziam cile, A sangbel i kamsang, hong ci tu hi: banghangziam nunniam kei a salnu hong ve hi: en vun, tu pan kipan cile Topa mai ah a lampi puakhol tu in pai tu hi; 77 A in khangkhat zawk khangkhat, thuphatoai nu, hong mite tung ah, amate mawna pan in mawmiasak na kici tu hi. 49 Banghangziam cile a vanglian Pathian tungtawn in ngupna thu hesak tu in, 78 I Pathian i a in keima atu in a thupi mama te vawt zo hi; taciang neam thuthiamna tungtawn in; van pan zing nisuak a min thiangtho hi. 50 A hesuakna sia ama a zakta bang in hong ve zo hi, 79 Khuazing le thi na lim sung te tung ah khangkhat zawk khangkhat om tawntung ah a to te khuavak pia tu le eite i peang te thinnopna hi. 51 Ama in a ban taw thahatna hong lak zo a; a ki lampi ah hong makai tu hi, ci hi. 80 Nausen sia khang phasak te thinsung ngaisutna zong ki thethangsak a, thaa lam ah thahat hi, Israel te kung ah a kilaak siat zo hi. 52 Ama in a vanglian te amate tokhum pan mateng duisung ah om hi.
 in a nuai ah khiasuk zo a, mi nunniam te domto zo hi.
 53 Ama in a ngilikial te thupha te taw ngilvasak zo a; a hau te khut hawm taw ki heamsak hi. 54 Ama in a hesuakna phawk tawntung in a sal Israel hu zo hi; 55 I pu i pa te kung ah a sonsa bangma in, Abraham le a suan te hu hi, ci hi. (aiōn g165) 56 Taciang Mary sia Elizabeth kung ah tha thum sung om a, ama inn ah ciakik hi. 57 Elizabeth nau sua tu hun a cin ciang in tapa nei hi. 58 Elizabeth kung ah Topa hesuakna lianpi kilang ci a innpam te le a mealheak te in a zak uh ciang in lungdampui tek mama uh hi. 59 Nausen ni liat a cin ciang in vunteap tan tu in hongpai a, a pa min zui in, Zechariah, ci uh hi. 60 A nu in, hi ngawl hi; a min John kici tu hi, ci in zo hi. 61 Amate in, na phung sung uh ah hibang min nei kuama om ngawl hi, ci uh hi. 62 Taciang amate in a pa khut taw lak uh a, bangbang ci nuam ni ziam, ci dong uh hi. 63 Zechariah in lai at natu ngen a, a min sia John hi, ci at hi. Taciang a vekpi in lAMDANGSA mama uh hi. 64 Taciang thatkhatthu in a kam ki hong in a lei hong suakta kik ahikom, pau in Pathian pok hi. 65 A kim a om theampo tung ah lau na hong theng a; tua thu sia Judah kual mualtung khuano theampo ah ki zel hi. 66 Tua thu a za theampo in amate thinsung tek ah keam uh a, hisia bangbang nausen hi peuma tu ziam! ci tek uh hi. Taciang Topa khut sia Ama tung ah om hi. 67 John i pa Zechariah sia Tha Thiangtho taw kidim hi, taciang maisang thu a pualak na ah, 68 Israel te Topa Pathian minthang tahlen; banghangziam cile a mite ve in hun zo hi, 69 Eite atu in ngupna kii sia a sal David inn sung pan in hong suaksak zo hi; 70 Leitung kipat lai pan in kamsang thiangtho te kam zang in son zo hi: (aiōn g165) 71 I ngal te le hong ensan te khutsung pan in eite ngum tu in ahizong; 72 I pu i pa te tung ah vawt tu in thu a ciam sa hesuakna le thuciham thiangtho phawk tawntung tu in ahizong; 73 I pa

2 Tua hun laitak in Caesar Augustus in leitung bup misimna vawt tu in thupia hi. 2 Hi misimna masabel a vawt ciang in Syrenius sia Syria ngam uk a hihi. 3 Taciang mi theampo misimna nei tu in amate khua tek ah pai uh hi. 4 Joseph sia Galilee ngam, Nazareth khua pan in David khua, Judah ngam Bethlehem khua ah pai hi; banghangziam cile ama sia David i suan le minam a hihi: 5 Misimna nei tu in dokzu a piaksa Mary taw pai uh hi, Mary sia a ngil lian mama zo hi. 6 Bethlehem ah a om uh laitak in, Mary sia a naunei tu ni hong cing hi. 7 A tacil tapa hong nei a, puan taw a tun zawkciang, khui ankuang sung ah sial hi, banghangziam cile zintun inn ah amate atu inndoi om nawn ngawl hi. 8 Tua ngamsung ah tuicing te duisung ah ngiak uh a, zan in a tuuhon te cing in om uh hi. 9 Taciang, en vun, Topa vantungmi amate kung ah hongpai a, Topa vangletha sia amate kiim teng ah taang hi: taciang amate lau mama uh hi. 10 Vantungmi in amate tung ah, lau heak vun: banghangziam cile, en vun, note tung ah lungdamna thu hong puak khi hi, tua thu sia mi theampo atu in lungdamna lianpi hi tu hi. 11 Banghangziam cile tuni in David khuapi sung ah Ngumpa Christ Topa suak zo hi. 12 Hisia in note atu musakna a hihi; nausen sia puan taw tun a, khui ankuang sung ah a kisial na mu tu uh hi, ci hi. 13 Thakhatthu in vantungmi taw vantungmi honpi te Pathian pok in, 14 Van a sangbel na ah Pathian minthang tahlen, leitung ah thinnop na om tahlen a, mihing te tung ah deisakna pha om tahlen, ci hi. 15 Vantungmi te amate kung pan van ah a heakkik zawkciang in tuicing te in, tu in Bethlehem khua ah pai tawng, Topa i hong heaksak thu en tawng, khat le khat kici uh hi. 16 Taciang manlangtak in pai uh a, Mary, Joseph le khui ankuang sung ah a kisial nausen mu uh hi. 17 Tuicing te in ama a mu

uh ciang in, vantungmi in hi nausen thu taw kisai a, tha lam ah thahat in, ciimna taw dim a: Pathian amate a son thu te midang te tung ah son uh hi. **18** hesuakna ama tung ah om hi. **41** Jesus i nulepa te Tuucing te i son thu te a za theampo in lamdangsa kumsim paisanpoai ciang in Jerusalem ah pai bul mama uh hi. **19** Ahihang Mary in hi thu te theampo uh hi. **42** Jesus kum sawm le kum ni a cin ciang in, sia, a thinsung ah keam in ngaisun hi. **20** Vantungmi Jerusalem ah ngeina bang in poai mun ah pai hi. in amate tung ah a son bang in, a zak uh le a mu **43** Poai man ciang in a inn ah ciakik uh hi, ahihang uh thu te hang in tuucing te in Pathian vangletna nauno Jesus sia Jerusalem ah tanglai hi; Joseph le a le minthanna pok in heakkik uh hi. **21** Nausen sia nu in tuathu a he bua uh hi. **44** Ahihang, mi honpi vunteap tan tu ni liat a cin ciang, a min sia Jesus ci hi, sung ah hi tu hi, ci ngaisun uh a nikhat sung pai uh tua min sia a nu in a ngilsung a pai ma in vantungmi i hi; taciang amate mealheak te le a ki naipui uh te a phuakholsa min a hihi. **22** Mary sia Moses thukham sung ah zong uh hi. **45** Amate in a mu ngawl uh ciang bang in thianthona hun a cin ciang in, Topa kung ah in, Jerusalem ah heakkik in zong uh hi. **46** Nithum ap tu in nausen sia Jerusalem ah paipui hi; **23** Topa zawkciang in amate in biakinn sung ah mu hi, doctor thukham sung ah, suhlong tapa masabel peuma Topa te laizang ah to a, thu ngai le thu dong in om hi. **47** A kung ah a thiangotho, kici tu hi; ci in ki at hi. **24** Topa thu heak le a zo kik nate a za theampo in lamdangsa thukham sung ah a om bangma in, khutun kop khat, uh hi. **48** Amate in a mu uh ciang in lamdangsa mama a hibale khutheh ni taw biakpiakna piak tu a hihi. **25** uh a: a nu in, ka Tapa awng, banghang hibang in Taciang en vun, Jerusalem ah Simeon a kici pasal hong vawt ni ziam? en in, na pa taw thinngim mama khat om hi; ama sia mi pha thutang le biakna sang in hong zong khu hi, ci hi. **49** Jesus in, Banghang in ah a ki pumpiak hi a, Israel te henepna a ngak khat hong zong nu ziam? ka Pa nasep seam hamtang tu zong a hihi: ama tung ah Tha Thiangotho om hi. **26** khi hi, ci he ngawl nu ziam? amate tung ah ci hi. **50** Topa i Messiah na mu mateng na thi buatu hi, ci in Taciang amate in a sonnop na a tel bua uh hi. **51** Tha Thiangotho in pualak hi. **27** Tha ompui na taw Taciang amate taw pai a, Nazareth ah ciakik in amate in Simeon sia biakinn sung ah hong pai a: thukham thu ni in om hi: ahihang a nu in Ama kampau te a ngeina bang in vawtsak tu in nulepa te in nausen thinsung ah keamcing hi. **52** Jesus sia a ciimna le Jesus paipui uh hi, **28** Simeon in nausen a kang ah a pumpi khang a, Pathian mai le mihing te mai ah toai a, Pathian pok kawm in, **29** Topa awng, tu in, na maipha nga hi.

thu bang in na sal keima thinnuamtak in hong paisak ta in: **30** Banghangziam cile na ngupna ka mit taw mu zo khi hi, **31** Tua thu sia mi theampo mai ah na vawtsa a hihi; **32** Gentile te tung khuavaksak tu le na minam Israel te minthan natu a hihi, ci hi. **33** Simeon pau nate sia Joseph le Mary te in lamdangsa mama uh hi. **34** Taciang Simeon in amate thupha pia a, a nu Mary kung ah, hi nausen sia Israel mitampi te lutu na le mitampi te ki phokkik na hi tu hi; banghangziam cile kam ki nial na musakna hi tu hi; **35** Hi hi, namsau in na nuntakna hong sun tu hi, taciang mitampi te thinsung ngaisutna te kilangsak tu hi. **36** Asher suan, Phanel tanu Anna a kici kamsang nu khat om a, ama sia huai mama zo hi: ama sia ngaknu thiangotho a hi na pan in a pasal taw kum sali sung bek omkhawm hi; **37** Ama sia meingong hi a, kum sawm liat le kum li pha zo hi, biakinn pan pusuak ngawl in sun tawzan taw antang le thungen in Pathian naseam hi. **38** Jesus biakinn ah a thetpui laitak in Anna zong hong theng a, Topa tung ah lungdam ko hi, taciang Jerusalem ah ngupna a ngakla te theampo tung ah nausen thu son hi. **39** Joseph le Mary te in Topa thukham bang in na theampo a vawt zawk uh ciang in, Galilee ngam Nazareth khua ah ciakik uh hi. **40** Nausen hong khang

3 Tiberius Caesar in ngam a uk zawk kum sawm le kum nga a cin ciang in, Pontius Pilate sia Judah ngam ukpa hi a, Herod sia Galilee ngam ukpa a hihi, taciang Herod nau Philip sia Ituraea le Trachonitis ngam ukpa a hihi, taciang Lysanias sia Abilene ngam ukpa a hihi, **2** Annas le Caiaphas te sia thiampi sangbel hi uh a, tua hun sung in duisung ah a om Zechariah tapa John tung ah Pathian thu theng hi. **3** Tua ahikom John sia Jordan ngun dung khuano te theampo ah maw ki sikkik na tuiphumna tungtawn in mawmaina thu hil hi. **4** Kamsangpa Isaiah i kammal te labu sung ah a ki atsa bang in, duisung ah a au aw khat in, Topa i lampi puakhol vun, lampi te na tangsak vun. **5** A kom na theampo dim vun a, mual sang le mualdung te theampo niamsak vun; a kingkoai theampo tangsak vun a, lampi ham theampo nealsak vun; **6** Taciang mi theampo in Pathian i ngupna mu tu uh hi, ci hi. **7** Ama kung ah tui ki phum tu in hongpai mihonpi te kung ah, maw, ngul suan te, hong theng tu thin-ukna pan suakta tu in kua in note kidopna hong pia ziam? ci hi. **8** Taciang mawna ki sikkik nataw a kiphu in nga pha te nga tavun, kote in ka pa uh Abraham nei khu hi: ci heak vun, banghangziam cile

Pathian in hi suangtum te sia Abraham suan suaksak tapa hi, Addi sia Cosam tapa hi, Cosam sia Elmodam thei hi, hong ci khi hi. 9 Tu in thingkung te a bul ah tapa hi, Elmodam sia Er tapa hi, 29 Er sia Jose tapa heipui ki koi zo hi: nga pha a nga ngawl thingkung hi, Jose sia Eliezer tapa hi, Eliezer sia Joram tapa hi, peuma phuk tu a, meisung ah khia hi. 10 Taciang Joram sia Matthath tapa hi, Matthath sia Levi tapa hi, 30 mapi te in, tabang hithongle banglaw tu khu ziam? ci Levi sia Simeon tapa hi, Simeon sia Judah tapa hi, in dong uh hi. 11 Ama in, puansil ni a nei sia in a nei Judah sia Joseph tapa hi, Joseph sia Jonan tapa hi, ngawl te pia tahan; an a nei sia in tabangma in vawt Jonan sia Eliakim tapa hi, 31 Eliakim sia Melea tapa tahan, ci in zo hi. 12 Siadong te zong tui ki phum tu in hi, Melea sia Menan tapa hi, Menan sia Mattatha tapa hongpai uh a, Syapa awng, kote bangbang ngamta tu hi, Mattatha sia Nathan tapa hi, Nathan sia David khu ziam? ci uh hi. 13 Taciang ama in, a kiciangtan za tapa hi, 32 David sia Jesse tapa hi, Jesse sia Obed sang in a tamzaw khon heak vun, ci hi. 14 Ngalkap te tapa hi, Obed sia Boaz tapa si. Boaz sia Salmon in zong tabangma in, kote e, bangbang ngamta tu tapa hi, Salmon sia Nahshon tapa hi, 33 Nahshon sia khu ziam? ci in dong uh hi. Amate kung ah, zawthawk Amminadab tapa hi, Amminadab sia Aram tapa hi, thu taw mite tung ah bangma ngamta heak vun, a Aram sia Hezron tapa hi, Hezron sia Pharez tapa hi, manngawl pi in mite mawsiat heak vun; na nga uh Pharez sia Judah tapa hi, 34 Judah sia Jacob tapa thaman taw lungkim vun, ci hi. 15 Mite in lametna a hi, Jacob sia Isaac tapa hi, Isaac sia Abraham tapa nei tek uh bangma in, John sia Christ a hile hi ngawl, hi, Abraham sia Terah tapa hi, Terah sia Nahor tapa mi theampo in amate thinsung ah ngaisun tek uh hi. hi, 35 Nahor sia Serug tapa hi, Serug sia Reu tapa 16 Tua ahikom John in amate teng tung ah, keima in hi, Reu sia Peleg tapa hi, Peleg sia Heber tapa hi, a tatak in tui taw tuiphumna hong pia khi hi; ahihang Heber sia Shelah tapa hi, 36 Shelah sia Cainan tapa keima sang in a vanglianjaw khat hongpai tu hi, a hi, Cainan sia Arphaxad tapa hi, Arphaxad sia Shem peangdap khau sutsak tu nangawn ka kilawm bua hi: tapa hi, Shem sia Noah tapa hi, Noah sia Lamek tapa Ama in Tha Thiangtho le mei taw baptisma hong pia hi, 37 Lamek sia Methuselah tapa hi, Methuselah tu hi: 17 A khut sung ah tangkheaplaw toai a, tangzap sia Enok tapa hi, Enok sia Jared tapa hi, Jared sia tu hi, tang pha te beam sung ah thun tu a; tangsi te Mahalalel tapa hi, Mahalalel sia Kenan tapa hi, 38 sia a mit ngei ngawl meitaw hal tu hi, ci in zo kik hi. Kenan sia Enosh tapa hi, Enosh sia Seth tapa hi, 18 Ama hanthotna sung ah thudang tampi te zong Seth sia Adam tapa hi, Adam sia Pathian tapa a hihi. mite tung ah pualak hi. 19 Ahizong ngam uk Herod 4 Jesus sia Tha Thiangtho taw kidim in Jordan sia a naupa Philip i a zi, Herodias thu le a pha ngawl pan ciakik a, Thaa in duisung ah paipui hi, 2 Ni a vawt nate hang in John in tek hi, 20 Taciang Herod in John sia thontaksak a, tabang in mawna dang sawamli sung doaimangpa in ze-et hi. Tua hunsung vawt thua belap hi. 21 Ngual theampo tui a ki phum theampo bangma ne ngawl hi: taciang tua ni te zawk uh ciang in, Jesus zong tui ki phum a, thu a bo zawkciang in a ngilkial hi. 3 Doaimangpa in net a get laitak in van ki hong hi, 22 Tha Thiangtho sia sia a mit ngei ngawl meitaw hal tu hi: banghangziam cile vakhu bang in a tung ah tuaksuk hi, taciang van pan in aw khat hong theng a, Nangma sia ka it mama Ka Tapa ni hi; na tung ah ka lungkim mama hi, ci hi. 23 Tua hun in Jesus sia kum sawmthum hong cing hi, Ama sia mihing ngaisut na bang in Joseph tapa hi a, Joseph sia Heli tapa hi, 24 Heli sia Matthath tapa hi, Matthath sia Levi tapa hi, Levi sia Melchi tapa hi, Melchi sia Janna tapa hi, Janna sia Joseph tapa hi, 25 Joseph sia Mattathias tapa hi, Mattathias sia Amos tapa hi, Amos sia Nahum tapa hi, Nahum sia Esli tapa hi, Esli sia Nagge tapa hi, 26 Nagge sia Maath tapa hi, Maath sia Mattathias tapa hi, Mattathias sia Semei tapa hi, Semei sia Joseph tapa hi, Joseph sia Judah tapa hi, 27 Judah sia Joanan tapa hi, Joanan sia Rhesa tapa hi, Rhesa sia Zerubbabel tapa hi, Zerubbabel sia Shealtiel tapa hi, Shealtiel sia Neri tapa hi, 28 Neri sia Melchi tapa hi, Melchi sia Addi

natu in amate in a khut taw hong dom tu hi, ci in ki at om a, aw nging mama taw, **34** Nang Nazareth khuami hi, ci hi. **12** Taciang Jesus in, Topa na Pathian ze-et Jesus, koma nguak hong omsak po tan; nang taw heak in, ci zong om hi, ci in zo kik hi. **13** Doaimangpa bang kisai hi ziam? A kua ci hong he khi hi; Pathian i in ze-et na theampo a man ciang in, a kung pan mithiangtho pa na hihi, ci in au hi. **35** Taciang Jesus tawlhat sung kiheam hi. **14** Jesus sia Tha Thiangtho in tei a, Thim in, ama sung pan pusuak in, ci hi. vangletna taw Galilee ah heakkik a: tua ngamsung Doai ngilo in mipi te mai ah ama puksak a, ama theampo ah a minthang hi. **15** Ama in synagogue vawtsia ngawl in a sungpan pusuak hi. **36** Amate sung ah thuhil a, mi theampo in pok tek uh hi. **16** theampo in lamdangsa mama uh a, amate sung ah, Jesus a khan na mun Nazareth khua ah pai a, ama hisia in bangthu ziam! banghangziam cile thuneina le ngeina bang in, sabbath ni synagogue sung ah pai hi, vangletna taw doai ngilo te thupia a, amate pusuak taciang laithiangtho sim tu in ding hi. **17** Kamsang siat hi, ci uh hi. **37** Jesus thu sia tua ngam kiim mun Isaiah laibu ama pia uh hi. Taciang tua laibu a hon theampo ah ki zel hi. **38** Jesus sia synagogue sung ciang in, hi lai ki at na mun mu hi. **18** Topa Tha sia ka pan pusuak a, Simon inn ah pai hi. Simon zi i nu tung ah om hi, banghangziam cile mizawng te tung ah sia cisa nasia mama in na a; Jesus kung ah amate lungdamna thu pualak tu in sathau hong buak zo hi; in hesuak ngetsak uh hi. **39** Jesus a hui ah ding thinsung tamtham te damsak tu in ahizong, saltang in, a cisa natna tei hi; taciang a natna in nusia a: mite tung ah suatakna thu pualak tu in ahizong, tasia pociang tho in, amate leangna do hi. **40** Nitum mittaw te khuamu kik natu in ahizong, vawtsiatna ciang in, natna namcin taw cina te Jesus kung ah thuak te suatakna pia tu le, **19** Topa i santhei kum hong paipui uh hi: khatsim tung ah a khut nga a, pualak tu in hong sawl hi. **20** Jesus in a sim laibu damsak siat hi. **41** Mitampi sung pan doai te pusuak khupkik a, naseam pa tung ah a ap zawkciang to hi. **21** a, Nangma sia Pathian Tapa Christ na hihi, ci in au Sinakok sung a omte theampo in sal tinten uh hi. **22** A kamsung pan a pusuak ci he uh hi. **42** Khua hong vak ciang in, Jesus sia kammal te amate in lamdangsa mama uh a, a veckpi khusung pan in senneal ngam sang ah pai a, mite in in tettipang uh hi. Taciang, ama sia Joseph tapi hi zong uh hi, a kung ah hongpai uh a, amate paisan ngawl ziam? ci uh hi. **23** Jesus in amate tung ah, ngawl tu in thum uh hi. **43** Ahihang, amate tung ah, Hi paunak sia kei tung ah, syavuan pa, nangma le Pathian kumpingam sia khuadang tatuam ah zong ka nangma ki damsak in: Capernaum ah na vawt ka zak pualak kul hamtang hi: banghangziam cile tua thu a uh theampo hi na khua ah zong vawt in, hong ci tu pualak tu in hong ki sawl ka hihi, ci hi. **44** Taciang nu hi, ci hi. **24** Taciang Jesus in, A tatak kong ci hi, Galilee ngamsung synagogue te sung ah thuhil hi. kamsang sia ama khua ah ki sang ngei ngawl hi. **25** Ahihang a mantak kong ci hi, Elijah hun lai, kumthum le tha luk sung ngua zu ngawl hi, ngamsung theampo ah kialpi a tun lai in, Israel ngamsung ah meingong tam mama om hi; **26** Ahihang tua meingong te kung ah Elijah paisak ngawl in, Sidon ngam Zarephath khua meingong nu kung ah paisak hi. **27** Taciang in kamsang Elisha hun ciang in, Israel ngamsung ah miphak tampi om napi, Syria minam Naaman simngawl midang kuama a ki thiangsak om ngawl hi, ci hi. **28** Syngogue sung a omte theampo in hi thu te a zak uh ciang in, thin-ukna taw kidim uh a, **29** A veckpi ding in, Jesus sia khusung pan hawkhia uh a, khualu mualtung liangdawn pan lusuknuailam khiasuk tu in paipui uh hi. **30** Ahihang Jesus in amate laizang pan kantan in paisuak hi. **31** Taciang Galilee ngam Capernaum khuapi ah pai a, sabbath ni in thuhil hi. **32** A hilna te amate in lamdangsa mama uh hi: banghangziam cile Ama thu sia vanglian hi. **33** Taciang synagogue sung ah doai ngilo a vei pa khat

5 Ni khat Jesus sia Gennesaret tuihui ah a din laitak in, Pathian thu a hil nate ngai nuam in mite in ama phul ngawp uh hi. **2** Taciang Jesus in tuihui ah ngunkuang ni a tawnga mu hi: ahihang ngasa man te ngunkuang sung pan tuak a, a ngen te sawp uh hi. **3** Jesus ngunkuang khatsung ah tum a, ta sia Simon ngunkuang a hihi, tuihui pan in a khuala zawhiat na ah khin tu in ngen hi. Tua ngunkuang sung ah Jesus to in, mipi te thuhil hi. **4** Thuhil a man ciang in, Simon kung ah, Tui thukna mun sang ah na ngunkuang khin in a, na ngen uh pai vun, ci hi. **5** Simon in, Topa awng, zan khuateak hanciam zo ka hi uh hang, bangma nga ngawl khu hi, ahizong na thu bang in ngen pai tu khi hi, ci in zo hi. **6** Ngen a pai uh ciang in, ngasa tam mama awk a, a ngen uh ek hi. **7** Tasiaciang in ngunkuang dang ah a om a lawmte pai in a hu natu in khutphet uh hi. Amate hongpai uh a, ngunkuang ni sung ah ngasa dim ahikom, ngunkuang tuisung tum dektak hi. **8** Tua thu Simon

Peter in a mu ciang in, Jesus khup nuai ah bok a, to mu hi: taciang Jesus in ama kung ah, Hong zui Topa, ka kung pan kiheim in; banghangziam cile tan, ci hi. **28** Levi hong ding a, na theampo nusia keima in mawnei ka hihi, ci hi. **9** Banghangziam cile in Jesus zui hi. **29** Taciang Levi in a inn ah Jesus Ama le a kung a, a om te in, ngasa tam mama a mat atu in poai lian mama khat vawtsak a: siadong te le uh hu in lamdangsa mama uh hi. **10** Tasia bangma in midang tampi taw tokhawm tek uh hi. **30** Ahihang ama taw ngasa a man Zebedee tapa James le John amate i thukhamhil te le Pharissee te in a nungzui te zong in lamdangsa mama uh hi. Jesus in Simon tung tung ah phun uh a, banghang in siadong te le mawnei ah, Lau heak in; tu pan kipan in mihing man tu ni hi, te taw ne khawm dawn khawm nu ziam? ci uh hi. ci hi. **11** A ngunkuang te tuihui ah a koi zawk uh ciang **31** Jesu in amate zo kik a, Cidam te in syavuan kul in, na theampo nusia in Jesus zui uh hi. **12** Khatvei ngawl a; cina te bek in kul hi. **32** Mi pha te sam tu in Jesus miphak khat omna khuapi khat ah theng hi, tua hongpai ngawl khi hi, ahihang mawnei te a mawna pa in Jesus a mu ciang in a mai ah bok a, Topa awng, ki sikkik natu in hongpai khi hi, ci hi. **33** Amate in, uk po le te hong thiangsak thei ni hi, ci in thum hi. John nungzui te le Pharissee te nungzui te antang **13** Jesus in a khut zan a, a tham zawkciang, Uk khi in thungen tawntung uh hi; ahihang banghang in na hi, dam in, ci hi. Tasia pociang a phak natna in ama nungzui te ne le dawn in om uh ziam? ci in dong taisan hi. **14** Jesus in kuama son heak in ci vaitha hi: hi. **34** Jesus in amate tung ah, Mopoai vawt te in Ahihang pai tan a, nangma le nangma thiampi te kung mopa amate te taw a om laiteng antangsaak thei tu ah ki lak in, taciang Moses thupiak bang in thianthona ni ziam? **35** Ahihang mopa sia amate kung pan in biakpiakna pia in, banghangziam cile amate tung ah mundang ah a paipui hun hong theng tu hi, tasiaciang na thiantho na tetti hi tu hi, ci hi. **15** Ahihang Jesus amate zong antang kik tu uh hi, ci hi. **36** Jesus in thu sia muntheampo ah kizel a: mihon tampi te a thu amate tung ah sontena khat son a; Puan lui sia puan ngai tu le natna damsak nuam in hongpai hon uh thak taw kuama in phaw ngei ngawl hi; tabang hile hi. **16** Taciang mipi te kung pan in duisung ah pai a, puanthak in puan lui sia kaikin tu a, puan lui tung ah ama nguak thungen hi. **17** Ni khat, Jesus in thu a a bel ciang in puan thak taw kizawp thei ngawl tu hil laitak in, Jerusalem, Judah le Galilee ngamsung hi. **37** Savun um lui sung ah kuama in sapittui thak khua tatuam pan hongpai Pharissee le thukhamhil te thun ngei ngawl hi; a thun le sapittui thak in savun zong to uh hi: cina damsak thei na vangletna sia Topa um puakthamsak tu a, sapittui bua siat in, savun um tung ah om hi. **18** En vun, pumzaw khat sia a lupna zong laltham tu hi. **38** Ahihang sapittui thak sia savun taw zawng uh a, Jesus mai ah sial tu in, innsung ah um a thak sung ah thun kul hamtang hi; taciang a ni tumpui sawm hi. **19** Ahihang mihonpi te hang in a tum in pha khawm tu hi. **39** Kuama in sapittui lui a dawn natu lampi a mu zawk ngawl uh ciang, inntung ah zawk uh ciang, sapittui thak dawn kik nuam pai ngawl kato uh a, a khuhum hawk in mipi te laizang Jesus uh hi: banghangziam cile a lui sia phazaw hi, ci hi.

6 Sabbath ni a masa bo in, sabbath ni ni a hong thet ciang in, Jesus zungtang losung kantan in pai a; a nungzui te in zungtang vui te hiat in amate khutusung ah nuai in ne uh hi. **2** Pharissee te in amate tung ah, banghang in sabbath ni ngeina a hi ngawl te vawt nu ziam? ci uh hi. **3** Jesus in, David le a lawm te a ngikial uh ciang in, bang vawt ci simngei ngawl nu ziam? **4** David sia Pathian innsung ah tum a, Pathian mai ah a ki lui anluum la in ne hi, taciang a lawm te zong pia hi; tua anluum sia thiampi te bek i neak thei hi ngawl ziam? ci in amate zo kik hi. **5** Jesus in amate tung ah, Mihing Tapa sia sabbath ni i Topa a hihi, ci hi. **6** Sabbath ni dang khat, Jesus synagogue sung ah tum a, thuhil hi: kut ziatsang zaw khat om hi. **7** Thukhamhil te le Pharissee te in Jesus maw na zong nuam a hi uhkom, sabbath ni in a damsak ziam, a damsak bua ziam, ci encik uh hi. **8** Ahihang Jesus in amate ngaisutna he a, a khutzaw pa kung ah, Ding in

a, a laizang ah ding in, ci hi. Taciang ama zong tho in la sia zong ngenkik heak in. 31 Na tung ah ngualdang ding hi. 9 Jesus in amate tung ah, Thu khat kong i vawttu na dei bang in, amate tung ah vawt vun. 32 dong tu hi; sabbath ni in na pha sep tu ngeina a om Banghangziam cile no hong it te bek na it uh le, bang ziam, a hibale, na pha ngawl sep tu ziam? nuntakna lungdam kotak na nei tu uh ziam? banghangziam cile hun tu maw, that tu? ci hi. 10 Taciang a kiim a pam en mawnei te zong amate a itte it uh hi. 33 No tung ah a, tua pa kung ah, na khut phai in, ci hi. A khut a phal thupha vawt te tung ah, thupha na vawt uh le, bang ciang a langkhat bangma in dam kik hi. 11 Amate thin- lungdam kotak na nei tu uh ziam? banghangziam cile uk na taw dim uh a; Jesus banglaw thei tu hi ziam ci mawnei te zong in tabangma in vawt uh hi. 34 Hong kikum uh hi. 12 Tasiaciang in Jesus thungen tu in lo kik tu hi, ci na lamet uh te tung bek ah na puk uh le, mualtung ah kato a, Pathian kung ah zan khuateak bang lungdam kotak na nei uh ziam? banghangziam thungen hi. 13 Khuavak ciang in, a nungzui te a kung cile mawnei te zong in a puk uh za nga kik tu a hile, a ah sam a: sawmleni pha uh hi, tuate sia sawltakte, dang mawnei te tung ah puk uh hi. 35 Ahihang note kici a; 14 Peter a kici Simon le a suapui pa Andrew, in, na ngal te it vun na, amate tung ah phatna vawt James le John, Philip le Bartholomew, 15 Matthew vun, pukthak vun a, nga kik tu in lamen heak vun; le Thomas, Alphaeus tapa James le Zelotes a kici taciang na thaman uh lian mama tu a, a Sangbel i Simon, 16 James i suapui pa Judah le Jesus leheak tate hi tu nu hi: banghangziam cile Ama sia lungdam pa Judah Iscariot te a hi uh hi. 17 Jesus a nungzui ko thei ngawi te le mipha ngawi te tung ah pha hi: te taw tuaksuk a, amtam na mun ah ding hi, mihon 36 Tua ahikom na Pa uh sia ngual hesuak thei a tampi te sia Judah le Jerusalem, tuipi hui Tyre le hibangma in, note zong hesuakna nei tavun. 37 Ngual Sidon pan in thu ngai tu le amate natna pan a dam dang thukhen heak vun, taciang note zong thukhenna nuam in hongpai uh hi; 18 Doai ngilo te i vawtsiat te na thuak batu uh hi: ngualdang mawsak heak vun, damsak hi. 19 A sung pan in vangletra pusuak a, a taciang note zong mawsatna na thuak buatu uh hi: vekpi in damsak ahikom mihonpi te theampo in Ama ngual dang maisak vun, taciang note zong hong ki tham tu in zong uh hi. 20 Jesus in a zungzui te en a, maisak tu hi: 38 Ngual dang te pia vun, note zong Mizawng te thuphatoai te na hi uh hi: banghangziam piak na hi tu uh hi; phatak a ki te, a ki hen ih-eh, a ki cile Pathian kumpingam sia note a, a hihi. 21 Tu in lok cinten, a dimlet in ngual in note kang sung ah a ngilkial te thuphatoai na hi uh hi: banghangziam hong pia tu uh hi. Banghangziam cile ngualdang na cile na ngil uh va kik tu hi. Tu in a kap te thuphatoai tesak uh bangma in note zong hong tesak kik tu hi, na hi uh hi: banghangziam cile na nui kik tu uh hi. ci hi. 39 Jesus in amate tung ah sontena khat son 22 Mihing Tapa hang in ngual in hong ensan, amate a, Mittaw in mittaw lamlak thei tu ziam? a ni in dum sung pan hong hawkhia, hong vawtsia, na min uh sung ah tak tu hi ngawl ziam? 40 Nungzui in a syapa hong siatsak ciang in, thuphatoai te na hi uh hi. 23 sang in sangzaw ngawl hi: ahihang a cialcing in a Tua ni ciang in, angtang vun a, lungdam in tawn vun: sin khat sia a syapa bang hi tu hi. 41 Na mitsung ah en vun, banghangziam cile vantung ah na thaman thing tawnpui zong phawk ngawl in, na suapui pa mit uh lian mama hi: banghangziam cile amate pu le pa sung ah nin themno sia banghang en ni ziam? 42 Na te in kamsang te tung ah tabangma in vawt zo uh mitsung a om thing tawnpui om nginge nangma le hi. 24 A hizong no mihau te na mailam uh bing hi! nangma ki en ngawl in, bangbang in na suapui pa banghangziam cile nuntak nuam na nga zo uh hi. 25 kung ah, na mit sung ah nin themno sia hong laksak A ngilva te na mailam uh bing hi! banghangziam cile tu khi hi, ci thei tu ni ziam? A ki hitheamsak pa, na na ngil uh kialkik tu hi. Tu in a nuite na mailam uh mit sung a om thing tawnpui sia vawk masa in a, tua bing hi! banghangziam cile kap in na taukik tu uh hi. zawkciang in na suapuipa mit sung a om nin themno 26 Ngual theampo in hong pok ciang in na mailam uh sia a thiangtak in na mu thei tu a, khelsak thei tu ni hi. bing hi! banghangziam cile amate pu le pa te in ileot 43 Banghangziam cile thingkung pha in a pha ngawl kamsang te tabangma in vawt zo uh hi. 27 Ahizong nga ngei ngawl hi; thingkung pha ngawl zong nga ka thu a za note hibang in kong ci hi, na ngal te it vun pha nga ngei tuan ngawl hi. 44 Banghangziam cile a, hong ensan te tung ah thupha vawt vun, 28 Note thingkung peuma a nga pan in ki tel thei hi. Lingkung hong hamsiat te thupha pia vun a, hong vawtsia te tung pan in thei min ki lo ngei ngawl a, theimiling kung atu in thungetsak vun. 29 Na biang langkhat hong pan in sapit nga ki lo ngei ngawl hi. 45 Mi pha in a beang sia a langkhat ngat vet in; na laktong hong thinsung a om na pha te pusuaksak hi; mi pha ngawl laksak sia na puanlum a lak tu zong khak heak in. 30 in a thinsung a om na pha ngawl te ma pusuaksak hi: Na tung ah hong ngen peuma pia in; taciang na van a banghangziam cile a thinsung pan a dimlet te a kam

uh pan pau uh hi. 46 Ka son te nangawn seam nuam hong tho to a, hong pau hi. Jesus in a nu kung ah ap ngawl in, banghang in Topa, Topa awng, ci hong sam kik hi. 16 A vekpi tung ah launa hong theng a, eite nu ziam? 47 A kuamapo in ka kung ah hongpai in ka son thu te za a seam te sia bang taw kibang ziam, sung ah kamsang lian hong piang hi; Pathian in a mite hong ve hi, ci in Pathian pok uh hi. 17 Jesus ci kong lak tu hi: 48 Ama sia, dum thuk mama to in, thu sia Judah ngamsung theampo le a kiim a pam suangpi tung ah innbul a phut pa taw kibang hi: tui ah thang hi. 18 John i nungzui te in hi thu teng ama hong khang in, hawktau in tua inn sia nasiatak in nawk napi ngawk zo ngawl hi: banghangziam cile suangpi tung ah innbul a phu hang a hihi. 49 A hizong ka son te za napi, a zui ngawl te sia innbul kip nei ngawl in leinen tung ah innsa pa taw kibang hi; hawktau in nasiatak in a nawk ciang in, thakhatthu in puk a; tua inn siatna sia na sia mama hi, ci hi.

7 Jesus in mipi te tung ah hi thu te theampo a hil zawkciang in, Capernaum khua sung ah tum hi. 2 Tua mun ah zakhat uk ngalkap mangpa khat i a it mama a naseam pa thi dektak in na hi. 3 Jesus thu a zak ciang in, Judah upa te sawl a, Jesus pai in a naseam pa damsak tu in ngen hi. 4 Amate Jesus kung a thet uh ciang in, hanciam in thum uh a, ama atu vawtsak tak mama hi: 5 Banghangziam cile ama in ka minam uh it a, synagogue zong hong saksak hi, ci uh hi. 6 Jesus amate taw hongpai hi. Tua inn a thet dektak uh ciang in, zakhat uk ngalkap mangpa in a lawmte Jesus kung ah sawl a, Topa, nangma tatak ngim ki pia heak in: banghangziam cile, Nangma vateak ka innsung dong nong pai tu sia kei kiphu ngawl khi hi: 7 Tua ahikom na kung ah keima kong pai tu zong ka ki phu bua hi, ci ngaisun khi hi: ahihang kamkhat pau po le te, ka naseam pa dam tu hi. 8 Banghangziam cile keima zong thuneina nuai ah ka om hi, ka nuai ah ngalkap te nei khi hi, taciang khat kung ah pai in, ka cile pai hi; taciang a dang khat kung ah, hongpai tan, ka cile hongpai hi; taciang ka naseam khat kung ah zong, hisia seam in, ka cile seam hi, ci hi. 9 Jesus in hi thu a zak ciang in, lamdangsa hi, Ama hong kihei in, a zui te kung ah, Note tung ah kong son hi, Israel mite sung ah zong hibangza a lian upna mu ngei ngawl lai khi hi, ci hi. 10 A paisak te inn ah hong heakkik a, a dam ngawl a naseam pa a dam sa in mu hi. 11 A zingciang in, Nain a kici khua ah Jesus pai a; a nungzui tampi te le mi tampi te zong pai uh hi. 12 Khuapi tumna kongpi a thet uh ciang, mithi khat hong pua uh a, ama sia a nu i tapa neisun a hihi: taciang khusung ah mi tampi te sia meingong nu kung ah om hi. 13 Topa in tua nu a mu ciang in, a tung ah hesuakna nei a, Kap heak in, ci hi. 14 Jesus hongpai a, mithikuang tham hi: taciang a pua te tawlnga hi. Taciang Jesus in, Tangvalpa, tho in, hong ci khi hi, ci hi. 15 Mithi

hong tho to a, hong pau hi. Jesus in a nu kung ah ap ngawl in, banghang in Topa, Topa awng, ci hong sam kik hi. 16 A vekpi tung ah launa hong theng a, eite nu ziam? 17 Tasiaciang John in a zungzui te ni sam a, Jesus kung ah paisak in, Nangma sia hongpai tu pa ni ziam? a hibale a dang ngak lai tu khu ziam? ci hi. 20 Amate Jesus kung a thet uh ciang in, tuiphumpa John in, na kung ah hongpaisak hi, Nangma sia hongpai tu pa na hi ziam? a hibale a dang ngak lai tu khu ziam? ci hi. 21 Tuahun laitak in Jesus in mi tampi te natna a tatuam, nat sia tatuam le doai ngilo vei te damsak a, mittaw tampi te zong khuamusak hi. 22 Jesus in amate tung ah, Pai tavun a, na mu uh le na zak uh te John kung son vun; bangbang in mittaw te in khuamu thei, peangbai te lampai thei, miphak te thiang, nangong te khuaza thei, mithi te thokik a, mizawng te tung ah lungdamna thu ki pualak zo hi. 23 A kuamapo Keima hang in uplakna a nei ngawl te thuphatoai a hihi, ci in zo kik hi. 24 John i kamtaite a pai zawk uh ciang in, Jesus in mite tung ah John thu son kipan a, Duisung ah bang en tu in pai nu ziam? Hui i seam phaikung ngawk ziam? 25 Bang en tu in pai nu ziam? Puan neam hoi nano sil mu nuam nu ziam? en vun, puan neam nano sil in nuntak nuam mamate kumpi innsung ah a omte hi. 26 Bang en tu in pai nu ziam? Kamsang ziam? hi hi, a man tatak kong ci ciang, kamsang bek dom ngawl hi. 27 Banghangziam cile, en vun, ka kamtai pa na mai ah ka sawl hi, ama in na mai pan in na lampi hong puakholsak tu hi, ci ama thu sonkhoh hi. 28 Banghangziam cile keima in kong ci hi, numei sungsuak theampo sungpan tuiphumpa John sang in a lianzaw kuama om ngawl hi: ahihang vantung kumpingam sung ah a nobel sia nangawn John sang in lianzaw lai hi, ci hi. 29 Tua thu a za te theampo le siadong te in, Pathian sia thuman hi, ci in pualak uh hi, amate sia John i tuiphumna a piak te a hi uh hi. 30 Ahihang Pharisee te le thukhamhil te in amate langpan in Pathian i ngaisutna nate nial uh hi, amate sia John i tuiphumna a piak te hi ngawl hi. 31 Topa in, Tu hun mihing te bang taw sonte tu khi ziam? taciang amate bang taw kibang uh ziam? 32 Amate sia sumbuk ah a to patang te taw kibang hi, amate sia khat le khat ki biakpui uh a, tamngai kong tum uh hang lam nuam ngawl nu hi, katap kong law uh hang, kap nuam tuan ngawl nu hi, 33 Banghangziam cile, tuiphumpa John sia anluum ne ngawl sapittui dawn ngawl in hongpai ciang, note in doai vei hi, na ci uh hi.

34 Mihing Tapa sia ne le dawn in hongpai ciang; note amate neisa te taw Jesus paai uh hi. 4 Khua tatuam in, en vun, an tuang pa, sapittui tuang pa, siadong te pan in mi tampi te Jesus kung ah hong ki kaikhop le mawnei te i lawmpa, na ci uh hi. 35 Ahihang ciimna ciang in, thu sontena son a: 5 Thaici poai khat thaici in a tate mawsiatna pan suatak hi, ci hi. 36 Pharisee poai tu in pai hi: a poai ciang in, pawlkhat te lamlai ah khat in Jesus taw an ne khawm nuam hi. Taciang tak hi; tate sia ki sikcil lel a, van a leang vacim te in Jesus sia Pharisee te inn ah pai in, anne tu in to hi. ne siat hi. 6 Pawlkhat te sia suang tung ah tak a; a 37 Taciang, en vun, tua khua ah mawnei numei khat po zawkpociang ngawtak pai hi, banghangziam cile om a, Jesus sia Pharisee pa inn ah anne tu in to hi, ci lei hing ngawl hang a hihi. 7 Thaici pawlkhat te sia a heak ciang in, alabaster sathau namtui thawl khat lingphung sung ah tak hi; ling te taw khangkhawm a, keng hi, 38 Jesus i nung, a peang kung ah kap a, ling te in deacip hi. 8 A dang te sia leipha na mun ah Jesus i peang a thitui taw silsak hi, taciang a sam taw tak a, po in a se zakhat in khang hi. Taciang hi thu te nawlsak a, a nap zawkciang in sathau namtui buak a son zawkciang in, Zak natu bil nei theampo in za ta hi. 39 Tabang a vawt Jesus a sam Pharisee pa in uh hen, ci au hi. 9 Taciang a nungzui te in, hi suntena amu ciang, a thinsung pan in, hisia pa kamsang a a khaikna bang ziam? ci in dong hi. 10 Jesus in, hile, ama a tham sia bangbang numei ziam, ci he tu Pathian kumpingam thuku te heak thei na note tung hi: banghangziam cile tua numei nu sia mawnei hi, ci ah hong ki pia zo hi: ahihang ngualdang te tung ah hi. 40 Jesus in ama zo kik a, Simon awng, kong son suntena te bek taw ki son tu hi; en napi mu ngawl tu nop khat om hi, ci hi. Taciang ama in, syapa awng, uh hi, ngai na pi tel tuan ngawl tu uh hi. 11 Hi suntena hong son tan, ci hi. 41 Jesus in, Dangka pukthak khat sia hibang a hihi: thaici sia Pathian kammal a hihi. 12 om a, leiba nei ni om hi: khat in dangka za nga ba a, Lampi ah a tak thaici sia Pathian kammal za napi, a dang khat sia in sawm nga ba hi. 42 Amate in a um in ngupna a nga thei ngawl natu in, doaimangpa lokik zawk ngawl uh hang in, a ni ma in maisak hi. hongpai a amate thinsung pan in Pathian kammal te Tua ahikom tua te ni sung ah kua in dangka pukthak laksak siat hi. 13 Suang tung ah a tak thaici te sia, pa itzaw tu ziam, hong son tan? ci hi. 43 Simon in, Pathian kammal za a, lungdam in sang napi, zung a dangka tamzaw a maisak pa in itzaw tu in ngaisun khe nei ngawl hang in tawmvei sung um a, ze-eta hun hi, ci in zo kik hi. Taciang Jesus in, A man in thukhen ciang pukkik pai hi. 14 Lingphung sung a tak thaici ni hi, ci hi. 44 Numeinu sang ah kiheikik a, Simon te sia, Pathian kammal za napi, leitung thinngimna, kung ah, Hi numei nu na mu ziam? Na innsung ah hauna le lungkimna te in deap cip a, nga pha nga zo hong tum ka hihang, ka peang sil natu tui nong pia ngawl hi. 15 Ahihang leipha na a tak thaici te sia, bua hi; ahihang hi numei nu in ka peang a thitui taw Pathian kammal a zak uh ciang in, thinsung pha le hong silsak a, a sam taw hong nawlsak hi. 45 Nang in thuman taw Pathian kammal za a, keamcing ahikom hong nam ngawl ni hi, ahihang hi numei nu a hile thuakna taw nga pha a nga te a hihi. 16 Kuama in kong tum pan kipan ka peang tawnga ngawl in nam khuaimei a det uh ciang in khum taw sin ngei ngawl hi. 46 Nang ka lu zong sathau hong buak ngawl ni hi: a, lupna nuai ah zong koi ngei ngawl hi; ahihang ahihang hi numei nu in ka peang sathau namtui hong innsung a tum te in a vaangtang a mu thei natu in buak hi. 47 Tua ahikom hong son khi hi, a mawna meidet na munsang ah koi hi. 17 Banghangziam cile tam mamate ki maisak zo ahikom a itna zong tam hi: a kilang ngawl tu in sealcip thei om ngawl a; heak ahihang tawmbek a ki maisak te in tawm bek it hi, ci ngawl tu le ki theethang ngawl tu in phual thei na zong hi. 48 Jesus in numei nu tung ah, Na mawna te ki om ngawl hi. 18 Tua ahikom na thu zak uh te kidawm maisak zo hi, ci hi. 49 Anneak na mun ah a tote in, vun, banghangziam cile a kuamapo a nei te ki pia tu mawna a maisak sia kua ziam? ci in amate thinsung a; a nei ngawl khatpo zong a nei bang in a ngaisut te pan in ci uh hi. 50 Jesus in numei nu tung ah, na ki laksak vet lai tu hi, ci hi. 19 Jesus a nu le a suapui te hongpai uh ahihang, mi tamlei ahikom a kung ah pai thei ngawl hi. 20 Mi khat in Jesus kung ah, na nu le na suapui te nangma taw ki mu nuam in a puasang ah ding hi, ci in son hi. 21 Taciang Jesus in amate tung ah, Pathian thu ngai in, a seam te sia ka nu le ka suapui te a hi uh hi, ci in zo kik hi. 22 Nikhat Jesus a nungzui te taw ngunkuang sung ah to uh a: amate tung ah, Tuili ngalkhat ah pai tawng, ci hi. Taciang ngunkuang taw pai tek uh hi. 23 Ahihang ngunkuang

8 Tua zawkciang in, Jesus sia Pathian kumpingam lungdamna thupha son tu in khuapi le khua no sang ah nungzui sawmleni te taw pai hi, 2 Taciang natna a tatuam le doai ngilo vei na pan a damsak numei te, tua numei te sung ah, a sung pan doai sali a hawkhiatsak Mary magdalene, 3 Herod i neisa keam Chuza i zi Joanna, Susanna le a dang tampi te in

taw a pai uh laitak in Jesus mu hi: tuili tung ah huipi theamppo ah tangko hi. **40** Jesus a heakkik ciang in, suangval hong va hi; taciang ngunkuang sung ah mite in lungdamtak in sang uh hi: banghangziam tuidim in, a lauhuai mama dinmun hong theng hi. **24** cile a vekpi in ama ngak tek uh hi. **41** Taciang, en Nungzui te Jesus kung pai in phong a, Topa, Topa, vun Jairus a kici, synagogue lampui khat hongpai hi: bo cip khu hi, ci uh hi. Jesus hong tho a, huipi le taciang a inn ah pai tu in a peang ah bok in thum hi. tuihual te tei hi: taciang amate thim uh a, dai dide hi. **42** Banghangziam cile a tanu neisun sia kum sawm le **25** Jesus in amate tung ah, Na upna uh kongsung kum ni kiim hi a, thi dektak in zau hi. Ahihang Jesus a ziam? ci hi. Taciang amate lau le lamdangsa in, hisia pai ciang in ngual in phul kheukho hi. **43** Tuate sung pa sia bangbang mihing ziam! banghangziam cile ah numei khat kum sawm le kum ni sung thisuak in ama in huipi le tui te thupia a, a thu ni uh hi, ci in khat a nei theamppo syavuan te tung ah zangsiat napi, le khat kikum uh hi. **26** Taciang amate sia Galilee kuama in damsak thei ngawl hi. **44** Jesus nung pan ngalkhat, Gadarenes ngam ah hong theng uh hi. **27** pai in, a puan mong dawn a tham pociang, a thisuak Jesus tuhui ah hong kato ciang in, doai a vei zawk a tawlinga hi. **45** Taciang Jesus in, Kua na hong tham ngei mama zo khat taw ki si uh hi, ama sia puansil nu ziam? ci hi. Mi theamppo in nial uh a, Peter le a ngawl in, inn zong om ngei ngawl a, than sung bebek kung ah a om te in, Topa awng, mihonpi in hong phul ah om hi. **28** Jesus a mu ciang in, au a, a mai ah bok kheukho in hong neng cip hi, banghang in, kua in in, taciang aw ngingtak taw, Jesus, nang a sangbel hong tham nu ziam ci ni ziam? ci uh hi. **46** Jesus in, Pathian Tapa, nang taw bang kisaina nei hi ziam? Khat in hong tham hi: banghangziam cile ka sung hong vawtsia heak in, hesuak kong ngen hi, ci hi. pan in vangletna a pusuak hunlam he khi hi, ci hi. **29** Banghangziam cile Jesus in tha-nin sia mihing **47** Numeinu in ki im thei ngawl tu hi, ci a tel ciang, sung pan pusuak tu in thu pia zo hi. Tamvei mama huang vadil kawm in hongpai a, Jesus mai ah bok doai ngilo in ama man hi: taciang ama sia saikhau hi, mi theamppo mai ah, banghang in Jesus tham ci le thikkhau taw hen uh ahihang; a hen nate bottan le, thakhattu in a dam na thu pualak hi. **48** Jesus in, doai ngilo in duisung ah paisak hi. **30** Jesus in, in, Ka tanu awng, patau heak in: na upna in hong Na min kua ziam? ci in dong hi, ama in ka min sia damsak zo hi; thinnuamtak in cia in, ci hi. **49** Taciang Legion, hi ci hi: banghangziam cile doai ngilo tam Jesus a pau laitak in, synagogue lampui pa inn pan mama a sung ah tum hi. **31** Doai ngilo te in Jesus khat hongpai a, na tanu thi zo hi; Syapa nawngkaisak kung ah, dum thukpi sung ah a hawkhiat ngawl natu nawn heak in, ci hi. **50** Ahihang Jesus in, tua thu za in ngen hi. **(Abysos g12)** **32** Mualtung ah vokhon tam a, Lau heak in: um bek um in, taciang ama dam tu hi, mama anne in om hi: taciang doai ngilo te in Jesus ci in zo kik hi. **51** Jesus tua inn a thet ciang in, Peter, tung ah vokhon sung ah tumsak natu in ngen uh a, James, John le patangno i nu le pa simngawl kuama Jesus in tumsak hi. **33** Tua pa sung pan in doai ngilo innsung ah tumsak ngawl hi. **52** Mi theamppo kap uh te pusuak a, vokhon sung ah tum hi: vokhon te sia a, tua nu sia nasia tak in ka tek uh hi: ahihang Jesus liang pan ki nuntaw suk in tuili sung ah tuita in thi siat in, Kap heak vun; ama thi ngawl hi, a mu hi, ci hi. hi. **34** Vokcing te in thupiang teng a mu uh ciang, tai **53** Numei no sia thi hi, ci he tek zo a hi uh man in uh a, tua thu khuasung le khuano tatuam te ah son hi. Jesus selno in nuisan uh hi. **54** Jesus in a vekpi in **35** Tua thupiang en tu in mi tampi pusuak uh a; Jesus pusuaksak siat hi, taciang numeino khut pan len in kung ah hongpai uh hi, taciang a sung pan doai ngilo sam a, Tanu no, tho in, ci hi. **55** Tasiaciang a thaas a pusuak pa nik le puan sil in, thinsung man in Jesus hong heakkik a, thakhattu in thokik hi: taciang Jesus peang kung ah a to a mu uh ciang in, lau tek mama in, an pia tu in thupia hi. **56** Taciang a nu le a pa te uh hi. **36** Tua pa a mu uh ciang in doai ngilo vei in in lamdangsa mama hi: ahihang Jesus in a sep thu a thin-am pa a damkik na thu ngualdang te son uh kuama tung son ngawl tu in vaitha hi.

hi. **37** Tasiaciang Gadarenes ngam le a kiimkot a om mihonpi theamppo in amate kung pan pusuak tu in ngen uh hi; banghangziam cile amate lau mama uh hi: taciang Jesus sia ngunkuang sung ah to a, cia kik hi. **38** A sung pan doai ngilo tampi a pusuak pa in Jesus zui tu in ngen hi: ahihang Jesus in ama paisak a, **39** Na inn ah cia tan a, Pathian in nangma atu in na lianpi hong vawtsak te son in, ci hi. Tua pa zong pai a, Jesus in ama atu a vawtsak na lianpi te khuasung

9 Jesus in a nungzui sawmleni te sia munkhat ah sam a, doai ngilo theamppo tung ah ahizong, natna te damsak tu in ahizong, a vanglian thuneina pia hi. **2** Tabang in Pathian kumpingam thuhil tu le cina te damsak tu in paisak hi. **3** Jesus in amate tung ah, Na khualhaw natu uh in bangma keng heak vun, ciangkhut ahizong, thung a hizing, anluum ahizong, dangka ahizong; puansil ni ahizong in keng heak vun.

4 Koibang innlung ah na tum uh zong in, mundang na nial tu uh a, that tu uh hi, taciang nthum a cin ciang
pai kik uh mateng tua inn ah tam nginge vun. 5 Khat in thokik tu hi, ci hi. 23 Jesus in a vekpi tung ah, A
po note hong sang ngawl te sia, tua khua pan na kuamapo ka nung hong zui nuam le, ama le ama ki
pusua uh ciang in, na peang uh tung ah leivu te thin nial hen a, ama thinglamte nisim pua in, hong zui
vun a, tate sia amate langpang in tetti te hi tu hi, ci hi. tahanen. 24 Banghangziam cile a kuamapo in, ama
6 A nungzui te pai uh a, khuapi khat zawkciang khat nuntakna a ngum nuam peuma sum tu a: ahihang
pai in lungdamna thupha tangko uh hi, taciang mun keima atu in, a nuntakna a sum peuma nungta tu hi.
theampo ah cina te damsak hi. 7 Ngam uk Herod 25 Mihing khat in leitung buppi a nei hial zong, ama
in Jesus na vawt te a zak ciang in, thin ngim mama nuntakna sum in bo hile, bang phattuamna om tu
in om uh hi, banghangziam cile pawlkhat te in John ziam? 26 Banghangziam cile, khatpo in keima le ka
hong thokik hi, ci uh hi. 8 Mi pawlkhat te in, Elijah thu atu in a maizum le, mihing Tapa sia Ama, Pa le a
hong kilang zo hi; ci uh a, taciang ngualdang te in thiangotho vantungmi te minthanna taw hongpai ciang
nidanglai kamsang te khat papo thokik hi, ci uh hi. 9 in, mihing Tapa in zong ama atu maizum pui veve tu
Herod in John i ngawng ka tan sa hi: ahihang hibang hi. 27 Ahihang, a mantak in kong ci ciang, hisung
thu ka zak sia a kua ziam? ci a, mu nuam mama hi. mun ah a ding pawlkhat te, Pathian kumpingam a mu
10 Sawltakte hong cia kik uh ciang in, amate vawt uh mateng, thina tep tha ngawl tu hi, ci hi. 28 Hi thu te
theampo Jesus tung ah son uh hi. Jesus in amate sia a son zawk ni liat ni ciang in, Peter, John le James te
senneal om na mun Bethsaida ngamsung ah a tuam sam a, thungen tu in mualtung ah kato tek uh hi. 29
in paipui hi. 11 Taciang mipi te in a heak uh ciang in, Thu a net laitak in, Jesus a maitang meal kikheal a a
zui uh a, Jesus in amate sang uh hi, taciang Pathian puan te taang in te liang hi. 30 Taciang, en vun, mi ni
kumpingam thuhil uh a, damna a kisam te damsak uh in paupui hi, tuate sia Moses le Elijah te a hi uh hi: 31
hi. 12 Ni tum tu kuan ciang in, nungzui sawmleni te Amate sia vangletna taw kilang a, Jerusalem ah a thi
Jesus kung ah hongpai uh a, mihonpi te khuapi sung natu le a nasep a khuangkhim na tu thu son uh hi. 32
le a kiimkot ngam tatuam ah pai in, ngia natu mun Ahihang Peter le a kung a omte sia mutnuam mama
le an zong tu in paisak in: banghangziam cile eite uh a: a khuaphaw kik uhciang in, Jesus vangletna le
senneal ngam ah i om hi, ci uh hi. 13 Ahihang Jesus a dipui mi ni te mu uh hi. 33 Amate Jesus kung pan
in amate tung ah, Note in amate neak tu pia vun, ci hi. a pai zawk uh ciang in, Peter in Jesus kung ah, Topa,
Amate in, hi mihing theampo atu pai in an lei ngawl in hi mun ah om leang pha hi: buk thum sa tawng; khat
hileang, anluum nga le ngasa ni simngawl bangma i nangma atu, khat Moses atu, khat Elijah atu, ci hi:
nei bua hi; ci uh hi. 14 Banghangziam cile amate sia Peter in bang son ci zong tel ngawl hi. 34 Tabang a
pasal bebek tul nga kiim pha uh hi. Jesus in nungzui pau laitak in, meingo in amate tuam a: meingo sung
te tung ah, Amate sawm nga, sawm nga pawl in tosak a tum ciang in amate lau mama uh hi. 35 Taciang
vun, ci hi. 15 Tabang in a nungzui te in a sonbang in meingo sung pan in aw khat in, hisia in ka it mama ka
vawt uh a, a vekpi in tosak uh hi. 16 Taciang Jesus in Tapa hi: a thu ni vun, ci hi. 36 Tua aw nging a bo
anluum nga le ngasa ni la a, vanlam en in thupha a ciang in, Jesus ama nguak bek mu uh hi. Taciang
piak zawkciang, phel a, mihonpi hawm tu in nungzui amate in phualseal uh a, a mu uh thu te kuama tung
te kung ah pia hi. 17 A vekpi khamtak in a neak tek a son bua uh hi. 37 A zingciang, amate mualtung
zawk uh ciang in, a neakmong a val teng tawm uh a, pan a tuaksuk uh ciang in, mi tam mama in Jesus
bawm sawm le bawm ni dim hi. 18 Jesus ama nguak muak uh hi. 38 Taciang, en vun, mipi sung pan in
thu a net laitak in, a nungzui te a kung ah om uh mikhat au a, Syapa awng, ka tapa hong etsak kapo
hi: taciang amate tung ah, Ngual in keima kua hong in: banghangziam cile ama sia ka neisun ka tapa hi, ci
ci uh ziam? ci in dong hi. 19 Amate in, tuiphumpa hi. 39 Taciang, en in, doai in man a, upmawk ngawbul
John; ahihang pawlkhat te in Elijah; hong ci uh hi, a in au hi; taciang puksak a, a kam pan cilphuan te
dang pawlkhat te in, nidang lai kamsang khatpo hong pusuak za dong in, vawtsia a, pusuak kik vacit nuam
thokik hi, hong ci uh hi, ci in zo uh hi. 20 Jesus in ngawl hi. 40 Na nungzui te i hawlkhiatsak tu in ka
amate tung ah, Ahizong note in kua nong ci uh ziam? net hang; hawkhia zo ngawl uh hi, ci hi. 41 Jesus
ci in a dok ciang in, Peter in, Pathian i Christ na hihi, in, Maw! upna nei ngawl le lamkhial te, banghun
ci in zo hi. 21 Taciang Jesus in tua thu kuama tung dong note taw hong om khawm tu khi ziam? banghun
son ngawl tu in thupia a, a khotak in amate vaitha dong hong maisak lai tu khi ziam? Na tapa ka kung
hi; 22 Mihing Tapa in tam mama thuak hamtang tu paipui tan, ci in zo hi. 42 Tabang in Jesus kung ah
hi, taciang upa te, thiampi lian te le thukhamhil te in patangno hong paipui ciang, doai ngilo in puksak a,

a thangui ki kaikinsak hi. Jesus in doai ngilo tei a, patang pa damsak hi, taciang a pa kung ah ap kik hi. **43** Amate a vekpi in Pathian i vangletna lian sia lamdangsa tek mama uh hi. Ahihang amate in Jesus vawt te theamppo te lamdang asak mama uh laitak in, Jesus in a nungzui te tung ah, **44** Hi ka thuhil te na bilsung uh ah tum taken: banghangziam cile mihing Tapa sia mihing te khutsung ah ap tu hi, ci hi. **45** Ahizong a nungzui te in Jesus thuhil te a tel bua uh hi, amate kung pan in ki phualseal ahikom a tel bua uh hi: taciang a sonte zong a dong ngam bua uh hi. **46** Tua zawkciang in, a nungzui te sia amate laklaw ah, a kua lianbel tu, ci ngaisun tek uh hi. **47** Jesus in amate thinsung ngaisutna a heak ciang in, patang khat la a, a kung ah koi hi, **48** Amate tung ah, Khatpo in, ka min taw hi patangno a sang peuma keima hong sang a hihi: keima hong sang peuma in keima hong sawlpa a sang a hihi: banghangziam cile note sung ah, a nobel sia a lian hi tu hi, ci hi. **49** John in, Topa awng, na min taw doai ngilo te hawkhia khat ka mu uh a; tho khu hi, banghangziam cile kote taw hong kithawl ngawl hang hi, ci hi. **50** Jesus in, Tho heak vun: banghangziam cile hong langpan ngawl peuma hong hu a hihi, ci hi. **51** Jesus sia van a ka tu hun hong nai ciang in, Jerusalem pai tu in a maitang khosak mama hi. **52** A mai ah kamtai paisak khol a, amate pai hi, taciang Ama atu kinging tu in Samaria khua khat ah tum hi. **53** Ahihang tua khusung mite in a sang bua uh hi, banghangziam cile a mai sia Jerusalem ah pai tu bang in a om hang a hihi. **54** Hi thu a nungzui te James le John in a mu uh ciang in, Topa, Elijah in a vawt bang in, van pan in mei tak suk a, amate kangsiatsak tu in thu ka piak tu uh nong oai ziam? ci uh hi. **55** Ahihang Jesus ki hei in, amate tei hi, Bangbang thaa nei nu ziam ci zong he ngawl nu hi. **56** Banghangziam cile mihing Tapa sia mihing te nuntakna lalsak tu in hongpai ngawl hi, ahihang ngum tu in hongpai hi, ci hi. **57** Amate lampi ah a pai uh laitak in, mi khat in, Topa, na pai na mun theamppo ah hong zui tu khi hi, ci hi. **58** Taciang Jesus in ama tung ah, Ngia te in kua nei a, van a vacim te in bu nei hi; ahihang mihing Tapa in a lu ngakna tu zong nei ngawl hi, ci hi. **59** Taciang a dang khat tung ah Jesus in, Hong zui tan, ci hi. Ahihang ama in, Topa awng, pai in ka pa hong vuisak phot tan, ci hi. **60** Jesus in ama tung ah, Mithi te sia mithi te in vui taken: ahihang nang na hile pai in a, Pathian kumpingam thuhil in, ci hi. **61** Midang khat in, Topa awng, hong zui tu khi hi; ahihang ka inn ah pai in, innkuuanpui te nukset in vaitha masa phot tu khi hi, ci hi. **62** Jesus in ama tung ah, A kuamapo nungsang en in lo a tho peuma, Pathian kumpingam atu in man na om ngawl hi, ci hi.

10 Hiteng zawkciang in Topa in a dang sawm sali teal a, ama pai na mun tu khua le mun tatuam ah ni veu ni veu kop in paikholsak hi. **2** Taciang Topa in amate tung ah, Tang at tu tampi om napi, naseam tu tawm hi: tua ahikom, tang at tu Topa in naseam tu te tang at na mun ah sawl tu in thungen vun. **3** Pai tavun: en vun, ngia hon sung ah tuuno bang in hong tha khi hi. **4** Dangka bawm, thung le peangdap te keng heak vun: lamkal ah ngual dang paupui heak vun. **5** Inn khatpo ah na tum uh ciang in, a masabel in, hi innsung ah thinnopna om taken, ci vun. **6** Tua inn ah thinnopna tapa a om le, na thinnop na uh a tung ah om tu hi: a om bua a hile, note tung ah hong heakkik tu hi. **7** Tua inn ah tam nginge vun a, hongpiak po ne in, dawn vun: banghangziam cile naseam te thaman nga tu kilawm hi. Inn khat pan a dang inn khat ah kikhin heak vun. **8** Khua khatpo ah na tum uh ciang in, hong sang uh a hile, na mai uh ah hong lui te ne vun: **9** Tua khua sung a om cina te damsak vun a, amate tung ah, Pathian kumpingam hong nai zo hi, ci in hil vun. **10** Ahihang khuapi khatpo ah na tum uh ciang in, hong sang bua a hile, na tum na uh lampi pan ma in pusuakkik vun a, **11** Ka peang tung uh ah a bang leivui te cikteak sia, note langpan tu in nawl khu hi: ahihang Pathian kumpingam hong nai zo hi, ci tel thiang tavun, ci tavun. **12** Ahihang kong son tu hi, tua ni ciang in Sodom thuak na sia tua khuapi sang in thuak nop zaw tu hi. **13** Maw Chorazin! na mailam bing hi, maw Bethsaida! na mailam bing hi, banghangziam cile na sung ah a ki vawt vanglian nasep te Tyre le Sidon khua ah ki vawt hile, khauip puan le vut sung ah to in a mawna uh a ki sikkik zawk ngei zo tu hi. **14** Ahihang thukhenna ni ciang Tyre le Sidon sia nang sang in a thuakna uh ol zaw tu hi. **15** Taciang nang, Capernaum, van dong hong ki lamsang zo napi, hell sung dong in kхиaksuk kik na hi tu hi. (*Hadēs g86*) **16** Na thu hong ni te sia ka thu hong ni te a hi uh hi; note hong zawngsak te keima hong zawngsak a hihi; keima hong zawngsak te keima hong sawl pa zawngsak a hihi, ci hi. **17** Sawm sali te lungdamna taw hong heakkik uh a, Topa awng, doai ngilo te nangawn in na min hang in ka thu uh hong ni hi, ci uh hi. **18** Taciang Jesus in amate tung ah, Khualeng bang in van pan Satan a tatsuk ka mu hi. **19** En vun, ngul te le ai-kam te sikcil tu in vangletna kong pia hi, taciang ngal te vangletna theamppo tung ah zong vangletna kong pia hi: taciang bangma peuma in hong susia thei ngawl tu hi. **20**

Ahihang tha te in na thu uh hong nit hu in lungdam a kici numei khat in Jesus sia a inn ah sang hi. **39**
heak vun; tua sang in na min uh vantung ah ki at Martha in Mary a kici naunu khat nei a, ama sia Jesus zo ahikom in lungdam zaw vun, ci hi. **21** Tua hun peang kung ah to in, thu ngai hi. **40** Ahihang Martha laitak in Jesus sia Thaa sung ah lungdam a, Maw sia nasep tam hu in a thintoi a, Jesus kung ah pai in, ka Pa, lei le van Topa, mipil le mi thiam te tung ah Topa, ka naunu in nasep theamppo keima nguak i sep na phualseal te, patangno te tung ah na pualak hu tu in hong awn hi, phamaw sa ngawl ni ziam? tua in lungdam kong ko hi: hi tahlen, maw ka Pa awng; ahikom keima nasep hu tu in sawl in, ci hi. **41** Taciang banghangziam cile na mu na ah hisia in pha hi. **22** Jesus in, Martha, Martha, nang sia na tam mama Ka pa in na theamppo kei hong pia zo hi: Tapa a kua thintoi le buaipui ni hi: **42** Ahihang a kisam tatak khat ziam, ci Pa simgwawl kuama in a he bua hi; taciang, Pa sia a kua ziam, ci Tapa le, ama Tapa i a pualak te bek in a he uh hi, ci hi. **23** Jesus a nungzui te sang ah kihei a, Na mu uh thu te a mu mitte thuphatoai a hihi: **24** Kei kong cina pan, kamsang le kumpi tampi te in na mu uh thu te mu nuam napi, mu tha ngawl hi; na zak uh thu te za nuam napi za tha ngawl uh hi, ci a tuam in son hi. **25** Taciang, en vun, thukhamhil khat hong ding a, Syapa awng, tawntung nuntakna ka lua natu bang vawt tu khi ziam? ci in ze-et hi. (aiōnios g166) **26** Jesus in ama tung ah, Thukham laibu sung ah bang ki at ziam? bangbang sim ni ziam? ci hi. **27** Tua pa in, Topa na Pathian sia na thinsung theamppo, na nuntakna theamppo, na hatna theamppo le na ngaisutna theamppo taw it in; nangma le nangma na ki it bang in na innpam te it in, ci in zo hi. **28** Jesus in, Na zo na man hi: hi te vawt in a, na nungta tu hi, ci hi. **29** Ahihang thukhamhil pa in ama le ama ki thutangsak nuam ahikom, Jesus tung ah, ka innpam te a kua ziam? ci hi. **30** Tasiaciang Jesus in, Khatvei mikhat Jerusalem pan Jericho ah pai hi, phalak te taw ki si a, a nikten puansil teng sutsak in velcip hi, nasia mama in liam a, a thi dektak in nusia hi. **31** Thiampi khat tua lampi tawn luilam a; tua pa a mu ciang in, a langkhat pan pial in paisan hi. **32** Tabangma in Levi khat zong tua mun ah hongpai a, a et zawkciang in, a langkhat pan pial in paisan hi. **33** Ahihang Samaria mi khat, tua lampi ah khualhaw in hongpai a, tua cina pa a mu ciang in, a tung ah hesuakna nei hi, **34** Taciang a kung ah pai in, a meimma te sathau le sapittu buaksak in tuamsak hi, taciang ama nganno tung ah suan a, zintun inn ah paipui in kholi hi. **35** A zingciang a paikik tu ciang in, dangka tang ni sua a, zintun inn keampa pia hi, taciang hi sia pa na kholi in a; na bo thua na teng theamppo sia, kong paikik ciang in hong pia tu khi hi, ci hi. **36** Hi te thum sung pan, phalak te taw a ki si pa i innpam sia a kua hi tu ngaisun ni ziam? ci in dong hi. **37** Thukhamhil pa in, cina pa tung ah hesuakna a nei pa, ci in zo hi. Taciang Jesus in ama tung ah, Pai tan a, nang zong tabang in ngamta in, ci hi. **38** Jesus le a nungzui te pai uh a, khua khat ah theng uh hi; taciang Martha a kici numei khat in Jesus sia a inn ah sang hi. **39**

Martha in Mary a kici naunu khat nei a, ama sia Jesus zo ahikom in lungdam zaw vun, ci hi. **21** Tua hun peang kung ah to in, thu ngai hi. **40** Ahihang Martha laitak in Jesus sia Thaa sung ah lungdam a, Maw sia nasep tam hu in a thintoi a, Jesus kung ah pai in, ka Pa, lei le van Topa, mipil le mi thiam te tung ah Topa, ka naunu in nasep theamppo keima nguak i sep na phualseal te, patangno te tung ah na pualak hu tu in hong awn hi, phamaw sa ngawl ni ziam? tua in lungdam kong ko hi: hi tahlen, maw ka Pa awng; ahikom keima nasep hu tu in sawl in, ci hi. **41** Taciang banghangziam cile na mu na ah hisia in pha hi. **22** Jesus in, Martha, Martha, nang sia na tam mama Ka pa in na theamppo kei hong pia zo hi: Tapa a kua thintoi le buaipui ni hi: **42** Ahihang a kisam tatak khat bek om hi: tasia Mary in teal zo a, kuama in ama tung pan in laksak kik thei nawn ngawl tu hi, ci hi.

11 Jesus munkhat ah thungen a, a man ciang in, a nungzui te sung pan khat in, Topa awng, John in a nungzui te a hil bang in, thunget hong hil tan, ci hi. **2** Jesus in amate tung ah, Thu na nget uh ciang in, hibang in ci vun, vantung a om kote pa awng, na min thiangtho ki upat tahlen. Na kumpingam hong theng tahlen. Vantung ah na deina a kicin bang in, leitung ah zong kicing tahlen. **3** Ka nisim an uh, ni khat zawk ni khat hong pia tan. **4** Ngual mawna te ka maisak uh bangma in; kote mawna te zong hong maisak ta in. Ze-etau sung ah hong paipui heak in; siatna sung pan hong hun ta in, ci hi. **5** Jesus in a nungzui te tung ah, Note sung ah khatpo in lawmtam nei tu a, zanlai tak a inn ah pai in, ka lawm awng, anluum thum hong puk hi tan; **6** Banghangziam cile ka lawmte a khualkhaw na mun pan in ka kung ah hongtheng a, bangma piak tu nei ngawl khi hi, ci hi. **7** Taciang a lawmpa in innsung pan in, hong nawngkaisak heak in: innkha zong ka khak zo a, ka tate zong ka kung lunpa tung ah om hi; tho in hong pia thei ngawl tu khi hi, ci in zo hi. **8** Hong ci khi hi, lawmtam a hi hang in tho in pia tuan ngawl hi, ahihang maizum ngawl in a nget hamtang hang in, tho tu a, a kisap theamppo pia tu hi. **9** Keima in kong ci hi, ngen vun, hong ki pia tu hi; zong vun, na mu tu uh hi; king vun, note atu in hong ki hon tu hi. **10** Banghangziam cile a ngen peuma in nga tu a; a zong peuma in mu tu hi; taciang a king te atu ki hon tu hi. **11** Note sung ah pa khatpo, a tapa in anluum ngen le, suangtum pia tu ziam? a hibale ngasa ngen le, tua ngasa tang in ngul pia tu ziam? **12** A hibale, aktui ngen le, ai-kam pia tu ziam? **13** Note sia mi pha ngawl te hi napi, na tate uh tung ah letsong pha te bangbang in pia tu, ci na he uh le: vantung a om na Pa uh in a ngente tung ah Tha Thiangtho bangzata in hong pia zawkan tu ziam? ci hi. **14** Jesus in a pau thei ngawl pa sung pan doai ngilo khat hawkhia hi. Doai ngilo a pusua ciang in, tasia pa pau a; midang te in lamdangsa mama uh hi. **15** Ahihang pawlkhat te in, doai ngilo te

i topa Beelzabub vang taw in Ama in doai ngilo te bulia na ah koi ngei ngawl hi, khum nuai ah zong koi hawlkha hi, ci uh hi. 16 A dang te in Jesus sia ze- ngei ngawl hi, a suntang te in khuavak a mu thei et tu in, van pan musakna te ngen hi. 17 Ahihang natu in meidetna munsang tung ah koi hi. 34 Mit sia Jesus in amate ngaisutna te he a, Ngam khat sia pumpi atu in khuavak a hihi: tua ahikom na mit a ciim ki khen in a ki langpan uh le, siatna sung theng tu le, na pumpi theampo taang siat tu hi; ahihang na hi; taciang inn khatpo zong ki khen in a ki langpan mit a pha bua le, na pumpi mial siat tu hi. 35 Tua uh le puk tu hi. 18 Satan sia ama le ama ki khen ahikom na sung uh ah khuavak sia a mial ngawl natu in a ki langpan le, bangbang in a kumpingam kho in kidawm vun. 36 Tua ahikom na pumpi theampo sia thei tu ziam? banghangziam cile note in Beelzebub khuavak taw kidim in, a mial na mun a om bua a hile, vang taw doai ngilo te hawlkha hi, hong ci nu hi. 19 a tang khuaimei in nangma khuavak hongpiak bang Taciang Beelzebub vang taw in doai ngilo te hawlkha in, na pumpi theampo in khuavak taw dim tu hi, ci ka hile, na tate uh in a kua vang taw in hawlkha uh hi. 37 Jesus thu a hil zawkciang, Pharisee khat in ziam? tua ahikom amate sia note i thukhen te a hi annekhawm tu in ngen hi: taciang tum uh a, anne tu in uh hi. 20 Ahihang Pathian khutma taw doai ngilo te to uh hi. 38 Jesus nitak an a neak uh ma khut sil masa hawlkha ka hile, note tung ah Pathian kumpingam ngawl ci Pharisee pa in a mu ciang in lamdangsa hi. hong theng a hihi, ci thu uplak natu om ngawl hi. 21 A 39 Taciang Topa in ama tung ah, Tu in no Pharisee te, thahat mama pa khat in a innpi huang sia ngalhiam na hai uh le na kuang uh te a puasang bek sil nu hi; taw a cin ciang in, a neisa te bit tu hi: 22 Ahihang ahihang na sungsang uh sia ngual van suttol nopna ama sang a hat zaw khat hongpai in, a zo le, a muan le ngitlo na taw kidim hi. 40 No a mawmaw te, a mama a ngalhiam theampo laksak siat in, a sutol van puasang a vawt pa in a sungsang zong vawt hi ngawl te khen in hawm siat tu hi. 23 Keima taw a om ngawl ziam? 41 Ahihang na nei uh bang in mizawng te huna te sia ka ngal hi a, kei taw a kaikhawm ngawl peuma pia zaw vun; taciang, en vun, na theampo sia note a thethang te a hihi. 24 Tha-nin khat sia mi khat sung atu in thiang hi. 42 Ahihang Pharisee te, na mailam pan a pusua ciang in, tawngak natu zong in kongaw uh bing hi! banghangziam cile lenmu le ante tatuam ngam tatuam ah vak a; a mu ngawl ciang in, ka pusua te, se sawm sua se khat pia na hi uh hang, Pathian i na mun ka inn ah heakkik tu khi hi, ci hi. 25 A thet itna le thukhenna te suangkhial siat nu hi: tabang te ciang in, a inn sia mun ki phiat sa le a ki pua sa in mu na vawt tu uh te hi zaw a, vawt ngawl in na nusiat hi. 26 Tua zawkciang in paikik a, ama sang a sia zaw thong tu uh hi ngawl hi. 43 Pharisee te, na mailam a dang tha sali kaizawn thua hi; taciang tua mun ah uh bing hi! banghangziam cile synagogue sung ah a tum in om khawm uh hi: taciang tua pa i om dan sia a sangbel tokhum te le sumbuk ah paupui tu na dei uh masa sang in law mawk zaw hi. 27 Jesus in hi thu hi. 44 Thukhamhil le Pharisee te, a ki hitheamsak te a hil laitak in, mipi te sung pan numei khat in, au te, na mailam uh bing hi! banghangziam cile note kawm in Jesus kung ah, nangma hongpai ngil le na sia a ki lang ngawl than taw na kibang uh hi, taciang tawp noaimuk sia thuphatoai a hihi, ci hi. 28 Ahizong than tung ah a vak te in a om hunlam zong a he bua Jesus in, Hi hi, tasia sang in Pathian thu za a, a zuite uh hi, ci hi. 45 Tasiaciang thukhamhil te sung pan thuphatoai zaw lai hi, ci hi. 29 Mitampi te a hon a hon khat in, Syapa awng, hibang na pau sia koma nong in hong ki kaikhop uh ciang in, Jesus in, Hi mi pha zawsak na hi, ci hi. 46 Jesus in, Thukhamhil te zong, ngawl suan te in musakna zong uh ahihang; kamsang na mailam uh bing hi! banghangziam cile puakzawk Jonah musakna simngawl a dang ki pia ngawl tu hi. ngawl vanngit ngual tung ah suan nu hi, taciang noma 30 Banghangziam cile Jonah sia Nineveh mite atu sia na khutme khat taw zong, tua vanngit tham nuam in, musakna a hibangma in, mihing Tapa sia hi suan ngawl nu hi. 47 Na mailam uh bing hi! banghangziam le pal te atu in musakna hi tu hi. 31 Thukhenna ni cile na pu le pa te i thalup kamsang te i than note in ciang in, thangsang kumpinu hong ding tu a, amate na sa uh hi. 48 A mantak in na pu le pa te i sep teng mawsak tu hi: banghangzima cile kumpipa Solomon na lung uh kim hi, ci kilangsa nu hi: banghangziam ciimna ngai tu in leitung mong vateak pan in hongpai cile na pu na pa te in kamsang te that takpi uh a, note hi; en vun, hi mun ah Solomon sang a lian zaw om hi. in a than na sa uh hi. 49 Tua ahikom Pathian ciimna 32 Thukhenna ni ciang in Nineveh mite sia hi suan le in amate tung ah, kamsang te le sawltakte ka sawl tu pal te taw ding tu a, mawsak tu uh hi: banghangziam hi, pawlkhat te amate in that in vawtsia tu uh hi: 50 cile amate in Jonah thuhil na a zak uh ciang in maw Tua kamsang theampo te i thisan, leitung ki bitphua ki sikkik uh hi; en vun, ziak ah Jonah sang a lianzaw pan kipan a luang theampo, hi minam te tung ah ka om hi. 33 Kuama in khuaimei a det uh ciang in a siik tu hi; 51 Abel thisan pan kipan biaktau le biakinn

kikal a a bo Zacharias i thisan dong in: a mantak sung pan in an tam mama piang hi. 17 Tasiaciang kong ci ciang, hi minam tung ah ki ngen tu hi. 52 a thinsung pan in, an khol natu inndoi nei ngawl ka Thukhamhil te, na mailam uh bing hi! banghangziam hikom, bangbang hi tu khi ziam? ci in ngaisun hi. cile heakna tawtang sia na la zo uh a: note zong tum 18 Tua ahikom, hibangin ka vawt tu hi: ka ansal ka ngawl in, a tum tu te zong khak nu hi, ci hi. 53 Jesus phel siat tu a, a lianzaw in ka sa tu hi; tua mun ah in hi thu te amate tung ah a hil ciang in, thukhamhil te ka an le van te theamppo khol tu khi hi. 19 Taciang le Pharisee te a thin uh uk mama uh a, thu tampi hil ka thaah tung ah, Maw ka thaah awng, kum tampi atu tu in dong uh hi: 54 A kam pan a pau na pan, Ama kholsa van le na tam mama nei ni hi; suaktatak in, mawsiat thei natu in a paukhial tu encik uh hi.

12 Tua laitak in simzawk ngawl za dong in mihonpi

hong ki kaikhawm kheukho uh a, khat le khat a ki phul ngawp liang uh laitak in, Jesus in a nungzui te kung ah amasabel in, Phariee te tol a kici ki hitheamsak nate kidawm vun. 2 Banghangziam cile a kilang ngawl tu in a ki sincip thei a om ngawl bangma in; heak ngawl tu in a ki phualcip thei zong om ngawl hi. 3 Tua ahikom khuazing sung ah na son theamppo uh sia khuavak sung ah ki za tu hi; inndoi sung bil kung vacin pan na son uh te innkhum tung pan ki tangko tu hi. 4 Ka lawmte awng hong son khi hi, pumpi that in, tua zawkciang bangma a law thei nawn ngawl te lau heak vun. 5 Ahihang na lau tu uh te kidop na kong pia khol tu hi: a thalup zawkciang hell sung ah a khia thei sia na lau vun; hi hi, keima in kong son hi, lau vun. (Geenna g1067) 6 Tonbawm nga ciang dangka san pia ni taw ki zuak hi, tua te khat zong Pathian in mangil ngawl hi ngawl ziam? 7 Ahihang na lu tung uh a samzam te nangawn simsiat sa hi. Tua ahikom lau heak vun: note sia tonbawm tam mama sang in manphazaw nu hi. 8 Keima in kong ci hi, a kuamapo mipi mai ah hong pualak sia, mihing Tapa in Pathian i vantungmi te mai ah ama zong pualak tu khi hi: 9 Ahihang mipi mai ah kei hong nial te Pathian i vantungmi te mai ah ka nial tu hi. 10 A kuamapo in mihing Tapa langpan in a pau sia, ki maisak tu hi: ahihang a kuamapo Tha Thiengtho a sonsia peuma, ki maisak ngawl tu hi. 11 Synagogue sung ah ahizong, ngam uk te le thunei te mai ah hong ki paipui ciang in, bangbang in, a hibale, bangbang zo kik tu, a hibale bang pau tu, ci in ngaisun heak vun: 12 Banghangziam cile Tha Thiengtho in hong hil tu hi, ci hi. 13 Mipi sung pan khat in, Syapa awng, ka suapuipa in ngamh hong khen natu in hong sonsak tan, ci hi. 14 Taciang Jesus in, Pasal pa awng, note tung ah a kua in thukhen tu le ngamh khensak tu in hong vawt ziam? ci hi. 15 Tasiaciang in Jesus in amate tung ah, Duhopna kidawm vum: banghangziam cile mihing khat i nuntakna sia a dimlet liang a nei le a lam sung ah ki hel ngawl hi, ci hi. 16 Jesus in amate tung ah sontena khat son a, Mihau pa khat om a, a lo

sung pan in an tam mama piang hi. 17 Tasiaciang hikom, bangbang hi tu khi ziam? ci in ngaisun hi. 18 Tua ahikom, hibangin ka vawt tu hi: ka ansal ka ngawl in, a tum tu te zong khak nu hi, ci hi. 19 Taciang ka an le van te theamppo khol tu khi hi. 20 Ahihang Pathian in ama tung ah, nang a mawmaw pa, tuzan mama in na thaah la tu khi hi: taciang na khol sa van theamppo sia akua in lua tu ziam? ci hi. 21 Tasia bangma in ama atu neisa khol a, Pathian sung ah a hau ngawl peuma, hi mihau pa taw kibang hi, ci hi. 22 Jesus in a nungzui te tung ah, Tua ahikom kong ci hi, na nuntakna atu in na kisap uh an le tui; na pumpi atu sil le ten atu in thintoi heak vun. 23 An sang in nuntakna, puansil sang in pumpi thupi zaw hi. 24 Va-ak te nuntak na en vun: banghangziam cile amate thaici ciing ngawl a, tang zong at ngawl hi; ansal zong nei ngawl hi; ahihang Pathian in vak hi: note sia vacimmo te sang in bangza in thupi zaw nu ziam? 25 Note sung ah a kua in thintoi na taw a khan tongkhat belap thei tu ziam? 26 Hi a nobel nangawn vawt thei ngawl na hi uh le, banghang a dang te thintoi nu ziam? 27 Duisung ah unok pak te bangbang in khang, ci ngaisun pak vun, naseam ngawl hi, khauzong hual ngawl hi; Keima in kong ci hi, Solomon in a minthanna theamppo taw a kipua ciang in, hi pak khat zong ban zo ngawl lai hi. 28 Tuni po a, zingciang vawk in a ki hal tu lolai ah lopa te nangawn Pathian in zeam a hile, tuate sang in note hong zeam zaw mama tu hi ngawl ziam, no upna no te? 29 Na neak tu uh le na dawn tu uh te zong heak vun, uplakna thinsung zong nei heak vun. 30 Banghangziam cile hibang te sia leitung minam theamppo te in zong peu uh hi; hibang nate kisam nu hi, ci na Pa uh in hong he hi. 31 Ahihang note sia Pathian kumpingam zong zaw vun; tua hile hibang na theamppo hong pia thua tu hi. 32 Lau heak vun, tuuhon tawm no te awng; banghangziam cile note kumpingam piak tu sia na Pa uh i deina a hihi. 33 Na neisa uh te zuak vun a, mizawng te hu na pia vun; a net le a lui thei ngawl te note atu in khol vun, na neisa te uh a bo thei ngawl na mun, nguta te a thei ngawl na mun le net le neak thei ngawl na mun vantung ah khol vun. 34 Banghangziam cile na neisa uh om na mun ah na thinsung uh zong om tu hi. 35 Na kawng uh kawngkhau thua vun, na meivak uh tangsak vun; 36 Note mopoai pan in a topa hong theng a; kongha hong kik pociang, hon pai tu in a

ngak nginge te bang hi tavun. 37 A topa a thet ciang mei hong kai ciang in, ngua zu tu hi, na ci thei pai uh in ama ngak nginge in a mu naseam te thuphatoai a a; zu takpi hi. 55 Thangsang pan in hui hong va le, hihi: a tatak kong ci ciang, a topa ama vateak in a khualum tu hi, na ci uh a; lum takpi hi. 56 No a ki kawngkhau kil in, a naseam te sia an ne tu in tosak tu hitheamsak te, van le lei pan in khuahun he thei nu hi; a, amate an lui tu hi. 38 Nai ni ciang ziam, nai thum ahihang banghang in, tu hun paizia tel thei ngawl nu ciang ziam, a topa hongpai a hile, ama ngak nginge ziam? 57 Hi hi, banghang in thu man khat sia thukhen in a mu, a naseam te thuphatoai a hihi. 39 Nguta ngawl nu ziam? 58 Mihing khat in zum hong then le, hongpai tu hun sia, innteakpa in he hile, a inn cing zum na thet uh ma lamkal ah, a kung pan na suatuk nginge tu a, nguta i inn phulsak thuak ngawl tu hi. thei natu hanciam in; tabang na hi bale, thukhen pa 40 Tua ahikom ki njingsa in om vun: banghangziam kung ah hong ap tu a, thukhen pa in palik te kung ah cile mihing Tapa sia na ki ngin ngawl uh laitak in hong ap in, palik te in thong hong taksak tu hi. 59 Na hongpai tu hi, ci hi. 41 Peter in, Topa awng, hi thu liausum na piaksiat mateng, thonginn sung pan in suakta ngawl tu ni hi, ci in kong son hi, ci hi.

13 Taciang Pilate in amate biakpiakna taw Galilee te thisan hel hi, ci in Jesus kung ah a son pawlkhat om hi. 2 Jesus in amate tung ah hibang in zo hi, Hi Galilee mite sia tabang a thuak uh hu in, a dang Galilee mite theampho sang in mawzaw uh hi, ci in ngaisun nu ziam? 3 Kong ci hi, hi ngawl hi: ahihang nom a zong na ki sikkik bua uh le, na vekpi in tabangma in na lalcip tu uh hi. 4 Siloam tausang cim in hukcip a, a thi sawm le liat te, Jerusalem a teang ngualdang te sang in mawzaw uh hi, ci in ngaisun nu ziam? 5 Kong son hi, hi ngawl hi: ahihang note zong na ki sikkik bua uh le, na vekpi in tabangma in na lalcip tu uh hi, ci hi. 6 Jesus in hi sontena zong son hi; Mi khat in a sapit huan sung ah theikung khat suan hi; taciang a nga zong tu in hongpai a, khat zong mu ngawl hi. 7 Taciang in sapit huan cing te tung ah, en in, hi theikung tung ah a nga zong tu in ka pai a, kum thum sung khat zong mu ngawl khi hi: phuk lel in; banghang in leitang deap lel in koi tu hi ziam? ci hi. 8 Huan cing pa in, Topa awng, tu kum sung om hi lai po hen, a kiim teng pan lei taw tu khi hi, taciang eaklei pia phot hi lai tu khi hi: 9 Hong nga a hile, pha hi: taciang hong nga bale la tua zawkciang phuk in, ci hi, ci in zo kik hi. 10 Jesus sabbath ni khat synagogue khat sung ah thuhil hi. 11 Taciang, en vun, cinasak doai in kum sawrn le kum liat sung zawngkhal in a thaneamsak numei khat om hi, taciang ama sia a cing zong bawng a, bangbang po in a om zong ama le ama ki mamsak thei ngawl hi. 12 Tua nu Jesus in a mu ciang in, a kung ah sam a, Nu mei awng, na natna pan in na suakta zo hi, ci hi. 13 Jesus in a tung ah a khut nga hi: ta sia pociang thakhat thu in ding tang thei a, Pathian pok hi. 14 Jesus in sabbath ni in a damsak hu in, synagogue lampui pa a thinuk a, ni luk sung nasep ngeina hi: tua ahikom tua ni luk sung in hongpai tavun, sabbath ni ah hongpai heuk vun, ci hi. 15 Tasiaciang in Topa in, Nang a ki

hitheamsak pa, note sung ah khatpo, sabbath ni in na khui uh a hibale, na laa uh a khau sut in, tui dawn tu in paipui hi ngawl nu ziam? 16 Kum sawm le kum liat sung Satan hencip, Abraham tanu sia tua a ki hencip napan sabbath ni in suatak tu hi ngawl ziam? ci in zo kik hi. 17 Hi teng a son zawkciang in, a ngal te theamppo maizum in om uh hi: taciang Jesus in a vawt nalamdang te hang in mi theamppo lungdam uh hi. 18 Jesus in, Pathian kumpingam sia bangtaw kibang ziam? bangtaw sonte tu khi ziam? 19 Mi khat in ankamci la a, huansung ah a poai taw kibang hi; tua anci hong khang a, thingkung lianpu hong suak hi; a bak te tung ah van a vacim te ngoiak hi. 20 Jesus in son thua kik a, Pathian kumpingam sia bangtaw sonte tu khi ziam? ci kik hi. 21 Nupi khat in tol la a, an hui law thum sung ah hel hi, tua tol in an hui theamppo a thosak taw kibang hi. 22 Jesus Jerusalem sang ah pai a, khuapi le khuano tampi ah pai in thuhil hi. 23 Khat hongpai a, Topa awng, ngupna a nga tu mihing tawmbek a hi ziam? ci in dong hi. Tasiaciang Jesus in, 24 Kongka ciak na pan tum tu in hanciam vun, banghangziam cile mihing tampi te tuaksung ah tum tu hanciam napi, a tum thei bua uh hi. 25 Innteakpa topa sia khat vei tho a, kongkha a kha zawkciang in, note a puasang ah ding in kongkha na king uh a, Topa, Topa awng, kong hong hon tan; na ci uh ciang in, Topa in, koisung pan hongpai nu ziam, hong he ngei ngawl khi hi, hong ci tu hi: 26 Tasiaciang in, note in, na mai ah an ne tui dawn in om khu hi, taciang ka lampi uh ah zong thuhil ni hi, ci tu uh hi. 27 Ahihang ama in, hong son khi hi, kong pan hongpai nu ziam, hong he ngawl khi hi; no na pha ngawl seam te, ka kung pan tai tavun, ci tu hi. 28 Abraham, Isaac, Jacob le kamsang theamppo te sia Pathian kumpingam sung ah na mu uh ciang in, note sia a puasang ah hong vawk tu a, tua mun ah kaana le ha ngoaina om tu hi. 29 Amate sia nisua na sang, nitum na sang, sak le thang pan in hongpai tu uh a, Pathian kumpingam sung ah to tek tu uh hi. 30 Taciang, en vun, a khakbel te masabel tu a, a masabel te nungkhakbel tu hi, ci hi. 31 Tua ni in Pharissee pawlhat te Jesus kung ah hongpai uh a, hi mun pan pusuak in a, pai in: banghangziam cile Herod in hong that tu hi, ci uh hi. 32 Taciang Jesus in amate tung ah, Pai tavun a, tua ngia tung ah son vun, en in, doai te hawkhia khi hi, taciang tuni le zingciang cina te damsak khi hi, taciang nthum na ciang in ka cialcing tu hi. 33 Ahihang tu ni, zingciang le thai ciang vak hamtang tu khi hi: banghangziam cile kamsang khat sia Jerusalem puasang ah lalcip thei ngawl hi. 34 Maw Jerusalem, Jerusalem awng, kamsang te

na that a, na tung ah a ki sawl te suangtum taw na deang hi; akpui in a note a tha nuai ah a uap bang in, tamvei mama hong uap nuam ka hi hang, na uk bua hi! 35 En vun, na inn uh dap khirkhep in ki nusia tu hi: a mantak kong ci ciang, Topa min taw hongpai pa thuphatoai a hihi, na ci uh mateng, note in hong mu nawn ngawl tu nu hi, ci hi.

14 Sabbath ni khat Jesus sia Pharissee upa te sung pan khat i inn ah anne tu a pai ciang in midang te in encik uh hi. 2 Taciang, en vun, a khut le a peang a tum pasal khat Jesus mai ah om hi. 3 Jesus in thukhamhil te le Pharissee te, Sabbath ni in cina damsak sia ngeina a hi ziam? ci in dong hi. 4 Tasiaciang in amate pau ngawl in om uh hi. Taciang Jesus in cina pa len in damsak a, ciasak hi; 5 Jesus in amate tung ah, Note sung pan khatpo in a laa a hibale, a khui dumsung tak bang hile, sabbath ni in kai kik tu a, a pusua ngawl tu na om uh ziam? ci in dong hi. 6 Amate in hi thu zong bangma a zo kik thei bua uh hi. 7 A ki sam leangna te in to na phabel te teal uh hi, ci a mu ciang in; amate tung ah sontena khat son hi, 8 Khat po in mopoai ah hong sap ciang in, a sangbel inndoi sung ah to heak in; nang sang in a zatak huai zaw a sam a hile; 9 Nang hong sam sia hongpai tu a, ama na to na pial in; hong ci le, a niambel inndoi sung na to suk tu na maizum tu hi. 10 Ahihang ngual in hong sap ciang in, a niambel inndoi ah pai in to in; taciang nang hong sam te hongpai ciang in, lawm awng, a sang zaw ah ka to in, hong ci tu hi: taciang in na an kuang umpu te mai ah zatakna na nga tu hi. 11 Banghangziam cile a kuamapo ama le ama a ki lamsang peuma ki khiasuk tu a; ama le ama a ki niambhiak peuma ki lamsang tu hi. 12 Jesus in a sam pa tung zong ah, Zing an ahizong, nitak an ahizong, na vawt ciang in, na ngualtam, na suapui, mealheak, mihau innpam te sam heak in; tabang in na sam a hile amate in nangma hong sam thuk kik tu a, hong lo kik tu hi. 13 Ahihang poai na vawt ciang in, mizawng, pumpi cing ngawl, peangbai le mittaw te sam in: 14 Taciang nangma in thupha na sang tu hi; banghangziam cile amate in hong thukkik zo ngawl tu hi: mi thutang te thawkik na ni ciang hong thukkik tu hi, ci hi. 15 Anneak poai ah a ankuang umpu sung pan khat in, hi thu te a zak ciang in, Pathian kumpingam sung ah anluum a ne tu te thuphatoai a hihi, ci hi. 16 Jesus in tua pa tung ah hibang in son hi, Mi khat in poai lian mama khat vawt a, khual tam mama hil hi: 17 Nitak an neak hun ciang in a naseam te sawl a, a hil sa uh te kung ah, Pai tavun; banghangziam cile tu in na theamppo ki nginsa hi zo

hi, ci in sonsak hi. 18 A sap te theampo ki tuiton tak in, lungdam in a liangko mual suan hi. 6 Inn a thet in kamzong tek uh hi. A masabel khat in lo ciing khat ciang in, a lawm te le innpam te samkhawm tek a, ka lei a, pai in ka et kul tu hi: hong telthiam tan, ci hong lungdampui tavun; banghangziam cile a bo ka hi. 19 A dang khat in, kuital kap nga ka lei a, pai in tuu mukik khi hi, ci hi. 7 Keima in kong son hi, tasia tate ki sinsak nuam khi hi: hong telthiam tan, ci hi. 20 bangma in, mawna kisik ngawl mihing sawm kua A dang khat in, zi ka nei a, hongpai thei ngawl khi le kua te sang in, mawna a ki sikkik khat tung ah, hi, ci hi. 21 Naseampa sia a topa kung ah pai kik a, vantung ah lungdamna tamzaw tu hi. 8 A hibale, thu theampo son hi. Taciang inntekapka a thin-uk a, numei khat in dangka pia sawm nei a, pia khat a manlang in khuasung lampi le lamno teng ah pai tan bosua le, khuaimei de in, a inn phiat tu a, hanciam in a, mizawng, pumpi cing ngawl, peangbai le mittaw te a mu dong zong tu hi ngawl ziam? 9 A mu ciang in, a hong paipui tan, ci hi. 22 Naseam pa in, Topa awng, lawm te le a innpam te samkhawm in, hong lungdam na thupiak bang in vawt zo khi hi, ahihang mun awng pui tavun; banghangziam cile ka bosua dangka mukik lai hi, ci hi. 23 Taciang a topa in naseam pa kung ah, zo khi hi, ci hi. 10 Tasia bangma in, keima in kong ci lamzikpi le daipam teng ah pai tan a, ka inn a dim hi, a ki sikkik mawnei khat tung ah Pathian vantungmi thei natu, hongpai hamtang natu in sam in, ci hi. 24 te sung ah lungdamna om hi, ci hi. 11 Jesus in hibang Banghangziam cile, keima in hong ci khi hi, kasap in ci hi, Pasal khat in tapa ni nei a: 12 A nozaw in te khat zong in ka nitak an tep ngawl tu hi, ci hi. 25 a pakung ah, pa awng, ka lua tu ngamh hong pia Mihon tampi te in a nung pan zui uh hi: taciang Jesus tan, ci hi. Taciang a pa in a neisa theampo a tate ni amate sang kihei a, 26 Mi khatpo ka kung hongpai in, hawsak hi. 13 Ni tam ngei ngawl in a tapa nozaw in a nu le a pa, a zi le a ta te, a suapui, a nau nu te le a nga teng theampo kaikhawm a, ngam khuala mama ama nuntakna zong a ensan bale, ka nungzui hi thei ah khualhaw hi, taciang a neisa theampo a ukbang ngawl tu hi. 27 A kuamapo in ama thinglamte pua in in pakvawt in zang vapeak hi. 14 A nei theampo ka nung pan hong zui ngawl peuma, ka nungzui hi a zaksiat zawkciang, tua ngam ah kialpi tung a; ki thei ngawl tu hi. 28 Banghangziam cile note sung tangsam mama in om hi. 15 Tua ngam mi khat kung pan khatpo in, tausangsak tu a sawm le, a man dong ah pai a, tua pa in vok an pia tu in a lo ah paisak a cing tu le a cing ngawl tu to masa in aman tuat hi. 16 Vok i neak be haw nangawn a khamteak in tu hi ngawl ziam? 29 Tabang tuat masa ngawl in, ne nuam napi: kuama in bangma pia ngawl hi. 17 khuambul a phu zawkciang, a man dong a sa bale, a A thin ciim ciang in, ka pa kung ah a kicia naseam mu theampo in selno tu a, 30 Hisia pa in tausang sa te bekzong an a kham in nei uh a val lai hi, kei ka napi, manzo ngawl hi, ci tu uh hi. 31 A hibale kumpipa hile ngikial in mangthang tu ka hi zo hi! 18 Tho in, khat in, a dang kumpipa khat taw ki sim tu a hile, ka pa kung ah pai tu khi hi, taciang ama tung ah, ama do tu in ngalkap tul kul taw hongpai sia, ngalkap pa awng, vantung le na mai ah khial zo khi hi, 19 tul sawm taw do thei tu le do thei ngawl tu, ci sia to in Na tapa ci tu zong ki phu nawn bong: na cial tawm thu ngaisun masa ngawl tu ziam? 32 A do thei bua tu naseam khat bang in hong koi tan, ka ci tu hi, ci hi. le, kumpi dangkhat kung ah, a khuala lai in kilemla 20 Taciang ama hong ding a, a pa kung ah pai hi. vawt tu in, palai paisak tu hi. 33 Tabangma in, note Ahihang a khuala mama kisam lai na pan, a pa in mu sung ah a kuamapo in a neisa theampo a nusia bua hi, taciang khuangaihuai sa in tai a, a ngawng pan a hile, ka nungzui hi thei ngawl tu hi. 34 Ci sia pha hi: koai in nam hi. 21 Taciang, a tapa in a pa kung ah, pa ahihang a al na a bo le, bangbang in al kiksak thei tu awng, vantung le na mai ah maw zo khi hi, na tapa ci ziam? 35 Leitang atu le phangawl, eaklei zong kizang tu zong ki phu nawn ngawl khi hi, ci hi. 22 Ahihang a thei ngawl hi; ahizong mihing te in a puasang ah pa in a naseam te kung ah, puan a phabel hong la vawkt hi. Zak natu bil a nei theampo in za taken, ci hi. tavun a, silsak vun; a khut ah khutzungbu bulsak vun, taciang a peang ah peangdap bulsak vun: 23 Taciang khuino thau khat hong la tavun a, ngo vun; taciang i ne khawm tek tu a, thinnuam in i om khawm tek tu hi: 24 Banghangziam cile hi ka tapa sia thi hi, ahizong, nuncta kik hi; bo hi kale, ki mu kik hi, ci hi. Tabang in thinnuam in om khawm tek uh hi. 25 Tu in a tapa lianzaw lo ah om hi: lo pan hong cia a, inn nai a thet ciang in lasa le lapna aw nging te za hi. 26 Taciang naseam khat sam a, hi thu te a bangthu ziam, ci dong

15 Siadong te le mawnei te Jesus thu ngai tu in a kung ah hongpai tek uh hi. 2 Taciang, hisia pa in mawnei te sang a, amate taw an ne khawm hi, ci Pharisee te le thukhamhil te phun uh hi. 3 Taciang Jesus in hi sontena amate tung ah son hi. 4 Note sung ah khatpo in, tuu zakhat nei a, khat bo a hile, sawm kua le kua teng duisung ah nusia in, a bo tuu a mu dong zong tu hi ngawl ziam? 5 A mu ciang

hi. 27 Tua naseam pa in, na naupa hong cia a; cidam tung nangawn ah thuman ngawl na hi uh le, noma ludam in hong thengkik ahikom, na pa in khuino a nei tu in a kua in hong pia ngam tu ziam? 13 Mihing thau khat ngaw hi, ci hi. 28 A tapa lianzaw sia a thin-khat in to ni na seam thei ngawl tu hi: banghangziam uk ahikom, innsung zong tum nuam ngawl hi: tua cile khat ensan tu a, a dang khat it tu hi; khat beal tu ahikom a pa pusuak a, innsung ah tum tu in tho hi. a, a dang khat ngaingon tu hi. Note in Pathian le nei 29 A pa hibang in zo hi, en in, kum tam mama na na le lam naseam hi khawm thei ngawl tu nu hi, ci hi. 14 seam khi hi, na thupiak bangma hun peal ngei ngawl A duhop Pharisee te in hi thu te theampo a zak uh khi hi: ahihang ka lawm te taw thinnuam khawm tu ciang in, Jesus selno in nui uh hi. 15 Tasiaciang in in, kealno khat zong hong pia ngei ngawl hi hi: 30 Jesus in amate tung ah hibang in ci hi, Note in mihing Ahihang hi na tapa, pumpi kizuak te taw na neisa te mai ah noma le noma ki thutangsak nu hi; ahihang theampo hong sut pa hong cia pociang in, khuino Pathian in na thinsung uh hong he hi: banghangziam thau ngaw ni hi, ci hi. 31 Taciang a pa in ama tung cile mihiung te sung ah a sang mama in a ki ngaisun ah, ka tapa awng, nang sia keima taw om tawntung te, Pathian mai ah lipkhap huai mama hi. 16 John ni hi, taciang ka neisa theampo sia nangma' a hihi. 32 Ahihang na naupa sia, thi napi, nungta kik hi; bo hun pan kipan Pathian kumpingam thu pualak uh a, napi, tu in mu kik khi hi, tua ahikom thinnop na le mi theampo phul in tum uh hi. 17 Thukham sung ah a lungdamna ka vawt tu ki lawm hi, ci hi.

16 Jesus in a nungzui te tung ah, Mihau khat om

a, neisa keam tu khat nei hi; tua pa in na neisa teng bo thongsak siat hi, ci in a topa tung ah ki mawsiat hi. 2 Taciang a topa in sam a ama tung ah, na thu ka zak te bangbang ziam? ka van na kep teng sazian hong pia tan; banghangziam cile ka neisa keam hi nawn ngawl tu ni hi, ci hi. 3 Tasiaciang in neisa keam pa in, ka topa in ka nasep pan hong tawlungasak tu a hi ciang in, bang vawt tu khi ziam? lo le ka tho thei bua a; khutdaw ngen tu le ka maizum hi. 4 Neisa keam dinmun pan hong tawlungasak ciang in, amate inn ah hong san thei natu in ka vawt tu ka he hi, ci hi. 5 Tua ahikom a topa kung ah leiba nei te theampo sam a, a masabel pa kung ah, ka topa tung bangza ba ni ziam? ci hi. 6 Tua pa in, sathau pheal zakhat, ci hi. Taciang neisa keam pa in, na sazian la tan a, a manlang in to in, taciang pheal sawm nga ci at in, ci hi. 7 A dang khat kung ah, nang e, bangza ba ni ziam? ci hi. Ama in, zungtang hui ip zakhat, ci hi. Taciang neisa keam pa in, na sazian la tan a, ip sawm liat ci at in, ci hi. 8 Hi a thuman ngawl neisa keampa in thimtheltak in a vawt nate a topa in pok hi: banghangziam cile, leitung mihiung te sia amate hun sung, khuavak tate sang in lupil zaw uh hi. (aiōn g165) 9 Keima in kong ci hi, note hileitung pan na pusua uh ciang in tawntung omna biakbuk sung ah hong sang tu na nei thei natu uh in, leitung sum le pai taw ngualtam vawt vun. (aiōnios g166) 10 A tawmno ah a thuman peuma a tampi ah zong thuman hi: A tawmno ah a thuman ngawl peuma a tampi tung ah zong thuman ngawl hi. 11 Tua ahikom a kip ngawl neisa tung ah thuman ngawl na hi uh le, a kua in hauna tatak hong ap ngam tu ziam? 12 Ngual dang neisa

te mai ah noma le noma ki thutangsak nu hi; ahihang Pathian in na thinsung uh hong he hi: banghangziam hong thet dong thukham le kamsang thu te om hi: tua hun pan kipan Pathian kumpingam thu pualak uh a, mi theampo phul in tum uh hi. 17 Thukham sung ah a nobel a bawk no khat sang in, van le lei a bo tu ol zaw lai hi. 18 A kuamapo a zi khul a, zi dang a nei sia, palngul mawna vawt a hihi: taciang a pasal in a khul numei a tenpui sia zong palngul mawna vawt ma a hihi. 19 Mi hau khat om a, puan sannum le puan neamno a pha mama sil in, nisim nuamsa in nungta hi: 20 Taciang a pumpi tung theampo meima taw a dim, Lazarus a kici khutdaw ngen khat om a, mi hau pa kongbiang ah ngual in koi hi. 21 Mihaupa sabuai pan a tak anneng te ne nuam in om a, ui hongpai in a meima te liasak hi. 22 Khutdaw ngen pa thi a, vantung mite in Abraham kang sung ah paipui hi: taciang, mihaupa zong thi a, phum hi; 23 Taciang a ngim thuak na hell sung pan a tungsang a et ciang in, a khuala mama na ah Abraham mu hi, taciang a kangsung ah Lazarus om hi. (Hades g86) 24 Mihaupa au in, ka pa Abraham awng, hong hesuak kapo in, hi meikuang sung ah ngim na thuak kahikom Lazarus in a khutzung dawn tuisung ah papsuk in, ka lei hong votsak natu in sawl in, ci hi. 25 Ahihang Abraham in, ka tapa awng, na nuntaksung a pha theampo sang zo ni hi, tabangma in Lazarus sia a pha ngawl teng sang hi: ahizong tu in ama sia henepna nga zo a, nang na hile ngimna na thuak hi, ci phawk in. 26 Hiteng theampo bek domngaw, kote le nangma ki laklaw ah luamthukpi om hi: tua ahikom hi mun pan in na kung ah ki pai thei ngawl a, nangma kung pan zong ko kung ki pai thei ngawl hi, ci hi. 27 Tasiaciang in mihaupa in, tua a hi ciang, ka pa Abraham awng, Lazarus sia ka pa inn ah paisak tu in hong ngen khi hi: 28 Banghangziam cile, suapui nga nei lai khi hi; hi ngimna sung ah hong thet ngawl natu uh in Lazarus in amate tung ah tettipang tahlen, ci hi. 29 Abraham in, amate in Moses le kamsang te nei hi; tuate thu ngai tahlen, ci hi. 30 Taciang in mihaupa in, hi ngawl

hi, ka pa Abraham awng: mithi te sung pan in khat sia mit taw mu thei in hong theng ngawl tu hi: 21 Hi amate kung ah pai a hile, amate ki sikkik tu uh hi, ci mun ah en vun! a hibale, zesung ah en vun! ci in hi. 31 Abraham in ama kung ah, Moses le kamsang te kuama in hong ci ngawl tu hi, banghangziam cile, en thu a ngai nuam bua a hile, khatpo thina pan a thokik vun, Pathian kumpingam sia note sung ah om hi, ci hial zong in ngai nuam tuan ngawl tu uh hi, ci hi.

17 Jesus in a nungzui te tung ah, Mawna sung ah puk le khial thak ngawl tu sia suak thei ngawl hi: ahihang tabang a thengsak sia a mailam bing hi! 2 Patang no khat khialsak tu sang in, a ngawng ah an ngoaina suang khit in, tuipi sung ah ki khiasuk le, ama atu in phazaw hi. 3 Noma le noma kidawm vun: na suapui pa sia na tung ah hong khial le, tei in; a ki sikkik a hile, maisak in. 4 Na tung ah ni khat sung sali vei dong hong khial a, na tung ah sali vei dong hongpai in, kisik khi hi, hong cile, maisak in, ci hi. 5 Sawltakte in, Topa tung ah, ka upna uh hong khangsak tan, ci uh hi. 6 Taciang Topa in, Note in ankamci sia upna nei le uh te, hi theikung mun ah, na bul pan kilong in, tuipi sung ah ki phut in; ci le uh te, na thu hong ni tu hi. 7 Ahihang note sung ah khatpo in, lo tho, a hibale tuicing naseam khat nei in, tua naseampa lo pan hong cia pociang, pai in a, anne tu in to in, ci a kua in ci tu nu ziam? 8 Ka an neak tu hong vawtkholsak tan a, an hong thuk tan, ka neak ka dawn man dong hong ngak tan, tua zawkciang in ne in a, dawn kik in; ci tu hi ngawl ziam01? 9 Naseam pa in thupiak teng a vawt siat zawkciang a topa in lungdam a ko tu ziam? Ko tu um ngawl khi hi. 10 Tabangma in, note zong thupiak theambo na vawt siat zawk uh ciang, kote sia phattuam na nei ngawl naseam te ka hi uh hi, ka sep tu nasep a seam bekma khu hi, ci tavun, ci hi. 11 Jesus Jerusalem a pai ciang in Samaria le Galilee ngamngi tawn in pai hi. 12 Khua khat sung ah a tum uh ciang in, miphak sawm te taw kisi a, khuala na ah ding in: 13 Jesus, Topa awng, hong hesuak tan, ci in a nging tatak in au uh hi. 14 Jesus in amate a mu ciang in, Pai tavun a, thiampi te kung ah noma le noma ki lak tavun, ci hi. Amate a pai uh laitak in, a vekpi in thiangtho siat uh hi. 15 Amate sung pan khat in damzo khi hi, ci a mu ciang in, heakkik a, aw ngingtak taw Pathian pok hi, 16 Taciang Jesus peang ah bok a, lungdam ko hi: ama sia Samaria mi a hihi. 17 Jesus in, Mihing sawm ka thiangsak hi ngawl ziam? Ahihang a dang kua te, koisung ah om ziam? 18 Hi ngamdang mi simngawl Pathian pok tu in a heakkik mu ngawl khi hi, ci hi. 19 Taciang in Jesus in, Tho in a, pai in: na upna in hong damsak zo hi, ci hi. 20 Pharisee te in, Pathian kumpingam sia banghun ciang hong theng tu ziam? Iamsak tu kha hi, tabang hibale hongpai tawntung tu ci in Jesus dong uh hi, Jesus in, Pathian kumpingam

sia, nikhat sung bek zong na mu nop mama uh hun hong theng tu hi, ahihang mu tha ngawl tu nu hi. 23 Note tung ah, hi mun ah en vun; a hibale, zesung ah en vun, hong ci tu uh hi: tabang te nung pan zui tha heak vun. 24 Banghangziam cile, khualeng sia, van mong khat pan mong khat dong a tang bang in, mihing Tapa ni zong tabangma hi tu hi. 25 Ahizong a masabel in ama in nasiatak thuak tu a, tu hun mihing te in nial tu uh hi. 26 Noah hunlai bangma in mihing Tapa hun ciang zong tabangma hi tu hi. 27 Noah tembau sung tum a, tuiliim in mi theambo a bocip siat dong, amate ne le dawn, mopui mothia in om tek uh hi. 28 Tasia bangma in Lot hun lai zong amate ne le dawn, van zuak, thingkung cing le inn sa in om tek uh hi; 29 Ahihang Lot sia Sodom khua pan a pusua ni ciang in, van pan mei le kat sia ngua bang in zu a, a vekpi in susia siat hi. 30 Mihing Tapa hong ki pualak ni ciang zong tabangma hi tu hi. 31 Tua ni ciang in, innkhum tung a om te, innsung ah van la tu in tuaksuk nawn heak hen: lo ah a omte zong inn ah ciakik nawn heak hen. 32 Lot i zi na phawk tavun. 33 A kuamapo ama nuntakna a hung nuam peuma a nuntakna sum tu hi; a kuamapo a ma nuntakna a sum peuma nuntakna nga tu hi. 34 Keima in kong ci hi, tua ni zan ciang lupna khat tung ah mi ni lumkhawm tu hi; khat ki la tu a, khat ki nusia tu hi. 35 Numei ni an ngoai khawm tu hi; khat ki la tu a, khat ki nusia tu hi. 36 Pasal ni lo sung ah na seam khawm tu hi; khat kila tu a, khat ki nusia tu hi, ci hi. 37 Ama te in, Topa, koisung hi tu ziam? ci in dong uh hi, Jesus in amate tung ah, Mithi luang om na mun theambo ah vaciik te ki kaikhawm tu hi, ci in zo kik hi.

18 Tua zawkciang Jesu in a nungzui te tung ah thinkiam ngawl a, a thunget tawntung natu a hilna in thusontena te son hi; 2 Khuapi khat sung ah Pathian a lau ngawl, kuama zong a khual ngawl, thukhenpa khat om hi: 3 Tua khuapi sung ah meingong khat om hi; thukhen pa kung ah pai a, ka ngal pa phu hong lamsak tan, ci hi. 4 Thukhenpa in mihing zong kuama khual tuan ngawl ka hi hang; 5 Hi meingong nu in hong nawngkaisak ahikom, phu kumpingam sia banghun ciang hong theng tu ziam? Iamsak tu kha hi, tabang hibale hongpai tawntung tu a, hong nawngkaisak tawntung tu hi, ci ngaisun hi. 6

Topa in, A man ngawl thukhenpa son na ngai vun. 7 uk khat phin bilvang sung a tum tu ol zaw hi, ci hi. Ama sia haisang napi, Pathian in a tealsa te, sun le 26 Tua thu a zate in, kua peuma ngupna nga thei tu zan in Ama kung ah a au te phu lamsak ngawl in ziam? ci uh hi. 27 Jesus in, Mihing te taw a piang om tu ziam? 8 Keima in kong ci hi, a manlangtak in thei ngawl te sia, Pathian taw piang thei siat hi, ci phulamsak tu hi. Ahihang mihing Tapa hongpai ciang hi. 28 Tua zawkciang in Peter in, en in, ka neisa uh in, hi leitung ah upna a mu tu ziam? ci hi. 9 Jesus in, theampo nusia in hong zui khu hi, ci hi. 29 Taciang mipha khi hi, ci amate le amate ki muang mama a, Jesus in amate tung ah, A man tatak kong ci ciang, ngualdang a thusimngawl te kung ah hi sontena son Pathian kumpingam atu in, a inn, a nu le a pa, a hi: 10 Mihing ni thungen tu in biakinn ah pai uh hi; suapui, a zi, a hibale a tate a nusia peuma, 30 Tu khat sia Pharisee hi a, a dang khat sia siadong a hihi. 11 Pharisee pa hong ding to a, Pathian awng, keima sia phalak te, thuman ngawl te, palngul mawna vawt te, a hibale siadong pa bang ka hi ngawl man in ka lungdam hi. 12 Nipi khat sung ni vei antang khi hi, ka vun, Jerusalem ah i pai hi, kamsang te in mihing Tapa neisa theampo sung pan se sawm sua se khat pia thu a atkholsa thu theampo tangtung tu hi. 32 Gentile khi hi, ci in thungen hi. 13 Taciang siadongpa sia, a te khutsung ah ap tu a, selno na zong thuak tu hi, khuala na ah ding a, van lam zong en ngam ngawl in, vawtsiatna zong thuak tu a, cil zong phi tu uh hi: 33 a awm tum in, maw Pathian awng kei mawneipa tung Amate in vel tu a, that tu uh hi: taciang ni thum ni ah hesuakna hong nei po tan, ci hi. 14 Keima in kong ciang tho kik tu hi, ci hi. 34 Amate in hi thu khat zong ci hi, hisia pa sia a dang khat sia sang in thutang a tel bua uh hi: hi a son te sia amate kung pan ki suana nga zaw a, a inn ah cia hi: banghangziam cile phualseal hi, tua ahikom Jesus i son thu te khat zong ama le ama a ki lamsang peuma khaiksuk na thuak a tel bua uh hi. 35 Jesus Jericho nai na hong thet tu a, ama le ama a ki niamkhiak peuma ki lamsang tu ciang in, mittaw khat lamhui ah khutdaw ngen in to hi: hi. 15 Amate in patang te a thamsak tu a dei uh hu in, 36 Mihonpi in a kantan tuh a zak ciang in, bang thu Jesus kung ah paipui uh hi: tua thu a nungzui te in a ziam, ci in dong hi. 37 Amate in, Nazareth mi Jesus in mu uh ciang in amate tei uh hi. 16 Ahihang Jesus hong kantan hi, ci uh hi. 38 Taciang ama in, Jesus, in, patang te ama kung ah sam a, Patangte ka kung nang David Tapa awng, hong hesuak ka po in, ci au ah hongpai taken, khak heak vun: banghangziam hi. 39 A mai a pai te in a om khirkhup natu in tei hi: cile Pathian kumpingam sia hibang te atu a hihi. 17 ahihang, nang David Tapa awng, hong hesuak ka po A man tatak kong ci ciang, a kuamapo in Pathian in, ci a nasia seseam in au hi. 40 Taciang Jesus ding kumpingam sia patangno te bang in a sang thei ngawl a, a kung ah paipui tu in thupia hi: a nai ah hongpai peuma tua kumpingam sung ah tum thei ngawl tu uh hi, ci hi. 18 Lampui khat in Jesus kung ah, Sya pha awng, tawntung nuntakna ka nga thei natu in bang vawt tu khi ziam? ci in dong hi. (aiōnios g166) 19 Jesus in, Banghang in pha hong ci ni ziam? Pathian a, Jesus zui in Pathian min pok hi: taciang a mu te khatbek simngawl mipha dang kuama om ngawl hi. theampo in Pathian minthang pok uh hi.

20 Thupiakte na he hi, palngul mawna vawt heak in, tualthat heak in, nguta heak in, a man ngawl tetti son heak in, na pa le na nu zakta in, ci hi. 21 Tua tangval pa in, hite theampo sia ka nolai pan ma in ka zui sa hi zo hi, ci hi. 22 Hi thu te Jesus in a zak ciang in, a kung ah, Na khat na kisam lai hi: na neisa theampo zuak in a, mizawng te hawmsak in, tua hile vantung ngam ah nei le lam na nei tu hi: taciang hongpai tan a, hong zui tan, ci hi. 23 Hi thu a zak ciang in khuangai mama hi: banghangziam cile ama sia mihau mama a hihi. 24 Jesus in a khuangai mama a mu ciang in, Mihau te Pathian kumpingam sung a tum tu bangza in haksa ziam! 25 Banghangziam cile mihau khat Pathian kumpingam sung a tum tu sang in, kala-

19 Jesus Jericho khua sung ah tum in kantan hi. 2 Taciang en vun, siadong te lampui Zacchaeus a kici khat om a, ama sia hau mama hi. 3 Jesus sia a kua ziam, ci mu nuam in zong napi; mihing tamlei bek dom ngawl ama sia a tuntom ahikom mu thei ngawl hi. 4 Taciang mipi te mai ah tai a, Jesus mu thei tu in theikung tung ah ka to hi: banghangziam cile tua lampi ah Jesus hongpai hi. 5 Tua mun ah Jesus a thet ciang in, a tung ento a, Zacchaeus mu hi, taciang ama tung ah, Zacchaeus, manlang tak in tuaksuk in; banghangziam cile tuni na inn ah hong tam tu khi hi, ci hi. 6 Zacchaeus manlangtak in hong tuaksuk a, lungdamtak in Jesus a sang hi. 7 Tua thu amate in a

heak uh ciang in, a vekpi in phun uh a, hisia pa sia dei ngawl hibang ka ngalte ka kung ah hong paipui mawnei pa inn ah leangna hi tu in pai hi, ci tek uh hi. tavun a, ka mai ah that vun, ci in Topa in ci hi. **28** Hi **8** Tasiaciang Zacchaeus ding a, Topa kung ah, en in, thu te a son zawkciang in, Jesus sia a nungzui te Topa awng, ka neisa a lang sia mizawng te pia khi hi; mai pan in Jerusalem ah pai hi. **29** Olive mual ah a taciang khatpo tung pan in na khatpo a man ngawl in om Bethphage le Bethany khua nai a thet ciang in, a mawsiatna taw ka laksak a hile, a se li in lokik khi nungzui ni sawl a, **30** Na mai ah a om khua ah pai hi, ci hi. **9** Jesus in ama tung ah, Tuni hi inn sung tavun a; kuama to ngei ngawl lai laa no khat a ki khit ah ngupna theng hi, banghangziam cile ama zong mu tu nu hi: sut vun a, hi mun ah hong paipui tavun. Abraham tapa a hihi. **10** Banghangziam cile mihing **31** Khat po in, banghang sut nu ziam? ci hong dong le, Tapa sia a bo te zong tu le ngum tu in hongpai hi, ci Topa in tulmaw hi, ci vun, ci hi. **32** A sawl te pai uh a, hi. **11** Amate in hi thu te a zak ciang in, sontena khat Jesus in amate tung ah a sonkhol bang in mu uh hi. son thua hi, banghangziam cile ama sia Jerusalem **33** Laano a sut uh laitak in, a neite in amate tung ah, nai zo a, mite in Pathian kumpingam sia thakhathtu banghang laano sut nu ziam? ci hi. **34** Amate in, Topa in hong ki lang tu hi zo hi, ci ngaisun uh hi. **12** Tua in tulmaw hi, ci uh hi. **35** Taciang Jesus kung ah hong ahikom hibang in ci hi, Ulian khat sia kumpipa ukna paipui uh a: laano tung ah puan pha in, Jesus suanto ngam a san zawkciang in hong ciakik tu in, ngam uh hi. **36** Jesus a pai kawm in, lampi ah puan te pha khuala mama ah khualhaw hi. **13** A vai din ma in a uh hi. **37** Olive mualtung pan tuaksuk natu a nai ciang naseam te sawm sam a, dangka mina khattek ap hi, in, nungzui mihonpi theampo in a vanglian nasep taciang, hisia taw kong thetkik mateng summet vawt te mu uh ahikom, aw ngingtak taw lungdamtak in tavun, ci hi. **14** Ahihang a ngamsung mihing tein tua Pathian pok uh a; **38** Topa min taw hongpai Kumpipa ulian pa ensan uh ahikom, hisia pa sia kote hong uk thuphatoai taken: vantung ah nopna om taken a, a tu in dei ngawl khu hi, ci in a nung pan thu vaitha sangbel na mun ah vangletna om taken, ci in au tek uh hi. **15** Tuapa in kumpi ukna za a nga zawkciang uh hi. **39** Mihonpi sung a om Pharisee te in Jesus hong ciakik a, sum a piak a naseam te khatsim in a kung ah, Syapa awng, na nungzui te tei in, ci uh hi. summet vawt na uh pan a met bangza nga, ci he **40** Jesus in, Keima in kong ci hi, hi te om khipkhep a nuam in a kung ah sam tu in thupia hi. **16** A masabel hile suangtum te thakhathtu in au tu hi, ci in zo kik hi. in khat hongpai a, Topa awng, dangka mina khat **41** Jerusalem nai na hong thet ciang in, tua khuapi en pan in sawm a met nga khi hi, ci hi. **17** Topa in ama in, kap a, **42** Thinnuam inna om thei natu, tuni in bang tung ah, pha hi, nang, naseam pha: a no mama na kisam ziam ci in he thei thong le te maw! Ahizong tung ah muantak nahikom in khuapi sawm tung ah tua thu mu thei ngawl ni hi! **43** Banghangziam cile thuneina nei tan, ci hi. **18** A nina pa hongpai a, Topa, na ngal te in na kimkot pan in phunglecian bang in dangka mina khat pan in nga a met nga khi hi, ci hi. hong kimum uh a, kingli pan in hong pang uh hi, **44** **19** Taciang Topa in ama tung ah, nang zong khuapi Taciang nangma le na tate sia leizul in hong mon siat nga tung ah thuneina nei tan, ci hi. **20** A dang khat tu hi; taciang suangtum khat le khat a ki thuap in khe hongpai a, en in, ziaksung ah na dangka mina, dial no ngawl tu hi; banghangziam cile nangma hong ve tu taw tun in koi khi hi: **21** Banghangziam cile nangma hun na heak ngawl hang a hihi, ci hi. **45** Jesus biakkinn sia a sonhak mama mihing na hi man in hong lau khi sun ah tum a, vanzuak te le van lei te nawtkeak siat hi: na koi ngawl pi na la a, na poai ngawl pi zong na hi; **46** Amate tung ah, Ka inn sia thungetna mun kici at hi, ci hi. **22** Taciang in a Topa in, nang naseam tu hi: ci ki at hi, ahihang note in nguta phalak te kua pha ngawl, nangma kampau pan in thu hong khen na suaksak uh hi, ci hi. **47** Taciang Jesus in biakkinn tu khi hi. Mihing sonhak ka hi na he a, ka koi ngawl sung ah nisim in thuhil hi. Ahihang thiampi lian te, na pan la in, ka poai ngawlpi zong at, ci nong he le: thukhamhil te le upa te in Jesus that tu in zong uh hi, **23** Banghang in ka sum dangka inn ah koi ngawl ni **48** Ahihang thalup thei natu lampi a mu bua uh hi: ziam, koi a hile te kong thet ciang a sum teng a met banghangziam cile mi theampo in a thuhil na phatak taw nga tu hi ngawl khi ziam? ci hi. **24** Taciang a hui in ngai tek uh hi.

ah a ding te kung ah, a tung pan in dangka mina sia **20** Ni khat Jesus biakkinn sung ah mipi te thuhil in la vun a, dangka mina sawm a neipa pia vun, ci hi. lungdamna thu a son laitak, thiampi lian te le **25** Ahihang amate in Topa awng, ama in dangka mina sawm nei zo hi, ci uh hi. **26** Note tung ah kong ci hi, a neite ki pia thua tu a, a nei ngawl te a neisun po banghangziam cile mi theampo in a thuhil na phatak zong ki laksak belap lai tu hi. **27** Ahihang ka ukna a in ngai tek uh hi.

ziam? ci uh hi. 3 Jesus in zo kik a, Kei zong thu khat lak tavun. A kua i lim le ceptena ziam? ci hi. Amate in hong dong tu khi hi; hong zo tavun: 4 Tuiphumpa Caesar lim le ceptena hi, ci in zo uh hi. 25 Taciang John sia, van pan ziam maw, mihing te kung pan Jesus in amate tung ah, Caesar neisa te Caesar pia ziam? ci hi. 5 Amate ngaisun khawm tek uh a, van vun a, Pathian neisa te Pathian pia vun, ci hi. 26 Mipi pan hi; ci leang, ama in, banghang um ngawl nu te mai ah a kammal te pan in a man thei bua uh hi: ziam? hong ci tu. 6 A hi tazong, mihing te kung pan a zo kik nate lAMDANGSA uh a, huthe ngawl in om hi; ci leang zong, mihing te in suangtum taw hong sep tek uh hi. 27 Thawkikna a nial Sadducee pawlkhat te tu hi: banghangziam cile amate in John sia kamsang Jesus kung ah hongpai uh a, 28 Sya awng, mi khatpo hi, ci um uh hi. 7 Taciang amate in, koisung pan, ci sia ta nei ngawl in a thi le, a ci mit ngawl natu in a hong son thei ngawl khu hi, ci in zo uh hi. 8 Jesus nau in a mo tenpui taken, ci Moses in at hi. 29 Tua in amate tung ah, Kei zong hi te bang thuneina taw ahikom u nau sali om uh hi: a lianbel sia in zi nei a, ta vawt, ci sia hong son ngawl tu khi hi, ci hi. 9 Tua nei ngawl in thi hi. 30 A ni na pa in tua nu tenpui a, ta zawkciang Jesus in mipy te hi sontena son hi; Mi khat nei ngawl ma in thi hi. 31 A thum na pa zong in tua in sapit huan sung ah sapit suan a, huan naseam nu tenpui hi; tabangma in a sali in tenpui uh a, ta te thosak hi, taciang ama sia a ngei mama om tu in nei ngawl in thi siat uh hi. 32 A khakbel ciang tua nu khual khuala ah haw hi. 10 A hun a cin ciang in, huan zong thi hi. 33 Tua ahikom hawkik na ni ciang tua nu naseam te in sapit huan sung ah a nga te a piak tu sia a kua bel i zi hi tu ziam? banghangziam cile a sali in, a naseam khat sawl hi: ahihang huan naseam te in tenpui hi, ci in dong uh hi. 34 Jesus in amate tung in a naseam pa sia vel in, a khut hawm taw tha kik hi. 11 Taciang naseam dang khat sawl kik leleau a, tua in ah, Hi leitung mite kipui uh a, nupa tu in ki pia uh hi: (aiōn g165) 35 Ahihang tua leitang lua tu kilawm ci in pa zong vel leleau hi, taciang maizumhuai tak in koi ngaisut te le thina pan a thokik te sia kipui le nupa tu in ki piak om nawn ngawl tu hi. (aiōn g165) 36 Amate uh a, khut hawm mataw tha kik hi. 12 A thum na sawl sia thi thei nawn ngawl tu uh hi: banghangziam cile sang ah nawt uh hi. 13 Tua zawkciang in sapit huan amate sia vantungmi te bang hi tu uh a, hawkikna i nei pa in, bangbang hi tu khi ziam? Ka it ka tapa sawl tate a hi uh man in Pathian i tate a hihi. 37 Tu in mithi a hileng, amate in a mu uh ciang zakta tu uh hi, ci te thokik hi, ci Moses zong in lophung sung ah topa, hi. 14 Ahihang huan naseam te in a mu uh ciang in, Abraham Pathian, Isaac Pathian le Jacob Pathian, a kikum uh a, hi sia pa sia a ngamhlua tu pa hi: pai sap ciang in mu hi. 38 Banghangziam cile Pathian tavun, that tawng, taciang a ngamh teng i lua tu hi, sia mithi te Pathian hi ngawl hi, ahihang a nungta ci uh hi. 15 Taciang amate in sapit huan puasang te i Pathian a hihi: banghangziam cile mi theampo ah pusuapui in that uh hi. Tua ahikom huan neipa in ama sung ah a nungta te vive a hihi, ci in zo kik amate tung ah bang vawt tu ziam? 16 Ama hongpai hi. 39 Thukhamhil pawlkhat te in, Syapa awng, na tu a hi teng that in a sapit huan sia ngual dang pia tu pau na pha mama hi, ci tek uh hi. 40 Tua zawkciang hi, ci hi. 17 Jesus in amate en a, Innsa te i a nil uh amate in thudong ngam nawn ngawl hi. 41 Jesus in suangtum sia innkuhambul hong suak hi, ci a ki atkhola amate tung ah, Bangbang in mihing te in Christ sia thu sia bang ziam? 18 A kuamapo hi suang tung ah a David tapa hi, ci thei uh ziam? 42 David ama mama tak peuma tal tu hi, ahizong hi suang a takna te sia in Psalm labu sung ah, Topa in ka Topa tung ah, 43 a vui in ki ngoai siat tu hi, ci hi. 19 Tua hun laitak Na ngalte na peang koi na in na vawt mateng, ka in thiampi lian te le thukhamhil te in Jesus mat tu in ziatsang ah to in. 44 Tua ahikom David in Topa, ci zong hi; banghangziam cile hi thu sontena sia amate in sam hi, bangbang in a tapa hi thei tu ziam? ci hi. langpan in kampau hi, ci he uh hi, taciang amate in 45 Tua zawkciang in thu ngai te theampo i zak in a mipy te lau hi. 20 Amate in Jesus pang uh a, thukan nungzui te tung ah, 46 Thuakhamhil te kidawm vun, te paisak uh hi, tua thukan te sia miphap bang in ki amate sia puan tualpi sil in vak nuam uh a, sumbuk hitheamsak a, ama kammal pan in mat tu le ngam uk te ah paupuina, synagogue sung ah tokhum sangbel za nei ulian te ap tu in sawm uh hi. 21 Thukan te in, te le poai mun ah a inndoi lianbel te dei uh hi; 47 Syapa awng, a man tatak in hil le kampau ci kong he Amate in meingong te inn suttol uh a, ngual mu tu uh hi, kuama doidan zong nei ngawl ni hi, Pathian i in thu sau tatak ngen uh hi: tabang te in a lianzaw lampi sia a mantak in na hil hi: 22 Caesar shia pia tu danpiak na thuak tu uh hi, ci hi.

khu ziam maw, pia ngawl tu khu ziam? ci in dong uh. 23 Ahihang Jesus in amate thin kukal na he a, 21 Jesus khuadak a, sumkholna sung ah mihau te i Banghang hong ze-et nu ziam? 24 Sum tang hong sumpi khaik mu hi. 2 Taciang a zawng meingong

nu khat i dangka san pia ni a khiak zong mu hi. 3 te tung ah Pathian thin-ukna theng tu hi. 24 Amate Jesus in, A tatak kong ci ciang, hi a zawng meingong namsau taw puk tu uh a, ngam theampo ah sal in nu in ngualdang theampo sang in a tamzaw khia hi: ki kai tu hi: Jerusalem sia Gentile te hun a bo dong 4 Banghangziam cile midang te sia a dimlet a nei Gentile te in sik tu uh hi. 25 Ni le tha le aksite tung ah uh sung pan in Pathian atu a piak uh teng khia hi: musakna te hong om tu a; leitung minam theampo ahihang hi meingong nu sia zawng hi napi, a nuntak tung ah thiinngimma le dipkuatna hong theng tu hi; natu in a nei theampo khia hi, ci hi. 5 Mi pawlkhat te tuipi le tuihual te hawk tu hi; 26 Leitung ah a theng tu in biakinn sia suangtum hoi mama te le a kipia van te te en in mihing te thin sia lau na hang in but thi in puk taw a kizep nathu a son uh ciang in, 6 Hi na mu uh tu uh hi: banghangziam cile vantung vangletna te ki nate, kuama in vawk ngawl napi, suangtum khat le thiing tu hi. 27 Tua zawkciang in mihing Tapa sia mei khat a ki thuap nawn ngawl hun hong theng tu hi, ci tung pan in vangletna le minthanna lianpi taw hongpai hi. 7 Amate in Jesus kung ah, Syapa awng, hibang te amate in mu tu uh hi. 28 Hibang te hong thet kipat banghun ciang piang tu ziam? hibang te hong pian tu ciang in, dak in na lu tung vun; banghangziam cile ciang in bangbang musakna om tu ziam? ci in dong note i ngupkhiatna ni hong nai zo hi, ci hi. 29 Jesus uh hi. 8 Jesus in, Ngual i theam na hi ngawl natu uh in amate tung ah sotena khat son hi; Theikung le in kidawm vun: banghangziam cile mi tampi te keima thingkung theampo en vun; 30 A te no meang hong min taw hongpai tu uh a, keima in Christ ka hihi; a hun sua ciang in khuakkhal hun hong nai zo hi, ci mu in na hong nai zo hi, ci tu uh hi: hi kamale amate zui heak he uh hi. 31 Tasia bangma in, hibang te hong thet na vun. 9 Ahihang ngal ki do na le tualngal thu te na zak mu uh ciang in, Pathian kumpingam hong nai zo hi, uh ciang in lau heak vun: banghangziam cile hibang ci he tavun. 32 A man tatak kong ci ciang, hi thu te te hong piang masa hamtang tu hi; ahizong a tawpna theampo a tangtut mateng, hi minam bothong ngawl hong theng paig ngawl lai tu hi, ci hi. 10 Tua zawkciang tu hi. 33 Van le lei bo tu hi: ahihang ka kammal te amate tung ah, Minam khat le namkhat, kumpi ngam bo ngawl tu hi. 34 Note ki nging in om vun, a valkai khat le khat ki langpan tu hi: 11 Mun tatuam te ah a neak le dawn hu in thiinngimma le zu kham buaina, nasia mama zinling tu a, kial le pul te hong tung tu leitung nuntakna atu thintoi in na om uh le, tua ni hi; vantung ah a kimu thei a lauhuai te le musakna sia muanmawkgawh het laitak in note tung ah hong tatuam te hong om tu hi. 12 Ahizong hite theampo a theng tu hi. 35 Banghangziam cile leitung mi theampo pian ma in, amate in hong man tu uh a, hong yawtsia tung ah thangawk bang in hong theng tu hi. 36 Tua in synagogue le thonginn ah hong ap tu uh hi, keima ahikom note in ngak nginge vun, hong theng tu na min hang in kumpi te le ngam uk te mai ah hong then theampo pan a suakta tu a kilawm tu le mihing Tapa tu uh hi. 13 Tasia sia note atu tettipan na hong suak tu mai ah ding tu in thungen tawntung vun, ci hi. 37 hi. 14 Tua ahikom note i thin sung ah, bangbang in zo Jesus sia sun ciang in biakinn sung ah thuhil hi; zan tu, ci ngaisun khol heak vun: 15 Banghangziam cile na ngalte theampo i hong nial zawk ngawl tu le hong ciang in a puasang pusuak a, Olive mual tung ah nglak hi. 38 Mi theampo zingtung in a thuhil na ngai naul zawk ngawl tu in pau thiam nale ciimna kong pia mai in biakinn ah ama kung hongpai uh hi.

22 Paisanpoai a kici, tol saw ngawl anluum poai hong nai zo hi. 2 Thiampi lian te le thukhamhil te in Jesus bangbang in that thei tu ci in zong uh hi; banghangziam cile amate in mipi te lau uh hi. 3 Tua zawkciang in nungzui sawmleli sung a ki hel Iscariot a kici Judas sung ah Satan tum hi. 4 Taciang Judah paikhia a, thiampi lian te le biakinn cing upa te law Jesus bangbang in amate tung ah zuak thei tu, ci kikum uh hi. 5 Amate lungdam mama uh a, dangka piak tu in lungkim uh hi. 6 Taciang Judas in hunpha zong a, mipi te om ngawl laitak in amate tung ah zuak tu in kiciam hi. 7 Tol saw ngawl anluum poai ni in paisanpoai atu tuu no ngaw tu hun hong theng hi. 8 Taciang Jesus in Peter le John te sawl a, Pai tavun a, paisanpoai an neak khop natu vawtkhol tavun, ci hi.

9 Amate in koisung ah vawtkhol tu in dei ni ziam? ci kheap bang in hong kheap nuam hi: **32** Ahihang na uh hi. **10** Taciang Jesus in amate tung ah, En vun, upna a puk ngawl natu in, thu hong ngetsak zo khi hi: khuasung na tum uh ciang in tubeal pua pasal khat taciang kei sang nong ki hei kik ciang in, na suapui te taw ki si tu nu hi; a tum na mun innsung ah zui tavun. tha na khohsak in, ci hi. **33** Peter in ama kung ah, **11** Taciang inn nei pa kung ah, Syapa in nangma kung Topa, nangma taw thonginn sung ahizong, thi khawm ah, ka nungzui te taw paisanpoai an ka neak natu uh tu ahizong ka ki nging zo hi, ci hi. **34** Jesus in, Peter inndoi koi sung ah om ziam? hong ci hi, na ci tavun. awng, hong ci khi hi, tu ni in, he ngawl khi hi, ci thum **12** Taciang ama in inn tung ah innsung van a cing in a vei dong nong nial mateng akkhuang ngawl tu hi, ci ki koi inndoi lian mama hong lak tu a, tuaksung mun hi. **35** Jesus in a nungzui te tung ah, Dangka bawm, ah vawtkhol tavun, ci hi. **13** Amate pai uh a, Jesus in thung le peangdap keng ngawl in kong paisak lai, na a sonkhol bang in mu uh hi: taciang paisanpoai atu kisapna uh a om ziam? ci hi. Amate in bangma ka vawtkhol uh hi. **14** A hun hong cin ciang in, Jesus sia kisam bua uh hi, ci uh hi. **36** Jesus in amate tung ah, a Sawltak sawmlieni te taw to khawm tek uh hi. **15** Ahizong tu in, dangka bawm a nei te in keng taken a, Taciang Jesus in amate tung ah, Hi paisanpoai sia Tasia bangma in thung zong keng taken: namsau a haksatna ka thuak ma in, note taw neakkhop tu ka uk nei ngawl te in, a puan tungsil zuak taken a, khat lei mama hi: **16** Banghangziam cile keima in kong ci hi, taken, **37** Banghangziam cile ama sia thukham paltan Pathian kumpingam sung ah a kicin mateng, hi sia te sung ah ki hei hi, ci a ki athkol sia keima tung ah ne nawn ngawl tu khi hi, ci hi. **17** Taciang Jesus in tangtung hamtang tu hi: banghangziam cile keima hai la a, lungdam a ko zawkciang, Hi sia la vun a taw kisai thu te a tawpna hong theng zo hi, ci in kong hawmtek vun: **18** Banghangziam cile keima in kong ci son hi, ci hi. **38** A nungzui te in, Topa, en in, ziak ah hi, Pathian kumpingam hong thet mateng, hi sapittui namsau ni om hi, ci uh hi. Ama in, Hisia pha zo hi, ci dawn kik nawn ngawl tu khi hi, ci hi. **19** Taciang Jesus hi. **39** Jesus pusuak a, a ngeina bang in Olive mual in anluum la a, lungdam a ko zawkciang, phel in ah pai hi; taciang a nungzui te in zong zui uh hi. **40** amate pia hi, Hisia in note atu in kong piak ka pumpi Tua mun a thet uh ciang in, amate tung ah, Ze-etna a hihi: keima nong phaw na in vawt tavun, ci hi. **20** Sung ah na tum thak ngawl natu uh in thungen vun, ci Tasia bangma in nitak an a neak zawk uh ciang hai hi. **41** A nungzui te taw muiden khat za a ki khuala na zong la a, Hi hai sia note atu in a luang ka thisan mun ah pai a, khupdin in thungen hi. **42** Pa awng, na sung ah thuciam thak a hihi. **21** A hizong en vun, deina a hile hi hai sia kei kung pan in hong khinsak keima hong leheakpa khut sia keima taw sabuai tung tan: ahihang keima deina bang hi ngawl in nangma ah om hi. **22** Ciangtan sa ombang in mihing Tapa deina bang hizaw taken, ci hi. **43** Taciang tua mun sia pai hamtang tu hi: ahizong mihing Tapa a leheak ah vantung pan in vantungmi khat hong kilang a, sia a mailam bing hi, ci hi. **23** Taciang in hibang a Jesus tha dimsak hi. **44** Thin ngimna lianpi taw nasia ngamta tu sia kua hitu ziam ci amate sung ah ki dong seseam in thungen hi: taciang a khua ulsa sia thisan uh hi. **24** A nungzui te sung ah, a lianbel tu in kua bang in lei ah tak hi. **45** A thungetna mun pan ding in kilawm tu ziam, ci ki nial na hong om hi. **25** Jesus in a nungzui te kung ah a pai ciang, khua ngai in a mut amate tung ah, Gentile kumpi te in mipi te sia to hi na uh mu hi. **46** Taciang amate tung ah, Banghang in taw uk uh a, amate tung ah thuneina a zang te sia, mu nu ziam? ze-etna sung ah na thet ngawl natu ngual hu te, kici hi. **26** Ahihang note tabang na hi uh in, tho vun a, thungen vun, ci hi. **47** Jesus a pau heak vun: note sung ah a lianbel sia a no zaw bang laitak in, en vun, mi honpi te mai ah Judas a kici, hi taken a; a thupi bel sia in, naseam khat bang in om nungzui sawmlieni sung pan khat in Jesus nam tu taken. **27** A kua lian zaw ziam, An ne tu in a to sia pa in hong neak hi. **48** Ahihang Jesus in ama kung ah, lianzaw ziam maw ankuang a lui pa lianzaw ziam? Judas, mihing Tapa sia nap na taw leheak ni ziam? ci A to sia pa lianzaw hi. Ahizong in note sung ah kei hi. **49** Jesus kung ah a omte in bang piang tu, ci a mu sia ankuang luipa bangin kong om hi. **28** Note in ze- uh ciang in, Topa, namsau taw ka vat tu uh ziam? etna ka thuak sung theampo ah nong ompui uh hi. ci uh hi. **50** Amate sung pan khat in thiampi sang i **29** Ka pa in kumpingam nasep hongpiak bangma in naseam pa ziatsang bil sattansak hi. **51** Jesus in, keima in note kong pia hi; **30** Ka kumpingam sung ah Tu za pha zo hi, ci a, a bil thamsak in damsak hi. ka sabuai pan dawn in na ne tu uh a, kumpi tokhum **52** Taciang Jesus in a kung hongpai thiampi lian te, tung ah to in Israel mi nam sawmlieni te thu na khen biakinn cing ulian te le, upa te tung ah, Note in nguta tu uh hi, ci hi. **31** Taciang Topa in, Simon, Simon, en man tu bang in, namsau le moltum te taw hongpai nu in, Satan in nangma hong nei nuam mama a, tang ziam? **53** Nizim in biakinn sung ah note taw ka om lai

in, hong man ngawl nu hi: ahihang hi thu sia note sung theamipo mipi te thuhil in hanthawn hi, ci uh i hun le khuamial i vangletna hi, ci hi. 54 Amate in hi. 6 Pilate in Galilee thu a zak ciang in, hisia pa sia Jesus man uh a, thiampi sang pa inn ah paipui uh Galilee mi a hi ziam, ci in dong hi. 7 Pilate in Jesus hi. Peter in a khuala pan in zui hi. 55 Leitual laizang sia Herod thuneina nuai ah om hi, ci a heak pociang, ah meiphual sep a, to tek uh hi, amate ki laklaw ah Herod kung ah puak hi, tua hun laitak in Herod sia Peter to hi. 56 Ahihang naseam numei khat in Peter Jerusalem ah a om laitak a hihi. 8 Herod in Jesus a mei hui ah a to a mu ciang in, sal tinten a, hi sia mu ciang in angtang mama hi: banghangziam cile pa zong Jesus taw om hi, ci hi. 57 Taciang Peter in Ama thu tampitak za zo a, a mu nop zawk ngei mama nial a, numei awng, Ama he ngawl khi hi, ci hi. 58 zo hi; taciang nalamdang a vawt te mu tu in ki lamen Tawmvei zawkciang a dang khat in Peter a mu ciang, hi. 9 Tua zawkciang in Herod in Jesus sia thu tam nangma zong amate sung ah kihel ni hi, ci hi. Taciang mama dong hi; ahihang Jesus in bangma a zo kik Peter in, pasal pa awng, kei hi ngawl khi hi, ci hi. 59 bua hi. 10 Thiampi lian te le thukhamhil te hong ding Nai khat bang zawkciang in, a dang khat in, a tatak uh a, Jesus nasiatak in mawsiat uh hi. 11 Herod le in hi sia pa zong Jesus taw om hi: banghangziam a ngalkap te in Jesus sia bangma thusimngawl in cile ama sia Galilee mi hi, ci in teltak in son hi. 60 nu-nau uh a, puan pha mama khat a silsak zawk Taciang Peter in, pasal pa awng, bang son ni ziam, ci uh ciang, Pilate kung ah puakkik uh hi. 12 Tua ni he ngawl khi hi, ci hi. Tua hun lian Peter a pau laitak tatak ma in Pilate le Herod te lawrtam suak uh hi: in ak khuang hi. 61 Taciang Topa hong ki hei a, Peter banghangziam cile tua masia amate ni ki langpan tan en hi. Taciang Peter in Topa i ama tung ah a son sa, uh hi. 13 Pilate in thiampi lian te, ngam uk te le mihon Ak khuan ma in thum vei nong nial tu hi, ci kammal te sam khawm in, 14 Amate tung ah, hisia pa sia mipi phawk kik hi. 62 Peter pusuak a, nasiatak in kap hi. te lampialsak hi, ci in ka kung ah hong paipui nu hi: 63 Jesus a man te in ama nu-nau in vel uh hi. 64 en vun, note i mai ah ka sittel zo a, na mawsiatna Taciang a mit puan taw tuamsak a, a mai pan vel hi, uh mawna khat zong mu ngawl khi hi: 15 Herod in taciang kua in hong vel ziam? kamsang bang in hong zong a mawna a mu ngawl hang in keikung ah hong son sin tan, ci uh hi. 65 Taciang ama selno na kam te puakkik hi: thi natu a kilawm mawna bangma om pau uh hi. 66 Khuavak pociang in, upa te, thiampi ngawl hi. 16 Tua ahikom thu ka hil tu a, tha kik tu sang te le thukhamhil te ki kaikhawm uh hi, taciang khi hi, ci hi. 17 Banghangziam cile paisanpoai ciang Jesus sia amate thu kikup na mun ah paipui uh a, 67 in ama in mihing khat papo suatak hamtang hi. 18 Nangma in Christ na hi ziam? hong son tan, ci uh Taciang amate theamipo sia thakhat thu in au uh a, hi. Taciang Jesus in amate tung ah, Kong son hang hisia pa that in a, Barabbas suaktasak in, ci uh hi: 19 hong um ngawl tu nu hi: 68 Taciang note thu kong Barabbas sia khuapi sung ah buaina le tual tha na dong zong, hong zo ngawl tu nu hi, taciang zong hang in thongtak a hihi. 20 Pilate in Jesus a suatak hong tha ngawl tu nu hi. 69 Tu zawkciang in mihing nop hang in, amate tung ah thu son kik hi. 21 Ahihang Tapa sia Pathian vangletna ziatsang ah to tu hi, ci amate au uh a, Ama thinglamte tung ah khai in, Ama hi. 70 Tua zawkciang amate theamipo in, nangma sia Pathian Tapa ni ziam? ci uh hi. Jesus in amate tung ah, Na son uh bang in ka hihi, ci hi. 71 Taciang amate in, bang tetti dang kul lai ziam? banghangziam cile thinglamte tung ah khai in, ci uh hi. 22 Pilate in a eima vateak in ama kam pan i za zo hi, ci uh hi.

23 Taciang mihonpi te hong ding uh a, Jesus sia Pilate kung ah paipui uh hi. 2 Amate in Jesus mawsiat kipan uh a, hi sia pa in i ngamsung i mipui te lampialsak hi, ci mu khu hi, Ama le Ama sia Christ Kumpipa khi hi, ci a, Caesar tung ah shia piak tu zong kham hi, ci uh hi. 3 Pilate in Judah Kumpipa na hi ziam? ci in dong hi. Jesus in, Nangma in ci ni hi, ci in zo hi. 4 Tasiaciang in Pilate in thiampi lian te le mipi te tung ah, hisia pa a maw na mu ngawl khi hi, ci hi. 5 Taciang amate in a nasia zaw in, hisia pa in Galilee pan kipan hi mun dong, Judah ngam

atu in kap zaw vun. 29 Banghangziam cile, en vun, a ciing te, nau a nei ngei ngawl sul le nau i tawp ngei ngawl noai te, thuphatoai a hihi, a kici tu nite hong theng tu hi. 30 Mual te tung ah, ko tung ah hong cim tavun; mualdung te tung ah kote hong huk tavun, ci tu uh hi. 31 Banghangziam cile, thingkung hing te tung nangawn ah hibang vawt a hile, thing ko te tung ah bang a vawt tu ziam? ci hi. 32 Taciang thi dan a ziat sang ah khat, a veisang ah khat, thinglamte tung ah khai uh hi. 34 Jesus in, Pa awng, amate maisak in; banghangziam cile, amate in bang ka vawt uh ci zong a he bua uh hi, ci hi. Taciang amate in a puan zong ai-san in hawm uh hi. 35 Mipi te in dinkhawl in en uh hi. Ngam uk te in, midang te ngum hi; Pathian i teal Christ a hile, ama le ama ki ngum taken, ci in selno uh hi. 36 Ngalkap te zong in, a kung ah hongpai in, sapittu hau pia hi. 37 Taciang Judah kumpipa na hile, nangma le nangma ki ngum in, ci uh hi. 38 Ama i tung ah, hisia in judah te kumpipa a hihi, ci in Greek, Latin le Hebrew lai taw in at uh hi. 39 Ama taw a ki khaikhawm thi dan piaktak khat in selno a, nangma sia Christ na hile, nangma le nangma ki ngum in a, kote zong hong ngum tan, ci hi. 40 Ahihang a dang khat sia in, nangma sia ama taw mawsiatna a kibang ci na musa hi napi, Pathian kita ngawl ni ziam? 41 Eite i hile i thuak tuma hi; banghangziam cile i ngamtatna bang in thaman a sang i hihi: ahihang hisia pa sia bangma khialna nei ngawl hi, ci in tei hi. 42 Taciang ama in Jesus kung ah, Topa awng, na kumpingam sung ah na tum ciang in hong phawk tan, ci hi. 43 Jesus in ama kung ah, A tatak in kong ci hi, tuni in keima taw paradise ah i om tu hi, ci hi. 44 Tua hun sia sun nai sawmleni pawl hi a, nitak nai thum ciang dong leitung theampo ah khuazing hi. 45 Taciang in ni zong mial a, biakinn sung ki doi na pu an sia a laizang pan ki zen hi. 46 Taciang in Jesus aw ngingtak in au a, Pa awng, ka tha na kutsung ah kong ap hi: ci hi, tabang a ci zawkciang thi hi. 47 Tua thu ngalkap mangpa in a mu ciang in, Pathian pok a, hisia pa sia mi thutang khat hi takpi hi, ci hi. 48 Tua thu piang en tu in hongpai mihing theampo in tua thu piang te a mu uh ciang in, a awm uh tum in heakkik uh hi. 49 Jesus a he theampo le Galilee pan in a zui numei te sia a khuala na ah ding in, thu piang teng en khawm uh hi. 50 Taciang, en vun, Joseph a kici ngaisutna pia khat om a, ama sia mipha le mi thutang a hihi: 51 Ama sia makai khat hi napi, makai dang te i ngaisutna le a sep dan a lungkim ngawl hi; ama sia

Judah minam te khuapi Arimathaea khua pan hi a, Pathian kumpingam a ngak khat a hihi. 52 Hi pasal pa sia Pilate kung ah pai in, Jesus luanghawm ngen hi. 53 Taciang thinglamte tung pan in khiasuk uh a, puanneam taw a tuam zawk uh ciang in, kuama a ki sial ngei ngawl lai na mun, a ki khuak tawm suang hawng than thak sung ah sial hi. 54 Tua ni sia ki ngin a ni hi a, sabbath ni theng dektak zo hi. 55 Galilee pan in Jesus taw hongpai numei te in Joseph zui uh a, Topa Jesus luang bangbang in sial ziam, ci in than en tek uh hi. 56 Amate heakkik uh a, paknamtui te le sathau namtui a tatuam te ki nging khol uh hi; taciang thupiak bang in sabbath ni in tawlnga uh hi.

24 Nipi kal khat sung ni masabel ni zingsang tung in numei te sia a vawtkhol sa ngimnamtui te keng in, a dang numei te taw than ah pai khawm uh hi. 2 Amate in than pan in suangtum a ki lik sa in mu uh hi. 3 Amate than sung ah tum uh a, Topa Jesus luang a mu bua uh hi. 4 Tasia ciang amate sia a lungmang tek mama uh a, en vun, mihing ni puan pak sitset sil in amate hui ah ding hi: 5 Amate in lau kawm in, lei ah boksuk uh a, tua mihing te in amate tung ah, banghang in mihing sia mithi te sung ah zong nu ziam? 6 Ama ziak ah om ngawl hi, tho zo hi: Galilee ah a om lai in note tung ah bangbang in hong son ziam, ci phawk tavun, 7 Mihing Tapa sia mi ngilo te khut sung ah ap tu uh a, thinglamte tung ah khai tu uh hi, taciang nthium ni ciang in thokik tu hi, ci hi. 8 Taciang amate in Jesus kammal te phawkkik uh hi, 9 Taciang than pan heakkik uh a, Sawltak sawm le khat te midang te kung ah hi thu te theampo son uh hi. 10 Hi thu te Sawltakte kung ah a son te sia, Mary Magdalene, Joana le James nu Mary te a hi uh hi. 11 Sawltakte in numei te kammal te sia tangthu banglel in ngaisun uh a, a um bua uh hi. 12 Tua zawkciang in Peter ding a, than sang ah tai hi; taciang kun in puanneam no a ki koi bek mu hi, taciang thu piang te lamdangsa mama in heakkik hi. 13 Taciang, en vun, tua ni in amate sungpan mi ni te sia, Jerusalem pan tai sali kiim a khuala na mun Emmaus a kici khua ah pai khawm uh hi. 14 Amate in hi thu piang te theampo kikum uh hi. 15 Tabang a kikup le a ngaisut khop uh laitak in Jesus Ama mama hong nai a, amate taw tonkhawm hi. 16 Ahihang amate in Jesus a hi hunlam a tel ngawl tu in a mit uh ki humsak hi. 17 Jesus in amate tung ah, Na paikawm in bang thu kikum nu ziam, banghang in maikhing nu ziam? ci hi. 18 Amate sung pan khat ahi, Cleopas a kici pa in, tulai thu piang te he ngawl in Jerusalem ah khual a haw nangmabek ni ziam? ci in zo kik hi. 19 Taciang Jesus in amate

tung ah, Bang thu te ziam? ci hi. Amate in, Pathian le in amate tung ah, Ziak sung ah neak thei khatpo na mi theampo mai ah sep na le kammal taw a vanglian nei uh ziam? ci hi. 42 Amate in ngasa em bakkhat le mama kamsang khat, Nazareth mi Jesus thu a hihi: khuai phang khat pia uh hi. 43 Jesus in la a, amate 20 Thiampi lian te le ka ngam uk te in, thidan thuak mai ah ne hi. 44 Taciang Jesus in amate tung ah, Hi tu in mawsiat uh a, thinglamte tung ah khai hi. 21 kammal te sia note taw ka om lai in kong son te a hihi, Ahihang Ama sia Israel te ngumpa tu in, ka lam-et Moses thukham, kamsang laibu te le Psalms labu mama uh a hihi: bek domngawl in, tu ni hi thu te a sung ah keima thu a ki atkhola theampo te a tangtut pian zawk ni thum na hi zo hi. 22 Kote sung ah numei hamtang na a hihi, ci hi. 45 Taciang laithiangtho a tel te in hong lungmangsa belap lai hi, amate zingtung thei natu in amate heaktheina honsak a, 46 Amate in than ah pai tek uh a; 23 A luang a mu ngawl uh tung ah, Hibang in ki atkhola hi, Christ sia a thuak kul ciang in, heakkik uh a, amate in vantungmi te hong hamtang a, thina pan nithum ni ciang in thokik tu hi: kilang mu uh hi, tua vantungmi in, Ama nungta hi, ci 47 Jerusalem pan kipan in minam theampo tung ah, hi. 24 Taciang kote sung pan mi pawlkhat te than ah Ama min taw mawna ki sikkik na le mawmaisak na pai uh a, numei te sonbang in mu uh hi: ahihang Ama thu pualak tu hi. 48 Taciang note sia hi thu te i tetti a mu bua uh hi, ci hi. 25 Taciang in Jesus in amate te na hi uh hi. 49 Taciang, en vun, ka Pa kamciam tung ah, Aw mi mamaw te, kamsang te sonkholsa um sia note tung ah hong puak khi hi: ahihang tungsang tu in na lungtang uh hai lei hi: 26 Christ in hi thu te pan vangletra taw hong tuam mateng, Jerusalem ah theampo a thuak zawkciang in Ama minthanna sung om nginge vun, ci hi. 50 Taciang Jesus in amate sia ah tum tu hi ngawl ziam? ci hi. 27 Moses laibu pan Bethany dong paipui a, a khut lamto in, amate thupha kipan kamsang laibu theampo laithiangtho theampo pia hi. 51 Thupha a piak laitak in, amate kung pan sung ah Ama thu a ki at te amate tung ah hilthiang kikhen a, vantung ah ki lato hi. 52 Amate in Jesus hi. 28 A pai natu khua a thet dektak uh ciang: Jesus a biak zawk uh ciang in, Jerusalem ah lungdamna sia paisuak lai tu bang in om hi. 29 Ahihang amate lianpi taw heakkik tek uh hi: 53 Amate tatsat ngawl in, koma kung ah hong tam tan: banghangziam cile biakinn sung ah om uh a, Pathian pok in thupha pia nitak sang hi zo a, khua niam mama zo hi, ci in tho tek uh hi. Amen.

hamtang uh hi. Taciang amate taw tam tu in pai hi. 30
Tua zawkciang in, amate taw an ne tu in to khawm
tek uh hi, taciang anluum la a thupha pia hi, taciang
phel a, amate pia hi. 31 Amate mitte te honsak a,
amate in Jesus he uh hi; taciang amate mitmu pan in
na bo zo hi. 32 Amate khat le khat kung ah, lamkal
ah hong paupui a, laithiangtho hong hilthiang laitak
in, i thinsung ah mei bang in hong kung hi ngawl
kana ziam? kici khawm uh hi. 33 Amate tua laitak ma
in ding uh a, Jerusalem ah heakkik uh hi, taciang
Sawltak sawm le khat te le a dang te munkhat ah a
ki kaikhawm tek mu uh a, 34 Topa sia tho takpi hi,
taciang Simon kung ah kilang zo hi, ci uh hi. 35 Amate
in lamkal lak ah thu piang te le anluum a bal ciang in
Topa hi, ci a heak thu te son uh hi. 36 Amate a kikup
uh laitak in, Jesus sia amate laizang ah hong ding a,
Note tung ah thinnopna om tahlen, ci hi. 37 Ahihang
amate in thitha mu ki sa uh a, lau mama uh hi. 38
Jesus in amate tung ah, Banghang in patau nu ziam?
banghang in na thinsung uh ah a tatuam ngaisun nu
ziam? 39 En vun, ka khut le ka peang te, keima tatak
ma khi hi: hong tham tavun a hong en tavun; ngu le
tang te ka nei na mu uh bang in, thitha in ngu le tang
nei ngawl hi, ci hi. 40 Jesus in a son zawkciang in,
amate a khut le a peang te lak hi. 41 Amate lungdam
le lamdang asak uh hu in a up ngawl uh ciang, Jesus

John

1 A kipatcil in Thu om hi, tua thu sia Pathian taw omkhawm a, tua Thu in Pathian a hihi. **2** Tua thu sia a kipatcil in Pathian taw omkhawm hi. **3** Na theampo Ama vawt a hihi; a kivawt theampo sung ah Ama kihel ngawl in a kivawt khatzong a om bua hi. **4** Ama sung ah nuntakna om a; tua nuntakna sia mihing te i khuavak a hihi. **5** Taciang khuavak sia khuazing sung ah tang a; khuazing in Ama a he bua hi. **6** Pathian kungpan hong ki sawl mi khat om a, ama min sia John a hihi. **7** John sia tetti tu in hongpai a, mi theampo in ama tungtawn in a up thei natu, khuavak tettipang tu in hongpai hi. **8** Ama sia tua Khuavak hi ngawl hi, ahihang tua Khuavak tettipang tu in a ki sawl a hihi. **9** Tasia sia Khuavak tatak hi a, mi theampo taan tu in hi leitung ah hongpai hi. **10** Ama sia leitung ah om a, leitung sia Ama vawtsa a hihi, taciang leitung in Ama a he bua hi. **11** Ama minam te kung ah hongpai napi, a minam te in Ama a sang bua hi. **12** Ahihang a sang te theampo tung ah, Pathian tapa sua na vangletna pia hi, tua te sia Ama min a umte a hihi: **13** Ama te sia thisan, ci le sa deina, le mihing deina tungtawn in a piang a hi bua uh hi, ahihang Pathian deina tungtawn in a piang a hihi. **14** Tua thu sia ci le sa in hong ki vawt a, taciang thuthiamna le thutak taw kidim in eite sung ah hong om a, Pa i Tapa a neisun minthanna bang in a minthanna i mu hi. **15** John in Ama thu tettipang in a au na aw sia, ka nung pan hongpai pa sia kei sang in thupi zaw hi: banghangziam cile Ama sia kei pian ma in om zo hi: A thu ka sason sia Ama a hihi, ci hi. **16** Ama kicinna pan in i vekpi in hesuakna khat zawkciang khat i sang tato hi. **17** Banghangziam cile thukham sia Moses tungtawn in hong kipia hi, ahihang thuthiamna le thutak ahile Jesus Christ tungtawn in hongpai hi. **18** Kuama in Pathian sia bangmahun in mu ngei ngawl hi; Pa kangsung ah a om khatbek a nei a Tapa in, Pa thu hong tangko zo hi. **19** Hi thu sia, nang sia a kua ni ziam? ci dong tu in Judah te in thiampi te le Levite te Jerusalem pan a sawl uh ciang in, John i a cepte thu a hihi. **20** John in nial peuma ngawl in, keima sia Christ hi ngawl khi hi; ci in pualak hi. **21** Amate in, tua a hile a kua ni ziam? Elijah ni ziam? ci in dong uh hi. Taciang John in, hi ngawl khi hi, ci hi. Amate in, kamsang tasia ni ziam? ci in a dok leleau uh ciang in, hi ngawl khi hi, ci in zo hi. **22** Amate in, nang a kua ni ziam? tua hile hong sawl te kung ah son thei tu khu hi. Nangma le nangma kua ka hi ci ni ziam? ci uh hi. **23** John in, kamsang Isaiah

sonkholsa bang in, Topa i lampi tangsak vun, ci in ngamsung pan a au Aw ka hihi, ci hi. **24** Amate sia Pharisee te in sawl in a paisak te a hi uh hi. **25** Amate in, Christ na hi bua a, Elijah le hi ngawl, kamsang le hi tuan ngawl napi, banghang in tuiphumna pia ni ziam? ci in dong uh hi. **26** John in, keima in tui taw tuiphumna kong pia hi: ahihang na heak ngawl uh mi khat note sung ah ding nginge hi; **27** Ama sia, ka nung pan hongpai a, kei sang in thupi zaw hi, kei sia a peangdap khau sutsak tu zong ka kilawm bua hi, ci hi. **28** Hi thu te sia John in tuiphumna a piak na mun, Jordan ngun ngal Bethabara ah a sep thu a hihi. **29** A zingciang in John in Jesus a kung ah hongpai mu a, en vun, leitung mawna a pua Pathian Tuuno. **30** Hi sia pa sia, ka nung pan hongpai a, kei sang in thupi zaw hi: banghangziam cile kei pian ma in om zo hi, ci ka son sia Ama a hihi. **31** Ama ka he bua hi: ahihang Ama sia Israel te tung ah kilangsaik tu hi, tua ahikom keima hongpai in tui taw tuiphumna pia khi hi. **32** Taciang John in ceptena tettipang a, Thaa sia vantung pan vakhu bang in tuaksuk a, Ama tung ah a tu ka mu hi. **33** Ama ka he bua hi: ahihang tui taw tuiphumna pia tu in, hong sawl sia in, Ama tung ah Thaa hong tuaksuk tu a, tua na mu uh sia sia, Tha Thiangtho taw tuiphumna pia tu pa hi, ci in hong son hi. **34** Ama ka mu zo a, hisia pa sia Pathian Tapa a hihi, ci in ceptena tettipang khi hi, ci hi. **35** A zingciang in John le a nungzui ni te hong dingkik uh a; **36** Jesus hongpai a mu ciang in, en vun Pathian Tuuno! ci hi. **37** Taciang nungzui nite in tua thu a zak uh ciang, Jesus nung zui uh hi. **38** Tua zawkciang in Jesus in a nungsang le-et a, amate i zui a mu ciang, amate tung ah, Bang zong nu ziam? ci hi. Amate in, Rabbi awng koisung ah om ni ziam? ci uh hi. Rabbi a khaikna sia syapa awng, a cinopna a hihi. **39** Jesus in amate tung ah, Hongpai tavun a hong en tavun, ci hi. Amate hongpai uh a, a omna mun mu uh hi, taciang tua ni sia Ama taw omkhawm uh hi: banghangziam cile a hun sia nitak sang nai li pawl a hihi. **40** John i son thu a za mihing ni te sung ah khat sia Simon Peter suapui pa, Andrew a hihi. **41** A masaphit in a u Simon taw ki si uh a, ko Messiah taw ki mu zo khu hi, ci son hi. Messiah a khaikna sia Christ a ci nopna hi. **42** Ama in Jesus kung ah paipui hi. Jesus in ama a et ciang in, Nangma sia Jonah i tapa Simon na hihi: nang sia Cephas hong kici tu hi, ci hi, Cephas a khaikna sia suangpi a cinopna a hihi. **43** A zingciang in Jesus sia Galilee ah pai nuam hi, taciang Philip taw ki si a, ama kung ah, Hong zui tan, ci hi. **44** Philip sia Bethsaida khua mi hi a, Andrew le Peter te i khua a hihi. **45** Philip sia Nathanael taw ki mu a, ama

kung ah, Moses i thukham sung le kamsang te in pan in bengkeak hi; taciang sumtheak te i sum te a atkholsa, Joseph tapa Nazareth mi Jesus sia mu sung keak a, sabuai te zong lothalsak hi; 16 Taciang zo khu hi, ci hi. 46 Taciang Nathanael in, Nazareth vakhu zuak te tung ah, Hi van te hi mun pan in lasiat khua pan na pha piang thei na ziam? ci hi. Philip in, vun; ka Pa inn sia sumzuakna mun suaksak heak hongpai tan a, en in, ci hi. 47 Jesus in Nathanael vun, ci hi. 17 A nungzui te in, na inn i lawpna in hong hongpai a mu ciang in, En vun, Israel mi tatak a hihi, ne siat hi, ci a ki atkhoi sia phawk uh hi. 18 Judah a sung ah theamna om ngawl hi! ci hi. 48 Nathanael mite in zo kik a, hibang te vawt na hikom in bang in, bangbang in hong he thei ni ziam? ci hi. Jesus in, musakna hong lak tu ni ziam? ci uh hi. 19 Jesus in zo Philip in nang hong sap ma theikung nuai ah na to kik a, Hi biakinn pheltham vun, nithum sung sakik laitak in, kong mu zo hi, ci hi. 49 Nathanael in, Rabbi, tu khi hi, ci hi. 20 Judah mite in, hi biakinn sia kum nangma sia Pathian Tapa na hihi; nangma sia Israel sawmli le kum luk sung a kisa a hihi, nithum sung Kumpi na hihi, ci hi. 50 Jesus in, Theikung nuai ah na tung kik zo tu ni ziam? ci uh hi. 21 Ahihang Jesus in to laitak kong mu hi, ka ci hang in hong um ni ziam? Ama pumpi biakinn a son na a hihi. 22 Tua ahikom Hi te sang in a lianzaw nate na mu lai tu hi, ci in zo kik hi. 51 Jesus in ama kung ah, Amantak in kong ci in hi thu te son a hi hunlam phawkkik uh hi; taciang hi, a ngei ngawl in van a ki hong na mu tu a, mihing amate in laithiangtho le Jesus i son thu te um uh hi. Tapa tung ah Pathian i vantungmi te a tuaksuk le a 23 Tu in Jesus sia Jerusalem ah paisanpoai ni in, kato na mu tu hi, ci hi.

2 Ni thum ni ciang in Galilee huam Kana khua ah mopoai om a; tua mun ah Jesus i nu zong om hi: 2 Taciang Jesus le a nungzui te zong mopoai ah ki sam hi. 3 Amate sapittu a ki sap uh ciang in, a nu in Jesus kung ah, amate in sapittu nei nawn ngawl hi, ci hi. 4 Jesus in, Nunei awng, nang taw bang kisai hi ziam? ka hun cing ngawllai hi, ci hi. 5 A nu in naseam te kung ah, hong son theampo seam vun, ci hi. 6 Tua mun ah Judah te ngeina bang in, thiansuana tu in suang tuibeal luk koi uh hi, beal khat sung ah tui gallon kul pan sawmthum kiim ta hi. 7 Jesus in amate tung ah, Tuibeal te tui dim vun, ci hi. Taciang amate in a dim in tui dim uh hi. 8 Jesus in amate tung ah, Tu in tui suak vun a, poai ukpa kung ah paipui vun, ci hi. Taciang amate in paipui uh hi. 9 Poai uk pa in tua sapittu a ki suaksak tui a tep zawkciang in, koisung pan ci a he bua hi: ahihang naseam tuitoai te in he uh hi; poai uk pa in mopa sam a, 10 Ama kung ah, midang te in sapittu a pha te koi masa hi; amate in a khomkhat tek a dawn zawk uh ciang in, a pha ngawl zawhiat te koi hi: ahihang nang na hile sapittu a pha te tu dong ciang in na khealsia lai hi, ci hi. 11 Jesus in hi amasabel nalamdang sia Galilee huam Cana khua ah vawt a, a minthanna kilangsak hi; taciang nungzui te in Ama um uh hi. 12 Hite zawkciang in, Jesus le a nu, a suapui te le a nungzui te sia Capernaum ah pai uh a: tua mun ah ni hong naizo a himan in, Jesus sia Jerusalem ah pai hi. 13 Judah te paisanpoai in zo a, Nangma sia Israel te sya khat hi napi, taciang sumtheak te a to hon uh laitak mu hi: 15 Ciangduai tang in khauhual vawt a, tuu le khuital te biakinn sung

sung keak a, sabuai te zong lothalsak hi; 16 Taciang zo kik a, hibang te vawt na hikom in bang in, bangbang in hong he thei ni ziam? ci uh hi. 17 A nungzui te in, na inn i lawpna in hong hongpai a mu ciang in, En vun, Israel mi tatak a hihi, ne siat hi, ci a ki atkhoi sia phawk uh hi. 18 Judah a sung ah theamna om ngawl hi! ci hi. 48 Nathanael mite in zo kik a, hibang te vawt na hikom in bang in, bangbang in hong he thei ni ziam? ci hi. Jesus in, musakna hong lak tu ni ziam? ci uh hi. 19 Jesus in zo Philip in nang hong sap ma theikung nuai ah na to kik a, Hi biakinn pheltham vun, nithum sung sakik laitak in, kong mu zo hi, ci hi. 49 Nathanael in, Rabbi, tu khi hi, ci hi. 20 Judah mite in, hi biakinn sia kum nangma sia Pathian Tapa na hihi; nangma sia Israel sawmli le kum luk sung a kisa a hihi, nithum sung Kumpi na hihi, ci hi. 50 Jesus in, Theikung nuai ah na tung kik zo tu ni ziam? ci uh hi. 21 Ahihang Jesus in to laitak kong mu hi, ka ci hang in hong um ni ziam? Ama pumpi biakinn a son na a hihi. 22 Tua ahikom Hi te sang in a lianzaw nate na mu lai tu hi, ci in zo kik hi. 51 Jesus in ama kung ah, Amantak in kong ci in hi thu te son a hi hunlam phawkkik uh hi; taciang hi, a ngei ngawl in van a ki hong na mu tu a, mihing amate in laithiangtho le Jesus i son thu te um uh hi. 23 Tu in Jesus sia Jerusalem ah paisanpoai ni in, nalamdang tampi a vawt te a mu uh hu in, mi tampi in Ama min um uh hi. 24 Ahihang Jesus in amate tung ah Ama le Ama ki ap ngawl hi, banghangziam cile mi theampo a heak hang a hihi, 25 Kuama in mihing sung ah bang om ziam, ci Ama in he hi.

3 Judah mite i lampui, a min Nicodemus a kici Pharisee khat om hi: 2 Ama sia Jesus kung ah zan ciang in hongpai a, Rabbi, nang sia Pathian kung pan in hongpai syapa ni hi, ci hong he khi hi: banghangziam cile na vawt nalamdang te sia Pathian in ompui ngawl hile, kuama in vawt thei ngawl hi, ci hi. 3 Jesus in ama kung ah, Thuman, thutak in kong ci hi, mihing khat sia a suakkik bua ahile Pathian kumpingam a mu bua tu hi, ci in zo hi. 4 Nicodemus in, mihing khat a huai zawkciang bangbang in suakkik thei tu ziam? A nu ngil sung ah a ni vei na tum in suakkik tu ziam? ci hi. 5 Jesus in, Aman tak in kong son hi, mihing khat sia tui le Thaa taw a suak bua a hile, Pathian kumpingam sung ah tum thei ngawl tu hi. 6 Ci le sa taw a suak sia ci le sa hi; taciang Thaa taw a suak sia thaah a hihi. 7 Na sua kik kul tu hi kong ci hangin, lAMDANG na sa heak in. 8 Vui sia a uknapo pan in hongpai hi, taciang a nging za ni hi, ahihang kongpan hongpai a, koisang ah pai ziam, ci son thei ngawl ni hi: tasia bangma in Thaa taw a suak te zong tabangma a hihi, ci ni. 9 Nicodemus in, bangbang in hi thu te piang thei tu ziam? ci in zo hi. 10 Jesus in zo a, Nangma sia Israel te sya khat hi napi, taciang sumtheak te a to hon uh laitak mu hi: 15 Ciangduai kote ka hi uh le ka heak thu uh son khu hi, taciang ka mu uh thu te tettipang khu hi; taciang note in ka tetti pan uh sia hong sang ngawl nu hi. 12 Leitung

thu te kong son a, um ngawl na hile, bangbang in vantung thu te kong son ciang in um thei tu ni ziam? 13 Van om a, van pan hong tuaksuk, mihing Tapa simngawl kuama van ah kato ngawl hi. 14 Moses in senneal ngam ah ngul a khai bang in, mihing Tapa zong ki khai tu hi: 15 A kuamapo Ama a um peuma, ki siacip ngawl tu a, tawntung nuntakna nei hi. (aiōnios g166) 16 Banghangziam cile Pathian in leitung mite it mama ahikom a Tapa neisun pia hi, akuamapo Ama a um peuma kisia ngawl tu a, nuntak tawntungna nei hi. (aiōnios g166) 17 Banghangziam cile Pathian in leitung mite mawsiat tu in a Tapa leitung ah hong paisak ngawl hi; ahihang Ama hang in leitung mite ngupna a nga natu in hongpaisak hi. 18 Ama a um peuma mawsiat nataw kipeal hi: ahihang a um ngawl peuma sia mawsiatna thuak zo hi, banghangziam cile Pathian i a neisun a Tapa i min a up ngawl uh hang a hihi. 19 Taciang hi thu sia mawsiatna hi, khuavak sia leitung ah hongpai a, mihing te in khuavak sang in khuazing dei zaw uh hi, banghangziam cile amate sep nate a phat ngawl hang a hihi. 20 Banghangziam cile na pha ngawl a vawt peuma in khuavak sia ensan uh hi, tabang hi bale a vawtna te tung ah kitekna thuak tu uh hi. 21 Ahihang thuman a seam peuma in, a sep uh po Pathian deina taw seam hi, ci kilangsa tu in khuavak sung ah hongpai uh hi, ci hi. 22 Hiteng zawkciang in Jesus le a nungzui te Judah ngamsung ah pai uh hi; tua mun ah amate taw omkhawm uh a, tuiphumna pia hi. 23 John zong Salim pan a nai na mun Aenon ah tuiphumna pia hi, banghangziam cile tua mun ah tui tam mama om hi: taciang amate hongpai uh a tui kiphum uh hi. 24 Banghangziam cile John sia thong a tak laitak a hihi. 25 Tua zawkciang in John i nungzui te le Judah mite kilaklaw ah ki thiansua na taw kisai thu dok na hong piang hi. 26 Amate John kung ah hongpai uh a, Rabbi, Jordan ngunggal ah nangma taw om a, Ama thu tetti na pansak pa, en in, tua pa in tuiphumna pia a, mi theampo a kung ah pai uh hi, ci hi. 27 John in, vantung pan a ki pia simngawl mihing in bangma peuma sang thei ngawl hi. 28 Keima sia Christ hi ngawl khi hi, ahihang Ama mai ah a ki sawlpa ka hihi, ka ci thu ah note ka tetti na hi uh hi. 29 Mo nei sia mopa a hihi: ahihang mopa a dinpui pa le, a aw a za a lawmpa sia, mopa i aw hang in nasiatak in lungdam hi: tua ahikom ka lungdamna pawlcing hi. 30 Ama sia puicing va-ial tu hi, ahihang kei ka hile ka kiam va-ial tu hi. 31 Tungsang pan hongpai pa sia na theampo i tung ah om hi: leitung pan hongpai pa sia leitung mi hi a, leitung thu son hi: vantung pan hongpai pa sia na theampo i tung ah a hihi. 32 Ama in a mu le a zak sa thu te son a,

ama tettipan na sia kuama in sang ngawl hi. 33 Ama tettipan na a sang peuma in Pathian sia thuman hi, ci ama ceptena khen hi. 34 Banghangziam cile Pathian i sawl pa in Pathian thu te son hi: banghangziam cile Pathian in Thaa khaikhin in hong pia ngawl hi. 35 Pa in Tapa it a, na theampo a khutsung ah pia zo hi. 36 Tapa a um peuma tawntung nuntakna nei hi: Tapa a um ngawl peuma in nuntakna mu ngawl tu hi; ahihang Pathian thin-ukna a tung ah om tu hi, ci in zo hi. (aiōnios g166)

4 Tua ahikom Jesus in John sang in nungzui tam koi zaw a, tuiphumna pia hi, ci thu Pharissee te in zazo uh hi, ci Topa in a heak ciang in, 2 Jesus Ama vateak in tuiphumna pia ngawl hi, ahihang a nungzui te bek in pia hi, 3 Judah ngam nusia in Galilee ngam sung ah paikik uh hi. 4 Taciang Jesus sia Samaria ngamsung a kantan ngawl phamaw hi. 5 Sychar a kici, Samaria ngam khuapi khat, Jacob in a tapa Joseph a piak lo ngam nai na ah Jesus theng hi. 6 Tua mun ah Jacob tuikhuk om hi. Jesus sia a khualhaw na toi ahikom in, tuikhuk hui ah to hi: tua hun sia sun nai sawm le nai ni pawl a hihi. 7 Samaria numei khat tuitoai tu in hongpai a: Jesus in a kung ah, Ka dawn tu hong pia tan, ci hi. 8 Banghangziam cile a nungzui te khuapi sung ah an lei tu in pai uh hi. 9 Taciang in Samaria numei nu in, nang sia Judah mi na hi a, kei sia Samaria numei ka hihi, bangbang in tui dawn tu hong ngen ni ziam? ci hi. Banghangziam cile Judah te in Samaria te taw ki pawlkawm ngei ngawl uh hi. 10 Jesus in a kung ah hibang in ci hi, Pathian i letsong le nangma hong paupui sia kua ci he le, Ama kung ah, tui dawn tu hongpia tan, ci in ngen zawsap tu ni hi; taciang Ama in nuntakna tui hongpia tu hi, ci in zo hi. 11 Numei nu in, Topa awng, tuitoai natu le bangma na nei bua a, tuikhuk zong thuk mama si hi: koisungpan tua nuntakna tui nei tu ni ziam? 12 Nangma in ka pa uh Jacob sang in lianzaw ni ziam? ama in tuikhuk hong pia a, ama tatak ma, a tate le nganno te zong in dawn hi, ci hi. 13 Jesus in a kung ah, A kuamapo hi tui a dawn peuma dangtak kik tu hi: 14 Ahihang keima i ka piak tu tui a dawn peuma a dangtak kik nawm ngawl tu hi; ahihang ka piak tu tui sia ama sung ah tawntung nuntakna a piangsak ciktui hi tu hi, ci hi. (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Numei nu in, Topa awng, dangtak ngawl tu le hi mun ah tuitoai pai kul ngawl tu in, hi tui hong pia tan, ci hi. 16 Jesus in, Pai in, na pasal sam tan a hi mun ah hongpai tan, ci hi. 17 Numei nu in, pasal ka nei bua hi, ci in zo hi. Jesus in, Pasal nei ngawl khi hi na ci sia pha hi: 18 Banghangziam cile pasal nga na nei zo

hi; taciang tu in na nei sia zong na pasal hi ngawl hi: kung ah, tu in nangma son bek taw hi ngawl in, koma tua thu ah a mantak in na son hi, ci hi. 19 Numei nu vateak in ka zak uh hu in um khu hi, taciang Ama sia in, Topa awng, nangma sia kamsang ni hi, ci hong he leitung ngum tu Christ a hihi, ci ka he uh hi, ci uh hi. khi hi. 20 Ka pa te uh in hi mual tung ah biakpia uh hi; 43 Ni ni zawkciang in, Jesus tua mun pan in pusuak taciang note in Jerusalem ah na biak tu uh a hihi, a, Galilee ah pai hi. 44 Banghangziam cile Jesus ama na ci uh hi, ci hi. 21 Jesus in ama tung ah, Numei vateak in, kamsang sia ama ngam ah ki zakta ngawl awng, hong um tan, Pa sia hi mualtung ah ahizong, hi, ci in tettipang hi. 45 Galilee ah hongpai ciang in, Jerusalem ah ahizong, na biak ngawl uh hun hong Galilee mite in Ama sang uh hi, banghangziam cile theng tu hi. 22 Na biak uh sia bang ziam, ci na he Jerusalem poai ah amate pai uh a: a sep theampo bua uh hi: kote in bang bia khu ziam, ci ka he uh hi: mu uh hi. 46 Tua ahikom Jesus in tui pan sapittu a banghangziam cile ngupna sia Judah mite kung pan suasak na mun, Galilee huam Cana khua ah paik in hongpai hi. 23 Ahihang a mantak in a bia te in, Pa hi. Tua khua ah ulian khat om a, a tapa Capernaum sia thaah le thutak taw a biak tu uh hun hong theng tu khua ah a cina hi. 47 Jesus sia Judah ngam pan in hi, tu in tua hun hong theng zo hi: banghangziam cile pusuak a, Galilee ah om hi, ci a zak ciang in, a kung Pa in tabang in Ama a bia te zong hi. 24 Pathian sia ah pai hi, Capernaum khua ah pai in, a tapa damsak Thaa a hihi: taciang a bia peuma in thaah le thutak taw tu in ngen hi: banghangziam cile a tapa thi dektak hi. a biak tu uh a hihi, ci hi. 25 Numei nu in a kung ah, 48 Jesus in ama kung ah, Musakna te le nalamdang Christ a kici Messiah sia hongpai tu a: hongpai ciang te na mu bua uh le, na um bua uh hi, ci hi. 49 Tua in, Ama in na theampo hong son tu hi, ci hi. 26 Jesus ulian pa in, Topa awng, ka tapa a thi ma hongpai tan, in, Na kung ah nang hong paupui sia, tua pa ka hihi, ci hi. 50 Jesus in ama kung ah, Va pai tan, na tapa ci hi. 27 Taciang in a nungzui te hongpai uh a, numei nungta hi, ci hi. Tua pa in Jesus kammal um in pai hi. nu taw a ki paupui sia lamdangsa mama uh ahihang: 51 A pai laitak in, a naseam te in dawn tua a, na tapa kuama in bang zong ni ziam? a hibale, banghang in nungta hi, ci son hi. 52 Ama in a tapa bang hun laitak numei nu taw ki paupui ni ziam? a ci bua uh hi. 28 in damzaw ziam, ci dong hi. A naseam te in sun nai Tua numei nu in a tuibeal nusia in, khusung ah pai khat pawl in a cisa dam hi, ci uh hi. 53 Tua hun sia a, mite tung ah, 29 Ka sep theampo hong son pa sia Jesus in, Na tapa nungta hi, a ci lian laitak hi, ci a pa pai vun a, en vun: hi sia in Christ hi ngawl ziam? ci hi. in he hi: taciang ama vateak le a innkuwan bup in um 30 Tabang in khusung pan pusuak uh a, Jesus kung uh hi. 54 Hi thi sia Judah ngam pan in Galilee huam ah hongpai hon uh hi. 31 Tua laitak in a nungzui te ah Jesus a paizawk nalamdang a vawt ni vei na a in, Syapa awng, an ne in, ci uh hi. 32 Ahihang ama hihi.

in, Note i heak ngawl an neak tu ka nei hi, ci hi. 33 Tua ahikom khatpo in neak tu puak a hi tam? ci in a nungzui te khat le the khat ki dong uh hi. 34 Jesus in amate kung ah, Keima hong sawlpa deina bang sep tu le Ama nasep ka zaw tu sia keima an a hihi. 35 Tu zo tha li ciang in anlak hun hong theng tu hi, ci hi ngawl nu ziam? dak vun a, lo te en vun; amate ang zo a, anlak hun zo hi, kong ci hi. 36 Taciang anla peuma in sep thaman nga tu a, tawntung nuntakna atu in thing nga te kaikhawm tu hi: taciang thaici a poai te le anla te lungdam khawm tu uh hi. (alōnios g166) 37 Khat in thaici poai a, a dang khat in anla hi, a ci sia a thuman a hihi. 38 Na sep ngawl na uh lo sung ah anla tu in kong sawl hi: midang te in seam uh a, taciang midang te sepnasa sung ah note na tum uh hi, ci hi. 39 Numei nu in, ka sep theampo Ama in hong son hi, ci in son ahikom, Samaria khua sung mi tampi te in Jesus um uh hi. 40 A kung ah Samaria mite hongpai ciang in, amate taw om tu in kun uh a: tua mun ah ni ni sung taam hi. 41 Jesus Ama kam vateak hang in a um mihing hong tam seseam hi; 42 Taciang numei nu

5 Tua zawkciang in Judah mite i poai om a; Jesus sia Jerusalem ah pai hi. 2 Jerusalem tuu kongpi hui, Hebrew kam in Bethesda a kici tulii khat om a, buk nga zong om hi. 3 Hi buk nga sung ah natna namcin a thuak cina tampil, mittaw, peangbai le langngaw te sia tui kilok tu ngak in lum uh hi. 4 Banghangziam cile hun khakhat ciang in tulii sung ah vantungmi hong tuaksuk a, tulii sau hi: tua tui a sau zawkciang in tuisung ah a tuaksuk masabel sia bang natna po ahizong dam hi. 5 Tua mun ah, kum sawmthum le kum liat sung a dam ngawl khat om hi. 6 Jesus in tua pa a lum a mu ciang in, kum tam mama sung om zo hi ci he a, Na dam nuam ziam? ci hi. 7 Tua cina pa in, Topa awng, tui a ki lok ciang in tulii sung ah hong koi tu mihing nei ngawl khi hi: taciang, ka pai laitak in ka mai ah ngualdang tuaksuk masa hi, ci in zo hi. 8 Jesus in, Tho in, na luppala in a, lampai in, ci hi. 9 Thakhat thu in tua pa dam a, a luppala in lampai hi: tua ni sia sabbath ni a hihi. 10 Tua ahikom Judah mite in damna a nga pa kung ah, tu ni sia sabbath ni

hi: na luppfa na puak sia ngeina om ngawl hi, ci uh tu hi. 30 Keima aituam bangma seam thei ngawl hi. 11 Ama in, keima hong damsak pa in, na luppfa khi hi: ka zakna bang in thukhen khi hi: taciang ka la in a, lampai in, hong ci hi, ci in zo hi. 12 Taciang thukhenna sia thutang hi; banghangziam cile keima amate in, na luppfa la in a, lampai in, hong ci sia deina ka zong bua hi, ahihang keima hong sawl Pa bang mihing ziam? ci in dong uh hi. 13 Damna a deina ka zong hi. 31 Keima le Keima tetti ka kipang nga pa in, a kua ci zong he ngawl hi: banghangziam le, ka tettipan na man ngawl hi. 32 Keima atu in tetti a cile tua mun ah mihonpi te om a, Jesus sia ama le pang tu ngual dang khat om hi; taciang keima thu ama na ki heam zo hi. 14 Tua zawkciang Jesus in tetti a pan na sia man hi, ci ka he hi. 33 Note in John tua pa sia biakinn sung ah mu a, En in, na dam zo kung ah na sawl uh a, taciang ama in thutak atu in hi: mawna vawt nawn heak in, tabang a hibale na tettipang hi. 34 Ahihang mihing kung pan in tetti pan tung ah a nasia zaw hong theng tu hi, ci hi. 15 Tua na sang ngawl khi hi: ahihang hi thu te note ngupna pa pai in, keima hong damsak pa sia Jesus hi, ci na nga thei natu uh in ka son a hihi. 35 John sia a Judah mite son hi. 16 Tua ahikom Judah te in Jesus kuang le a tang khuavak a hihi: taciang note ama i vawtsia in, thatlum tu in zong uh hi, banghangziam khuavak sung ah hunkhat sung nuam na sa uh hi. cile sabbath ni in hibang te a sep hang a hihi. 17 36 Ahihang John sang in a lianzaw tetti nei khi hi: Ahihang Jesus in, Ka Pa sia tu dong in na seam a, banghangziam cile Pa in zaw tu in hongpiak nasep keima zong seam khi hi, ci in amate zo hi. 18 Tua te ka seam hi, tua nasep te in keima sia Pa i hong ahikom Judah te in Ama that tu in nasia seseam in sawl hi, ci tettipang hi. 37 Taciang kei hongsawl Pa zong uh hi, banghangziam cile sabbath ni paltan bek ama vateak in ka thu tettipang hi. Note in Ama aw sia domngawl in, Pathian zong Ama Pa ci a, Ama le bangma hun in na za ngei bua uh hi, a meal zong Ama sia Pathian taw kikimsak hi, ci uh hi. 19 Tua na mu ngei bua uh hi. 38 A thu sia note sung ah na zawkciang in Jesus in, A mantak in kong ci hi, Tapa in kipsak bua uh hi: banghangziam cile ama i a sawl pa ama thu in bangma seam thei ngawl hi, ahihang Pa i na um bua uh hi. 39 Tawntung nuntakna om hi, ci sep bang in seam hi: banghangziam cile Pa i a sep na ngaisut uh hang in, laithiangtho sung ah na zong theampo sia Tapa in zong seam hi. 20 Banghangziam cile Pa in tappa it a, a sep theampo te lak siat hi: (aiōnios g166) 40 Ahihang nuntakna nga tu in ka kung taciang hi te sang in a lianzaw nasep te zong lak tu a, ah nong pai nuam bua uh hi. 41 Mihing te kung pan lamdang na sa tu uh hi. 21 Banghangziam cile Pa in in upat na ka sang bua hi. 42 Ahihang note sung ah mithi te thokiksak a, nungtasak hi; tasia bangma in Pathian it na nei ngawl nu hi, ci kong he hi. 43 Ka Tapa in zong a nuntaksak nop te nungtasak hi. 22 Pa min taw kong pai hi, ahihang note in hong sang Banghangziam cile Pa in kuama thukhen ngawl hi, ngawl nu hi: ngualdang khat ama min taw hongpai le, ahihang thukhenna theampo Tapa tung ah ap siat note in na sang tu uh hi. 44 Khat le khat kung pan hi: 23 Tua ahikom Pa a zakta peuma in Tapa zong a in zatakna sang a, Pathian kung pan bek in zatak zatak tu uh a hihi. Tapa a zakta ngawl peuma in Ama na a zong ngawl peuma, bangbang in um thei tu nu a sawl Pa a zakta bua hi. 24 A tatak in kong ci hi, ziam? 45 Keima in Pa kung ah kong mawsiat tu hi, ci ka kammal za a, kei hong sawl pa a um peuma in, tawntung nuntakna nei hi, taciang mawsiatna sung ah theng ngawl tu hi; ahihang thina pan in nuntakna ah kantan zo hi. (aiōnios g166) 25 A tatak in kong ci hi, mithi te in Pathian Tapa kammal a zak uh hun hong theng tu a, tu mama zong hi zo hi: taciang a za peuma a nungta tu uh hi. 26 Banghangziam cile Pa in ama sung mama ah nuntakna nei hi; tua ahikom Tapa in zong ama sung mama ah nuntakna nei tu in, pia zo hi; 27 Tapa i tung ah thukhen theina thuneina pia hi, banghangziam cile ama sia mihing Tapa a hihi. 28 Hi thu te lamdangsa heak vun: banghangziam cile than sung a om te theampo in Ama aw a zak tu uh hun hong theng tu a, 29 Amate Thankuul sung panin hong pusuak tu hi; na pha a seam ngei te sia tho in nungta tu a, siatna vawt te sia tho in mawna thukhenna thuak

6 Hi teng zawkciang in, Jesus sia Galilee tuili ah pai hi, tua mun sia Tiberias tuili a hihi. 2 Taciang mihon tampi in Ama zui uh hi, banghangziam cile cina te tung ah a vawt nalamdang te a mu uh hang a hihi. 3 Jesus sia mual tung ah kato a, tua mun ah nungzui te taw to khawm uh hi. 4 Taciang Judah te paisanpoai hong nai zo hi. 5 Jesus khua a dak ciang in mihon tampi Ama kung ah hongpai mu a, Philip kung ah, Hi te i neak tu anlum koisung pan lei tu

ziam? ci hi. 6 Hibang in a ci sia Philip a ze-et nop 26 Jesus in, A tatak in kong ci hi, nalamdang na mu hang a hihi: banghangziam cile Ama in bang ka seam uh hang bek in hong zong na hi bua uh a, anluum tu ci hekhol zo hi. 7 Philip in, mi khatsim in tawm tek khamteak in na neak uh hang in hong zong nu hi. ne tu ahizong, dangka za ni man anluum zong kicing 27 A kisia thei an atu in naseam heak vun, ahihang zo ngawl tu hi, ci zo hi. 8 A nungzui te sung pan khat, tawntung nuntakna ciangdong a khtu, mihing Tapa Simon Peter suapui pa Andrew in, 9 Hiak ah patang in note tung ah hongpiak tu an atu in seam zaw vun: khat om a, ama in bali anluum nga le ngasa no ni banghangziam cile Pa Pathian in ceptena khen zo nei hi: ahihang mihing tam mama sung ah, bang son hi, ci hi. (aiōnios g166) 28 Tua zawkciang in amate in, thamman tu ziam? ci hi. 10 Jesus in, Mipi te tosak Pathian nasep te ka sep thei natu uh in bang seam tu vun, ci hi. Tua mun ah lopa tam mama om hi. Tua khu ziam? ci uh hi. 29 Jesus in amate tung ah, A ki ahikom mipite to uh a, tul nga bang pha uh hi. 11 sawl pa na um uh le Pathian naseam na hi uh hi, ci in Jesus in anluum te la a; lungdam a ko zawkciang in, a zo hi. 30 Amate in, mu in ka up thei natu uh in, bang nungzui te kung ah hawmsak hi, taciang a nungzui te musakna hong lak tu ni ziam? a bang vawt tu ni ziam? in a to te hawmsak hi; tasia bangma in ngasa te zong 31 Laithiangtho sung ah a ki atsa bang in, ka pa te uh amate dei za in hawmsak hi. 12 Amate a kham zawk in senneal ngam ah mana ne gei uh hi; ama in neak uh ciang, Jesus in a nungzui te kung ah, Bangma bo tu in vanpan in anluum pia hi, ci uh hi. 32 Jesus in, A thong ngawl tu in a omlai teng kaikhawm tavun, ci tatak in kong ci hi, Moses in van pan in anluum hong hi. 13 Tua ahikom bali anluum nga a neak zawk uh pia ngawl hi; ahihang ka Pa in van pan in anluum ciang in a neak mong uh teng amate in tawm uh a, a tatak note hong pia hi. 33 Banghangziam cile Pathian kaikhop uh ciang in, bawm sawm le bawm ni dim i hongpiak anluum sia vantung pan in tuaksuk a, hi. 14 Amate in Jesus i sep nalamdang te a mu uh leitung ah a nuntakna pia tu pa a hihi, ci hi. 34 Amate ciang in, leitung ah hongpai tu hi, a kici kamsang sia in, Topa awng, hi anluum sia a tawntung in hong pia Ama tatak hi, ci uh hi. 15 Tua ahikom Jesus in, amate tan, ci uh hi. 35 Jesus in amate tung ah, Keima sia hongpai in zawthawk thu taw kumpi hong seamsak tu nuntakna anluum ka hihi: ka kung hongpai peuma a hi, ci a heak ciang in, mualtung ah ama nguak pai ngilkial kik nawn ngawl tu hi; keima hong um peuma hi. 16 Nitak sang ciang in, Jesus a nungzui te tuili a dangtak kik nawn ngawl tu hi. 36 Ahihang ka sonsa sang ah tuaksuk uh hi, 17 Ngunkuang sung ah to bang in, note in hong mu zo napi, hong um ngawl nu uh a, tuili ngalkhat Capernaum sang ah pai uh hi. hi. 37 Pa in hongpiak theampo ka kung ah hongpai Taciang khuazin ciang in Jesus sia amate kung ah tu hi; taciang ka kung hongpai peuma ka hawkhia hongpai hi. 18 Hui nasiatak in hong va ahikom, tuihual ngei batu hi. 38 Banghangziam cile keima deina bang te kilok ngawp hi. 19 Tua ahikom amate in ngunkuang seam tu in vantung pan kong tuaksuk bua hi, ahihang sia tai thum tai li bang a hot zawk uh ciang, Jesus hong sawlpa deina seam tu in hong tuaksuk ka hihi. sia tuitung ah lampai in, ngunkuang sang ah hong 39 Keima hongpiak theampo khatzong bosua ngawl nai va-ial a mu uh ciang in amate lau mama uh hi. tu in, ni tawpkhak ni ciang, thawkksak tu sia keima 20 Ahihang Jesus in amate tung ah, Keima khi hi; hong sawlpa i deina a hihi. 40 Tapa a mu peuma in lau heak vun, ci hi. 21 Tua zawkciang in amate in ama um a, tawntung nuntakna nei tu le ni tawpkhak Jesus sia lungdam tak in ngunkuang sung ah tosak ni ciang in ka thawkksak tu sia keima hong uh hi: taciang ngunkuang zong amate pai natu ngam sawlpa i deina a hihi, ci hi. (aiōnios g166) 41 Keima sia ah tawmvei sung in theng hi. 22 A zingciang in, tuili vantung pan hong tuaksuk anluum ka hihi, a ci hu ngalkhat sang ah a ding te in Jesus nungzui te i to na in Judah mite phun uh hi. 42 Taciang amate in, hi simngawl, ngunkuang dang om ngawl hi, ci mu uh Jesus sia Joseph i tapa hi ngawl ziam, a pa le a nu te hi, taciang Jesus sia a nungzui te taw ngunkuang zong i heak hi ngawl ziam? bangbang in van pan in sung ah tum ngawl hi, ahihang a nungzui te amate hong tuaksuk khi hi, ci thei ziam? ci uh hi. 43 Tua bek pai uh hi; 23 Ahihang Topa in lungdam a ko ahikom Jesus in, Note sung ah phun teaptup heak zawkciang in, anluum a neak tek na uh Tiberias nai vun, 44 Keima hong sawlpa in hong kai bale, kuama pan in ngunkuang dangte hongpai hi. 24 Tua ahikom, ka kung ah hongpai thei ngawl hi: taciang keima in ni mite in Jesus le a nungzui te tua mun ah om ngawl tawpkhak ni ciang in ka thokiksak tu hi. 45 Kamsang hi, ci a mu uh ciang in, amate zong ngunkuang to te laibu sung ah, amate a vekpi in Pathian i hil te hi uh a, Jesus zong tu in Capernaum ah pai tek uh hi. tu uh hi. Tua ahikom a za peuma le Pa kung pan 25 Amate in tuili ngalkhat ah, Jesus a mu uh ciang a sin te ka kung ah hongpai hi, ci in atkholi hi. 46 in, Rabbi, hiak ah bang hun in pai ni ziam? ci uh hi. Hibang ka ci ciang in, khatpo in Pa mu zo hi, cinopna

hi ngawl hi, Pathian kung pan in hongpaipa bekma in Pa a mu hi. **47** A tatak in kong ci hi, keima hong um peuma in tawntung nuntakna nei hi. (aiōnios g166) **48** Keima sia tua nuntakna anluum ka hihi. **49** Na pa te uh in senneal ngamsung ah mana ne napi uh a, thi siat veve hi. **50** Hisia in vantung pan hong tuaksuk anluum a hihi, tua anluum a ne peuma a thi bua tu hi.

51 Keima in vantung pan hongpai a nungta anluum ka hihi. Khat po in hi anluum a ne le nungta tawntung tu hi, taciang ka piak tu anluum zong ka taksa hi a, tua in leitung mite nuntakna atu ka piak a hihi, ci in zo hi. (aiōn g165) **52** Tua ahikom Judah mite in, hisia pa in bangbang in a taksa sia neak tu in hong pia thei tu ziam? ci in amate le amate ki nial uh hi. **53** Tua zawkciang in Jesus in amate tung ah, A tatak in kong ci hi, mihing Tapa i taksa na ne bua uh a, a thisan na dawn bua uh le, na sung uh ah nuntak na nei bua uh hi. **54** A kuamapo in ka taksa ne a, ka thisan a dawn peuma in, tawntung nuntakna nei hi; taciang ni tawpkhak ni ciang in ka thokiksak tu hi. (aiōnios g166) **55** Banghangziam cile ka taksa sia an tatak hi a, ka thisan sia dawn tu tatak a hihi. **56** Ka taksa ne a, ka thisan a dawn peuma sia, keima sung ah om hi, taciang keima zong ama sung ah ka om hi. **57** A nungta Pa in kei hong sawl a, taciang Pa hang in ka nungta hi: tua ahikom ka taksa a ne peuma, keima hang in nungtu tu hi. **58** Hi thu sia vantung pan hong tuaksuk anluum a hihi: na pate uh mana ne a, a thi uh bang hi ngawl hi: hi anluum a ne peuma a tawntung in nungta tu hi, ci hi. (aiōn g165) **59** Hi thu te sia Capernaum khua synagogue sung ah thu a hil lai in, ahil thu a hihi. **60** Tua ahikom a nungzui tampi te in hi thu a zak uh ciang in, hi thu haksa lei hi; a kua in ngai zo tu ziam? ci uh hi. **61** Jesus in a nungzui te phun uh hi, ci a heak ciang in, amate tung ah, Hi thu in hong puksak ziam? **62** Mihing Tapa sia ama omna ah a kato mu le uhte, bang na ci tu uh ziam? **63** Nuntakna a pia sia Pathian i Thaa a hihi; cilesa sia bangma phattuamna nei ngawl hi: note tung ah kong son kammal te sia, thaal le nuntakna a hihi. **64** Ahihang note sung ah mi pawlkhat te in na um bua uh hi, ci hi. Banghangziam cile Jesus in a kipatcil pan kipan in a um ngawl te le, ama a leheak tu sia a heakkholza hi zo hi. **65** Tua ahikom kong ci hi, Pa in hongpiak te simngawl kuama ka kung ah hongpai thei ngawl hi, ci hi. **66** Tua hun pan kipan in nungzui tampi te heakkik uh a, Ama taw ki thawl nawn ngawl uh hi. **67** Tua zawkciang in Jesus in a nungzui sawmleni te kung ah, Note zong nong paisan nuam uh ziam? ci hi. **68** Simon Peter in, Topa awng, a kua kung ah pai tu khu ziam? nangma in tawntung nuntakna kammal

te na nei hi. (aiōnios g166) **69** Nangma sia a nungta Pathian Tapa Christ na hihi, ci sia um in ka he uh hi, ci in zo hi. **70** Jesus in, Sawmle ni hong teal hi ngawl khi ziam? taciang note sung ah khat sia doai a hihi, ci in zo hi. **71** Ama in Simon tapa Judah Iscariot thu a son a hihi: banghangziam cile nungzui sawmle ni sung pan khat hi napi, Ama a leheak pa a hihi.

7 Hibang teng zawkciang in, Jesus sia Galilee huam sung ah pai hi: banghangziam cile Judah mite in that nuam ahikom Judah ngam sung ah pai ngawl hi. **2** Tu in Judah te i biakbuk poai hong nai zo hi. **3** Tua ahikom a suapui te in Jesus kung ah, na vawt nasep te na nungzui te zong in a mu thei natu in, hi mun pan Judah ngam sung ah pai tan. **4** Banghangziam cile a kilang in ngual heak tu a dei te kuama in a thimtham in seam ngawl hi. Hibang te na vawt ahile leitung mite kung ah nangma le nangma ki pualak in, ci uh hi. **5** Banghangziam cile a suapui te in zong Ama a um bua uh hi. **6** Tua zawkciang in Jesus in amate tung ah, Ka hun hong theng ngawl lai hi: ahihang note atu a tawntung in hunpha a hihi. **7** Leitung in note hong ensan thei ngawl hi; ahihang kei hong ensan hi, banghangziam cile amate nasep pha ngawl hi, ci tetti ka pang hi. **8** Hi poai ah pai tavun: kei hile ka hun cing ngawl lai ahikom pai ngawl lai tu khi hi, ci hi. **9** Hi thu te a son laitak in, Ama sia Galilee ah om nginge lai hi. **10** Ahihang a suapui te a pai zawkciang in, Jesus zong poai ah hongpai a, a kilang ngawl in pai ku hi. **11** Tua zawkciang in poai mun ah Judah te in Ama zong uh a, koisung ah om ziam? ci uh hi. **12** Taciang mipi te sung ah Jesus thu taw kisai in phun teaptup uh hi: banghangziam cile mi pawlkhat te in, Ama sia miphia hi, ci uh a: a dang te in, hi ngawl hi; Ama in ngual theam hi, ci uh hi. **13** Ahihang Judah mite a lau uh hang in kuama in a kilang in a pau ngam bua uh hi. **14** Tu in poai a lang bang a man ciang Jesus sia biakinn sung ah pai a, thuhil hi. **15** Judah mite in lamdangsa in, hi sia pa sia sin le sin ngei ngawl napi, bangbang in lai he thei ziam? ci uh hi. **16** Jesus in, Kong hil thu sia keima a hi ngawl hi, ahihang keima hong sawlpa i hilna a hihi. **17** Mihing khatpo in Pathian deina a seam tu ahile, ka hilna sia Pathian kung pan maw, a hibale keima thinsung suak hi zaw, ci he tu hi. **18** Ama thinsung suak a hil peuma in ama minthanna tu zong hi: ahihang ama a sawlpa atu in minthanna a zong sia miphia a hihi, taciang ama sung ah thuman ngawl na om ngawl hi. **19** Moses in note thukham hong pia hi ngawl ziam? ahihang kuama in thukham na zui bua uh hi, Banghang in hong that nuam nu ziam? ci in zo hi. **20** Mipi te in, doai vei ni

hi: kua in hong that nuam na ziam? ci zo uh hi. 21 Thiangtho ki pia ngawl hi. 40 Tua ahikom in mi tampi Jesus in amate tung ah, Nasep khat ka seam a, na in hi thu a zak uh ciang in, hisia pa sia kamsang tatak vekpi in lamdang na sa uh hi. 22 Tua ahikom Moses hi, ci uh hi. 41 Midang te in, hisia Christ hi, ci uh hi. in vunteap at na thu hong pia hi; (hi sia in Moses Ahihang pawlkhat te in, Galilee pan Christ hongpai tu hang hi ngawl in, pu le pa te hang a hihi;) taciang ziam? 42 Laithiangtho in, Christ sia David suan sung note in sabbath ni in vunteap at nu hi. 23 Moses pan hongpai tu hi, taciang David omna Bethlehem thukham paltan ngawl tu in khatpo in sabbath ni in khuapi pan hongpai tu hi, ci hi ngawl ziam? ci uh hi. vunteap ki at a hile, banghang in sabbath ni in mihing 43 Tua ahikom, Jesus hang in mite sung ah ki khenna khat ka damsak hang in ka tung ah thin-uk nu ziam? hong om hi. 44 Pawlkhat te in man nuam uh hi napi; 24 Maitang en in thukhen heak vun, ahihang a man ahihang kuama in khut a nga ngam bua uh hi. 45 Tua thukhenna taw thukhen vun, ci hi. 25 Tua zawkciang zawkciang in, palik te thiampi lian le Pharisee te kung in Jerusalem pan mi pawlkhat te in, ngual i thatlum ah hongpai uh a; amate in, banghang in Jesus hong nuam in a zon uh sia hi sia pa hi ngawl ziam? 26 paipui ngawl nu ziam? ci uh hi. 46 Palik te in, hisia pa Ahihang, en vun, hangsantak in thuhil a, amate in bang in kuama in thuhil neig ngawl hi, ci in zo uh hi. bangma ci thei ngawl hi. Ngam uk te in hisia pa sia 47 Tua zawkciang in Pharisee te in, note zong hong Christ tatak hi, ci a he takpi uh ziam? 27 Ahihang theam tha zo ziam? 48 Ngam uk te le Pharisee te hisia pa sia a kua ziam, ci i he bua hi: ahihang Christ sung ah Ama a um om zo ziam? 49 Ahihang thukham hongpai ciang in, koisung pan hongpai, ci sia kuama a he ngwal hi mite sia hamsiat thuak te a hi uh hi, ci in he ngawl hi, ci uh hi. 28 Jesus sia biakkinn sung ah in zo uh hi. 50 Pharisee te sung pan mi khat a hi, zan thu a hil kawm in au a, Note in hong he nu hi, taciang lai in Jesus kung ah a pai Nicodemus in, amate tung koisung pan hongpai, ci zong hong he nu hi: ahihang ah, 51 lh thukham in mi khat sia a thu ngai masa kei hong sawlpa sia thuman hi a, note in Ama sia na ngawl in le a vawtna he masa ngawl in thukhen ziam? he bua uh hi. 29 Ahihang keima in Ama ka he hi: ci hi. 52 Amate in zo kik a, nangma zong Galilee mi banghangziam cile keima sia Ama kung pan ka hi ni ziam? kan in a, en in: banghangziam cile Galilee a, Ama in hong sawl hi, ci hi. 30 Tua zawkciang in pan in kamsang piang ngawl hi, ci uh hi. 53 Taciang amate in Jesus mat sawm uh hi: ahihang kuama in amate inn tek ah cia siat uh hi.
 man ngam ngawl hi, banghangziam cile a hun cing ngawl lai hi. 31 Taciang mi tampi te in Ama um uh a, Christ hongpai ciang in, hi sia pa i vawt sang in a tamzaw nalamdang te vawt tu hi, ci uh hi. 32 Pharisee te in Jesus thu taw kisai in mite a phun na thu za uh hi; taciang Pharisee te le thiampi lian te in Jesuh man tu in palik te paisak hi. 33 Tua zawkciang in Jesus in amate tung ah, Tawmvei sung note taw kong omkhawm tu hi, taciang kei hong sawlpa kung ah pai tu khi hi. 34 Note in nong zong tu uh a, ahihang nong mu bua tu uh hi: ka omna mun ah note nong pai thei bua tu uh hi, ci hi. 35 Tua zawkciang in Judah te in amate sung ah, ei i mu ngawl tu in koisung pai tu ziam? Gentile mite sung ah a ki thethang te kung pai in, Gentile mite hil tu a hi tu ziam? 36 Note in nong zong tu uh a, ahihang hong mu ngawl tu nu hi: ka omna mun ah note nong pai thei bua tu uh hi, a ci sia bang a cinopna hi tu ziam? ci tek uh hi. 37 Poai ni a khakbel, ni thupi ni in, Jesus hong ding a, Khatpo a dang a tak le, ka kung ah hongpai taken a, dawn taken. 38 Keima hong um peuma laithiangtho in a ci bang in, a pumpi sung pan in a nungta nguntui luang tu hi, ci hi. 39 Ahihang hithu sia Jesus in Ama a um te in a san tu Thaa thu a sonna a hihi: banghangziam cile Jesus vang ki liansak ngawl lai ahikom in Tha

8 Jesus Olive mualtung ah pai hi. 2 Taciang zingtung in biakkinn sung ah paik a, mi theamapo a kung ah hongpai uh hi; taciang to in, amate thuhil hi. 3 Taciang thukhamhil te le Pharisee te in palngul mawna a vawt laitak a mat numei khat hong paipui uh a; a laizang ah a koi zawk uh ciang, 4 Jesus kung ah, Syapa awng, hi numei nu sia palngul mawna a vawt laitak a kiman a hihi. 5 Tu in Moses in thukham sung ah hibang te suangtum taw den tu in thu hong pia hi: ahihang nang bangbang ci tu ni ziam? ci uh hi. 6 Amate in hibang in a ci uh sia, Jesus a mawsiat thei natu uh in aita a hi uh hi. Ahihang Jesus in a za ngawl bang in kun a, lei ah a khutzung taw lai at hi. 7 Amate in a ki zom in thu a dok uh ciang in, Jesus vandakto a amate tung ah, Note sung ah mawna a nei ngawl sia in deang masa taken, ci hi. 8 Taciang kun kik a, lei ah lai atkik leleau hi. 9 Tua thu amate in za uh a, sia le pha heakna in amate mawna kiphawksak ahi man in u hambel pan khat zawkciang khat a khakbel dong in nusia uh hi: Jesus bek nusia uh a, numei nu sia a lai ah ding nginge hi. 10 Jesus a dakto kik ciang in, numei nu simngawl kuama mu ngawl hi, Jesus in numei nu kung ah, Nangma hong mawsiat te koisung ziam? kuama in hong mawsak ngawl ahi ziam? ci hi.

11 Numei nu in, Topa awng, kuama in hong mawsak keima sia Ama khi hi, ci le, keima thu taw bangma ngawl hi, ci hi. Jesus in ama kung ah, Kei zong hong vawt ngawl khi hi; ahihang Pa in hong hilna bang in, mawsak ngawl khi hi: pai tan a, mawna vawt nawn hi thu te kong son hi, ci na he tu uh hi. 29 Taciang heak in, ci hi. 12 Jesus in amate paupui kik a, Keima kei hong sawlpa sia keima taw om hi: Pa in keima sia leitung khuavak ka hihi: ka nung hong zui peuma bek hong nusia ngawl hi; banghangziam cile Ama khuazing sung ah vak ngawl tu hi, ahihang nuntakna i lungkim nate ka seam tawntung hi, ci hi. 30 Hi thu khuavak nei tu hi, ci hi. 13 Tua ahikom Pharisee te in te a son zawkciang in, mi tampi in Ama um uh hi. Jesus kung ah, nangma thu sia nangma ma in tetti 31 Tua zawkciang in Jesus in Ama a um Judah te na pang hi, na tetti pan na man ngawl hi, ci uh hi. 14 tung ah, Ka thu sung ah na kip uh a hile, ka nungzui Jesus in amate zo kik a, Keima thu sia keima ma in tatak na hi uh hi; 32 Taciang thutak na he tu uh a, tua tettipang hi ka leng, ka tettipanna sia man veve hi: thutak in hong suaktasak tu hi, ci hi. 33 Amate in, banghangziam cile koisungpan kong pai, ci le koisung kote sia Abraham suan te ka hi uh hi, taciang kuama ah pai tu, ci ka he hi, ahihang kongpan kong pail cile kung ah saltang ngei ngawl khu hi: bangbang in nang koisung ah pai tu ci note in nong son thei bua uh hi. in, na suakta tu uh hi, hong ci ni ziam? ci in zo uh 15 Note in ci le sa zui in thu na khen uh hi; kei ka hile hi. 34 Jesus in amate tung ah, A tatak in kong ci hi, kuama thu ka khen bua hi. 16 Taciang thu ka khen a kuamapo mawna a vawt peuma mawna i sila a hial zong, ka thukhenna man hi: banghangziam cile hihi. 35 Taciang sila sia a tawntung in irnsung ah om keima bek hi ngawl khi hi, ahihang keima le hong tawntung ngawl hi: ahihang Tapa ahile om tawntung sawlpa taw ka hi uh hi. 17 Na thukham uh sung ah hi. (aiōn g165) 36 Tua ahikom Tapa in hong suaktasak zong, mihing ni i tettipanna sia man hi, ci ki at hi. a hile, na suakta takpi tu uh hi. 37 Note sia Abraham 18 Keima thu sia keima in tetti ka pang hi, taciang suan te na hi uh hi, ci ka he hi; ahihang keima that tu hongsawl Pa in keima thu tettipang hi, ci hi. 19 Tua in hong zong nu hi, banghangziam cile ka thu in note zawkciang in amate in Jesus kung ah, na Pa koisung sung ah mun nei ngawl hi. 38 Ka Pa taw ka mu thu te ziam? ci uh hi. Jesus in, Note in na he bua uh hi, ka son hi: taciang na pa uh taw na mu uh te na vawt taciang ka Pa zong na he bua uh hi: keima hong he uh hi, ci hi. 39 Amate in, Abraham sia ka pa uh hi, le uhte, ka Pa zong na he tu uh hi, ci in zo hi. 20 Hi ci zo uh hi. Jesus in amate tung ah, Abraham i tate thu te sia Jesus in biakinn sung ah thu a hil kawm in, na hi uh le, Abraham i nasep te seam tu nu hi. 40 sumpi kuang koina mun ah a son thu a hihi: taciang Ahihang tu in, Pathian tung pan ka zak thutak a son kuama in Ama a man ngam bua uh hi; banghangziam keima hong that nuam in hong zong nu hi: Abraham cile a hun a cing balai hi. 21 Tua zawkciang in Jesus in hibang te vawt ngawl hi. 41 Note in na pa uh i in amate tung ah, Ka pai natu lampi ah ka pai tu a, septe na seam uh hi, ci hi. Tua zawkciang in amate note in nong zong tu uh hi, taciang na mawna uh in, kote paktat na pan a piang lamlakta hi ngawl khu sung ah na thi tu uh hi: ka pai na mun ah note nong hi; Pa khat ka nei uh a, tasia in Pathian a hihi, ci uh pai thei bua tu uh hi, ci hi. 22 Tua zawkciang in Judah hi. 42 Jesus in amate tung ah, Pathian sia na Pa uh mite in, ka pai na mun ah note nong pai thei bua tu uh hile, keima hong it tu nu hi: banghangziam cile keima hi, ci ahikom, Ama le Ama ki that tu a hi tu ziam? ci sia Pathian kungpan piang in hongpai ka hihi; keima uh hi. 23 Jesus in amate tung ah, Note sia nuaileam mi thu in kongpai bua hi, ahihang Ama in hong sawl hi. na hi uh hi; kei sia tunglam mi ka hihi: note hileitung 43 Ka thuson te bang hang in um thei ngawl nu ziam? mi na hi uh hi; kei sia leitung mi ka hi bua hi. 24 Tua ka thu na zak thei ngawl uh hang hi. 44 Note sia na ahikom, na mawna uh sung ah na thi tu uh hi, ci note pa uh doaimangpa i tate na hi uh hi, taciang na pa uh tung ah kong ci hi: banghangziam cile keima sia Ama i deina bek na seam uh hi. Ama sia a kipatcil pan khi hi, ci na up ngawl uh hu in na mawna uh sung ah kipan in tualthat pa a hihi, taciang thutak sung ah om na thi tu uh hi, ci hi. 25 Tua zawkciang in amate in, ngawl hi, banghangziam cile ama sung ah thutak om Nang a kua ni ziam? ci uh hi. Taciang Jesus in amate ngawl hi. Leilotthu a son ciang in, ama i nei te bek tung ah, A kipatcil pan kipan in kong son sa bangma son hi: banghangziam cile ama sia leilotthu son pa hi ka hihi. 26 Note tung ah kong son tu le thu ka khen tu a, leilotthu i pa a hihi. 45 Taciang note in thutak ka tampi om hi: ahihang kei hong sawlpa sia a thuman son hu in, nong um bua uh hi. 46 Note sung ah a kua hi; taciang Ama tung pan ka zak thu te leitung mite in ka maw hunlam hong lak thei tu nu ziam? Taciang tung ah ka son hi, ci hi. 27 Jesus in Pa thu a son na thutak ka son a hile, banghang in hong um ngawl amate in a tel bua uh hi. 28 Tua zawkciang in Jesus nu ziam? 47 Pathian mite in Pathian thu ngai uh hi: in amate tung ah, Mihing Tapa na khai uh ciang in tua ahikom, note Pathian mi na hi ngawl uh hang in

Pathian thu na ngai bua uh hi, ci hi. **48** Judah mite in zo kik uh a, Nangma sia Samaria mi na hihi, taciang nangma doai vei ni hi, kong ci uh sia man hi ngawl ziam? ci uh hi. **49** Jesus in, Doai vei ngawl khi hi; note in hong zakta ngawl nu hi, ahihang keima in ka Pa ka zakta hi. **50** Taciang keima minthanna tu zong ngawl khi hi: ama minthan natu zong in thu a khen khat om hi. **51** A tatak in kong ci hi, khatpo in ka kammal a zui le bangmahun in thina mu ngawl tu hi, ci hi. (aiōn g165) **52** Tua zawkciang in Judah te in, tu in doai vei ni hi, ci ka he uh hi. Abraham le kamsang te thi siat zo hi; ahihang nangma in, khatpo in ka thu a zui le bangmahun in thina tep ngawl tu hi, na ci hi, ci uh hi. (aiōn g165) **53** Nangma sia ka pu uh Abraham sang in thupi zaw ni ziam? Abraham thi zo hi, taciang kansang te zong thi siat zo hi: nangma le nangma kua ki sa ni ziam? ci uh hi. **54** Jesus in, Keima le keima ka ki thupisak le, tua ka ki thupisak na sia bangma hi ngawl hi: keima hong thuphisak sia ka Pa hi a; note i Pathian na ci uh sia a hihi. **55** Note in Ama na he bua lai uh hi; ahihang keima in ka taciang keima in ka he bua hi ka ci le, note bangma in leilot thuson ka hi tu hi: ahihang keima zong pha ngawl lai napi, Abraham mu zo ni ziam? ci mu zo a, angtang mama hi, ci hi. **57** Tua zawkciang in Judah te in a kung ah, Nangma sia kum sawm nga zong pha ngawl lai napi, Abraham mu zo ni ziam? ci zong pha ngawl lai napi, Abraham mu zo ni ziam? ci

sil zawkciang in, khuamu in cia hi. **8** Tua ahikom a innpam te le, nidang mittaw a hi a mu ngei te in, hisia pa sia, to a khutdaw ngen pa hi ngawl ziam? ci uh hi. **9** Pawlkhat te in, hisia ama hi, ci uh a: midang te in, ama tua pa taw kibang hi, ci uh hi: ahihang ama in, keima khi hi, ci hi. **10** Tua ahikom amate in, bangbang in na mit khuamu ni ziam? ci uh hi. **11** Ama in, Jesus a kici khat in buan vawt a, ka mit te hong noisak hi, taciang Siloam tulii ah pai tan a, sil in, hong ci hi: taciang ka pai a ka sil zawkciang in, khuamu khi hi, ci in zo hi. **12** Tua zawkciang in amate in, tua pa koisung ziam? ci uh hi. Ama in, kei he ngawl khi hi, ci hi. **13** Tua zawkciang amate in a mittaw ngeipa sia, Pharisee te kung ah paipui uh hi. **14** Jesus in leibuan vawt a, a mitte khua a musak sia sabbath ni a hihi. **15** Tua zawkciang in Pharisee te in zong, bangbang in khua mu ni ziam, ci in dongkik uh hi. Ama in ka mit ah leibuan hongkoisak a, ka sil zawkciang in, khuamu khi hi, ci hi. **16** Tua ahikom Pharisee pawlkhat te in, hisia pa sia Pathian mi hi ngawl hi, banghangziam cile sabbath ni tang ngawl hi, ci uh hi. Midang te in, he hi: taciang keima in ka he bua hi ka ci le, note mimaw khat in hibang nalamdang te bangbang in bangma in leilot thuson ka hi tu hi: ahihang keima vawt thei tu ziam? ci uh hi. Taciang amate sung ah in Ama ka he a, a thu zong ka ni hi. **16** Na pa uh kikhon na hong om hi. **17** Amate in mittaw pa kung Abraham in keima ni mu tu lawp mama hi: taciang ah, na mit khua hong musak pa bangba na ngaisun mu zo a, angtang mama hi, ci hi. **18** Ahihang Judah te in, ama sia mittaw ngei a, zong pha ngawl lai napi, Abraham mu zo ni ziam? ci kuhmu kik hi, ci thu a up ngawl uh hu in, a nu le a pa uh hi. **19** Tua zawkciang ziam? ci kik uh hi. Mittaw pa in, Ama sia kamsang hi, in taciang amate in suantum te tawm uh a, den sawm uh hi: ahihang Jesus bu a, biakinn sung pan pusauk hi, taciang amate zanglai pan in kantan hi.

9 Jesus lampi ah a pai laitak in, a pian pan kipan mittaw khat mu hi. **2** A nungzui te in Syapa awng, hisia pa mittaw in a pian sia ama in mawna a vawt hang ziam maw, a hibale a nu le a pa te in mawna a vawt uh hang ziam? ci in dong uh hi. **3** Jesus in, Ama mawna hang hi ngawl hi, taciang a nu le a pa mawna hang zong hi ngawl hi: ahihang Pathian i nasep te ama tung pan a kilang thei natu a hihi. **4** Sun hun ahi lai in keima hong sawlpa i nasep te ka sep hamtang tu a hihi: kuama na a sep thei ngawl hun, zan hong theng tu hi. **5** Leitung ah ka om sung theampo, keima sia leitung i khuavak ka hihi, ci in zo hi. **6** Jesus in hibang a ci zawkciang in, leitung ah cilsia suk a, a cil taw buannoai vawt hi, taciang mittaw pa i mitte buan noisak hi, **7** Taciang ama tung ah, Pai tan a, Siloam tulii ah sil tan, ci hi. Siloam a khaikna sia, sawl, a cinopna a hihi. Tua ahikom ama zong pai a, a

tua pa sia selno in, nangma sia Ama nungzui na hihi; le susia tu bek in hongpai hi: kei ka hile amate in ahihang kote ka hi uh le Moses nungzui ka hi uh hi. nuntakna a nei thei natu le a dimlet nuntakna a nei 29 Pathian in Moses paupui hi, ci ka he uh hi: hisia pa thei natu in kongpai hi. 11 Keima in tuucing pha ka sia koisungpan hongpai ci ka he bua uh hi, ci uh hi. hihi: tuicing pha in a tuu te atu in a nuntakna pia 30 Tua pa in amate tung ah, koisungpan hongpai ci hi. 12 Ahihang tuicing a hi ngawl, tuu nei pa zong hi na heak ngawl uh sia lamdang mama hi, ahihang ngawl, a kiciai tawm tuicing pa in, ngia hongpai a mu Ama in ka mit khua hong musak hi. 31 Tu in Pathian ciang, tuu te nusia in, taisan hi: taciang ngia in tuu te in mawnei te kammal ngai ngawl hi, ci ka he uh hi: man a, ki thethang siat hi. 13 A kiciai tawm tuicing pa ahihang mi khatpo in Pathian bia in, a deina a seam sia tai hi, banghangziam cile ama sia sum thalaw hi a, le, tua pa i kammal te ngai hi. 32 Leitung kipat pan tuu te awlmawk ngawl hi. 14 Keima in tuicing pha ka mittaw in a piang kuama a mit khuamusak, ci i za hihi, keima in ka tuu te ka he hi, taciang ka tuu te in ngei bua hi. (aiōn g165) 33 Hisia pa sia Pathian mi ahi zong hong he uh hi. 15 Pa in keima hong heak bang buale, bangma vawt thei ngawl tu hi, ci in zo hi. 34 in, keima in zong Pa ka he hi: taciang ka tuu te atu in Amate in, Nang sia mawna namcin sung pan piang ka nuntakna ka pia hi. 16 Taciang hi tuukhawk sung na hi a, hong hil sawm zaw ni ziam? ci in zo uh a, ah a theng ngawl lai tuu dang te ka nei lai hi: amate pua sang ah nawt uh hi. 35 Jesus in a puasang ah zong ka paipui tu hi, taciang amate in ka aw ngai tu nawt uh hi ci thu a zak ciang in; tua pa taw ki mu a, uh a; tuukhawk khat le tuicing khat suak tu uh hi. 17 Pathian Tapa na um ziam? ci hi. 36 Tua pa in, Topa Tua ahikom ka Pa in keima hong it hi, banghangziam awng, Ama ka up thei natu in Ama sia a kua ziam? ci cile ka nuntakna ka lak kik thei tu in ka pia hi. 18 Ka in zo hi. 37 Jesus in ama tung ah, Ama na mu zo hi, nuntakna sia kuama in kei tung pan in la ngawl hi, taciang nangma taw a kipau sia Ama a hihi, ci hi. 38 ahihang keima thu in ka piak a hihi. Piak thei natu Taciang ama in, Topa awng, um khi hi, ci in, Jesus vangletna ka nei a, lakkik thei natu vangletna zong bia hi. 39 Jesus in, Hi leitung ah thukhen tu in kong ka nei hi. Hi thupiak sia ka Pa tung pan in ka nga a pai hi, tua thukhenna sia mittaw te in khuamu tu a; hihi, ci hi. 19 Hi thu te hang in Judah mite sung ah ki khua a mu te mittawsak tu in hongpai ka hihi, ci hi. 40 khenna omkik hi. 20 Mitampi in, Ama in doai vei a, a Jesus kung ah a om Pharisee pawlkhat te in hi thu a thin-am hi; banghang in a thu ngai nu ziam? ci uh zak uh ciang in, kote zong ka mit uh taw ziam? ci uh hi. 21 Ngual dang te in, hibang te sia doai vei te i hi. 41 Jesus in amate tung ah, Mittaw hile uhte, maw kammal te hi ngawl hi. Doai in mittaw te khua musak nei ngawl zawsap tu nu hi: ahihang tu in, note in khua thei ziam? ci uh hi. 22 Taciang Jerusalem ah apna poai om a, tua hun sia phalbi hun a hihi. 23 Jesus biakkinn sung, Solomon talaap sung ah pai hi. 24 Tua zawkciang in Judah mite hongpai uh a, Jesus kim um uh hi, taciang banghun ciangdong hong lungmangsak lai tu ni ziam? Nangma sia Christ na hile, a thiang in hong son tan, ci uh hi. 25 Jesus in, Kong son zo hi, taciang note in um ngawl nu hi: ka Pa min taw ka vawt nasep te in, keima atu in tettipang hi. 26 Ahihang kong son sa bang in, ka tuu te na hi ngawl uh hu in, um ngawl na hi uh hi. 27 Ka tuu te in ka aw hong ngai hi, taciang keima in amate ka he hi, taciang amate in hong zui uh hi. 28 Taciang amate tung ah, tawntung nuntakna ka pia a; bangmahun in kisia ngei nawn ngawl tu hi, kuama in zong ka khutsung pan hong sut thei ngawl tu hi. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Ka tung ah hong pia ka Pa sia na theampo sang in lianzaw hi; taciang amate kuama in ka Pa khut sung pan hong sut thei ngwl tu hi. 30 Ka pa le keima sia khat ka hi uh hi, ci hi. 31 Tua zawkciang in Judah mite in Ama sep tu in suangtum tawm leleau uh hi. 32 Jesus in amate tung ah, Pa kung pan in nasep pha tampi kong lak zo hi; tua nasep te atu in suangtum taw hong sep

10 A tatak in kong ci hi, tuukhawk sung ah kongkha pan tum ngawl in, mundang pan a kato peuma, nguta le phalak te a hihi. 2 Ahihang kongkha pan a tum sia a hile tuu te i tuicing a hihi. 3 Kongkha cingpa in ama kong hon a; tuu te in ama aw a za uh hi: taciang ama in tuu te a min taw sam in, pusua pui hi. 4 Taciang a tuu te a pusua zawkciang, ama sia tuu te mai ah pai a, tuu te in zui hi: banghangziam cile tuu te in ama aw a he uh hi. 5 Amate in ngualdang nung zui ngawl tu uh hi, a kung pan tai zaw tu uh hi: banghangziam cile amate in ngualdang te aw a he bua uh hi, ci hi. 6 Jesus in hi sotenten amate tung ah son hi: ahihang amate in bangson ci a he bua uh hi. 7 Tua zawkciang in Jesus in amate tung ah, A tatak in kong ci hi, keima in tuu kongpi ka hihi. 8 Ka mai ah hongpai sia theampo sia nguta le phalak te a hi uh hi: ahihang tuu te in amate aw a ngai bua hi. 9 Keima in kongkha ka hihi: mi khatpo keima tawn in a tum a hile, ki ngum tu hi, taciang in sungtang le pusuak tu a, Iono hing a mu tu hi. 10 Nguta in ngu tu, that tu

na hi uh ziam? ci in zo hi. 33 Judah mite in zo kik a hile, dam tu hi, ci uh hi. 13 Ahihang Jesus in a thi uh a, nasep pha atu in suangtum taw kong sep bua na thu a son a hihi; hi kamale amate in tawlnga in uh hi; ahihang Pathian min na daisak hang a hihi; mu hi ci bang in ngasun uh hi. 14 Tua zawkciang in taciang mihing hi napi, nangma le nangma Pathian in Jesus in amate tung ah son thiang a, Lazarus thi hi. na ki vawt hi, ci uh hi. 34 Jesus in amate zo kik a, 15 Taciang, na up thei natu uh in tua mun ah ka om Na thukham uh sung ah, note sia pathian te na hi ngawl sia note atu in ka angtang hi; hi kale a kung ah uh hi, ci in ki at hi ngawl ziam? 35 Amate tung pan pai tek tawng, ci hi. 16 Tua zawkciang in, Didymus a Pathian kammal hongpai a hikom in, pathian te, kici a kici Thomas in, a nungzui pu te kung ah, Ama taw thi hile, laithiangtho ki paltan thei ngawl hi. 36 Keima sia khawm tu in eite zong pai tek tawng, ci hi. 17 Jesus a Pa in hong thiangthosak a, leitung ah hong sawl hi, thet ciang in, Lazarus sia than ah a phum zawk ni li hi keima sia Pathian Tapa ka hihi, ka ci hu in Pathian zo ci he hi. 18 Bethany sia Jerusalem nai na ah om mindaisak ni hi, hong ci na hi uh ziam? 37 Ka Pa i a, tai ni dektak pha hi: 19 Martha le Mary te sia a nasep te ka seam bua a hile, hong um heak vun. suapuipa taw kisai, amate a heneam tu in Judah mi 38 Ahihang ka seam a hile, keima nong um bua uh tampi te hongpai uh hi. 20 Tua zawkciang in, Martha zong, ka nasep te um vun: tabang in Pa sia ka sung in Jesus hongpai hi, ci a zak po ciang, pai in muak hi: ah om a, keima sia Pa sung ah ka om hi, ci na he tu ahihang Mary sia innsung ah to nginge hi. 21 Martha uh a, hong um tu nu hi, ci hi. 39 Tua ahikom amate in in Jesus kung ah, Topa awng, himun ah om hile te, Jesus sia mat sawm leleau uh hi: ahihang amate khut ka suapui pa thi ngawl tu hi. 22 Ahihang, tu zong in pan in Jesus suakta hi, 40 Taciang Jesus sia Jordan Pathian tung ah na nget theampho Pathian in hong pia ngun ngal, John in amasabel tuiphumna a piak na tu hi, ci ka he hi, ci hi. 23 Jesus in Martha kung ah, mun ah paikik a; tua mun ah taam hi. 41 Taciang mi Na suapuipa thokik tu hi, ci hi. 24 Martha in Jesus tampi a kung ah hongpai uh a, John in nalamdang kung ah, thawkikna ni tawpkhak ni ciang in thokik bangma vawt ngawl hi: ahihang hisia pa thu John i tu hi, ci ka he hi, ci hi. 25 Jesus in ama kung ah, son theampho man hi, ci uh hi. 42 Tua mun ah mitampi Keima in thawkikna le nuntakna ka hihi: keima hong in Ama um uh hi.

11 Bethany ah a teang Lazarus a kici khat sia a cina hi, tua Bethany sia Mary le a suapui nu Martha te i khuapi a hihi. 2 Hi Mary sia Topa sathau namtui buak in, taciang a sam taw a peang a nawlsak nu hi a, a suapuipa Lazarus sia a cina hi. 3 Tua ahikom a suapui nu in ngual paisak a, Topa, en in, na it bel pa a cina hi, ci hi. 4 Tua thu Jesus in a zakciang in, Hi natna sia thi natu natna hi ngawl hi, ahihang Pathian minthanna tu hi a, tua tungtawn in Pathian Tapa in minthanna nga tu hi, ci hi. 5 Jesus in Martha, a suapui nu le Lazarus te it hi. 6 Lazarus a cina, ci thu za hi kale, a omna ah ni ni sung taam lai hi. 7 Tua zawkciang a nungzui te kung ah, Judah ngam sung ah paikik tawng, ci hi. 8 A nungzui te in, Syapa awng, Judah mite in tu nung hiat ma in, suangtum taw den tu in hong zong uh a; tua mun ah paikik tu ni ziam? ci uh hi. 9 Jesus in, Nikhat sung ah nai sawm le nai ni om hi ngawl ziam? Khatpo sia sun hun in a vakle lutu ngawl hi, banghangziam cile ama in hi leitung khuavak mu hi. 10 Ahihang khatpo in zan in a vak le, lutu tu hi, banghangziam cile ama sung ah khuavak om ngawl hi, ci in zo hi. 11 Hi thu te a son zawkciang in, Jesus in amate tung ah, I lawmpa Lazarus mu hi; ahihang keima ka pai tu a, a mut na pan in ka phong tu hi, ci hi. 12 A nungzui te in, Topa awng, mu

a thi zong in nungta tu hi: 26 Taciang in a kuamapo nungta a, keima hong um peuma sia bangmahun in thi nawn ngawl tu uh hi. Hi thu na um ziam? ci hi. (aiōn g165) 27 Martha in, Hi hi, Topa awng: nangma in leitung ah hongpai tu Pathian Tapa, Christ na hihi, ci ka um hi, ci hi. 28 Martha sia tateng a pau zawkciang pai hi, taciang a nau Mary samku a, Syapa hongpai hi, taciang nangma hong sam hi, ci hi. 29 Tua thu Mary in a zak pociang manlangtak in ding a, Jesus kung ah pai hi. 30 Tu in Jesus sia khuapi sung ah tum ngawllai a, Martha i a mu na mun ah omlai hi. 31 Mary inn ah a om Judah mite le ama a heneam te in, Mary manlangtak in ding a, a pusua a mu uh ciang, zui kheukho uh a, than ah a kap tu in pai hi, ci uh hi. 32 Jesus kung ah Mary a thet ciang in, Jesus mu a, a peang ah bok in, Topa awng, nangma himun ah om le te, ka suapuipa thi ngawl tu hi, ci hi. 33 Tua ahikom Jesus in Mary kakap in le, ama taw hongpai Judah mite zong a kakap a mu ciang in, a thaah in thuak hak sa in, tau a, 34 Koisung ah phum nu ziam? ci hi. Amate in, Topa awng, hongpai tan a, en in, ci uh hi. 35 Jesus kap hi. 36 Tua zawkciang in Judah mite in, en vun, Lazarus bangza in it ziam! ci uh hi. 37 Taciang pawlkhat te in, mittaw te khua a musak hisia pa in, Lazarus thi ngawl tu in vawt thei ngawl a hi tam? ci uh hi. 38 Tua ahikom Jesus a thinsung pan tau kawm in than ah pai hi. Hi than sia suanghwang

hi a, a tung ah suangtum khat taw huk hi. 39 Jesus in, A suangtum khin vun, ci hi. Mithi pa suapui nu Martha in, Topa awng, tu in ui zo tu hi: banghangziam omna Bathany ah pai hi. 2 Tua mun ah amate in cile a thi zawk ni li hi zo hi, ci hi. 40 Jesus in ama nitak an vak uh a; Martha in an huan hi: ahihang tung ah, Na umle, Pathian vangletna mu mu tu hi, Lazarus sia Jesus taw sabuai kim ah a tote sung ah hong ci zo hi ngawl khi ziam? ci hi. 41 Tua zawkciang kihel hi. 3 Tua zawkciang Mary in a manham mama in amate in suangtum sia mithi ki sial na pan in khin sathau namtui thawlkhath la a, Jesus peang buak hi, uh hi. Taciang Jesus in a tungsang ento a, Pa awng, taciang a sam taw Jesus peang nawlsak a: a innsung nangma in hong za zo na hikom in lungdam kong theampho sia tua sathau namtui ngim taw kidim hi. ko hi. 42 Taciang a tawntung in nong za hi, ci ka he 4 Tua zawkciang in a nungzui te sung pan khat a hi: ahihang ka kiim ah a ding mihing te in, nangma hi, Ama a leheak tu pa, Simon tapa, Judas Iscariot in keima nong sawl hi, ci a up thei natu uh in kong in, 5 Banghang in sathau namtui sia dangka zathum ci a hihi, ci hi. 43 Tabang in a ci zawkciang, Jesus taw zuak in, mizawng te pia ngawl ziam? ci hi. 6 sia aw ngingtak taw, Lazarus, pusuak tan, ci hi. 44 Hibang a pau na sia, mizawng te a awlmawk hang hi Taciang Lazarus hong pusuak a, a khut le a peang te ngawl hi; ahihang ama sia nguta hi a, dangka bawm sia mithi tunna puan taw ki tuam hi: taciang a mai keam ahikom in, dangka bawm sung a kikoi dangka zong dial no taw kituam hi. Jesus in amate tung ah, te dawk tawntung hi. 7 Tua zawkciang in Jesus in, Sut vun a, paisak vun, ci hi. 45 Tua zawkciang in Ama omsak po vun: keima ki vui ni atu kingingkhol in Mary kung ah hongpai Judah mi tampi te in, Jesus i hi sathau namtui a keam a hihi. 8 Banghangziam vawt te a mu uh ciang in, Ama um uh hi. 46 Ahihang cile mizawng te sia note taw om tawntung tu uh hi; pawlkhat sia Pharisee te kung ah pai uh a, Jesus i ahihang kei sia note taw om tawngting ngawl tu khi hi, sep teng son uh hi. 47 Tua zawkciang in thiampi lian ci hi. 9 Tua ahikom Judah mi tampi te in Jesus sia te le Pharisee te sia thu kikum tu in ki kaikhawm uh tua mun ah om hi, ci he uh hi: taciang Jesus a mu a, bangba hi tu hi ziam? banghangziam cile hisia pa nop uh hang bek hi ngawl in, thina pan a thawkiksak in nalamdang tampi vawt hi. 48 Hibang in i en thong a Lazarus zong mu nuam uh ahikom hongpai uh hi. 10 hile, mi theampho in Ama um tu uh a: Rome mite in i Ahihang thiampi lian te in Lazarus zong that nuam in mun le i ngam teng hong sut siat tu hi, ci uh hi. 49 thu vaihawm uh hi; 11 Banghangziam cile Judah mi Taciang amate sung pan khat, Caiaphas a kici pa, tampi te Lazarus hang in pai uh a, Jesus um uh hi. ama sia tua kum ciang in thiampi sang hi a, note 12 A zingciang in mi tampi te a poai ah hongpai uh a, bangma he ngawl nu hi, 50 Minam bup i lalcip ngawl Jesus sia Jerusalem ah hongpai hi, ci a zak uh ciang natu in, mi khat mipi atu in thi le, eite atu in phazaw in, 13 Nuktu bak te la uh a, Jesus muak tu in pai uh tu hi, ci zong ngaisun ngawl nu hi, ci hi. 51 Taciang hi hi, taciang in Hosanna: Topa min taw hongpai Israel thu sia ama thu in a pau hi ngawl hi: ahihang tua kum kumpipa thuphatoai a hihi, ci in au kheukho uh hi. 14 atu in thiampi sang ahikom in, Jesus sia tua minam Taciang Jesus in laa no khat a mu ciang in a tung ah atu in a thi natu mailamthu sonkhol a hihi: 52 Taciang to a; 15 Tua thu sia, lau heak in, Zion tanu awng: en hi minam atu bek hi ngawl in, ngam theampho ah a ki in, na kumpipa sia laa no tung ah to in hongpai hi, ci thethang Pathian tate a ki kaikhop natu thu zong a in laithiangtho sung ah ki atkhol hi. 16 A nungzui te in son a hihi. 53 Tua ni pan kipan in Ama bangbang in hi thu te a tel pai bua uh hi: ahihang Jesus min a thatlum thei tu ci ngaisun uh hi. 54 Tua ahikom Jesus than zawkciang in, hi thu te sia Ama thu a ki atkhol le sia Judah mite sung ah a kilang in vak nawn ngawl Ama tung ah a piang thu te hi, ci phawkkik uh hi. a; senneal ngam nai khuano sang, Ephraim a kici 17 Tua ahikom Jesus in Lazarus sia thansung pan khua sang ah a nungzui te taw om uh hi. 55 Judah sam a, thina pan a thawkiksak ciang in Ama taw a mite paisanpoai hong nai zo hi: taciang mi tampi te omte in, tua thu tettipang uh hi. 18 Hi thu hang in mite khuano sang pan in Jerusalem ah paisanpoai ma, in Jesus muak uh hi, banghangziam cile amate in amate le amate ki thiansua tu in pai tek uh hi. 56 hi nalamdang a vawt thu za uh hi. 19 Tua ahikom Tua zawkciang in amate in Jesus zong uh a, biakinn Pharisee te in, amate sung ah, bangma zozo ngawl sung ah a dinkawm in kikum uh a, Jesus sia poai ah nu hi ci na he uh ziam? en vun, leitung bup in a nung hongpai ngawl tu hi, bang na ngaisun uh ziam? ci uh zui siat zo hi, ci uh hi. 20 Tua poai sung ah Pathian hi. 57 Tu in, mihing khatpo in Jesus sia koisung a bia tu in hongpai te sung ah Greek mite zong om hi: om ziam, ci a he le a omna mun lak tu a, man tu in 21 Tua ahikom amate sia Galilee ngam Bethsaida thiampi lian te le Pharisee te in thupia uh hi. khua mi Philip kung ah hongpai uh a, Topa awng,

Jesus ka mu nuam uh hi, ci in ngen uh hi. 22 Philip ngam uk ulian te sung ah mi tampi in Jesus um uh sia Andrew kung ah pai in, son a: taciang Andrew le a; ahihang Pharissee te hang in a pualak bua uh hi, Philip in Jesus kung ah son uh hi. 23 Taciang Jesus pualak uh hile synagogue sung pan in hawkhia tu hi: in amate tung ah, A Tapa a minthansak tu hun hong theng hi. 24 A tatak in kong ci hi, zungtang sia leisung 43 Banghangziam cile amate in Pathian i pokna sang ah tak a a thi buale, ama bek hi top hi: ahihang a thi in mihing te i pokna dei zaw uh hi. 44 Jesus hong au le, a tang tam mama hong piang hi. 25 A nuntakna a a, Keima hong um peuma in keima hong um hi ngawl it peuma sum tu hi; taciang hi leitung ah a nuntakna a in, hong sawlpa um uh hi. 45 Taciang keima hong mu ensan peuma tawntung nuntakna dong in keamcinc peuma in hong sawlpa a mu hi. 46 A kuamapo keima tu hi. (aiōnios g166) 26 Mi khatpo in keima na a seam hong um peuma, khuazing sung ah om ngawl tu uh a, hi leitung ah keima sia khuavak in hongpai ka hihi. nuam le hongzui tahlen; taciang keima omna mun ah 47 Khat po in ka thu te za a, a um bua ahile, ama ka naseam peuma om tu hi: mi khatpo in keima na sia thukhen ngawl khi hi: banghangziam cile leitung a seam a hile, Pa in ama patoai tu hi. 27 Tu in ka thukhen tu in hongpai ngawl khi hi, ahihang leitung thinngim hi; a bang son tu khi ziam? Pa awng, hi hun ngum tu in hongpai ka hihi. 48 Kei hong nial a, a pan hong ngum tan: ahihang hisia atu in tu hun in thu a sang ngawl te, thukhen tu nei uh hi: ka son hongpai ka hihi. 28 Pa awng, na minthangsak in, ci hi. thu in ni tawpkhak ni ciang ama thukhen tu hi. 49 Tua zawkciang in, keima in minthangsak zo khi hi, ci Banghangziam cile keima thu in pau ngawl khi hi; in van pan in aw khat hong theng hi. 29 Tua ahikom ahihang keima hong sawl Pa in ka pau tu le ka son tu Jesus kiim ah a ding mihing te in, za uh a, vanto hi, ci thu hong pia hi. 50 Taciang a thupiak te sia tawntung uh hi: a dang te in, vantungmi in Ama paupui hi, ci nuntakna hi, ci ka he hi: tua ahikom bangpo ka pau uh hi. 30 Jesus in zo kik a, Hi aw sia keima hang hial zong in, Pa i hong son bang in ka pau hi, ci hi. hi ngawl hi, ahihang note atu hi zaw hi. 31 Tu in hi (aiōnios g166)

leitung thukhenna hun a hihi: tu in leitung a ukpa sia
puasang ah ki hawkhia tu hi. 32 Leitung pan in ka ki
khai ciang in, mi theampo ka kung ah ka kai tu hi, ci
hi. 33 Hibang a ci ciang in, bangbang thina taw thi tu,
ci a pualak a hihi. 34 Mihonte in, Christ sia a tawntung
in hong teang tu hi, ci thukham tungtawn in ka za uh
hi: taciang nangcia bangbang in, mihing Tapa sia khai
tu uh hi, ci ni ziam? hi mihing Tapa sia akua ziam? ci
in zo uh hi. (aiōn g165) 35 Tua zawkciang in Jesus in
amate tung ah, Note taw khuavak tawmvei sung omlai
hi. Khuavak na nei uh lai in, tabang a hibale note tung
ah khuazing hong theng tu hi: banghangziam cile
khuazing sung ah a vak peuma in a paina mun a he
bua uh hi. 36 Khuavak na nei uh lai in, khuavak sung
ah om vun, tabang in khuavak i tate na hi tu uh hi, ci
hi. Jesus in hi thu te a son zawkciang in pusuak a,
amate kung pan in kiheam hi. 37 Jesus in amate mai
ah nalardang tampi vawt zo napi, amate in Jesus
a um bua lai uh hi: 38 Tua thu kamsang Isaiah in,
Topa awng, ka thuson uh te kua na um ziam? taciang
a kua tung ah Topa ban kilangsak ziam? a ci sia a
tangtun natu a hihi. 39 Tua ahikom amate in a um thei
bua uh hi, banghangziam cile Isaiah in, 40 Pathian in
amate i mitte tawsak a, a thinsung uh zong khausak
hi; tabang in amate mitte taw mu ngawl tu uh a, a
thinsung taw zong a he bua tu uh hi, tabang hibua
thong le amate hong theng tu uh a, ka damsak tu hi,
ci in sonkik hi. 41 Hi thu te sia Isaiah in, Pathian a
minthanna a mu ciang in a son a hihi. 42 Hi kamale

13 Tu in paisanpoai mahiat, Jesus leitung pan
pusuak a, Pa kung a pai tu hun hong theng zo
hi, ci a heak ciang in, leitung ah a om a mite it a, a
tawpdong in it hi. 2 Nitak an a neak zawk uh ciang in,
Simon tapa Judah Iscariot thinsung ah doaimanga
in Jesus leheak tu thu koi hi; 3 Pa in a khutsung ah
na theampo pia siat zo hi, ci le Ama sia Pathian kung
pan hongpai a, Pathian kung ah paiktu hi, ci Jesus
in he ahikom; 4 Nitak an a neak na mun pan ding a, a
puan te a sut zawkciang in; dial khat la a, a kawng ah
vet hi. 5 Tua zawkciang in kuangdal sung ah tui sung
a, a nungzui te peang silsak hi, taciang, a kawng ah
a ve dial taw nawlsak hi. 6 Simon Peter kung a thet
ciang in, Peter in, Topa awng, nangma in ka peang
hong silsak tu ni ziam? ci hi. 7 Jesus in zo kik a, Ka
vawt nate tu in na he bua hi; ahihang nungsang ciang
in na he kik tu hi, ci hi. 8 Peter in, bangmahan in
nangma in ka peang hong silsak ngei ngawl tu ni hi,
ci hi. Jesus in, Na peang ka sil bua ahile, kei taw ki
zopna na nei bua hi, ci in zo hi. (aiōn g165) 9 Simon
Peter in, Topa awng, ka peang bek hi ngawl in, ka
khut te le ka lu zong hong sil tan, ci hi. 10 Jesus
in, A kibual sa khat sia a peang sil tu simngawl a
dang kul nawn ngawl hi, banghangziam cile a pum
bup thiengtho zo hi: taciang note na thiengtho uh hi,
ahihang na vekpi in na thiengtho bua uh hi, ci hi. 11
Banghangziam cile Jesus in Ama a leheak tu sia
hekhol hi; tua ahikom na vekpi in na thieng bua uh hi,

a ci a hihi. 12 Tua ahikom Jesus in amate peang te a silsak zawkciang, a puan te silkik a, to kik hi, taciang khi hi. Judah mite tung ah ka son bang in, note in amate tung ah, Note tung ah ka vawt thu na he uh nong zong tu uh hi, ka paina mun ah note hongpai ziam? 13 Note in, Syapa le Topa awng, ci in nong thei ngawl nu hi; tua ahikom tu in kong son hi. 34 sam uh hi: nong ci uh sia pha hi; banghangziam cile Thupiak a thak kong pia hi, keima in note kong it nong sap uh bang in hi tatak khi hi. 14 Na Topa le bang in, note zong khat le khat ki it tavun. 35 Khat le Syapa, keima in na peang uh hong silsak ka hile; khat na ki it uh le, ngual in keima nungzui te na hi uh note zong khat le khat na peang uh na ki silsak tu uh mi theampro in hong he tu hi, ci hi. 36 Simon Peter a hihi. 15 Banghangziam cile keima in note tung ah in, Topa awng, koisung pai tu ni ziam? ci hi. Jesus ka vawt bang in, note in zong vawt tu in ette tu kong in, Ka pai na mun ah tu in hong zui thei ngawl lai ni pia zo hi. 16 A tatak in kong ci hi, sal sia a topa sang hi; ahihang nungsang ciang in hong zui tu ni hi, ci in lianzaw ngawl hi; a ki sawl khat zong a sawlpa in zo hi. 37 Peter in, Topa awng, banghang in tu in sang in lianzaw ngawl hi. 17 Hi thu te na he uh a hong zui thei ngawl lai khi ziam? Nangma atu in ka na vawt uh a hile, mi thuphatoai te na hi uh hi. 18 nuntakna dong pia tu khi hi, ci hi. 38 Jesus in, Keima Na vekpi i thu hong son ka hi bua hi: ka tealsa te atu in na nuntakna pia tu ni ziam? A tatak in kong ci ka he hi: ahihang laithiangtho in, keima taw anluum hi, thumvei nong nial mateng akkhuang ngawl tu hi. a nekhawm pa in keima langpan in a siakmit lam zo hi, a ci thu a tangtun natu a hihi. 19 Tu in kong sonkhol hi, hi thu a pian ciang in, note in keima sia Ama hi, ci na um tu uh hi. 20 A tatak in kong ci hi, ka sawlpa a sang peuma in, keima hong sang hi; taciang keima hong sang peuma in keima hong sawlpa a sang a hihi, ci hi. 21 Jesus thu a son zawkciang in, a thingim in om a, tettipang hi, taciang, A tatak in kong ci hi, note sung pan khat in hong leheak tu nu hi, ci hi. 22 Tua zawkciang in nungzui te in kua thu son ziam? ci in khat le khat ki muangmaw in ki en uh hi. 23 Tu in nungzui te sung pan khat, Jesus i a it pa in, Jesus kang Neal hi. 24 Tua ahikom Simon Peter in tua pa khoiku a, a kua thu son ziam, ci dongsak hi. 25 Tua zawkciang in Jesus kang a Neal pa in, Topa awng, a kua ziam? ci hi. 26 Jesus in, Anluum ka bal sa sia ka dia zawkciang in ka piakpa sia hi, ci in zo hi. Taciang anluum a bal sa sia a dia zawkciang, Simon tapa Judah Iscariot pia hi. 27 Anluum a piak zawkciang in, Judah Iscariot sung ah Satan tum hi. Tua zawkciang in Jesus in Judah Iscariot tung ah, Na vawt tuteng manlang in vawt in, ci hi. 28 Tu in Jesus in bang sawm in Judah Iscariot tung ah thuson ziam, ci sia sabuai kim a to te kuama in a he bua uh hi. 29 Banghangziam cile Judah sia dangka bawm keampa ahikom in, nungzui pawlkhat te in, Jesus in poiati in a kisam te leisak hi tu hi; a bibale, mizawng te bang khatpo piasak hi tu hi, ci in ngaisun uh hi. 30 Judah in Jesus i piak anluum la a thakhat thu in pusuak hi: tua hun sia zan a hihi. 31 Tua ahikom, Judah a pusua zawkciang in, Jesus in, Tu in mihing Tapa sia ki minthangsak zo hi, taciang Pathian vangletna sia Ama sung ah kilang tu hi. 32 Ama sung ah Pathian minthanna a kilang le, Pathian in zong mihing Tapa minthanna sia Ama sung mama pan in kilangsak tu hi

14 Na thin uh ngimsak heak vun: Pathian um vun a, keima zong hong um tavun. 2 Ka Pa innsung ah inndoi tam mama om hi: om ngawl hile, hong son zo tu khi hi. Note atu in mun puakhol tu in ka pai tu hi. 3 Taciang pai in note atu mun ka puakhol le, hongpai kik tu khi hi, taciang ka kung ah kong sang tu hi; tabang in ka omna mun ah, note zong na om tu uh hi. 4 Ka pai natu mun le lampi sia na he uh hi, ci in zo hi. 5 Thomas in, Topa awng, koisung pai tu ni ziam? ci ka he bua uh hi; taciang bangbang in lampi he thei tu khu ziam? ci hi. 6 Jesus in, Keima in lampi, thutak le nuntakna ka hihi: keima taw ngawl in kuama Pa kung pai thei ngawl tu hi. 7 Keima nong he uh le, ka Pa zong na heak tu uh a hihi: taciang tu pan kipan in Ama na he uh hi, taciang na mu zo uh hi, ci hi. 8 Philip in, Topa awng, Pa hong lak tan, tua in ka lung uh kimsak tu hi, ci hi. 9 Jesus in, Note taw ngei mama hong omkhawm zo napi, hong he ngawl lai nu ziam, Philip awng? kei hong mu peuma in Pa a mu zo hi; banghang in Pa hong lak tan, hong ci ni ziam? 10 Pa sung ah keima ka om hi, ci hong um ngawl ni ziam? nang tung ah kong son te keima thu in kong son hi ngawl hi: ahihang ka sung ah a om Pa i nasep a hihi. 11 Keima sia Pa sung ah ka om a, Pa sia keima sung ah om hi ci sia hong um tavun: a bibale ka nasep te mama pan in hong um tavun. 12 A tatak in kong ci hi, keima hong um peuma in keima vawt te ma vawt tu uh hi; taciang hi te sang in a lianzaw te zong vawt tu uh hi; banghangziam cile kei sia ka Pa kung ah pai tu khi hi. 13 Pa sia Tapa sung ah a minthan thei natu in, ka min taw na nete uh theampro seam tu khi hi. 14 Ka min taw khatpo na ngen uh le, keima in ka seam tu hi. 15 Nong it uh le ka thupiakte na zui vun, 16 Taciang Pa kung ah ka

ngen tu a, Ama in a dang Hupa note hong pia tu hi, na thiang uh hi. 4 Keima sung ah hong om tavun, taciang note kung ah a tawntung in hong om tu hi; taciang keima zong note sung ah ka om tu hi. Sapit (aiōn g165) 17 Ama sia thuman Tha hi a; leitung mite in sang thei ngawl hi, banghangziam cile a mu ngawl uh taciang keima zong note sung ah ka om tu hi. Sapt bak sia sapit ngui taw a kizom buale, ama thu in a nga thei ngawl bangma in; note zong keima sung hang a hihi, taciang he zong a he bua uh hi: ahihang ah na om bua uh le, bangma na nga thei bua tu uh note in Ama na he uh hi; banghangziam cile note hi. 5 Keima sia sapit ngui ka hihi, note a bak te na kung ah om a, note sung ah hong om hi. 18 Hupa nei hi uh hi: keima sung ah om in, a sung ah keima ka ngawl in hong nu sia ngawl tu khi hi: note kung ah om a hile, nga tampi nga tu hi: banghangziam cile kongpai tu hi. 19 Hai ngawl in leitung mite in hong keima ngawl taw note bangma na seam thei bua uh mu nawn ngawl tu hi; ahihang note in nong mu tu hi. 6 Khat po in keima sung ah a om bua ahile, a bak uh hi: banghangziam cile keima ka nungta a, note bangin ki vawk in, vuai tui hi; taciang mihing te in zong na nungta tu uh hi. 20 Tua ni ciang keima sia khawmtua in, meisung ah khia hi, taciang kang siat Pa sung ah om khi hi, taciang note sia ka sung ah na hi. 7 Keima sung ah na om uh a, ka thu te note sung om uh hi, ci le note sung ah keima ka om hi, ci sia na ah a omle, na deina uh na ngen tu uh a, taciang na he tu uh hi. 21 Ka thupiak te a nei le a zui peuma nget uh bang in hong vawtsak tu hi. 8 Nga tampi na keima hong it a hihi: taciang keima hong it peuma nga uh ciang in ka Pa minthanna kilang a; tabang in ka Pa in zong it tu hi, taciang keima in zong ka it tu ka nungzui te na hi tu uh hi. 9 Pa in keima hong it hi, taciang a kung ah keima tatak ma ka kilak tu hi, bangma in, kong it hi: ka itna sung ah om tawntung ci hi. 22 Iscariot hi ngawl a Judas in, Topa awng, vun. 10 Keima in ka Pa thupiak nate ka zui a, Ama leitung mite kung ah kilak ngawl in kote tung ah nong itna sung ah ka om bangma in, ka thupiak te na zui kilak tu sia bangbang ziam? ci hi. 23 Jesus in, Mi uh le, keima itna sung ah na om tu uh hi. 11 Keima khatpo in keima hong it a hile ka kammal te zui tu hi: angtanna sia note sung ah om a, note i angtanna a taciang ka Pa in ama it tu hi, taciang kote ama kung dim thei natu in hi thu te kong son hi. 12 Hisia in ka ah ka pai tu uh a, ama taw ka omkhawm tu uh hi. thupiak a hihi, keima in note kong it bang in, note 24 Kei hong it ngawl peuma ka son thu te a zui bua khat le khat ki it tavun. 13 Mi khat in a lawmte atu a hi: taciang na zak uh thu sia keima thu hi ngawl hi, nuntakna a piak sang in, a lianzaw itna mihing in nei ahihang keima hong sawl Pa i son a hihi. 25 Note thei ngawl hi. 14 Ka thupiak theampo na vawt uh a taw ka omkhop lai in hi thu te hong son zo khi hi. 26 hile ka lawmte na hi tu uh hi. 15 Tu pan kipan, sal te, Ahihang Pa in keima min taw hong sawl tu Hupa Tha kong ci bua hi; banghangziam cile sal te in a topa Thiangtho in, na theampo hong hil tu a, note kung ah bangyawt ci a he bua uh hi: ahihang keima in, lawm ka son theampo a vekpi in hong phawksak tu hi. 27 te, kong ci zo hi; banghangziam cile Pa kung pan in Note taw thinnopna kong nusia hi, keima thinnopna ka zak theampo kong hesak siat zo hi. 16 Note in kong pia hi: leitung i piak thinnopna bang in kong nong teal bua uh hi, ahihang keima in kong teal zo hi, pia bua hi. Na thin uh ngimsak heak vun a, lau zong taciang note pai in, nga na nga thei natu uh in nasep lau heak vun. 28 Ka pai tu a, note kung ah kong kong pia zo hi, taciang a ki khomsuan in na nga tu paiktu hi, kong ci na za zo uh hi. Nong it uh le, Pa uh a: ka min taw Pa kung ah na nget uh theampo kung ah pai tu khi hi, ka ci thu na lung uh dam tu Ama in hong pia tu hi. 17 Note khat le khat na ki it hi: banghangziam cile Pa sia kei sang in lianzaw hi. natu uh in hi thu te kong pia hi. 18 Leitung in note 29 A pian tatak ciang na up thei natu uh in, tu in hi hong ensan a hile, note mai ah keima hong ensan zo thu teng hong sonkhol zo khi hi. 30 Note tung ah thu hi, ci he tavun. 19 Leitung neisa hile uhte, leitung in tampi kong son nawn bua tu hi: banghangziam cile hi ama neisa te it tu hi: ahihang note leitung i neisa na leitung a ukpa hongpai in, ka sung ah bangma nei hi bua uh hi, ahihang leitung i neisa te sungpan in ngawl hi. 31 Ahihang keima in Pa ka it hi, ci leitung in keima in kong teal zo hi, tua ahikom leitung in hong a heak thei natu in, Pa i thupiak bang in ka vawt hi. ensan hi. 20 Sal sia a topa sang in lianzaw ngawl hi, ci kong son sia phawk tawntung vun. Ama te in keima hong vawtsia a hile, note zong hong vawtsia tu hi; ka son te hong zui le, note i son te zong hong zui tu hi. 21 Ahihang hite theampo sia keima min hang in note tung ah vawt tu uh hi, banghangziam cile amate in keima hong sawlpa a he bua uh hi. 22 Amate tung ah hongpai ngawl in thu son bua leng, Ding vun, hi mun pan pai tawng.

15 Keima in sapit ngui tatak ka hihi, taciang ka Pa sia huan neipa a hihi. 2 Keima sung ah a nga ngawl a bak peuma sat siat hi, taciang nga a nga bak peuma tam seseam a nga thei natu in heu hi. 3 Tu in note tung ah ka son thu tungtawn in note

amate mawna nei ngawl zaw tu hi: ahihang tu in in nong mukik tu uh hi, banghangziam cile Pa kung amate mawna atu in paulap a nei bua uh hi. 23 Kei ah ka pai tu hi, ci hi. 17 Tua zawkciang in a nungzui hong ensan sia in ka Pa zong ensan a hihi. 24 Amate pawlkhat te, amate sung ah, tawmvei sung nong mu sung ah kuama i vawt ngei ngawl nate vawt ngawl in bua tu uh hi: taciang tawmvei sung in nong mukik tu om kana leng, amate mawnei ngawl zaw tu uh hi: uh hi, banghangziam cile Pa kung ah ka pai tu hi, ahihang tu in amate in mu zo uh a, keima le ka Pa hong ci sia bang hi thong tu ziam? ci tek uh hi. 18 hong ensan uh hi. 25 Ahihang hi thu teng a pian thei na sia, amate thukham sung ah a ki atkhon, bangma tu ziam? bang hong son ziam ci i son thei bua hi, thu om ngawl in hong ensan hi, ci thu a tangtun na a ci uh hi. 19 Tu in Jesus in amate in thu hong dong hong ensan uh hi. 26 Ahihang Pa kung pan in note kung ah ka sawl tu Hupa, Pa kungpan hongpai thutak Thaa hong thet ciuh hi: taciang tawmvei sung in nong mukik tu uh hi, ci ka ciuh hi. 20 Tu in Jesus in amate in thu hong dong ciuh hi: taciang tawmvei sung in nong mukik tu uh hi, ci ka son sia note sung ah ki kan na hi uh ziam? 20 A tatak in kong ci hi, note kap in na tau tu uh hi, ahihang note zong tetti na pang tu uh hi, banghangziam cile a kipat pan kipan keima taw na om zo uh hi.

16 Note na thinkiam ngawl natu in hi thu te kong son hi. 2 Amate in synagogue sung pan hong nawt tu uh hi: a kuamapo in note thalup sia Pathian nasep in a ngaisut uh hun hong theng tu hi. 3 Hi thu te sia amate in note tung ah vawt tu uh hi, banghangziam cile amate in Pa a he bua uh a, keima zong hong he bua uh hi. 4 Ahihang hi thu te kong son zo hi, tabang in a hun a cin ciang in, note in kong sonsa te na phawkkik tu uh hi. Taciang hi thu te sia a kipatcil in hong son ngawl khi hi, banghangziam cile keima sia note taw ka omkhop hang a hihi. 5 Ahihang tu in hong sawlpa kung ah pai tu khi hi; taciang, koisung ah paitu ni ziam? ci in kuama in nong dong bua uh hi. 6 Ahihang hi thu te hong son zo ka hikom in, na thinsung uh he na taw kidim hi. 7 Ahihang thutak hong son khi hi; kei pai leng note atu in phazaw hi: banghangziam cile ka pai bua ahile, Hupa sia note kung ah hongpai ngawl tu hi; ahihang ka pai ahile, Ama sia note kung ah kong paisak tu hi. 8 Ama hongpai ciang in leitung mite mawna, thuman ngawl na le thukhenna te hong tek tu hi: 9 Mawna thu sia, amate in keima hong up ngawl uh hang a hihi. 10 Thuman sia, Pa kung ka pai tu a, nong mu nawn ngawl tu uh hang a hihi; 11 Thukhenna thu sia, leitung ukpa sia thukhenna a thuak hang a hihi. 12 Note tung ah sonnop tampi nei lai khi hi, ahihang tu in na ngai zo nawn bua uh hi. 13 Ahizong thuman Thaa hongpai ciang in, Ama in thutak sung ah note hong paipui tu hi: banghangziam cile Ama thu hong son ngawl tu a; a zak theampro hong son tu hi: taciang hongpai lai tu thu te hong son tu hi. 14 Ama in hong minthangsak tu hi: banghangziam cile Ama in ka kung pan a sansa thu te hong lak tu hi. 15 Pa i neisa theampro sia keima neisa a hihi: tua ahikom, keima neisa hong laksak tu te, note hong lak tu hi, kong ci hi. 16 Tawmvei sung hong mu ngawl tu nu ni: taciang tawmvei sung

hong ci sia bang hi thong tu ziam? ci tek uh hi. 18 Tua ahikom amate in, tawmvei sung, a ci sia bang hi tu ziam? bang hong son ziam ci i son thei bua hi, ci uh hi. 19 Tu in Jesus in amate in thu hong dong nuam hi, ci he a, Tawmvei sung nong mu bua tu uh hi: taciang tawmvei sung in nong mukik tu uh hi, ci ka son sia note sung ah ki kan na hi uh ziam? 20 A tatak in kong ci hi, note kap in na tau tu uh hi, ahihang leitung mite lungdam tu uh hi: note na khuangai tu uh hi, ahihang na khuangaina uh sia lungdamna hong suak tu hi. 21 Nupi khat nau a tut ciang in khuangai hi, banghangziam cile a hun hong cing zo hi: ahihang nau a nei zawkpo ciang, leitung ah mihing khat pian na i lungdamna hang in a haksatna a phawk nawn bua hi. 22 Tua ahikom note tu in na khuangai uh hi: ahihang hong mu kik tu khi hi, taciang note na lung uh dam tu hi, taciang na lungdamna uh sia mihing in hong laksak ngawl tu hi. 23 Tua ni ciang in note bangma nong ngen bua tu uh hi. A tatak in kong ci hi, ka min taw Pa kung ah na netuh theampro Ama in hong pia tu hi. 24 Tuciang dong ka min taw bangma na ngen bua lai uh hi: ngen vun a, na nga tu uh hi, tabang in na lungdamna uh hong dim tu hi. 25 Hi thu te sontena taw note tung ah kong son hi: ahihang sontena te taw kong son ngawl hun hong theng zo hi, ahihang Pa sia a thiangtak in kong lak tu hi. 26 Tua ni ciang in note in ka min taw nong ngen tu uh hi: taciang, Pa kung ah kong netaks tu hi, kong ci bua hi: 27 Banghangziam cile Pa ama vateak ma in hong it hi, Pathian kung pan hongpai khi hi, ci na um zo uh hi, banghangziam cile nong it uh hang a hihi. 28 Pa kung pan kongpai a, leitung ah hong theng khi hi: leitung ka nusia tu a, Pa kung ah ka paikik tu hi, ci hi. 29 A nungzui te in ama kung ah, en in, tu in sontena zang ngawl in a thiangtak in nong son hi. 30 Tu in nangma in na theampro na he hi, taciang kuama in thu hong dok kul ngawl hi, ci ka he uh hi: hi thu hang in nangma sia Pathian kung pan hongpai na hihi, ci ka um uh hi, ci uh hi. 31 Jesus in amate tung ah, Tu in na um uh ziam? 32 En vun, a hun hong theng tu hi, tu in hong theng zo hi, tabang in na vekpi in noma om na mun tek ah na ki thethang siat tu uh hi, taciang keima bek nong nusia tu uh hi: ahihang keima bek hi ngawl khi hi, banghangziam cile Pa sia keima taw hong om hi. 33 Keima sung ah thinnopna na nei thei natu uh in, hi thu te kong son hi. Hi leitung

ah haksatna nei tu nu hi: ahihang thinnuam in om vun, keima in leitung ka zo zo hi, ci hi.

17 Jesus in hi thu teng a son zawkciang in, vantung ento a, Pa awng, a hun cing zo hi; na Tapa minthangsak in, tabang in na Tapa in zong nangma min hong thangsak tu hi: 2 Tapa tung ah na piak theamppo, Ama in tawntung nuntakna pia tu in mihing theamppo tung ah thuneina na pia zo hi. (aiōnios g166) 3 Amate in nangma bek a thuman Pathian hi, ci le na sawlkhiat Jesus Christ heak sia tawntung nuntakna hi. (aiōnios g166) 4 Leitung ah na min ka thangsak zo hi: vawt tu in nong piak nasep ka seam zo hi. 5 Pa awng, tu in, leitung om ma in nangma taw ka neisa minthanna taw hong minthangsak tan. 6 Leitung mite sung pan nong piak mihing te tung ah na min kilangsak zo khi hi: amate sia nangma a, a hi uh a, keima nong piak te a hi uh hi; taciang amate in na thu zui uh hi. 7 Tu in, nangma in nong piak theamppo te sia nangma tung pan hi, ci amate in he zo uh hi. 8 Banghangziam cile nangma in nong piak tu te amate ka pia zo hi; taciang amate in hong sang zo uh hi, taciang na kung pan in ka pusuak hi, ci le nangma in nong sawl hi, ci amate in um zo uh hi. 9 Amate atu in thu kong ngen hi: leitung mite atu in kong ngen bua hi, ahihang nangma i nong piak te atu thu kong ngen hi; banghangziam cile amate sia nangma a, a hihi. 10 Ka nei theamppo sia nangma a, hi a, na nei theamppo sia keima a, a hihi; taciang amate sung ah keima min a thang hi. 11 Tu in keima sia leitung ah om nawn ngawl tu khi hi, ahihang hi te sia leitung ah om lai tu uh hi, taciang keima sia na kung ah hongpai tu khi hi. A Thiangtho ka Pa awng, kei tung ah nong piak sate sia, eite bang in pumkhat a hi thei natu in, na min suang in na keamcing in. 12 Amate kung leitung ah ka omlai in, amate na min taw ka keamcing hi: nangma i nong piak te sia, laithiangtho tangtungsak siatna i tapa simngawl; khatzong bosua ngawl in ka keamcing zo hi. 13 Tu in na kung ah kongpai tu hi; amate in ka lungdamna sia mate sung ah a kicin thei natu in, hi thu te leitung ah ka son hi. 14 Amate na thu ka pia zo hi; taciang leitung mite in amate ensan uh hi, banghangziam cile keima sia leitung mi ka hi ngawl bangma in amate zong a hi bua uh hi. 15 Amate leitung pan lato tu in kong ngen bua hi, ahihang mihing pha ngawl pa kung pan keamcing tu in kong ngen hi. 16 Keima sia leitung mi ka hi ngawl bangma in, amate zong leitung mi a hi bua uh hi. 17 Amate na thutak taw in thiangthosak in: na kammal sia thutak a hihi. 18 Keima leitung ah nong sawl bang in, amate zong keima in leitung ah ka sawl hi. 19 Amate thutak

taw in thianthosak ahi thei natu in, amate hang in keima le keima ka ki thiangthosak hi. 20 Amate atu bek thu kong ngen bua hi, ahihang amate thuhilna taw in keima hong umte atu zong thu kong ngen hi; 21 Nangma in nong sawl hi, ci leitung mite in a up thei natu uh ahizong, amate theamppo pumkhat hi tu in, ka Pa awng, nangma sia keima sung ah na om a, keima zong nangma sung ah ka om bangma in, amate zong i sung ah pumkhat a hi tu in, thu kong ngen hi. 22 Nangma le keima sia pumkhat i hi bangma in amate zong pumkhat a sua thei natu in, nangma i nong piak minthanna sia amate ka pia zo hi: 23 Amate pumkhat sung ah a cialcing thei natu in, keima sia amate sung ah ka om a, taciang nangma sia ka sung ah na om hi; taciang nangma in nong sawl a, keima nong it bangma in amate zong na it hi, ci leitung mite in he tu uh hi. 24 Pa awng, nangma in nong piaksa te ka omna mun ah om tu in le; nangma in nong piak ka minthanna sia amate in zong a mu thei natu ka dei hi: banghangziam cile nangma in leitung a ki bitphua ma in nong it zo hi. 25 Maw a thuman ka Pa, leitung mite in hong he ngawl hi: ahihang keima in kong he zo hi, taciang hite in zong nangma in nong sawl hi, ci a he zo uh hi. 26 Na min sia amate tung ah ka tangko zo a, taciang tangko lai tu khi hi: tabang in nangma in keima nong itna sia amate sung ah om tu a, taciang keima zong amate sung ah ka om tu hi, ci hi.

18 Hi tu te a son zawkciang in, Jesus a nungzui te taw Kidron lui ngalkhat ah pai uh hi, tua mun ah huan khat om a, tua huan sung ah nungzui te taw tum khawm uh hi. 2 Jesus a leheakpa Judas zong in tua mun he hi: banghangziam cile Jesus a nungzui te taw tua mun ah pai bul uh hi. 3 Judas in thiampi lian te le Pharisee te kung pan in, mi pawlhat le palik te taw tua mun ah mei-inn, meisip te le ngal van te taw hongpai uh hi. 4 Jesus in a tung ah a theng tu thu theamppo hekhol zo ahikom, a mai ah pai in amate tung ah, Kua zong nu ziam? ci hi. 5 Amate in, Nazareth khua mi Jesus, ci uh hi. Jesus in, Keima khi hi, ci hi. Ama a leheakpa Judas zong amate taw ding hi. 6 Jesus in amate tung ah, keima khi hi, a ci po ciang, a nungsang uh ah thalpu siat uh hi. 7 Tua zawkciang in Jesus in amate tung ah, Kua zong nu ziam? ci in dong kik hi. Amate in, Nazareth mi Jesus, ci uh hi. 8 Jesus in, Keima khi hi, kong ci zo hi: tua ahikom keima nong zong uh ahile, hi teng paisak in, ci zo hi: 9 Tabang in, nangma i nong piak te khat zong kisiasak ngawl khi hi, a ci sia a tangtun na a hihi. 10 Tua zawkciang in Simon Peter in, a namsau dok a, thiampi lian i naseampa sat hi,

taciang a ziatsang bil tawng pai hi. Tua naseampa ap ngawl tu khu hi, ci in zo uh hi. 31 Tua zawkciang min sia Malchus a hihi. 11 Jesus in Peter kung ah, Na in Pilate in amate tung ah, Ama paipui vun a, no ma namsau a paisung ah thunkik in: ka Pa i hongpiak hai ngeina bang in thukhen vun, ci hi. Tua ahikom Judah sia dawn ngawl tu khi ziam? ci hi. 12 Tua zawkciang mite in a kung ah, kote atu in mi khatpo thalup tu in mihon, ngalkapmang le palik te in Jesus man in, ngeina om ngawl hi, ci uh hi: 32 Jesus in bangbang hencip uh a, 13 Amasabel in Annas kung ah paipui uh thina taw thi tu, ci a sonkholsa a tangtun na a hihi. hi; banghangziam cile ama sia Caiaphas zi i pa a hihi, 33 Pilate a innsung ah tumkik hi, taciang Jesus sam tua kum in thiampi sang sia Caiaphas a hihi. 14 Tu in a, nangma sia Judah te kumpi na hi ziam? ci hi. 34 Caiaphas sia, mipi atu in mi khat thi le phazaw hi, ci Jesus in, Hi thu sia nangma thu in na pau ziam, a in Judah mite tung ah ngaisutna a pia pa a hihi. 15 hibale keima thu ngualdang in hong son ziam?, ci in Simon Peter le a dang nungzui khat in, Jesus zui uh zo hi. 35 Pilate in zo kik a, keima sia Judah mi khi hi: tua a dang nungzui pa sia thiampi sang in he hi, ziam? Nangma minam le thiampi lian te in nangma taciang Jesus taw thiampi sang pa leitual ah tum hi. ka kung ah hong ap uh hi: bang sep nei ni ziam? ci in 16 Ahihang Peter sia kongkha hui a puasang ah ding zo hi. 36 Jesus in, Keima kumpingam sia hi leitung ah hi. Tua zawkciang in thiampi sang pa i heak adang hi ngawl hi: ka kumpingam sia hileitung hile, Judah te nungzui pa in, kongkha cing nu paupui a, Peter sia a khut ah hong ap ngawl natu in na naseam te in do sung ah tumpui hi. 17 Kongkha cing naseam numei tu uh hi: ahihang ka kumpingam sia himun hi ngawl nu in, Peter kung ah, nangma zong hisia pa i nungzui hi, ci in zo hi. 37 Tua ahikom Pilate in, tabang ahile te sung ah khat hi ngawl ni ziam? ci hi. Peter in, hi Nangma sia kumpi na hi ziam? ci hi. Jesus in, Keima ngawl khi hi, ci hi. 18 Khuasik ahikom, naseam te le sia kumpi ka hihi, nangma in hong ci ni hi. Thuman palik te in meihol thut uh a; ding kawm in mei oai tek tettipang tu in ka piang a, hi leitung ah kongpai hi. uh hi: taciang Peter zong amate taw ding a, mei oai Thuman taw a kizom peuma in ka aw a za uh hi, ci in khawm hi. 19 Thiampi sang in Jesus sia a nungzui zo hi. 38 Pilate in, thuman sia bang ziam? ci a, a pau te thu le a thuhil nate dong hi. 20 Jesus in, Leitung zawkciang in, Judah mite kung ah paikik hi, taciang mite tung ah a kilang in thu ka hil hi; Judah mite i amate tung ah, a mawna mu ngawl khi hi. 39 Ahihang pai tawntung na mun, synagogue le biakkinn sung ah na ngeina uh bang in, paisanpoai ah mi khat note atu zong thuhil khi hi; taciang a thimtham in bangma son ka suatak kul hi: tua ahikom Judah te Kumpipa note ngawl khi hi. 21 Banghang in keima hong dong ni atu ka suatak tu ziam? ci hi. 40 Amate in, hisia pa ziam? amate tung ah ka thuhil a zate dong in: en in, suatak heak in, Barabbas suatak zaw in, ci in a vekpi amate in ka thuhil te he uh hi, ci in zo hi. 22 Jesus in au kik uh hi. Barabbas sia ngual suam pa a hihi. in hibang in a son zawkciang in, a kung ah a ding palik te sung pan khat in Jesus a khut zapheak taw beang a, thiampi sang tabang in zo ni ziam? ci hi. 23 Jesus in A pha ngawl ka pau a hile, a phatngawlna tetti hong lak tan: ahihang ka pau na a pha a hile, banghang in hong vua ni ziam? ci in zo hi. 24 Tu in Annas in Jesus sia a ki hencip sa ma in Caiaphas kung ah puak hi. 25 Taciang Simon Peter ding in mei oai hi. Tua ahikom amate in a kung ah, nangma zong a nungzui te sung ah khat hi ngawl ni ziam? ci hi. Peter in hi ngawl khi hi, ci nial hi. 26 Thiampi sang i naseam te sung pan khat, Peter in a bil a satsak pa i mealheak khat in, Jesus taw huan sung ah hong mu hi ngawl khi ziam? ci hi. 27 Peter in nial kik leleau hi: tasia pociang akkuuang hi. 28 Zingtung in Jesus sia Caiaphas kung pan in Pilate inn ah paipui uh hi: amate sia a thiangotho in paisanpoai an a neak nop uh hang in, Pilate innsung ah a tum bua uh hi. 29 Pilate sia amate kung ah hong pusuak a, hisia pa mawsakna thu bang keng nu ziam? ci hi. 30 Amate in, ama napha ngawl seam hi bale, na kung ah hong

19 Tua ahikom Pilate in Jesus paipui a, sat hi. 2 Ngalkap te in ling taw kumpi lukhut khat pheak in, a lu tung ah khusak uh a, puan sannum silsak uh hi, 3 Taciang Judah te Kumpi! na khan sau taken, ci uh a, amate in a khut uh taw beang uh hi. 4 Tua ahikom, Pilate pusuak kik a, amate tung ah, en vun, a mawna mu ngawl khi hi, ci na heak natu uh in, note kung ah hong pusua khi hi, ci hi. 5 Tua zawkciang in, Jesus ling lukhu khu a, puan sannum sil in hong pusuak hi. Taciang Pilate in amate tung ah, Ama en vun! ci hi. 6 Thiampi lian te le palik te in a mu uh ciang in, thinglamte tung ah khai in, thinglamte tung ah khai in, ci au uh hi. Pilate in amate tung ah, paipui tavun a, thinglamte tung ah khai vun: banghangziam cile a mawna bangma ka mu bua hi, ci hi. 7 Judah mite in, ngeina nei khu hi, ka ngeina bang hile a thi tu in kilawm hi, banghangziam cile ama le ama Pathian Tapa in ki vawt hi, ci in zo uh hi. 8 Tua ahikom Pilate in tua thu a zak ciang in, lau seseam hi; 9 Taciang a innsung ah tum kik a, Jesus kung ah, koisung pan ni

ziam? ci hi. Ahihang Jesus in zo ngawl hi. **10** Tua hi thu te ngalkap te in seam uh hi. **25** Tu in Jesus zawkciang in Pilate in ama kung ah, hong paupui thinglamte kung ah a nu le a nu i nau nu, Cleopas ngawl tu ni ziam? nangma thinglamte tung ah khai i zi Mary le Mary Magdalene te ding uh hi. **26** Tua tu le suatak natu thuneina nei khi hi, ci he ngawl ni ahikom Jesus in a nu le a it mama a nungzui pa a ziam? ci hi. **11** Jesus in, Tungsang pan a ki pia thu ding a mu ciang, a nu kung ah, Numei awng, na simngawl, keima langpan in thuneina na nei thei bua tapa en in! ci hi. **27** Tua zawkciang in a nungzui pa tu hi: tua ahikom na kung ah keima hong ap sia in a kung ah, Na nu en in! ci hi. Tua hun pan kipan tua lianzaw mawna nei hi, ci in zo hi. **12** Tasia pan kipan nungzuipa in a nu sia ama inn ah ciapui hi. **28** Hi teng in Pilate in Jesus suatak thei natu zong hi: ahihang zawkciang in Jesus in, tu in na theamppo khuagkhim Judah mite in, hisia pa na suatak le, Caesar i lawm hi zo hi, ci he a, laithiangtho a tangtun natu in, Ka thei ngawl tu ni hi: a kuama po in ama le ama kumpi dangtak hi, ci hi. **29** Tua mun ah sapittui thuk taw a in a kivawt peuma Caesar langpan in kampau a hihi, dim beal khat om hi: taciang tuihup puan khat sapittui ci au kheukho uh hi. **13** Tua ahikom Pilate in tua a thuk sung ah pap suk a, hyssop baak dawn ah a kampau a zak ciang in, Jesus pusua a, suangpheak koi zawkciang, Jesus kam ah taa hi. **30** Tua ahikom kipha a kici na, thukhen tokhum tung ah to hi, tasia Jesus in sapittui thuk sia a san zawkciang in, A zo zo sia Hebrew kam in, Gabbatha, kici hi. **14** Tua hun sia hi, ci a: taciang a lu kun in thi hi. **31** Tua ni sia kingin paisanpoai atu in kingin ni hi a, nai sawm le nai ni ni hi a, zingciang sabbath ni zong ni thupi ahikom in, kiim a hihi: taciang ama in Judah mite tung ah, en thiluang te sia thinglamte tung ah om ngawl tu in, a vun, na Kumpipa uh! ci hi. **15** Ahihang amate in, ama peang te thiaktan tu a, thiluang te la siat in, Judah khai in, ama khai in, thinglamte tung ah that in, ci in mite in Pilate kung ah ngen uh hi. **32** Tua ahikom au lialua uh hi. Pilate in amate tung ah, na Kumpipa ngalkap te hongpai uh a, Jesus taw thinglamte tung uh thinglamte tung ah khai tu khi ziam? ci hi. Thiampi ah a ki khai khat sia i peang thiaktan a, taciang a lian te in, kote in Caesar simngawl kumpi dang nei dang khat sia i peang zong thiaktan uh hi. **33** Ahihang ngawl khu hi, ci in zo uh hi. **16** Tua zawkciang in Jesus kung ah hongpai ciang in, thi zo hi, ci a mu uh Pilate in Jesus sia thinglamte tung ah khai tu in amate ciang a peang thiatansak ngawl uh hi: **34** Ahizong tung ah ap hi. Taciang amate in Jesus la uh a, paipui ngalkap te sungan khat in Jesus pang pan in teipi uh hi. **17** Taciang a thinglamte pua in lungu mun, a taw sun a, thakhatthu in thi le tui hong pusuak hi. kici na mun ah paipui uh hi, tua mun sia Hebrew kam **35** Hi thu a mu pa in tettipang hi, taciang tettipan na in Golgotha kici hi: **18** Tua mun ah amate in Jesus sia a man hi: na up thei natu uh in, a son thu man sia thinglamte tung ah khai uh hi, taciang midang hi, ci a he uh hi. **36** Hibang thu te a vawt na sia, a ni te zong a ziat le vei ah khai uh a, Jesus sia a lai ngu khat zong ki thiaktan ngawl hi, ci laithiangtho a ah khai uh hi. **19** Pilate in lai at a, thinglamte tung tangtun na a hihi. **37** A dang laithiangtho in a son kik ah tak hi, Tua a lai at sia, nazareth khuami jesus, na ah, amate in a sut pa en tu uh hi, ci hi. **38** Hisia judah te kumpi, ci hi. **20** Hi lai ki at sia Judah mi tampie zawkciang in, Judah mite a lau uh hu in a thimtham in sim uh hi: banghangziam cile Jesus thinglamte in Jesus nung a zui, Arithmathaea khua mi Joseph tung a khai na mun sia khuapi nai na a hihi: taciang in Pilate kung ah Jesus luanghawm la tu in ngen a: tua lai sia Hebrew, Greek le Latin taw in ki at hi. **21** Pilate in pia hi. Tua ahikom Joseph in Jesus luang la Judah mite thiampi lian te in Pilate tung ah, Judah hi. **39** Jesus kung ah zan lai in a pai ngei Nicodemus mite Kumpipa, ci in at heak in; ahihang, keima sia sia myrrh le aloe a kihel, pong zakhath keng in hongpai Judah mite i Kumpipa ka hihi, ci hi, ci in at zaw in, ci hi. **40** Amate in Jesus luang la a, Judah te mithi vui uh hi. **22** Pilate in, ka at sa sia, ka at sa hi taken, ci in ngeina bang in, ngim namtui le puan neamno taw tun zo hi. **23** Ngalkap te in Jesus sia thinglamte tung ah a uh hi. **41** Jesus thinglamte tung a khai na mun ah khai zawk uh ciang in, a puan sil sia khen li in khen huan khat om a; tua huan sung ah kuama a ki vui uh a, ngalkap khat in khen khat tek la uh hi; taciang a ngeina ngawl lai na mun than thak khat om hi. **42** Judah laklong zong laksak uh hi: tua a laklong sia a zung ki mite kingin ni ahikom in Jesus sia tua than ah vui uh khui ngawl hi a, a tung pan a nuai dong a ki tak a hi; banghangziam cile tua than sia a nai na ah om hi. **24** Tua ahikom amate sung ah, hisia eau tham bua tawng, ahihang kua in i nga ziam, aisan tawng, ci uh hi: hi thu sia, amate in ka puan te hawm uh a, ka laklong atu in aisan uh hi, ci laithiangtho sung ah a ki atkholsa a tangtun natu a hihi. Tua ahikom

20 Nipi kalkhat sung ni masabel ni zingtung khuavak ma, Mary Magdalene sia than ah pa a, suangtum sia than pan a ki khin sa in mu hi. **2** Tua zawkciang in Mary Magdalene sia tai a, Simon

Peter le Jesus i it mama a dang nungzui pa kung zawkciang in, amate tung ah mut a, Tha Thiango ah pai hi, taciang amate tung ah, Topa sia mite in sang tavun. 23 Ngual dang mawna te na maisak uh than pan in la zo uh hi, taciang a koina mun ka he le, mai tu a, na maisak bua uh le, mai ngawl tu hi, ci bua hi, ci hi. 3 Tua ahikom Peter le a dang nungzui hi. 24 Ahihang nungzui sawm le ni te sung pan khat, pa sia, than ah pai uh hi. 4 A ni in tai khawm uh hi: Didymus a kici Thomas sia, Jesus hongpai laitak in taciang a dang nungzui pa in Peter suangkhial a, amate taw om ngawl hi. 25 Tua ahikom nungzui dang than theng masa hi. 5 Taciang kun a, a sung a et te in, Topa ka mu zo uh hi, ci uh hi. Ahihang Thomas ciang in, puan neamno mu napi, a sung ah tum ngawl in amate tung ah, a khut te thikpim taw a kikheth na hi. 6 A nung pan in Simon Peter in zui a, than sung mapawn mu ngawl in, thikpim mapawn ah ka khutme ah tum hi, taciang puan neamno sia mu hi, 7 Jesus lu ka tham bua a hile, taciang a pang sung ah ka khut tuam na dial zong mu a, puan neamno taw munkhat ka thun bua a hile, um ngawl tu khi hi, ci hi. 26 Ni a omkhawm ngawl hi, ahihang a tuam veve in a kizial liat zawkciang in nungzui te innsung ah om tek uh a, sa in om hi. 8 Tua zawkciang in than a theng masa a Thomas zong amate taw om hi: taciang innkha te a dang nungzui khat sia zong a sung ah tum hi, taciang kha siat uh hi napi, Jesus hongpai a, amate laizang mu a, um hi. 9 Banghangziam cile, thina pan thokik ah ding in, Note tung ah thinnopna om taken, ci hi. 27 tu hi, ci laithiangtho sia amate in a heak ngawl lai uh Tua zawkciang in Thomas kung ah, Na khutme taw hang a hihi. 10 Tua zawkciang in nungzui te amate tham in a, ka khut te en in; na khut ka pang sung ah inn tek ah ciakik uh hi. 11 Ahihang Mary sia than thun in: taciang um ngawl om heak in, um in, ci hi. 28 puasang ah ding in kap hi: taciang a kap kawm in kun Taciang Thomas in, ka Topa le ka Pathian, ci in zo a, than sung en hi, 12 Taciang vantungmi ni puanpak hi. 29 Jesus in ama kung ah, Thomas awng, nang in sil a, Jesus luang kisial na mun a luthung ah khat, a nong mu hang in, hong um ni hi: mu ngawl napi a, a khawdop ah khat, a to mu hi. 13 Vantungmi te in, um te thuphatoai a hihi, ci hi. 30 Hi laibu sung ah a ki numei awng, banghang in kap ni ziam? ci hi. Mary in, at ngawl, musakna a dang tam mama, Jesus in a ka Topa hong laksak zo uh a, a koi na mun he ngawl nungzui te mai ah vawt hi: 31 Ahihang note in Jesus ka hikom kap khi hi, ci hi. 14 Tabang a pau zawkciang sia Pathian Tapa, Christ hi, ci na um uh a; tua na in, Mary in a nungsang le-et a, Jesus a ding mu hi, upna uh hang in a min tungtawn in nuntakna na nga taciang Jesus ahi hunlam a he bua hi. 15 Jesus in thei natu uh in, hi thu te a ki at a hihi.

am tung ah, Numei awng, banghang in kap ni ziam? kua zong ni ziam? ci hi. Mary in huancing pa sa a, ama tung ah, Topa awng, nangma in la na hile na koina hong son tan, taciang keima in ka la tu hi, ci hi. 16 Jesus in ama tung ah, Mary, ci hi. Mary zong Jesus sang ah kihei a, Rabboni, ci hi; Rabboni a ci sia, Syapa awng, a ci na a hihi. 17 Jesus in Mary kung ah, Hong tham heak in; banghangziam cile ka Pa kung ah kato ngawl lai khi hi: ahihang ka suapui te kung ah pai tan a, na Pa uh le ka Pa kung ah kato tu khi hi; keima i Pathian le note i Pathian zong a hihi, ci in son in, ci hi. 18 Mary Magdalene pai in, Topa mu zo khi hi, taciang hi thu te zong hong son hi, ci in a nungzui te kung ah son hi. 19 Nipi khat sung ni masabel ni, nitak sang in, nungzui te sia Judah mite a lau uh hu in, innkha te khak siat in, a kikhop uh laitak, Jesus hongpai a, amate laizang ah hong ding hi, taciang Note tung ah thinnopna om taken, ci hi. 20 Tabang in a paupui zawkciang, Jesus in a khut te le a pang amate lak hi. Tua zawkciang in a nungzui te in Topa a mu uh ciang in angtang mama uh hi. 21 Tua zawkciang in Jesus in amate tung ah, Note tung ah thinnopna om taken: ka Pa in keima hong sawl bang in, keima in note kong sawl hi, ci hi. 22 Hi thu a son

21 Hiteng zawkciang in Jesus sia a nungzui te kung Taiberias tuili hui ah kilaakkik hi; taciang a kilaak dan sia hibang a hihi. 2 Simon Peter le Didymus kici Thomas, Galilee ngam Cana khuami Nathanael, Zebedee tapa te le a dang nungzui ni te zong om uh hi. 3 Simon Peter in amate tung ah, kei ngasa man ka pai tu hi, ci hi. Amate in ko zong nangma taw pai tu khu hi, ci uh hi. Amate pai vingveng in ngunkuang sung ah tuak uh hi; taciang tua zan in bangma a man bua uh hi. 4 Zingsang ciang in Jesus sia tui hui ah ding hi: ahihang a nungzui te in Jesus a hi hunlam a he bua uh hi. 5 Jesus in, Tano te awng, neakpha khatpo nei ngawl nu ziam? ci hi. Amate in, nei ngawl khu hi, ci in zo uh hi. 6 Jesus in amate tung ah, Na ngunkuang ziatsang ah na ngen pai vun a, mu tu nu hi, ci hi. Tua ahikom amate zong paai uh a, ngasa tampitak awk ahikom in a ngen uh zong kai zo ngawl liang uh hi. 7 Tua ahikom Jesus i a it mama nungzui pa in, Peter kung ah, Topa hi, ci hi. Simon Peter in Topa hi, ci a zak ciang in, ngasa matna laktong sia vet in, tuisung ah leangsuk hi, banghangziam cile ama a pumnguak a hihi. 8 Adang nungzui te sia ngunkuang no taw hongpai uh a; ngasa taw a dim ngen kai uh hi.

Banghangziam cile amate sia tui hui pan in khuala hi. **25** Jesus i sep na dang tampi om lai hi, ta te sia ngawl hi, tong za ni kiim khawng bekma khuala hi. khatsim at siat leang, leitung ah tua thu at natu laibu **9** Amate tui hui ah a thet po uh ciang, meihol a ki te ta zo ngawl tu hi, ci ka ngaisun hi. Amen. seam meitung ah, ngasa le anluum a ki em mu uh hi.

10 Jesus in amate tung ah, Tu in na mat uh ngasa hiak ah hong paipui tavun, ci hi. **11** Simon Peter hong kato a, ngasa lian mama za le sawm nga le thum taw a dim ngen tui hui ah kai uh hi: tabang in ngasa tam mama hi napi, a ngen uh tat ngawl hi. **12** Jesus in amate tung ah, Hongpai tavun a, ne vun, ci hi. Nungzui te in, Topa hi, ci he napi, kuama in, Kua ni ziam? ci a dong ngam bua uh hi. **13** Jesus hongpai a, anluum la in amate pia hi, tabangma in ngasa zong la a amate pia hi. **14** Hi thu sia Jesus thina pan a thawkik zawk, nungzui te kung ah a thumvei na a kilaak na a hihi. **15** Amate an a neak zawk uh ciang in Jesus in, Simon Peter kung ah, Jonah tapa, Simon awng, hi te sang in nong it zaw ziam? ci hi. Simon Peter in, hi hi, Topa awng; hong it khi hi, ci nangma in na he hi, ci hi. Jesus in, Ka tuuno te an vak in, ci hi. **16** Jesus in, Jonah tapa, Simon awng, nong it ziam? ci in a ni vei na ci kik hi. Simon Peter in, hi hi, Topa awng; kong it hi, ci nangma in na he hi, ci hi. Jesus in ama kung ah, Ka tuu te an vak in, ci hi. **17** Jesus in, Jonah tapa, Simon awng, nong it ziam? ci in a thum vei na ci hi. Tabang thum vei dong Jesus in, nong it ziam? a ci hu in Peter khuangai a, Jesus kung ah, Topa awng, Nangma in na theampo na he hi; hong it khi hi, ci na he hi, ci hi. Jesus in ama kung ah, Ka tuu te an vak in. **18** A tatak in kong ci hi, na khangmoi lai in nangma thu in kawngkhau kil tawm a, na uk na po ah na pai hi: ahihang na huai zawkciang in na ban te na phal tu a, ngual in hong kilsak tu hi, taciang na uk ngawl na mun ah hong pua tu uh hi, ci hi. **19** Hi thu a son ciang, bangbang thi na taw Pathian minthangsak tu ci kilangsak hi. Taciang hi thu a son zawkciang, Jesus in Peter kung ah, Hong zui tan, ci hi. **20** Peter hong kihei a, Jesus i a it mama a nungzui pa in a zui mu si; tua mun sia nitak an a neakkhop na uh mun ah Jesus kang Neal in, Topa awng, nangma hong leheak sia a kua ziam? ci hi. **21** Peter in tua pa a mu ciang in, Topa, hisia pa bangbang hitu ziam? ci in Jesus kung ah ci hi. **22** Jesus in, Ka thet dong om tu in ka dei le, nang atu in bang poimaw ni ziam? nang hong zui po tan, ci hi. **23** Tua zawkciang in, tua a nungzui pa sia thi ngawl tu hi, ci thu suapui te sung ah hong kizel hi: ahihang Jesus in, ama sia thi ngawl tu hi, ci ngawl hi; ahihang, ka thet dong om tu in ka dei le, nang atu in bang poimaw ziam? a ci hi zaw hi. **24** Hi a nungzui pa sia, hi thu te tetti pan nate a at pa a hihi: taciang hi tettipan na sia a man a hihi, ci ka he

Sawltakte

1 Theophilus awng, amasa laibu ka atna sung ah, Jesus i sep le a hilna theampo a kipat pan in, 2 Ama a ki lakto ni dong, tuazawk Tha Thiangtho tungtawn in a tealsa sawltak te tung ah thupia hi: 3 A thuak zawkciang in sawltak te in ni sawm li sung Ama mu uh a, Pathian kumpingam taw kisai thu te son hi, Ama nungta tatak hi, ci tetti kho tampi taw lak hi: 4 Munkhat ah amate taw a ki kaikhop laitak in, Jerusalem pan koima pai ngawl tu in, Keima tung pan na zaksa uh bangma in, Pa i kamciam na ngak vun. 5 Banghangziam cile John in tui taw tuiphumna hong pia takpi hi; ahihang ni tampi ma in Tha Thiangtho i tuiphumna na sang tu uh ci, ci in amate thupia hi. 6 Tua ahikom amate munkhat a a ki kaikhop tek uh ciang in, sawltak te in Jesus kung ah, Topa awng, tu in Israel te tung ah kumpingam na piakik tu ziam? ci in dong uh hi. 7 Jesus in amate tung ah, Pa in Ama vangletna sung ah a koisa hun le ni te sia, note i heak tu kisam ngawl hi. 8 Ahihang note tung ah Tha Thiangtho hong thet zawkciang in, vangletna na nga tu uh hi: taciang in Jerusalem le Judah ngamsung theampo, taciang Samaria ngamsung le lei mong a tawp dong in, keima tetti te na hi tu uh hi, ci hi. 9 Taciang hi thu te a son zawkciang, amate in a et uh laitak in, Jesus sia a tungsang ah ki lato a; amate mutang in mei in lia hi. 10 Tabang in vantung ah a kato sia mate in a et tek uh laitak in, en vun, amate hui ah puanpak sil in mi ni hong ding hi; 11 Tua te in, no Galilee mite, banghang in vantung en in ding top lai nu ziam? note kung pan in van ah a ki lato na mu uh bangma in, hongpai kik tu hi, ci uh hi. 12 Tua zawkciang in amate Olive mual pan in Jerusalem ah heakkik uh hi, Olive mual sia Jerusalem pan in sabbath ni pai thei na tan khawng khuala hi. 13 Jerusalem a thet uh ciang in, inn tung doituam ah kato tek uh a, tua mun ah, Peter, James le John, taciang Andrew, Philip le Thomas, Bartholomew le Matthew, Alphaeus tapa James, Simon Zealot, James naupa Judas te om uh hi. 14 Hiteng a vekpi lungkim in nupi te, Jesus nu Mary le a suapui te taw tatsat ngawl in thungen khawm tek uh hi. 15 Taciang in Peter sia a nungzui te, mihing za le kul kiim i laizang ah ding a, 16 U le nau te awng, Tha Thiangtho in David i kam zangin a sonkholsa, Jesus man tute a makai Judas thu taw kisai in hi laithiangtho sia a tangtun hamtang kul hi. 17 Banghangziam cile ama sia eite taw a kisim khawm hi a, hi Pathian nasepna sung ah panmun nga hi. 18 Hisia pa in phatngawlha a vawt man taw lo cieng khat lei hi; taciang a lusuk nuailam in tak in, a pumpi kisantham a, a ngil zong ke keak hi. 19 Hi thu sia Jerusalem ah a om theampo in he uh a; tua lo sia amate kam in, Akeldama, ci uh hi, a khaikna sia, thisan lo, a cinopna a hihi. 20 Banghangziam cile, Psalm labu sung ah, ama omna mun sia awngthong taken a, a sung ah kuama om heak taken: taciang a nasep sia midang in la taken, ci in ki atkhol hi. 21 Tua ahikom Topa Jesus eite sung ah sungtum le pusuak in a om hunsung theampo ah, 22 John in tuiphumna a piakpan kipan, eite kung panvan ah a ki lakto ni dong, eite taw a omkhawm te sung pan khatpo sia thawkikna thu eite taw tetti a hi tu in, nasep piak hamtang tu a hihi, ci hi. 23 Taciang amate in, Barsabas kici a, Justus zong a kici Joseph le Matthias te ni teal uh hi. 24 Amate in, Topa awng, nangma in mi theampo i thinsung na he hi, hi te ni sung pan kua na teal ziam, ci hong lak tan, 25 Tabang in ama in, thunit ngawlha hang in puk a, ama omna mun ah a pai Judas atu in, hi Pathian nasepna le sawltak te sung ah kihel tu hi, ci in thungen khawm uh hi. 26 Taciang amate in aisan uh a; aitang sia Matthias tung ah tak hi; taciang ama sia sawltak sawm le khat te taw kisim khawm hi.

2 Pentecost ni hong thet ciang in, amate a vekpi thukimtak in munkhat ah ki kaikhawm uh hi. 2 Thakhattu in van pan hui theau vapum bang aw nging hong theng a, amate to na inn hong dim hi. 3 Taciang leii taw a kibang meikuang hong kilang a, amate khatsim tung ah hong om hi. 4 Amate a vekpi in Tha Thiangtho taw kidim uh a, Thaa in pau thei na a piak bang in, kam dang tek taw pau uh hi, 5 Van nuai ngam tatuam pan in biakna sang a ki pumpiak Judah mite Jerusalem ah om uh hi. 6 Tua aw a zak uh ciang in, mihonpi te hongpai ngawp uh a, amate i pauna sia amate kam tek taw za uh ahikom buai tek mama uh hi. 7 Taciang amate a vekpi in lungmang in lamdangsatek mama uh a, en vun, amate a vekpi uh in Galilee mite hi ngawl ziam? 8 Bangbang in i pianpui kam tek taw za hi ziam? 9 Eite sia Parthia ngam, Media ngam, Elam ngam, Mesopotamia ngam, Judah ngam, Cappadocia ngam, Pontus ngam, Asia ngam, 10 Phrygia ngam, Pamphylia ngam, Egypt ngam le Libya ngam Syrene khua pan i hi a, Rome sung leangna te, Judah mite le Judah biakna a bia Gentile te, 11 Cretes le Arabia ngam pan i hi a, amate i eima kam in a pau i zak sia Pathian i a lamdang nasep na hi, ci in khat le khat ki sason uh hi. 12 Amate a vekpi in lamdangsa mama uh a, lungmang mama in, hi thu sia a bang khaikna peuma ziam? ci in khat le khat ki

dong uh hi. 13 A dang te in selno in, hite sia sapittui Thiangtho a san hu in, tu in na mu uh le na zak uh te thak kham hon uh, ci uh hi. 14 Ahihang Peter sia a sia Ama i hong buak a hihi. 34 Banghangziam cile dang sawm le khat te taw ding uh a, aw ngingtak David sia van ah kato ngawl hi: ahihang ama vateak in amate tung ah, no Judah mite le Jerusalem ah in, Topa in ka Topa kung ah, ka ziatsang ah to in, 35 a omte, hi thu he tavun a, ka pau te ngai vun: 15 Na ngalte ka peang koina in ka vawt mateng, ci hi. 36 Banghangziam cile hite sia no i ngaisut bang in kham Tua ahikom Israel minam theampo in thiaptak in ngawl hi, zingsang nai kua hi pheang hi. 16 Ahihng tel tavun, thinglamte tung ah na khai uh Jesus sia hi thu sia kamsang Joel i sonkholsa; 17 Pathian in ni Pathian in Topa le Christ in vawt zo hi. 37 Tu in amate tawpkhak ni ciang in, mi theampo tung ah ka Thaa ka in hi thu a zak uh ciang in, amate i thinsung hol a, buak tu hi: taciang na tapa te le na tanu te in maisang Peter le adang sawltak te kung ah, U le nau te awng, thu pualak tu uh hi, taciang na tangval te in mangmu banglaw tu khu ziam? ci uh hi. 38 Taciang in Peter in tu uh hi, taciang na puhuai te uh in mangman tu uh amate tung ah, na mawna uh kisik vun a, na mawna hi: 18 Tua ni ciang in, ka salpa le salnu te tung ah ka uh hang in na vekpi Jesus Christ min taw tui ki phum Thaa ka buak tu a; amate in mailam thu pualak tu vun, taciang Tha Thiangtho letsong na nga tu uh hi. hi: 19 Taciang vantung ah nalamdang te ahizong, lei 39 Banghangziam cile kamciam sia nom, na tate, nuai ah thisan, mei le meikhu musakna te ahizong, taciang a khuala mi theampo le Topa i Pathian in ka lak tu hi: 20 A thupi le a cepte tak Topa ni hong a sap tu theampo atu hi, ci hi. 40 Peter in a dang thet ma in, ni hong mial tu a, tha zong thisan suak tu kammal tampi taw tettipang in hanthawn a, hi minam hi: 21 Tua hun ciang in a kuamapo Topa min a sam sekso te kung pan in nom le nom ki ngum vun, ci theampo in ngupna nga tu hi. 22 No Israel mite, hi thu hi. 41 Tua zawkciang in Peter thuhilna sia lungdamtak te ngai vun; Nazareth mi Jesus sia, Pathian in note in a sang te tui ki phum uh hi: taciang tua ni ma in sung ah a tumdang nate, nalamdang te le musakna mihing tul thum kiim amate kung ah ki belap hi. 42 te taw tettipang in a kipsak mihing a hihi, note mama Amate sia sawltak te hilna le ki pawlkhopna, anluum in zong na heak uh bangma in: 23 Ama sia, Pathian i bal na le thungetna ah tatsat ngawl in kiptak in om uh khensat sa ngaisutna le heakkholisa bang in ki ap hi. 43 Sawltak te in nalamdang tampi le musakna hi, taciang note in na man uh a, a sekso khut taw tampi vawt uh a, mi theampo tung ah launa hong thinglamte tung ah khai in na that uh hi: 24 Ama sia theng hi. 44 Taciang a um te theampo ki kaikhawm uh thina in a letcip tu suakthei ngawl ahikom, Pathian in a, a neisa theampo zong neikhawm uh hi; 45 Amate thokiksak a, thina ngimthuak na pan in suaktasak hi. neisa le van te zuak uh a, mi khatsim i a kisapna 25 Banghangziam cile David in Ama taw kisai in a son bang in, mi theampo tung ah hawm uh hi. 46 Amate na ah, Topa sia a tawntung in ka mai ah ka mukhol sia nisim tatsat ngawl in biakinn sung ah thukim in om hi, banghangziam cile Ama sia ka ziatsang ah om tek uh hi, taciang inn khat zawk inn khat ah anluum a, bangma in hong linglawngsa zo batu hi: 26 Tua te bal uh a, lungdamtak le thin ki si lung kisi in an ne ahikom ka thinsung ah nopna om a, ka lei a lungdam khawm tek uh hi. 47 Pathian pok khawm tek uh a, mi hi; tuabek dom ngawl ka taksa zong lametna sung ah theampo taw maipha nga uh hi. Ngupna nga mi Topa tawlna tu hi: 27 Banghangziam cile nangma in ka tha in nisim in pawlpi sung ah belap hi.

3 Tu in Peter le John sia thunget hun nitak sang nai thum ciang in biakinn ah paí uh hi. 2 A nu ngil sung pan ma in a peangbai khat sia midang te in toai a, biakinn sung a tum te tung pan huna ngen tu in, Hoi, a kici biakinn kongpi ah nisim in koi uh hi. 3 Ama in Peter le John te biakinn sung a tum tu a mu ciang in huna ngen hi. 4 Taciang Peter in, John taw phatak in en a, hong en tan, ci hi. 5 Amate tung pan in khatpo nga tu lamen in phatak in en hi. 6 Peter in, dangka le kham bangma nei ngawl khi hi; ahihang ka neisun kong pia hi: Nazareth mi Jesus Christ min taw ding in a, lampai in, ci hi. 7 Taciang Peter in tua pa ziatsang khut pan len a, kaito hi: tasia pociang tua pa i peang le a ngumit te thakho kik hi. 8 Ama sia tawnkawm in Pathian i ziatsang ah ki lamsang a, Pa i kamciam Tha

ding hi, taciang lampai a, biakinn sung ah amate taw tum hi, taciang lampai kawm tawnkawm in Pathian pok hi. 9 Taciang lampai in Pathian a pok mi theampo in mu uh hi: 10 Ama sia biakinn ah, Hoi, a kici kongpi ah to in hu na a ngen pa hi, ci a he uh hi: taciang hisia pa tung ah thupiang te lamdangsa in lungman na taw dim uh hi. 11 A peangbai na pan a dam pa in Peter le John te beal a, mi theampo in lamdangsa in amate kung, Solomon buk sang ah tai lialua uh hi. 12 Tua thu Peter in a mu ciang in amate tung ah, no Israel mite awng, banghang in hi thu lamdangsa nu ziam? a hibale banghang in hisia pa sia koma vang le thianthona hang in lampai bang in, hong en cinten nu ziam? 13 Abraham, Isaac le Jacob te Pathian, i pu le pa te Pathian in, a Tapa Jesus sia vangliansak zo hi; Ama na ap uh a, Pilate in thakik nuam napi, note in Pilate mai ah na nial uh hi. 14 Note in Mi Thiangtho le Mi Thutang pa na nial uh a, ualthat pa note tung ah piak tu in na dei uh hi; 15 Taciang nuntakna Topa na that uh hi, Ama sia Pathian in thina pan in thokiksak a; kote sia a tetti te ka hi uh hi. 16 Jesus min upna tungtawn in hisia pa na mu uh le na heak uh bang in, Ama min taw hatsak hi: hi hi, a upna hang in hi damna kicing sia note theampo mai ah pia hi. 17 Tu in ka suapui te awng, noma le na makai te in Jesus tung ah na vawt uh te, na heak ngawl uh hu in a vawt na hi uh hi, ci ka he hi. 18 Ahihang tua thu te sia, Pathian in kamsang te kam tungtawn in hong lakkholsa, Christ sia thuak tu hi, ci thu a tangtun natu a hihi. 19 Tua ahikom note na mawna uh ki sikkik vun a, na thinsung uh ki kheal vun, tabang in na mawna uh te hong phiatnak tu a, Topa mai pan in tha thak na nga uh hun hong thengkik tu hi. 20 Taciang note tung ah a ki pualaksa Jesus Christ hongpaisak tu hi: 21 Leitung pian pan kipan Pathian in Ama kamsang thiangtho te kam tungtawn in a sonkholsa bang in, na theampo thaksua na hun dong Jesus Christ sia vantung ah om suak tu hi. (aiōn g165) 22 Banghangziam cile Moses in a tatak in, pu le pa te tung ah, Topa na Pathian in keima bang kamsang khat, na suapui te sung pan ka piangsak tu a; note tung ah a sonsa theampo sia na theampo sung ah na ngai tu uh hi. 23 Taciang in kamsang thu a ngai nuam ngawl peuma, mipi sung pan in susia tu hi, ci hi. 24 Samuel pan kipan in a nungsang pan kamsang thu a son te theampo in, hi ni te thu sonkhol zo uh hi. 25 Note sia kamsang te i tate na hi uh hi, Pathian in i pu le pa te taw Abraham kung ah a vawt kamciam, na suanlepal tungtawn in leitung minam theampo in thupha sang tu hi, ci thu na sang tu uh hi. 26 Note sung ah phat ngawlna pan in, a heakkik peuma thupha pia tu in, Pathian in a

Tapa Jesus sia thokiksak a, a masabel in note kung ah hong sawl hi, ci hi.

4 Amate in mipi tung ah thu a hil uh laitak in, thiampi te, biakinn lampui te le Sadducee te amate kung ah hongpai uh hi, 2 Sawltak te in mipi te thuhil a, Jesus tungtawn in thina pan thawkikna thu a pualak uh hu in, amate thinna in om tek uh hi. 3 Taciang amate in sawltak te man uh a, a zingciang dong thongtaksak uh hi: banghangziam cile tu in khua niam zo hi. 4 Ahihang a thuhilna a za te in um uh hi; a umte a mimal in tul nga kiim pha uh hi. 5 A zingciang in amate i lampui te, upa te le thukhamhil te, 6 Taciang thiampi sang Annas le Caiphas, John le Alexander, taciang thiampi sang i mealheak te theampo taw Jerusalem ah ki kaikhawm tek uh hi. 7 Amate a laizang ah dingsak uh a, bang thuneina, a hibale akua min taw in hibang te vawt nu ziam? ci dong hi. 8 Tua zawkciang in Peter sia Thaa Thiangtho taw kidim a, amate tung ah, no mipi lampui te le Israel upa te, 9 Tuni in hi cina pa tung ah napha vawtsak na le banghang in dam, ci thu taw kisai in thu hong dong nahi uh le; 10 No teng theampo le Israel mi theampo in he tavun, thinglamte tung ah na khai uh a, Pathian in thina pan a thawkiksak Nazareth mi Jesus Christ min taw, note mai ah a ding pa sia dam hi. 11 Noma inn sate in na nil uh hi suangtum sia inn khuampi suak hi. 12 Ngupna sia mundang ah om ngawl hi; banghangziam cile ngupna i nga thei natu in vantung leinuai ah mindang a kipia om ngawl hi, ci hi. 13 Amate in Peter le John te hangsanna a mu uh ciang in, Iai he ngawl le pilna nei ngawl te, ci he uh a, lamdangsa mama uh hi; taciang amate sia Jesus taw omkhawm ngei hi, ci zong he kik uh hi. 14 Taciang a damsak pa sia amate taw a dingkhawm nginge a mu uh hu in, tua thu langpan in bangma zong a pau thei bua uh hi. 15 Amate a thuhil na mun pan pusuak tu thu a piak zawk uh ciang in amate bek thu kikum khawm uh a, 16 Hite sia banglaw tu hi ziam? banghangziam cile amate in a cepte tak nalAMDANG te vawt uh a, Jerusalem ah a om mi theampo mai ah vawt uh hi; taciang hi thu sia i nial thei bua hi. 17 Ahihang hi thu sia mite sung ah kizel seseam ngawl tu in ahizong, kuama tung ah hi min taw thuhil ngawl tu ahizong, nasiatak in lauthawn tawng, ci uh hi. 18 Taciang amate sam uh a, Jesus min taw thuhil ngawlhet tu le son nawn ngawl tu in thupia uh hi. 19 Ahihang Peter le John in, Pathian thu sang in note i thu man tu sia Pathian mai ah a pha le a pha ngawl noma in khensat vun. 20 Banghangziam cile ka mu uh thu le ka zak uh thu te son ngawl in

ka om thei bua uh hi, ci in zo uh hi. 21 Tua ahikom Peter in, Ananias awng, banghang in Tha Thiangtho amate in a lauthot zawk uh ciang in, bangbang in theam tu in le lo man pawlkhat khe tu in Satan in danpia tu ci a heak ngawl uh hu in suatak uh hi, na thinsung hong dimsak ziam? 4 Lo a om lai in, banghangziam cile mi theampo in hi a sep uh te hang nangma a hi ngawl ziam? taciang na zuak zawkciang in Pathian minthang pok tek uh hi. 22 Banghangziam zong, nangma thu ma hi ngawl ziam? banghang cile damna nalamdang a tung ah kilangpa sia kum in na thinsung ah hibang ngaisun ni ziam? mihing sawm li val zo hi. 23 A suatak zawk uh ciang, amate theam hi ngawl in, Pathian theam hi zaw ni hi, ci hi. sia a lawnte kung ah pai uh a, thiampi lian te le upa 5 Taciang Ananias in hi kammal te a zak ciang puk te in amate tung ah a son theampo sonkik uh hi. 24 in, thi hi: hithu te a za theampo tung ah launa lianpi Tua thu amate in a zak uh ciang in, thinkhat lung hong theng hi. 6 Taciang tangval te ding in, tuam hi, khat in Pathian kung ah au tek uh a, Topa awng, taciang puasang ah zawng in, vui uh hi. 7 Nai thum Nangma sia van le lei, tuipi le a sung om theampo a bang kihal zawkciang in, bang thu piang ci zong he vawt Pathian na hihi: 25 Na naseam David tungtawn ngawl pi in a zi hong tum hi. 8 Taciang Peter in a a son thu, banghang in Gentile mite thin-uk ziam, kung ah, na lo uh hi za taw zuak nu ziam? hong son taciang mihing te banghang in matlap ngawl thu te tan, ci dong hi. Taciang ama in, hi za ma hi, ci hi. 9 ngaisun uh ziam? 26 Leitung kumpi te ding uh a, Tua zawkciang in Peter in ama kung ah, bangbang in taciang ngam uk te zong ki kaikhawm in Topa le Topa Thaa ze-et tu in thukim thei nu ziam? en in, na Christ langpan uh hi. 27 Banghangziam cile sathau pasal vui te i peang sia kongkha bul ah om hi, taciang na buksa Nangma i a thiangtho nauno Jesus sia amate in puasang ah hong zawng tu uh hi, ci hi. 10 Herod le Pontius Pilate, Gentile mite le Israel mite Tua zawkpo ciang in Peter peang ah puksuk in, thi hi: taw, ki kaikhawm tek in, nasiatak in langpan uh hi, 28 taciang tangval te hong tum uh a, a thisa in mu uh hi, Banghangziam cile na khut taw na vawt tu te le na taciang, puasang ah zawng uh a, a pasal kung ah vui khensatsa ngaisutna te na khuangkhim natu a hihi. uh hi. 11 Taciang pawlpi le hi thu a za theampo tung 29 Tu in Topa awng, amate i hong lauthot nate en in: ah launa lianpi hong theng hi. 12 Sawltakte i khut na sal te tung ah na thuhil tu in hangsanna hongpia tungtawn in musakna le nalAMDANG tami mite sung tan, 30 Na nauno thiangtho Jesus min taw cina te ah vawt uh a; thu um te theampo Solomon buk sung damsak tu le musakna te le nalAMDANG te vawt tu in ah ki thukim tak in omtek uh hi. 13 Amate sia ngual in na ban hong phal ta in, ci in thungen khawm uh hi. pok mama napi, a dang kuama in ki pawlpui ngawl hi. 31 Amate thu a net zawk uh ciang in, a kikhopna 14 Taciang thu um mi numei le pasal mihonpi sia Topa mun ling hi; taciang amate sia Tha Thiangtho taw tung ah tam seseam ki belap hi. 15 Tua ahikom cina kidim uh a, Pathian thu hangsantak in son uh hi. 32 te sia lamdung ah hong paipui uh a, Peter in a kantan Taciang thu um mihonpi te sia thinkhat lungkhat taw laitak in, a lim in pawlkhat te lia tu in lupna le luppah in omkhawm tek uh hi: kuama in a neisa te uh keima te taw sial uh hi. 16 Jerusalem kimkot khua tami pan a hi, ci ngawl uh hi; ahihang amate neisa na theampo in mihonpi te zong hongpai uh a, cina te le doai te i neikhawm tek uh hi. 33 Topa Jesus thawkikna thu zawhawk te zong hong paipui uh hi: taciang amate a sia sawltak te in vangletna lianpi taw tettipang uh vekpi in dam siat hi. 17 Tua zawkciang in thiampi sang a: amate tung ah hesuakna lianpi om hi. 34 Amate le ama taw a om Sadducee te theampo thin-ukna taw sung ah a ki tangsam khat zong a om bua uh hi: dim in hong ding uh a, 18 Sawltak te man in, thong banghangziam cile lo ngam te, a hibale inn nei te in sung ah khia uh hi. 19 Ahihang Topa vantungmi in zuak uh hi, taciang a sum nga uh teng keng uh a, 35 zan ciang in thonginn kongkha te hong a, pusua siat Sawltak te peang ah koi tek uh hi: taciang khatsim hi, 20 Taciang, pai vun a, ding in biakinn sung mipi te i kisapna bang in hawm uh hi. 36 Taciang Joses, tung ah hi nuntakna thu theampo son tavun, ci hi. 21 sawltak te in Barnabas a ci uh, Barnabas i a kхиакна Amate in hi thu a zak uh ciang in, zingtung in biakinn sia, henepna tapa a kici pa, ama sia Levi minam hi a, 37 Tua pa in a lo zuak a, a sung ah tum uh a, thuhil uh hi. Ahihang thiampi sang Cyprus ngam mi a hihi, 38 Tua pa in a lo zuak a, a le a naseam te hongpai uh a, Sanhedrin te le Israel dangka keng in, sawltak te peang ah koi hi.

5 Ahihang Ananias kici mi khat om a, a zi Sapphira taw a neisa uh zuak hi, 2 Taciang a zi i heapkui nataw a man pawlkhat khe uh a, pawlkhat hong paipui in, sawltak te peang ah koi hi. 3 Ahihang

sung ah miing khat zong ka mu bua uh hi, ci uh hi. 24 Hi thu te thiampi sang, biakinn lampui te le thiampi lian te in a zak uh ciang in, bang thu hithong ziam, ci in lungmang mama uh hi. 25 Tasia ciang in mi khat hongpai a, en vun, thong sung na khum miing te biakinn sung ah ding in mite thuhil san uh hi, ci son hi. 26 Tua zawkciang in biakinn lampui le paik te pai uh a, amate sia zawthawk thu taw paipui ngawl hi: banghangziam cile mite in suangtum taw a den tu a lau uh hang a hihi. 27 Amate in sawltak te paipui uh a, Sanhedrin te mai ah dingsak uh hi: taciang thiampi sang in amate thu dong a, 28 Hi min taw thuhil ngawl tu in nasiatak in thu hongpia zo hi ngawl khu ziam? taciang, en vun, Jerusalem sia note i hilna taw kidimsak siat zo nu hi, taciang hisia pa thisan sia kote tung ah hong thengsak nuam nu hi, ci uh hi. 29 Taciang Peter le a dang sawltak te in zo lik uh a, miing te thu sang in Pathian thu ka zui zaw tu uh hi. 30 Note in thing tung ah that in, na khai uh Jesus sia ka pu le pa te i Pathian in thokiksak hi. 31 Israel te maw kisikik na le maw maisakna pia tu in Ama sia Pathian in a ziatsang khut taw To le Ngumpa in lamsang zo hi. 32 Taciang kote sia hi thu te i tetti te ka hi uh hi; taciang Pathian in a thu a zui te tung ah a piak Tha Thiangtho zong tetti a hihi, ci uh hi. 33 Amate in tua thu a zak uh ciang in, nasiatak in a thin uh uk a, sawltak te that tu in ngaisun uh hi. 34 Tua zawkciang in Sanhedrin te sung pan Pharisee khat, Gamaliel a kici, thukham taw kisai doctor a hi, mi theampo sung ah a ki zakta pa in, sawltak te tawmvei sung pusuaksak tu in thupia a; 35 Amate tung ah, no Israel mite, hi thu taw kisai in na vawt tu uh thu kidawm vun. 36 Banghangziam cile hi te ni om ma in Theudas a kici khat piang ngei a, ama le ama sia mi thupi khat bang in ki suangtak mama hi; miing zali kiim in beal phot napi, ama ki that hi; taciang a thu zuite theampo ki thethang siat a, bokik siat hi. 37 Hisia pa om ma in Galilee mi, Judas kici misim laitak in hong piang leleau a, a nungzui mi tamma kaizawn hi: ama zong bokik veve a; a thuzui te theampo a vekpi in, ki thethang leleau hi. 38 Taciang tu in kong son hi, hi te pial vun a, amate om in om lel tahan: banghangziam cile hi ngaisutna, a hibale, hi nasep sia miing tung pan ahile, bokik siat lel tu hi: 39 Ahihang, hisia sia Pathian kung pan ahile, na zozo batu uh hi; Pathian langpan in a do zong na suak thei zawsap tu uh hi, ci hi. 40 Amate in Gamaliel i son thu sia lungkim tek uh hi: taciang sawltak te sam uh a, a vel zawkciang in, Jesus min taw thuhil nawn ngawl tu in thupia a, suatak uh hi. 41 Taciang sawltak te sia Jesus min hang in maizumna thuaktak in a cepte hu in angtang mama in Sanhedrin te mai pan pusuak uh hi. 42 Taciang nisim in biakinn sung le inn tatuam ah tatsat ngawl in Jesus Christ thuhil in pualak tek uh hi.

6 Tua hun sung, nungzui te hong khan ciang in, Greek te in Hebrew te langpan in kamtam na hong piang hi, banghangziam cile Greek meingong te sia nisim an a hawm uh ciang in ki ngaingonsak hi. 2 Tua zawkciang in sawltak sawm le ni te in nungzui mihonpi te amate kung ah sam a, kote Pathian thu nusia in an ka hawm tu uh sia lungkim huai ngawl hi. 3 Tua ahikom, suapui te awng, noma sung pan in a belcing minpha, Tha Thiangtho le ciimna taw a kidim mi sali hong zong tavun a, hi nasep sia amate i ap tu hi. 4 Ahihang kote sia thungen le Pathian thu sung ah a tawntung in ka kipumpiak tu uh hi, ci uh hi. 5 Taciang amate sonbang in mihonpi theampo lungkim uh a: amate in, upna le Tha Thiangtho taw a kidim Stephen, Philip, Prochorus, Nicanor, Timon, Parmenas le Antioch khua mi Judah biakna ah a tum Nicolas te teal uh hi. 6 Amate sia sawltak te mai ah dingsak uh a, thu a ngetsak uh ciang in, amate lutung ah a khut nga uh hi. 7 Taciang Pathian thu hong khang a; Jerusalem ah nungzui te nasiatak in hong ki belap hi; taciang thiampi tampi te in upna thu zui uh hi. 8 Taciang upna le vangletra taw a kidim Stephen in, mite sung ah a lian mama nalamdang le lim tumdang lianpi te vawt hi. 9 Tua zawkciang in A Suaktate synagogue a kici, synagogue sung ah Cyrene mite, Alexandria mite, Cilicia mite le Asia mite sia Stephen taw thu kinial uh hi. 10 Amate in Stephen i ciimna le thaaw taw a pauna te a nahl zo bua uh hi. 11 Tua zawkciang in amate in mite sia sumnguk pia ku uh a, tua te in, hisia pa in Moses le Pathian langpan in mindaisak na kammal te a pau sia kote in ka za uh hi, ci uh hi. 12 Taciang amate in mihonpi te, upa te le thukhamhil te hol uh a, Stephen kung ah hongpai uh hi, taciang Sanhedrin te kung ah paipui uh a, 13 Hisia pa in mun thiangtho le thukham langpan in mindaisak na kammal te tatsat ngawl in pau hi, tabang in leilot tetti tampi koi uh hi. 14 Banghangziam cile, Nazareth mi Jesus in hi mun sia susia tu a, Moses i hongpiak thukham te lai tu hi, ci in hisia pa in a son ka za uh hi, ci uh hi. 15 Sanhedrin te thukhen na mun ah a to theampo in, Stephen sia phatak in sal uh a, a maitang sia vantungmi te maitang bang in mu uh hi.

7 Tua zawkciang in thiampi sang in, hi thu te tabangma ziam? ci hi. 2 Taciang Stephen in, suapui te le pa te awng, ngai vun; i pa Abraham sia Haran ah a om ma, Mesopotamia ah a omlai tak in, a vanglian Pathian sia ama tung ah kilang a, 3 Ama

tung ah, na ngam le na mipui te sung pan in pusuak in tate ve nopna a thinsung pan hong suak hi. 24 Israel a, kong lak tu ngam ah pai in, ci hi. 4 Tua zawkciang mi khat a man ngawl in a thuak a mu ciang in, tua pa in Chaldaeans ngam pan pusuak a, Haran khua ah ngum a, a vawtsia Egypt pa sia phulam in that hi: om hi: tua mun pan a pa a thi ciang in, tu in na omna 25 Banghangziam cile Pathian in ama khut zang in uh mun, hi ngamsung ah ki khin hi. 5 Taciang hi amate suatak tu hi, ci a suapui te in he tu in ngaisun ngam sung ah a peang ngak natu na ngawn, mun pia hi: 26 A zingciang in Israel mi ni a kihau te kung ah ngawl hi: ahihang ama le a suan le pal te sia hi ngam pia a, lemtua sawm in, note u nau nu hi; banghang pia tu in ta a nei ma in, kamciam pia zo hi. 6 Taciang in kihau nu ziam? ci hi. 27 Ahihang a innepam pa a Pathian in hi bang in son hi, a suan le pal te sia vawtsia pa in Moses sown a, nang akua in kote tung ngamdang ah peam tu uh a; kum zali sung sal tang ah thunei le thukhen tu in hong vawt ziam? 28 Zei ni in ngimna thuak tu uh hi. 7 Taciang a saltanna mun Egypt pa na thalup bang in hong that nuam ni ziam? minam te keima in thu ka khen tu hi, tua zawkciang in ci hi. 29 Tua zawkciang hisia pa i kampau hang in amate pusuak tu uh a, hi mun ah keima na seam Moses tai a Midian ngam ah peamtia in om hi, tua tu uh hi, ci in Pathian in ci hi. 8 Taciang Pathian in mun ah tapa ni nei hi. 30 Kum sawm li a bo ciang in, Abraham sia vunteap tanna kamciam pia hi: taciang Sinai mual duisung ah Topa vantungmi sia lophung Abraham in Isaac nei a, ni liat ni ciang in a vunteap kuang bang in kilang hi. 31 Tasia Moses in a mu tansak hi; taciang Isaac in Jacob nei a; taciang Jacob ciang in, a mu thu lamdangsa a: en tu in a neak ciang in minam a dingsak sawm le ni te nei hi. 9 Taciang in, Topa aw ama tung ah theng a, 32 Keima sia na pu minam a dingsak te in ki enna hang in Joseph sia le pa te i Pathian, Abraham Pathian, Isaac Pathian Egypt ngam ah zuak uh hi napi: Pathian in ompui a, le Jacob Pathian ka hihi, ci hi. Tua zawkciang in 10 Haksatna theampo sung pan in suatak in, Egypt Moses sia ling a, en zong en ngam ngawl hi. 33 Tua kumpipa Pharaoh mai ah ciimna le maipha pia hi; zawkciang in Topa in ama kung ah, na peangdap sut taciang Egypt ngam le ama inn theampo tung ah a uk in: banghangziam cile na dinna mun sia a thiango tu in vawt hi. 11 Egypt ngam le Canaan ngamsung leitang a hihi. 34 Keima in ka mu zo hi, Egypt ngam theampo ah kialtung a, taciang haksatna lianpi theng ah ka mite haksatna sia keima in mu zo khi hi, taciang ahikom in i pu i pa te bangma neak tu muzo ngawl uh amate tauna ka za zo a, suatak tu in kong tuaksuk hi. 12 Ahihang Jacob in Egypt ngam ah an om hi, ci a hi. Taciang tu in hongpai tan, Egypt ngam ah hong zak ciang in, i pu le pa te a masabel in paisak hi. sawl tu khi hi, ci hi. 35 Hi Moses sia amate in nial 13 Taciang a ni veina ciang in Joseph in a suapui te uh a, kua in nangma sia hong uk tu le thukhen tu kung ah ama thu hesak a; taciang Joseph i mealheak in hong vawt ziam? ci uh hi. Pathian in Moses sia te sia Pharaoh kung ah hesak hi. 14 Tua zawkciang lophung sung pan ama tung ah a kilang vantungmi i in Joseph in paisak a, a pa Jacob le a mealheak khut tungtawn in ukpa le ngumpa tu in paisak hi. 36 theampo mihing sawm sali le nga te sia ama kung ah Moses in amate pusua pui a, tua zawkciang in Egypt sam hi. 15 Tua ahikom Jacob sia Egypt ngam ah pai ngam, san tuipi le senneal ngam sung ah kum sawm a, ama le i pupi te tuak ah thi hi, 16 A luanghawm sia li sung, nalamdang le musakna tampi te lak hi. 37 Shechem ah pua uh a, Abraham in Hamor tapa kung Topa na Pathian in keima bang kamsang khat, na pan dangka taw a lei sa than ah vui hi. Hamor sia suapui te sung pan ka piangsak tu a; note in a thu na Shechem i pa a hihi. 17 Ahihang Pathian in Abraham ngai tu uh hi, tabang in Israel tate a sonpa sia Moses tung ah kiciam in kamciamma hun a nai ciang in, a hihi. 38 Ama sia senneal ngamsung ah a kikhawm Egypt ngam ah amate khang in pung seseam uh hi, te kung ah ahizong, Sinai mual ah vantungmi taw 18 Joseph a he ngawl a dang kumpi khat hong khan a ki paupui na ah ahizong, taciang i pu i pa te waw dong in pung uh hi. 19 Tua kumpipa in i mipui te sia ahizong, omkhawm ngei a: ama sia eite tung ah philpit tak in theambawl uh a, nausen te a nungra hongpiak tu a nungta kammal te a sang pa a hihi: ngawl tu in vawk tu in i pupi te sia phatngawlna taw 39 I pu i pa te in thu ni ngawl uh a, amate kung pan vawtsia uh hi. 20 Tua hun in Moses suak a, ama sia sawnthal uh hi, taciang amate thinsung pan in Egypt hoi mama hi, taciang a pa inn ah tha thum sung ki ngam ah heakkik uh hi, 40 Amate in Aaron tung ah, vak hi: 21 Taciang ama sia a puasang ah a ki vawk kote i mai ah a pai tu in pathian te hong vawtsak ciang in, Pharaoh tanu in la a, ama tapa tu in vak hi. tan: banghangziam cile Egypt ngam pan hong pusua 22 Tua Moses in Egypt te pilna theampo sin a, ama Moses sia bangsuak, ci ka he bua uh hi, ci uh hi. 41 sia kampau le sepnah lawcinc mama hi. 23 Taciang Taciang tua hun sung in amate in khuino vawt uh a, ama sia kum sawmli a phak ciang in, a suapui Israel milim tung ah biakpiakna pia uh hi, taciang amate

khut taw a vawttawm nate tung ah lungdam in om uh hi. **42** Tua zawkciang in Pathian in amate nungngat a, van aksi te bia tu in koicip hi; kamsang te laibu vawtsiatna lianpi om hi; sawltak te simngawl, thu sung ah a ki atsa bang in, Maw, no Israel minam um mite theampo sia Judah ngam le Samaria ngam te, senneal ngam ah kum sawm li sung a ki thatlum muntheampo ah peakkeak uh hi. **2** Stephen sia ngamsa te le biakpiakna te nong pia uh ziam? **43** biakna sang a kipia mite in zawng in vui uh hi, taciang Note in Molech i biakbuk le na aksi pathian Rephan, nasiatak in kaa uh hi. **3** Saul sia inn sim ah tum na biak tu in na vawttawm uh milim te na keng uh hi: a, numei pasal ci ngawl in kaikeak siat hi, taciang tua ahikom keima in note sia Babylon ngalkhat dong thonginn ah ap in, pawlpi susia hi. **4** Tua ahikom mun in kong pua tu hi. **44** I pu le pa te in senneal ngam theampo ah a ki thethang te sia mun tatuam ah pai sung ah biakbuk tetti te nei hi, Moses tung son uh a, in Pathian thu tangko tek uh hi. **5** Tua zawkciang in a mu uh lim bangma in, vawt tu in sawl uh hi. **45** Tua Philip sia Samaria khuapi ah pai a, amate tung ah zawkciang in i pu le pa te in tua biakbuk sia Gentile Christ thuhil hi. **6** Taciang Philip in nalamdang te a te i neisa ngamsung ah Joshua taw tumpui uh hi, tua vawtna za uh a, a mu uh hu in a thuhil nate sia mite Gentile te sia Pathian in David hun dong i pu le pa te in thukimtak in phatak in ngai uh hi. **7** Banghangziam mai pan in hawkhia siat hi. **46** David in Pathian mai cile doai te nangawn in au in, amate i thin-apsak ah maipha nga a, Jacob Pathian atu biakbuk sa tu in mihing te sung pan pusuak uh hi: taciang pumzaw te ngen hi. **47** Ahihang Solomon in Pathian atu in inn sa le peangbai te zong damsak hi. **8** Taciang tua khuapi hi. **48** Ahihang a sangbel Pathian sia khut taw a kisa sung ah lungdamna lianpi om hi. **9** Ahihang Simon biakinn sung ah om ngawl hi; kamsang i a son na a kici mi khat om a, ama sia nidang in tua khuapi ah, **49** Vantung sia ka kumpi tokhum hi a, leitung sia sung ah bum le ai zang in Samaria mite bum a, ama ka peang ngakna hi, bangbang inn kei atu satu nu le ama mi thupi khat in ki son hi. **10** Mi theampo, a ziam? a hibale ka tawlgak na mun sia bang ziam? nobel pan a liabel dong in a thu phatak in ni uh a, **50** Hi thu te theampo sia keima khut taw ka vawt hi hisia pa sia Pathian vangletna lianpi hi, ci uh hi. **11** ngawl ziam? ci hi. **51** Note ngawng ngu khoh te le Hun saupi sung bum le ai taw ngual a bum hu in, thinsung le nakheng vunteap tan ngawl te awng, note ngual in ama sia zakta uh hi. **12** Ahihang Philip in in Tha Thiangtho sia na khak tawntung uh hi; na pu Pathian kumpingam le Jesus Christ min taw kisai thu le pa te i a vawt uh bang in note in zong na vawt te a hil ciang in, numei zong pasal zong tui ki phum uh hi. **52** Kamsang te sung pan na pu le pa te in a uh hi. **13** Tua zawkciang in Simon ama tatak zong in vawtsiat ngawl khat beak a om ziam? Mi thutang pa um hi: taciang tui a ki phum zawkciang in, Philip taw hongpai natu thu a pualak te sia amate in that uh a; ki thawl hi, taciang nalamdang le musakna vawtna te tu in note sia tua mi thutang pa zuak te le a that te na lAMDANGSA mama in en hi. **14** Tu in Jerusalem a om hi uh hi: **53** Vantungmi te i hu na taw thukham na sawltak te in Samaria mite in Pathian thu sang zo sang uh a, na zui bua uh hi, ci hi. **54** Amate in hi thu uh hi, ci a zak uh ciang in Peter le John sia amate te a zak uh ciang in, nasiatak in thin-uk mama uh kung ah paisak uh a: **15** Amate a thet uh ciang in, a, a ha te ngoai uh hi. **55** Ahihang Stephen sia Tha Tha Thiangtho a nga thei natu in thungetsak hi: **16** Thiangtho taw kidim in, vantung lam tangtak in ento Banghangziam cile Tha Thiangtho sia kuama tung ah hi, taciang Pathian vangletna le Jesus sia Pathian theng ngawl lai hi: Topa Jesus min taw tui ki phum ziatsang ah a ding mu hi. **56** En vun, van ki hong a, bek sang pheang uh hi. **17** Tua zawkciang in Peter le Pathian ziatsang ah mihing Tapa a ding ka mu hi, John in amate tung ah a khut te nga uh hi, taciang ci hi. **57** Tua zawkciang in aw ngingtak in au uh a, amate in Tha Thiangtho sang uh uh. **18** Taciang a bil uh hum in, thinkhat lungkhat in Stephen sang sawltak te in khutngakna tungtawn in Tha Thiangtho ah hong tai uh hi, **58** Taciang khuapua ah nawt uh piakna sia Simon in a mu ciang in, sawltak te dangka a, suangtum taw deang uh hi: taciang tetti te in a pia a, **19** Akuapo tung ah khut ka nga ahizong Tha nik le puan te sia tangvalpa peang ah koi uh hi, tua Thiangtho a san thei natu in, hi vangletna kei zong tangvalpa min sia Saul a hihi. **59** Amate in Stephen hong pia tavun, ci hi. **20** Ahihang Peter in ama sia suangtum taw deang uh hi, taciang Stephen in, tung ah, na dangka sia nangma taw ki lalcip taken, Pathian sam a, Topa Jesus awng, ka tha hong sang banghangziam cile nangma in Pathian letsong sia tan, ci hi. **60** Taciang khupdin a, Topa awng, hi mawna dangka taw lei thei tu in na ngaisun hi. **21** Hi thu sia sia amate tung ah koi heak in, ci in a ngingtak in au nang in bangma kihel thei na le na san tu om ngawl hi, tabang a au zawkciang in ama mutthip hi. **22** banghangziam cile Pathian mai ah na thinsung

pha ngawl hi. 22 Tua ahikom hi na phatngawlna pan Azotus khua ah, mite in mu uh a: Caesarea a thet in kisik in a, Pathian kung ah thungen in, tabang hile dong khuapi theampo ah Pathian thuhil hi.

na thinsung ngaisutna mawna hong maisak tu hi. 23 Banghangziam cile nangma sia a kha mama thinkha sung ah na om a, phatngawlna in hong hencip hi, ci ka he hi, ci hi. 24 Tua zawkciang in Simon in, na son thu te theampo khat zong ka tung ah hong thet ngawl natu in, Topa tung ah thu hong ngetsak tavun, ci hi. 25 Taciang amate in Topa thuhil le tetti a pan zawk uh ciang Jerusalem ah heakkik uh a, Samaria mite khua tampi ah lungdamna thuhil uh hi. 26 Taciang Topa vantungmi in Philip tung ah, ding in a, Jerusalem pan Gaza paina lampi thangsang ah paisuk in, tua mun sia senneal ngam a hihi, ci hi. 27 Taciang Pihlip sia ding in pai hi: taciang, en in, Ethiopia mi cil ki nget khat, Ethiopia kumpinu Candace khut nuai ah za lian mama le neisa theampo a keampa sia Jerusalem ah Pathian bia tu in hongpai a, 28 Ama sia a ciakik lam in, siphu leang to in kamsang Isaiah laibu sim hi. 29 Thaa in Philip tung ah, neapkhei in a, hi siphu leang tung ah ama taw paikhawm vun, ci hi. 30 Philip sia tua pa kung ah tai a, kamsang Isaiah laibu a sim za hi, taciang na sim sia na tel ziam? ci hi. 31 Tua pa in, mi khatpo in hong hil bua ahile, bangbang in tel thei tu khi ziam? ci hi. Taciang ama in Philip sia siphu leang tung ah kato in ama taw tokhawm tu in sam hi. 32 Laithiangtho a sim na mun sia, Ama sia ngaw tu in a ki paipui tuu bang hi; taciang a mulmet pa mai ah a ham ngawl tuuno bang in, Ama sia a kam zong ka ngawl hi: 33 Ki zawnsak na sung ah a man ngawl in thukhenna thuak hi: taciang akua in ama suan te tung ah tangko tu ziam? banghangziam cile ama nuntakna sia hi leitung pan in la uh hi, a ci na mun a hihi. 34 Taciang tua cil ki nget pa in Philip zo kik a, kong thum hi, hong son tan, kamsang in akua thu son ziam? ama thu ziam, a hibale midang thu son ziam? ci hi. 35 Tua zawkciang in Philip in a kam hong a, tua laithiangtho pan kipan in, Jesus thu sia ama tung ah hil hi. 36 Tabang in amate lampi dung ah a pai uh laitak in, tui omna mun ah theng uh a: tua cil ki nget pa in, en in, hi mun ah tui om hi; tui ki phum tu bang in hong khak ziam? ci hi. 37 Taciang Philip in, na thinsung theampo taw na um nale, ki phum thei ni hi, ci hi. Taciang ama in, Jesus Christ sia Pathian Tapa hi, ci ka um hi, ci in zo hi. 38 Taciang ama in siphu leang tawlnga tu in thupia a: a ni in tuisung ah tuaksuk uh hi, taciang Philip in ama tuiphumna pia hi. 39 Taciang amate tui sung pan a pusua uh ciang in, Topa Thaa in Philip lato a, tua pa in mu kik nawm ngawl hi: taciang lungdamtak in a lampi dung ah paisuak hi. 40 Ahihang Philip sia

9 Taciang Saul in Topa nungzui te that tu in nasiatak in tawng tawntung lai a, thiampi sang pa kung ah pai in, 2 Ama tung pan in, Damascus synagogue te tung piak tu lai te ngen hi, tua mun ah Topa lampi zui te a mu le, numei pasal ci ngawl, hen in Jerusalem ah paipui sawm hi. 3 Saul ama sia khualhaw in, Damascus a thet dektak ciang, thakhathtu in van pan khuavak in a kimkot teng tan hi: 4 Ama sia lei ah pusuk a, Saul, Saul, banghang hong vawtsia ni ziam? ci aw za hi. 5 Saul in, Topa awng, akua ni ziam? ci hi. Taciang Topa in, Keima sia na vawtsiat Jesus khi hi: nangma atu in a zum khat sui sia thuakhak mama hi, ci hi. 6 Taciang ama sia ling va dil le laukawm in, Topa awng, bang hong vawtsak nuam ni ziam? ci hi. Taciang Topa in ama tung ah, Ding in a, khuapi sung ah pai in, taciang na vawt hamtang tu thu kong son tu hi, ci hi. 7 Taciang ama taw khualhaw te in awning za uh hinapi, mihing khat zong mu ngawl uh a hikom kamkhat zong pau ngawl in ding uh hi. 8 Saul sia lei pan tho to a; a mit a ha ciang in, mihing kuama mu ngawl hi: ahihang amate in a khut pan kai a, Damascus khua sung ah paipui hi. 9 Taciang ni thum sung khua mu ngawl a, an ne ngawl in tui zong dawn ngawl hi. 10 Damascus khusung ah Ananias a kici nungzui khat om hi; taciang Topa in mangmusak na sung pan in ama kung ah, Ananias awng, ci hi. Taciang ama in, en in, Topa awng, keima hiak ah ka om hi, ci hi. 11 Topa in ama tung ah, Ding in a, a Tang, a kici lampi ah pai tan, taciang Judah inn ah Tarsus khuami, Saul a kici mi khat zong in: banghangziam cile, en in, ama thungen in om hi, 12 Taciang ama in Ananias a kici mi khat tum a, khua a mu thei natu in, ama tung ah a khut a ngak sia mangmu na sung ah mu zo hi, ci hi. 13 Ananias in, Topa awng, Jerusalem ah na mithiangtho te kung ah phat ngawlina a vawt bangza in tam ci, hisia pa thu mi tampi te tung pan in ka za zo hi: 14 Taciang na min hong sam theampo hen tu in thiampi lian te tung pan thuneina nei hi, ci in zo hi. 15 Ahihang Topa in Ananias tung ah, Pai in, banghangziam cile ama sia keima atu in a kiteal beal hi a, Gentile mite, kumpi te le Israel tate mai ah ka min a pua tu pa hi: 16 Banghangziam cile keima in ama sia ka min hang in a thuak hamtang tu te bangza in lian ziam, ci sia kong lak tu hi, ci hi. 17 Taciang Ananias pai a, inn sung ah tum hi; Saul tung ah a khut nga a, suapui pa Saul awng, khua mu in, Tha Thiangtho taw na dim thei natu, nong pai na lampi, na tung ah hong kilang Topa Jesus in hong sawl hi, ci

hi. 18 Tasia pociang in Saul i mit pan in ngasalip bang khat tak a: thakhattu in khuamu hi, taciang ding a, tui ki phum hi. 19 Saul sia an a neak zawkciang in, taw ni tampil sung omkhawm uh hi. 20 Tasia pociang in synagogue sung ah Christ sia Pathian Tapa hi, ci in thuhil hi. 21 Ahihang a zate theambo in lamdangsa mama uh a, ama sia Jerusalem ah Jesus min a lo te theambo a susia pa hi ngawl ziam, amate a hen zawkciang, thiampi lian te kung ah a paipui nopal hang hi ngawl ziam? ci uh hi. 22 Ahihang Saul sia thahat seseam a, Jesus in Christ a hihi, ci a pualak hu in, Damascus a om Judah mite buaisak mama hi. 23 Ni tampil a cin zawkciang in, Judah mite in ama that tu in kikum khawm uh hi. 24 Ahihang amate i pan hunlam Saul in he hi. Taciang amate in Saul that tu in kongpi te sun taw zan taw cing uh hi. 25 Tua zawkciang in nungzui te in Saul sia zan in paipui uh a, bawm taw luhung pan in khiasuk uh hi. 26 Saul sia Jerusalem a thet ciang in, nungzui te taw kikop sawm hi: ahihang amate in Saul sia nungzui hi, ci um ngawl in lau uh hi. 27 Ahihang Barnabas in panpui a, sawltak te kung ah paipui hi, taciang lampi ah ama in Topa mu a, Topa zong in ama paupui hi, ci le, Damascus ah Jesus min taw hangsantak in Pathian thuhil hi, ci amate tung ah tangko hi. 28 Taciang Saul sia Jerusalem ah amate taw sungtum le pusuak in ormetek uh hi. 29 Taciang Topa Jesus min taw hangsantak in thuhil a, Greek mite taw ki nial uhhi: tua ahikom amate in Saul that nuam uh hi. 30 Tua thu suapui te in a heak uh ciang in, Caesaria ah paipui uh a, Tarsus ah puak uh hi. 31 Tua zawkciang in Judah ngam, Galilee ngam le Samaria ngam theambo ah pawlpi te thinnopna taw kiptak in om uh hi; taciang Topa zatakna le Tha Thiangtho heneppa sung ah nungta in, khangto uh hi. 32 Peter sia mun tatuam ah khualhaw a, Lydda khua a om mithiangtho te kung theng hi. 33 Tua mun ah Aeneas a kici khat taw ki mu hi, ama sia a pumzaw a, lupmun tung ah kum liat sung tho thei ngawl in lum hi. 34 Peter in ama tung ah, Aeneas awng, Jesus Christ in hong damsak hi: tho in a, na lupna zial in, ci hi. Tasia pociang in tho hi. 35 Taciang Lydda le Sharon ah a om theambo in mu uh a, Topa sang ah heakkik uh hi. 36 Tu in Joppa khua ah Tabitha a kici nungzui khat om hi. Tabitha a khaikna sia Dorcas a cinopna a hihi: hi numei in na pha tampil vawt a, mizawng tampil hu hi. 37 Tua ni in, ama sia a cina in thi hi: taciang amate in a luang a sil zawk uh ciang, inn tung doituan ah sial uh hi. 38 Lydda sia Joppa taw kinai ahikom in nungzui te in Peter tua mun ah om hi, ci za uh a, manlangtak in hongpai natu in, mihing sawl in sam uh hi. 39 Taciang Peter ding in mihih sawl in sam uh hi. A thet uh ciang in Peter sia inntung amate taw pai hi. 40 Peter in amate theambo a hui ah ding in kap lialua uh a, a nuntaklai a ta laktong le puan te zong lak hi. 41 Peter in pusuaksak siat a, khupdin in tha a nget zawkciang, a luang sang ah kihei in, Tabitha, tho in, ci hi. Taciang a mit hong hak a: Peter a mu ciang in, to hi. 42 Peter in a khut thak in kaito a, mithiangtho te le meingong te a sap zawkciang in, a nungta in ap hi. 43 Tua thu sia Joppa khua sung theambo ah thang a; mi tampil in Topa um uh hi. 44 Peter sia Joppa khua ah savun vawtpa Simon kung ah ni tampil sung om hi.

10 Caesarea khua ah Cornelius a kici khat om hi, ama sia Italy ngalkap hon, a kici ngalkap zakhat uk ngalkap mang a hihi. 2 Ama sia biakna sang ah a kipia khat hi a, innkuwan bup taw Pathian zaka, mizawng te huna tampil pia a, tatsat ngawl in Pathian tung ah thu a ngen pa a hihi. 3 Nitak nai thum kiim pawl in a thiangtak in a mangmuna sung ah, Pathian vantungmi khat a kung ah hongpai a, Cornelius, ci in sam hi. 4 Tua vantungmi laukawm in en a, bang thu ziam, Topa? ci hi. Vantungmi in, na thungetna te le mizawngte na hu nate Pathian mai ah theng a, Pathian in hong ciame hi. 5 Tu in mihing pawlkhath Joppa ah paisak in, Simon Peter kici pa samsak tan. 6 Ama sia tuihi hui ah a teang savun vawt Simon inn ah zintung hi: hi Simon inn sia tuihi ah om a, ama in na vawt tu a kiphu te hong son tu hi, ci hi. 7 Cornelius a paupui vantungmi a heakkik zawkciang in, a naseam ni le biakna sang ki pia a, tatsat ngawl in ama a cing ngalkap khat sam hi; 8 Hi thu te theambo a son zawkciang in, Joppa ah paisak hi. 9 A zingciang in, amate khual a haw uh laitak, Joppa a thet dektak uh ciang, Peter sia sun nai sawmleni kiim pawl in, inn tung ah thungen tu in kato hi: 10 Peter sia a ngilkial mama a, an ne nuam napi: an neak tu a vawt laitak in mangmu hi. 11 Van kihong a, puan a ki pheak kingli nei a lian mama na koina taw akibang khat leitung ama kung ah hong ki khiasuk mu hi: 12 A sung ah peang li nei nganhing a tatuam, sapi te, a bokvak te le van a leang vacim te om hi. 13 Aw khat in ama tung ah, Peter awng; tho in, ngo in a, ne in, ci hi. 14 Ahihang Peter in, hi ngawl hi, Topa awng; banghangziam cile a nin le a thiangtho ngawl te ne ngei ngawl khi hi, ci hi. 15 Pathian in a thianthosak te nin hi ci heak in, taciang tua aw in a nivei na son thua hi. 16 Hisia thumvei dong tabang in vawt hi: taciang tua na koina sia van ah ki lato kik hi. 17 Peter in hi mangmuna a mu sia a

10 Caesarea khua ah Cornelius a kici khat om hi, ama sia Italy ngalkap hon, a kici ngalkap zakhat uk ngalkapmang a hihi, **2** Ama sia biakna sang ah a kipia khat hi a, innkuan bup taw Pathian zakta, mizawng te huna tampi pia a, tatsat ngawl in Pathian tung ah thu a ngen pa a hihi. **3** Nitak nai thum kiim pawl in a thiangtak in a mangmuna sung ah, Pathian vantungmi khat a kung ah hongpai a, Cornelius, ci in sam hi. **4** Tua vantungmi laukawm in en a, bang thu ziam, Topa? ci hi. Vantungmi in, na thungetna te le mizawngte na hu nate Pathian mai ah theng a, Pathian in hong ciame hi. **5** Tu in mihing pawlkhat Joppa ah paisak in, Simon Peter kici pa samsak tan. **6** Ama sia tuipi hui ah a teang savun vawt Simon inn ah zintung hi: hi Simon inn sia tuihui ah om a, ama in na vawt tu a kiphu te hong son tu hi, ci hi. **7** Cornelius a paupui vantungmi a heakkik zawkciang in, a naseam ni le biakna sang ki pia a, tatsat ngawl in ama a cing ngalkap khat sam hi; **8** Hi thu te theampo a son zawkciang in, Joppa ah paisak hi. **9** A zingciang in, amate khual a haw uh laitak, Joppa a thet dektak uh ciang, Peter sia sun nai sawmle ni kiim pawl in, inn tung ah thungen tu in kato hi: **10** Peter sia a ngilkial mama a, an ne nuam napi: an neak tu a vawt laitak in mangmu hi. **11** Van kihong a, puan a ki pheak kingli nei a lian mama na koina taw akibang khat leitung ama kung ah hong ki khiasuk mu hi: **12** A sung ah peang li nei nganhing a tattuam, sapi te, a bokvak te le van a leang vacim te om hi. **13** Aw khat in ama tung ah, Peter awng; tho in, ngo in a, ne in, ci hi. **14** Ahihang Peter in, hi ngawl hi, Topa awng; banghangziam cile a nin le a thiangtho ngawl te ne ngei ngawl khi hi, ci hi. **15** Pathian in a thianthosak te nin hi ci heak in, taciang tua aw in a nivei na son thua hi. **16** Hisia thumvei dong tabang in vawt hi: taciang tua na koina sia van ah ki lato kik hi. **17** Peter in hi mangmuna a mu sia a

khiakna a lungman laitak in, en vun, Cornelius kung Jesus Christ tungtawn in a ki pualak kilemma thu sia pan a paisak te in Simon inn zong in kongbiang mai Pathian in Israel te kung ah paisak hi: 37 Tua thu ka ah ding uh hi. 18 Taciang a sap zawkciang in, Peter a sonna sia note in na he uh a, tuiphumna a man ciang kici Simon sia hiak ah hong tung ziam, ci in dong uh in John in pualak hi, taciang Galilee pan kipan a, hi. 19 Peter in tua mangmuna thu a ngaisut laitak in, Judah ngamsung theamppo ah tangko hi; 38 Nazareth Thaa in, en in, mihing thum in nang hong zong hi. 20 mi Jesus sia Pathian in Tha Thiangtho le vangletna Tua ahikom tho in a, tuaksuk in, bangma lungmang taw sathau buak hi: napha vawt in pai a, doai i nencip heak in, banghangziam cile amate sia keima i sawl a te theamppo damsak hi; banghangziam cile Ama sia hihi, ci hi. 21 Tua zawkciang in Peter sia Cornelius i Pathian in ompui hi. 39 Kote sia Jerusalem pan kipan sawl te kung ah tuaksuk a, en vun, na zon uh sia in Judah ngamsung ah a vawt theamppo sung ah, keima khi hi: banghang in hongpai nu ziam? ci hi. 22 a tetti te ka hi uh hi; amate in Jesus sia that uh a, Amate in, ngalkap zakhat uk ngalkap mangpa, mi thing tung ah khai uh hi: 40 Pathian in Ama sia ni thutang, Pathian a zakta le Judah minam theamppo thum ni ciang in thokiksak a, a kilang in lak hi; 41 Mi sung ah minpha, Cornelius in Pathian kung pan kidop theamppo tung ah hi ngawl in, Pathian mai ah tealsa piakna thu theng a, a thiangtho vantungmi in ama inn tetti te, thina pan a thawkkik zawkciang in Ama taw a ah hongsawlu hi, taciang na thu ngai tu hi, ci hi. ne le a dawn khawm kote tung ah hong lak hi. 42 23 Tua zawkciang in Peter in amate sia innsung ah Taciang midang te tung ah phuang tu le Ama sia sam a, zan taam hi. Taciang a zingciang in Peter sia mihing le mithi te thukhen tu in Pathian in nasep amate taw pai khawm a, Joppa ah suapui te in zong a piak a hihi, ci tettipang tu in thu hong pia hi. 43 zui uh hi. 24 A zingciang in amate sia Caesarea ah Kamsang theamppo in ama huvau son siat uh hi. Ama tum uh hi. Taciang Cornelius in a mealheak te le a umte theamppo mihing sim in ama min vangletna lawmte kaikhawm khol in ngak tek uh hi. 25 Peter taw a mawna uh ki maisak tu hi ci in son uh hi, ci hi. a tum ciang in, Cornelius in muak a, a peang ah 44 Peter in hi thu te a son laitak in Pathian thu a za te kun in bia hi. 26 Ahihang Peter in ama kaito a, ding tung ah Tha Thiangtho hong theng hi. 45 Taciang in; keima zong mihing ma khi hi, ci hi. 27 Peter in Peter taw hongpai te theamppo, vunteap tanna a um a paupui kawm in innsung ah tum uh ha, a pai tam te in lamdangsa mama uh hi, banghangziam cile mama mu hi. 28 Peter in amate tung ah, Judah mi Gentile te tung ah zong Tha Thiangtho letsong buak khat mi namdang te taw ki thawl tu, a hibale, a kung hi. 46 Banghangziam cile amate in, kam tatuam in ah pai tu sia ngeina om ngawl hi, ci na he tek uh hi; a pau uh za uh hi. Taciang Pathian pok uh hi. Tua ahihang khatpo sia a nin, a hibale, a thiangtho ngawl, zawkcang in Peter in zo kik a, 47 Koma bangma in kici ngawl tu in Pathian in hong lak zo hi. 29 Tua Tha Thiangtho a sang te tuiphumna sang ngawl tu in, ahikom note kung ah hong sawl pociang, nial ngawl in kongpai hi: tua ahikom bang deina atu in hong sam nu ziam? ci kong dong hi, ci hi. 30 Taciang Cornelius nitak nai thum ciang in ka innsung ah thungen khi hi, taciang, en in, puan pak sil mikhat ka mai ah hong ding a. 31 Cornelius awng, Pathian in na thungetna hong za zo hi, mizawng te na hu nate ciamtie hi. 32 Tua ahikom Peter a kici Simon sia hiak ah sam tu in Joppa ah mi sawl in; ama sia tuihui ah savun vawtpa Simon inn ah tung hi: taciang hongpai ciang in ama in thu hong hil tu hi, ci hong son hi. 33 Tua ahikom tasia pociang in na kung ah mi hongpaisak khi hi; taciang nongpai man in pha hi. Tua ahikom tu in Pathian kung pan na thupiak theamppo ngai tu in, ka vekpi in hi mun Pathian mai ah om khawm khu hi, ci hi. 34 Tua zawkciang in Peter in a kam hong a, Pathian sia mi doidan nei ngawl hi, a ci thuman sia ka he hi: 35 Ahihang Ama a zakta te le thutanna a vawt minam peuma sia Pathian in sang hi. 36 Na theamppo i Topa:

11 Gentile te in zong Pathian thu sang zo uh hi, ci Judah ngamsung ah a om sawltak te le suapui te in za uh hi. 2 Taciang Peter sia Jerusalem ah a thet ciang in, vunteap tan te in ama nalh uh a, 3 Vunteap at ngawl te kung ah na pai a, amate taw an na ne hi, ci uh hi. 4 Ahihang Peter in tua thu sia a kipat pan in sonkik a, a ban a ban in amate son siat hi, 5 Joppa khua ah thu ka nget laitak in, mang ka mu na sung ah, puanlam zai mama taw a kibang kingli nei na koina khat van pan hong ki khiasuk a, ka kung ah hong theng hi: 6 A tung ah phatak in ka en a, ka ngaisut ciang in, a sung ah leitung nganhing peang li nei a tatuam, sapi te, a bokvak te le van a leang vacim te ka mu hi. 7 Taciang aw khat ka za a, Peter awng, tho in, ngo in a, ne in, hong

ci hi. 8 Ahihang keima in, hi ngawl hi, Topa awng: Christian te, a kici phitbel na sia Antioch khua ah a banghangziam cile a nin, ahible, a thiangtho ngawl hihi. 27 Tua hun sung in kamsang te sia Jerusalem peuma ka kamsung ah bangmahun in tum ngei ngawl pan in Antioch ah hongpai uh hi. 28 Amate sung pan hi, ka ci hi. 9 Ahihang van pan in tua aw in, Pathian i Agabus a kici kamsang khat hong ding a, leitung mun a thianthosak te nangma in nin hi ci heak in, ci in theamupo ah kialpi tung tu hi, ci in thaia in telsak hi: hong zo kik hi. 10 Hisia bang in thumvei dong hong tua kialpi sia Claudius Caesar hun lai in tung hi. 29 ci hi: taciang a vekpi in van ah lato kik siat hi. 11 Nungzui te in amate hi thei za tek taw Judah ngam a Taciang, en vun, tasia pociang in Caesarea pan hong om suapui te hu na thak tu in khensatna nei tek uh a: kisawl mihing thum te sia ka omna mun inn ah hong 30 Amate in upa te kung ah Barnabas le Saul te khut theng uh hi. 12 Taciang in bangma ngaisun nawn tungtawn in thak uh hi.

ngawl in amate taw paï tu in Thaa in hong sawl hi. Tuabek domngawl in hi suapui luk te in hong zui uh hi, taciang Cornelius innsung ah tum tek khu hi: 13 Taciang Cornelius in a innsung ah vantungmi a mu na thu hong son hi, tua vantungmi sia ding a a kung ah, Joppa khua ah mi sawl in a, Peter a kici Simon sam in; 14 Ama in thu hong hil tu a, tabang in nangma le na innkuuan bup in ngupna na nga tu uh hi, ci in son hi. 15 Taciang thuhil ka kipan a, a kipat in kote tung ah Tha Thiangtho hong thet bangma in amate tung zong ah theng hi. 16 Tua zawkciang in, John in tui taw tuiphumna hong pia takpi hi; ahihang note Tha Thiangtho taw tuiphumna na sang tu uh hi, a ci Topa kammal ka phawkkik hi. 17 Banghangziam cile Pathian in Topa Jesus Christ a um te tung ah letsong a piak sia, kote hongpiak taw a kibang a hihi; Pathian khak zo tu in keima sia akua khi ziam? ci hi. 18 Amate in hi thu te a zak uh ciang in, thim khirkhep in om uh a, Pathian in Gentile mite zong nuntakna atu maw ki sikkik na pia zohi, ci in Pathian poktek uh hi. 19 Stephen thu pan vawtsiatna hang in mun tatuam ah a ki thethang te sia, Phoenicia, Cyprus le Antioch ciang dong pai a, Pathian thu midang te tung ah hil ngawl in Judah mite tung bek ah hil hi. 20 Ahihang Cyprus le Cyrene a om mi pawlkhat te in, Antioch a thet ciang in, Greek te paupui a, Topa Jesus thuhil hi. 21 Taciang Topa khut amate tung ah om hi: tabang in mi tampi te in um uh a, Topa kung ah hong heakkik uh hi. 22 Tua zawkciang in hi thupha sia Jerusalem pawlpi dong ah hong theng hi: taciang amate in Barnabas sia Antioch dong pai tu in sawl uh hi. 23 Barnabas sia Antioch a thet ciang in Pathian i hesuakna mu a, angtang mama hi, taciang amate theamupo in thinsung ngealna taw Topa beal tu in hanthawn hi. 24 Banghangziam cile Barnabas sia miphä hi a, Tha Thiangtho le upna taw kidim hi: taciang mi tampi te Topa kung ah kibelap hi. 25 Tua zawkciang in Barnabas sia Saul zong tu in Tarsus ah pai hi: 26 A mu ngawl ciang in Antioch ah paipui hi. Ama te sia kum khat sung buppi pawlpi taw kikhawm uh a, mi tampi te thuhil hi. Taciang nungzui te sia,

12 Tua hun pawl in Herod kumpipa in pawlpi sung mi pawlkhat te vawtsiat tu in man hi. 2 Taciang John i suapuipa James sia namsau taw that hi. 3 Hi thu in Judah mite lungkimsak hi, ci a mu ciang in, Peter zong mat thua sawm hi. Hi hun sia tol saw ngawl anluum poai hun sung a hihi. 4 Taciang Peter a mat zawkciang in thongtaksak a, ngalkap sawm le luk in cing tu in ap hi; taciang paisanpoai zawkciang in mihon mai ah pusua tu in ngeal hi. 5 Tua ahikom Peter sia thong sung ah koi nginge hi: ahihang pawlpi te in ama atu in Pathian tung ah tatsat ngawl in thungetsak uh hi. 6 Taciang Herod in a pusua tu ni zan ciang in, Peter sia ngalkap ni te ki laklaw ah thikkhol ni taw hen in mu hi: a cingte in kongkha maipan in thonginn cing nginge uh hi. 7 En vun, Topa vantungmi sia a kung ah hongpai a, thonginn sung ah khuavak tang hi: Peter pang pan in beang a, thosak hi, taciang manlang in tho in, ci hi. Taciang in a khut pan thikkhau te tak hi. 8 Vantungmi in ama kung ah, na kawngkhau kil in a, na peangdap bul in, ci hi. Taciang a son bang in Peter in vawt hi. Na puan sil in a, hong zui tan, ci hi. 9 Peter pusuak in, vantungmi zui hi; taciang vantungmi i vawt teng sia a tatak hi, ci a he bua hi; ahihang mangmu bang in ki ngaisun hi. 10 Inn doi khat na le doi ni na a kan zawkciang in, khuapi sung paina thik kongpi dong theng hi; tua thik kongpi sia amathu in kihong a: amate a puasang ah pusuak uh hi, taciang lampi khat dungzui in a pai zawk uh ciang; vantungmi in Peter nusia hi. 11 Peter a khang hong ciim a, a tel thiang kik ciang, tu in a thiangtak in ka tel hi, Topa in Ama vantungmi sawl in, Herod khut le Judah mite lametra pan in hong suatak zo hi, ci hi. 12 Peter in hi thu a ngaisut zawkciang in, Mark a kici John nu Mary te inn ah pai hi; tua mun ah mi tampi te thungen in ki khawm uh hi. 13 Taciang Peter in kongpi i kongkha a kik ciang in, Rhoda a kici naseam nu in ngai tu in pai hi. 14 Taciang Rhoda in Peter aw hi, ci a heak ciang in, lungdam lei ahikom kongpi hong ngawl in, innsung ah tai hi, taciang kongpi mai ah Peter ding hi, ci in son

hi. 15 Amate in, mawmaw ni hi, ci uh hi. Ahihang, a tua Sergius Paulus in Pathian thu a zak nop man in tatak a hihi, ci valeng hi. Tua zawkciang in amate in, Barnabas le Saul sam hi. 8 Ahihang a min khaikna ama i vantungmi hi tu hi, ci uh hi. 16 Ahihang Peter mitbum thiam a kici Elymas in, ngam ukpa sia a upna in king top lai hi: taciang amate in kongkha a hon pan ki khealsak tu in Barnabas le Saul te khak hi. uh ciang in, Peter mu uh a, lamdangsa mama uh hi. 9 Tua zawkciang in Paul zong a kici Saul sia Tha 17 Ahihang Peter in a thim natu in a khut taw lak a, Thiangtho taw kidim in, Elymas a tangtak in en a, 10 Topa in thong sung pan bangbang in pusua, ci thu Nang doaimangpa tapa, leilot thu le seksolna taw a amate tung ah pualak hi. Taciang James le suapui te kidim, phatngawlha theamppo i ngal, Topa lampi pha kung ah pai tavun a hi thu te son tavun, ci hi. Taciang te suksiatna pan in tawnga ngawl lai tu ni ziam? 11 amate pusuak uh a mundang ah pai uh hi. 18 Khua a Tu in, en in, Topa khut na tung ah om hi, na mittaw tu vak pociang Peter sia bangsuak ci thu taw kisai in a, a ciangtan hun sung theamppo ni na mu batu hi, ci ngalkap te sung ah buaina lianpi hong piang hi. 19 hi. Taciang thakhathtu in a tung ah meikai le khuamial Herod in Peter a zon ciang in, mu ngawl a, a cing hong theng a; a khut pan a len tu te zong in pai hi. 12 te thusit in, thalup natu thu pia hi. Taciang Herod Tua zawkciang in ngam ukpa in a vawt te mu in um sia Judah ngam pan pusuak a Caesarea ah pai a, hi, Topa hilna sia lamdangsa mama hi. 13 Tu in Paul tua mun ah tam hi. 20 Herod sia Tyre le Sidon mite le a lawm te sia Paphos pan in ngunkuang taw pai tung ah nasiatak in lungkim ngawl hi: ahihang amate uh a, Pamphylia ngam Perga theng uh hi: taciang thu kisi tak in Herod kung ah hongpai uh hi, taciang John sia amate kung pan pai a Jerusalem ah cia kumpipa lupna inndoi cingpa Blastus pawlvawt uh kik hi. 14 Ahihang Perga pan a pai ciang in, Pisidia in, kilemma ngen uh hi; banghangziam cile amate ngam Antioch theng a, sabbath ni in synagogue sung ngam sia Herod ngam sung pan hongpai an le tui ah tum in to hi. 15 Taciang thukham le kamsang taw nungta a hi uh hi. 21 A ciangtan ni in Herod sia te a sim zawkciang ulian te in ngual paisak a, no kumpi puan taw ki pua a, kumpi tokhum tung ah to in u le nau te, mite atu in hanhotna kammal nei na mipi te tung ah thu son hi. 22 Taciang mite in, hisia hi uh le, son vun, ci hi. 16 Tua zawkciang in Paul sia mihing aw hi ngawl hi, pathian aw hi, ci au uh dingto in, a khut van hi, Israel mite le no Pathian hi. 23 Tasia pociang Topa vantungmi in Herod vel hi, zakta te, ngai vun. 17 Hi Israel mite Pathian in i pu le banghangziam cile ama in Pathian minthanna pia pa te teal a, Egypt ngam ah peamta bang in a om ngawl hi: ama sia than in ne a, thi hi. 24 Ahihang Iaitak in lamsang hi, taciang a ban sangpi taw Egypt Pathian thu khang in ki zel hi. 25 Barnabas le Saul sia amate nasep a man uh ciang in Jerusalem pan hong heakkik uh a, Mark a kici John hong tonpui uh hi.

13 Antioch pawlpi sung ah, kamsang le sysa pawlkhat om hi; amate sia Barnabas, Niger a kici Simeom, Cyrene khuami Lucius, ngam uk Herod taw a khang khawm pa Manaein le Saul te a hihi. 2 Amate sia Topa naseam uh a, an a tan uh ciang in, Tha Thiangtho in Barnabas le Saul sia amate ka sap nathu nasep seam tu in a tuam in hong koi tuamsak tavun, ci hi. 3 Taciang amate antang in thu a netz zawk uh ciang, Barnabas le Saul tung ah khut nga in, paisak uh hi. 4 Tha Thiangtho in a sawl bangma in, Barnabas le Saul sia Seleucia ah pai uh a; tua mun pan in Cyprus ah tembaw taw pai uh hi. 5 Taciang amate Salamis ah a om uh laitak in, Judah te synagogue te sung ah Pathian thuhil uh hi: taciang amate a hu tu in John zong om hi. 6 Tuikul sung theamppo pai uh a, Pathos dong theng uh hi, tua mun ah mitbum thiam, leilot kamsang, Judah mi Bar-jesus a kici khat taw ki mu uh hi: 7 Ama sia Sergius Paulus a kici mipil ngam ukpa taw om khawm hi;

tua Sergius Paulus in Pathian thu a zak nop man in tatak a hihi, ci valeng hi. Tua zawkciang in amate in king top lai hi: taciang amate in kongkha a hon pan ki khealsak tu in Barnabas le Saul te khak hi. uh ciang in, Peter mu uh a, lamdangsa mama uh hi. 9 Tua zawkciang in Paul zong a kici Saul sia Tha 17 Ahihang Peter in a thim natu in a khut taw lak a, Thiangtho taw kidim in, Elymas a tangtak in en a, 10 Topa in thong sung pan bangbang in pusua, ci thu Nang doaimangpa tapa, leilot thu le seksolna taw a amate tung ah pualak hi. Taciang James le suapui te kidim, phatngawlha theamppo i ngal, Topa lampi pha kung ah pai tavun a hi thu te son tavun, ci hi. Taciang te suksiatna pan in tawnga ngawl lai tu ni ziam? 11 amate pusuak uh a mundang ah pai uh hi. 18 Khua a Tu in, en in, Topa khut na tung ah om hi, na mittaw tu vak pociang Peter sia bangsuak ci thu taw kisai in a, a ciangtan hun sung theamppo ni na mu batu hi, ci ngalkap te sung ah buaina lianpi hong piang hi. 19 hi. Taciang thakhathtu in a tung ah meikai le khuamial Herod in Peter a zon ciang in, mu ngawl a, a cing hong theng a; a khut pan a len tu te zong in pai hi. 12 te thusit in, thalup natu thu pia hi. Taciang Herod Tua zawkciang in ngam ukpa in a vawt te mu in um sia Judah ngam pan pusuak a Caesarea ah pai a, hi, Topa hilna sia lamdangsa mama hi. 13 Tu in Paul tua mun ah tam hi. 20 Herod sia Tyre le Sidon mite le a lawm te sia Paphos pan in ngunkuang taw pai tung ah nasiatak in lungkim ngawl hi: ahihang amate uh a, Pamphylia ngam Perga theng uh hi: taciang thu kisi tak in Herod kung ah hongpai uh hi, taciang John sia amate kung pan pai a Jerusalem ah cia kumpipa lupna inndoi cingpa Blastus pawlvawt uh kik hi. 14 Ahihang Perga pan a pai ciang in, Pisidia in, kilemma ngen uh hi; banghangziam cile amate ngam Antioch theng a, sabbath ni in synagogue sung ngam sia Herod ngam sung pan hongpai an le tui ah tum in to hi. 15 Taciang thukham le kamsang taw nungta a hi uh hi. 21 A ciangtan ni in Herod sia te a sim zawkciang ulian te in ngual paisak a, no kumpi puan taw ki pua a, kumpi tokhum tung ah to in u le nau te, mite atu in hanhotna kammal nei na mipi te tung ah thu son hi. 22 Taciang mite in, hisia hi uh le, son vun, ci hi. 16 Tua zawkciang in Paul sia mihing aw hi ngawl hi, pathian aw hi, ci au uh dingto in, a khut van hi, Israel mite le no Pathian hi. 23 Tasia pociang Topa vantungmi in Herod vel hi, zakta te, ngai vun. 17 Hi Israel mite Pathian in i pu le banghangziam cile ama in Pathian minthanna pia pa te teal a, Egypt ngam ah peamta bang in a om ngawl hi: ama sia than in ne a, thi hi. 24 Ahihang Iaitak in lamsang hi, taciang a ban sangpi taw Egypt Pathian thu khang in ki zel hi. 25 Barnabas le Saul sia amate nasep a man tu ciang in, note in keima kua nong ci uh ziam? Keima sia Ama ka hi bua hi. Ahihang, en vun, ka nung pan in khat hongpai a, a peangdap khau sutsak tu zong ka kilawm bua hi, ci hi. 26 U le nau te awng, Abraham tate le note sung ah Pathian a zakta te, hi ngupna thu sia note tung ah hong kipuak

a hihi. 27 Banghangziam cile Jerusalem a om te le ulian te in Jesus a heak ngawl uh hang ahizong, sabbath ni sim in a sim kamsang te kammal te zong a heak ngawl lai uh hu in, amate in Jesus mawsak in kamsang te thu tangtungsak uh hi. 28 Amate in Jesus tung ah thi tak mawna a mu bua uh hi, ahihang Ama sia that tu in Pilate kung ah ngen uh hi. 29 Jesus thu a ki atkholsa theampo te sia amate in a tangtunsak zawk uh ciang, thing tung pan in khiasuk uh a, than ah vui uh hi. 30 Ahihang Pathian in Ama sia thina pan thokiksak hi: 31 Ama taw Galilee pan Jerusalem dong a pai te in, ni tampi sung mu uh a, tua te sia midang te tung ah Ama i tetti te a hi uh hi. 32 Taciang note tung ah lungdamna thupha sia kote in kong tangko in uh hi, tua thu sia i pu le pa te tung a kivawt kamciam a hihi, 33 Tua thu sia Pathian in ko a tate kung ah Jesus a thawkiksak na tungtawn in khuagkhimsak hi; Psalm ni na sung ah, Nangma sia ka Tapa na hihi, tu ni in kong nei zo hi, ci in ki atkhol hi. 34 Taciang Ama sia muat ngawl tu in thina pan a thawkik na thu taw kisai in, David i a muantak hesuakna kong pia tu hi, ci hi. 35 Mundang Psalm sung ma ah, na mi Thiangtho a muathong tu na oai bua hi, ci hi. 36 Banghangziam cile David in Pathian deina bang in ama hun mihing te atu na a sep zawkciang mu a, a pu le pa te kung ah vui in a pumpi muat hi: 37 Ahihang Pathian in a thawkiksak pa sia, a pumpi muat ngawl hi. 38 Tua ahikom u le nau te, hisia pa tungtawn in note tung ah maw maisakna thu kong hil uh hi, ci kong hesak hi: 39 Moses thukham tungtawn in na san thei ngawl uh thutang suana sia Jesus upna tungtawn in a um theampo na theampo pan in thutang suana nga hi. 40 Tua ahikom kamsang te sonkhol nate note tung ah hong thet thei ngawl natu in; 41 En vun, no ngual selno thei te, lamdangsa vun a, lalcip tavun: banghangziam cile no hun sung ah, ka vawt nasep sia bangbang po ahizong na um bua tu uh hi, a ci thu sia kidawm vun, ci hi. 42 Taciang Judah te synagogue sung pan a pusua ciang in, Gentile mite in mai sabbath ni ciang in hi thu te hil tu in ngen uh hi. 43 Mipi te kikhop a man uh ciang in, Judah mi tampi le Judah biakna sung a tum Gentile te in Paul le Barnabas te zui uh hi: Paul le Barnabas in Pathian thuthiamna sung ah om suak tu in hanthawn uh hi. 44 A mai nipi Sabbath ni ciang in Pathian thu ngai tu in tua khuapi sung om mi bup dektak hongpai uh hi. 45 Ahizong Judah mite in mihonpi a mu uh ciang in, hazatna taw kidim uh a, Paul i thuhil nate langpan le sonsia in pau uh hi. 46 Tua zawkciang in Paul le Barnabas te sia hangsan seseam uh a, Pathian thu note kong hil phot uh kul hi: ahihang note

in na vaww uh a, noma le nomaw tawntung nuntakna nga tu kiphu ngawl in thu na khen uh hi, en vun, ko Gentile te sang ah ka kihei zo uh hi. (aiōnios g166) 47 Banghangziam cile Topa in thu hongpiakna ah, Gentile mite khuavak hi tu in, lei mong khat dong ngupna atu hi tu in kong koi zo hi, ci hi. 48 Hi thu sia Gentile te in a zak uh ciang in, lungdam mama uh a, Topa thu poktek uh hi: taciang tawntung nuntakna nga tu in a koi sa te in um uh hi. (aiōnios g166) 49 Topa thu sia tua ngamsung theampo ah kizel hi. 50 Ahihang Judah mite in biakna sang a ki pumpiak te le a zatakuhai nupi te, khuasung a om ulian te hanthawn uh hi, taciang Paul le Barnabas te nasia seseam in vawtsia uh a, amate ngamsung pan in hawlkha uh hi. 51 Ahihang Paul le Barnabas te in a peang tung a bang leivui te thin uh a, Iconium sang ah pai uh hi. 52 Taciang nungzui te sia lungdamna le Tha Thiangtho taw kidim uh hi.

14 Iconium ah Paul le Barnabas te a ni in Judah te synagogue sung ah paikhawm uh a, thuhil hi. Tabang in Judah mite le Greek mite mihon tampi in um uh hi. 2 Ahihang a um ngawl Judah mite in Gentile mite hanthawn uh a, a um suapi te langpan nopna thinsung pha ngawl nei tu in vawt uh hi. 3 Tua ahikom amate in Topa sung ah hangsantak in thuhil uh a, hun saupi sung tam uh hi, tabang in Pathian hesuakna thu tettipanna atu in musakna te le nalardang te amate khut tungtawn in vawt thei na pia hi. 4 Ahihang khuapi sung a om mihonpi te kikhen uh hi: pawlkhat te in Judah mite sang pang uh a, a dang pawlkhat te in sawltak te sang pang uh hi. 5 Gentile mite, Judah mite le lampui te in amate selno uh a, suangtum taw sep tu in a del uh ciang, 6 Amate in he uh a, Lycaonia ngamsung a om Lystra khua, Derbe khua le a kimlepat ngam te ah tai uh hi. 7 Taciang tua mun ah lungdamna thupha hil uh hi. 8 Lystra ah a khealzaw, a nu sung pan a sua pan kipan a peangbai a, a vak ngei ngawl mi khat om hi: 9 Tuapa in Paul thuhilna a zak ciang in: Paul in ama sia tangtak in en a, dam natu upna nei hi, ci a heak ciang in, 10 Na peang tung ah a tangtak in ding in, ci in a ngingtak in sawl hi. Taciang tua pa tawn in lampai hi. 11 Mihon te in Paul i na vawt a mu uh ciang in, amate Lycaonia kam taw, pathian te mihing bang in eite kung ah hong tuaksuk uh hi, ci in a ngingtak in au uh hi. 12 Amate in Barnabas sia, Jupiter, ci uh a; Paul sia a thuhilpi ahikom in Mercurius, ci uh hi. 13 Tua zawkciang in a khua mai ah a om Jupiter thiampi in khuital le pakkual te sia kongpi ah mihon te taw biakpiakna piak sawm hi. 14 Tua thu sawltak te, Paul

le Barnabas in a zak uh ciang in, a nik le puan te eau lungdamsak hi. 4 Amate Jerusalem a thet uh ciang in keak uh hi, taciang mihon sung ah tai kawm in au pawlpi, sawltak te le upa te in muak a, Pathian in uh a, 5 Banghang in hibang te vawt nu ziam? kote amate tungtawn a vawt nate theamapo son uh hi. 5 zong note bangma ka hi uh hi, hi a thupi ngawl nate Ahihang Pharisee te sungpan thu um pawlkhat te pan in vantung, leitung, tuipi le a sung om theamapo a in Gentile thu um te sia vunteap tan kul a, Moses vawt a nungta Pathian sang ah kihei tu in note tung thukham zong zui tu in thupiak kul hi, ci uh hi. 6 ah thu ka hil uh hi: 16 Abosa hun sung ah Pathian Taciang hi thu ngaisun khawm tu in sawltak te le upa in minam theamapo sia amate lampi tek ah paisak te munkhat ah ki kaikhawm uh hi. 7 Thu tampi a ki hi. 17 Ahihang Pathian in Ama le Ama sia tetti om nial zawk uh ciang, Peter ding a, amate tung ah, u ngawl in koithong ngawl a na pha vawt hi, van pan le nau te awng, Gentile mite in keima kam pan in in nguatu le anlak hun te hongpia a, eite i thinsung lungdamna thupha za uh a, a up theina tu in, tuma te an le lungdamna taw hong dimsak hi, ci hi. 18 hiat in Pathian in eite sung pan keima hong teal hi, Taciang hi thu te hil uh a, mipi te in amate tung ah ci na he uh hi. 8 Taciang thinsung a he Pathian in biakpiakna vawt ngawl tu in khak zo vamial uh hi. 19 tettipang a, eite tung ah hongpiak bang in amate Taciang Antioch le Iconiam ah Judah mi pawlkhat te zong Tha Thiangtho pia hi; 9 Taciang eite le amate in, mihon te hanthawn uh a, Paul sia suangtum taw a kilaklaw ah ki bat ngawlina bangma koi ngawl a, upna den zawk uh ciang in, a thi zo sa uh a, khua puasang tungtawn in amate thinsung te thiangthosak hi. 10 ah kaikeak uh hi. 20 Ahihang nungzui te a kiimkot ah Tua ahikom, tu in, i pu le pa te le eite in zong i puak a din tek uh laitak in thoto a, khusung ah tum hi: zawk ngawl hakkol sia nungzui te ngawng ah koi in taciang a zingciang in Barnabas taw Derbe ah pai uh banghang Pathian ze-et nu ziam? 11 Ahihang Topa hi. 21 Paul le Barnabas in Derbe khua ah lungdamna Jesus Christ i thuthiamna tungtawn in amate ngupna thu hil uh a, mi tampi a hil zawk uh ciang in, Lystra, a nga uh bangma in eite zong i nga tu hi, ci in ka Iconiam le Antioch ah heakkik uh hi. 22 Nungzui te um hi, ci hi. 12 Tua zawkciang in Paul le Barnabas nuntakna kipsak uh a, upna sung ah om paisuak te in Gentile te sung ah Pathian in amate zang in a tu le Pathian kumpingam sung ah haksatna tampli vawt nalamdang tatuam te a son uh ciang in, mihon kantan in i tum hamtang tu hi, ci in hanthawn uh hi. 23 pi te in thim khipkhep in ngai uh hi. 13 Amate thim Taciang amate in pawlpi tatuam ah upa te nasep pia khipkhep in a om zawk uh ciang in, James in, u le hi, taciang antang in thungenaksak a, amate upna Topa nau te awng, hong ngai tavun: 14 Ama min atu mi tung ah ap uh hi. 24 Taciang amate in Pisidia ngam teal tu in Pathian in amasabel in Gentile mite tung ah sung theamapo a kantan zawk uh ciang in, Pamphylia a pai na thu Simon in hong pualak zo hi. 15 Taciang theng uh hi. 25 Perga ah thu a hil zawk uh ciang in, hi thu sia kamsang te kammal in zong lungkim uh Attalia ah pai uh hi: 26 Tua mun pan in tembaw taw a, 16 Hi thu zawkciang in kong paikik tu a, a puksa Antioch sang ah pai uh a, Antioch ah amate sepnasa David i biakbuk sia ka sa kik tu hi; taciang a lal sa te a seam tu in Pathian i thuthiamna sung ah apna a sia kasakik tu a, ka dingsak kik tu hi: 17 Tabang in a neisakna mun a hihi. 27 Taciang amate Antioch a tanglai mihing te le Ama min taw a sap Gentile te thet uh ciang in, pawlpi munkhat ah kaikhawm uh a, theamapo in Topa zong tu uh hi, ci in hi thu te theamapo Pathian in amate taw a sep uh te Gentile te kung ah a vawt Topa in ci hi. 18 Pathian in leitung piancil pan upna kongkha a honsak na thu te son uh hi. 28 Tua in a nasep theamapo he siat hi, ci ki at zo hi. (aion g165) mun ah a nungzui te taw hun tampi omkhawm uh hi. 19 Tua ahikom keima i thukhenna sia, Gentile mite sung pan in Pathian sang ah a kihei te nawngkaisak bua tawng: 20 Ahihang milim taw in a thiangtho ngawl te, paktat mawna, tawlsan in a kithat sa te le thisan te pial tu in lai kong thak zaw hi. 21 Banghangziam cile Moses i thukham sia nidang pek pan in khua tatuam ah ki hil a, synagogue te sung zong ah sabbath nisim in ki sim tawntung hi, ci hi. 22 Tua zawkciang in amate sung pan in a tealsa te, Judah a kici Barsabas le suapui te sung ah a thupibel Silas te sia, Paul le Barnabas te taw Antioch ah paisak tu in, sawltak te le elder te sia pawlpi buppi in lungkim uh hi: 23 Taciang hibang in amate in, sawltak te, elder te le

15 Judah ngam pan hongpai mi pawlkhat te in, Moses thukham bang in vunteap na tan bua uh le, ngupna nga thei ngawl tu nu hi, ci in suapui te hil uh hi. 2 Hite sia Paul le Barnabas te taw thu kisik ngawl na le ki nial na nasia mama nei uh ahikom in, Antioch a om pawlpi te in Paul, Barnabas le mi pawlkhat te sia hi thudokna taw kisai Jerusalem ah sawltak te le upa te kung ah then tu in khensat uh hi. 3 Pawlpi in lamkal ah amate tha uh a, Phoenicia le Samaria kantan in pai hi, taciang Gentile te i kikhealna thu pualak uh a: suapui te theamapo nasiatak in

suapui te in Antioch, Syria le Cilicia a om Gentile ahihang a pa sia Greek mi a hihi: 2 Lystra le Iconium suapui te hong paupui khu hi: 24 Kote kung pan in a om suapui te in Timothy sia phatson mama uh hi. 3 mi pawlhat te note kung ah hongpai uh a, koma Timothy sia Paul in tonpui nuam ahikom in a vunteap thupiak hi ngawl napi, vunteap tan hamtang tu nu hi, tansak hi, banghangziam cile tua kiim a om Judah ciang thukham zong zui tu nu hi, ci in hong sawl na mite theampo in a pa sia Greek mi hi, ci he uh hi. kammal in note hong nawngkaisak a, na nuntakna 4 Jerusalem ah sawltak te le upa te in zui tu in a uh susia hi, ci thu ka za uh hi: 25 Munkhat ah thu khensat na thu sia, amate pai na khua tatuam ah ap kisi in omkhawm tek a, ka teal uh mihing te sia ka it uh hi. 5 Tua ahikom pawlpi te upna sung ah kho uh a, mama uh Barnabas le Paul taw note kung ah kong nisim in khang uh hi. 6 Tu in amate Phrygia le Galatia paisak tu uh pha ka sa uh hi. 26 Amate sia i Topa ngamsung ah pai uh a a kantan zawk uh ciang in, Jesus Christ min atu in a nuntakna dong a pia ngam Tha Thiangtho in Asia ngam ah Pathian thuhil tu in te a hi uh hi. 27 Tua ahikom Judah le Silas te kong hong khak hi, 7 Mysia ngam a thet zawk uh ciang paisak uh a, lai kong thak uh bangma in amate in in, Bithynia ngamsung ah paisawm uh hi: ahihang a kam uh taw hongson tu uh hi. 28 Banghangziam Thaa in a pai tu uh oai ngawl hi. 8 Taciang amate cile note tung ah hi a kisam nate simngawl a lianzaw Mysia ngam kantan uh a, Troas theng uh hi. 9 Tua vanngit kong sot ngawl tu uh sia Tha Thiangtho le zan in Paul in mangmu hi; Macedonia mi khat ding a, kote in pha kasa uh hi; 29 Tabang in note in milim Macedonia ah hongpai tan a, hong hu tan, ci in ngen tung ah na piak uh sa te, thisan, tawlsan in a kingo hi. 10 Paul in mang a mu zawkpo ciang in, Macedonia sa te le paktat mawna te pial vun: tabang te pan in ah lungdamna thupha tangko tu in Topa in hong sam noma le noma na ki keamcing uh le, a pha vawt na hi hi, ci thiangtak in tel ka uhkom, pai tu in ka hanciam uh hi. Na damtek tavun, ci in laithak at uh hi. 30 Tua uh hi. 11 Tua ahikom Troas pan in ngunkuang taw ahikom amate a paisak uh ciang in Antioch theng uh ka pai uh a, Samotracia ah a tangtan in ka pai uh a: mihon te munkhat ah a ki kaikhop zawk uh ciang hi, taciang a zingciang in Neapolis ka theng uh hi; in, laithak sia pia uh hi: 31 Tua laithak a sim zawk uh 12 Tua mun pan in Macedonia ngamkhen sung pan ciang in, henepna thu ahikom in lungdam mama uh khuapi lianbel Philippi ka theng uh hi, Philippi khua sia hi. 32 Taciang Judah le Silas te zong kamsang te Rome te in ngamkeak in ukna ngam a hihi: tua khuapi ahi uh bangma in, suapui te thu tarsi taw hanthawn sung ah tawlhat sung ka om uh hi. 13 Sabbath ni uh a, kipsak uh hi. 33 Tua mun ah tawlhat sung a in ngunhui khuapi ah ka pai uh hi, thunget na mun om zawk uh ciang in, suapui te kung pan sawltak te ah ka to uh a, hongpai numei te ka paupui uh hi. 14 kung ah a thimtham in pai uh hi. 34 Ahihang Silas Taciang Lydia a kici Thyatira khua mi, puan sandup a sia tua mun ah om nuam lai hi. 35 Paul le Barnabas zuak numei khat om a, ama sia Pathian bia khat a sia Antioch ah omsuak a, midang tarsi te taw Topa hihi: ama in Paul i thuhilna te ngai tu in Topa in a thuhil in tangko uh hi. 36 Tawlhat sung zawkciang thinsung honsak hi. 15 Ama le a innkuapui te tui a in, Paul in Barnabas kung ah, Topa thu ka hil na uh ki phum zawk uh ciang in, Topa tung ah muantak mun khua tatuam ah suapui te ve tu in paikik tawng, hi, ci in nong mu uh ahile, ka inn ah hongpai tavun bangbang in om ziam, ci en tawng, ci hi. 37 Taciang a, taam tavun, ci in hong sam a, hong thum hi. 16 Barnabas in Mark a kici John sia amate taw tonpui tu Thungen tu ka pai uh ciang in, a sung ah maisang thu in ngaisun hi. 38 Ahihang Paul in Pamphylia pan in sonkhol theina thaa nei a, a to te atu in dangka tarsi amate taw kikken a, nasep na mun ah a pai ngawl a ngasak naseam numei no in hong muak hi: 17 Ama hu in, amate taw tonpui tu pha ngawl hi, ci ngaisun in Paul le kote nung pan in hongzui a, hi mite sia hi. 39 Tua thu Paul le Barnabas nasiatak in ki nial ngupna lampi hong lak tu a sangbel Pathian i sal te a uh a, khat le khat kikken uh hi: taciang Barnabas in hi uh hi, ci in au hi. 18 Taciang ama in hibang in ni Mark tonpui a, Cyprus sang ah tembaw taw pai hi; tarsi sung vawt hi. Ahihang Paul sia a thin-uk in le-et 40 Taciang Paul in Silas teal a, suapui te i Pathian a, tua thaa kung ah, Jesus Christ min taw hi numei thuthiamna sung ah apna taw in pai uh hi. 41 Taciang sung pan pusuak tu in thu kong pia hi, ci hi. Tuahun Syria le Cilicia ngamsung theampo ah pai kakoai uh laitak lian in pusuak hi. 19 A to te in dangka tarsi nga natu lametna om nawn ngawl hi, ci a mu uh ciang in Paul le Silas te man uh a, thukhen zum ulian te kung ah kai uh hi. 20 Taciang ulian te kung ah paipui a, hi Judah mite in i khuapi nasiatak in buaisak hi, 21 Ko Rome mite in ka san thei ngawl uh le ka zui ngawl uh

16 Paul sia Derbe le Lystra theng uh hi: taciang, en vun, nungzui khat om a, a min sia Timothy kici hi, a nu sia Judah mi hi a, thu um mi a hihi;

ngeina te hil hi, ci uh hi. 22 Taciang mihonpi te hong hi, tua mun ah Judah te synagogue om hi: 2 Taciang ding tek in: ulian te in zong a puan uh eaukeaksak uh Paul sia ama ngeina bang in, synagogue sung ah a, Paul le Silas te vel tu in thupia uh hi. 23 Amate in tum a, sabbath ni nthum sung amate taw laithiangtho nasiatak in a sat zawk uh ciang in, thonginn sung ah sung thu te kikum uh hi. 3 Christ sia a thuak kul khia uh a, thong cing pa in phatak a cin natu in vaitha hamtang a hi na le thina pan thokik hamtang tu hi; ci hi: 24 Thu a vaithak thonginn cingpa in, thonginn doi in note tung ah ka pualak hi Jesus sia Christ a hihi, ci sung ah khumsuk a, a peang te peangkol bul in koi in pualak in hil thiang hi. 4 Amate sung pan pawlkhat hi. 25 Zan laitak in Paul le Silas sia thungen uh a, te in um uh a, Paul le Silas te kipawlpu uh hi; taciang Pathian pok na lasa khawm uh hi: taciang thontgak te tua te sung ah biakna sang a kipumpia Greek mihon in za uh hi. 26 Thakhattu in zin nasiatak hong ling a, tampi le numei lampui tampi kihel uh hi. 5 Ahihang thong innbul te ki lok hi: tasia pociang in kongkha te a um ngawl Judah mite in haza uh a, van zuakna a vekpi in ki hong siat a, a ki hen na uh theampto lamdung a vakvai mannung ngawl mite sam uh hi, zong ki sut siat hi. 27 Thongcingpa hong khango a, taciang honpi khat hong pha uh a khuapi sung ah kongkha te a ki hong a mu ciang in, thontgak te taisiat buaina piangsak uh hi, taciang Jason i inn sim uh zo sa a, a namsau dok in, ama le ama ki tha sawm hi. a, mipi mai ah pusua tu in zong uh hi. 6 Taciang 28 Ahihang Paul ngingtak in au a, nangma le nangma amate in a mu ngawl uh ciang in, Jason le suapui ki vawtsia heak in: banghangziam cile ka vekpi in hi pawlkhat te khuapi ulian te kung ah kai uh a, hileitung mun ah ka om nginge uh hi, ci hi. 29 Tua zawkciang in lumlet te himun zong ah hongpai uh hi; 7 Amate sia thongcingpa in mei ngen a, hong bingbung hi, taciang Jason in ama inn ah tungsak hi: hi te theampto in ling vadil kawm in hongpai a, Paul le Silas te mai ah Caesar thupiakna te langpan uh a, Jesus a kici a bok hi, 30 Taciang amate pusua a, ka topa te awng, dang kumpi khat om hi, ci uh hi, ci in au lialua uh hi. ngupna nga natu in bang ka vawt tu ziam? ci hi. 31 8 Hi thu te mipi te le khuapi ulian te in a zak uh ciang Amate in, Topa Jesus Christ um in a, nangma le na in, buai mama uh hi. 9 Taciang Jason le a dang te sia innkuanpui te ngupna na nga tu uh hi, ci uh hi. 32 a kisam za dangka liausak uh a, tua zawkciang in Taciang Paul le Silas te in amate a innsung a om te suaktasak kik uh hi. 10 Zan ciang in suapui te in Paul theampto tung ah Topa thuhil uh hi. 33 Tua zan in le Silas sia Berea ah a zan a zan in paisak uh hi: tua thongcingpa in amate pusua a, a liamma uh te silsak mun a thet uh ciang in Judah mite i synagogue sung hi; taciang ama le a innkuanpui theampto tui ki phum ah tum uh hi. 11 Hi te sia Thessalonica mite sang in pai uh hi. 34 Saul le Silas sia ama inn ah ciapui a, a thinsung uh phazaw hi, thalawptak in thu ngai uh amate mai ah anlui hi, taciang ama le a innkuanpui a, tua a ngai uh thu te a man le man ngawl nisim theampto in Pathian um uh a, lungdam mama uh hi. laithiangtho sung ah zong uh hi. 12 Tua ahikom amate 35 A zingciang in, ulian te in palik mang te sawl a, tua sung ah mi tampi in um uh a; a zatak huai Greek nupi mihing te pusua vun, ci hi. 36 Taciang thongcingpa in pasal tampi om uh hi. 13 Ahihang Thesslonica a om Paul kung ah, ulian te in note sam tu in mi sawl hi; Judah mite in Berea khua ah zong Paul in Pathian tua ahikom tu in pusuak vun a, thinnuamtak in pai thuhil hi, ci a heak uh ciang in, hongpai uh a, mipi vun, ci hi. 37 Ahihang Paul in amate tung ah, kote sia te thawn uh hi. 14 Tua zawk pociang in suapui te in Rome ngammi ka hi uh hi, mawsiatna om ngawlpi Paul sia tuipi sang ah paisak uh hi: ahihang Silas le kilangtak in hong sat a, thong hong taksak hi; tu in Timothy sia Berea ah taamlai hi. 15 Paul a tha te in kuama heak ngawl in hong hawkhia nuam ziam? hi Athens dong tha uh hi: taciang Silas le Timothy sia thei ngawl hi; ahihang amate hongpai ta hen a hong manlangtak hongpai tu in thu nga uh a, pai uh hi. 16 suatak taken, ci hi. 38 Taciang palik mang te in hi thu Paul sia Athen pan Silas le Timothy te ngak in a om a ulian te kung ah son uh hi: taciang amate sia Rome laitak, tua khuapi sung ah milim biakna bebek om hi, ngam mi hi, ci a zak uh ciang in, ulian te patau mama ci a mu ciang in, a thinsung sutha mama hi. 17 Tua hi. 39 Taciang amate hongpai uh a, Paul te thum uh ahikom Judah mite i biakna lampui te taw synagogue hi, taciang suatak uh a, tua khuapi sung pan pusuak sung ah thu ki nial uh a, vanzuakna ah a kisikpui tu in sawl uh hi. 40 Amate sia thong sung pan pusuak te taw nisim in ki nial uh hi. 18 Tua zawkciang in uh ah, Lydia te innsung ah tum uh hi: taciang suapui thu ngaisun thiam Epicurean te le Stoic te taw ki mu te a mu uh ciang in heneam uh a, paikik uh hi. uh hi. Taciang pawlkhat te in, hi a papau sia bang son ziam? a dang pawlkhat te zong in, hisia pa sia ngamdang te pathian te thu son hi tu hi, ci uh hi: banghangziam cile Paul in amate tung ah Jesus le a

17 Paul le Silas sia Amphipolis le Apollonia a kantan zawk uh ciang in, Thessalonica theng uh

thawkikna thu son hi. 19 Taciang amate in Paul man a, a zi Prisilla taw Italy pan a thet zawk uh ngei uh hi, taciang Areopagas ah paipui uh a, hi hilna thak ngawl lai hi; banghangziam cile Claudius in Judah mi na son te kote zong ka heak tu uh kisam ziam? 20 theampo Rome pan pusuak tu in thupia hi: taciang Banghangziam cile a tumdang te ka bil uh ah nong Paul sia amate tung ah hongpai hi. 3 Amate taw zasak hi: tua ahikom hi thu te i deina sia bangziam, ci khutthiam kibang ahi uhkom in amate kung ah taam ka he nuam uh hi, ci uh hi. 21 Banghangziam cile a, naseam khawm uh hi: banghangziam cile amate Athen mite le leangna te theampo in thuthak son tu, a sia puanbuk khui te a hi uh hi. 4 Sabbath ni sim in hibale ngai tu simngawl bangma dang atu amate hun synagogue sung ah Judah mite le Greek mite thu a zang bua uh hi. 22 Tua zawkciang in Paul sia Mars sonpui in kaizawn tawntung hi. 5 Macedonia pan mual laizang ah ding a, no Athen mite, na theampo Silas le Timothy te a thet ciang in, Jesus sia Christ hi, ah note sia biakna sang ah a hanciam mama te na ci thu Paul in Judah mite tung ah hanciam in tettipang hi uh hi, ci kong he hi. 23 Banghangziam cile ka hi. 6 Amate in Paul langpan uh a, a sonsiat uh ciang vakawm in biakna sang na hanciam nate ka en a, a ki in, Paul in a puan thin a, na thisan uh noma lutung he ngawl pathian atu ci a ki at biaktau khat ka mu hi. ah om taken; kei ka hile na thisan uh pan ka thiang Tua ahikom note in he ngawlpi in na biak uh Pathian hi: tu pan kipan in Gentile te kung ah ka pai tu hi, thu kong pualak hi. 24 Tua Pathian sia leitung le a ci hi. 7 Taciang Paul sia tua mun pan pai a, Justus sung om theampo a vawtpa a hilhi, ama sia van le lei innsung ah tum hi, ama in Pathian bia a, a inn sia i Topa hi a, khut taw a kisa biakinn sung ah om ngawl synagogue taw kinai na a hihi. 8 Synagogue makai hi; 25 Pathian sia mi theampo tung ah nuntakna, lianbel Crispus le a innkuapui theampo in Topa um husan le na theampo a piapa ahikom, mihing te khut uh hi; taciang Corinth mi tampi te in zong za in um uh taw i vawtsak tu bangma kisam ngawl hi; 26 Taciang hi, taciang tui zong kiphum uh hi. 9 Tua zawkciang Ama in leitung theampo ah a om minam theampo in Topa in Paul sia zan ciang in mangmu na pan sia thisan khat in vawt a, amate om tu hun te le a paipui a, Lauheak in a, thuhil in, om thong heak in: om na mun tu ngam te zong ngealkholsak siat hi; 27 10 Banghangziam cile keima in kong ompui hi, kuama Tabang in amate in Topa zong uh a, tham in a mu in hong vawtsia ngawl tu hi: banghangziam cile hi theina tu hi, Pathian sia eite khatsim kuama taw ki khuapui sung ah keima in mi tampi ka nei hi, ci hi. khuala ngawl hi: 28 Banghangziam cile i nungta a, i 11 Taciang Paul sia tua mun ah kumkhat le tha luk tuk i dian le i hina theampo sia Ama sung ah a hihi; sung om suak a, amate sung ah Pathian thuhil hi. 12 tasia bangma in na laphuak te in zong, eite zong Ama Gallo sia Rome ngam uk a sep lai in, Judah mite in suan te i hihi, ci hi. 29 Tabang in Pathian suan te i hi thu kisitak in Paul langpan uh a, thukhenna tokhum man in, mihing te khutthiam le ngaisutna taw a kivawt mai ah paipui uh a, 13 Hisia pa in thukham paltan in kham, ngun le suangtum milim bang in Pathian sia i Pathian bia tu in ngual kaizawn hi, ci uh hi. 14 Paul ngaisut tu hi ngawl hi. 30 Mihing te in Pathian a heak pau tu a kipat ciang in, Gallio in Judah mite kung ma hunlai in Pathian in a mu ngawl bang in omthong ah, hi thu sia a man ngawl le thusia hile, Maw, no ngei napi; tu in mun theampo ah mi theampo maw ki Judah mite, note tung ah thinsausak tu kisam ci in sikkik tu in thupia hi: 31 Banghangziam cile nasep a ngaisun khi hi: 15 Ahihang hi thu sia na thukham uh piaksa mihing khat zang in leitung ah thutang suana sung ah thu le min te ki nialna ahile, noma in khensat tungtawn thu a khen tu ni ciangtan zo hi; tua thu sia a tawm vun; banghangziam cile kei sia hi thu te tung ah ma a hihi, ci in mi theampo tung ah kilangsak tu in tua thukhen hong seam ngawl tu khi hi, ci hi. 16 Taciang pa sia thina pan thokiksak zo hi, ci hi. 32 Amate in amate thukhen zum pan in hawkhia siat hi. 17 Tua mithi te thawkikna thu a zak uh ciang in, mi pawlkhat zawkciang in Greek mite in synagogue makai lianbel te in selno uh a: midang te in hi thu nangtung pan ka Sosthenes man uh a, thukhen na mai ah sat uh hi. za kik nuam uh hi, ci uh hi. 33 Taciang Paul sia amate Taciang Gallio in hi thu te awlmawk ngawl hi. 18 sung pan in pusuak hi. 34 Ahihang mi pawlkhat te in Taciang in Paul sia Corinth khua ah ni tam ma a om ama beal uh a, um uh hi: tua te sung ah Areopagas zawkciang in, suapui te nusia a, Pricilla le Aquila te mi Dionysius, Damaris a kici nupi khat le midang te taw Syria ah tembaw taw pai hi; taciang Cenchrea zong kihel uh hi.

18 Hiteng zawkciang in Paul sia Athens pan pai a, Corinthe theng hi; 2 Taciang Aquila a kici Judah mi khat taw ki mu a, ama sia Pontus ah a suak hi

tu a get uh ciang, thukim pui ngawl hi; 21 Ahihang taciang Paul sia amate kung pan pusuak a, nungzui kikhenna kam te nusiat a, Jerusalem ah hi poai sia te tuamkhen in Tyrannus sang inn khat sung ah nisim bangbangpo ahizong ka kihel kul hamtang hi; ahihang in thu kikum khawm uh hi. 10 Hi bangin kum ni sung Pathian deina a om ahile, note kung ah heakkik tu zomsuak uh hi; tua ahikom Asia ngamsung a om khi hi, ci hi. Taciang Ephesus pan in tembaw taw Judah mite le Greek mite theampo in Topa Jesus thu pai hi. 22 Caesarea a thet ciang in, pawlpi te paupui za kim uh hi. 11 Pathian in Paul i khut te zang in a a, Antioch sang ah pai hi. 23 Tua mun ah tawlkhhat tuan in nalamdang te vawt hi: 12 Ama pumpi pan in sung hun a zak zawkciang in pusuak kik a, nungzui te dialno le kawngkhau te sia cina te kung ah paipui theampo hanthawn tu in Galatia le Phrygia ngamsung uh a, cina te sung pan in natna te le doai te pusuak theampo ah pai hi. 24 Taciang Alexandria khua ah a hi. 13 Mun theampo ah vak a thaas ngilo a hawkhia suak Judah mi Apollos a kici khat theng hi, ama sia Judah mi pawlkhhat om hi, thaas ngilo a neite tung ah kamthiam mama a, lathiangtho taw kisai zong thahat Topa Jesus min lo uh a, Paul i a hil Jesus tungtawn in mama hi. 25 Hisia pa sia Topa lampi taw kisai phatak thu hong pia khu hi, ci uh hi. 14 Judah mi thiampi a kihil mi a hihi; taciang thaalam ah thalawp mama a, lian Sceva tapa sali te in tabang in vawt uh hi. 15 Topa thu te sia thupitak in a son le a hil pa a hihi, Taciang tua thaas ngilo in, Jesus ka he hi, taciang Paul ahihang John i tuiphumna thu bek he hi. 26 Taciang zong ka he hi; ahihang note a kuate nu ziam? ci in synagogue sung ah hangsantak in thuhil kipan a: zo hi. 16 Taciang a sung ah thaas ngilo a neipa sia Aquila le Pricilla te in a zak uh ciang in, amate tung amate tungpan baw in buan ngawp a, zothal hi, tua ah sam hi, taciang Pathian lampi a kimtak in hilcian ahikom amate tua innsgung pan pumnguak le liamma hi. 27 Apollos sia Achaia ngamkhen ah pai nuam taw tai mang uh hi. 17 Taciang hi thu sia Ephesus ahikom, Ephesus khua a om suapui te in Achaia a a om Judah mite le Greek mite theampo in he uh om nungzui te kung ah lai thak uh a, Apollos a san hi; taciang amate tung ah launa hong theng a, Topa natu uh in hanthawn uh hi, a thet ciang in thu um Jesus min pok tek uh hi. 18 Thu um tampi te hongpai te sia hesuakna tungtawn in nasiatak in hu hi: 28 uh a, amate mawna te pualak in a sep a vawt uh te Banghangziam cile Jesus sia Christ hi, ci thu sia zong pholak uh hi. 19 Mitbum thiam tampi te zong a laithiangtho zang in a kilangtak in lak a, Judah mite laibu te uh munkhat ah hong paipui uh a, mi theampo nasiatak in zo hi.

19 Apollos sia Corinth khua ah a om laitak in, Paul sia saksang ngam te kantan a, Ephesus theng hi: tua mun ah nungzui pawlkhhat te taw kimu uh a, 2 Amate kung ah, na up zawk uh Tha Thiangtho na sang zo uh ziam? ci hi. Taciang amate in Paul tung ah, Tha Thiangtho a om hunlam zong ka za ngei bua uh hi, ci uh ih. 3 Taciang Paul in amate tung ah, bang tuiphumna sang nu ziam? ci hi. Taciang amate in, John i tuiphumna ka sang uh hi, ci uh hi. 4 Tua zawkciang in Paul in hibang in ci hi. John in mawna ki sikkina tuiphumna hongpia takpi a, mite tung ah a nung pan hongpai tu Christ Jesus sia amate in a up tu uh a hihi, ci hi. 5 Amate in hi thu a zak uh ciang in, Topa Jesus min taw tui ki phum uh hi. 6 Taciang Paul in amate tung ah a khut a ngak ciang in, Tha Thiangtho sia amate tung ah hong theng hi; taciang kam tatuam taw in pau uh a, mailam thu zong pualak uh hi. 7 Amate a vekpi in pasal sawmleñi khawng a hi uh hi. 8 Paul sia synagogue sung ah tum a, Pathian kumpingam thu taw kisai in thuhil le hanthawn in, tha thum sung hangsantak in thuhil hi. 9 Ahihang pawlkhhat te a thinsung khauh uh a um ngawl in, mipi mai ah tua lampi phat ngawlna thu son uh hi,

ciang in thin-uk na taw kidim uh a, Ephesus mite i tonpui hi. 5 Amate ka mai ah pai masa uh a, Troas Artemis sia thupi hi, ci in au uh hi. 29 Taciang tua pan hong ngak uh hi. 6 Tol saw ngawl anluum poai ni Khuapi sia buaina taw kidim hi: Paul i khualhaw pui zawkciang in, Philippi pan in tembaw taw ka pai uh a, Macedonia mi Gaius le Aristarchus te man uh a, poai ni nga sung ka pai zawk uh ciang amate kung Troas etna sung ah thukintak in manlangtak in tum tek uh ka theng uh hi, tua mun ah ni sali sung ka om uh hi. 30 Paul sia mihon te kung ah a tum sawm ciang hi. 7 Nipi kalkhat sung ni masabel ni in, nungzui te in, nungzui te in oai ngawl hi. 31 Taciang Asia ngam anluum bal tu in a ki kaikhop uh ciang, Paul in amate ukpa i lawm te zong poai etna sung ah tum ngawl tu tung ah Pathian thuhil a, a zingciang pai tu hi zo ka in a kung ah ngual sawl in, ngen hi. 32 Tua ahikom hi uhkom in; zankim dong thuhil suak hi. 8 Amate pawlkhat te in thu khat au uh a, a dang pawlkhat te in kikhopna mun inn tung doi ah mei-inn tam mama om thudang au uh hi: banghangziam cile a tamzaw in hi. 9 Taciang Eutychus a kici tangval khat a to kawm banghang in ki kaikhawm, ci he ngawl in, mihonpi te in, a mutsuak mama hi: taciang Paul in ngei mama buai mama hi. 33 Judah mite in Alexander sia mipi thuhil ahikom, lusu in inn dawl thum na pan taksuk sung pan in kaikeak a, mai ah sawn uh hi. Taciang a, a thisa in tawm uh hi. 10 Taciang Paul tuaksuk Alexander in a khut taw lak a, mipi te kung ah ama le in, tangval pa tung ah bok hi, taciang koai a, Paul ama ki ngum in thuson nuam hi. 34 Ahihang amate in buai heak vun, banghangziam cile a sung ah a in Alexander sia Judah mi hi, ci a heak uh ciang in, nuntakna om hi, ci hi. 11 Taciang Paul inn tung a kato Ephesus mite i Artemis sia thupi hi, ci in a vekpi in kik ciang in, anluum balnen uh a, ne khawm uh hi, nai ni sung aw khat sua in au va nuau uh hi. 35 khuavak dong ngei mama thu a sonkhop zawkciang Taciang khuapi lai-at pa in mipi te a them zawkciang in Paul pai hi. 12 Amate in tangval pa a nungta in in, no Ephesus mite, Ephesus khuapi sia a lian mama hong paipui uh hu in, amate a thin uh nuam mama Artemis doai nu Jupiter pan in hong tak milim bia hi, hi. 13 Paul muak kawm tu in tembaw taw Assos ah ci a he ngawl a kua om ziam? 36 Hi thu te sia kuama ka pai uh hi: banghangziam cile ama in peang taw i nial thei ngawl thu ahikom in, na om khirkhup tu assos ah Paul taw ka ki situa uh a, ama ka muak uh hi ngawl hi. 37 Banghangziam cile hi mun ah na uh hi, taciang Mitylene ka theng uh hi. 15 Tua mun paipui uh hi te sia, pawlpi te i na a laksak te hi ngawl pan in tembaw taw ka pai khawm leleau uh a, a a, na doai nu uh mindaisak te zong hi ngawl hi. 38 zingciang in Chios ngalkhat ka theng uh hi; taciang a Tua ahikom Demetrius le khutthiam nei te khatpo taw zingciang in Samos ka theng uh a, Troglyllium ah ka ki langpan in thu a om ahile, thukham sia a ki hong ngiak uh hi; taciang a zingciang in Miletus ka theng sa in om hi, taciang ngam uk te zong om ahikom in: uh hi. 16 Banghangziam cile Paul in Asia ah hun amate khat le khat thu ki sua khawm ta uh hen. 39 zang ngawl tu le Ephesus pan tembaw taw pai tu Ahihang thu dang te taw kisai in na kan nuam uh in ngeal hi: banghangziam cile a suak thei tu ahile, le, ngeina bang in a ki kaikhawm mipi te in khensat Pentecost ni in Jerusalem ah manlang in theng nuam tahan. 40 Banghangziam cile tu ni i buaina hang in ni. 17 Taciang Miletus pan in Ephesus ah mi paisak thu dong tu in hong sap tu lauhuai hi, hibang ngeina in, pawlpi upa te samsak hi. 18 Amate a thet ciang om ngawl in i kikhoptua na sia a hang son tu le i nei in, Paul in amate tung ah, Asia ngamsung ka thet tuan bua hi, ci hi. 41 Hibang in a son zawkciang, a ki masabel pan in, note kung ka om sung theambo kaikhawm te ciakik siat uh hi. 19 bangbang in ka om, ci sia na heak uh a hihi, Thinsung kiniamkhiak le thitui tampi taw Topa na ka seam hi, taciang Judah mite in hong pang tawntung uh ahikom ka tung ah mawsatna te hong theng hi: 20 Taciang note tung ah phattuamna khat zong khet nei ngawl khi hi, ahihang mihonpi te mai ah ahizong, inn khat zawk inn khat ah ahizong, hong lak in hong hil khi hi, 21 Judah mite le Greek mite tung ah zong, Pathian tung ah mawmaina le i Topa Jesus Christ tung ah upna thu tetti ka pang hi. 22 Tu in, Jerusalem ah pai tu in Thaa in hong hen a, ka tung ah bang thu piang tu, ci zong ka he bua hi: 23 Ahizong khuapi tatuam ah hencip le haksatna te in hong ngak hi, ci

20 Buaina a bo zawkciang, Paul in nungzui te a kung ah sam a, a koai zawkciang in, Macedonia ah pai tu in pusuak hi. 2 Tua ngamsung mun tatuam te ah pai a, thu tam mama taw hanthawn in tha a piak zawkciang, Greece ngam theng hi, 3 Tua mun ah tha thum sung om hi. Syria ah tembaw taw a paisawm ciang in, Judah mite in pang ahikom in Macedonia pan heakkik tu in ngeal hi. 4 Asia ngamsung a pai ciang in Berea khua mi Sopater; Thessalonica khua mi Aristarchus le Secundus; Derbe khua mi Gaius le Timothy, Asia ngam pan Tychicus le Trophimus te in

Tha Thiangtho in tettipang hi. 24 Ahihang Topa Jesus son hi. 5 Tua hun sung teng a bo ciang in, ka pusuak kung pan ka san Pathian thuthiamna lungdamna kik uh a, ka paisuak uh hi; taciang amate a vekpi in thupha tetti pan nasep sia, lungdamna taw ka zaw a zite le a tate uh taw, khuapi puasang dong hong thei natu in, hi thu te in hong lingsak zo ngawl a, ka tha uh a: tuihui ah khupdin in thu ka ngen khawm uh nuntakna zong pamai ka sa bua hi. 25 Taciang tu in, hi. 6 Taciang khat le khat ka kikhen zawk uh ciang, en vun, Pathian kumpingam thuhil in ka pai na mun tembaw sung ka tum uh a, amate zong inn sang ah theambo ah note in ka maitang nong mu kik nawn ba cia uh hi. 7 Tyre pan in khualhaw ka man uh ciang tu uh hi, ci ka he hi. 26 Tua ahikom mi theambo i in Ptolemais ka theng uh hi, taciang suapui te ka thisan pan in ka suakta hi, ci in tu ni note tung ah tetti paupui uh a, amate taw ni khat sung ka om uh hi. 8 kong pang hi. 27 Banghangziam cile Pathian i tupna A zingciang in koma Paul le a lawmte ka pai uh a, a vekpi in note tung ah ka pualak tu khet ka nei bua Caesarea ka theng uh hi: taciang thupha puak Philip hi. 28 Tua ahikom Ama thisan taw a lei sa, Pathian innung ah ka tum uh a, ka taam uh hi, Philip sia upa pawlpi an vak tu le keamcing tu in Tha Thiangtho in a sali sung pan khat a hihi. 9 Taciang Philip in tanu li koi sa note atu in ahizong, tuu hon theambo atu in nei hi, amate sia ngaknu thiangtho te hi a, mailam thu ahizong, kidawm tavun. 29 Banghangziam cile ka pai pualak uh hi. 10 Tua mun ah ni tampi sung ka taam zawkciang in ngia ngilo te note sung ah hong tum tu uh hi, tua mun ah Judah ngam pan in Agabus a kici a, tuu hon te khoaikhe ngawl tu hi. 30 Norma sung kamsang khat hong theng hi. 11 Taciang ka kung uh mama pan in pawlkhat te pusuak tu uh a, nungzui te ah hongpai ciang in, Paul i kawngkhau la a, ama khut kaizawn tu in a man ngawl thu te son tu uh hi. 31 Tua le peang te hen hi, taciang, hi kawngkhau neipa sia ahikom en vun, kum thum sung tawntung sun le zan Judah mite in Jerusalem ah hen tu a, Gentile mite tawlnge ngawl in thitui taw mi theambo kidop natu thu khut sung ah ap tu hi, ci in Tha Thiangtho in ci hi, ci ka hil hi, ci phawk tawntung tavun. 32 Tu in, suapui te hi. 12 Hi thu ka zak uh ciang in, koma le tua mun a awng, Pathian le Ama thuthiamna kammal kong ap om te in Paul sia Jerusalem pai ngawl tu in ka thum hi, Ama in hong khangtosak zo tu a, mithiangtho te uh hi. 13 Tua zawkciang in Paul in, banghang in kap theambo sung ah ngamh hong pia tu hi. 33 Kuama i in ka thin hong nosak nu ziam? banghangziam cile puansil nikten, le kham le ngun te ka eang bua hi. 34 Topa Jesus min taw ki hen tu bek hi ngawl, Jerusalem Hi ka khut taw keima le ka ompuite kisapna atu in na ah thi thu zong ka ki nging khol zo hi, ci in zo hi. 14 ka seam hi, ci sia note in na he uh hi. 35 Tabang in Taciang ka sonpui zawk ngawl uh ciang in, ka tawl note in zong keima bang naseam a, thaneam te na nga uh a, Topa deina bang hi tahlen, ka ci uh hi. 15 hu uh kul hi, ci le, Nga na sang in piak na ah thupha Tua ni teng zawkciang in ka van te uh ka ki thoai tamzaw hi, ci Topa Jesus i son kammal te na phaw uh a, Jerusalem ah ka pai uh hi. 16 Caesarea a om tawntung natu uh in hi thu te theambo a vekpi in kong nungzui pawlkhat te in zong hong zui uh a, ka ngia laksiat zo hi, ci hi. 36 Paul in a thuson man ciang in natu uh mun Cyprus mi Mnason zong hong tonpui uh khupdin a, amate theambo taw thungen khawm uh hi. hi, Mnason sia a kipatcil pan kipan in nungzui khat a 37 Taciang amate theambo nasiatak in kap uh a, Paul hihi. 17 Jerusalem ka thet uh ciang in, suapui te in ngawngkoi in nam uh hi, 38 Kuama in a maitang angtagtak in hong muak uh hi. 18 A zingciang Paul mu nawn ngawl tu, ci a kammal hang in khuangai taw James kung ah ka tum uh a; upa te theambo tuansap uh hi. Taciang amate in tembaw kung dong zong om uh hi. 19 Paul in amate nukset a, a tuan in Gentile te sung a nasep na tungtawn in Pathian i nasep nate pualak hi. 20 Amate in tua thu a zak uh ciang in, Topa minthang pok uh a, thukham taw kisai a citak mama Judah mi tul tampi te in um uh hi; ci mu uh hi: 21 Nangma in Moses thukham na nusia tu a, amate tate zong vunteap tan ngawl tu a hihi, taciang ngeina te zong a zui tu uh hi ngawl hi, ci in na hil hi, ci thu Gentile mite sung ah a om. Judah mite theambo tung ah phawksak hi. 22 Tua ahikom bang vawt tu khu ziam? mihonpi te hong ki kaikhop kul hamtang tu hi: banghangziam cile amate in nong thet hunlam he tu hi. 23 Tua ahikom note kong son bang in vawt in: amate tung ah kiciam na a nei mi li ka nei uh hi; 24

21 Amate kung pan ka pai uh ciang in, tembaw taw a tangtan in ka pai uh a, Coos ka theng uh hi, a zingciang in Rhodes ka theng uh a, tua mun pan in Patara ka paisuak uh hi: 2 Phoenicia pai tu tembaw ka mu uh a, a sung ka tum zawk uh ciang ka pai uh hi. 3 Cyprus ka mu uh ciang in veisang ka zuan uh a, Syria sang ah ka pai uh hi, taciang Tyre ah ka tawlinga uh hi: banghangziam cile tua mun ah tembaw i puak van te khia uh hi. 4 Taciang nungzui te taw ka kimu uh a, ni sali sung ka taam uh hi: amate in, Paul sia Jerusalem a pai tu hi ngawl hi, ci in Thaa tungtawn in

Amate taw pai tavun a, thiansuana vawt tavun, amate keima sia Cilicia ngamsung ah khua thathong a hi lu mettol hen a, a bo na dangka te zong piaksak in: ngawl, khuapi khat a hi Tarsus a om Judah mi ka hihi: taciang nangma taw kisai thu te sia bangma thupi taciang, hi mipi te tung ah thuson hun nong piak natu ngawl hi; ahizong nangma vateak in thukham bang kong thum hi, ci hi. 25 A a piak ciang in, Paul sia keallei tung ah ding a, mipi te um Gentile mite taw kisai in, tabang thu te bangma a khut taw van hi. Taciang mipi te a thim khirkhep uh ciang in, amate tung ah Hebrew kam taw thuson a, te tung a kipia thisan, tawlsan in a ki ngo sa te le paktat nate pan in amate le amate kikeam tahan, ci hi. 26 Tua ahikom Paul in a zingciang in mihing li te paipui a, amate taw thianthona vawt khawm uh hi, taciang biakinn sung ah tum uh a, thianthona hun a bo tu ni le amate khatsim atu biakpiakna piak tu zong hilhi. 27 Ni sali ni a bo ciang in, Asia ngam Judah mite biakinn sung ah Paul a mu uh ciang in, mi theampo hanthawn uh a, paul man uh hi, 28 Israel mite awng, hong hu tavun: hisia pa in mun tatuum a om mi theampo, thukham le hi mun langpan in thuhil hi: tuabek dom ngawl in Greek mite zong biakinn sung ah tumpui a, hi mun thiango ninsak hi, ci in au uh hi. 29 Banghangziam cile amate in Ephesus khua mi Trophimus taw Jerusalem ah a mu ngei uh hang in biakinn sung ah tumpui hi, ci muangmaw uh hi. 30 Taciang khuapi bup hong linglawng a, mipi te tai kheukho uh hi: taciang amate in Paul man uh a, biakinn sung pan in kaikeak uh hi: tasia pociang kongha te khak siat hi. 31 Amate in Paul that tu a paipui uh ciang in, tulukhat uk ngalkap mangpa kung ah, Jerusalem buppi buaina piang hi, ci thu theng hi. 32 Ama in ngalkap te le zakhat uk ngalkap mang te sam pai a, mipi te sang ah tai uh hi: taciang amate in tulukhat uk ngalkap mangpa le ngalkap te a mu ciang in, Paul sia vel nawn ngawl in tawlna hi. 33 Tua zawkciang in tulukhat uk ngalkap mangpa sia Paul kung ah hongpai a, a mat zawkciang thikkol ni taw hen tu in thupia hi; taciang ama akua ziam, cile bangvawt ziam, ci dong hi. 34 Taciang mihonpi sung pan in mi pawlkhat te in a tuam in au uh a, pawlkhat te in a tuam in au uh hi: tabang in ngalkapmang pa in buaina thu thiangtak in a tel thei ngawl hu in, Paul sia ngalkap inn huang sung ah tumpui tu in thupia hi. 35 Keallei tung a thet ciang in, ngalkap te in dom uh hi, banghangziam cile mipi te in nawm ngawp uh hi. 36 Banghangziam cile mihonpi in a nung pan zui uh a, hisia pa that vun, ci in au kawm uh hi. 37 Paul sia ngalkap inn huang sung ah a paipui tu uh ciang in, tulukhat uk ngalkap mangpa kung ah, kong paupui thei tu ziam? ci hi. Taciang ngalkap mangpa in Greek kam pau thei ni ziam? 38 Nangma sia tu masia buaina vawt a, tualthat mi tul li duisung ah a paipui Egypt mi pa hi ngawl ni ziam? ci hi. 39 Ahihang Paul in,

keima sia Cilicia ngamsung ah khua thathong a hi ngawl, khuapi khat a hi Tarsus a om Judah mi ka hihi: taciang, hi mipi te tung ah thuson hun nong piak natu kong thum hi, ci hi. 40 Ngalkap mangpa in thuson hun zui in nanungta hi, ci thu mi theampo in he tu hi. 25 A a piak ciang in, Paul sia keallei tung ah ding a, mipi te um Gentile mite taw kisai in, tabang thu te bangma a khut taw van hi. Taciang mipi te a thim khirkhep uh ciang in, amate tung ah Hebrew kam taw thuson a, 26 Suapui te le pa te awng, keima le keima ka ki hukna kammal te hong ngaisak tavun, ci hi. 2 Amate in Hebrew kam taw a pau a zak uh ciang in, thim seseam uh a: taciang Paul in, 3 Keima sia Judah mi tatak ka hihi, Silicia ngamsung ah khuapi khat ahi Tarsus ah ka suak hi, ahihang hi Jerusalem ah ka khang a, Gamaliel peang ah pu le pa te i ngeina a cing in hong hil hi, taciang tu ni in note bangma in Pathian sang ah thalawptak in ka om ngei hi. 4 Taciang Topa lampi a zui te vawtsia in, ka that hi, taciang numei le pasal ci ngawl in ka hen a, thong sung ah ka ap hi. 5 Thiampi sang le Sanhedrin te theampo in zong keima atu in tettipang hi: Damascus a om te hen tu le Jerusalem ah paipui in, danpiak natu lai te ka nga zawkciang in Damascus ah ka pai hi. 6 Taciang khual ka haw a, Damascus ka thet dektak sun hun pawl in, van pan in khuavak tang mama ka kimkot ah thakhathu in hong tang pimpem hi. 7 Lei ah ka puk a, aw khat in, Saul, Saul, banghang hong vawtsia ni ziam? hong ci ka za hi. 8 Taciang keima in, Topa awng, nang akua ni ziam? ci in ka zo hi. Taciang Ama in keima tung ah, Keima sia na vawtsiat Nazareth mi Jesus ka hihi, hong ci hi. 9 Taciang ka kung ah om te in khuavak sia mu takpi uh a, lau mama uh hi; ahihang keima hong paupui pa i aw a za bua uhhi. 10 Taciang keima in, Topa awng, bang vawt tu khi ziam? ka ci hi. Topa in keima tung ah, Tho in a, Damascus ah pai in; tua mun ah na vawt tu in kong sawl theampo te kong son tu hi, hong ci hi. 11 Tua a vanglian khuavak hang in khua ka mu thei bua hi, ka kung a om te in a khut uh taw hong kai uh a, Damascus ka theng hi. 12 Tua mun ah Ananias a kici mi khat om hi, ama sia thukham bang in biakna sang ah a kipumpiak hi a, tua mun ah om Judah mite sung ah a ki phatson pa khat a hihi, 13 Tua Ananias sia ka kung ah hongpai a, a din kawm in, suapui pa Sawl awng, khua mu kik in, hong ci hi. Tua hun lian in ama ka en hi. 14 Taciang ama in ka kung ah, i pu le pa te Pathian in Ama deina he tu le, mi thutang khat mu tu a, a kam pan a pusuak kammal ngai tu in hong teal zo hi. 15 Banghangziam cile nangma sia na mu le na zak te ngual theampo tung ah Ama tetti na hi tu hi. 16 Taciang, tu in bang ngak ni ziam? tho in a,

tui ki phum in, taciang na mawna te sil in a, Topa Paul in, nang a ngo ki zut pangpi, Pathian in hong sat min sam in, hong ci hi. 17 Tua zawkciang Jerusalem tu hi: banghangziam cile thukham bang in thukhen tu ka theng kik a, biakinn sung ah thu ka nget laitak in to napi, banghang thukham taw ki lebul in keima in, mang khat ka mu hi; 18 Tua mun ah Topa in, sat tu in thu pia ni ziam? ci hi. 4 Taciang Paul hui ah Manlang in, taciang Jerusalem pan manlangtak in a ding te in, Pathian i thiampi sang thusimngawl ni pusuak in: banghangziam cile amate in keima taw ziam? ci uh hi. 5 Tua zawkciang in Paul in, suapui kisai in na tettipanna hong sang ngawl tu uh hi, hong te awng, ama sia thiampi sang hi, ci ka he bua hi: ci hi. 19 Taciang keima in Topa awng, Nang hong banghangziam cile, na mihing lampui te phatngawlna um te synagogue sung theampo ah sat in thong ka kampau heak in, ci in ki atsa om hi, ci hi. 6 Ahihang taksak hi, ci amate in hong he hi: 20 Taciang nangma Paul in pawlkhate te sia Saducee te hi a, a dang te sia ngalhang Stephen thisan a luan lai zong in, keima Pharisee te hi, ci a heak ciang in, sanhedrin te sung zong a hui ah ka ding a, a thina ah ka lungkim in a ah, u le nau te awng, keima sia Pharisee ka hihi, that te i puan te ka kepsak hi. 21 Taciang Topa in ka Pharisee i tapa ka hihi: mithi te lametna le thawkikna tung ah, Pai in: banghangziam cile Gentile mite kung thu dong tu in hongsam uh hi, ci au hi. 7 Tabang in a khuala mama na ah kong paisak tu hi, hong ci hi. 22 a son zawkciang in, Pharisee te le Saducee te ki Hi thu a son dong amate in ngai uh hi, tua zawkciang laklaw ah ki thusik ngawl na hong om a: mihonpi in a ngingtak in au uh a, hibang mihing that vun, kikhen siat hi. 8 Banghangziam cile Saducee te in leitung ah om heak tahan: banghangziam cile ama sia thawkikna, vantungmi le thaah om ngawl hi ci uh hi: a nuncta tu ki phu ngawl hi, ci uh hi. 23 Amate a au ahihang Pharisee te in a vekpi in om hi, ci uh hi. 9 kawm in, a puan u te hawkkeak a, leivui van ah lawn Nasiatak in au ngawp uh hi: taciang Pharisee te sung ngawp uh hi. 24 Tulkhat uk ngalkap mangpa in Paul pan in thukhamhil te hong ding uh a, hisia pa sia a sia ngalkap inn huang sung ah tumpu tu in thupia hi, phatngawlka mu bua uh hi: ahihang thaa a bibale, taciang ama langpan in banghang mipi te au ziam? ci vantungmi in paupui ahile, Pathian i do batu hi, ci in a heak natu in Paul sat a, thu dong tu in vaitha hi. 25 nasiatak in nial uh hi. 10 A thu kisik ngawlka a nasiat Ahihang amate in savun khauhual taw a hen uh ciang seseam ciang in, tulkhat uk ngalkap mangpa in, Paul in, Paul in zakhat uk ngalkap mangpa kung ah, thu sia amate in a laithap tu uh lau ahikom, ngalkap te a kisit ngawl lai Rome ngam mi khat sat tu ngeina tuaksuk in, amate sung pan lakeak tu le, ngalkap inn ziam? ci hi. 26 Tua thu zakhat uk ngalkap mangpa in huang sung ah paipui tu in thupia hi. 11 Taciang a a zak ciang in, tul khat uk ngalkap mangpa tung ah, zingzan ciang in Topa sia paul kung ah ding a, Paul, na nasep kidawm in: banghangziam cile hisia pa sia hangsantak in om in: banghangziam cile Jerusalem Rome mi hi, ci hi. 27 Tua zawkciang in tulkhat uk ah keima thu tetti na pan bang in, Rome ah zong ngalkap mangpa hongpai a, nangma sia Rome mi na pang hamtang tu ni hi, ci hi. 12 A zingsang ciang in, hi ziam? hong son tan, ci hi. Paul in, hi khi hi, ci hi. 28 Judah mi pawlkhate te ki kaikhawm uh a, Paul a thalup Taciang tulkhat uk ngalkap mangpa in, Rome mi ka mateng, an ne ngawl le tui dawn ngawl tu, ci in kiciam hi na sia dangka tami pia in ka nga hi, ci in zo hi. na vawt uh hi. 13 Hi kiciamna a vawt te sia mihing Taciang Paul in, ahihang kei ka sua pan in Rome sawmli val pha uh hi. 14 Taciang amate thiampi lian mi ka hihi, ci hi. 29 Tua zawk pociang in thudong te le ulian te kung ah pai uh a, Paul ka thalup uh tu te Paul kung pan paikhia uh hi: taciang tulkhat mateng bangma ne ngawl tu in kiciamna lianpi ka uk ngalkap mangpa zong paul sia Rome mi hi, ci a vawt zo uh hi, ci uh hi. 15 Tua ahikom tu in, nome le heak zawkciang in, patau mama hi, banghangziam sanhedrin te in tulkhat uk ngalkap mangpa kung ah, cile ama in Paul man in a lehhen hang a hihi. 30 A Paul thu a kicingzaw dong tu bang in na kung ah a zingsang ciang in, Judah mite in Paul thusitna thu zingciang hong paipui tu in son vun: taciang kote in, a tel thiang nop uh hu in, a hen nate sutsak uh a, nai na pan, that tu in ka kinging khol tu uh hi, ci uh hi. 16 Taciang amate in tabang in suam tu a ngeal khop uh sia Paul i nau nu i tapa in a zak ciang in, ngalkap inn huang sung ah tum a, Paul tung ah son hi. 17 Tua zawkciang in Paul in zakhat uk ngalkap mangpa te sung pan khat a kung ah sam a, hi tangvalpa tulkhat uk ngalkap mangpa kung ah paipui tu in son hi: banghangziam cile ama in tulkhat uk ngalkap mangpa tung sonnop nei hi, ci hi. 18 Tua ahikom tua

23 Paul in sanhedrin te tangtak in en a, u le nau te awng, tu ni dong Pathian mai ah sia le pha khentel theina thinsung pha taw ka nungta hi. 2 Taciang thiampi sang Ananias in Paul hui ah ding a, Paul i muk pan sat tu in thupia hi. 3 Tua zawkciang in

ngalkap mangpa in tangvalpa sia tulkhat uk ngalkap khawm uh a, Tertullus in paul thu sia ngam ukpa kung mangpa kung ah paipui a, thongtak pa Paul in keima ah son hi. 2 Taciang Paul a sap uh ciang in Tertullus hong sam hi, taciang na kung ah thuson tu a nei hi in mawsiatna te en hi, taciang Felix kung ah, nangma tangvalpa paipui tu in hong ngen hi, ci hi. 19 Tua hang in kilemla lianpi ka nei uh a, nong deisakna zawkciang in tulkhat uk ngalkap mangpa in tangvalpa hang in phatna tampi nong vawtsak hi, 3 Tua thu a khut pan len a, a tuam in paipui hi, taciang bang te sia a tawntung in mun tatuam ah lungdamna taw hong son nuam ni ziam? ci in dong hi. 20 Tangvalpa in ka na sang uh hi, maw thinsung phabel Felix. 4 in, Judah mite in Paul thu a cingzaw dong tu bang Ahitazong, hun saupi hong nawngkaisak ngawl in a in zingciang sanhedrin te kung ah paipui tu in hong tomno kong son tu thu thinsautak in nong ngaisak ngen tu ci in, lungkim zo uh hi. 21 Ahihang amate thu natu in kong thum hi. 5 Banghangziam cile hisia pa zui heak in: banghangziam cile mihing sawmli val sia ngual nawngkaisak, leitung theampo ah Judah mi in Paul suam nuam in pang uh hi, Paul a thalup uh theampo sung ah ki nialna a piangsak le Nazaren mateng an ne ngawl le tui dawn ngawl tu in, kiciamna pawl te makaipa ka mu zo uh hi: 6 Ama sia biakinn nei zo uh hi: taciang, amate sia nangma tung pan ninsak tu in zong pai zo hi: ama ka man uh a, ka kamciam ngak in kinging khol in om uh hi, ci hi. 22 thukham uh bang in thu ka khen nuam uh hi. 7 Tua ahikom tulkhat uk ngalkap mangpa in tangval Ahihang tulkhat uk ngalkap mangpa Lysias hongpai pa kung ah, hi thu te nong son sia kuama tung son a, ka khutsung uh pan in hong lakkseksak hi, 8 Ama heak in, ci in vaitha a, ciasak hi. 23 Taciang ama in a mawsiat te na kung ah hongpai tu in thupia hi: zakhat uk ngalkap mangpa sam a, ngalkap za ni, nangma vateak in thu dong le te kote i mawsiatna hi siphu ngalkap sawm sali le teipi ngalkap za ni te tu thu te a vekpi in na he tu hi, ci hi. 9 Taciang Judah zan nai kua in Caesarea pai tu in kinging khol vun; mite in zong hi thu te man hi, ci in thukim uh hi. 10 24 Paul i to tu nganhing te zong vahawmsak vun a, Pual sia ngam uk pa in thuson tu in a khut taw a lak taciang ngam uk Felix tung ah bangma tat ngawl in zawkciang in, nangma sia hi minam tung ah kum puak vun, ci hi. 25 Taciang hibang in laithak at hi: 26 tampi thukhen na hihi, ci ka heak ciang in lawptak in Claudius Lysias in a phabel ngam uk Felix tung ah keima thu kong son tu hi: 11 Jerusalem ah Pathian paupuina lai kong thak hi. 27 Hisia pa sia Judah te in bia tu in ka pai sia ni sawm le ni ni hi zo hi, ci na he man uh a, a thalup tu uh hi napi: Rome mi hi, ci ka he tu hi. 12 Amate in biakinn sung ah midang taw thu a, ngalkap te taw pai in ka hun hi. 28 Taciang amate i ka ki nial hong mu ngawl hi, taciang synagogue le mawsiat na thu ka heak nop hu in sanhedrin te kung khuapi sung ah mipi te ka buaisak zong hong mu bua ah ka paipui hi: 29 Ama a mawsiatna uh sia amate uh hi: 13 Tu in hong mawsiatna thu te sia amate in thukham thu ki dokna te hi, ci ka he hi, ahihang thina tetti lak tu a he bua uh hi. 14 Ahihang hi thu sia na tak le thongtak khop tu mawna bangma nei ngawl kung ah kong pualak hi, ka pu le pa te Pathian ka bia hi. 30 Taciang Judah mite in hisia pa suam sawm a, thukham le kamsang te sung ah a ki at theampo tawntung uh hi, ci thu hong ki son pociang in, na ka up hu in, amate in tua thu sia umkhial hi hong ci kung ah hong puak khi hi, taciang a mawsiat te zong uh hi: 15 Taciang mi thutang le thutang ngawl kibang nangma mai ah son tu in thu ka pia hi, Na dam ta in, tek in mithi te thawkikna om tu hi, ci amate in lametna ci hi. 31 Tua zawkciang in ngalkap te zong thupiakna a nei uh bangma in, keima zong Pathian tung ah bang in Paul la uh a, Antipatris ah zan ciang in paipui lametna ka nei hi. 16 Taciang Pathian le mihing tung uh hi. 32 A zingciang in siphu ngalkap te sia ama taw ah ka sia le pha heak na thinsung thiangotho nei tu pai tu in nusia a, a dang te ngalkap huang sung ah in ka hanciam theitawp in ka hanciam tawntung hi. heakkik uh hi: 33 Caesaria a thet uh ciang in, laithak 17 Tu in kum tampi zawkciang ka mipui te kung ah sia ngam uk pa tung ah ap uh a, Paul zong a mai ah mizawng te hu na le piakna te keng in ka pai hi. 18 ap uh hi. 34 Ngam uk pa in laithak a sim zawkciang, Biakinn sung ah thianthona ka vawt zawkciang in, koisung pan ziam, ci in dong hi, Taciang Caesaria Asia ngam pan hongpai Judah mite in hong mu a, pan hi, ci a heak ciang in; 35 Nangma hong mawsiat mihonpi le buaina om ngawl hi. 19 Asia ngam pan te hong thet ciang in, na thu ka ngai kik tu hi, ci hi. hongpai Judah mite in keima mawsiatna tu nei ahile Taciang Herod i thukhen mun innpi sung ah keam tu amate vateak na mai ah hongpai tu kilawm hi. 20 in thupia hi.

Ahibale, hi mun a om te in, na pha ngawl ka vawt hong mu le, sanhedrin te mai ah hong son tahanen, 21 Amate sung ah ka din laitak in ka au na aw khat, mithi te thawkikna thu simngawl, tu in nangma in thu

24 Ni nga zawkciang in thiampi sang Ananias sia ulian te le thusungpa Tertullus taw tuaksuk

dong tu in nong sap natu thu dang om ngawl hi, ci khat zong a man om ngawl ahile, kuama in amate hi. 22 Felix in hi thu te a zakciang in, tua lampi thu tung ah hong ap thei ngawl tu hi. Caesar tung ah heakna a cingzaw in nei ahikom a ni khin a, tulkhat thusungkik tu khi hi, ci hi. 12 Festus in sanhedrin te uk ngalkap mangpa Lysias a thet ciang in, na thukhen taw a kikup zawkciang in, Caesar kung ah thusungkik kik tu khi hi, ci hi. 23 Taciang zakhat uk ngalkap tu ni ziam? Caesar kung ah pai tu ni hi, ci in zo hi. mangpa kung ah, Paul keamcing tu le, a suaktatak 13 Ni pawlkhat sung a ngei zawkciang in kumpipa in omsak tu ahizong, taciang ama khoi tu le a kung Agrippa le Bernice te Caesarea ah Festus nukset tu hongpai a lawm te kuama khak ngawl tu in thupia hi. in hongpai uh hi. 14 Taciang amate Caesarea ah ni 24 Tua zawk a ngei ngawl in Felix a zi Drusilla taw tampi a om zawk uh ciang in, Festus in kumpipa tung hongpai hi, Drusilla sia Judah mi hi a, Paul sam in, ah, Felix in thong a taksak khat om hi, ci in Paul thu Christ sung ah a upna thu te ngai hi. 25 Taciang Paul pualak a: 15 Jerusalem ah ka pai lai in, thiampi lian te in thutang suana, kitekna le hong theng tu thukhenna le Judah mi ulian te in Paul i thu hong son uh a, ama thu te sonpui a, Felix sia lau in ling hi, taciang, tu in thukhen tu in hong ngen uh hi. 16 Amate kung ah, pai phot tan a, hun pha a om ciang in kong sam kik tu mawsiatna a thuak pa sia a mawsiat te taw maitang hi, ci in zo hi. 26 Paul in a suatak thei natu in dangka kisi tu in, amate i mawsiatna thu taw kisai, ama atu hong pia tu hi, ci lamien ahikom Felix in Paul sia tu le thuson hong pia masa ngawl in, mi khatpo that tu in tu in sam a, paupui tawntung hi. 27 Ahihang kum ni piak tu sia Rome mite i ngeina hi ngawl hi, ci in ka zo zawkciang in Porcius Festas sia Felix inndoi sung ah hi. 17 Tua ahikom amate in hi mun ah hongpai uh tum a: Judah mite lungkimsak tu dei ahikom, Felix in ciang in, a zingciang khangkhan ngawl in thukhenna Paul sia pusua ngawl in thongsung ah nusia hi.

25 Festus sia tua ngamkhen sung a thet zawk ni thum ciang in, Caesarea pan Jerusalem ah paito hi. 2 Tua zawkciang in thiampi sang le Judah mi makai te in Paul langpan na thu son in, thum uh hi. 3 Paul sia lamkal pan suam tu in pang uh a, a thalup nop uh hu in, Jerusalem ah puak tu in ngen uh hi. 4 Ahihang Festus in, Paul sia Caesarea ah kepcing tu a hihi, ci in zo hi, taciang ama zong hai ngawl in Caesarea ah pai sawm hi. 5 Tua ahikom note sung pan a pai thei tu te keima taw hongpai tavun a, Paul in phat ngawlna nei ahile mawsiat vun, ci hi. 6 Festus sia amate sung ah ni sawm val taam a, Caesarea pai hi; taciang a zingciang in thukhenna tokhum tung ah to a, Paul paipui tu in thupia hi. 7 Taciang Paul a thet ciang in, Jerusalem pan hongpai Judah mite a kimkot ah ding uh a, Paul tung ah tetti a lak thei ngawl uh, thuak zawk a hi ngawl mawsiatna tampi suan uh hi. 8 Paul in Judah mite thukham langpan in ahizong, biakinn langpan in ahizong, taciang Caesar langpan in ahizong, ka vawtkhial khat zong om ngawl hi, ci in zo hi. 9 Ahihang Festus in Judah mite lungkimsak nuam ahikom, Paul kam zo kik a, Jerusalem ah pai in ka mai ah hi thu te taw kisai thukhen tu na uk ziam? ci hi. 10 Tasia ciang Paul in, keima thu hong khensak tu a kilawm Caesar thukhenna tokhum ah ka ding hi: nangma in a thiangtak in na heaksa bangma in Judah mite tung ah bangma a man ngawl vawt ngawl khi hi. 11 Banghangziam cile keima sia thukham paltan, a hibale, thi tu kilawm mawna vawt ka hile, thi tu ka nial bua hi: ahihang hi mite i hong mawsiatna

tung ah hong ap thei ngawl tu hi. Caesar tung ah thusungkik tu khi hi, ci hi. 12 Festus in sanhedrin te uk ngalkap mangpa Lysias a thet ciang in, na thukhen taw a kikup zawkciang in, Caesar kung ah thusungkik kik tu khi hi, ci hi. 13 Ni pawlkhat sung a ngei zawkciang in kumpipa in omsak tu ahizong, taciang ama khoi tu le a kung Agrippa le Bernice te Caesarea ah Festus nukset tu hongpai a lawm te kuama khak ngawl tu in thupia hi. in hongpai uh hi. 14 Taciang amate Caesarea ah ni 15 Jerusalem ah ka pai lai in, thiampi lian te in Paul i thu hong son uh a, ama thu te sonpui a, Felix sia lau in ling hi, taciang, tu in thukhen tu in hong ngen uh hi. 16 Amate kung ah, pai phot tan a, hun pha a om ciang in kong sam kik tu mawsiatna a thuak pa sia a mawsiat te taw maitang hi, ci in zo hi. 17 Tua ahikom amate in hi mun ah hongpai uh tum a: Judah mite lungkimsak tu dei ahikom, Felix in ciang in, a zingciang khangkhan ngawl in thukhenna Paul sia pusua ngawl in thongsung ah nusia hi.

18 Ama a mawsiat te a din uh ciang in, ka ngaisut bang in mawsiatna bangma a son bua uh hi: 19 Ahihang amate biakinn taw kisai in thudokna te, taciang Jesus a kici mi khat thi zo a, Paul in tua pa sia nungta hi, ci hi. 20 Taciang tabang thudokna te um ngawl ka hikom, hi thu te hang in thukhen na thuak tu in Jerusalem ah na pai tu ziam, ci ka dong hi. 21 Ahihang Paul in Augustus mai ah thusung kik tu in hong ngen ahikom, Caesar kung ah ka puak mateng keamcing tu in thu pia khi hi, ci hi. 22 Tasia ciang Agrippa in Festus tung ah, tua pa thu sia keima vateak zong in ka ngai tu hi, ci hi. Taciang Festus in zingciang in na ngai tu hi, ci hi. 23 A zingciang in, Agrippa le Bernice te sia thupitak in hongpai khawm uh hi, taciang tulkhat uk ngalkap mang te le khuapi sung ah mi thupi te taw thu kikup ngai na mun inndoi sung ah hong tum khawm uh a, Festus thupiakna bang in Paul paipui uh hi. 24 Taciang Festus in, kumpipa Agrippa le hi mun ka kung a om mi theampo awng, hisia pa en vun, ama sia Jerusalem le hi mun ah om Judah mihonpi theampo in ka kung ah a thu hong then uh a, ama sia a nungta tu kilawm ngawl hi, ci au uh hi. 25 Ahihang ama in thi tu kilawm zadong a vawt bangma ka mu ngawl ciang in, ama in zong Augustus kung ah thusungkik tu hong netet hu in, ama puak tu in thu ka khensat zo hi. 26 Ahihang ka topa kung ah bangma at tu ka nei bua hi, Tua ahikom ama sia note i mai ah kong paipui hi, a tuan in kumpipa Agrippa awng, thu na dok zawkciang in, at tu nei thei tha tu khi hi. 27 Banghangziam cile thongtak khat sia

ama langpan in mawsiatna bangma kilang ngawlpi in kong vawt tu hi; 17 Nangma sia Judah mite le Gentile mite kung pan in kong suatak tu hi, 18 Amate i mit honsak tu ahizong, taciang khuamial pan in khuavak ah le Satan vangletna pan in Pathian kung ah a heakkiksak tu, tabang in mawmaisak na nga tu le keima sung ah upna tungtawn in a ki thiangthosak sa te sung ah ngamlhua tu in, amate tung ah tu in kong sawl hi, hong ci hi. 19 Tua ahikom, maw kumpipa Agrippa awng, van pan in hongpai mang ka mu na thu ka nial bua hi. 20 Amasabel in Damascus, taciang Jerusalem, taciang Judah ngamsung theampo le Gentile te kung ah amate mawna ki sikkik a, Pathian kung ah a heakkik thei natu le ki sikkik nataw a kiphu nasep te a sep natu in thu ka hil hi. 21 Hi thu te atu in Judah mite biakinn sung ah hong man uh a, hong that nuam uh hi. 22 Pathian kung pan hu na ka nga hu in, tuni dong tatsat ngawl in a lian a no te tung ah a kibang in tetti ka pang a, kamsang te le Moses in hong theng tu hi, ci a sonsa thu te simngawl a dang bangma ka son bua hi: 23 Tua Christ sia thuak tu a, ama sia mithi te sung pan in a masabel thokik tu hi, taciang Judah mite le Gentile mite kung ah khuavak thu tangsak tu hi, ci hi. 24 Taciang Paul in ama atu a son zawkciang in, Festus in aw ngingtak taw, Paul awng, na thin-am hi; hilna tamlei in hong amsak hi, ci hi. 25 Ahihang Paul in, ka thin-am ngawl hi, a phabel Festus awng: ahihang thuman le ciimkam te pau khi hi. 26 Banghangziam cile kumpipa in hi thu te he hi, a mai ah suuktatak in ka son hi: hi thu te theampo sia a kung pan in phualseal khat zong om ngawl hi; banghangziam cile hi thu sia a kingsong mun ah a kivawt hi ngawl hi, ci sia keima in ka tel thiang hi. 27 Kumpipa Agrippa awng, kamsang te na um ziam? Na um hi, ci ka he hi, ci hi. 28 Tasia ciang Agrippa in Paul kung ah, Christian suak tu in hong kaizawn zo dektak ni hi, ci hi. 29 Taciang Paul in, nangma bek hi ngawl in, tu ni thusonna a za note theampo, dektak cibek hi ngawl in, thongtak thu simngawl keima bang tatak na hi thiangtho tu uh Pathian tung ah ka thungetna a hihi, ci hi. 30 Paul in thu a son zawkciang in, kumpipa, ngam uk Bernice te a topui te taw ding uh a: 31 Amate mundang ah a pai uh ciang in, hisia pa in thi na tak le thongtak khop natu bangma vawt ngawl hi, ci amate sung ah son tek uh hi. 32 Tua zawkciang in Agrippa in Festus kung ah, hisia pa in Caesar kung ah thusungkik tu ngen hibale, suataksak tu hi napi, ci hi.

26 Agrippa in Paul tung ah, nangma thu son tu in hun kong pia hi, ci hi. Tua zawkciang in Paul in a khut phal in, ama thu hibang in son in zo hi: 2 Kumpipa Agrippa awng, tu ni in Judah mite i hong mawsiatna hi thu te taw kisai in na mai ah keima vateak in hong zo tu ka hi man in, keima le keima hampha ka kisa hi: 3 A tuan in nangma sia Judah mite ngeina te le thudokna theampo ah a telbel na hihi, ci ka he hi: tua ahikom thinsautak in nong ngaisak tu kong thum hi. 4 Ka nolai pan kipan in ka nuntak zia sia, a masabel ka omna Jerusalem a om ka mipui Judah mite theampo in hong he hi; 5 Amate in keima thu tettipang nuam uh hile, ka biakna uh i ngeina a khobel, Pharisee khat in ka nungta hi, ci sia a kipat pan ma in hong heak sa uh a hihi. 6 Tu in Pathian in ka pu le pa te kung ah a vawt kamciam i lametna hu in thukhenna thuak in ka ding hi: 7 Tua hong thengpheang tu kamciam sung ah lametna nei in ka mipui sawm le ni te in sun le zan tawlnga ngawl in, Pathian na ka seam uh hi. Tua lametna hang in, kumpi Agrippa awng, Judah mite in keima hong mawsak uh hihi. 8 Pathian in mithi te thosak kik tu hi, ci sia banghangin uptak ngawl thu in ngaisun nu ziam? 9 Nazareth khua mi Jesus min langpan in na tampi vawt tu kilawm hi, ci in keima tatak in zong ngaisun takpi ngei khi hi. 10 Tasia sia keima in zong Jerusalem ah ka vawt ngei hi: thiampi lian te kung pan in sep thei na thu ka nga a, mithiangtho te thongsung ah ka khum hi; taciang amate thalup a thuak ciang zong, lungkimpui khi hi. 11 Synagogue sung ah zong tu le tu in ka vawtsia a, amate zawthawk vawt in Pathian min ka sonsiasak hi; taciang amate tung ah ka thin-uk mama hu in, ngamdang khuapi ciangdong zong amate ka vawtsia ngei hi. 12 Tabang in thiampi lian te kung pan thuneina le thupiakna taw Damascus ka pai ciang in, 13 Kumpipa awng, sun laitak in, lampi ah van pan in ni sang a tangzaw khuavak ka mu hi, tasia in keima le ka lawm te kimkot ah hong tang hi. 14 Taciang ka vekpi in lei ah ka puk siat uh a, Hebrew kam taw, Saul, Saul, banghang in hong vawtsia ni ziam? nangma atu in a zum khat sui le te hasak mama hi, ci aw khat in hong paupui ka za hi. 15 Taciang keima in, akua ni ziam, Topa? ka ci hi. Taciang in, Keima sia na vawtsiat Jesus ka hihi. 16 Ahihang tho in a, nangma peang tung ah ding in: banghangziam cile hi ngealna atu in na kung ah kong kilaak zo hi, na musa hi thu te le kong laku tatu thu te atu in naseam tu le tetti tu in

27 Italy ah teambaw taw pai tu a ki khensat zawkciang in, amate in Paul le a dang thongtak te sia Augustus ngalkaphon sung ah zakhat uk

ngalkap mangpa Julius kung ah ap uh hi. 2 Taciang le aksi te ki mu nawn ngawl a, huipi nasiatak in hong Adramyttium tembaw sung ah ka tum uh a, Asia ngam vak lai ciang in, ka suatak natu uh lametna theampo tuipi dung zui in pai tu ka kipan uh hi; Macedonia bosiat zo hi. 21 Ahihang an ne ngawl in ngei mama ngam Thessalonica khua mi Aristarchus a kici khat ka om zawk uh ciang, Paul sia amate laizang ah ding zong kote taw hong ki thawl hi. 3 A zingciang in a, ka thu nong man tu uh hi napi, Crete pan in pai Sidon ah ka tawlnga uh hi. Taciang Julius in Paul sia ngawi hileang, hi haksatna le supna te i thuak batu phat vawt a, a lawmte kung ah pai in, ama le ama hi. 22 Tuin thinnuamtak in om tu in kong hanthawn thathak la tu in suaktatak in ap hi. 4 Tua mun pan in hi: banghangziam cile tembaw simngawl, note sung ka ki patkik uh ciang in, koma sang ah hui hongpai ah mihing khat zong i nuntakna bo ngawl tu hi. 23 ahikom Cyprus nuai pan in ka pai uh hi. 5 Cilicia le Banghangziam cile tuzan in keima hong nei le a na ka Pamphylia tuipi tung ah ka pai zawk uh ciang, Lycia sepsak Pathian vantungmi ka kung ah hong ding a, ngam khuapi Myra ka theng uh hi. 6 Tua mun ah 24 Paul awng, iau heak in; nangma sia Caesar mai ah zakhat uk ngalkap mangpa in Italy a pai tu Alexandria hong paipui hamtang tu khi hi: taciang, en in, nangma tembaw mu a; tua tembaw sung ah hong tumsak hi. 7 taw tembaw tung khualhaw te theampo Pathian in Taciang dadam in ni tampi sung ka pai zawk uh ciang hong pia zo hi, hong ci hi. 25 Tua ahikom, thinnuam in, Cnidus tangtan haksatak in ka theng uh hi, hui in in om vun: banghangziam cile Pathian in keima hong hong khak ahikom in, Crete tuikul nuai pan Salmone sonsa bang in tangtung tu hi, ci ka um hi. 26 Ahihang tangtan in ka pai uh hi; 8 Taciang haksatak in ka tuikul khatpo ah hui in hong vawk hamtang tu hi, ci hi. kantan uh a, A Pha Tembaw Tawlnagakna Mun, a kici 27 Ahihang zan sawm le zan ni na ciang in, Adria tuipi na mun ka theng uh hi; tua mun sia Lasea khuapi taw sung ah hong loksuk lokto in hong paipui a, zankim ki nai hi. 9 Tu in hun tampi ka zak zawk uh ciang laitak pawl in tembaw naseam te in tuihui lei ki nai zo in, antan hun zong bo zo a, tembaw taw khualhaw hi, ci muangmaw uh hi; 28 Taciang tui a te uh ciang in tu sia lauhuai hi, ci in Paul in kidopna tu son hi, 10 pi za le kul thuk hi, ci he uh hi: taciang tawm a khuala Taciang amate tung ah, hi tembaw taw khual haw tu zawkciang in te kik a, pi sawmkua sia vanpuak te le tembaw atu bek hi ngawl in, eite thuk hi, ci he uh hi. 29 Tua zawkciang in tembaw in nuntakna dong in haksatna le siatsuana tampi om suangpi a taithak tu a lau uh hu in, tembaw nungsang tu hi, ci i he hi, ci hi. 11 Ahihang zakhat uk ngalkap pan thikkapui li khia uh a, khuavak tu in thu ka ngen mangpa in Paul i thu te sang in, tembaw hawlpa le a khawm uh hi. 30 Taciang tembaw naseam te tembaw neipa thu um zaw hi. 12 Tua tembaw tawlnagakna mun sung pan in a puasang ah tai sawm uh a, ngunkuang sia phalbi hun sung om natu pha ngawl ahikom, ahi tuipi sung ah a khaik uh ciang in, tembaw lusang pan thei le Phenice thet dong paisuak tu a, tua mun ah in thikkapui te khia tu bang in ki omsak uh hi, 31 Paul phalbi sung theampo om tu sia a tamzaw in ngaisutna in zakhat uk ngalkap mangpa le ngalkap te kung ah, pia uh hi; tasia sia Crete tembaw tawlnagakna mun hi hi mite tembaw sung a om nginge bua ahile, kuama a, nitum na thangsang le nitumna saksang maingat in suakta ngawl tu hi, ci hi. 32 Tua zawkciang in ngalkap om hi. 13 Taciang thangsang pan hui in hongseam va te in ngunkuang khii na khau te sattan a, ngunkuang hiau a, amate in a ngealna theng zo hi, ci ngaisun uh khia uh hi. 33 Khuavak dektak ciang in, Paul in amate a, Crete nai na pan in pai uh hi. 14 Ahihang a hai vekpi an ne tu in thum a, tuni sia a kizom in antang ngawl in, Euroclydon a kici sumpeui bang in huipi hong in, bangma ne ngawl in na om uh ni sawm le ni li na ki nuai ngawp hi. 15 Ka tembaw uh sia hui in nuacip hi zo hi. 34 Tua ahikom an tawmtek ne tu in kong a, tua hui nawk zo ngawl ahikom in, hui in a ukna mun thum hi: banghangziam cile hisia sia na dam natu theampo ah hong paipui hi. 16 Clauda a kici tuikul uh a hihi: banghangziam cile na lu tung uh pan in nuai pan in ka pai uh laitak in, haksatak in ngunkuang samzam khat zong tong ngawl tu hi, ci hi. 35 Tabang ka dom uh a; 17 Tembaw tung ah ka domto zawk uh a ci zawkciang in, anluum la a, amate vekpi i mai ciang in, tembaw a kho natu in ngunkuang sia khau ah Pathian lungdam a ko zawkciang in: balnen in taw hen hi; taciang senneal tam na mun ah tembaw ne tu kipan hi. 36 Tua zawkciang in amate theampo awk tu lau uh ahikom tembaw puankhak te khiasuk thinnuam tek uh a, an tawmtek ne uh hi. 37 Taciang uh a, hui in a uk na munpo ah hong paipui hi. 18 tembaw sung ah mihing ka vekpi in zani le sawm sali Huipi in nasiatak in hong nuacip veve ahikom in, a le luk ka pha uh hi. 38 Amate an a kham in a neak tek zingciang in tembaw zaangsak uh hi; 19 Taciang ni zawkciang in, zungtang te sia tuipi sung ah vawk siat thum na ciang in kote i khut vateak taw in tembaw a, tembaw vanzaangsak hi. 39 Taciang khua hong vanpuak te ka vawk uh hi. 20 Taciang ni tampi sung ni vak ciang in, koisung ngam ci he ngawl hi: ahihang

amate in kingkoai khat sia valbo taw ki thua mu uh ka tawnga uh a, tua mun ah ni thum sung ka om a, a suakthei le tua sung ah tembaw tumpui sawm uh hi. **13** Tua mun pan pusuak in ka kiimeal uh a, uh hi. **40** Taciang thikkapui te sattan in tuipi sung ah Rheygium ka theng uh hi: taciang ni khat zawkciang nusia hi, taciang tembaw khiihna khau te sut uh a, in, thangsang pan hui hong va ahikom, a zingciang tembaw maisang puankhak sia hui i mut tu in khak in Puteoli ka theng uh hi: **14** Tua mun ah suapui te uh hi, taciang tembaw sia tuihui sang ah paisak hi. ka mu uh a, amate in ni sali om tu in hong ngen uh **41** Tembaw sia tuipi ni ki siktua na mun ah theng a, hi: tabang in Rome sang ah ka pai uh hi. **15** Rome tembaw sia senneal tung ah awksak uh hi; taciang a om suapui te in ka thu a zak uh ciang in, koma maisang sia senneal sung ah tumsak uh a, tung thei muak tu in Appii vanzuak na le zintun inn thum kici ngawl in awk hi, ahihang a nungsang sia tuihual hat na pan in hongpai uh hi: taciang Paul in amate a mu mama in tamthamsak hi. **42** Ngalkap te in, thongtak ciang in, Pathian pok a, thinnuam in om uh hi. **16** te that siat tu in kikum uh hi, tabang hibale thongtak Rome ka thet uh ciang in, zakhat uk ngalkap mangpa te tui op tu a, tai siat tu hi. **43** Ahihang zakhat uk in thongtak te sia thonginn cing topa kung ah ap ngalkap mangpa in, Paul a ngup nop hu in, amate hi: ahihang Paul sia ama nguak in a cingtu ngalkap i nealna khak a; tui op thiam peuma amasabel in khat taw omsak hi. **17** Ni thum zawkciang in, Paul in tuisung ah leangsuk tu le tuihui dong op tu in thupia Judah makai te munkhat ah kaikhawm a: hongpai uh hi: **44** A tanglai pawlkhat te sia thingpheak tung le ciang in, amate tung ah, u le nau te awng, mite le ka pawlkhat te tembaw bek thingpheak te tung pan in pu le pa te ngeina langpan in ka vawt na bangma tuihui ah bangma tat ngawl in theng siat uh hi. om ngawl hi napi, Jerusalem pan in thongtak tu in Rome mite khut sung ah hong ap uh hi. **18** Thu hong

28 Amate suatak zawk uh ciang in, tua tuikul sia Melita kici hi, ci he uh hi. **2** Ngua hong zu a, khuasik mama ahikom in mimawl te in mei hong tawsak uh a, ka vekpi in hong sang in, kote tung ah hong phatvawt mama uh hi. **3** Taciang Paul in thing lomkhat hong toai in, meisung ah a bumsuk ciang, sa ahikom in ngul khat hong pusuak a, Paul i khut tung ah hong ki vial hi. **4** Taciang mimawl te in Paul i khut ah a ngu hang mama ngulpui in pomci a mu uh ciang in, hisia pa sia tualthat hi nanak tu hi, tuipi sung pan suakta napi, phulakna in nungtasak tuan ngawl hi, ci in amate kikum uh hi. **5** Taciang Paul in tua nganhing sia meisung ah thing a, bangma tat ngawl hi. **6** Ahihang amate in banghun ciang hong tumkeak tam maw, a hibale, banghun ciang upmawk ngawlpi, puk in a thi tam maw, ci in encik uh hi: ahihang hun saupi sung a etcik zawk uh ciang in, bangma a phatmawk ngawl ciang, amate in a ngaisutna uh khealkik a, hisia pa sia pathian hi, ci uh hi. **7** Tua mun ah tuikul ukpa in lo ngam nei a, tua pa min sia Publius kici hi; ama in phatak in hong sang a, ni thum sung hong taamsak hi. **8** Taciang in, Publius i pa sia cisa natna le ngilsan vei in lum hi: Paul a kung ah pai a, thungen in a tung ah khut nga a, damsak hi. **9** Tua ahikom hibang a vawt zawkciang in, tuikul sung a natna nei theampo zong hongpai uh a, dam uh hi: **10** Amate in letsong tam mama hongpia uh a, ka din uh ciang in ka kisap uh na tampi tembaw tung ah hong koisak uh hi. **11** Tha thum zawkciang phalbi sung theampo tuikul ah ka om uh a, Castor le Pollux ci khaikna nei Alexandria tembaw taw ka pai uh hi. **12** Syracuse ah

ka tawnga uh a, tua mun ah ni thum sung ka om a, a suakthei le tua sung ah tembaw tumpui sawm uh hi. **13** Tua mun pan pusuak in ka kiimeal uh a, uh hi. **40** Taciang thikkapui te sattan in tuipi sung ah Rheygium ka theng uh hi: taciang ni khat zawkciang nusia hi, taciang tembaw khiihna khau te sut uh a, in, thangsang pan hui hong va ahikom, a zingciang tembaw maisang puankhak sia hui i mut tu in khak in Puteoli ka theng uh hi: **14** Tua mun ah suapui te uh hi, taciang tembaw sia tuihui sang ah paisak hi. ka mu uh a, amate in ni sali om tu in hong ngen uh **41** Tembaw sia tuipi ni ki siktua na mun ah theng a, hi: tabang in Rome sang ah ka pai uh hi. **15** Rome tembaw sia senneal tung ah awksak uh hi; taciang a om suapui te in ka thu a zak uh ciang in, koma maisang sia senneal sung ah tumsak uh a, tung thei muak tu in Appii vanzuak na le zintun inn thum kici ngawl in awk hi, ahihang a nungsang sia tuihual hat na pan in hongpai uh hi: taciang Paul in amate a mu mama in tamthamsak hi. **42** Ngalkap te in, thongtak ciang in, Pathian pok a, thinnuam in om uh hi. **16** te that siat tu in kikum uh hi, tabang hibale thongtak Rome ka thet uh ciang in, zakhat uk ngalkap mangpa te tui op tu a, tai siat tu hi. **43** Ahihang zakhat uk in thongtak te sia thonginn cing topa kung ah ap ngalkap mangpa in, Paul a ngup nop hu in, amate hi: ahihang Paul sia ama nguak in a cingtu ngalkap i nealna khak a; tui op thiam peuma amasabel in khat taw omsak hi. **17** Ni thum zawkciang in, Paul in tuisung ah leangsuk tu le tuihui dong op tu in thupia Judah makai te munkhat ah kaikhawm a: hongpai uh hi: **44** A tanglai pawlkhat te sia thingpheak tung le ciang in, amate tung ah, u le nau te awng, mite le ka pawlkhat te tembaw bek thingpheak te tung pan in pu le pa te ngeina langpan in ka vawt na bangma tuihui ah bangma tat ngawl in theng siat uh hi. om ngawl hi napi, Jerusalem pan in thongtak tu in Rome mite khut sung ah hong ap uh hi. **18** Thu hong

damsak ngawl dong in amate sia a thin uh puilei a, a bil uh te in khua za hak bek dom ngawl a mit uh te zong thi siat hi, ci in a mantak in son hi. 28 Tua ahikom Pathian i ngupna sia Gentile mite tung ah puak zo a, amate in tua thu ngai tu uh hi, ci in kong phawksak hi, ci hi. 29 Paul in hi thu te a son zawkciang in, Judah mite pai uh a, amate sung ah nasiatak in thu kikum uh hi. 30 Paul sia a sap tawm inn ah kum ni sung om hi, taciang a kung ah hongpai theampo sang a, 31 Pathian kumpingam thupha hil le Topa Jesus Christ taw kisai thu te hangsantak in hil a, kuama in kham ngawl hi.

Romans

1 Jesus Christ i sal, Sawltak a hi tu in a ki samtuam le Pathian lungdamna thupha atu koituam, keima Paul in, **2** Laithiangtho sung ah Ama kamsang te taw in hong kamciam sa, **3** A Tapa, i Topa Jesus Christ thu taw kisai in, Ama sia cilesa taw in David suan sung pan piang a hihi; **4** Taciang Pathian Tapa a hina sia, vangletna taw ahizong, thianthona thaas taw ahizong, thi na pan thawkikna tungtawn in ahizong, a ki tangko sa a hihi: **5** Jesus Christ tungtawn in thuthiamna le Sawltak hina ka sang zo uh hi, banghangziam cile minam theampo sung ah upna thu man na sia Ama min atu a hihi: **6** Tua thu theampo sung pan note zong Jesus Christ in hong sam hi: **7** I Pa Pathian le Topa Jesus Christ kungpan thuthiamna le thinnopna sia, Pathian itna le mithiangtho te a kici Rome ah a omte na vekpi tung ah hong om tahan. **8** Na upna uh sia leitung theampo ah ki son ahikom in, note theampo atu in Jesus Christ tungtawn in a masabel in ka Pathian tung ah ka lungdam hi. **9** Banghangziam cile ka thungetna theampo ah tatsat ngawl in hong hel tawntung khi hi, ci sia Ama Tapa i lungdamna thupha sung ah ka thaas taw a na ka sepsak Pathian sia ka tetti a hihi; **10** Pathian deina a om le bangbang po ahizong hai ngawl in note kung ah kong pai thei natu in, thu ka ngen tawntung hi. **11** Banghangziam cile note kong mu nuam mama hi, tabang in thaaletsong te hong pia in, a tawp dong na kip thei natu uh a hihi; **12** Tabang ka ci ciang in, note le keima sia upna tungtawn in khat le khat he ki nep khop thei natu thu a hihi. **13** Suapui te awng, Gentile mite sung bangma in note sung ah zong nga pha ka nei thei natu in, tam veipi note kung ah hong haw tu in ka ngealsa hi napi, ahihang tudong hong haw thei ngawl lai khi hi, ci he ngawl in na om tu uh ka dei bua hi. **14** Keima sia Greek mite le mimawle ahizong; mipil te le a pil ngawl te tung ah ahizong leiba khi hi. **15** Tua ahikom Rome khua ah a om note kung ah zong, ka hi thei za in lungdamna thuhil tu in ka ki nging khol zo hi. **16** Christ lungdamna thu atu in ka mai a zum bua hi: banghangziam cile hi lungdamna thu sia amasabel in Judah mite tung ah, taciang Greek mite tung ah, a um khatsim ngupkhat natu in Pathian i vangletna a hihi. **17** Banghangziam cile, a thutang peuma upna taw in nungta tu hi, ci a ki at sa bangma in, tua lungdamna thu sung ah Pathian i thutanna sia upna pan upna ah kilang hi. **18** Banghangziam cile thuman sia thutan ngawl na taw a len mihing te Pathian nei ngawl nuntak dan le

thutan ngawl na taw ki lebul in, Pathian thin-ukna sia van pan in hong kilang hi; **19** Tua ahikom amate in Pathian a heak natu thu sia amate sung ah kilang zo hi; banghangziam cile Pathian in amate tung ah lak zo hi. **20** Banghangziam cile leitung a ki bitphua pan kipan in, mit taw mu thei ngawl Pathian i tawntung vangletna le ama i hi na te sia a vawt nate tungtawn in ki tel thei hi, tua ahikom amate in paulap a nei bua uh hi: (aidios g126) **21** Banghangziam cile amate in Pathian a heak uh ciang in, Pathian i hi na bang in minthanna pia ngawl uh a, lungdam zong ko ngawl uh hi; ahihang amate ngaisutna te sia man nei ngawl suak siat a, amate mawmawt thinsung te mialcip siat hi. **22** Amate le amate ka pil hi, ci uh hi napi, a mamaw suak siat uh hi, **23** Taciang a lal thei ngawl Pathian i minthanna sia a lal thei mihing lim, vacim te, peangli nei ngamsa te le a bokvak te taw lai uh hi. **24** Tua ahikom amate pumpi te sia amate le amate thupi kisa ngawl tu in, Pathian in zong amate i thinsung deina tungtawn in a thiangtho ngawl mun ah ap hi: **25** Amate in Pathian thuman sia leilot thu suaksak uh a, tawntung minthanna bitphuapa Pathian sang in a bitphua sa te bia in paai zaw uh hi. Amen. (aiōn g165) **26** Hi thu hang in Pathian in amate sia maizumhuai cilesa deina ah ap hi; banghangziam cile numei te hangawn amate numei hi nate a ngeina bang in zang nuam ngawl a, numei le numei ki khialpui khawm uh hi: **27** Tasia bangma in pa te zong a ngeina bang in numei aw omkhop na nusia a, pa le pa ki laklaw ki thangai na sia mei bang in kuang hi; tabang in pa te sia pa te taw maizumhuai na pha ngawl te a vawt uh hu in, na phangawl sep thaman amate tung ah theng hi. **28** Amate in Pathian sia amate heakna sung ah cepte tawntung tu a uk ngawl uh hu in, a ngamattha huai ngawl nate vawt tu in thinsung pha ngawl ah amate ap hi; **29** Amate sia thutan ngawl na taw dim uh a, paktatna, ngitlona, duhopna, deisakna pha ngawl, vang en na taw kidim, tual that, thu ki nial na, ki theam na, sonsiat na; ngual huau ku te, **30** Ngual phunsan te, Pathian a ensan te, ngual zawngsak te, mihing ki phasak te, a ki suangtak te, na pha ngawl vawttawm te, nulepa thu ngai ngawl te, **31** Tel theina nei ngawl te, thukham paltan te, ngeina bang in a ki tha ngai ngawl te, ki lemna a vawt nuam ngawl te, hesuakna nei ngawl te: **32** Hibang nate a vawt te sia a thi tu in kilawm hi, ci amate in Pathian thukhenna sia he napi, amate vateak in vawt bek dom ngawl in, a vawt te tung ah zong lungkimpui uh hi.

2 Tua ahikom, pasal pa awng, kuapo nahizong ngualdang tung thu a khen nangma in bangma

paulap na nei bua hi: banghangziam cile ngualdang ngualdang ahil nangma in, nangma le nangma ki hil thu na khen na mun ah nangma le nangma thu a ki ngawl ni ziam? ngualdang tung ah nguta ngawl tu, khen na hihi. 2 Ahihang tabang thu te a vawt te tung ci na hil a, nangma na nguta ziam? 22 Nangma in ah Pathian thukhenna a thuman bangma in vawt hi, ci palngul mawna vawt ngawl tu ci napi, nangma in thiangtak i he hi. 3 Maw pasal pa awng, tabang te a vawt ni ziam? milim te lipkhap hi napi, biakinn sung vawt te bang in na vawt uh ahile, Pathian thukhenna van le nate phuul na hi ziam? 23 Thukham sung taw kipeal thei tu, ci ngai sun ni ziam? 4 Ahi bale ah na ki suangtak napi, thukham paltan nataw in Pathian phatna in kisikik na ah hong makai hi, ci he na Pathian melsia ni ziam? 24 Banghangziam cile ngawl in, a dimlet a phatna, thuakzawna le thinsauna Gentile mite sung ah nangma hang in Pathian min ki te thusimngawl ni ziam? 5 Ahihang asak mama le sonzia hi, ci in a ki at sa om hi. 25 Banghangziam a kisik nuam ngawl na thinsung in nangma vateak cile thukham na zui ahile vunteap tanna sia phatuam atu in thin-ukna ni le a thutang Pathian thukhenna takpi hi: ahihang thukham na paltan ahile, na vunteap a kilang natu in a khol na hihi. 6 Pathian in mihih tanna zong vunteap tan ngawl hong suak hi. 26 Tua khatsim sia ama ngamat na bang in piakik tu hi: 7 ahikom vunteap tan ngawl te in thukham i thuman na Thinsau in napha seam paisuak a, minthanna, upatna a zui le, ama vunteap tan ngawl na sia vunteap tan le thi thei ngawl nuntakna a zong peuma tawntung na bang in kisimsak tu hi ngawl ziam? 27 Taciang nuntakna pia tu hi: (aionios g166) 8 Ahihang thu ki nial nangma sia a ki at thukham nei le vunteap tanna in na a piangsak te le thuman zui ngawl a, thutan ngawl thukham na paltan a, ngeina taw vunteap tan ngawl na a zui te tung ah, Pathian thin-ukna pia tu hi, 9 Na na in, thukham kicingsak ahile, ama in thu hong khen phangawl a vawt te, a masabel in Judah mite, taciang hi ngawl ziam? 28 Banghangziam cile a puasang bek Gentile mite zong, mihih khatsim tung ah haksatna Judah mi a hi sia Judah mi hi ngawl hi; a puasang le thin ngimna om tu hi; 10 Ahihang na phangawl a cilesa vunteap tan zong vunteap tanna hi ngawl hi: vawt te, a masabel in Judah mi, taciang Gentle mite 29 Ahihang a sungsang Judah mi a hi sia, Judah mi zong, mihih khatsim tung ah minthanna, upatna le tatak hi; taciang lai taw a ki at thukham hi ngawl in, thinnopna om tu hi: 11 Banghangziam cile Pathian in thinsung le tha Sung ah vunteap tanna sia vunteap mihih doidan nei ngawl hi. 12 Banghangziam cile tan na tatak a hihi; tua lapsangna sia mihih tung pan thukham nei ngawl in mawna a vawt te theampo hi ngawl a, Pathian tung pan a hihi.

sia thukham nei ngawl in lalcip tu uh hi: taciang 3 Tabang ahile Judah mite in bang tungtuanna nei thukham sung ah mawna a vawt te sia thukham in ziam? a bibale vunteap tan sia bang phatuam thukhen tu hi; 13 Banghangziam cile thukham a za te ziam? 2 Phattuamna tam mama om a: a thupibel theampo in Pathian mai ah thutang suana nga ngawl sia, Pathian kammal te amate tung ah a ap hang a hihi. 3 Banghangziam cile mi pawlkhat te in a um bua ahile bang a suak tu uh ziam? amate up ngawl na in Pathian upna a phiat thei tu ziam? 4 Phiat thei thathong ngawl hi: Pathian sia thuman tahan, ahihang mihih khatsim sia leilot thu son a hihi; nangma sia na kampau na ah thutang suana na nga thei natu in le thukhenna na thuak ciang in na zaw thei natu hi, ci in ki atkhol hi. 5 Ahihang eite thutan ngawl na in Pathian i thutanna kilangsak ahile, bang i ci thei tu ziam? Pathian i phulam na hang in Ama sia thutang ngawl ziam? Hisia sia mihih bang in ka pau a hihi. 6 Hi phaphot ngawl hi: tabang hile Pathian in leitung sia bangbang in thukhen tu ziam? 7 Banghangziam cile keima i leilot na tungtawn in Pathian i thumanna sia Ama minthanna tu in khang ahile; banghang in keima sia mawnei ka hi na bang in thukhennna thuak chi ziam? 8 Taciang, a pha a suak tu in a pha ngawl vawt tawng, banghang ci zaw ngawl hi ziam? tabang in ngual mawsat in hong son a, pawlkhat te in ci takpi

uh hi, hong ci hi, amate i mawsakna a man a hihi. 9 tu Pathian khat bek om hi. 31 Tabang ahile upna Tabang ahile bang i ci tu ziam? amate sang in eite tungtawn in thukham vawk i hi ziam? i vawk bua hi: phazaw hi ziam? Hi ngawl hi, bangbang po ahizont ki phazaw tuan ngawl hi: banghangziam cile Judah mite le Gentile mite theambo mawna nuai ah om uh hi, ci tetti i mu zo hi; 10 Mi pha om ngawi hi, khat zong om ngawl hi: 11 A telthiang kuama om ngawl hi, Pathian a zong kuama om ngawl hi. 12 Amate a vekpi in lampial siat zo uh a, bangma phattuamna om ngawl suak siat zo hi, napha a vawt kuama om ngawl hi, khat zong om ngawl hi. 13 Amate longtawl sia than ki hong bang hi; amate leii te sia ngual theam na in zang uh hi; amate muk ah ngul ngu om hi: 14 Amate kam sia hamsiatna le kammal kha taw kidim hi: 15 Amate i peang te sia thisan sua tu in zuanngang mama hi: 16 Amate i lampi ah siatsuana le haksatna te om hi: 17 Taciang amate in thiinopna lampi a he ngei bua uh hi: 18 Amate i mit ah Pathian zataknna om ngawl hi, ci in ki at khol hi. 19 Tu in thukham i a son theambo sia thukham nuai ah a omte tung ah son hi, ci i he hi: tabang in kam theambo sia ki hup tu a, leitung mi theambo Pathian mai ah maw nei suak tu hi. 20 Tua ahikom Pathian mai ah thukham zuina hang in kuama in miphra suak zo ngawl tu hi: banghangziam cile thukham sia mawna heakna a hihi. 21 Ahihang thukham ki hel ngawl in Pathian i phatna sia tu in hong kilang zo hi, tasia sia thukham le kamsang te in tettipang uh hi; 22 Jesus Christ upna tungtawn in Pathian i phatna sia a um theambo te tung le a umte theambo tung ah om hi: banghangziam cile bangma ki lamdanna om ngawl hi: 23 Banghangziam cile mi theambo mawsiat zo a, Pathian i vangletna sang ban nawn ngawl hi; 24 Christ Jesus sung ah tatna tungtawn in Pathian hesuakna hang in thutangsuna a thong in i sang hi: 25 Pathian in Christ Jesus sia thisan upna tungtawn in a thin-ukna a dapsak tu in a koi hi a, Ama thutang suana tangko natu a hihi, banghangziam cile Pathian i thuakzawkna tungtawn in a bosa hun mawna te pan in suatak natu a hihi; 26 Jesus a um te le a thutansak te thutang a sua thei natu in Ama i thutang suana sia tu in tangko tu hi, ci in kong son hi. 27 Tabang ahile, ki suantak natu koisung om ziam? ki suantakna ki vawk zo hi. Bang thukham in vawk ziam? sepna te a hi ziam? Hi ngawl hi: ahihang upna thukham in vawk hi. 28 Tua ahikom mihing khat sia thukham in sepna ki hel ngawl, upna tungtawn in thutang suana nga hi, ci in i thu i khup hi. 29 Ama sia Judah te Pathian bek a hi ziam? Gentile te Pathian zong hi ngawl ziam? Hi hi, Gentile te Pathian zong hi veve hi: 30 Vunteap tanna le tan ngawl nate sia upna tungtawn in thutang suana hong ngasak

4 Tabang ahile eite i pa Abraham thu bangbang son tu hi ziam, cilesa taw kisai bang mu ziam? 2 Banghangziam cile Abraham sia a sepnna te hang in thutang suana nga ahile, ki suantak natu nei hi; ahihang Pathian mai ah hi ngawl hi. 3 Banghangziam cile laithiangtho in bang hong ci ziam? Abraham in Pathian um a, tua a upna sia thutang suana in ceptesak hi. 4 Tu in naseam khat sia a sep thaman sang hi a, hesuakna ci in ngaisut tu hi ngawl zaw a, a leibat hi zaw hi. 5 Ahihang a seam ngawl khat sia Pathian nei ngawl te thutangsakpa a up uh hu in, tua a upna sia thutang suana in ceptesak hi. 6 Pathian in sepnna kihel ngawl napi, mi thutang in a cepte mi khat i thupha sang ahina thu sia David in a sonna ah, 7 A phatngawl nate maisak na le, a mawna te a ki phualsealsak te sia mihing thuphatoai te a hihi. 8 Topa i a mawsak ngawl pa sia thuphatoai a hihi, ci hi. 9 Hi thupha sia vunteap tan te tung bek ah ahi ziam, a hibale, vunteap tan ngawl te tung zong a theng veve ziam? banghangziam cile, Abraham i a upna sia thutang suana in ceptesak hi, i ci hi. 10 Tabang hile bangbang in ceptesak ziam? vunteap a tan zawkciang ziam maw, a hibale vunteap a tan ma ziam? Vunteap a tan zawkciang hi ngawl hi, ahihang vunteap a tan ma hi zaw hi. 11 Abraham in vunteap tan taw ceptena sang hi, tua thu sia vunteap a tan ma in a neisa upna hang in thutang suana kipsakna a hihi: tabang in vunteap tan ngawl te ahizont a um theambo te i Pa ahi thei natu le vunteap tan ngawl te zong a upna uh thutang suana in a ceptesak thei natu a hihi: 12 Taciang ama sia vunteap a tan te i Pa bek hi ngawl in, eite i Pa Abraham in vunteap a tan ma in a neisa upna khaw-ni a zui te i Pa zong a hihi. 13 Banghangziam cile Abraham le a suan a pal te leitung ngamhlua tu in a kamciam sia thukham taw hi ngawl hi, ahihang upna i thutang suana tungtawn a hihi. 14 Banghangziam cile thukham a zui te ngamhlua te ahile, upna sia mannei ngawl suak hi, taciang kamciam zong mannung ngawl hong suak hi: 15 Banghangziam cile thukham in Pathian thin-ukna piangsak hi: banghangziam cile thukham om ngawl na mun ah, thukham palsat na om ngawl hi. 16 Tua ahikom in kamciam sia hesuakna hang in, upna tungtawn in i nga hi; ci sia a suan le pal theambo in a tawpdong a telthiang thei natu a hihi; tasia sia thukham a zui te bek hi ngawl in, Abraham bang in upna nei te zong kihel hi; banghangziam cile Abraham

sia eite theampo i Pa a hihi, 17 Minam tampi te i Pa tua mawna hang in thina hong theng hi; taciang mi in kong vawt zo hi, ci a ki atsa bang in, Abraham sia, theampo tung ah thina hong theng hi, banghangziam mithi te a thokiksak, a om ngawl lai nate a omsa bang cile mi theampo maw siat zo uh hi: 13 Banghangziam in a son, a up Pathian mai ah eite theampo i Pa a hihi. cile thukham a om ma in leitung ah mawna om zo hi: 18 Na suan le pal te sia tabang in hi tu hi, ci a son ahihang thukham a om ma in mawsakna om ngawl bang in, minam tampi te i Pa hi tu lam-et om ngawl hi. 14 Ahihang Adam pan in Moses dong, Adam napi, upna taw lam-etna nei nginge hi. 19 A upna khialna bang in a maw ngawl te zong thina in uk thaneam ngawl ahikom, Abraham sia kum zakhat hi, tua Adam sia hongpai lai tu pa i lim a hihi. 20 kiim a phak ciang in, ama pumpi le Sarah i sul sia a Ahihang a thong a ki nga letsong sia Adam mawna thisa bang in ngaisun ngawl hi: 20 Pathian kamciam taw kibang ngawl hi. Banghangziam cile mi khat i muangla ngawl in, a upna thahat ahikom, Pathian mawna hang in mi tampi thi ahile, Pathian hesuakna pokna pia hi; 21 Pathian in kamciam a piak na bang tam seseam hi, tua hesuakna hang in letsong sia, in vawt thei hi, ci um ngam takpi hi. 22 Tua ahikom a mihing khat ahi Jesus Christ tungtawn in mi tampi upna sia Pathian in thutang suana in ceptesak hi. 23 tung ah hong pung hong khang hi. 16 Taciang hi Tu in hi upna thutang suana in a ceptesak sia, ama letsong sia mihing khat i mawna taw kibang ngawl hi: atu bek in a ki at hi ngawl hi; 24 Ahihang eite i Topa banghangziam cile thukhenna sia mihing khat hang Jesus Christ thina pan a thokiksak sia i um ahile, eite in mawsakna hong theng hi, ahihang man piak ngawl atu zong thutang suana in hong ceptesak tu hi; 25 letsong sia mawna tampi pan in thutang suasak na a Eite mawna hang in ki ap a, eite thutang suaksak tu hihi. 17 Banghangziam cile mihing khat mawna hang in thina in uk ahile; a dimlet hesuakna le thutang suana letsong a sang te nuntakna sia Jesus Christ in a tam zawkan in uk tu hi. 18 Tua ahikom mihing khat i mawna hang in mi theampo tung ah thukhenna le mawsakna a thet bangma in; mihing khat i thutanna tungtawn in mi theampo tung ah man piak ngawl letsong, thutang suasak na nuntakna hong theng hi. 19 Banghangziam cile mihing khat i thunit ngawlina tungtawn in mi tampi mawnei suak hi, tasia bangma in mihing khat thunitna tungtawn in mi tampi thutang suak tu hi. 20 Tuabek domngawl in, thukham hong tum a, mawna hong khang hi. Ahihang mawna a khan na mun ah, hesuakna a tamzaw in hong khang hi: 21 Tabang in mawna in thina dong a uk bangma in, i Topa Jesus Christ tungtawn in thutiamna in thutang suana tungtawn in tawntung nuntakna dong uk hi. (aiōnios g166)

5 Tua ahikom upna tungtawn in mipha a ki tangsak te i hikom in, i Topa Jesus Christ tungtawn in Pathian taw kilem na i nei hi: 2 Ama tungtawn in hi i dimmun thuthiamna sung ah, upna taw tum thei i hihi, taciang Pathian i minthanna lamen i hikom i lungdam hi. 3 Hisia bek hi ngawl in, haksatna tampi sung ah zong i ki suangtak thei hi: banghangziam cile haksatna in thuakzawkna piangsak hi, ci zong i he hi; 4 Taciang thuakzawkna in phulthak heakna piangsak a; phulthak heakna pan in lametna piangsak hi: 5 Taciang lametna in maizuma piangsak ngawl hi; banghangziam cile eite tung ah hongpiak Tha Thiango tungtawn in eite thinsung ah Pathian itna hong buak zo hi. 6 Banghangziam cile hatna i nei ngawl laitak, Pathian nei ngawl te atu in Christ sia a hun lian in hong thi hi. 7 Banghangziam cile a thutang pa khat atu in mihing khat a thi tu haksma mama tu hi: mipha atu in a thi ngam pawlkhat om thei tha tu hi. 8 Ahihang mawnei i hi laitak in eite atu Christ hong thi zo ahikom, Pathian in eite hong itna hong kilangsa hi. 9 Tu in a thisan tungtawn in thutang suana nga zo bekdom ngawl in, Ama tungtawn in Pathian thin-ukna pan in i suakta tu hi. 10 Banghangziam cile a ngal te i hi laitak, a Tapa i thina tungtawn in Pathian taw kilemna hong vawtsak hi, tuabek domngawl in, kilemna nei zo i hikom, Ama nuntakna in hong ngum tu hi. 11 Hiteng domngawl in, i Topa Jesus Christ tungtawn in Pathian sung ah eite zong i lungdam hi, tu in Ama tungtawn in tatkhietna i sang hi. 12 Mihing khat hang in hileitung ah mawna hong tum a,

tua mawna hang in thina hong theng hi; taciang mi in kong vawt zo hi, ci a ki atsa bang in, Abraham sia, theampo tung ah thina hong theng hi, banghangziam mithi te a thokiksak, a om ngawl lai nate a omsa bang cile mi theampo maw siat zo uh hi: 13 Banghangziam in a son, a up Pathian mai ah eite theampo i Pa a hihi. cile thukham a om ma in leitung ah mawna om zo hi: 14 Ahihang Adam pan in Moses dong, Adam napi, upna taw lam-etna nei nginge hi. 15 A upna khialna bang in a maw ngawl te zong thina in uk thaneam ngawl ahikom, Abraham sia kum zakhat hi, tua Adam sia hongpai lai tu pa i lim a hihi. 16 Taciang hi Tu in hi upna thutang suana in a ceptesak sia, ama letsong sia mihing khat i mawna taw kibang ngawl hi: atu bek in a ki at hi ngawl hi; 17 Ahihang eite i Topa banghangziam cile thukhenna sia mihing khat hang Jesus Christ thina pan a thokiksak sia i um ahile, eite in mawsakna hong theng hi, ahihang man piak ngawl atu zong thutang suana in hong ceptesak tu hi; 18 Banghangziam cile mihing khat mawna hang in thina in uk ahile; a dimlet hesuakna le thutang suana letsong a sang te nuntakna sia Jesus Christ in a tam zawkan in uk tu hi. 19 Tua ahikom mihing khat i mawna hang in mi theampo tung ah thukhenna le mawsakna a thet bangma in; mihing khat i thutanna tungtawn in mi theampo tung ah man piak ngawl letsong, thutang suasak na nuntakna hong theng hi. 20 Banghangziam cile mihing khat i thunit ngawlina tungtawn in mi tampi mawnei suak hi, tasia bangma in mihing khat thunitna tungtawn in mi tampi thutang suak tu hi. 21 Tuabek domngawl in, thukham hong tum a, mawna hong khang hi. Ahihang mawna a khan na mun ah, hesuakna a tamzaw in hong khang hi: 22 Tabang in mawna in thina dong a uk bangma in, i Topa Jesus Christ tungtawn in thutiamna in thutang suana tungtawn in tawntung nuntakna dong uk hi. (aiōnios g166)

6 Tabang ahile bang i son lai tu ziam? Hesuakna a khan thei natu in mawna vawt lai tu hi ziam? 2 Hi ngawl het hi. Mawna ah a thi eite tua mawna sung ah bangbang in nungta tu hi ziam? 3 Jesus Christ sung ah tuiphumna a sang eite mi tampi te Ama thi na sung ah tuiphumna i sang zo hi, ci he ngawl nu ziam? 4 Tua ahikom tua tui kiphumna tungtawn in Ama taw thina sung ah a ki vui i hihi: Christ sia Pa i minthanna taw in a thawkiksak bangma in, eite zong nuntakna thak sung ah i nungta tu hi. 5 Banghangziam cile ama i thina taw a kibang in a kisuan te i hile, Ama thawkikna ah zong i thokik tu hi: 6 Mawna pumpi sia susia tu in, i mihing lui sia Christ taw thinglamte tung ah khen khawm zo hi, hi thu he in, eite tu pan kipan in

mawna i sal i seam nawn buatu hi. 7 Banghangziam ngawl nu ziam? 2 Banghangziam cile pasal a nei cile mithi sia mawna pan in a suakta hi. 8 Tu in numei sia a pasal nuntaksung theampo thukham in eite Christ taw i thi khawm le, Ama taw i nungta hen hi; ahihang a pasal a thile, a pasal thukham pan khawm tu hi, ci i um hi: 9 Thina pan a ki thokksak in suakta hi. 3 Tua ahikom a pasal a nuntak lai teng, Christ sia thikik nawn ngawl hi; thina in Ama tung ah pasal dang taw a teang le, palngul mawna vawt nu, thunei nawn ngawl hi. 10 Banghangziam cile Christ kici tu hi: ahihang a pasal a thile, tua thukham pan in sia mawna atu khatvei thi hi: ahihang a nuntak kikna suakta a, pasal dang a nei hial zong, palngul mawna sia, Pathian tung ah nungta hi. 11 Tasia bangma in vawt hi nawn ngawl hi. 4 Tua ahikom, ka suapui te noma le noma zong mawna taw kisai a thi tatak in ki awng, note sia thina pan a thokk a dang khat i zi a hi ngaisun vun, ahihang i Topa Jesus Christ tungtawn in tu le Pathian atu in nga pha tampi na nga thei natu uh Pathian sung ah i nungta hi, ci ngaisun tavun. 12 in, Christ pumpi tungtawn in na thi uh a, thukham taw Tua ahikom cilesa deina zui tu in a thi thei na pumpi na ki khen uh hi. 5 Banghangziam cile cilesa sung ah uh sia mawna in uk heak tamen. 13 Na pumpi nate i omrai in, mawna i deina te sia thukham tungtawn in i uh sia a pha ngawl lam a vanzak te a hi ngawl natu pumpi nate sung ah thina dong in nga tampi nga tu in mawna sung ah ap heak vun: ahihang thina pan in naseam hi. 6 Ahizong tu in i thi laitak na ngawn a nungta te bang in, na pumpi nate uh sia thutang in hong lencip thukham taw i kipeal zo hi; tasia in suana i vanzak te bang in Pathian kung ah noma le a ki at thukham ngeina lui bangin na i seam nawn noma ki ap tavun. 14 Banghangziam cile mawna in bua a, thaia i thaksuana bang in i seam zaw hi. 7 note tung ah thu nei ngawl tu hi: banghangziam cile Tabang hile bang i son tu ziam? Thukham maw ziam? note sia thukham nuai ah hi ngawl in, thuthiamna maw ngawl hi. Thukham om bale, mawna thu i he nuai ah na om uh hi. 15 Tabang ahile bang i ci tu batu hi: banghangziam cile thukham in ngual neisa ziam? thukham nuai ah hi ngawl in thuthiamna nuai dungawk heak in, ci bale, ngual neisa dungawk na ah om i hikom, mawna vawt te i hi ziam? Hi peuma sia bangziam ci ka he batu hi. 8 Ahihang mawna in ngawl hi hing. 16 Note in khat le khat tung ah ama sal thukham beal in hunpha la a, ka sung ah cilesa deina hi tu le a thunit tu in noma le a ki ap uh a namcin piangsak hi. Banghangziam cile thukham om hile, tua in thina tu mawna, a hibale, thutang suana tu ngawl hile mawna sia a thi a hihi. 9 Banghangziam thunita i sal na hi uh hi, ci he ngawl na hi uh ziam? cile thukham ngawl taw keima ka nungta ngei hi: 17 Ahihang Pathian ki pok tamen, banghangziam cile ahihang thukham hong thet ciang in, mawna sia hong note sia mawna i sal te na hi ngei uh a, note tung ki thaksua kik a, ka thi hi. 10 Taciang nuntakna hong ah hong ap hilna sia note in na thinsung uh pan in pia tu thukham sia, thina hong pia hi, ci ka mu hi. na zui zo uh hi. 18 Mawna pan in a ki suaktasak 11 Banghangziam cile mawna in thukham beal in te na hi uhkom in, note thutang suana i sal te na hunpha la a, hong theam hi, taciang hong that hi. suakkizuh hi. 19 Na cilesa uh i thaneamna hang in 12 Tua ahikom thukham le thupiak sia thiangotho hi, mihing ngeina bang in kong son hi: na pumpi nate sia taciang thuman a, pha hi. 13 Tabang hile pha a kici thiantho ngawl na le phat ngawl na khat zawkciang thukham sia keima tung ah thina hong suak ziam? khat tung ah hong ap ngei bangma in; tu in na pumpi Suak ngawl het hi. Ahihang mawna sia mawna a nate sia thutang suana le thianthona i sal te hi tu in hi na kilangsak tu in ka sung ah na pha in thina ap tavun. 20 Banghangziam cile mawna i sal te na hi piangsak hi; tabang in thukham hang in mawna sia uh lai in, thutang suana taw na kipeal uh hi. 21 Tu in a khial pi khat hong suak hi. 14 Banghangziam cile na maizum na uh tua nate hang in bang phattuamna thukham sia thaia taw kisai hi, ci ka he hi: ahihang na nei ngei uh ziam? banghangziam cile tabang te keima sia cilesa taw kisai ka hi a, mawna nuai ah i tawpna sia thina a hihi. 22 Ahihang tu in mawna a kizuka sa ka hihi. 15 Banghangziam cile bang ka pan na suakta zo uh a, Pathian i sal te suakzo na 23 Banghangziam cile mawna thaman sia thina a seam ci ka he bua hi: banghangziam cile ka vawt nop hi uhkom, thianthona sang ah na phattuam uh a, a te ka vawt bua hi; ahihang ka ngaimawk te keak ka tawpna sia tawntung nuntakna a hihi. (aiōnios g166) vawt zaw hi. 16 Tabang in ka vawt nop ngawl te ka vawt le, thukham sia pha hi, ci in ka lungkim hi. 17 Tu in tabang ahile a vawt sia keima hi ngawl in, ka sung tungtawn in tawntung nuntakna a hihi. (aiōnios g166) ah a om mawna in vawt a hihi. 18 Banghangziam cile ka cilesa sung ah na pha khat zong om ngawl hi, ci ka he hi: banghangziamcile ka sung ah na pha vawt nop na om napi; bangbang in vawt tu, ci ka mu bua

7 Thukham a he suapui te awng, mihing khat sia thukham in a nuntaksung theampo uk hi, ci he

hi. 19 Banghangziam cile ka vawt nop na pha te ka suapui te awng, eite sia cilesa deina bang a nungta vawt bua a: ka vawt nop ngawl na pha ngawl te ka tu in, cilesa taw kisai leiba nei te i hi bua hi. 13 vawt zaw hi. 20 Tu in ka vawt nop ngawl te ka vawt Banghangziam cile cilesa deina bang in na nungta uh le, a vawt sia keima hi ngawl zaw in, ka sung ah a le, na thi tu uh hi: ahihang Thaa tungtawn in na pumpi om mawna in vawt a hihi. 21 Na pha ka vawt nop uh i nasep te na thisak uh a hile, na nungta tu uh hi. ciang in ka sung ah na pha ngawl a omsak thukham 14 Banghangziam cile Pathian Thaa i lampui theampo ka mu hi. 22 Banghangziam cile ka sungsang mihing sia, Pathian i tate a hihi. 15 Banghangziam cile a lau sia Pathian thukham sung ah nuamsa hi: 23 Ahihang tu in sal hina thaan sang bua uh hi; ahihang note ka pumpi nate sung ah ka thinsung a om thukham in ta suasak na Thaa na sang zaw uh hi, tua Thaa taw a ki lebul thukham dang ka mu hi, tasia sia ka tungtawn in Abba, Pa awng, ci in i sam hi. 16 Eite pumpi nate sung ah a om mawna i thukham sung sia Pathian tate i hihi, ci sia Thaa ama tatak in eite i ah sal hong tangsak sia in hong lampui hi. 24 Maw thaa taw tettipang hi: 17 Taciang tate i hile, ngamhlua keima bangza in buai khi ziam! hi thina pumpi pan in te i hihi; Christ taw kizom in Pathian ngamhlua te i kua in hong suatak tu ziam? 25 I Topa Jesus Christ hihi; tabang in Ama taw i thuakkawm le, Ama taw i tungtawn in Pathian ka pok hi. Tua ahikom keima minthang khawm tu hi. 18 Banghangziam cile eite thinsung tatak taw Pathian thukham ka zui hi; ahihang tung ah hong kilang tu minthanna sia tu in i thuakna ka cilesa in mawna i thukham zui hi. te taw sorte thamman ngawl hi, ci ka ngaisun hi.

8 Tua ahikom tu in cilesa thukham bang in nungta ngawl in, Thaa thukham bang in a nungta, Christ Jesus sung ah a omte atu in mawsiatna om nawn ngawl hi. 2 Banghangziam cile Christ Jesus sung ah nuntakna Thaa thukham in mawna le thina thukham pan in hong suaktasak zo hi. 3 Banghangziam cile cilesa tungtawn in thukham sia thaneam in, a vawt thei ngawl te sia Pathian in vawt tu in mawna taw a dim cilesa bang in a Tapa hong sawl a, mawna atu in cilesa sung ah mawna sia puavawk hi. 4 Tabang in cilesa deina bang in nungta ngawl a, Thaa i deina bang in a nungta eite sung ah, thukham i thutanna a khuangkhim natu a hihi. 5 Banghangziam cile cilesa deina bang in a nungta te in cilesa taw kisai thu te ngaisun hi; ahihang Thaa i deina bang in a nungta te in Thaa taw kisai thu te ngaisun hi. 6 Banghangziam cile cilesa deina bang in ngaisutna sia thina a hihi; ahihang thaa i deina bang in ngaisutna sia nuntakna le thinnopna a hihi. 7 Cilesa taw kisai ngaisutna sia Pathian i ngal a hihi: banghangziam cile hi te in Pathian thukham zui nuam ngawl a, zui zong zui thei ngawl hi. 8 Tua ahikom cilesa sung ah a omte in Pathian lungkimsak thei ngawl hi. 9 Ahihang note sia cilesa sung ah hi ngawl in, Thaa sung ah na om uh hi, tabang in Pathian Thaa note sung ah om hi. Tu in khatpo in Christ i Thaa a nei bale ama sia Christ i neisa hi ngawl hi. 10 Taciang note sung ah Christ a om le, pumpi sia mawna hang in thi napi, Thaa sia thutang suana hang in nungta hi. 11 Ahihang Jesus sia thina pan in a thokiksak Thaa sia note sung ah a om le, Christ sia thina pan a thokiksak sia in a thi thei na pumpi uh zong note sung ah a om Ama Thaa tungtawn in hong nungtasak tu hi. 12 Tua ahikom,

suapui te awng, eite sia cilesa deina bang a nungta vawt bua a: ka vawt nop ngawl na pha ngawl te ka tu in, cilesa taw kisai leiba nei te i hi bua hi. 13 Banghangziam cile cilesa deina bang in na nungta uh le, na thi tu uh hi: ahihang Thaa tungtawn in na pumpi om mawna in vawt a hihi. 14 Banghangziam cile Pathian Thaa i lampui theampo ka mu hi. 15 Banghangziam cile a lau sia Pathian tate i hihi, ci sia Thaa ama tatak in eite i ah sal hong tangsak sia in hong lampui hi. 16 Eite pumpi nate sung ah a om mawna i thukham sung sia Pathian tate i hihi, ci sia Thaa ama tatak in eite i ah sal hong tangsak sia in hong lampui hi. 17 Taciang tate i hile, ngamhlua keima bangza in buai khi ziam! hi thina pumpi pan in te i hihi; Christ taw kizom in Pathian ngamhlua te i kua in hong suatak tu ziam? 18 Banghangziam cile eite thinsung tatak taw Pathian thukham ka zui hi; ahihang tung ah hong kilang tu minthanna sia tu in i thuakna te taw sorte thamman ngawl hi, ci ka ngaisun hi. 19 Banghangziam cile Pathian tapa te kilakna sia bitphua sate theampo in lametna taw ngakla tek uh hi. 20 Banghangziam cile bitphua sate sia bangma ngawl i nuai ah koi tu in a ki vawt a hihi, ahihang amate deina bang in om hi ngawl a, a piangsak pa in lametna taw a piansak hi zaw hi, 21 Piansak nate sia siatna sal hina pan in suatak tu a, Pathian tate i a minthang suatakna ah tum tu uh hi. 22 Tuni dong in piansak na theampo sia nauton nat thuak bang in tau in om uh hi. 23 Taciang amate bek hi ngawl in, Thaa i nga masabel a nei eite mama zong i pumpi tatkhatna, ta suasakna ngak in i sungsang pan in i tau tek veve hi. 24 Banghangziam cile lametna tungtawn in ngupnga te i hihi: ahihang i lametna sia mu zo hileang lametna hi ngawl hi: banghangziam cile mihing khat in a musa te bangbang in lamen lai tu ziam? 25 Ahihang i mu ngawl khat lamen hileang, thuakzawkna taw i ngak hi. 26 Tasia bangma in Thaa in i thaneamna te hong hu hi: banghangziam cile bang ngen tu ci zong i he bua hi: ahihang Thaa tatak ma in i son thei ngawl te sia tau kawm in eite atu in thu hong ngetsak hi. 27 Taciang in thinsung a encik pa in Thaa i thinsung he hi, tua ahikom Pathian deina bang in mithiangtho te atu in thungenetsak hi. 28 Pathian a it peuma le Ama ngealna bang in a sap te atu in, na theampo te a pha tu in vawt tek uh hi, ci i he hi. 29 Banghangziam cile Pathian Tapa sia suapui tampi sung ah tapa upabel ahi thei natu in, Pathian in a heakkhol sa te sia a Tapa i meal taw a kibang tu in tealkhol hi. 30 Tuabek domngawl in, a tealsa te sam a, taciang a sap te sia thutang suaksak hi: taciang thutang a suasak te zong minthanna pia hi. 31 Tabang a hile hi thu te bang i law tu ziam? Pathian sia eite atu a hile, a kua in hong langpan

thei tu ziam? 32 A Tapa cikteak nangawn khe ngawl hi, ci at khol hi. 14 Tabang hile bang i son thua tu in, eite theampo atu a pia Pathian in, na theampo ziam? Pathian sung ah thutan ngawl na om ziam? zong a Tapa taw a thong in hong pia ngawi in om tu Om vet ngawl hi. 15 Banghangziam cile Moses tung ziam? 33 Pathian i tealsa te sia a kua in mawsak thei ah, ka hesuak nop te tung ah hesuakna ka nei tu hi, tu ziam? Pathian sia thutang hong suaksak pa a hihi. taciang ka mulkim nop te tung ah mulkim na ka nei tu 34 Ngual a mawsak sia a kua ziam? Christ sia thi a, hi, ci hi. 16 Tua ahikom hi thu sia dei thu le taikhat na thokik hi, ama sia Pathian ziatsang ah om a, eite atu thu hang hi ngawl a, hesuakna a kilangsak Pathian in thu hong ngetsak hi. 35 Christ i itna pan in kua in hang a hihi. 17 Banghangziam cile laithiangtho in hong khen tu ziam? haksatna, thinngimna, ngimna, Pharaoh tung ah, nangma tung ah ka vangletha ka kial, pumnguak hina, lauhuai na le namsau te in hong kilangsak thei natu le ka min sia leitung mun theampo khen thei tu ziam? 36 A ki atkholsa bang in, nangma ah ki thangsak tu, ci tupna taw in kong zang hi, ci hi. atu in kote sun khuateak in thalup ka thuak uh hi; 18 Tua ahikom Pathian in a hesuak nop te tung ah thalup tu in a kikoi tuu bang in cepte te ka hi uh hi. hesuakna nei a, a deisak mite lungtang khausak hi. 37 Ahihang, hi thu theampo sung ah kote hong it pa tungtawn in ngualzo te sang in ngualzo zaw te ka hi uh hi. 38 Banghangziam cile thina, nuntakna, vantung mite, doai te, thunei na te, tu lai thu te le hongpai lai tu ziam? 20 Ahihang, mihing pa awng, Pathian a tu te, 39 A sang, a thuk le a dang piensak nate in i zo kik tu in nangma sia akua ni ziam? Banghang in Topa Jesus Christ sung ah a om Pathian itna pan in hibang in hong vawt ni ziam, ci in a vawtsa nate in a hong khen thei ngawl tu hi, ci in ka muang hi. vawtpa tung ah ci tu ziam? 21 Tungman lomkhat pan

9 Christ sung ah thuman ka son hi, leilot ngawl khi hi, keima i sia le pha heak na in Tha Thiangtho sung ah tettipang hi. 2 Ka thinsung ah vanngit lianpi le a tawntung in khuangai na ka nei hi. 3 Cilesa deina taw ka suupi te atu in keima tatak sia Christ kung pan in hamsiat ka thuak nuam zaw liang hi: 4 Amate sia Israel mite hi uh a; amate sia ta suasak na, minthanna, kamciam te, dan piakna, Pathian nasep le kamciam te taw a ki zom te a hihi; 5 Amate sia pu le pa te taw ki zom in, Christ zong cilesa ngeina taw amate sung pan hong theng a hihi, tua Christ sia na theampo tung ah om a, Pathian in a tawntung in thupha pia hi. Amen. (aiōn g165) 6 Pathian thu sia mannung ngawl hi, cinopna hi ngawl hi. Banghangziam cile Israel mi theampo in Israel mi tatak hi siat ngawl hi. 7 Abraham i suan le pal theampo sia a tate hi siat ngawl hi: ahihang, Isaac bek ah na suanlepal kip tu hi. 8 Hi thu sia, cilesa ngeina taw Abraham tate theampo sia Pathian tate hi ngawl hi, ahihang kamciam i tate sia a suan le pal in ceptesak hi. 9 Banghangziam cile hisia sia kamciam kammal a hihi, hibang hun in kong paiktu a, Sarah in tapa nei tu hi. 10 Hi thu bek hi ngawl hi; ahihang Rebecca zong eite i pa Isaac taw in naupai hi; 11 A tate suak ngawl lai in, a pha le a pha ngawl bangma vawt ngawl lai hi napi, Pathian i negal na sia tealsa bangma in a kip thei natu, sep na tungtawn hi ngawl in, amate a sam pa hang a hi zawkna sia; 12 Rebecca tung ah, a upa in a naupa i na seam tu hi, ci hi. 13 Jacob ka it hi, ahihang Esau ka ensan

19 Tabang hile nangma in ka tung ah, banghang in Pathian in maw hong zong lai ziam? hong ci tu ni hi. Banghangziam cile a kua in Pathian deina nial vawtpa tung ah ci tu ziam? 20 Ahihang, mihing pa awng, Pathian a zo kik tu in nangma sia akua ni ziam? Banghang in hibang in hong vawt ni ziam, ci in a vawtsa nate in a vawtpa tung ah ci tu ziam? 21 Tungman lomkhat pan in beal khat sia a zatak huai in vawt tu le, a dang khat sia zatak huai ngawl in vawt tu sia, beal vawt pa in tungman tung ah thu nei hi ngawl ziam? 22 Pathian in a thin-ukna kilangsak nuam a, a thunei na a hesak nuam le, suksiat tu in a vawtsa thin-ukna beal te sia thinsautak in thuak hi: 23 Taciang minthanna tu in a puakhol sate sia hesuakna beal te tung ah a minthanna i letna hesak tu hi, 24 Eite na ngawn, a saptuam te i hihi, Judah mite bek hi ngawl in, Gentile mite zong sam hi ngawl ziam? 25 Hosea laibu sung ah zong, ka mite a hi ngawl te ka mite, ka ci tu hi; taciang ka it ngawl te zong, ka it te, ka ci tu hi. 26 Tua zawkciang in amate tung ah, note ka mi na hi bua uh hi, ka ci na mun ah; a nungta Pathian tate, ci in amate ka sam tu hi, ci hi. 27 Isaiah in zong Israel mite taw kisai in, Israel tate sia tuipi ah senneal za hinapi, a tanglai te bek ngupna nga tu hi: 28 Banghangziam cile Ama in nasep man tu hi, taciang thutang suana taw a tomno in tan tu hi: 29 Taciang Isaiah in hi thu te i mai ah, ngalkaphon te i Topa in thaici khe ngawl hile, eite sia Sodom le Gomorah bang i hi siat tu hi, ci hi. 30 Tabang hile bang i son tu ziam? Thutang suana a del ngawl Gentile mite in thutang suana phaban hi, tua thu sia upna hang in thutang suana a hihi. 31 Ahihang thutang suana a del Israel mite in, thutang suana i thukham sia phaban ngawl hi. 32 Banghangziam? Amate in upna taw a zong bua uh hi, thukham i sepna te taw a zon uh hang a hihi. Tabang in amate sia lutu theina suang tung ah lutu uh hi; 33 En vun, Zion ah lutusak thei suang le lutu

na suangtum ka koi hi: taciang akuamapo Ama a um peuma a maizum ngawl tu hi, ci in at khol hi.

10 Suapuite awng, Israel mite ngupna a nga tu uh sia ka thinsung i deina le Pathian tung ah ka thungetha a hihi. **2** Banghangziam cile amate in Pathian atu in thalawpna nei hi, ahihang heakna ki hel ngawl thalawpna a hihi, ci sia kong pualak hi. **3** Banghangziam cile amate in Pathian i thutang suana sia a he bua uh hi, taciang mate thutang suana kipsak sawm uh a, Pathian i thutang suana sung ah amate le amate ki ap nuam ngawl hi. **4** Banghangziam cile Christ sia a um khatsim atu in thutang suana hi a, thukham tawpna a hihi. **5** Moses in thukham i thutang suana thu taw kisai in, tua thu te a seam peuma sia a sepna uh tungtawn in nungta tu hi, ci at hi. **6** Ahihang upna hang in thutang suana thu sia hibang in son hi, vantung ah akua kato tu ziam? ci na thinsung pan in ci heak hi, tasia in Christ a tuakpui suk tu in akua vantung ah kato tu ziam, a cinopna a hihi: **7** Ah i bale, a thuk mama na mun ah akua tuaksuk tu ziam? ci na thinsung pan in ci heak in, tasia in Christ sia thina pan thokiksak tu in akua a thuk mama na mun ah tuaksuk tu ziam, cinopna a hihi. (Abyssos g12)

8 Ahihang in bangbang in ci ziam? Kammal sia na kung ma ah om hi, na kam sung na ngawn ah om hi, taciang na thinsung ah zong om hi: tua thu sia ka pualak uh upna thu a hihi; **9** Topa Jesus sia na kam taw na pualak a, Pathian in thina pan thokiksak hi, ci na thinsung pan na um le, ngupna na nga tu hi. **10** Banghangziam cile mihing in thutang suana tu in a thinsung taw um a; a kam taw pualak in ngupna nga taciang keima bek ka tang a, that tu in hong zong uh ci hi. **11** Banghangziam cile laithiangtho in, akuamapo thutiamna sia thutiamna hi ngawl hi. Ahihang hi te ahizong Ama a um peuma sia maizum ngawl tu hi, sia sepna hang hi ngawl hi: tabang hibale sepna sia ci hi. **12** Banghangziam cile Judah mi le Greek mi ki laklaw ah ki lamdan na bangma om ngawl hi: banghangziam cile Topa khat sia mi theampo tung ah Topa hi a, a min a sam theampo tung ah a hauna kicing hi. **13** Banghangziam cile akuamapo Topa min amate in a up ngawl pa uh sam thei tu uh ziam? taciang amate in a zak ngei ngawl pa sia bangbang in um thei tu ziam? taciang a thu a son om ngawl in a sam peuma ngupna nga tu hi. **14** Bangbang in amate in a up ngawl pa uh sam thei tu uh ziam? Taciang amate in a sawl bale bangbang in a thuhil cingzang uh sia kuul tawntung taken, ci hi. **15** ngawl tu in mial taken, taciang a tawntung in amate i Taciang amate in a sawl bale bangbang in a thuhil cingzang uh sia kuul tawntung taken, ci hi. **16** Ahihang mi theampo in lungdamna thupha a zui nuam bua uh hi. Banghangziam cile Isaiah in, Topa awng, akua in ka thupuak te uh um ziam? ci hi. **17** Tua ahikom upna

sia zakna tungtawn in hong theng hi, taciang zakna sia Pathian kammal tungtawn in hong theng hi. **18**

Ahihang, amate in za ngei ngawl ziam? Za lalawm hi, amate aw nging in leitung theampo thawn a, amate kammal te sia leimong dong in thang hi, ci hi. **19** Hi kamaile, Israel mite in he ngawi ziam? Amasabel in Moses in hibang in ci hi, minam a hi ngawl te in, noma enna taw hong thin-eksak tu khi hi, taciang a mawmaw minam tungtawn in hong thin-eksak tu khi hi, kong ci hi. **20** Ahihang Isaiah in hangsantak in, keima hong zong ngawl te in hong mu uh hi; keima thu a dong ngawl te kung ah keima thu ki musak hi, ci hi. **21** Ahihang Israel mite tung ah, sunkhuateak thu ni ngawl le thu nial thei te kung ah ka khut ka phal tu hi, ci hi.

11 Tua a hile, Pathian in a mite vawk siat zo a

hi ziam? Vawk ngawl het hi. Banghangziam cile keima zong Israel mi ka hihi, Abraham suan, Benjamin minam ka hihi. **2** Pathian in a heakkholsa mite vawk peuma ngawl hi. Laithiangtho sung ah Elijah i son sa he ngawl nu ziam? Israel te langpan in Pathian tung ah bangbang in thungen ziam cile, **3** Topa awng, amate in na kamsang te thatlum siat zo hi, taciang nangma biaktau te zong susia siat zo hi; taciang keima bek ka tang a, that tu in hong zong uh ci hi. **4** Ahihang Pathian in bangbang in zo kik ziam? Baal mai ah khupdin in a kun ngawl mihing tul sali keima atu in koilai khi hi, ci hi. **5** Tasia bangma in hi hun ah zong hesuakna hang in tealsa a tanglai te om hi. **6** Taciang thuthiamna tungtawn in a hile, hi sepna te hang hi ngawl zaw hi: tabang a hibale hi. **7** Tua a hile bang ih ci hi sepla te hang hi ngawl zaw hi: tabang a hibale hi. **8** Taciang thuthiamna tungtawn in a hile, ahihang a tealsa te in nga zo uh hi, taciang a dangte sia tuni dong in a mit uh taw lai hi. **9** Taciang David in, amate sabuai sia, bangma in, Pathian in amate i mitte khua mu ngawl tu a sam peuma ngupna nga tu hi. **10** Amate i mitte sia bangma mu in le a bil te uh khua za ngawl tu in, mutsua na thaamate pia hi. **9** Taciang David in, amate sabuai sia, amate in a up ngawl pa uh sam thei tu uh ziam? amate pia hi. **10** Amate i mitte sia bangma mu in bangbang in amate in za thei tu uh ziam? **15** ngawl tu in mial taken, taciang a tawntung in amate i Taciang amate in a sawl bale bangbang in a thuhil cingzang uh sia kuul tawntung taken, ci hi. **11** Tabang thei tu ziam? Kilemma lungdamna thu a tangko te hile, ama a liikna sia pukcip vet tu ziam? Pukcip le, a pha thinnop lungdamna thu a puak te peang ngawl het tu hi: ahihang amate i pukna tungtawn in bangza in etlawm ziam! ci in atkhol hi. **16** Ahihang mi Gentile te tung ah ngupna theng hi, banghangziam theampo in lungdamna thupha a zui nuam bua uh hi. cile amate i elna tungtawn in a thin uh uksak uh hi. Banghangziam cile Isaiah in, Topa awng, akua in ka **12** Tu in amate i pu na sia leitung bup atu in hau na hi a, amate i kiamsukna sia Gentile te atu hauna ahile;

a cialcinna sia bangza in a tamzaw hauna suak tu ziam? 13 Banghangziam cile Gentile mite awng kong son hi, keima sia Gentile mite atu in sawltak ka hi bangma in: 14 Bangbangpo ahizong cilesa deina in ka mi pui te ka hanthot thei natu le pawlkhat te ka ngup thei natu ahile, ci in ka nasep ka dualthong bua hi. 15 Banghangziam cile Judah mite i a vawk uh sia Pathian le leitung bup kilemna ahile, amate i a san bup zong thiangtho hi: taciang a zung a thiangtho le, a bak te zong thiangtho hi. 17 Taciang olive kung pan a bak pawlkhat te thiak in, nangma ngam olive kung sia amate sung ah hong pe hi, taciang amate taw olive zung le a thau te na nekhawm a hile; 18 A bak te langpan in ki suangtak heak in. Na ki suangtak le, nangma in a zung na tha bua hi, a zung in nangma hong dom hi zaw hi. 19 Nangma in, keima hong pe pa hang in a bak te thiaktan hi, na ci tu hi. 20 Pha hi; amate i a up ngawl uh hu in thiaktan hi, taciang nangma sia upna taw na ding hi. Kiphasak heak in, ahizong lau in: 21 Banghangziam cile Pathian in a omsa a bak te hawai ngawl ahile, nangma zong hong hawai tuan ngawl tu hi, ci in kidawm in. 22 Tua ahikom Pathian i phatna le lauhuai na sia en in: a puk te tung ah lauhuai mama hi; ahihang Ama i phatna sung ah na om paisuak le, na tung ah phatna hi tu hi: tabang a hibale nangma zong hong sattan tu hi. 23 Taciang Judah mite zong um ngawl in a om tawntung bua uh le, pe kik tu hi: banghangziam cile Pathian in amate pe kik thei hi. 24 Banghangziam cile nangma sia ngam olive kung pan in hong tan tu a, olive kung pha tung ah hong pe ahile: hi a omsa olive bak te bangza in amate olive kung tung ah pe kik tu ziam? 25 Banghangziam cile suapui te awng, noma heak na bek ah a pil bang in na ki ngaisut thak ngawl natu uh in, hi thuku he ngawl in na om tu uh ka dei bua hi; hi Israel pawlkhat te khuamu ngawl na sia Gentile te a kimtak in a tum uh dong hi tu hi. 26 Taciang Israel mi theampo ngupna nga tu hi: Zion pan in suatakna hong suak tu a, Jacob tung pan in Pathian nei ngawl a nuntak zia uh laisak tu hi: 27 Banghangziam cile amate mawna te ka laksak siat ciang in, hisia in amate tung ah ka kamciam a hihi. 28 Lungdamna thuaw kisai in, amate sia noma atu in ngal te a hihi: ahizong in tealna taw kisai in amate sia pu le pa te hang in hong it te na hi uh hi. 29 Banghangziam cile Pathian i letsong te le sapna sung ah ki sikkik na om ngawl hi. 30 Banghangziam cile a bosa hun sung ah note in Pathian na um bua uh hi, ahihang amate i up ngawl na hang in tu in note hesuakna na nga uh hi:

31 Tasia bangma in hi Judah mite zong tu in um ngawl uh hi, tabang in noma i hesuakna tungtawn in amate zong hesuakna a nga tu uh hi. 32 Banghangziam cile mi theampo tung ah hesuakna a nei thei natu in, Pathian in amate theampo sia up ngawl na sun ah vaihuaisak siat hi. (eleesé g1653) 33 Maw Pathian i ciimna le heakna bangza thuk in bangza in zai ziam! a thukhenna te bangza in zon le vai tu haksa ziam, a lampi te bangza in mu tu haksa ziam! 34 Banghangziam cile akua in Topa thinsung he ziam? a hibale akua in Ama ngaisutna pia tu ziam? 35 Ahi bale Ama i thukkik tu in a piamastra akua om ziam? 36 Banghangziam cile na theampo sia Ama sung pan le Ama tungtawn in le Ama atu a hihi: Ama tung ah minthanna a tawntung in om tahlen. Amen. (aiōn g165)

12 Tua ahikom suapui te awng, na pumpi uh sia a thiangtho, Pathian tung ah a san thamman, a nungta biakpiakna pia tu in, Pathian i hesuakna tungtawn in kong thum hi, hi thu sia na sep tu uh a pha le a kilawm nasep a hihi. 2 Taciang hi leitung pianzia zil in zui heak vun: ahihang na pha, a san thamman le Pathian deina kicing tetti na lak thei natu uh in, na thinsung puaphat kikna tungtawn in na nuntak zia uh lai in om tavun. (aiōn g165) 3 Banghangziam cile note sung ah mi khatsim in, ama taw a ki phu ngawl in a sang mama in ama le ama ki ngaisun ngawl a; Pathian in mihieng khatsim tung ah a piak upna bang in, pilvangtak in ngaisut tu sia, ka tung hongpiak thuthiamna tungtawn in kong son hi. 4 Banghangziam cile pumpi khat sung ah khen tatuam tampi i nei bangma in, tua pumpi khen teng i nasep kibang siat ngawl hi: 5 Tasia bangma in, eite tam mama napi, Christ sung ah pumkhat i hihi, taciang pumpi khen te sia khat le khat kizom dimdiam uh hi. 6 Eite tung ah hongpiak thuthiamna bang in letsong atuam tek nei i hikom in, mailam thu pualakna letsong nga i hile, upna i san na za in phuang tawng; 7 Ngual dang na seam tu i hile sepsak tawng: a hiltu i hile hil tawng; 8 Ngual hanthawn tu a hile, hanthotna nei tahlen: piak na a hile, ngotak in pia tahlen; ukna a hile, hanciam in uk tahlen; hesuak na a hile, angtangtak in hesuak tahlen. 9 Itna sia ki hitheamsak na omheak tahlen. A pha ngawl sia lipkhap vun a; napha te beal kip tavun. 10 Suapui ki itna taw khat le khat ki it tavun; khat le khat ki zatak vawt tavun; 11 Datham ngawl in hanciam in naseam vun; lawptak in Topa na seam vun; 12 Lametna sung ah lungdam vun; haksatna sung ah thuak vun; a tawntung in thungen vun; 13 Mi thiangtho te i kisapna te hawm vun; leangna te phatak in zindo vun. 14 Note hong vawtsia te thupha

pia vun: thupha pia vun a, hamsiat heak vun. 15 A siat zo hi. 10 Itna in a innepam tung ah a pha ngawl lungdam te taw lungdam khawm tavun a, a kap te taw vawt ngawl hi: tua ahikom itna sia thukham kicinna a kap khawm tavun. 16 Khat le khat thinkhat lungkhat in hihi. 11 Taciang, tu in mut na pan in khanlaw hun zo om tavun. Noma le noma a sang mama in ki ngaisun hi, ci i he hi: banghangziam cile i up kipat tung lai heak vun, ahihang dinmun niam mihing te taw kikop sang in i ngupna ni sia tu in hong nai zaw zo hi. 12 vun. Noma le noma mipil khi hi, ci in ki ngaisun heak Zan hun bo dek zo a, sun hun hong theng dektak zo vun. 17 Siatna sia siatna ma taw thukkik heak vun. Mi hi: tua ahikom khuazing nasep te nusia in, khuavak theampo mai ah thuman in nungta vun. 18 Ahi thei le, ngahiam sil tawng. 13 Poai vawt na le zukham na, na hi thei tawp in mi theampo taw a kilem in om vun. paktatna le cilesa nopsak na, ki nialna le hazatna te 19 Ka it te awng, note vateak in phulam heak vun, vawt ngawl in, sun hun sung bang in thumantak in tasia sang in Pathian i thin-ukna sung ah ap zaw vun: nungta tek tawng. 14 Ahihang Topa Jesus Christ sil banghangziam cile, Topa in, phulakna sia keima a hi; vun, taciang cilesa deina te khuangkhim tu in ngaisun keima in thukkik tu khi hi, ci hi, ci in ki at hi. 20 Tua khol heak vun.

ahikom na ngal te a ngil a kial le an pia in; a dang a tak le, tui pia in: banghangziam cile tabang na vawt ciang in a lu tung ah meikam situa na hi tu hi. 21 Siatna in zosak heak in, ahihang siatna sia phatna taw zo zaw in.

13 Mihing khatsim in a thunei te thumang tahan.

Banghangziam cile Pathian i thuneina simngawl a dang om ngawl hi: tua thuneina sia Pathian i piak a hihi. 2 Tua ahikom thuneina a do peuma sia Pathian i teal te a do a hihi: taciang tua a do te in amate le amate ki puavawkna thengsak tu hi. 3 Banghangziam cile ngam ukte sia nasep pha a seam te atu in lauhuai ngawl hi. Ahihang na pha ngawl a seam te atu in lauhuai hi. Tabang hile thuneina lau ngawl in na om nuam ziam? a pha vawt in a, hong uk te in hong pok tu hi: 4 Banghangziam cile ama sia nangma phat natu in Pathian i naseam te a hihi. Ahihang na pha ngawl na vawt le, lau in; banghangziam cile ama in namsau sia manna om ngawl in toai ngawl hi: banghangziam cile ama in Pathian i naseam hi a, na pha ngawl a vawt te tung ah Pathian thin-ukna phula tu hi. 5 Tua ahikom Pathian thin-ukna atu bek hi ngawl in, a sia le a pha heakna atu in zong amate thu na ngai uh kul hi. 6 Tua ahikom hi thu hang in shia zong na pia uh hi: banghangziam cile amate sia pathian i naseam te hi a, hibang nate tung ah a tawntung in naseam uh hi. 7 Tua ahikom na piak tu uh te theampo pia tavun: neisa tungtawn piak kul te le sum le pai tungtawn piak kul te pia tavun; zatak tu te zakta tavun; upat kul te upat tavun. 8 Khat le khat ki it tu simngawl, kuama tung ah leiba heak vun: banghangziam cile ngualdang a it peuma in thukham a khuangkhim a hihi. 9 Banghangziam cile, palngul mawna vawt heak in, tual that heak in, nguta heak in, a man ngawl tettipang heak in, ngual neisa eang heak in; taciang a dang thupiak a om tazong, nangma le nangma na ki it bang in na innepam te it in, a ci sia sung ah huam

14 Upna sung ah thaneam te na sang vun, ahitazong up huai ngawl ki nialna te na sang heak vun. 2 Banghangziam cile mihing khat in na theampo ne thei hi, ci um hi: a thaneam a dang khat in, an te tatuam ne hi. 3 A ne pa in a ne ngawl pa nunau heak tahan; taciang a ne ngawl pa in a ne pa thukhen heak tahan: banghangziam cile Pathian in ama sang hi. 4 Ngual dang khat i naseam pa a sit tu in nang kua ni ziam? tua naseam a din le a to sia a topa taw kisai hi. Ama dingsak tu hi: banghangziam cile Pathian in ama dingsak thei hi. 5 Mihing khat in ni khat sia adang nikhat sang in thupi zaw in ngaisun hi: a dang khat in a kibangtek in ngaisun hi. Mihing khatsim in ama thinsung pan a ngaisut bang in khotak in pom tahan. 6 Ni a tang te in Topa atu in tang hi; taciang a tang ngawl te zong in Topa atu in tang ngawl hi. A ne te in Topa atu in ne hi, banghangziam cile Pathian lungdam ko hi; taciang a ne ngawi te in zong Topa atu in ne ngawl hi, taciang Pathian lungdam ko hi. 7 Banghangziam cile kuama in ama atu in a nungta bua hi, taciang kuama in zong ama atu bek in i thi bua hi. 8 Banghangziam cile i nungta zong Topa atu in nungta hi; taciang i thi zong in Topa atu in i thi hi: tua ahikom i nungta zong, i thi hial zong in, Topa neisa i hihi. 9 Banghangziam cile Christ sia athile a nungta te i Topa a hi natu in thi a, taciang thokik hi, taciang thaksua kik hi. 10 Ahihang banghang in na suapui tung thukhen ni ziam? a hibale banghang in na suapui thusimngawl ni ziam? banghangziam cile i vekpi in Christ thukhenna tokhum mai ah i ding tu hi. 11 Banghangziam cile, Topa in ci hi, keima ka nuntak bangma in, khup theampo ka mai ah khupdin tu hi, taciang leii theampo in Pathian mai ah pualak tu hi, ci in ki atkhon zo hi. 12 Tua ahikom i vekpi in Pathian kung ah sazian i pia kik tu hi. 13 Tua ahikom khat le khat thu ki khen nawn ba tawng: kuama in a suapui pa lampi ah a lutusak a hibale lutu natu koi ngawl

in thukhen zaw tawng. 14 Topa Jesus tungtawn he in la ka sa tu hi, ci in ki at hi. 10 Taciang no Gentile in ka up thu sia, ama thu in a thiang ngawl bangma mite, Ama mihing te taw lungdam vun, ci in ki at kik hi. om ngawl hi: ahiahang a thiang ngawl ci in a ngaisun 11 Taciang no Gentile mite theampo awng, Topa pok te atu in natheampo thiang ngawl hi. 15 Ahiahang vun; mi theampo awng, Ama pok vun, ci in zong ki at na suapui pa sia na anneak hang in a thin a na le, hi. 12 Isaiah in, Jesse i zungpi khat omtu a, Gentile nangma sia itna taw nungta ngawl na hihi. Ama sia na te a uk tu in ka koi tu hi; taciang Gentile te in ama anneak taw in susia heak in, banghangziam cile ama a muang tu uh hi, ci hi. 13 Tu in lametna i Pathian atu in Christ thi hi. 16 No atu apha te midang te in a in upna sung ah lungdamna le thinnopna taw hong pha ngawl in son heak taken: 17 Banghangziam cile dimsak hi, tabang in note Tha Thiangtho vangletna Pathian i kumpingam sia neak le dawn ah hi ngawl tungtawn in lametna sung ah hong khangtosak tu hi; ahiahang Tha Thiangtho sung ah thutang suana, hi. 14 Ka suapui te awng, note sia phatna le heakna kilemma le lungdamna ah hi zaw hi. 18 Banghangziam taw kidim in, khat le khat na ki hil thei uh hi, ci sia cile hite sung ah Christ atu na a seam te sia Pathian keima tatak in ka um hi. 15 Ahiahang suapui te awng, mai ah a san thamman hi a, taciang mihing te in thu pawlkhat te na phaw tawntung tu uh in, Pathian i zong upat uh hi. 19 Tua ahikom kilemma a piangsa tangko in Gentile mite tung ah Jesus Christ i naseam nate zui khawm tek tawng, taciang tua nate khat le tung ah lai kong thak hi, 16 Tabang in Gentile mite i khat i khanto na hong suak tu hi. 20 Anneak atu in piakkhiatna sia Tha Thiangtho i thiansuana tungtawn Pathian nasep susia heak vun. A tatak ci ciang na in santak a hi theina tu in, Pathian i lungdamna thu theampo sia a thiang a hihi; ahiahang ngualdang lutu tangko in Gentile mite tung ah Jesus Christ i naseam natu in a ne pa atu pha ngawl hi. 21 Na suapui liik ka hi thei natu a hihi. 17 Tua ahikom Pathian taw in a pu na tu, a hibale thaneam natu ahile, sa neak kisai thu ah Jesus Christ tungtawn in keima in ki le sapittui dawn zong pha ngawl hi. 22 Upna na nei suantak tu ka nei hi. 18 Banghangziam cile Gentile ziam? Pathian mai ah nangma atu in nei in. A up thu mite in Pathian thu a zui thei natu in, Christ in keima hang in ama le ama a ki mawsak ngawl te thuphatoi hong zang in a vawt nate simngawl bangma ka son a hihi. 23 Taciang uplakna a nei te in a ne le upna taw ngam bua hi, tua te sia kam taw ahizong, sepna taw ne ngawl ahikom maw hi: banghangziam cile upna ahizong, 19 A vanglian musakna te le nalamdang kihel ngawl ngamtatna theampo sia mawna a hihi. 24 Tungtawn in ahizong, Pathian Thaa i vangletna tungtawn in ahizong; Jerusalem pan kipan Illyricum kimplepam dong, Christ i lungdamna thu sia a cingtak in ka tangko zo hi. 20 Ngual dang khat i phungkawng tung ah innsa ka hi ngawl natu in, Christ min a za ngei ngawllai te tung ah lungdamna thu tangko tu in nasiatak in ka hanciam tawntung hi: 21 Ahiahang, tua thu a ki son ngawl na mite in mu tu uh hi: taciang a za ngei ngawl te in a tel tu uh hi, ci in ki at hi. 22 Tua thu hang in note kung ah kong pai natu pan zong hongkhak tampi om tan hi. 23 Ahiahang tu in hilaimun ah mun nei nawn ngawl kahikom in, note kung ah kong painop zong kum tam ngei zo hi; 24 Spain ngam sang ka pai ciang in, note kung ah kong pai tu hi: banghangziam cile ka khualhaw na mun ah note taw i kimu tu a, lungkiptak in i ki mukhop zawkciang in note in ka pai natu mun sang nong thak tu uh ka lungngul mama hi. 25 Ahi tazong tu in Jerusalem ah mithiangtho te na sepsak tu in ka pai tu hi. 26 Banghangziam cile Macedonia le Achaea ngam ah a om te in Jerusalem om a zawng mithiangtho te hu na piak tu a lungkim tek mama uh hi. 27 Hibang a lungkim tek mama na thu in; amate sia Jerusalem mithiangtho te tung ah leiba nei te a hi uh hi. Banghangziam cile Gentile te in amate taw

15 Ei a thatat te in a thaneam te i thaneanna i puaksak tu hi a, taciang eima lungkim natu bek zon tu a hi bua hi. 2 Eite khatsim in i kiimlepam i hong kipsakna sia pha ahikom in lungkimsak tek tawng. 3 Banghangziam cile Christ in ama lungkim natu vawt ngawl hi; ahiahang, nang hong zawsak te i zawsak na theampo keima tung ah hong theng hi, ci in ki at zo hi. 4 Banghangziam cile nidanglai a ki atkholsa thu theampo sia i sin tu in a ki at a hihi, tabang in laithiangtho i thuakzawkna le henepna tungtawn in lametna i nei thei natu a hihi. 5 Tu in thuakzawkna le henepna Pathian in Christ Jesus taw a kibang in khat le khat tung ah a kibang ngaisutna hong pia taken: 6 Tabang in note ngaisutna kibang in i Topa Jesus Christ i Pa, Pathian sia kamkhat in na pok thei tu uh hi. 7 Tua ahikom Christ in Pathian minthanna tu in hong sang zo ahi bangma in, note khat le khat zong ki sang tek tavun. 8 Tu in Jesus Christ sia pu le pa te tung ah a vawt kamciam te kipsak tu le Pathian thutak atu in vunteap tan te i naseam a hihi, ci kong son hi: 9 Taciang tua thu sia Gentile te in Ama i hesuakna atu in Pathian a pok thei natu uh a hihi; hi thu atu in, Gentile mite sung ah ka pok tu a, taciang na min pok

thaan thu te a nei khawm uh le, cilesa lam ah amate awng, kikhenna a piangsak te le na sinsa uh kihilna i hu tu a hihi. **28** Tua ahikom hiteng ka vawt zawk, taw kilebul in pu thei natu te ciamt vun a, pial vun, hu nate ka piak zawkciang in, Spain ka pai kawm ci kong thum hi. **18** Banghangziam cile tabang te in note kung ah hongpai tu khi hi. **29** Taciang note sia i Topa Jesus Christ atu naseam te hi ngawl a, kung kongpai ciang in thupha a dim Christ lungdamna amate ngilpi khapkhat atu in; kam pha le kam hoi thu taw hongpai tu khi hi, ci ka thiangtel hi. **30** Tu taw thinsung pha mite theam tawntung uh hi. **19** Tua in suapui te awng, Pathian tung ah keima atu thu ahikom note tang in ka angtang hi, banghangziam nong ngetsak uh ciang, i Topa Jesus Christ le Tha cile na thumanna uh sia mi theamtempo tung ah ki zel hi: Thiangtho hong itna atu in; **31** Judah ngam ah om ahihang phatna sung ah pilvang vun a, phatngawlna thu um ngawl te kung pan ka suatak natu ahizong, taw kisai na mun ah thinsung pha taw na om tu uh taciang Jerusalem atu ka nasepna sia mithiangtho te kong deisak hi. **20** Taciang a hai ngawl in thinnopna in a san thei natu ahizong; **32** Pathian deina tungtawn Pathian in Satan sia na peangnuai uh ah sikcil tu hi. I in note kung ah lungdamna taw hongpai thei in, note Topa Jesus Christ i hesuakna sia note tung ah om taw thathak dim in i om thei natu ahizong, hanciam in thungen tu in kong thum hi. **33** Tu in thinnopna Pathian sia note tung ah om tahan. Amen.

16 Cenchrea pawlpi ah naseam i suapui nu Phoebe i thu kong telsak hi: **2** Mi thiangtho te na hi uh bangma in ama sia Topa sung ah na sang vun, taciang a nasep taw kisai in a kul le kisam mun po ah na hu vun: banghangziam cile ama sia mi tampi a hu khat hi a, keima zong hong hu hi. **3** Christ Jesus sung ah keima honghu Prisilla le Aquila te na paupui vun: **4** Amate sia ka nuntakna atu a ngawng daw in a thi ngam te a hi uh hi: amate sia keima bek hi ngawl in, Gentile pawlpi theamtempo in zong poktek uh hi. **5** Tabangma in amate inn a om pawlpi zong paupui tavun. Achaia pan Christ um masabel ka it mama Epaenetus zong paupui vun. **6** Eite atu in na tampi hong sepsak Mary zong paupui vun. **7** Ka mealheak le ka thongtakpui Andronicus le Junias te zong paupui vun, amate sia Sawltak te sung ah mi tuanngen te hi uh a, ka masuan Christ sung ah om zo uh hi. **8** Topa sung ah ka it Ampliatus paupui vun. **9** Christ sung ah kote hong hu Urbanus le ka it Stachys te zong paupui vun. **10** Christ sung ah i heapkui Apelles na paupui vun. Aristobulus te innkuwan zong paupui vun. **11** Ka mealheak Herodion paupui vun. Topa sung ah a om Narcissus te innkuwan zong paupui vun. **12** Topa sung ah naseam Tryphena le Tryphosa te paupui vun. Topa sung na tampi a seam ka it mama Persis zong paupui vun. **13** Topa sung ah tealsa Rufus paupui vun, taciang keima nu bang in hong en a nu zong paupui vun. **14** Asyncritus, Phlegon, Hermas, Parobas, Hermes le amate taw a omkhawm suapui te zong paupui vun. **15** Philologus, Julia, Nerus le a suapui nu, taciang Olympas le amate taw a omkhawm mithiangtho te theamtempo zong paupui vun. **16** Khat le khat a thiangtho kinapna taw ki nuksset vun. Christ i pawlpi te in hong paupui hi. **17** Tu in suapui te

ahikom note tang in ka angtang hi, banghangziam cile na thumanna uh sia mi theamtempo tung ah ki zel hi: Thiangtho hong itna atu in; **31** Judah ngam ah om ahihang phatna sung ah pilvang vun a, phatngawlna thu um ngawl te kung pan ka suatak natu ahizong, taw kisai na mun ah thinsung pha taw na om tu uh taciang Jerusalem atu ka nasepna sia mithiangtho te kong deisak hi. **20** Taciang a hai ngawl in thinnopna in a san thei natu ahizong; **32** Pathian deina tungtawn Pathian in Satan sia na peangnuai uh ah sikcil tu hi. I in note kung ah lungdamna taw hongpai thei in, note Topa Jesus Christ i hesuakna sia note tung ah om taw thathak dim in i om thei natu ahizong, hanciam in thungen tu in kong thum hi. **33** Tu in thinnopna Pathian sia note tung ah om tahan. Amen. **21** Ka naseppui Timothy le ka mealheak Lucius, Jason, le Sosipater te in hong paupui uh hi. **22** Hi laithak a at keima Tertius in Topa sung ah kong paupui hi. **23** Ka inntekpa Gaius le pawlpi theamtempo in hong paupui uh hi. Khuapi sumkeam Erastus le a suapuipa Quartus te in hong paupui uh hi. **24** I Topa Jesus Christ i thuthiamna sia note theamtempo tung ah om tahan, Amen. **25** Keima lungdamna le Jesus Christ i thuhilna bang in Ama sung ah hong kipsak vangletna sia, tu in thuku pualak hun hi a, tua thu sia leitung piancill pan kipan in thuku in a kikoi a hihi. (aiōnios g166) **26** Ahihang tu in kamsang te laithiangtho tungtawn in kilaak zo a, tawntung Pathian i thupiak bang in minam theamtempo tung ah upna thunitna atu in ki hesak zo h: (aiōnios g166) **27** Ama bek a ciim Pathian tung ah Jesus Christ tungtawn in minthanna kip tawntung tahan! Amen. (aiōnios g165)

1 Corinth

1 Pathian deina tungtawn in Jesus Christ i sawltak a hi tu in a kisam keima Paul le ka suapui pa Sosthenes in, **2** Christ Jesus in thiangthosak a, mithiangtho te ci a ki sam, Corinth a om Pathian pawlpi le mun tatuam a i Topa Jesus Christ min a sam theampo tung ah: **3** I Pa Pathian le Topa Jesus Christ kung pan in hesuakna le thinnopna sia note tung ah hong om taken. **4** Jesus Christ tungtawn in note tung ah hongpiak Pathian i thuthiamma atu in, note tang in ka Pathian ka pok hi; **5** Tabang in na kampauna theampo uh le na heakna uh theampo, na theampo ah Ama in hong hausak zo hi; **6** Christ i tettipan na zong note sung ah hong kipsak zo hi: **7** Tabang in i Topa Jesus Christ hongpai tu na ngak uh kawm in letsong khat zong na kisam bua uh hi: **8** Tabang in i Topa Jesus Christ ni ciang paubang ngawl na hi thei natu uh in, Ama in a tawp dong hong kipsak tu hi. **9** A Tapa i Topa Jesus Christ taw ki pawlkhopna nei tu in note hongsam Pathian sia a thuman Pathian a hihi. **10** Tu in suapui te awng, na vekpi in na kampau na uh kibang tek in, ki khenna om ngawl, a picing thu kisikna taw ki pawlkhowm tu le thukhenna kibang tek hi tu in, i Topa Jesus Christ min taw kong thum hi. **11** Banghangziam cile ka suapui te awng, note sung ah kihaua om hi, ci in Chloe te innkuan tung pan in kei tung ah note i thu hong ki pualak zo hi. **12** Tu in hi thu kong son hi, noma sung ah khatsim in, keima sia Paul i pawl khi hi; taciang kei sia Apollos i pawl ka hihi; taciang kei sia Peter i pawl ka hihi; taciang kei sia Christ i pawl ka hihi, na ci uh hi. **13** Christ sia ki khen ziam? Paul sia note atu in thinglamte tung ah a ki khai ziam? a hibale, Paul min taw tui na ki phum uh ziam? **14** Note sung ah Crispus le Gaius simngawl kuama tuiphum ngawl ka hikom in Pathian tung ka lungdam hi; **15** Tua ahikom, Paul in ama min taw tuiphumna pia hi, kuama in ci thei ngawl tu hi. **16** Taciang Stephen te innkuan zong keima in tui ka phum hi: tua te simngawl a dang tui ka phum ka he bua hi. **17** Banghangziam cile Christ in tuiphumna pia tu in hong sawl ngawl a, lungdamna thupha hil tu in hong sawl hi: tua thu sia ciimna kammal te taw hil tu hi ngawl hi, tabang hile Christ thinglamte sia vang nei ngawl suak tu hi. **18** Banghangziam cile thinglamte thuhil na sia a mangthang te atu in mawmawtna a hihi; ahihang ngupna a sang te a tu in Pathian i vangletna a hihi. **19** Banghangziam cile, a ciim te i ciimna ka susia tu a, mipil te telthiam na zong a mannung ngawl ka suaksak tu hi, ci in ki at

hi. **20** Mihing ciim koisung ah om ziam? Thukhamhil te koisung ah om ziam? hi leitung ah thu nial te e koisung ah om zia? Pathian in hi leitung pilna sia mawmawtna suaksak zo hi ngawl ziam? (aiōn g165) **21** Banghangziam cile leitung mite in pilna taw Pathian a heak ngawl zawk ciang, Pathian i pilna sung ah mawmawtna thu pualakna a um te ngum tu in Pathian a lungkim hi. **22** Banghangziam cile Judah mite in musakna ngen uh hi, taciang Greek mite in pilna zong uh hi: **23** Ahihang kote in thinglamte tung ah a ki khai Christ thu ka hil uh hi, tua thu sia Judah mite atu in lutu na a hihi, taciang Greek mite atu in mawmawtna a hihi; **24** Ahihang a kisam Judah mite le Greek mite atu in Christ sia Pathian vangletna le pilna a hihi. **25** Banghangziam cile Pathian i mawmawtna sia mihing te sang in ciim zaw hi; taciang Pathian i thaneamna sia mihing te sang in hat zaw hi. **26** Banghangziam cile suapui te awng, nang hong kisapna thu en vun, cilesa lam pan in mipil tampi, a vanglian le ulian thupi tampi na om bua uh hi: **27** Ahihang Pathian in mipil te maizumsak tu in leitung taw kisai in a mawmaw te teal hi; taciang Pathian in a thahat te maizumsak tu leitung taw kisai in a thaneam te teal hi; **28** A omsa nate a mannung ngawl a suaksak tu in, leitung na mannung ngawl, bangma a ki simngawl nate le a om ngawl lai nate dong in Pathian in teal hi: **29** Tabang in Pathian mai ah kuama ki suangtak ngawl tu hi. **30** Ahihang note Ama tungtawn in Christ Jesus sung ah na om uh hi, Ama sia Pathian in eite atu in pilna, thutang suana, thianthosakna le tatna in hong vawtsak hi: **31** Tabang in, a ki at sa bangma in, a ki suangtak te sia Topa sung ah ki suangtak taken.

2 Suapuite awng, note tung ah Pathian i tettipanna pualak tu kongpai ciang in, a tuan in thuson thiamna le pilna taw kongpai bua hi. **2** Banghangziam cile note sung ah thinglamte tung a kithat Jesus Christ simngawl, bangma thu dang ka heak sawm bua hi. **3** Taciang note tung ah thaneamna, launa le liing kawm in ka om bua hi. **4** Ka kampau na le ka thuhilna te sia mihing pilna taw kaizot na kammal hi ngawl hi, ahihang Tha le vangletna i pualakna hi zaw hi: **5** Tabang in upna sia mihing pilna sung ah hi ngawl in, Pathian vangletna sung ah kinga zaw tu hi. **6** Ahizong pilna sia a picing sa te sung bek ah ka pau uh hi: ahihang hi leitung pilna hi ngawl hi, a bokik tu hi leitung thunei te i pilna zong hi ngawl hi: (aiōn g165) **7** Ahihang hi leitung a om ma in Pathian in kote minthanna tu in a sekholsa thu ku, tua Pathian i ciimna thuku ka son uh hi: (aiōn g165) **8** Tua ciimna sia leitung thunei te kuama in he ngawl hi: banghangziam

cile he uh hile, minthanna Topa sia thinglamte tung Pathian hesuakna bang in, mipil innsa pa bang in ah khai ngawl tu uh hi. (aiōn g165) 9 Ahihang, mit taw keima in phungkawng ka ciang hi, taciang a dang mu ngei ngawl, bil taw zong zak ngei ngawl, mihing khat in tua tung ah sa hi. Ahihang mihing khatsim in thinsung ah zong a tum ngei ngawl, Pathian in Ama tua tung ah bangbang in sa, ci sia kidawm taken. a itte atu in a sekholsa nate, ci in a ki atkholsa om 11 Banghangziam cile a kiciangsa phungkawng ahi hi. 10 Ahihang Pathian in a Thaa tungtawn in kote Jesus Christ simngawl, kuama in a dang ciang thei sung ah kilangsak zo hi: banghangziam cile Thaa in ngawl hi. 12 Tu in mi khatpo in hi phungkawng tung ah Pathian i thuthuk te le na theampo kan siat hi. 11 kham, ngun, suang manpha te, thing, lopa, tangphaw Banghangziam cile mihing ngaisutna te sia a sung a taw a sa uh le; 13 Mihing khatsim i nasepna sia om ama i tha simngawl kua in he thei tu ziam? tasia hong kilang tu hi: banghangziam cile tua ni ciang bangma in Pathian ngaisutna te zong mihing in he in ki pualak tu hi, tasia sia mei taw kilangsak tu hi; ngawl a, Pathian Thaa bek in he hi. 12 Tu in eite taciang mi khatsim i nasepna sia bangbang ziam, ci leitung thaa a sang te i hi ngawl in, Pathian in a thong sia mei taw ki sittel tu hi. 14 Tua phungkawng tung ah in hongpiak nate i heak thei natu in Pathian i Thaa a sang i hi zaw hi. 13 Tua nate sia mihing ki hilna pilna nga tu hi. 15 Mi khatpo i nasepna nate a kangtum le, kammal te taw i son bua hi, ahihang Tha Thiangtho ama sia sum tu hi: ahihang amasia mei sung pan a hilna bang in Tha taw kisai te sia thaa lam taw ma in i suatak bang in, ngupna nga tu hi. 16 Note sia Pathian te ngat hi. 14 Ahihang leitung mi in Pathian Thaa thu biakinn na hi uh a, na sung uh ah Pathian Thaa om te sang ngawl hi: banghangziam cile tabang te sia amate atu in mawmawtna a hihi: ama in he zong he ngawl hi, banghangziam cile tabang te sia thaa taw bek in ki khentel thei hi. 15 Ahihang thaa mi in na theampo khentel thei a hi hang, ama thu kuama in thukhen ngawl hi. 16 Topa thuhil tu in kua in ama thinsung he ziam? Ahihang eite Christ i thinsung a sang te i hihi.

3 Ka suapui te awng, thaa mite tung ka pau bang

in note tung ah hong pau thei ngawl ka hi hang, cilesa mite tung ka pau bang ahizong, Christ sung ah nausen te bang in kong pau hi. 2 An taw hi ngawl in, noai taw kong vak hi, banghangziam cile note in an na ne zo balai uh hi, tu zong in na ne zo balai uh hi. 3 Banghangziam cile note sia cilesa mi na hi lai uh hi: banghangziam cile note sung ah ki hazatna, ki el na le kikhenna te om hi, note sia cilesa le mihing ngeina taw a nungta te hi ngawl nu ziam? 4 Banghangziam cile khat in, kei sia Paul i pawl ka hihi; a dang khat in, kei sia Apollos i pawl ka hihi, ci uh hi; cilesa mi hi ngawl nu ziam? 5 Tabang hile Paul sia akua ziam, taciang Apollos sia akua ziam, ahihang Topa in mihing khatsim a piak bang in note upna sung ah hong then naseam te hi ngawl ziam? 6 Keima in ka suan a, Apollos in tuibuak hi; ahihang Pathian in khangsak hi. 7 Tua ahikom a suan te le tuibuak te in khangsak thei ngawl hi; ahihang Pathian in khangsak hi. 8 Tu in a suan te le tuibuak te sia pumkhat a hihi: taciang mi khatsim in ama nasep bang in thaman sang kik tuh hi. 9 Kote sia Pathian taw naseam khawm te ka hi uh hi: note sia Pathian i lo na hi uh hi, Pathian i inn zong na hi uh hi. 10 Keima tung ah hongpiak

Pathian hesuakna bang in, mipil innsa pa bang in keima in phungkawng ka ciang hi, taciang a dang mu ngei ngawl, bil taw zong zak ngei ngawl, mihing khat in tua tung ah sa hi. Ahihang mihing khatsim in thinsung ah zong a tum ngei ngawl, Pathian in Ama tua tung ah bangbang in sa, ci sia kidawm taken. 11 Banghangziam cile a kiciangsa phungkawng ahi hi. 12 Tu in mi khatpo in hi phungkawng tung ah Pathian i thuthuk te le na theampo kan siat hi. 13 Mihing khatsim i nasepna sia om ama i tha simngawl kua in he thei tu ziam? tasia hong kilang tu hi: banghangziam cile tua ni ciang bangma in Pathian ngaisutna te zong mihing in he in ki pualak tu hi, tasia sia mei taw kilangsak tu hi; ngawl a, Pathian Thaa bek in he hi. 14 Tua phungkawng tung ah in hongpiak nate i heak thei natu in Pathian i Thaa a sang i hi zaw hi. 15 Mi khatpo i nasepna nate a kangtum le, ama sia sum tu hi: ahihang amasia mei sung pan a hilna bang in Tha taw kisai te sia thaa lam taw ma in i suatak bang in, ngupna nga tu hi. 16 Note sia Pathian biakinn na hi uh a, na sung uh ah Pathian Thaa om hi, ci he ngawl nu ziam? 17 Mihing khatpo in Pathian biakinn a ninsak le, Pathian in ama siatsua tu hi; banghangziam cile Pathian biakinn sia thiangtho a, note sia tua biakinn na hi uh hi. 18 Kuama peuma ama le ama kitheam heak hen. Note sung ah khatpo in ama le ama mipil bang in a ki ngaisun tha le, mipil a sua thei natu in mi mawmaw suak masa taken. (aiōn g165) 19 Banghangziam cile hi leitung pilna sia Pathian mai ah mawmawtna hi. Banghangziam cile, Pathian in mipil te sia amate tatsiatna in man hi, ci in ki at hi. 20 Taciang mipil te ngaisutna te mannung ngawl hi, ci sia Topa in he hi, ci thua hi. 21 Tua ahikom kuama in mihing hi na ah ki suangtak heak hen. Banghangziam cile na theampo sia noma neisa a hihi; 22 Paul ahizong, Apollos ahizong, Peter ahizong, leitung ahizong, nuntakna le thina ahizong, tu hun nate le mailam thu te ahizong; a vekpi in noma neisa a hihi; 23 Taciang note sia Christ i neisa na hi uh hi; taciang Christ sia Pathian i neisa a hihi.

4 Christ naseam te le Pathian thuku a keam te

bang in, mite in hong ngaisun taken. 2 Tuabek domngawl in neisa keam te sia a thuman mi hi kul hi. 3 Ahihang note, a hibale mi khat in thu nong khen tu uh sia kei atu in thu nocik hilel hi: keima le keima zong thu ka kikhen bua hi. 4 Keima thu in bangma ka he bua hi; thutang suasak na ka sang bua hi: ahihang Topa sia keima thukhen a hihi. 5 Tua ahikom a huncin ma, Topa hongpai dong bangma thukhen heak vun, Topa in khuamial sung ah a ki phual te theampo sia khuavak sung ah hong paipui tu a, thinsung i ngaisutna te zong kilangsak tu hi: taciang mihing khatsim in Pathian i pokna sang tu hi.

6 Suapui te awng, note in a ki atkholsa thu kantan in 5 Note sung ah paktatna om hi, ci mun theam po midang te ngaisun ngawl in, kote tung pan na sin ah kison hi, tua paktatna sia Gentile mite sung ah thei natu uh in, ka neisa hi tekaakna te sia keima le zong a om ngei ngawl, mi khat in a pa i zi mawpui hi. Apollos tung ah ka koi hi; tabang in note sung ah 2 Hi mawna a vawt pa sia note sung pan hawlkha a kuama in khat le khat ki langpan in na ki phatsak khuangai in na tau tu uh ci thada, kiphasak zawsap lai natu uh a hihi. 7 Banghangziam cile, nangma sia nu hi. 3 Banghangziam cile keima sia ka pumpi tatak akua in midang sang in tumdang zaw in hong vawt note kung ah om ngawl ahihang, ka thaah sia note ziam? taciang na san ngawl bang om ziam? tu in kung ah om nginge hi, note kung ah ka om bangma na sang ahiile banghang in bangma a sang ngawl in hi mawna a vawt te keima in thu ka khen hi. 4 I bang in ki suangtak ni ziam? 8 Tu in note na ngil uh Topa Jesus Christ min taw, ka tha taw na ki kaikhop va hi, tu in na hau uh hi, kote ki hel ngawl in kumpi uh ciang in, i Topa Jesus Christ i vangletna taw, 5 te bang in na uk uh hi: taciang kote zong note taw Tua pa i thaah sia Topa Jesus ni ciang in ngupna a ka uk khop thei natu uh in, na uk takpi tu uh ka dei nga thei natu in, a pumpi sia Satan i siatsuana ah ap hi. 9 Banghangziam cile that tu in ciangtan sa bang tavun. 6 Na ki suantakna uh pha ngawl hi. Tol tawmno in ko sawltak te sia Pathian in a khakbel ah hong in anluum buppi khangsak hi, ci thu he ngawl nu koi hi, ci ka ngaisun hi: banghangziam cile kote sia ziam? 7 Tua ahikom tol saw ngawl na hi uh bangma leitung, vantungmi te le mihing te mai ah et tu in hong in anluum thak na hi thei natu uh in, tol lui sia vawk vawt hi. 10 Kote sia Christ atu in a mawmaw te ka hi vun. Banghangziam cile Christ sia eite i paisanpoai uh hi, ahihang note sia Christ sung ah mipil te na atu in biakpiakna a hihi: 8 Tua ahikom tol lui taw hi hi uh hi; kote sia ka tha uh neam hi, ahihang note ngawl, deisakna phangawl le ngitlona tol taw zong hi na tha uh hat hi; note sia a zatakhui te na hi uh hi, ngawl; ahihang tol saw ngawl anluum ci ciang citakna ahihang kote sia zawnsak thuak te ka hi uh hi. 11 Hi le thutak taw poai khaam tawng. 9 Paktat mawna a hun dong in kote sia ngilkial, dangtak, pum nguak, sat vawt te taw kipawl ngawl tu in note tung ah lai kong thuak le om natu meal nei ngawl in ka om uh hi; 12 thak zo hi: 10 Ahihang hi leitung paktatna a vawt te, a Koma khut vateak taw na ka seam uh hi: zawnsakna duhop te, ngual neisa a sut te, milim bia te theam po ka thuak uh ciang zong, thupha ka pia uh hi; hong ki pawlpui ngawl tu a ci ka hi bua hi; banghangziam ki vawtsiat ciang zong, ka thuak uh hi: 13 Hong ki cile tabang hi thong le leitung pan in na pusua uh sonsiat ciang in, ka thum uh hi: kote sia leitung ah kul tu hi. 11 Ahihang tu in suapui pa a kici mi khatpo vansia bang in hong vawt uh hi, taciang tuni dongma sia paktatna, duhopna, milim biakna, ngual nomu, in munphia na nintekk bang in ka om uh hi. 14 Note zukham le ngual neisa sut te taw an ne khawm ngawl hong maizumsak tu in hi thu te hong at hi ngawl khi tu le, pawlpui ngawl tu in lai kong thak zo hi. 12 hi, ahihang ka it ka tate bang in kidop natu kong pia Banghangziam cile a puasang mite zong thukhen tu hi. 15 Banghangziam cile note in Christ sung ah hilna in kei taw bang kisai ziam? note in a sungsang mite pia tul sawm nei na hi uh hang, Pa tampi na nei thukhensak hi ngawl nu ziam? 13 Ahihang a puasang bua uh hi: banghangziam cile Christ Jesus sung ah mite sia Pathian in thukhen hi. Tua ahikom tua mi lungdamna thupha tungtawn in ka nei tate na hi uh ngilo pa sia note sung pan in hawlkha vun.

hi. 16 Tua ahikom ka nuntak dan hong ette tavun, ci in kong thum hi. 17 Hi thu hang in ka it le Topa sung ah ka muan ka tapa Timothy sia note kung ah kong paisak hi, ama in mun tatuam a om pawlpui tatuam ah ka hil bang in, Christ sung ah ka nuntakdan te hong hil tu hi. 18 Tu in note kung ah hongpai ngawl tu bang in mi pawlkhat te kiphasak in om hi. 19 Ahihang Topa deina a om le a hai ngawl in note kung ah kongpai tu hi, taciang a kiphasak te kam hi zaw ngawl in a vangletna thu ka he zaw tu hi. 20 Banghangziam cile Pathian ngam sia kammal ah hi ngawl in, vangletna sung ah om hi. 21 Bang dei nu ziam? note kung ah ciang uai taw hongpai tu khi ziam, a hibale itna le a nunneam thaah taw hongpai zaw tu khi ziam?

6 Note sung ah khatpo in ngualdang khat taw ki langpan in thu a nei le, mithiangtho te mai ah hi ngawl in, a thutang ngawl te ngeina mai ah a pai ngam na om uh ziam? 2 Mi thiangtho te in leitung mite thukhen tu hi, ci he ngawl nu ziam? taciang note in leitung mite thukhen tu na hi uh le, thu nobel te thukhen tu in kilawm ngawl nu ziam? 3 Vantungmi te thu i khen tu hi, ci he ngawl nu ziam? hi nuntakna taw kisai nate bangza in thu i khen zawlai tu ziam? 4 Hi nuntakna taw kisai nate thukhen na hi uh le, pawlpui sung ah a nobel te thukhen tu in koi vun. 5 Na maizum natu uh in ka pau a hihi. Note sung ah mipil khat zong om ngawl hi, a ci sia a takpi ma ziam? a suapui te laklaw ah thukhen thei khat beak zong om

ngawl ziam? 6 Ahihang suapui pa sia a dang suapui nei hen a, tabang in numei khatsim in zong pasal khat taw thu a kinei na uh sia thu um ngawl te mai nei taken. 3 Pasal in a zi tung ah phatna a vawt ah a hihi. 7 Tua ahikom tu in, khat le khat thu na ki tu bang in vawt taken: tabangma in a zi in zong a vawt uh hu in note sung ah mawna lianpi khat om hi. pasal tung ah vawt taken. 4 Zi in ama pumpi tung Banghang in a maw zaw tu ki tu lel ngawl nu ziam? ah thuneina nei ngawl hi, ahihang a pasal in nei banghang in na neisa hong laksak sia thuak zaw hi: tabangma in pasal in zong ama pumpi tung ah lel ngawl ni ziam? 8 Note sia tabang hi ngawl in, a thuneina nei ngawl hi, ahihang a zi in nei hi. 5 Antang man ngawl na vawt zaw uh hi, tabang in na suapui le thungen tu in na nupa uh in na lungkim uh hun te uh i neisa na sut uh hi. 9 Mi thutang ngawl te in simngawl, khat le khat cilesa deina ki nial heak vun; Pathian kumpingam lua ngawl tu hi, ci he ngawl nu na kisuup zawk ngawl uh hu in Satan in hong ze-ziam? Kuama in hong theam heak taken: paktatna a et thei ngawl natu in omkhawm kik vun. 6 Ahihang vawt te, milim bia te, palngul mawna vawt te, pasal le hisia in thupiak hi ngawl a, hi thei ci thu kong sonna pasal, numei le numei a paktat te, tabang paktatna a hi zaw hi. 7 Banghangziam cile mi theam po keima lungkimpui te, 10 A nguta te, a duhop te, zukham bang in a om tu ka dei hi. Ahihang khatsim in Pathian te, ngual a nomu te le ngual neisa a sut te, Pathian letsong tatuam a ki phu tek i nei hi. 8 Tua ahikom zi kumpingam lua ngawl tu uh hi. 11 Note sung ah le pasal nei ngawl lai te le meingong te, keima bang pawlkhat te sia tabang na hi ngei uh hi: ahihang tu in in om nginge hi le, pha hi, ka ci hi. 9 Ahihang amate note na ki silthiang zo uh a, hong thiangthosak zo hi, a kisuup zo bale, zi le pasal nei taken: banghangziam taciang Topa Jesus min le i Pathian Thaa tungtawn in cile cilesa deina mei bang in a kuang liang sang in thutang hong suaksak zo hi. 12 Na theam po ka vawt phazaw hi. 10 Taciang zi le pasal nei te tung ah keima hial zong phamaw ngawl hi, ahihang na theam po hi ngawl in, Topa thupiakna sia, a zi in a pasal taisan sia phattuamna om ngawl hi: na theam po ka vawt heak hen: 11 Ahihang a taisan ahile, pasal nei ngawl hial zong phamaw ngawl hi, ahihang hi na khatpo i in om nginge taken, a hibale a pasal taw kilemma vangletra nuai ah ka om batu hi. 13 An sia pumpi vawt taken: taciang a pasal in zong a zi khul heak atu hi, taciang pumpi sia an atu hi: ahihang Pathian taken. 12 Ahihang Topa i ci hi ngawl in, keima i kong in a ni ma in siatsua tu hi. Tu in pumpi sia paktatna ci a hihi: suapui pa khat in thu um ngawl khat tenpui atu hi ngawl hi, ahihang Topa atu hi; taciang Topa a, a zi sia ama taw om tu a lungkim ahile khul heak sia pumpi atu a hihi. 14 Pathian in Topa sia ama hen. 13 Taciang numei khat in thu um ngawl khat vangletra tungtawn in thokiksak zo a, eite zong tua taw kiteang a, a pasal sia ama taw om tu a lungkim vangletra tungtawn in hong thokiksak tu hi. 15 Na ahile taisan heak hen. 14 Banghangziam cile thu um pumpi uh sia Christ pumpi khen te hi, ci he ngawl ngawl a tenpui sia a zi tungtawn in thiansua sa hi nu ziam? tabang ahile keima in Christ pumpi khen zo hi, taciang thu um ngawl khat i zi zong a pasal te la in pumpi ki zuak nu i pumpi khen in vawt tu tungtawn in thianthosak sa hi zo hi: tua ahikom a khi ziam? I vawt batu hi. 16 Bangbang ziam? pumpi thiangtho ngawl na tate uh zong tu in thiangtho zo zuak nu taw a ki zom le tua nu taw pumkhat a hihi, hi. 15 Ahihang thu um ngawl te in a taisan nuam le, ci he ngawl nu ziam? Banghangziam cile, amate ni taisan taken. Suapui pa, a hi bale, suapui nu khat sia pumkhat hi tu hi, ci hi. 17 Ahihang Topa tung sia hibang thu te i hencipna nuai ah om ngawl hi: ah a kizom peuma Ama taw thaah pumkhat suak hi. ahihang Pathian in a kilemtak in om tu in hong sam 18 Paktatna te nusia vun. Mihing in a vawt a dang hi. 16 Banghangziam cile, nang nupi awng, na pasal mawna te sia pumpi puasang ah a hihi; ahihang sia na ngup tu le na ngup zawk ngawl tu he ni ziam? paktatna a vawt peuma in ama pumpi langpan in a hi bale, nang pasal awng, na zi sia na ngup tu le na maw a hihi. 19 Bangbang ziam? na pumpi uh sia note ngup zawk ngawl tu he ni ziam? 17 Ahihang Pathian sung ah a om Tha Thiangtho biakkinn hi, cile noma le in mi khatsim tung ah a piaksa bangma in le Topa i a noma ki nei ngawl in, Pathian in hong nei hi, ci he sapna bangma in, om taken. Tua ahikom pawlpi sung ngawl nu ziam? 20 Banghangziam cile note sia man theam po ah keima in thu kong pia hi. 18 Mi khatpo sia taw a ki leisa na hi uh hi: tua ahikom Pathian i neisa vunteap tan na taw ki samtuam ziam? vunteap tan na pumpi le na thaa taw Pathian minthangsak tavun.

7 Tu in ka kung ah nong laithak na uh taw kisai in: pa khat in numei a thu thak ngawl tu sia pha hi. 2 Ahihang paktatna pial tu in pasal khatsim in zi

tan ngawl na taw ki sam tuam ziam? vunteap tan heak taken. 19 Vunteap tan sia bangma phattuamna om ngawl hi, taciang vunteap tan ngawl zong bangma hi tuan ngawl hi, ahihang Pathian thupiak te zui leang

phattuamna om hi. 20 Mi khatsim sia sapna a nga pha seam a hihi. 38 Tua ahikom zi nei pa in napha laitak a dinmun bangma in om nginge tahlen. 21 vawt hi; ahihang zi nei ngawl pa in naphazaw vawt Nangma sia sal dimmun in sapna na hi ziam? tua atu hi. 39 A pasal nuntaksung theampo thukham in a zi in thingngim heak in: ahihang hong suaktasak le, tua len hi; ahihang a pasal a thi le a dei pasal nei tu in thu zang zaw in. 22 Banghangziam cile sal a hi laitak suataknna nei hi; tua thu sia Topa sung bekma hi. 40 Topa sung ah a kisam pa sia Topa i a suakta mi a Ahihang keima thukhen na sung ah pasal nei ngawl hihi: tasia bangma in a suatak laitak Topa sung ah a in a om suak le lungdam huai zaw hi: taciang keima kisam pa sia Christ i sal a hihi. 23 Note man taw a in Pathian Thaa ka nei hi, ci zong ka ngaisun hi.

ki leisa na hi uh kom in; mihing te i sal suak heak tavun. 24 Suapui te awng, mi khatsim in ama a ki samna dinmun ah, Pathian taw om suak taken. 25 Tu in ngaknu thiangtho te thu taw kisai in Topa i thupiak ka nei bua hi: ahihang Topa i hesuakna a sang khat i dinmun ah a thuman tu in, keima thukhenna kong pia hi. 26 Tua ahikom tu hun thinngimna hang in, pate sia ama om ngei bang in om le pha hi, ci ka ngaisun hi. 27 Zi tung ah a ki hen na hi ziam? sut tu in ngaisun heak in. Zi tung pan in a ki sut na hi ziam? zi zong heak in. 28 Ahihang zi na nei le, na maw bua hi; taciang ngaknu thiangtho in pasal a nei le, maw ngawl hi. Ahi ta zong tabang te in cilesa sung ah nawngkai na nei tu hi: ahihang tabang haksatna thuak tu kong oai bua hi. 29 Ahihang, suapui te awng, hi thu kong son hi, a hun tomno bek tang lai ahikom, zi a nei te sia a nei ngawl bang in om tahlen; 30 A kap te sia a kap ngawl bang in le a lungdam te sia a lungdam ngawl bang in; taciang van lei te sia, bangma nei ngawl bang in om tahlen; 31 Taciang leitung na a zang te in a pheangzat ngawl bang in om tahlen: banghangziam cile hi leitung paizia sia a babo hi zo hi. 32 Ahihang note thinngim ngawl in na om tu uh ka dei hi. Zi a nei ngawl pa in bangbang in Topa lungkimsak tu kхи ziam, ci in Topa nate thinbot hi: 33 Ahihang zi a nei pa in, bangbang in a zi lungkimsak thei tu, ci in leitung nate thinbot hi. 34 Zi le ngaknu thiangtho kikal ah zong ki lamdanna om hi. Pasal a nei ngawl numei khat in a pumpi le a thaa a thiantho thei natu in, Topa nate thinbot hi: ahihang pasal a nei nupi khat in, bangbang in a pasal lungkimsak thei tu, ci in leitung nate thinbot hi. 35 Taciang hi thu sia note i phattuamna tu in kong son a hihi; note i tung ah ngen hongpaai hi ngawl khi hi, ahihang a etlawmtak in na nungta uh a, Topa nasep bangma nawngkai ngawl in na sep thei natu uh a hihi. 36 Ahihang pasal khatpo in a dei ngaknu thiangtho kung ah a omdan hoi ngawl ci in a ngaisun le, taciang pasal nei kul hi, ci le pasal nei hun val zo hi a cile, a deina bang in vawt tahlen, ama sia maw ngawl hi: ki teang ta uh hen. 37 Ahihang thin takkha nei, hamtangpi in a ngaisun ngawl, ama deina a ki uk zo le tangval thiangtho ahina keamcung tu in khensatna a nei le a

8 Tu in milim te tung a kipia biakpiakna te taw kisai in eite theampo in heakna i nei hi, ci ka he hi. Heakna sia kiphasak a, ahihang itna in khangtosak hi. 2 Akua mapo na theampo ka he hi, ci in a ngaisun le, a heak tu za he ngawl lai a hihi. 3 Ahihang mi khat in Pathian ka it a cile, Pathian in ama he hi. 4 Tua ahikom milim te tung ah biakpiakna in a kipia te neak na thu taw kisai in, leitung ah milim a kici sia bangma mannung ngawl hi, ci thu i he hi, taciang Pathian khatbek simngawl a dang kuama om ngawl hi. 5 Banghangziam cile vantung ah ahizong, leitung ah ahizong, pathian le to a kici tam mama om hi, 6 Ahihang eite atu in Pathian khat bek om a, Ama sia Pa a hihi, na theampo sia Ama tung pan hi a, eite zong Ama sung ah i om hi; taciang Topa Jesus Christ khat bek om a, Ama tungtawn in na theampo om hi, taciang eite zong Ama tungtawn in a om i hihi. 7 Ahihang mikim i sung ah heakna om ngawl hi: banghangziam cile mi pawlkhate i sia le pha heakna sung ah hi hun dong milim tung ah a kipia te neak bang in ngaisun hi; taciang amate sia thaneam ahi uhkom in amate i sia le pha heakna uh ninsak hi. 8 Ahihang an in Pathian mai ah maipha hong ngasak tuan ngawl hi: banghangziam cile, i ne zong in, ki phazaw tuan ngawl hi; taciang i ne bua zong in, ki pha ngawl zau tuan ngawl hi. 9 Ahihang hi na ngaisutna uh sia, bangbang po ahizong, a thaneam te atu in lutu na a hi ngawl natu kidawm tavun. 10 Ahihang heakna a nei nangma sia milim biakinn sung anneakna mun ah na to a, taciang heakna lam a thaneam suapui pa in hong mu ahile, milim tung ah piaksa an te ne tu in hangsan seseam tu hi; 11 Taciang Christ sia tua pa atu in thi a, tua thaneam suapuija sia nangma heakna hang in lalcip tu hi ngawl ziam? 12 Ahihang suapui te langpan in na maw a, amate i a thaneam sia le pha heakna na siatsua uh hi, taciang Christ langpan in na maw uh hi. 13 Tua ahikom an in i suapui pa a puksak ahile, ka suapui pa ka puksak ngawl natu in, leitung a kip sung theampo sa ka ne batu hi. (aiōn g165)

9 Keima sia sawltak khat hi ngawl khi ziam? a ngawl in ka hil tu a, tabang in lungdamna thupha suakta khat hi ngawl khi ziam? i Topa Jesus Christ sung ah ka thuneina a valkai in ka zang batu hi. **19** mu zo hi ngawl khi ziam? note sia Topa sung ah ka Banghangziam cile keima sia mi theampto tung pan nasep hi ngawl nu ziam? **2** Ngual dang te tung ah in a suakta mi hi napi, mihing a tam mama ka nga sawltak khat ka hi ngawl hang, note tung ah uplak tu thei natu in, keima le keima sia mi theampto te i sal om ngawl in sawltak khat ka hih: banghangziam cile in ka ki vawt hi. **20** Taciang Judah mite ka nga thei note sia Topa sung ah sawltak ka hina ceptena na hi natu in Judah mite kung ah Judah mi bang in ka om uh hi. **3** Keima thu a sittel te tung ah hibang in ka zo hi, taciang thukham i nuai ah a om te ka nga thei hi, **4** Kote in ne tu le dawn tu in thuneina nei ngawl natu in, thukham nuai ah omte bang in ka om hi; **21** khu ziam? **5** Peter, Topa suapui te le sawltak dang Thukham nei ngawl te ka nga thei natu in, thukham te bangma in suapui nu, zi te ken thei na thu nei nei ngawl bang in ka om hi, Pathian kung ah thukham ngawl khu ziam? **6** Ahi bale, keima le Barnabas bek nei ngawl hi ngawl in, Christ thukham nuai ah ka om in naseam ngawl in om thei natu thuneina nei ngawl hi. **22** Thaneam te ka nga thei natu in, thaneam bang khu ziam? **7** Akua in ama sum zang in ngalsim ngei in ka om hi: bangbangpo ahizong mi pawlkha te ka ziam? sapit cing a, a nga ne ngawl akua om ziam? a ngup thei natu in mi theampto kung ah na theampto ka hibale tuucing a, tuu noai ne ngawl akua om ziam? **8** suak hi. **23** Note taw a neikhawm te ka hi thei natu in, Hi thu te sia mihing bang in ka pau ahi ziam? a hibale lungdamna thupha atu in hibang te ka vawt hi. **24** Tai thukham zong in hibangma in hong hil hi ngawl ziam? kidemna mun ah mi theampto tai napi, khat bek in tel **9** Banghangziam cile Moses thukham sung ah, tang a nga hi, ci he ngawl nu ziam? Tua ahikom tel na nga cil khuital sia a kam tuamsak heak vun, ci in ki at hi. thei natu uh in tai vun. **25** Kidem na mun ah a kihel Pathian in khuital te a thinbot a hi ziam? **10** Ahi bale mi khatsim in na theampto ah ki deak hi. Tu in amate eite theampto atu in a son ziam? Eite atu hi, ci uplak in a vul thei tel lukhu nga tu in seam uh hi; ahihang tu om ngawl hi, lo tho pa in lametna taw tho tu a; eite sia a vul thei ngawl tel lukhu nga tu in i seam hi. lametna taw tangcil pa in zong a lametna bang in nga **26** Tua ahikom bangma he thiang ngawl bang in ka tu hi, ci in ki at hi. **11** Kote in note tung ah thaa lam tai bua hi; taciang hui a thong pa bang in ka do bua thu te ka cing uh a, note i cilesa thu te ka at uh le tua hi: **27** Ahihang bangbangpo ahizong ngualdang te thu sia bang thupitna nei tu ziam? **12** Ngual dang te in tung ah thu ka hil zawkciang in, keima a lel ka hi kik note tung pan nga tu in note tung ah thuneina a nei le, bungle ngawl natu in, ka pumpi keamcing in ka uk hi. kote in nei zawkan tu hi ngawl khu ziam? Ahizong hi thuneina ka zang ngei bua uh hi; Christ i lungdamna thupha ka khak ngawl natu in, na theampto ka thuak uh hi. **13** A thiangtho nate atu in naseam khat sia biakinn sung nate taw kivak hi, ci he ngawl nu ziam? taciang biaktau a naseam te zong biaktau tung a nate a sang te hi ngawl ziam? **14** Tasia bangma in lungdamna thupha a hil te zong lungdamna thupha taw ki vak tu in Pathian in ciangtan zo hi. **15** Ahihang hi thuneina te khat zong ka zang ngei bua uh hi: ka tung ah na vawt tu uh ka deina hang in kong at zong hi ngawl hi: banghangziam cile mi khatpo in ka ki suantakna hong thusimsak ngawl tu sang in thi leng pha ka sa zaw hi. **16** Banghangziam cile lungdamna thuhil ka hihang, ki suantak natu bangma ka nei bua hi: banghangziam cile hil ngawl in ka om thei bua hi; lungdamna thupha ka hil bua ahile, hamsiatna ka tung ah hong om hil! **17** Bahangziam cile keima uk thu in ka seam le, thaman ka nei hi: ahihang keima deina taw a ki langpan ahile lungdamna thupha keamcing pa hi na sia keima hong ap hi. **18** Tabang ahile ka thaman sia bang ziam? Lungdamna thupha ka hil ciang in Christ lungdamna thupha sia man ngen

et batu hi. 10 Amate sung ah pawlkhate phun uh a, heakna a hihi: banghangziam cile ngualdang khat i a siatsua thei pa in a siatsua bang in, note phun heak sia le pha heakna in keima ngaisutna banghang thu vun. 11 Tu in hi thu theampo amate tung ah a piang hong khen tu ziam? 30 Banghangziam cile hesuakna te i ette tu a hihi: taciang amate tung ah leitung bo na tungtawn in lungdamko in a ne ka hile, banghang a a thet nate zong eite danpiak natu in a ki at a hihi. pha ngawl in hong kison tu ziam? 31 Tua ahikom na (aiōn g165) 12 Tua ahikom mi khat in, ka ding hi, ci a ne uh a hi a, na dawn uh ahizong, bangpo na vawt uh ngaisun le a pu ngawl natu in kidawm tahan. 13 Ze- zong, Pathian minthanna tu ngaisun in vawt tavun. 32 etna na thuak na uh sia note bek in a thuak na hi bua Judah mi ahizong, Gentile mi ahizong, Pathian pawlpi uh hi, ahihang mihing tung ah a kibangtek in a theng ahizong puksa heak vun: 33 Mi tampi ngupna nga a, a hihi: Pathian sia thuman a, na thuak zawk ngawl tu hi; ahihang zong ngawl in mi theampo sia na theampo sung ah ze-eta taw na suatak natu uh lampi hong vawtsak lungkimsak khi hi.

tu a, tabang in note in na thuakzo tu uh hi. 14 Tua ahikom ka it te awng, milim biakna pan in tai vun. 15 Mipil te tung ah thuson bang in kong son hi; ka son thu te noma in thukhen vun. 16 Thupha kong piakna uh hai sia Christ thisan ki pawlkhopna hi ngawl ziam? Ka balnen uh anlum sia Christ pumpi ki pawlkhopna hi ngawl ziam? 17 Banghangziam cile eite sia tam mama pha hi napi, anlum khat le pumpi khat i hihi: banghangziam cile tua anlum lumkhat sia i vekpi in i hawm tek hi. 18 Israel mite sia cilesa ngeina bang in en vun: amate sia biaktau tung ah biakpiakna te a ne te hi ngawl ziam? 19 Tabang ahile bang ci nuam khi ziam? tua milim sia na khatpo, a hibale milim te tung ah biakpiakna sia na khatpo a hi ziam? 20 Ahihang, Gentile mite i biakpiakna nate sia doai te tung ah biakpia hi a, Pathian tung hi ngawl hi: taciang note in doai te taw kipawlina na nei tu uh ka dei bua hi. 21 Pathian hai le doai te hai na dawn khawm thei batu uh hi: Topa sabuai le doai te sabuai zong na zangkhawm thei batu uh hi. 22 Pathian i hong thum tu in thin-eksak tu hi ziam? Ama sang in hat zaw i hi ziam? 23 Na theampo ka seam le zong phamaw ngawl hi, ahihang na theampo sia phattuamna om ngawl hi: na theampo ka vawt le phamaw ngawl hi, ahihang na theampo in hong khangtosak ngawl hi. 24 Kuama in ama atu bek zong heak taken, ahihang mi khatsim in ngualdang hau na zong ta uh hen. 25 A sia le a pha heakna taw in sumbuk ah a ki zuak theampo dong ngawl in ne lel vun: 26 Banghangziam cile leitung le a sung a om theampo a nei sia Topa a hihi. 27 Thu um ngawl khat in anne tu in hong sam in, pai na sawm le na mai ah hong kilui po ne in, ki thasunna taw bangma dok kul ngawl hi. 28 Ahihang khatpo in, hisia milim tung ah biakpiakna in a kipia hi, hong cile, na sia le pha heakna le hong son tu ngaisun in ne heak vun, banghangziam cile leitung le a sung a om theampo a nei sia Topa a hihi: 29 A sia le a pha heakna ka ci ciang in, nangma i sia le pha

11 Christ i nuntakna ka zui bang in, note zong ka nuntakdan hong zui tavun. 2 Tu in suapui te awng, na theampo ah nong phawk uh a, note tung ah kong ap biakna ngeina te na kepcing uh hu in kongpok hi. 3 Ahihang pasal i lu sia Christ hi a; numei i lu sia pasal a hihi; taciang Christ i lu sia Pathian a hihi, ci na heak tu uh ka dei hi. 4 Pasal in a thunget ciang le thu a hil ciang in a lu a khu le, a lu thupi vawt ngawl hi. 5 Ahihang numei te in thungen le thu a hil ciang in a lu a khu bale, a lu thupi simngawl hi: banghangziam cile tasia in a dang sammet tol khat taw kibang hi. 6 Banghangziam cile numei in a lu a khu bale, a sam mettol taken: ahihang a sam mettol tu a mai a zum le, a lu khu taken. 7 Pasal khat sia Pathian lim le meal vangletna a hi bangma in, a lu a khu ngawl tatak tu a hihi: ahihang numei sia pasal i vangletna a hihi. 8 Pasal sia numei pan a kivawt hi ngawl hi; ahihang numei sia pasal pan a ki piangsak hi zaw hi. 9 Pasal sia numei atu in a ki piangsak hi ngawl hi; ahihang numei sia pasal atu in a ki piangsak hi zaw hi. 10 Vantungmi te hang in numei te in a lu a khu tu uh a hihi. 11 Ahihang Topa sung ah, numei ngawl taw pasal om thei ngawl hi, taciang pasal ngawl taw numei zong om thei ngawl hi. 12 Banghangziam cile numei sia pasal pan a ki piangsak hi a, tasia bangma in pasal zong numei pan a ki piangsak a hihi; ahihang na theampo sia Pathian piangsak a hihi. 13 Note in thukhen tawm tavun: numei khat sia a lu khu ngawl in Pathian kung thungen le a etlawm tu ziam? 14 Pasal sia samsau a hoai le, maizeumhuai hi, ci sia leitung ngeina in zong hong hil zo hi ngawl ziam? 15 Ahihang numei sia samsau a hoai le, ama atu in vangnei hi: banghangziam cile a sam sia a lu khu na tang in a ki pia a hihi. 16 Ahihang khatpo in a nial le, tabang ngeina nei ngawl khi hi, taciang Pathian pawlpi te zong nei ngawl hi. 17 Note na ki khop uh ciang in a phazaw tu hi ngawl in, a sia zaw tu in kikhawm na hi uhkom in, hi thu taw kisai

hong pok ngawl khi hi, ci in tu in kong pualak hi. 18 Gentile mite na hi uh a, hi a pau thei ngawl milim Banghangziam cile a masabel in, note pawlpi sung te kung ah a ki paipui te na hi uh hi, ci na he uh ah na kikhop tek uh ciang in note sung ah ki doi na hi. 19 Tua ahikom Pathian Thaa tungtawn in thuhil te om hi, ci ka za a; man tha tu hi ci in ka um hi. 20 kuama in Jesus sia hamsiatna hi, ci ngei ngawl hi: Banghangziam cile note sung ah miphya te a kilang taciang Tha Thiangtho tungtawn simngawl kuama thei ngawi natu in, note sung ah up na man ngawl te in Jesus sia Topa hi, ci in a he bua uh hi, ci kong zong om nanak tu hi. 21 Tua ahikom note na kikhop hesak hi. 22 Tu in tel a tatuam om hi, ahihang Thaa tek uh ciang in, Topa zan-an na neak tu uh hi ngawl khat bek om hi. 23 Taciang Pathian nasep a tatuam hi. 24 Banghangziam cile na neak na mun uh ah om napi, Topa khat bek om hi. 25 Taciang nasep a khatsim in ama nitak an ne a; khat sia a ngilkial in tatuam om napi, na theampo a seam Pathian khat om hi, taciang a dang khat sia zukham in om hi. 26 bek om hi. 27 Ahihang Thaa hong kilak na sia khatsim Bang hi thong ziam? note in neak natu le dawn natu i phattuam natu in hong kilak a hihi. 28 Banghangziam mun inn nei ngawl nu ziam? a hibale Pathian pawlpi cile Thaa in mi khat i tung ah ciimna kammal pia hi; a thusimngawl in a nei ngawl te maizumsak na hi uh dang khat tung ah tua Thaa in heakna kammal pia ziam? Note tung ah bang kongson tu ziam? hi thu hi; 29 Tua Thaa ma in midang khat tung ah upna pia taw kisai hongpok tu khi ziam? hong pok ngawl khi hi; taciang a dang khat tung ah damsak theina tel hi. 30 Banghangziam cile Topa tung pan ka sansa pia hi; 31 A dang khat tung ah nalamdang te vawt note tung ah zong kong ap hi, tua Topa Jesus in thei na; a dang khat tung ah maisang thu pualak leheakna a thuak ni zan in, anluum la hi: 32 Taciang thei na; a dang khat tung ah thaa khentel thei na; a lungdam a ko zawkciang in balnen a, La vun a, ne dang khat tung ah kam tatuam pau thei na; a dang vun: hisia in note atu in a ki balnen ka pumpi a hihi: khat tung ah kamphen thei na pia hi: 33 Ahihang hi hisia in keima phaw tawntung na in vawt tavun, ci hi. te theampo a vawt sia Thaa khat hi a, Ama deina 34 Tabangma in nitak an a neak zawk uh ciang in, bang in mi khatsim tung ah hawmsak dimdiham hi. 35 hai zong la a, Hi hai sia ka thisan sung ah thuciam Banghangziam cile pumpi sia khat hi a, pumpikhen thak a hihi: hisia na dawn uh sim in keima phaw tampi a nei bang in, pumpi khen theampo sia pumpi tawntung na in vawt ta un, ci hi. 36 Banghangziam khat a hihi: tasia bangma in Christ zong tabangma a cile hi anluum na neak uh sim le, hi hai na dawn uh hihi. 37 Banghangziam cile Judah mi ahizong, Gentile sim in Topa thina sia hongpai kik dong a kilangsak mi ahizong, sal le a suakta te ahizong, i vekpi in Thaa na hi uh hi. 38 Tua ahikom a kuamapo in hi Topa in pumpi khat sung ah hong phumkhawm hi; taciang i i anluum le hai sia, a kilawm ngawlpi in a ne le a vekpi in Thaa khat sung ah dawnkhawm tu in hong dawn peuma, Topa pumpi le thisan tung ah mawna vawt hi. 39 Banghangziam cile pumpi sia khen khat vawt a hihi. 40 Tua ahikom khatpo in ama le ama ki bek hi ngawl a, khen tam mama hi. 41 Peang in, kei sittel hen a, taciang anluum ne in, hai zong dawn khut hi ngawl ka hikom, pumpi ka hi bua hi, a cile; taken. 42 Banghangziam cile kilawm ngawlpi in a ama sia pumpi sung ah ki hel ngawl ahi ziam? 43 ne le a dawn peuma ama le ama thukhenna thuak Taciang, bil in, kei sia mit hi ngawl ka hikom, pumpi tu in a ne a dawn a hihi, ama sia Topa i pumpi taw sung ah ka ki hel bua hi, a cile; ama sia pumpi sung kisai telthiam ngawl hi. 44 Banghangziam cile hisa ah ki hel ngawl ziam? 45 Pumpi sia a vekpi in mit in note sung ah mi tampi thaneamsak a, nasak hi, bebek hile, bangbang in khua za thei tu ziam? Pumpi taciang mi tampi mutthipsak hi. 46 Banghangziam buppi sia bil bebek hile, bangbang in ngimnam za cile eima le eima thu i ki khen le, thukhenna i thuak thei tu ziam? 47 Tu in Pathian in pumpi sung ah batu hi. 48 Ahihang thukhenna i thuak ciang zong, pumpikhen te sia Ama lungkim bang in koi siat hi. 49 leitung mite mawsiat ngawl tu in Topa in hong tek Taciang pumpikhen te sia nam khat bek hile, koisung hi. 50 Tua ahikom suapui te awng, ne tu in nongpai sia pumpi hitu ziam? 51 Ahihang tu in pumpikhen tam tek uh ciang, khat le khat ki ngak vadiam vun. 52 mama om napi, pumpi khat bek om hi. 53 Taciang, Khat po sia a ngilkial ahile, inn ah ne taken; tabang in mit in khut tung ah, nang ki sam ngawl khi hi: lu in nongpai na uh thu mawsiatna hong suak ngawl tu zong peang tung ah, nang kong ki sam bua hi, ci hi. Taciang thudang te sia kongpai ciang in keima in thei ngawl hi. 54 Pumpi sung ah a thaneam bang in i ngaisut pumpikhen te sia, a dang te sang zong kul zaw kan lai hi: 55 Taciang i pumpi sung ah thupi ngawl bang in i ngaisut pumpikhen te sia, a thupitna tam seseam lai hi; taciang a hoi ngawl pumpikhen

12 Tu in suapui te awng, thaa i tel taw kisai he ngawl in na om tu uh ka dei bua hi. 2 Note sia

te zong hoina tampi nei zaw hi. 24 Banghangziam ngeina te ka vawk siat hi. 12 Banghangziam cile tu cile i pumpikhen a hoi te in bangma a kisam bua hi: in limlang sung ah thim milmial in i mu hi; ahihang ahihang Pathian in i pumpi sung ah kisapna a nei maitang kisi in i mu lai tu hi: tu in a kicing ngawl in i pumpikhen te sia thupitna tampi neisak in pumpi bup he hi; ahihang keima hong heak bang in ka he kik puapha hi: 25 Tabang in pumpi sung ah kikhenna om veve tu hi. 13 Tu in upna, lameyna, itna, hi te thum kip ngawl a; pumpikhen te khat le khat ki thinbot khawm hi; ahihang hiteng sung pan itna sia thupibel hi.

tu a hihi. 26 Taciang pumpikhen khat in a thuak le, pumpikhen buppi in thuakpui hi; a hibale pumpikhen khat in lapsangna a nga ciang in, pumpikhen buppi in lungdampui hi. 27 Tu in note Christ i pumpi na hi uh hi, taciang a tuan in a pumpikhen te na hi uh hi. 28 Pathian in pawlpi sung ah a masabel in, sawltak te, a ni na ah kamsang te, a thum na ah sya te, tua zawkciang in nalamdang te, taciang cina damsakna tel te, hu na, uk na le kam tatuam te koi hi. 29 A vekpi in sawltak te ahi ziam? a vekpi in kamsang te a hi ziam? a vekpi in sya te ahi ziam? a vekpi in nalamdang vawt te a hi ziam? 30 A vekpi in cina damsak theina tel te nei ziam? a vekpi in kam tatuam in pau ziam? a vekpi in kamphen thiam ziam? 31 Ahihang a phabel tel te thalawptak in dei ta vun: taciang note tung ah a phazaw lampi kong lak lai tu hi.

14 Itna nung zui tavun, taciang tha tel te dei vun, ahihang tuate sang in mailamthu pualak tu dei zaw vun. 2 Banghangziam cile kam tuam apau te sia mihing tung ah hi ngawl a, Pathian tung ah a pau a hihi: banghangziam cile kuama in a he bua hi; ahihang tha in thuku te a pau a hihi. 3 Ahihang mailamthu a pualak peuma in mihing te tung ah khantona, thapiakna le henepna thu te son hi. 4 Kam tuam in a pau sia in ama le ama ki khangtosak hi; ahihang mailamthu a pualak peuma in pawlpi khangtosak hi. 5 Note theampo in kam tuam na pau tu uh ka dei hi, ahihang mailamthu na pualak tu uh ka dei zaw lai hi: banghangziam cile mailamthu a pualak te kam tuam pau te sang in thupi zaw hi, kam tuam pau te zong kamphen a om ciang bek in pawlpi khangtosak tu hi. 6 Tu in suapui te awng, kam tuam pau in note kung ah kong pai hang in, thu pualakna, heakna, mailamthu pualakna le hilna taw thu ka hil bua ahile, note atu in bang ka phatuam tu ziam? 7 Taciang nuntakna nei ngawl a nging thei van, tamngai le tengtong te na ngawn, a ngin dan aw theampo ka he zong in; taciang upna theampo ka tatuam a ki tumdang bale, bangbang in tamngai le nei a; mual te ka ki khinsak thei phial zong, itna ka tengtong kitum sia kua in bang aw ci tel thei tu ziam? nei bale, keima sia bangma ka hi bua hi. 3 Taciang 8 Banghangziam cile lemle a kitel vasef ngawl in a mizawng te vakna tu in ka neisa theampo te ka plasiat tum le kua in ngalsim tu in ki nging tu ziam? 9 Tasia a, taciang ka pumpi sia mei taw ki hal tu in pia kama bangma in na lei taw na pauna uh sia a ki tel kammal leng zong, itna ka nei bale, bangma phattuamna om na pau bua uh le, na son uh thu bangbang in ki tel thei ngawl hi. 4 Itna sia thinsau a, pha hi; itna in haza tu ziam? Banghangziam cile note sia huisung ah a ngawl hi; itna sia kiphasak ngawl a, kisuangtak ngawl son na hi tu uh hi. 10 Leitung ah kam nam tam mama hi, 5 A hoi ngawl in ngamta ngawl hi, ama atu bek om tu hi, taciang a khaikna nei ngawl khat zong om zong ngawl hi, thintom ngawl hi, a pha ngawl te ngawl hi. 11 Tua ahikom a kam i khaikna ka he bua le, ngaisun ngawl hi; 6 Phat ngawlaha ah lungdam ngawl tua a pau sia i tung ah keima sia mimawla pa thuson hi, ahihang thuman thu ah lungdam hi; 7 Na theampo taw ka kibang tu hi, taciang a pau sia zong keima ah thuak a, na theampo um hi, na theampo lamen a, tung ah mimawla pa bang hi tu hi. 12 Tabang ahikom na theampo ah thinsau hi. 8 Itna sia bo ngei ngawl hi: in note thaai tel thu ah na thalawp mama uh bangma ahihang kamsang thu pualak thiamna te a om zong in, pawlpi sia nasiatak in na khantosak natu uh tel te in, bokik tu hi; kam tatuam pau thiamna a om zong in, zong tavun. 13 Tua ahikom kam tuam a pau peuma cimit kik tu hi; heakna om zong in, maimang kik tu hi. in kamphen a thiam thei natu in thungen taken. 14 9 Banghangziam cile a kicing ngawl in i he a, taciang Banghangziam cile kam tuam in thu ka ngen ahile a kicing ngawl in mailam thu i pualak hi. 10 Ahihang a ka thaa in thungen hi, ahihang ka heaktheina atu in kicing sia hong thet ciang in, a kicing ngawl teng bo bangma zong phatuam ngawl hi. 15 Tabang ahile siat tu hi. 11 Patang ka hi lai in, patang bang in ka bang ziam? thaa taw thu ka ngen tu a, heaktheina pau a, patang bang in ka he hi, taciang patang bang taw zong thu ka ngen tu hi: thaa taw ka sa tu a, in ka ngaisun hi: ahihang ka khanthin ciang in patang taciang heaktheina taw zong la ka sa tu hi. 16 Na thaai

13 Mihing le vantungmi te kam taw ka pau thei hial zong, itna ka nei bale, keima sia zam nging bang

lel, a hibale daktal ki tum bang lel ka hihi. 2 Kamsang thu pualak thiamna tel nei in, thuku theampo le pilna theampo ka he zong in; taciang upna theampo ka nei a; mual te ka ki khinsak thei phial zong, itna ka nei bale, keima sia bangma ka hi bua hi. 3 Taciang 8 Banghangziam cile lemle a kitel vasef ngawl in a mizawng te vakna tu in ka neisa theampo te ka plasiat tum le kua in ngalsim tu in ki nging tu ziam? 9 Tasia a, taciang ka pumpi sia mei taw ki hal tu in pia kama bangma in na lei taw na pauna uh sia a ki tel kammal leng zong, itna ka nei bale, bangma phattuamna om na pau bua uh le, na son uh thu bangbang in ki tel thei ngawl hi. 4 Itna sia thinsau a, pha hi; itna in haza tu ziam? Banghangziam cile note sia huisung ah a ngawl hi; itna sia kiphasak ngawl a, kisuangtak ngawl son na hi tu uh hi. 10 Leitung ah kam nam tam mama hi, 5 A hoi ngawl in ngamta ngawl hi, ama atu bek om tu hi, taciang a khaikna nei ngawl khat zong om zong ngawl hi, thintom ngawl hi, a pha ngawl te ngawl hi. 11 Tua ahikom a kam i khaikna ka he bua le, ngaisun ngawl hi; 6 Phat ngawlaha ah lungdam ngawl tua a pau sia i tung ah keima sia mimawla pa thuson hi, ahihang thuman thu ah lungdam hi; 7 Na theampo taw ka kibang tu hi, taciang a pau sia zong keima ah thuak a, na theampo um hi, na theampo lamen a, tung ah mimawla pa bang hi tu hi. 12 Tabang ahikom na theampo ah thinsau hi. 8 Itna sia bo ngei ngawl hi: in note thaai tel thu ah na thalawp mama uh bangma ahihang kamsang thu pualak thiamna te a om zong in, pawlpi sia nasiatak in na khantosak natu uh tel te in, bokik tu hi; kam tatuam pau thiamna a om zong in, zong tavun. 13 Tua ahikom kam tuam a pau peuma cimit kik tu hi; heakna om zong in, maimang kik tu hi. in kamphen a thiam thei natu in thungen taken. 14 9 Banghangziam cile a kicing ngawl in i he a, taciang Banghangziam cile kam tuam in thu ka ngen ahile a kicing ngawl in mailam thu i pualak hi. 10 Ahihang a ka thaa in thungen hi, ahihang ka heaktheina atu in kicing sia hong thet ciang in, a kicing ngawl teng bo bangma zong phatuam ngawl hi. 15 Tabang ahile siat tu hi. 11 Patang ka hi lai in, patang bang in ka bang ziam? thaa taw thu ka ngen tu a, heaktheina pau a, patang bang in ka he hi, taciang patang bang taw zong thu ka ngen tu hi: thaa taw ka sa tu a, in ka ngaisun hi: ahihang ka khanthin ciang in patang taciang heaktheina taw zong la ka sa tu hi. 16 Na thaai

taw thupha na piak ciang in, a inndoi sung ah a om sinna nei ngawl pa in na son thu he ngawl ahikom, bangbang in na lungdamko na sia Amen ci thei tu zia? 17 Banghangziam cile nangma in phatak in lungdam na ko hi, ahihang ngualdang khangtosak ngawl hi. 18 Kam tuam taw note theamboo sang in a tam zaw ka pau hu in ka Pathian ka pok hi: 19 Ahihang pawlpi sung ah ngualdang te ka kam taw hil tu in kam tuam taw kam tul sawm sang in, ka heak kam taw kam nga ka pau zaw tu hi. 20 Suapui te awng, heakna sang ah patang hi heak vun: ahihang phatngawlha sang ah nausen hi tavun, ahihang heakna sang ah pasal na hi tavun. 21 Thukham sung ah hibang in ki atkhohi, hi minam te kung ah kam tuam a pau mihing te muk taw thu ka hil tu hi; ahihang amate in hong ngai nuam batu hi, ci in Topa in ci hi. 22 Tua ahikom, kam tuam te sia thu um ngawl te atu in musakna hi a, a um te atu hi ngawl hi: ahihang mailamthu pualakna sia thu um ngawl te atu hi ngawl a, a um te atu a hihi. 23 Tua ahikom pawlpi bup ki kaikhop ciang in, na vekpi in kam tuam taw na pau uh a, sinna nei ngawl te, a hibale, a um ngawl te zong hongpai ahile, amate in, thin-am te, hong ci tu hi ngawl ziam? 24 Ahihang note theamboo in mailamthu na pualak uh a, thu um ngawl, a hibale, sinna nei ngawl te hong tum ahile, note in a mawna ki phawksak a, thu na khem uh hi: 25 Taciang a thinsung ah thuku te kilang tu a; bok in Pathian bia tu uh hi, taciang note sung ah Pathian om takpi hi, ci tu uh hi. 26 Tabang hile, suapui te awng, bangbang ziam? na kikhop uh ciang in, mi khatsim in Psalm la, hil na, kam tuam, thu pualakna le kamphen thiamna te na nei tek uh hi. Na theamboo khangtosak tu in seam tek taken. 27 Mi khatpo in kam tuam taw thu a hil le, mihing ni, a hibale a tambel thum, khat zawkciang khat in kamphen taken. 28 Ahihang kamphen a om bale, pawlpi sung ah om khirkhep taken; taciang ama le ama Pathian tung ah pau taken. 29 Kamsang te sia ni, a hibale thum in thu son taken, taciang a dang te in thukhen taken. 30 A to khat i tung ah bang khatpo a ki pholak le, amasabel pa sia om khirkhep taken. 31 Banghangziam cile na vekpi in khat zawkciang khat mailamthu pualak a, na vekpi in sin in, henepna na nga tu uh hi. 32 Taciang kamsang te i thaah te sia kamsang te in uk hi. 33 Banghangziam cile Pathian sia buai bialbul na i kipatna hi ngawl hi, ahihang mithiangtho te pawlpi theamboo ah kilemma a om bang in Ama sia kilemma i Pathian a hihi. 34 Pawlpi theamboo sung ah numei te om khirkhep taken: banghangziam cile thupiak a om bang in, amate sia thuhil tu oai ngawl a; thu zui tu in thu a kipia te a hihi. 35 Numei te in thu khatpo

sin nuam ahile, inn ah a pasal te dong ta hen: banghangziam cile biakinn sung ah numei te thuhil sia maizumhuai hi. 36 Bangziam? Pathian thu sia na sung uh pan in pusuak ziam? a hibale note tung bek ah hong theng ziam? 37 Mi khatpo in ama le ama kamsang bang in, a hibale, thaai mi bang in a kengaisun le, note kung ah kong at Topa thupiakna te hukimpui na nei tahlen. 38 Ahihang mi khatpo in a thusim bale, ama zong ki thusim ba tahlen. 39 Tua ahikom suapui te awng, mailamthu pualak tu eang avun, taciang kam tuam taw pau tu zong kham heak yun. 40 Na theamppo sia a kiphu a kilawm le a ban a ban in vawt tu a hihi.

15 Tua bek domngawl in, suapui te awng, note tung ah ka hil, na san sa uh le na din na uh lungdamna shupha kong pualak hi; 2 Tua tungtawn in ngupna na nga uh a, note kong hil thu sia phawk tawntung in na keamcing uh le, na upna uh sia mannung ngawl a suak thong batu hi. 3 Banghangziam cile a masabel n keima in zong ka sang a, note tung ah kong ap thun, Christ sia laithiangtho bang in i mawna atu in thi hi; 4 Taciang Ama sia ki vui a, laithiangtho bang in ni hum a cin ciang thokik hi: 5 Taciang Ama sia Peter in mu a, tua zawkciang sawmleni te in zong mu uh hi: 6 Tua zawkciang, suapui za nga val te in thakhat in mu uh hi; tua te sung ah a tam zaw te tu ni doneg in om lai uh hi, ahihang pawlkhat te thi zo uh hi. 7 Tua zawkciang in, James in zong mu a; taciang sawltak te aekpi in mu uh hi. 8 A khakbel in a hun nawn ngawl ciang a piang khat bang in keima in zong ka mu hi. 9 Banghangziam cile keima sia sawltak te sung pan n a nobel ka hihi, Pathian pawlpi ka vawtsiat hu in sawltak, ci tu zong ka kilawm bua hi. 10 Ahihang ka mina bang ka hi thei na sia, Pathian thuthiamna hang a hihi: taciang ka tung ah hongpiak thuthiamna sia a thong hi ngawl hi; ahihang amate theamppo sang in a dimlet in na ka seam hi: ahihang keima hi ngawl in, ka sung ah a om Pathian thuthiamna hi zaw hi. 11 Tua ahikom keima ka hizong, amate ahizong, ka tangko uh a, note in na um uh hi. 12 Tu in Christ sia thina pan thokik hi, ci in ka hil uh le, note sung ah mi pawlkhat te in bangbang in mithi te thawkikna om ngawl hi, ci thei uh ziam? 13 Ahihang mithi te thawkikna om ngawl hile, Christ thokik ngawl hi: 14 Taciang Christ thokik ngawl hile, ka thuhil na uh sia a luithathong a hihi, taciang na upna uh zong a luithathong a hihi. 15 Tua bek domngawl in kote sia Pathian i leilot tetti te ka suak uh hi; banghangziam cile Pathian in Christ sia thokiksak ngawl napi, thosak hi, ci in tetti ka pang uh hi: tabang hi thong le mithi te thokik ngawl hi. 16

Banghangziam cile Christ thokik ngawl hile mithi te uh hi: 38 Ahihang Pathian in ama lungkim pumpi thokik ngawl hi: 17 Taciang Christ sia thokik ngawl pia hi, taciang thaici khatsim zong amate kung tek hile, na upna uh a luithathong a hihi; note zong na pia hi. 39 Sa theamapo a vekpi in kibang ngawl hi: mawna uh sung ah omlai na hi uh hi. 18 Taciang ahihang mihing sa nam khat hi a, nganhing te sa a Christ sung ah a musa te zong bocip hi. 19 Christ namtuam, ngasa zong a namtuam hi a, taciang vacim sung ah i nei lameutra sia hi leitung nuntakna atu bek sa zong a namtuam a hihi. 40 Vantung pumpi te om hi, hile, mihing theamapo sung ah a khuangai huabel te i taciang leitung pumpi te zong om hi: ahihang vantung hihi. 20 Ahihang tu in Christ sia thina pan thokik a, minthanna sia namkhat hi a, leitung minthanna sia a musa te sung pan anpal masabel hong suak hi. namkhat a hihi. 41 Ni i vangletna a tuam hi a, tha i 21 Mihing khat hang in thina hong thet bangma in, vangletna a tuam a hihi, taciang aksi te i vangletna mihing khat hang in mithi te thawkikna hong theng hi. zong a tuam tek a hihi: banghangziam cile aksi khat 22 Banghangziam cile Adam sung ah mi theamapo a thi le khat i vangletna zong a tattuam a hihi. 42 Mithi te bangma in, Christ sung ah mi theamapo nungtasak kik thawkikna zong tabangma a hihi. Hi thu sia a ciin tu hi. 23 Ahihang mihing khatsim sia ama hun a cin ciang in a muat thei hi a; a thawkik ciang in muat ciang thokik tu a: Christ sia anpal masabel a hihi; tua thei ngawl hi: 43 A ciin ciang in vang nei ngawl a; zawkciang Christ hongpai ciang in, Ama mite thokik vangletna taw thokik hi: thaneam in ciing a; thahat tu hi. 24 Tua zawkciang in Christ in a kumpingam sia nataw thokik hi: 44 Cilesa pumpi in ciing a; tha pumpi Pa Pathian tung ah ap tu a; thuneina le vangletna taw thokik hi. Cilesa pumpi a om bangma in, tha theamapo a khaiksiat zawkciang, a tawpna hong theng pumpi zong om hi. 45 Mihing masabel Adam sia tu hi. 25 Banghangziam cile a ngal te theamapo a mihing in vawt a; Adam khakbel ah a nungtasak peangnuai ah a koi siat dong, Ama in uk hamtang tu sia thaa a hihi, ci in ki atkhol hi. 46 Ahihang thaa hi. 26 A khakbel a siatsua tu ngal sia thina a hihi. 27 sia a masabel hi ngawl hi, cilesa om masa a; tua Banghangziam cile na theamapo sia a peangnuai ah zawkciang in thaa om hi. 47 A masabel mihing sia koi siat zo hi. Ahihang, na theamapo sia Ama nuai ah, lei taw a ki vawt ahikom in lei pumpi a hihi: a ni na a ci ciang, na theamapo peangnuai ah a koi pa sia mihing sia vantung pan hongppai Topa a hihi. 48 Lei kihel ngawl hi, ci hong kilangsak hi. 28 Tapa i nuai ah mite sia lei taw a ki vawt pa bangma a hihi: taciang na theamapo a koisiat ciang, na theamapo Ama nuai ah van lam mi sia vantung pan hongppai pa bangma a a koi pa Pathian ukna nuai ah Tapa zong om tu hi, hihi. 49 Taciang eite lei taw a ki vawt pa meal i puak tabang in Pathian sia a theamapo i a theamapo hi tu bangma in, van pan hongppai pa meal zong i sun lai tu hi. 29 Mithi te thokik ngawl hile, mithi te atu in tui a hi. 50 Tu in suapui te awng, hi thu kong son hi, taksa ki phum te sia banglaw tu ziam? amate banghang le thisan in Pathian kumpingam lua thei ngawl hi; a in mithi te atu in tui ki phum ziam? 30 Taciang kote muat thei khat in a muat thei ngawl ngamh lua thei banghang in a tawntung in thinngim in om khu ziam? ngawl hi. 51 En vun, thuku khat kong lak hi; i vekpi in 31 Keima sia nisim in ka thi hi, ci sia ka Topa Christ i mucip siat bua tu hi, ahihang i vekpi in i ki kheal Jesus sung ah ka nei, note ih lungdamna tungtawn tu hi, 52 Tawmvei sung, mitphet sung ah a khakbel in a khotak in ka pau ngam hi. 32 Mihing te ki hau lemle hong tum tu a, taciang a thi te sia a muat thei bang in Ephesus khua ah ngamsa te taw ka ki hau ngawi in tho tu uh hi, taciang eite zong i ki kheal tu hi. le, keima atu in bang phattuamna om ziam? Mithi te 53 Banghangziam cile hi a muat thei sia a muat thei thokik ngawl hile, ne khawm tawng i, dawn khawm ngawi sil tu a, taciang hi a thi thei in a thi thei ngawl tawng; banghangziam cile zingciang i thi tu hi. 33 sil tu hi. 54 Tua ahikom hi a muat thei in a muat thei Kuama in hong theam heak taken: mihing pha ngawl ngawi sil tu a, taciang a thi thei in a thi thei ngawl a taw kithua na hu in ngeina pha te siatsua hi. 34 sil ciang in, thina sia zawna in lopval zo hi, ci in a Thutang suana ah khanglo vun, taciang maw heak ki atsa sia tangtung tu hi. 55 Maw thina awng, na vun; banghangziam cile mi pawlkhat te in Pathian ngu koisung ziam? Maw thanmual awng, na zawna heakna a nei bua uh hi: hite sia na maizum natu uh in koisung ziam? (Hadēs g86) 56 Thina i ngu sia mawna a ka pau a hihi. 35 Pawlkhat in, bangbang in a thisate hihi; taciang mawna i hatna sia thukham a hihi. 57 ki thokiksak tu ziam? Amate in bangbang pumpi nei Ahihang i Topa Jesus Christ tungtawn in zawna hong tu ziam? Ci tu nu hi. 36 Nang a mawmaw pa, na pia Pathian tung ah pokna theamapo om taken. 58 Tua ciin thaici a thi bale, nungta ngawl hi: 37 Taciang na ahikom, kong it suapui te awng, a khotak le a ngawk ciin uh te sia a piang pheang tu a kung ciing ngawl thei ngawl in om vun a, Topa sung ah na nasep uh a nu hi, ahihang zungtang cii le tang cii te na ciing

luithathong hi ngawl hi, ci na heak uh bangma in, Topa nasep sia tam seseam in seam tek tavun.

Paul in paupuina sia keima khut vateak taw ka at a hihi. 22 Mi khat po in Topa Jesus Christ a it bale, hamsiatna thuak tahlen, Maranatha. 23 Topa Jesus Christ hesuakna sia note taw om tahlen. 24 Christ Jesus sung ah a om note theamboo tung ah ka itna om tahlen. Amen.

16 Tu in mithiangtho te atu na kaikhop uh taw kisai in, Galatia pawlpi te tung ah thu ka vaithak bangma in, note zong na vawt vun. 2 Keima kongpai ciang in kaikhop a kul ngawl tu in, nipi kalkhat sung a ni masabel ni in, Pathian in mi khatsim lawcinna a piak bang tek in, koi vun a, na khol vun. 3 Taciang kong thet ciang in, akuapo ahizong lai taw na cepte nate uh, na piakkhat u h Jerusalem ah puak tu in ka paisak tu hi. 4 Taciang keima zong ka pai kul tu ahile amate zong keima taw pai khawm thei tu hi. 5 Tu in Macedonia sang pai tu ka hikom in, Macedonia pan note kung ah hongpai tu khi hi. 6 Taciang note kung ah phalbi sung teng hong om tha tu khi hi, tabang in note in ka pai natu theamboo ah nong tha thei tu uh hi. 7 Banghangziam cile tu in ka pailam in hong mu man ngawl lai tu khi hi; ahihang Topa in hong oai ahile note kung ah tawmwei sung taam tu in lametna ka nei hi. 8 Ahihang Ephesus ah Pentecost dong ka taam tu hi. 9 Banghangziam cile keima atu in kongkha liapi sia vangletna taw ki hong hi, taciang hong langpan te zong tam mama om hi. 10 Tu in Timothy sia note kung ah hongpai ahile, launa om ngawl in note taw a om thei natu phatak in na en vun: banghangziam cile ama zong keima bang in Pathian naseam a hihi. 11 Tua ahikom ama sia kuama in zawngsak heak hen: ka kung ah hongpai thei natu in kuama heak ngawl in hong thaku tavun, banghangziam cile keima le suapui te in ama ka ngakla mama uh hi. 12 I suapui pa Apollos thu taw kisai in, suapui te taw note kung hongpai tu sia ka deisak mama hi: ahihang tu in hongpai nuam ngawl hi; ahihang hunpha a nga ciang hongpai kik tu hi. 13 Note ki nging in ngak vun, upna sung ah khotak in ding vun, pasal bang in hangsan vun, thahattak in om vun. 14 Banghangziam cile itna taw seam vun. 15 Suapui te awng, Stephanas te innkuan na he uh hi, amate sia Achaia ah anpal te hi a, mithiangtho te na sepsak tu in ki pumpiak zo uh hi, 16 Kote taw Pathian naseam a, hong hu te theamboo i ukna ni tavun, ci in kong thum hi. 17 Stephanas, Fortunatus le Achaeus te hong theng ahikom in ka angtang hi: banghangziam cile amate in na kisap nate hongpia zo hi. 18 Banghangziam cile amate in keima le note i thaa thathak hong dimsak hi: tua ahikom amate na sang vun. 19 Asia pawlpi te in hong paupui hi. Aquila le Priscilla te in amate inn a om pawlpi te taw Topa sung ah thupitak in hong paupui hi. 20 Suapui te theamboo in zong hong paupui uh hi. Note khat le khat a thiangotho kinapna taw ki nukset vun. 21 Keima

2 Corinth

1 Pathian deina tungtawn in Jesus Christ i sawltak keima Paul le i suapui pa Timothy in, Corinth a om Pathian pawlpi le Achaia ngamsung ah mithiangtho theampho tung ah: 2 I Pa Pathian le Topa Jesus Christ tung pan hesuakna le thinnopna sia note tung ah hong om tahan. 3 Pathian, i Topa Jesus Christ i Pa, hesuakna i Pa le henepna theampho i Pathian in pokna thupha nga tahan; 4 Pathian in eite hong henepna taw haksatna sung ah a om te i henep thei natu in, eite haksatna theampho sung ah Ama in hong heneam hi. 5 Banghangziam cile Christ i thuakna te eite sung ah a khan bang in, eite ki henepna zong Christ tungtawn in khang hi. 6 Taciang eite haksatna i thuak zong, henepna i nga zong, hi thu sia note henepna le ngupna atu a hihi: tua haksatna ka thuak bang in note zong na thuak na uh tungtawn in henepna le ngupna sia phattuamna nei hi. 7 Taciang note tung ah ka nei lametra sia kho hi, thuakna te hong thuakpui na hi uh bangma in, henepna zong hong thuakpui na hi uh hi, ci ka he uh hi. 8 Banghangziam cile suapui te awng, Asia ngamsung ah ka tung hong theng nawngkaina he ngawl in na om tu uh ka dei bua hi, tua thu sia kote thatang i a zaw zawk ngawl vanngit ka puak uh hu in, nuntak tu zong ka ngaisun zo bua uh hi:

9 Ahihang kote sung ah thi tu in khensatna ka nei uh hi, tabang in koma le koma ki muang ngawl a, mithi thokiksak Pathian ka muan thei natu uh a hihi:

10 Pathian in hibangza a lauhuai thina pan in hong suaktasak zo hi, taciang tu zong hong suaktasak hi: maisang ah zong hong suatak lai tu hi, ci in Ama i muang hi; 11 Kote tung ah hong ki ap letsong te hang in mi tampi te in kote tang in Pathian a pok thei natu in, note in zong thunget nataw nong panpui tek uh hi. 12 Banghangziam cile, i sia le pha heakna taw tettipanna, cilesa pilna taw hi ngawl in, Pathian thuthiamna tungtawn in hi leitung ah le a dimlet in note tung ah thinsung thiangtho le Pathian sung ah deisakna ka nei uh hi, ci sia ka ki suantakna uh a hihi. 13 Banghangziam cile na sim sa uh, a hibale, na lungkimpui sa uh simngawl a dang bangma ka at bua hi; taciang a tawpdong in nong lungkimpui tu uh

hi, ci zong kong muang hi; 14 Note in a heap nong lungkimpui sa uh bangma in, Topa Jesus ni ciang in note ka ki suantakna na hi uh bangma in, kote zong na ki suantakna ka hi uh hi. 15 Taciang hi ki muanna sung ah note in ni vei phattuamna na nei thei natu uh in, note tung ah hongpai masa tu in ngaisutna

kong bang tu a, Macedonia pan ka pusua kik ciang zong hong bang kik in, note in Judah ngam sang ah hong tha kik tu ci ka ngaisun hi. 17 Tua ahikom hi ka ngaisutna sia a olatk in ka ngaisut thathong a hi ziam? a hibale, ka tupna te sia, hi hi, ci tuak, hi bo hi bo, ci tuak cilesa deina bang in a ngeal thathong ka hi ziam? 18 Ahihang Pathian sia a thuman Pathian a hibangma in, note tung ah ka kammal sia hi hi, le hi bo, cibang thathong hi ngawl hi. 19 Banghangziam cile keima, Silas le Timothy te in note tung ah ka hilna uh, Pathian Tapa Jesus Christ i thu sia, hi hi, le hi bo, cibang milmial hi ngawl in, Ama sung ah, hi hi, ci lian a hihi. 20 Banghangziam cile Ama sung ah a om Pathian kamciam theampho sia kote tungtawn in, Pathian minthanna a kilang thei natu in, hi hi, ci ahizong, taciang Ama sung ah, Amen, ci a hihi. 21 Tu in Christ sung ah note taw hong kip khawmsak le sathau hong buak sia Pathian a hihi; 22 Ama in ceptena hong khen a, eite thinsung ah Thaa sia vaukhaamna in hong pia hi. 23 Tuabek dom ngawl in Corinth khua ka pai ngawl lai na thu sia note atu ka ngaisut hang a hihi, ci sia ka nuntakna tetti tu in Pathian ka sam hi. 24 Kote in na upna uh tung ah thu nei ngawl khu hi, ahihang na lungdamna uh hong hu te ka hi uh hi: banghangziam cile note upna taw na ding uh hi.

2 Ahihang note tung ah he na taw hongpai nawn ngawl tu khi hi, ci in keima thu in khensatna ka nei zo hi. 2 Banghangziam cile note kong khuangaisak

ahile, ka khuangaina note sia, keima hong angtangsa te hi ngawl nu ziam? 3 Taciang note i lungdamna

sia keima lungdamna a hihi, ci in note theampho tung ah kimuanna ka nei a, kongpai ciang in keima hong

angtangsa tu note kong khuangaisak ngawl natu in, hi lai at in kong thak hi. 4 Banghangziam cile haksatna tampi le thinnigimna sung pan in thitui tampi

taw note kung ah lai kong at hi; note thinnasak tu in kong at hi ngawl hi, ahihang note tung ah ka nei a

dimlet itna na heak thei natu uh in kong at hi zaw hi. 5 Ahihang mi khatpo in ngualdang thin a nasak ahile,

keima thin hong nasak ngawl hi, ahihang note sung ah pawlkhat te in thin nong nasak uh hi: na vekpi uh

tung ah a nasia in thu kong khen nuam bua hi. 6 Mi tampi te i piak daan sia tua pa atu in kicing zo hi. 7

Tua ahikom tua pa sia maisak in henep tu hi zaw hi, tabang a hibale tua pa sia a khuangai mama na in lopval tha tu hi. 8 Tua ahikom ama na itna na kipsak

tu uh kong thum hi. 9 Banghangziam cile note na theampho ah thu na man uh le na man ngawl uh ka he na nuam a, note ze-et na taw a tawpdong in lai kong

at hi. 10 Khat po i mawna na maisak uh sia, keima uhkom in, hangsantak in ka pualak uh hi: 13 A bokik in zong ka maisak hi: banghangziam cile khatpo ka vangletna sia Israel tate in a tawpdong tangtak in en maisak ahile, noma atu in Jesus Christ sung ah ka zo ngawl ahi uhkom in Moses in a mai a khu bang hi maisak hi: 11 Tabang a hibale Satan in eite tung pan ngawl hi: 14 Ahihang amate thinsung uh mittaw hi: in hunpha la tu hi: banghangziam cile eite in Satan i banghangziam cile mai khu na sia Christ sung ah bo ngealna te i he hi. 12 Tuabek dom ngawl in, Christ zo napi, thuciam lui a sim ciang in mai khu na sia lungdamna thupha hil tu in Troas ah ka thet ciang in, tuni dong in om lai hi. 15 Ahihang Moses i thukham Topa in kongha hong honsak hi, 13 Ka suapui pa a sim ciang in amate thinsung ah a khu na sia tuni Titus ka mu ngawl hu in ka thaam muang ngawl hi: zong omlai hi. 16 Ahihang Topa sang ah a kihei ciang ahihang amate ka nusia a, Macedonia ah ka pai hi. in, a khu na sia bokik tu hi. 17 Tu in Topa sia tua 14 Tu in Christ sung ah tatsat ngawl in zawn hong Thaa hi: taciang Topa Thaa omna ah, suatkana om pia le Ama heakna ngimnamtui sia kote tungtawn in hi. 18 Ahihang eite theampo in mai ki hongsia limlang mun tatuam ah a kilangsak Pathian tung ah, pokna bang in Topa vangletna i en a, Topa Thaa in eite sia theampo om tawntung tahan. 15 Banghangziam cile vangletna pan vangletna ah Ama meal bang in hong kote sia ngupna a nga te le a mangthang te sung ki khealsak hi.

ah Pathian tung ah Christ i ngim namtui te ka hi uh hi: 16 A mangthang te atu in thina ngim namtui le

ngupna a nga te atu in nuntakna ngim namtui ka hi uh hi.

Taciang hite atu in akua in hong kicingsak thei tu ziam? 17 Banghangziam cile kote sia mi tampi te in Pathian kammal sia summet vawtna in a zat uh bang hi ngawl in, hanciamtak in Pathian hong sawlina bang in, Pathian mai Christ sung ah thu ka hil uh hi.

3 Koma le koma ki pok leleau ka hi uh ziam? a

hibale pawlkhat te bang in note tung ah ki pokna

lai thak tu kisam ziam, a hibale note tung pan in pokna

lai te ka kisam uh ziam? 2 Note sia mi theampo in he

in a sim, ka thinsung uh ah a ki at laithak na hi uh hi:

3 Note sia kote i Pathian nasepna tungtawn in Christ i

laithak, laitui taw a ki at hi ngawl, ahihang a nungta

Pathian Thaa taw a ki at, suangpheak tung hi ngawl,

ahihang mihing te thinsung ah a ki at laithak na hi uh

hi, ci kilang hi. 4 Tabang muanna sia Christ tungtawn

in Pathian sang ah ka nei uh hi: 5 Eima le eima sia a

kicing in ki ngaisut tu hi ngawl hi; ahihang i kicinna sia

Pathian sung a hihi; 6 Ama in thuciam thak Pathian

naseam in hong vawt hi; thukham tungtawn hi ngawl

hi; ahihang thaam tungtawn a hihi: banghangziam cile

thukham in that a, thaam in nuntakna pia hi. 7 A bo

kik tu Moses mai pan a kilang vangletna sia Israel

tate in tangtak in en zo ngawl uh hi; suangtung tung

ah khuak in a ki at thina thu na ngawn vanglian

ahile: 8 Thaa thu sia vanglian seseam ngawl tu ziam?

9 Banghangziam cile mawsiatna thu sia vanglian

ahile, thutang suana thu sia vanglian zawkan tu hi

ngawl ziam? 10 Banghangziam cile a nungkhakzaw

vangletna i nasiat lei na hu in, amasa sia vangletna

nei ngawl hong suak hi. 11 Banghangziam cile a bokik

sia na ngawn vanglian ahile, a om tawntung tu sia

vanglian seseam tu hi. 12 Tabang in lametna nei ka hi

4 Tua ahikom kote in hi Pathian nasep sia hesuakna

ka nga uh bang in nei ka hi uhkom in, ka thinkiam

bua uh hi; 2 Ahihang maizumhuai a kiphual nate zong

ka vawksiat zo uh hi, thuman ngawl in ka nungta bua

uh hi, taciang Pathian thu zong ngual theamma in ka

zang bua uh hi; ahihang Pathian mai ah mi khatsim i

sia le pha heakna sung ah, thuman ka kilangsak uh

hi. 3 Ahihang ka lungdamna thupha uh sia phualseal

in a omle, a mangthang te atu in ki phualseal hi: 4

Pathian lim le meal a hi Christ i lungdamna thupha a

vanglian khuavak sia amate tung ah a tan thei ngawl

natu in, hi leitung pathian in a um ngawl te thinsung

mittawsak hi. (aiōn g165) 5 Banghangziam cile kote in

koma thu ka hil bua uh hi, ahihang Topa Christ Jesus

thu ka hil uh hi; taciang Jesus hang in kote sia note i

naseam te ka hi uh hi. 6 Banghangziam cile khuazing

sung pan khuavak tangsak tu in thu a pia Pathian in,

Jesus Christ maitang ah Pathian minthanna heakna

le khuavak pia tu in kote i thinsung ah tangsak zo hi.

7 Ahihang a tuan in vangletna sia kote tung pan hi

ngawl in, Pathian tung pan a hi zawk thei natu in, hi

neisa sia leibeal te sung ah i nei hi. 8 Mun theampo

pan in hong nawngkaisak napi, ka thin uh a ngim

bua hi; ka lung uh a mang bua hi, ka lametna uh

bo ngawl hi; 9 Vawtsiatna ka thuak uh hang, hong

ki taisan ngawl hi; hong ki kхиaksuk hang siatsua

ka hi bua uh hi; 10 Ka pumpi uh Jesus nuntakna a

kilang thei natu in, Topa Jesus thina sia ka pumpi

uh ah ka pua tawntung uh hi. 11 Banghangziam cile

a thi ka pumpi uh ah Jesus nuntakna a kilang thei

natu in, ko a nungta te sia Jesus atu in thina sung

ah tu le tu in ap na ka thuak uh hi. 12 Tua ahikom

kote sung ah thina in naseam hi, ahihang note sung

ah nuntakna in naseam hi. 13 Ka up hu in ka pau

hi, ci in a ki atkholsa bang in, kote zong tua upna

tha ka nei uh hi; tua ahikom kote zong ka up uh hi; tua ahikom hibang in i ngaisun hi, mi theampo hu in ka pau uh hi; **14** Topa Jesus a thokiksak pa in atu in mihing khat thi ahile, mi theampo thi a hihi: **15** kote zong Jesus tungtawn in hong thokiksak tu a, Taciang Ama sia mi theampo atu thi ahile, a nungta te note taw Ama kung ah hong koi tu hi, ci ka he uh sia amate atu nungta nawn ngawl hi, ahihang amate hi. **15** Banghangziam cile na theampo sia note atu a atu in thi a, a thokik pa atu in nungta tu uh hi. **16** Tua hihi, tabang in a dimlet thuthiamna sia mi tampi te ahikom tu pan kipan in eite in cilesa taw in kuama i lungdamko na tungtawn in Pathian minthanna khang he bua hi: Christ sia cilesa taw in he i hi hang, tu in seseam tu hi. **16** Tua thu hang in thinkiam ngawl khu tabang in i he nawn bua hi. **17** Tua ahikom mi khatpo hi; ka puasang pumpi uh a mangthang tazong, ka sia Christ sung ah a omle, ama sia a ki bitphua thak a sungsang uh sia nikhat zawk nikhat ki puapha hi. **17** Banghangziam cile ka haksatna a zaang mama sia tawmvei atu hi a, tua in a ngit mama a tuanngen tawntung minthanna suaksak hi: (aiōnios g166) **18** A kimu thei nate ka en bua uh hi, ahihang a ki mu thei ngawl nate ka en zaw uh hi: banghangziam cile a ki mu thei nate sia tawmvei atu a hihi; ahihang a ki mu thei ngawl nate sia tawntung atu a hihi. (aiōnios g166)

5 Banghangziam cile i lei inn, hi puanbuk a sia le, vantung ah mihing khut taw sak a hi ngawl Pathian i tawntung inn i nei hi, ci sia i he hi. (aiōnios g166) **2** Eite sia hilei inn sung ah i om laitak in, vantung inn ah i om nop leilam hu in i tau hi: **3** Tabang ahikom in i vantung inn ah i om ciang in omna nei ngawl in i om batu hi. **4** Banghangziam cile eite hi puanbuk sung ah a omte sia vanngit pua in i tau hi: hilei inn pan i pusua nop hu hi ngawl in, thina sia nuntakna in val a, i van inn ah i om nop hang a hihi. **5** Tu in hi thu atu hong vawt Pathian hi a, Ama in eite tung ah vaukhaamna atu in Thaa hong pia zo hi. **6** Tua ahikom eite sia a tawntung in kimuanna i nei hi, hi pumpi sung ah i om laitak in Topa kung ah i om bua hi, ci sia i he hi: **7** Banghangziam cile muna tungtawn hi ngawl in, upna taw nungta i hihi: **8** Pumpi sung ah om ngawl in Topa taw om tu i uk zaw hi, ci in ki muanna i nei hi. **9** Tua ahikom hilei inn sung ah i om zong, i om bua zong in, Topa i san i hi thei natu in hanciam tawng. **10** Banghangziam cile khatsim in hi pumpi sung ah a sep a pha le a sia a sangkik tu in, Christ thukhenna tokhum mai ah i vekpi in i kilang kik cikteak tu hi. **11** Tua ahikom Topa i lauhuaina i he a, ngualdang i kaizawn hi; ahihang Pathian mai ah i kilang a, note i sia le pha heakna mai ah zong ka kilang uh hi, ci ka ki muangmaw hi. **12** Banghangziam cile note tung ah koma le koma ki pok ka hi bua uh hi, ahihang thinsung pan hi ngawl in, a puatham in a ki suangtak te na zo kik thei natu uh ahizong, kote tang in na ki suantak thei natu uh ahizong in, hunpha hongpia ka hi uh hi. **13** Banghangziam cile ka thin uh a am le, Pathian atu hi: ka pil uh le, note atu a hihi. **14** Banghangziam cile Christ itna in hong zothaw

ahikom tu pan kipan in eite in cilesa taw in kuama i lungdamko na tungtawn in Pathian minthanna khang he bua hi: Christ sia cilesa taw in he i hi hang, tu in seseam tu hi. **15** Banghangziam cile na theampo te sia Pathian tung pan hi a, Jesus Christ tungtawn in Ama taw kilemma hong vawtsak hi, taciang kote tung kilemma nasep hong pia zo hi; **16** Tabang in, Pathian in Christ sung ah leitung mite taw kilemma vawt a, amate khialna te sia amate tung ah suan ngawl hi; taciang kote tung ah kilemma thu hong ap zo hi. **17** Tua ahikom kote sia Christ i tongciin te ka hi uh hi, Pathian in kote tungtawn in note hong thum bang in, note Pathian taw kilemma tu in Christ tang in kong thum uh hi. **21** Banghangziam cile kote sia Christ sung ah Pathian i thutang suana ka nga thei natu uh in, Pathian in mawna a he ngawl khat eite atu in mawna in vawt hi.

6 Kote sia ama taw naseam khawm ka hi uh bangma in, Pathian thuthiamna sia note in mannung ngawl in sang thong heak vun, ci in kong thum uh hi. **2** Banghangziam cile, ki san na hun ah kong za zo hi, taciang ngupna ni ah kong hu zo hi, ci hi: en in, tu in ki san na hun hi; en in, tu in ngupna hi hi. **3** I Pathian nasep sia maw ki zon na a hi ngawl natu in, lik theina tu khat zong ka vawt bua uh hi: **4** Ahihang na theampo sung ah, thuakna tampi, haksatna te, kisapna te, lungmanna te, **5** Satna te, thongtak na te, buaina te, nasep te, mu ngawl in etcik nate le antan nate sung ah ahizong; **6** Taciang thianthona, heakna, thinsauna, phatna, Tha Thiangtho, a hi theam ngawl itna, **7** Thuman kammal, Pathian vangletna, ziat le vei ah thutang suana ngalvan, **8** Zatakna le zawnsakna, engensiatna le pokna te theampo tungtawn in ahizong: taciang ngual theam te bang hi napi, mi thuman ka hi uh hi; **9** Kuama i heak ngawl bang hinapi, mi minthang ka hi uh hi; mithi bang hi napi, en vun, ka nungta uh hi; tekna thuak te bang hi napi, thalup ka thuak bua uh hi; **10** A hee mama bang hi napi, a tawntung in ka lungdam tawntung uh hi; zawngkhal bang ka hi uh a, mi tampi mihau ka suaksak uh hi; bangma nei ngawl bang ka hi uh a, na theampo neite ka hi uh hi, tabang in Pathian naseam te ka hi na uh ah koma le koma tetti ka pang uh hi. **11** Maw no Corinth khua mite awng, note kung ah a suaktatak in

ka pau uh hi, ka thin uh zong tangzai hi. 12 Note sia tua lai in note hong khuangaisak napi, tawmvei sung kote i sung ah ciaktak in na om bua uh hi, ahihang bek hi, ci ka he hi. 9 Tu in ka lungdam hi, note kong noma sung ah na thinsung na ciaksak uh hi. 13 Tu in khuangaisak hang hi ngawl in, note i khuangaina pan ka tate tung ah thu ka son bang in kong son hi, note ki sikkikna na nei uh hang hi zaw hi: banghangziam tung ah ka thin a tangzai bang in, note zong kote tung cile kote hang in bangma supna on nei ngawl natu ah na thin uh tangzaisak tavun. 14 Thu um ngawl te uh in Pathian mi hi na bang in khuangaisak te na hi taw a kibang ngawl pi hakkol pua khawm heak vun: uh hi. 10 Banghangziam cile Pathian mi hi na bang banghangziam cile, thutang suana in thuman ngawl in hena pan ngupna atu maw kisikikna suaksak a, na taw bang ki pawlkhopna nei thei tu ziam? taciang tua thu ki sikkik natu om ngawl hi: ahihang leitung khuavak sia khuazing taw bangbang in kipawl khawm khuangaina in thina piangsak hi. 11 Banghangziam thei tu ziam? 15 Christ in Doaimangpa taw bangbang cile hi Pathian mi hi na bang in na khuangaina uh in lungkimkhopna nei thei tu ziam? a bibale thu um khat note sung ah kidopna, ki thianthosakna, thalawpna, in thu um ngawl khat taw bang nei khawm thei tu ziam? 16 Taciang Pathian biakinn le milim te bang sung ah noma le noma hi thu taw kisai in tetti na thukim khopna nei ziam? banghangziam cile note sia pang zo uh hi. 12 Tua ahikom note kung ah lai hong a nungta Pathian i biakinn na hi uh hi; Pathian in, at ka hihang, a man ngawl a vawt te hang hi ngawl amate sung ah ka om tu a, amate taw ka paikhawm hi, taciang a man ngawl in a thuak te hang zong hi tu hi; taciang keima sia amate i Pathian ka hi tu hi, ngawl hi, ahihang Pathian mai ah note kong thinbot taciang amate sia ka mihing te a hi tu uh hi, ci hi. 17 na uh note tung ah a kilang thei natu hi zaw hi. 13 Tua ahikom amate sung pan in pusuak vun, taciang a Tua ahikom henepna sung ah kote zong henep na tuam in om vun, a thiengtho ngawl nate tham heak ka nga uh hi: taciang Titus lungdamna hang in a vun; taciang kong sang tu hi, Topa in ci hi, 18 Taciang tuan in ka lung uh dam seseam hi, banghangziam keima sia na Pa ka hi tu hi, taciang note sia ka tapa cile Titus i thaas sia note tungtawn in thathak dim kik le tanu te na hi tu uh hi, ci in na theampo a ci thei hi. 14 Banghangziam cile Titus kung ah note i thu ki Topa in ci hi.

7 Ka ite awng, hi kamciam te nei ka hi uhkom in, cilesa le thaah a nin theampo pan in eima le eima i ki thiansua tu a, Pathian zatakna taw thianthona cialcingsak tawng. 2 Hong sang tavun; kote in kuama tung ah khial ngawl khu hi, kuama zong siatsua ngawl khu hi, kuama zong theam ngawl khu hi. 3 Note mawsiat tu in ka pau hi ngawl hi: banghangziam cile ka thinsung uh sia note taw thi khawm tule nungta khawm tu, ci in kong son zo hi. 4 Note tung ah kong pau ciang in ka hangsan hi, note hang in nasiatak in ka ki suangtak hi: henepna taw ka kidim hi, ka haksatna theampo sung ah a tuan in ka lungdam hi. 5 Banghangziam cile Macedonia ka thet uh ciang in, ka pumpi uh tawlgak hun nei ngawl hi, mun theampo pan in hong nawngkaisak hi; a puasang ah kihaua om a, a sungsang ah launa te om hi. 6 Ahihang a nuaisang ah a ki khia te heneampa Pathian in, Titus hong thet na tungtawn in hong heneam hi; 7 Taciang Titus hong thet na tungtawn bek hi ngawl in, ama sia note kung pan henepna a nga na hang in zong henepna ka nga uh hi, ama in nong phaw na uh thu, na kaa na tau na uh thu le deisakna thu te hong son ciang in, ka lungdam seseam hi. 8 Banghangziam cile kong laithak taw note kong khuangaisak a, kisik phot hi kaleng, ka kisik bua kik hi: banghangziam cile

8 Tuabek dom ngawl in, suapui te awng, Pathian in Macedonia pawlpi te tung ah a piak uh thuthiamna thu kong hesak hi; 2 Haksatna sung ah ze-etaa lianpi thuk napi amate lungdamna dimlet hi, taciang amate sia zawngkhal mama dinmun pan ngotak in piakna taw khangto mama uh hi. 3 Banghangziam cile amate in a piak zawkza sang in tamzaw pia nuam uh hi, ci sia keima in tettipang khi hi; 4 Mi thiengtho te huna ah amate letsong sangsak tu le kipawlha ah ki hel tu in nasiatak in kong ngen uh hi. 5 Taciang amate sep na sia kote i lametna bang hi ngawl hi. ahihang amate le amate Topa tung ah kipia masa uh hi, taciang Pathian deina bang in kote tung ah hongpia uh hi. 6 Tua ahikom Titus in hi thuthiamna nasep sia sep kipan zo ahikom in, a zaw dong seam suak tu in ka thum uh hi. 7 Tua ahikom, note upna, thuhilna, heakna, hanciamna le kote nong itna uh, na theampo ah na khanto uh bangma in, hi thuthiamna

ah zong na khangto tavun. 8 Thupiak bang in hong he hi, tua na hanciam na atu in Macedonia te tung pia ka hi bua hi, ahihang ngualdang te hanciamna ah, Achaia te sia tu nung kumkhat pan in kinging taw na itna le na deisakna uh bangza dong ziam khol zo hi, ci in noma atu in ka ki suantak hi; na ci ka sonnop na hi zaw hi. 9 Banghangziam cile thalawpna in mi tampi thapia hi. 3 Na kidop tu uh note in i Topa Jesus Christ i thuthiamna na he uh kong son sa bang in, note hang in ka ki suantak na hi, note in Ama zawngkhal na tungtawn in na hau sia a valthong a hi ngawl natu in, suapui te kong thei natu uh in Ama sia mihau hi napi, note atu in paisak zo uh hi: 4 Bangbangpo ahizong Macedonia mi zawngkhal hong suak hi. 10 Taciang hi thu taw mite keima taw pai in, na ki nginkhol ngawl uh hong kisai ka ngaisutna kong pia hi: banghangziam cile mu le, ki muang tak in i kisuantak na sia maizumhuai hisia in note atu phatuam hi, vawt tu bek hi ngawl in, tu hi. 5 Tua ahikom piak tu in na sonsa letsong te sia, vawtnuam tu zong in ningkum pan na kipan zo uh a kul hamtang hang pia hi ngawl in, piaknopna taw hi. 11 Tua ahikom piak nop na thinsung na nei sa pia a, na kinginkhol thei natu in, suapui te paikhol uh bangma in, na neisa uh sung pan tu in pia vun. in hanthot tu kisam hi, ci ka ngaisun hi. 6 Ahihang 12 Banghangziam cile amasabel in piak nop na thin hi thu kong son hi, tawm a poai te in tawm at tu a om ahile, mi khat in a nei ngawl bang hi ngawl hi; taciang tam a poai te in tampi at tu hi. 7 Mihing in, a nei za taw a piakna sia Pathian in sang hi. 13 khatsim in ama thinsung ah a khensat na bang in pia Banghangziam cile ngualdang te tawnga hen a, note taken; parmai sa kawm in pia heak taken; a hibale, na van uh ngit taken, ka cipnopna hi ngawl hi: 14 a piak kul hamtang bang in zong pia heak taken: Ahihang a kibangtek hi na tungtawn in, tu hun sung banghangziam cile Pathian in lungdamtak in a pia te in note i dimlet na in amate kisapna hu tu a, amate it hi. 8 Taciang note a tawntung in a cialcingtak in dimletna zong note kisapna ah hong hu tu hi: taciang na theampro sung ah, nasep pha a khan thei natu kibangtek tu hi: 15 Tampi a kaikhawm pa in zong a val in, Pathian in letsong theampro note tung ah hong bangma nei tuan ngawl hi; taciang tawm a kaikhawm khangsak thei hi: 9 Ama in mun theampro ah hawm a, pa zong bangma kisam tuan ngawl hi, ci ki atkhol mizawng te pia hi: a thutang suana sia a tawntung in hi. 16 Ahihang Titus thinsung ah note deisakna a pia kip hi, ci in ki at hi. (aiōn g165) 10 Tu in thaici poai pa Pathian tung ah pokna om taken. 17 Banghangziam sia thaici ahizong, note an tu in anluum ahizong, a pia cile ama in i ngetra te hong sang takpi hi; tuabek pa in thaici poai uh sia pungsak tu a, na thutang domngawl in ama uk thu taw thalawptak in note kung suana i nga pha te zong hong khangsak tu hi; 11 ah hongpai hi. 18 Taciang ama taw suapui pa khat Note i piak nopna thinsung te hang in na theampro ah hongpaisak zo khu hi, tua pa sia lungdamna thupha na hau uh a, tua te hu in kote tungtawn in Pathian hil na mun ah pawlpi theampro in pok mama uh hi; 19 pokna khangsak hi. 12 Banghangziam cile hi nasep in Tuabek dom ngawl in, Topa vangletha le na ngaisutna mithiangtho te kisapna a hu bek hi ngawl in, Pathian uh te kingingsa in na om thei natu uh pualak tu in, hi tung ah lungdam na tampi zong dimletsak hi; 13 Note letsong le kote taw khualhaw khawm tu in pawlpi te in Christ lungdamna thupha sia a kilangtak in na zui i teal a hihi: 20 Hi a dimlet letsong taw kisai in ka na uh le mithiangtho te pan kipan, mi theampro te nasep na uh ah kuama in maw hong zon ngawl natu ngotak in na hawp sown na uh te a tep uh ciang in in ka kidawm uh hi: 21 Topa mai bek ah hi ngawl Pathian pok uh hi; 14 Note sung ah a tuan in Pathian in, mihing mai ah zong thuman ka seam uh hi. 22 thuthiamna hang in, amate in thu hong ngetsak uh a, Taciang amate taw i suapui khat kong paisak zo uh hong phawk mama uh hi. 15 A kison zo ngawl letsong hi, ama sia hanciam mama hi ci sia thu tampi ah tu le hang in Pathian tung ah pokna theampro om taken. tu in ka sittel zo uh a, note kung ah muanna lianpi ka nei uh hu in, tu in hanciam seseam hi. 23 Titus thu hongdong a omle, ama sia keima naseppui le note taw kisai in keima hong hu hi: a hibale, i suapui ni te hongdong uh le, amate sia Christ minthanna le pawlpi te i thupuak te a hihi. 24 Tua ahikom pawlpi te mai ah na itna uh le note i tang in i ki suantak nate lak tavun.

9 Mi thiangotho te na ou na uh thu taw kisai in, note tung ah lai kong thak tu sia keima atu in a valthong a hihi. 2 Banghangziam cile na hanciam na uh ka

10 Note mai ah ki niamkhiak napi, na om ngawl uh ciang in a hangsan keima Paul in, Christ i nunneam na le thinneam na tungtawn in kong thum hi: 2 Kote sia cilesa deina bang in ka nungta uh hi, ci in hong ngaisun te tung ah, ka ngaisut hangsanna bang in note kung ah kong thet ciang in hangsan ngawl tu khi hi, ci ki muanna taw kong thum hi. 3 Banghangziam cile cilesa taw nungta ka hi uh hang, cilesa deina zui in ngal do ngawl khu hi: 4 Banghangziam cile ngal kido na mun ah ka zak uh

ngalvan te sia cilesa ngalvan hi ngawl hi, ahihang khat tung ah dokzu kong pia zo hi: tua ahikom Pathian Pathian i vangletna tungtawn in kulpi te a cimsak mi ka hi nataw in hong thum khi hi. 3 Ahihang thei ngalvan a hihi; 5 Tua ngalvan te in mihing te bangbangpo ahizong, ngul in thimthel nataw Eve a ngaisutna te ahizong, Pathian heakna langpan in theam bang in, Christ sung ah na thinphat na uh te ama le ama ki lapsang nate ahizong, a nuai ah khia a siatsua tu ka lau hi. 4 Banghangziam cile ka hil siat a, ngaisutna theamboo sia Christ thu zui tu in ki ngei ngawl uh a dang Jesus thu a hil te hongpai khumcip na sung ah paipui hi; 6 Note i thu nitna a ahile, ahibale, na san ngei ngawl uh a dang thaan na khuangkhim ciang in, thu mang ngawl te theamboo sang uh ahile, a hibale, na san ngei ngawl uh a dang phu la tu in ka kinging zo uh hi. 7 Note sia a puathan lungdamna thu na sang uh ahile, tua pa taw na thuak bek en na hi uh ziam? Mi khatpo in ama le ama sia khawm tu uh hi. 5 Banghangziam cile keima sia a Christ i mihing ka hihi, ci in a ki muang le, hi thu ah liabel sawltak te sang in, ka niam zaw tuan bua hi, ama le ama ki ngaisun kik in, ama sia Christ mihing a ci ka ngaisun hi. 6 Thu ka hil ciang in kamthiam ka hibangma in, kote zong Christ i mihing te ka hi uh hi. hi ngawl hang, heakna lam ah tabang ka hi bua hi; 8 Banghangziam cile Topa in note hong siatsua ngawl ahihang na theamboo sung ah note sung ah ka kilang in, hong khantosak natu in hongpiak, thuneina hang siat zo uh hi. 7 Note hong lamsang tu in keima le in ki suangtak ka hi uh hang, ka maizum ngawl hi: 9 keima ki niamkhiak in ka om a, Pathian lungdamna Tabang in note ka lai thak te taw hong lauthawn bang thupha a thong in kong hil hu in note lutu natu ka in nong ngaisut tu uh ka dei bua hi. 10 Banghangziam seam ziam? 8 Note atu na kasep thei natu in, thaman cile amate in, a laithak sia ngit a, vang nei hi; ahihang te la a, pawlpi dang te a suam taw ka kibang zo hi. 9 a pumpi sia eite kung a om ciang in thaneam hi, Note kung ah ka omlai in kisapna khatpo ka nei zong taciang a kampau te zong mannung ngawl hi, ci uh kuama hong ngen ngawl khi hi: banghangziam cile hi. 11 Tabang mi khat in, ka om ngawl uh ciang in Macedonia ngam pan hongpai suapui te in ka kisapna ka laithak te sung ah kammal te bangma in, ka om te hong pia uh hi: taciang note atu vanngit ka hi ngawl uh ciang zong laithak bangma in ka vawt tu uh hi, ci natu in na theamboo ah keima le keima ka kikeam hi, ngaisun tahan. 12 Amate le amate a ki pok thei te taciang maisang zong keima le keima ka kikeam lai tu taw a ki simkhawm sung ah ka ki hel ngam bua uh hi. 10 Christ i thutak sia ka sung ah a om bangma in, hi, a hibale koma le koma ka ki te-ngat ngam bua Achaia ngamsung ah hi ka ki suantakna sia kuama in uh hi; amate le amate a ki te-ngat uh hu in mipil hong khak thei ngawl tu hi. 11 Banghangziam? note hi ngawl hi. 13 Ahihang kote in a te na val in ka ki kong it ngawl hang a hi ziam? Pathian in hong he suangtak batu uh hi, ahihang Pathian in hongpiak te hi. 12 Ahihang hunpha a dei te in hunpha a nga thei na bang in ka ki suangtak tu uh hi, tua te na sia note ngawl natu in ahizong, kote bangma in a ki suantak tung dong hong theng hi. 14 Banghangziam cile kote thei ngawl natu in ahizong, ka nasep ka seam suak sia note kung hong theng ban ngawl napi, a te na val in ka ki cile Satan ama cikteak zong a tang vantungmi bang khan ciang in, note tungtawn in ka nasepna ngam sia in a meal lai hi. 15 Tua ahikom Satan naseem te sia nasiatka in a zai seseam tu lametna ka nei uh hi, 16 thutang suana naseem te bang in a meal uh lai ahile, Taciang ngualdang te nasep nate ka khutsung ah thu thupi hi ngawl hi; amate tawpna sia amate nasep hong thet hu in ki suangtak ngawl tu in, na omna uh te bangma hi tu hi. 16 Kong sonkik hi, kuama in a ngal khat ngam dong lungdamna thupha ka hil tu uh mawmaw in hong ngaisun heak hen; tabang hibale, hi. 17 Ahihang a kisuangtak peuma sia Topa sung ah tawmwei sung keima le keima ka ki suantak thei natu in a mawmaw bang in hong sang phot tavun. 17 Hi ka kampau na sia Topa deina bang in ka pau hi ngawl hi, ahihang a mawmaw bang in, ki muan na taw ka ki suantakna a hihi. 18 Mi tampi cilesa ngeina bang in ki suangtak hi, keima zong ka ki suangtak tu hi. 19 Banghangziam cile note mipil na hi uh hu in a mawmaw te lungdamtak in na thuak uh hi. 20 Banghangziam cile mihing khat in saltang tu in hong

11 Ka mawmawtna tawmwei nong thuak tu uh ka dei hi: hong thuak takpi tavun. 2 Banghangziam cile keima in note sia a thiangotho ngaknu thiangotho bang in Christ tung ah kong piak thei natu in, pasal

paipui, hong suam, na neisa uh hong sut, ama le pan pusuak in a ki pau thei ngawl kam te za hi. 5 ama ki lamsang, na biang uh hong beang le na thuak Tabang mi khat atu in ka ki suangtak tu hi: keima uh hi. 21 Ka thaneam na uh bang in zawsakna taw atu ahile ka thaneam na simngawl, ka ki suangtak kisai in ka pau a hihi. Ahihang mihing khat in bangthu batu hi. 6 Banghangziam cile ka ki suangtak nuam po ah a hangsan ahile, keima zong ka hangsan hi, tazong a mawmaw ka hi batu hi; banghangziam cile ci in a mawmaw bang in ka pau hi. 22 Amate sia thuman ka son tu hi: ahihang tu in mihing khatpo in Hebrew mite ziam? keima zong ka hihi. Amate Israel hong mu na le hong zak na sang in a sang zaw in mite a hi ziam? keima zong ka hihi. Amate Abraham hong ngaisut tu ka dei ngawl hu in ki suangtak ngawl suan te a hi ziam? keima zong ka hihi. 23 Amate phot tu khi hi. 7 A dimlet mangmuna tungtawn in sia Christ naseam te ziam? a mawmaw bang in ka keima le keima te na val in ka ki lapsang thei ngawl pau hi, keima sia amate sang in ka hi zaw kan lai natu in, ka pumpi sung ah ling khat hong pia hi, tasia hi; nasepna sung ah a dimlet a tamzaw in ka seam sia Satan thupuakpa in hong satna tu a hihi, tabang hi, ki sim zo ngawl sat na, tu le tu thongtak a, tu le hibale a te na val in keima le keima ka ki lamsang tu thina mun ah ka theng hi. 24 Sawm thum le kua tha tu hi. 8 Hisia sia ka tung pan lakeak tu in Topa vei sat na Judah te kung pan in nga vei ka thuak hi. tung ah thum vei dong ka ngen hi. 9 Taciang Topa in 25 Thumvei ciang-uai taw sat na ka thuak hi, khat ka tung ah, Ka thuthiamna sia nangma atu in kicing vei suang tum taw hong deang uh hi, tembow lal hi: banghangziam cile ka vangletna sia thaneamna thum vei ka thuak hi, zankhat le ni khat sung tuipi mun ah cialcing hi. Tua ahikom vangletna sia ka tung sung ah ka om hi; 26 Tu le tu in khual ka haw hi, ah hong natu in ka thaneamna ah lungdam tak in tui sung ah lauhuai nate, ngual suam te sung ah lau ka ki suangtak zaw tu hi. 10 Tua ahikom thaneamna huai nate, ka ngammi pui te hang in lau huai nate, te, zawsakna te, ki tangsapna te, vawtsiatna te le Pathian he ngawl te hang in lau huai nate, khuapi Christ hang in thinngim nate sung ah ka lungkim hi: sung lau huai nate, duisung lauhuai nate, tuipi sung banghangziam cile ka tha a neam ciang in ka hat hi. lau huai nate, a thuman ngawl suapuite sung ah lau 11 Note i nong zawthawk uh hu in ka ki suangtak a, a huai nate; 27 Ngimtak in nasep le haksatna sung ah mawmaw ka suak hi: banghangziam cile nong pok ahizong, tu le tu mutcim ngawl in ahizong, ngilkial le tu uh kilawm hi: banghangziam cile bangma ka hi dangtak in ahizong, khuasik le pumnguak in ahizong, bua ta zong a liabel sawltak te sang in ka niam zaw ka om hi. 28 Tabang a puasang nate bek domngawl tuan bua hi. 12 A tatak in sawltak khat i lim le lam te in, pawlpi theampo deisakna sia nisim in ka tung ah sia, thuakna theampo sung ah ahizong, lim le lam te hong theng hi. 29 Akua thaneam ziam, taciang keima sung ah ahizong, taciang na lamdang te ahizong in, a zong ka thaneam hi ngawl ziam? akua puk ziam, ka vanglian sepna te ahizong, note sung ah seam hi. 13 thinsung ah mei bang in hong kang hi ngawl ziam? Banghangziam cile keima vateak note atu vanngit ka 30 Kisuantak a kul tu ahile, ka thaneamna thu te taw hi ngawl natu simngawl, pawlpi dang te sang in na kisai in ka ki suangtak tu hi. 31 Leilot thu son ngawl niam zawk na uh bang om ziam? hi a man ngawl khi hi, ci sia tawntung poktak i Topa Jesus Christ i ka sep na hong maisak tavun. 14 En vun, a thum Pa le Pathian in hong he hi. (aión g165) 32 Damascus vei na note kung ah hongpai tu in ka kinging zo hi; ah kumpi Aretas khut nuai ah ngam uk pa in keima taciang keima sia note tung ah vanngit ka hi buatu man nuam in Damascus sia ngalkap te in cing hi: 33 hi: banghangziam cile note i neisa ka zong bua hi, Taciang kul kongpi pan in bawn taw hong khia uh a, ahihang note kong zong hi: banghangziam cile tate in ngam uk pa khutsung pan ka suakta hi.

12 Uplak natu om ngawl in, keima atu in ki suantak tu sia phattuamna om ngawl hi. Topa hong kilaak nate le mangmuna te kong son tu hi. 2 Abosa kum sawm le kum li lai in, Christ sung ah ka heak mihing khat, vantung thuaphum na ah ki la to hi, a pumpi taw ziam, ka son thei bua hi; a hibale, a pumpi taw hi ngawl ziam, ka son thei bua hi: Pathian in he hi. 3 Tabang mihing khat ka he hi, a pumpi taw ziam, a hibale, a pumpi taw hi ngawl ziam, ka son thei bua hi: Pathian in he hi; 4 Paradise ah la to a, mihing kam

vawt ziam? thaah khat i sung ah kalsuan khawm hi taw ka om ngawl laitak in hi thu te hong at ka hihi. ngawl hi ziam? kalsuan kibang suan khawm hi ngawl 11 Akhakbel ah, suapui te awng, na dam tek tavun. khu ziam? 12 Note tung ah kote atu in kamzong in Cialcing tavun a, henepna pha nga tavun, thu kisi in hong ngaisun zaw nu ziam? Kote in Christ sung ah om vun a, thinnopna sung ah nungta vun; taciang Pathian mai ah ka pau uh hi: ahihang ka ite awng, itna le thinnopna Pathian in hong ompui tu hi. 13 Khat ka sep uh theamposia note khantosak natu in ka le khat a thiangotho ki napna taw ki nukset vun. 14 Mi seam uh hi. 15 Banghangziam cile note kung kong thiangotho theamposia in hong paupui hi. 16 Topa Jesus thet ciang in, ka dei bang in note kong mu ngawl tu Christ i thuthiamna, Pathian i itna le Tha Thiangotho i le, note zong na dei uh bang in nong mu ngawl tu kipawlkhop na sia note theamposia tung ah hong om uh ka lau hi: tabang a hibale note sung ah thu kinial taken. Amen.

nate, ki hazat nate, thin-uk na, ki en nate, kam ki nial nate, ngen siat nate, ki phatsak nate le buai nate a om tu ka lau hi. 17 Tabang a hibale, mi tampi te i vawt, thiantho ngawl na, paktat mawna le maizum heak ngawl nate sia kong thet dong a ki sikik ngawl uh hu in amate kaa tu ka hile, note sung ah Pathian in hong niamkhiak tu ka lau hi.

13 Hisia in note kung ah kongpai a thum vei na hi tu hi. Thu khatpo ah tetti ni le thum kam pan in kipsak hi tu hi. 1 Kongpai kik ahile note hong dawm ngawl tu khi hi, ci in mawna vawt te ahizong, ngualdang te tung ah zong ahizong, ni veina note kung kong pai lai in kong sonsa bek domngawl in, tu in note kung ah ka om ngawl hang, note kung ah a om bang in kong sonkhol hi: 2 Note kung ah ka thaneam bua hi, ahihang note sung ah a vanglian Christ in keima sung ah thu hong hil na tetti na zon uh hu in, kong dawm bua tu hi. 3 Banghangziam cile Christ sia thaneamma taw thinglamte tung ah that napi, Pathian vangletna tungtawn in nungta hi. Kote zong Christ sung ah ka tha uh neam hi, ahihang note tung ah Pathian i vangletna tungtawn in Christ taw ka nungta tu uh hi. 4 Note upna sung ah na om le om ngawl noma le noma ki sittel vun a, ki ze-et vun. Note sia a ngina ngawl na hi bana uh le, note sung ah bangbang in Jesus Christ om ziam, ci sia noma le noma he ngawl na hi uh ziam? 5 Ahihang kote sia a ngina ngawl te ka hi bua uh hi, ci sia note in he tu in hong um khi hi. 6 Kote sia a ngina ngawl te bang hi napi, tetti lak nataw ka kilaak thei natu uh hi ngawl in, note in thuman na seam uh a, na pha ngawl na vawt ngawl natu uh in Pathian tung ah thu ka ngen hi. 7 Banghangziam cile eite in thuman langpan in bangma i seam thei bua hi, ahihang thuman atu in i seam thei hi. 8 Banghangziam cile note na thahat uh a, kote ka thaneam uh ciang in ka angtang uh hi: taciang note i cialcin natu zong kong deisak uh hi. 9 Tua ahikom siatsua natu hi ngawl in khantosak natu in Pathian hongpiak thuneina bang in, note kung ah ka om ciang in a khauh lei in ka zak ngawl natu in, note

Galatia

1 Mihing te sungpan hi ngawl, mihing tungtawn zong hi ngawl, ahihang Jesus Christ le Ama sia thina pan a thokksak Pa Pathian tungtawn in sawltak a hi Paul; **2** Taciang ka kung ah a om suapui te in, Galati a om pawlpi te tung ah: **3** Pa Pathian le i Topa Jesus Christ tung pan thuthiamna le thinnopna hong om tahlen, **4** Tu hun hunisia kawm sung pan kote suaktasak tu in i Pa Pathian deina bang in kote mawna te atu in Ama le Ama ki pia zo hi: (aiōn g165) **5** Ama tung ah minthanna a kumtawn in om tawntung ta hen. Amen. (aiōn g165) **6** Note sia Christ i thuthiamna sung ah hong sampa tung pan in lungdamna thupha dang ah manlangtak in na ki khin uh sia lamdang kong sa hi: **7** Tua thu sia lungdamna thupha dang a om hang hi ngawl hi; ahihang note hong nawngkaisak le Christ i lungdamna thupha a lai nuam pawlkhat om hi. **8** Ahihang kote, a hibale, van pan in vantungmi khat in note tung ah ka hil sa uh lungdamna thupha simngawl, lungdamna thupha dang hong hil ahile, ama sia hamsiatna thuak tahlen. **9** Kong son sa uh bangma in, tu zong kong son kik hi, na san sa uh thu simngawl, lungdamna thu dang note tung ah hong hil khatpo a omle, ama sia hamsiatna thuak tahlen. **10** Banghangziam cile tu in mihing te, a hibale Pathian lungkimsak tu ka uk ziam? a hibale mihing te lungkimsak tu zong khi ziam? banghangziam cile mihing te ka lungkimsak lai ahile, Christ i naseam ka hi batu hi. **11** Ahihang suapui te awng, ka hil sa lungdamna thupha sia mihing tung pan hi ngawl hi, ci kong hesak hi. **12** Banghangziam cile mihing tung pan ka san hi ngawl a, mihing i hilna zong hi ngawl hi, ahihang Jesus Christ kilaak na tungtawn in ka san a hihi. **13** Banghangziam cile Judah biakna sung ah a bosa hun sung in ka nuntak zia, bangza son zawkngawl in Pathian pawlpi ka vawtsiat le ka siatsua thu ahizong: **14** Ka mipui te sung Judah biakna sung ah ka khanngual te sang in a nasia zaw in pulepa ngeina sung ah ka thinkho hu in ka tungtuanna thu ahizong, na za zo uh hi. **15** Ahizong Pathian a lungki ciang in Ama thuthiamna tungtawn in ka nu ngilsung pan a tuam in hong koi a, hong sam hi, **16** Gentile mite tung ah Ama thu ka hil thei natu in; a Tapa kei tung ah hong kilaak ciang in, mihing kuama zong ka kuailaw pai bua hi: **17** Ka mai ah sawltak te kung Jerusalem ah zong ka pai bua hi; ahihang Arabia ah ka pai a, Damascus ah ka heakkik hi. **18** Kumthum zawkciang in Peter taw ki mu tu in Jerusalem ah ka pai a, a kung ah ni sawm le ni nga sung ka om hi. **19**

Ahihang Topa i suapui pa James simngawl a dang sawltak te kuama ka mu bua hi. **20** Tu in, en vun, note tung ah ka at thu te Pathian mai ah leilot thu son ngawl khi hi. **21** Tua zawkciang in Syria le Cilicia ngam ah ka pai hi; **22** Tua hun laitak in Judah ngam pawlpi te in mimal in hong he balai uh hi: **23** Ahihang amate in a zak bek in za uh hi, a bosa hun sung ah hong vawtsia pa in khatvei lai a siatsua upna thu tu in hil hi. **24** Taciang keima tungtawn in amate in Pathian pok uh hi.

2 Kum sawm le kum li zawkciang Barnabas taw Jerusalem ah ka heak kik uh a, Titus zong ka tonpui uh hi. **2** Pathian i thu pualakna hang in ka pai hi, taciang Gentile mite tung ah ka hil lungdamna thupha sia amate tung ah ka hil hi, ahihang ka sepnasa ahizong, ka sep lai tu ahizong, mannung ngawl a suak tu ka dei ngawl hu in, lampui te samtuam in ka son hi. **3** Ahihang ka kung a om Greek minam Titus zong vunteap tan tu in zawthawkthu taw ka sawl bua uh hi: **4** Christ Jesus sung ah ka nei uh suatakna thu dawpu tu in hongpai a pai khial suapui te in sal hi na sung ah hongpaipui thei natu in hong tumpui ku uh hang a hihi: **5** Lungdamna thupha sia note tung ah tatsat ngawl a om thei natu in a paikhial suapui te tawmvei sung zong a thu ngai in mun ka pia bua uh hi. **6** Ahizong hi lampui bang in a ngaisut uh te sia kuapo ahizong, kei atu bangma poimaw ngawl hi: Pathian in a puatham mu na bangin kuama sang ngawl hi: banghangziam cile a lampui bang in a ki ngaisun te in ka kung ah bangma hong belap tuan ngawl hi: **7** Ahihang vunteap tan te atu lungdamna thupha sia Peter tung ah ap a, vunteap tan ngawl te atu lungdamna thupha sia keima tung ah hong ap hi, ci sia amate in mu uh hi. **8** Banghangziam cile vunteap tan te kung ah sawltak hi na sia Peter sung ah cialcingtak in a vawt bang in, vunteap tan ngawl te tung ah sawltak hina sia keima sung ah hong vawt hi: **9** Taciang khuam bang a hi James, Peter le John te in keima tung hong ki pia thuthiamna a heak uh ciang in, Peter te sia vunteap tan te kung ah ahizong, kote sia Gentile te kung ah ahizong, pai tu in ki pawlkhopna ziatsang khut sia keima le Barnabas tung ah hong pia uh hi. **10** Mizawng te phaw tawntung tu sia amate in hong deisak khat hi a; tua thu sia hanciam in ka sep uh a hihi. **11** Ahihang Antioch ah Peter hongpai ciang in maitang kisi in ama ka nalh hi, banghangziam cile ama maw hi. **12** Banghangziam cile James kung pan mihing khatpo hongpai masia theampo Peter sia Gentile mite taw anne khawm uh hi: ahihang amate hongpai ciang in, vunteap tan te a lau hu in Gentile

mite taw ki pawl nawn ngawl a, ama bek a tuam in um a, tua a upna sia thutang suana in ceptesak om hi. 13 Taciang a dang Judah mite zong Peter hi. 7 Tua ahikom upna a nei peuma sia Abraham bangma in om uh a; tabang in amate ngamatat bang tate a hihi, ci sia note in he ta tun. 8 Laithiangtho in Barnabas zong law siat hi. 14 Ahihang amate sia in, upna tungtawn in Gentile mite sia Pathian in lungdamna thupha bang in thumantak in a nuntak thutang suaksak tu hi, ci a lak khol hu in, nangma ngawl uh a mu uh ciang in, amate theampo mai ah, tungtawn in minam theampo in thupha sang tu hi, ci Peter tung ah, nangma sia Judah minam na hi a, in Abraham tung ah lungdamna thupha son zo hi, ci Judah mite bang in ngamta ngawl in, Gentile mite hi. 9 Tua ahikom upna a nei peuma sia a muantak bang in na ngamta ahile, banghang in Gentile mite sia Abraham taw thupha sang hi. 10 Banghangziam Judah mite bangma in ngamta tu banghang hanthawn cile thukham zuina a suang theampo sia hamsiatna ni ziam? ka ci hi. 15 Eite sia cilesa ngeina bang in nuai ah om hi: banghangziam cile, thukham laibu Judah mite i hi a, Gentile mawnei te i hi bua hi, 16 sung ah a ki at theampo a ban a ban in a zui suak Mihing khat sia thukham zuina tungtawn in thutang ngawl peuma hamsiatna thuak hi, ci in ki at hi. 11 ki suaksak hi ngawl hi, ahihang Jesus Christ upna Ahihang Pathian mai ah kuama thukham tungtawn in tungtawn in thutang a ki suaksak a hihi, ci he in, Jesus thutang suasak na nga ngawl hi, ci thu thiangtak in Christ i um zo hi, tabang in thukham zui na tungtawn kilang hi: banghangziam cile a thutang mihing sia hi ngawl in, Christ i upna tungtawn in thutang a ki upna tungtawn in nungta tu hi. 12 Taciang thukham suaksak te i hi thei natu a hihi: banghangziam cile sia upna taw kisai ngawl hi: ahihang, thukham a zui thukham zui na tungtawn in mihing kuama thutang ki peuma thukham sung ah nungta tu hi. 13 Christ sia suaksak ngawl tu hi. 17 Ahihang, Christ tungtawn in eite atu in hamsiatna thuak a, thukham hamsiatna thutang suana i zong ahile, eima le eima mawnei i sung pan in hong tan zo hi: banghangziam cile thing hihi, ci i mu hi, tua ahikom Christ sia mawna naseam tung ah a ki khai peuma hamsiatna thuak a hihi, ci in a hi ziam? hi ngawl het hi. 18 Banghangziam cile ki at hi: 14 Taciang Jesus Christ tungtawn in Abraham ka siatsua nate kasakik ahile, keima le keima sia thupha sia Gentile mite tung ah a thet thei natu le, thukham paltan ka suak hi. 19 Banghangziam cile eite in upna tungtawn in Thaa kamciam i nga thei keima sia Pathian sung ah ka nuntak thei natu in, natu a hihi. 15 Suapui te awng, mihing ngeina bang in thukham tungtawn in thukham sang ah mithi ka hihi. kong son hi; mihing kamciam ahihang, a kipsak sa 20 Keima sia Christ taw thinglamte tung ah ka ki that ahile, kuama in vawkthong ngawl hi, zong belap thua zo hi: ahihang, ka nungta hi; keima ka hi nawn bua ngawl hi. 16 Tu in Abraham le a suanlepal te tung hi, ahihang ka sung ah Christ nungta hi: taciang ka ah kamciam te vawt hi, Mi tampi bang in, suanlepal pumpi sung ah tu in ka nuntakna sia keima hong it te, ci ngawl hi; ahihang khat bang in, na suan, ci a, keima atu in Ama le Ama a ki pia Pathian Tapa hi, tua thu sia Christ a hihi. 17 Hi thu kong son hi, upna tungtawn in ka nungta hi. 21 Keima in Pathian Pathian in Christ sung ah a kipsak kamciam sia kum thuthiamna ka nial bua hi: banghangziam cile thutang zali le sawm thum zawkciang zong thukham in vawk suana sia thukham tungtawn in hongpai ahile, Christ thei ngawl hi, tabang in kamciam sia a mannung thina sia bangma mannung ngawl hi.

3 Maw Galati mi mawmaw te, thinglamte tung a ki khai Jesus Christ sia note mai ah a kilangtak in hong kilak zo a, thuman zui ngawl tu in akua in hong bum ziam? 2 Note in thukham na zui na uh tungtawn in Thaa na sang uh ziam, a hibale nazak uh thu na upna uh tungtawn in a hi ziam? hi thu bek note tung pan ka he nuam hi. 3 Mawmaw lalawm nu ziam? Thaa taw na kipan zo uh a, tu in note in cilesa taw tawpsak tu nu ziam? 4 Hi thu tu dong in a luithathong in a om lai le, na tampi sia a luithathong in thuak na hi uh ziam? 5 Tua ahikom note tung ah na a seam Thaa in note sung ah nalamdang te a vawtna sia thukham zui na tungtawn a hi ziam, a hibale na zak uh thu upna tungtawn ziam? 6 Abraham in Pathian

mawna nuai ah khum siat hi. 23 Ahihang upna hong tu hile note in na mittang te dong khel in hong pia thet mateng, hong ki lang pheang tu upna sung ah nuam nu hi, ci sia keima in tetti ka pang hi. 16 Tua hong khum a thukham nuai ah hong keam a hihi. ahikom, note thuman kong son hu in na ngal uh suak 24 Tua ahikom in upna tungtawn in thutang suana i kхи ziam? 17 Amate in thalawptak in hong thinbot hi, nga thei natu in, Christ kung ah hong paipui tu in eite ahihang tua hong thinbot na sia pha ngawl hi; note in hong keamcinc sia thukham a hihi. 25 Ahihang tua amate na thinbot thei natu uh in a tuam in hong koi upna a thet zawkciang in, eite hong keamcinc sia i nuam uh hi. 18 Ahihang note kung ah ka om lai bek nuai ah i om nawn bua hi. 26 Banghangziam cile note hi ngawl in, na pha sung ah a tawntung thalawptak in theampo sia Christ Jesus upna tungtawn in Pathian kidesak sia pha hi. 19 Ka tano te awng, nau tun nat tate na hi uh hi. 27 Banghangziam cile Christ sung ah thuak bang in kong nei na hi uh a, Christ lim le meal tuiphumna a sang peuma in Christ sil zo na hi uh na nei uh dong nau tun nat ka thuak lai tu hi, 20 Tu hi. 28 Judah le Greek ci om ngawl, sal le a suakta ci in ka aw sua lai tu in note kung ah ka om nuam hi; zong om ngawl hi, numei le pa ci zong om ngawl hi: banghangziam cile note kong muan ngawl hang a banghangziam cile note theampo Christ Jesus sung hihi. 21 No thukham nuai ah a om nuam te, hong ah khat na hi uh hi. 29 Taciang Christ i neisa na hi uh son tavun, note thukham thu za ngawl nu ziam? 22 le, Abraham i suanlepal na hi uh hi, taciang kamciam Banghangziam cile, Abraham in tapa ni nei hi, khat bang in ngamh lua te na hi uh hi.

4 Tu in hibang i ci tu hi, tua ngamhlua pa sia na theampo ah to hi napi, patang a hi laiteng theampo, sal taw bangma ki tumdang ngawl hi; 2 Ahihang a pa i ciangtan hun a cin dong a keam te le a uk te nuai ah om hi. 3 Tasia bangma in eite zong patang i hi lai in, leitung thu kipatna sal hina nuai ah i taang ngei hi: 4 Ahihang a hun a cin ciang in, Pathian in a Tapa hongpaisak a, numei sung pan, thukham nuai ah hong suak hi, 5 Tabang in thukham nuai ah a om eite hong tan tu a, ta hina i nga thei natu a hihi. 6 Taciang tapa te nahi uhkom na thinsung uh ah Pathian in a Tapa Thaa hong pia a, Abba, Pa awng, ci in au hi. 7 Tua ahikom sal na hi nawn bua uh hi, tapa na hi uh hi, taciang tapa nahile, Christ tungtawn in Pathian ngamhlua pa na hihi. 8 Ahizong Pathian na heak uh ma in, Pathian a hi tatak ngawl te i na na seam ngei uh hi. 9 Ahihang tu in, Pathian na heak zawk uh ciang, a hibale Pathian in note hong heak zawkciang, thaneam, a kipat pan khutdaw ngen te le sal dinmun ah banghang in heakkik nuam nu ziam? 10 Note in ni te, tha te, hun te le kum te na tang uh hi. 11 Note atu ka nasepna te sia a mannung ngawl lel a hi tu ka lau mama hi. 12 Suapui te awng, keima bang in om vun, ci in kong thum hi; banghangziam cile keima zong note bangma in ka om hi: note in kei tung ah nong takhial bua uh hi. 13 Note tung ah amasabel lungdamna thupha ka hil lai in cilesa lam ah natna tungtawn in ka phuang hi, ci na he uh hi. 14 Taciang ka pumpi sung ah a om ze-et na sia note in zawsak in nong nial bua uh hi; ahihang Pathian vantungmi bang in ahizong, Christ Jesus bang in ahizong, nong sang uh hi. 15 Tabang ahile na son uh thupha sia koisia ziam? banghangziam cile a suakthei

5 Tua ahikom Christ in a suakta in hong vawt a, tua suatakna sung ah kiptak in ding vun, taciang sila hi na hakkol pua kik nawn heak vun. 2 En vun, keima Paul in kong ci hi, vunteap na tan uh ahile, Christ sia note atu phattuamna bangma om ngawl tu hi. 3 Banghangziam cile vunteap tan khatsim tung ah, ama in thukham vekpi zui tu in leiba pa hi, ci in tetti ka pang kik hi. 4 Note sung ah a kuamapo thukham tungtawn in thutang a ki suaksak te atu in, Christ sia note tung ah bangma vangletna nei ngawl suak a;

thuthiamna pan in na puk uh hi. 5 Banghangziam cile 6 Suapui te awng, khatpo mawna sung ah a puk eite in upna tungtawn in thutang suana i lametna sia le, no thaah mite in tabang mi khat sia thinneam na Tha tungtawn in i ngak hi. 6 Banghangziam cile Jesus Christ sung ah vunteap tanna in bangma phatuam tabang a hibale note zong ze-eta na thuak tu uh ngawl hi, taciang vunteap tan ngawl zong phatuam hi. 2 Khat le khat na vanngit uh na ki dawn vun a, tuan ngawi hi; ahihang itna taw kisai upna bekma tabang in Christ deina na khuangkhim tu uh hi. 3 phatuam hi. 7 Note phatak in na tai uh hi; thuman Banghangziam cile mi khatpo sia bangma hi ngawl thu zui ngawl tu in akua in hong khak ziam? 8 Hi napi, ama le ama thupitak in a ki ngaisun le, ama le sapna sia note hong sam pa kung pan hongpai hi ama ki theam a hihi. 4 Ahihang mihing khatsim in ngawl hi. 9 Tol tawmno in anvui buppi thosak hi. 10 ama nasep kilangsak taken, tabang in ngualdang te Note in ngaisutna dang na nei batu uh hi, ci sia Topa tung ah hi ngawl in ama sung ah lungdamna nei tu hi. tungtawn in note sung ah muanna ka nei hi: ahihang 5 Banghangziam cile mihing khatsim in ama vanngit note hong nawngkaisak peuma siaakuapo ahizong pua hamtang taken. 6 Pathian thu a sin peuma in a thukhenna thuak tu hi. 11 Taciang suapui te awng, hil pa sia na pha theamphawm taken. 7 Mihing te in keima in vunteap tan na thu ka hil lai ahile, banghang hong theamphawm; Pathian sia selnona hi ngawl vawtsiatna thuak tu khi ziam? ka hil ahile thinglamte hi: banghangziam cile mihing khat in a poai po at kik hang in lutu thei nateng bo siat zo hi. 12 Note hong tu hi. 8 Banghangziam cile ama cilesa sung ah thaici nawngkaisak te sattan in pe kik nawn ngawl vet tu a poai sia in cilesa siatsuana at kik tu hi; ahihang ka dei hi. 13 Banghangziam cile, suapui te awng, Thaa sung ah thaici a poai peuma in Thaa i tawntung suatakna sung ah hong sam zo hi; tua suatakna sia nuntakna at kik tu hi. (aiōnios g166) 9 Taciang na pha na pumpi atu hunpha bek in zang heak vun, ahihang sep na ah thaneam in om batawng: banghangziam itna taw khat le khat ki hu tavun. 14 Banghangziam cile thaneam ngawl in i omle, a hun a cin ciang in i cile thukham theamphawm sia, nomia le nomia na ki it at kik tu hi. 10 Tua hikom hunpha i nei bang in mi bang in na innpaam te it in, ci kammal khat sung ah theamphawm tung ah na pha seam tek tawng, a tuan in ki khuangkhim hi. 15 Ahihang note khat le khat ki pet upna innkuwan te tung ah seam tawng. 11 Note tung in na ki lopval uh le, khat le khat ki siatsua ngawl tu ah keima khut vateak taw laimal lianpi kong at zo in kidawm vun. 16 Hi thu kong son hi, Thaa sung ah hi, ci sia note in na mu uh hi. 12 Cilesa lam a hoi a nungta vun, taciang cilesa deina tangtungsak heak kilangsak nuam te in vunteap tan tu in hong kaizawn vun. 17 Banghangziam cile cilesa in Thaa langpan in tu uh hi; tua thu sia amate in Christ thinglamte hang thangai a, Thaa in zong cilesa langpan in thangai hi: in vawtsiatna a thuak ngawl natu uh bek a hihi. 13 taciang hi te sia khat le khat ki do uh hi: tua ahikom Banghangziam cile vunteap tan te amate mama zong note deina nate na vawt thei bua uh hi. 18 Ahihang thukham zui ngawl hi; ahihang note i pumpi tung ah note sia Thaa in hong makai ahile, thukham nuai ah amate vanglian tu in vunteap tan tu hong deisuk uh na om bua uh hi. 19 Tu in cilesa nasep nate kilang a hihi. 14 Ahizong i Topa Jesus Christ thinglamte a, tabang te sia; palngul mawna, paktat mawna, simngawl ki suantak tu dang bangma ka nei bua hi, thiantho ngawl na, maizum heak ngawl na, 20 Milim leitung sia keima atu in thinglamte tung ah ki that biakna, bum le ai toai na, ngaimawkna, ki ban ngawl zo hi, taciang keima zong leitung atu in thinglamte na, pawlkhenna, thin-ukna, ki el na, kikhenna, ki hil tung ah ka ki that zo hi. 15 Banghangziam cile Christ khial na, 21 Hazatra, tualthat, zukham le khama thei Jesus sung ah vunteap tan na in bangma phatuam tatuam taw nopsakna te a hihi: taciang hibang te sia ngawl hi, taciang vunteap tan ngawl zong bangma a bosa hun sung ah ka sonsa bangma in, tabang phatuam tuan ngawl hi, ahihang a thak bitphuana sia nate a seam peuma Pathian kumpingam lua ngawl tu phatuam hi. 16 Taciang hi thukham bang in a nungta uh hi. 22 Ahihang Thaa i nga sia, itna, lungdamna, theamphawm le Pathian i Israel te tung ah thinnopna le thinnopna, thinsauna, thinneamna, phatna, upna, hesuakna om tahan. 17 Tu pan kipan in kuama in 23 Nunneamna, ki tek na: tabang te taw ki lebul in hong nawngkaisak heak taken: banghangziam cile Christ thukham om ngawl hi. 24 Taciang Christ i mite in a pumpi ah Topa Jesus i ceptena meima pawn te om hi. cilesa deina le thangaina te sia thinglamte tung ah 18 Suapui te awng, i Topa Jesus Christ i thuthiamna that zo uh hi. 25 Eite Thaa sung ah i nungta le, Thaa sia na thaa uh taw hong om khawm taken. Amen. deina bang in nung ta tawng. 26 Eite khat le khat thin ki uksak le ki haza in a mannung ngawl vangletna dei bua tawng.

Ephesus

1 Pathian deina bang in Jesus Christ i sawltak keima Paul in, Christ Jesus sung ah a thuman le Ephisa a om mithiangtho te: **2** I Pa Pathian le Topa Jesus Christ kung pan thuthiamna le thinnopna sia note tung ah hong om tahan. **3** Ih Topa Jesus Christ i Pa le Pathian tung ah lungdam ko tawng! Banghangziam cile Christ taw kipumkhatna sung ah ama in eite sia vantung ngam taw kisai thupha theampo hong pia hi. **4** Leitung a ki bitphua ma in hong it ahikom Amai ah a thiangtho le paubangngawl i hi thei natu in Christ sung ah hong teal zo hi: **5** Pathian in Ama deina le lungkimna bang in Jesus Christ tungtawn in ta i sua thei natu in hong tealkhol zo hi, **6** Ama thuthiamna manpha pok tu in a it a Tapa sung ah san thei a hi tu in hong vawt zo hi. **7** A dimlet thuthiamna bang in, Ama sung ah Christ thisan tungtawn in tatna le maw maisakna i nei hi; **8** Ama in eite tung ah pilna le heakna theampo hong khangsak zo hi; **9** Ama sung ah a ngealkhol na le a pha a lungkimna bang in, Ama deina thuku sia eite tung ah hong hesak hi. **10** Taciang hunkhenna hun te a cin ciang in vantung na theampo le leitung na theampo te sia a vekpi in Christ sung ah ki kaikhawm siat tu hi: **11** Na theampo sia Ama deina le a ngaisutna bang in vawt a, Ama ngealna bang in hong teal hi, tabang in Ama sung ah ngamh i lua zo hi: **12** Tabang in Christ sung ah lametna amasabel a nei eite tungtawn in Pathian minthanna i pok tu hi. **13** Ama na muang uh a, note tatna lungdamna thupha thuman kammal na zak zawk uh ciang, Ama na up uh ciang kamciam Tha Thiangtho taw hong ciante zo hi, **14** Tua Tha Thiangtho sia Ama minthanna pok tu in a leisa na a tat kik mateng, i lua tu ngamh atu in vaukhaamna a hihi. **15** Tua ahikom keima zong Jesus Christ sung ah na upna uh le mithiangtho te theampo na itna uh thu ka zak zawkciang in, **16** Note atu in Pathian tung ah lungdam ka ko tawntung hi, ka thungetna ah hong hel tawntung khi hi; **17** Tabang in minthanna i Pa, i Topa Jesus Christ i Pathian in note tung ah pilna thaah le Ama heakna sung ah thu pualak na hong pia tahan. **18** Note in Ama sapna i lametna, mithiangtho te i a minthang ngamh le hauna na heak thei natu uh in, na thinsung mit hong vaksak hi, **19** Taciang Ama vangletra lian nasep ngeina bang in, a um eite tung ah Ama vangletra bangza in lian ziam, **20** Tua vangletra taw Christ sia thina pan thokksak a, Ama ziatsang vantung ah a koi ciang in Christ sung ah a vawt a hihi, **21** Ama sia thunei na, vangletra, hatna le ukzawkna theampo ahizong, taciang tu hun

le hongpai lai tu hun sung ah min theampo sang in ahizong, nasiatakin sang zaw hi: (aiōn g165) **22**

Taciang peangnuai ah na theampo koi siat a, pawipi i na theampo tung ah a lubel dinmun pia hi. **23** Tua ahikom Ama pumpi hi a, na theampo ah na theampo taw a dimsak tu Ama pilna a hihi.

2 Na tatkhalna uh te le na mawna uh te sung ah na thi zo uh a, tua pan in hong nungtasak kik hi; **2** A bosa hun sung ah leitung ngeina bang in ahizong, hui sung a om vangletra a ukpa ngeina bang in ahizong in, thu ni ngawl tate sung ah na a seam thaanegeina bang in ahizong, note na nungta ngei uh hi: (aiōn g165) **3** Eite zong ngualdang te bangma in a bosa hun sung ah cilesa deina sung ah i nungta a, i pumpi le i thinsung i uk teng i kicingsak hi; taciang cilesa ngeina bang in thin-ukna i tate i hihi. **4** Ahihang thuthiamna taw a dim Pathian in itna lianpi taw hong it hi, **5** Mawna sung ah i thi laitak in, Christ taw hong nungta khawmsak hi, thuthiamna tungtawn in ngupna na nga uh hi; **6** Taciang hong tho khawmsak zo a, Christ Jesus sung ah van ah hong to khawmsak hi: **7** Tua thu sia hongpai tu hun sung ah eite tung ah ama thuthiamna i a lamdang hauna sia a phatna sung ah Christ Jesus tungtawn in hong lak thei natu a hihi. (aiōn g165) **8** Banghangziam cile note sia thuthiamna hang in upna tungtawn in ngupna na nga zo uh hi; taciang tua ngupna sia note pan in hong piang hi ngawl hi: hi sia in Pathian letsong a hihi: **9** Sepna hang hi ngawl hi, tua ahikom kuama ki suantak tu hi ngawl hi. **10** Banghangziam cile eite sia Pathian i khutma te i hihi, Christ Jesus sung ah nasep phate a seam tu in a ki bitphua te i hihi, tua nasep phate sung ah i nuntak thei natu in Pathian in hong ciangtan hi. **11** Tua ahikom a bosa hun sung ah note sia cilesa deina taw Gentile mite na hi uh a, cilesa deina taw in khut taw vunteap tan te in vunteap tan ngawl te, hong ci uh hi, ci phawk tawntung tavun; **12** Tua hun in note in Christ na nei bua uh hi, Israel minam sung ah ki hel ngawl in peamta te na hi uh hi, taciang kamciam thu te pan zong peamta te na hi uh hi, taciang leitung ah Pathian na nei bua uh a, lametna zong na nei bua uh hi: **13** Nidang in note sia a khuala mama na ah na om ngei uh a, Christ thisan tungtawn in hong naisak kik a, tu in Christ Jesus sung ah na om uh hi. **14** Banghangziam cile Ama sia i thinnopna hi a, Ama in pumkhat in hong vawt hi, taciang i ki laklaw ah hong khak kidalna sia baltham zo hi; **15** Ama in ki ngalvawtna, biakna ngeina sung a om thupiak te sia Ama pumpi sung ah bosak siat zo hi; banghangziam cile Ama sung ah mihing ni

sia mihing thak khat vawt tu in kilemma vawt hi; **16** uh ka dei hi, banghangziam cile hi haksatna sia note Taciang thinglamte tungtawn in mihing ni sia Pathian vangletna a hihi. **14** Hi thu hang in i Topa Jesus Christ tung ah pumpi khat hi tu a, kilemma vawtsak tu in, i Pa tung ah ka khupdin a, **15** Vantung le leitung a ki ngalvawtna that hi: **17** Taciang a khualapi a om om innkuwan theampro sia Ama minphuasa a hihi, **16** note le a nai na a om te tung ah Christ hongpai a, Tabang in Ama minthanna hauna bang in A Thaa kilemma thu hong hil hi. **18** Banghangziam cile Christ thahat na taw note i sungsang mihing tha hong dim tungtawn in ahizong, Thaa khat tungtawn in ahizong, tu in ahizong; **17** Na thinsung uh ah Christ upna Pa kung ah i tum thei hi. **19** Tua ahikom, tu in note sia tungtawn in om tu a; itna sung ah zungtha le zungkip peamta te le ngamdark mite na hi nawn bua uh hi, in na om thei natu uh ahizong, **18** Mi thiangtho te ahihang mithiangtho te taw ngam khat i mi le Pathian na kidim thei natu uh ahizong, thu kong ngetsak hi. innkuwanpui na hi uh hi; **20** Taciang note sia sawltak na, na heak thei natu uh ahizong; **19** Tua Christ itna te le kamsang te i phungkawng tung ah a kisa te sia heakna sang in sangzaw a, Pathian kicinna taw na hi uh a, Jesus Christ ama cikteak sia a lianbel na kidim thei natu uh ahizong, thu kong ngetsak hi. phungkawng a hihi; **21** Ama sung ah innpi theampro **20** Tu in kote sung ah naseam pa vangletna bang phatak in ki zom dimdiam a, Topa sung ah biakinn in, i ngaisutna theampro i tung ah a thiangtho a hi tu in na khang khawm tek uh hi: **22** dimlet in na a seam thei pa tung ah, **21** Pawlpi sung Ama sung ah note sia Thaa tungtawn in Pathian om le Christ Jesus tungtawn in hun theampro sung ah natu in munkhat ah a kisa khawm te na hi uh hi. tawp ni nei ngawl leitung dong in minthang tahan.

Amen. (aiōn g165)

3 Hisia thu hu in keima Paul sia no Gentile te atu,

Jesus Christ min taw thongtak pa ka hihi, **2** Note kung ah Pathian thuthiamna a keamcing tu nasep sia keima tung ah hong pia hi, ci thu na za zo uh ahile: **3** Nidang in tawmno ka at sa bangma in, hong kilaak na tungtawn in thuku sia ka tung ah hong he sak hi, **4** Tua ka at thu na sim na uh tungtawn in Christ i thuku ka heakna sia note in na telthiam tu uh hi, **5** Tua thuku sia tu in Ama sawltak le kamsang thiangtho te tung ah Thaa tungtawn in a kilang bangma in, hun tatuam sung ah mihing te tung ah he sak ngei ngawl hi; **6** Tabang in Gentile mite sia lungdamna thupha tungtawn in ngamhlua te le pumpi khat sung ah pumkhat suak tu in Christ sung ah Ama kamciam a sang khawm te a hi thei natu a hihi: **7** Ama vanglian nasepna tungtawn in ka tung ah hongpiak Pathian thuthiamna letsong bang in, hi lungdamna thupha naseam tu in hong vawt hi. **8** A kikan zo ngawl Christ i hauna thu sia Gentile mite sung ah ka hil thei natu in, mithiangtho theampro sung ah a nobel sang in a no zaw keima tung ah hi thuthiamna hong pia hi; **9** Jesus Christ tungtawn in na theampro a bitphua Pathian sung ah, leitung piancill pan kipan a phualseal ki pawlkhopna thuku sia mi theampro tung ah hong musak tu hi: (aiōn g165) **10** Tu in vantung ah thuneina te le vangletna te sia pawlpi in Pathian pilna tampi a heak thei natu ngealna a hihi, **11** Tua thu sia tawntung ngealna bangma in i Topa Christ Jesus sung ah ngealna hi a: (aiōn g165) **12** Tua i Topa Christ Jesus sung ah Ama i upna tungtawn in hangsan le kimuanna taw tum thei na i nei hi. **13** Tua ahikom note atu in ka haksatna sung ah na thaneam ngawl tu

4 Tua ahikom, Topa atu thong a tak keima in, note hong ki sapna taw a kiphu in nungta tu in kong thum hi, **2** Ki niamkhiakna le nunneamna, thinsauna, itna taw khat le khat na ki dual tavun; **3** Thinnopna taw ki kхиина sung ah ki pumkhatna Thaa sia hanciam in na keamcing tavun. **4** Lametna khat sung ah note hong sap bang in, pumpi khat om hi, taciang Thaa zong khat om hi; **5** Topa khat, upna khat le tuiphumna khat om hi, **6** Pathian khat om a mi theampro i Pa a hihi, Ama sia na theampro i tung ah om a, mi theampro sung ah om hi, taciang note theampro i sung zong ah om hi. **7** Ahihang Christ i letsong a te na bang in eite khatsim sia thuthiamna hong pia tek hi. **8** Tua ahikom Ama sia a sang na ah a ki lakto lai in, ngal mat te tonpi a, mihing te tung ah tel te pia hi, ci hi. **9** Tu in ama sia ki lato zo hi, i cile, lei nuai sang ah tuaksuk masa hi ngawl ziam? **10** A nuaisang ah a tuaksuk pa sia vantung a sang mama na ah a kato pa ma hi a, Ama in na theampro dimsak tu hi. **11** Taciang Ama in pawlkhat te sia sawltak te; taciang pawlkhat te sia kamsang te; taciang pawlkhat te sia thupha puak te; taciang pawlkhat te sia pastor le sya te pia hi; **12** Hi te a piak na sia mithiangtho te picingsak tu in ahizong, Pathian nasep seam tu ahizong, taciang Christ pumpi khantosak natu ahizong: **13** Eite theampro in upna ki pumkhatna ah i thet tek thei natu in ahizong, Pathian Tapa i heakna sung ah mi picing i hi thei natu in ahizong, Christ i kicinna tena ah i picin thei natu ahizong: **14** Tu pan kipan in hilna hui in a ukna mun theampro ah a letkhat le mihing te thimthel na le leilot thu taw a kitteam patang te i hi nawn batu hi; **15**

Ahihang thutak sia itna taw son tu a, na theampro note sung ah khatvei zong son kul ngawl in om nawn sung ah i lutang Christ sung ah i khang tek tu hi: 16 heak taken; 4 A lipkhap huai, mawmawt kampau Ama Christ i tung pan in pumpi theampro phatak in na le ciammui na kammal pha ngawl te pau heak kizom siat a, ngu le tang khatsim taw kizom siat hi, vun: tua te sang in lungdamma thu son zaw vun. 5 pumpi khen khatsim i nasep theina hatna tena bang Banghangziam cile pasal pumpi zuak te, a thiangtho in, pumpi sia khang tu a, itna sung ah ama le ama ki ngawl te, milim bia te a kici duhop te sia Christ le khangtosak tu hi. 17 Tua ahikom hi thu kong son hi, Pathian kumpingam sung ah ngamhlua ngawl tu hi, ci taciang Topa sung ah tetti ka pang hi, tabang in tu na he uh hi. 6 Kuama in a mannung ngawl kammal te pan kipan in Gentile dang te in amate thinsung ah a taw hong theam heak taken: banghangziam cile hi mannung ngawl te ngaisun a, a nuntak uh bang in thu te hang in thuni ngawl tate tung ah Pathian thin-note zong na nuncta heak vun, 18 Amate i heakna ukna theng hi. 7 Tua ahikom note sia amate taw a ki sia mial a, amate sung ah mawmawtna tungtawn pawl te na hi heak vun. 8 Banghangziam cile note sia in Pathian nuntakna taw kikhen hi, banghangziam khuazing na hi ngei uh hi, ahihang tu in note sia Topa cile amate thinsung mit a taw hang a hihi: 19 Amate sung ah khuavak na hi uh hi: tua ahikom khuavak sia maizum zong he nawn ngawl uh a, a thiangtho tate bang in nuncta vun: 9 Banghangziam cile Thaa i ngawl te sia duhopna taw vawt tu in amate le amate nga sia na theampro sung ah phatna, thutang suana ki ap uh hi. 20 Ahihang note in Christ thu sia tabang le thuman a hihi; 10 Topa tung ah a san thamman hi, hi ngawl tu in na hil bua uh hi; 21 Christ thu na za ci na tetti na lak vun. 11 Taciang bangma phattuamna zo uh a, Ama in hong hil zo ahile, thuman sia Jesus om ngawl khuazing naseam te taw ki pawlkhopna sung ah a om bang in: 22 Cilesa thangaina i theamna nei heak vun, ahihang amate tek zaw tavun. 12 bang in a kisia sa nidang lai mihing lui nuntakzia te Banghangziam cile amate in kuama heak ngawl in a na sut tavun; 23 Taciang na thinsung uh le na thaahuh vawt uh nate sia son tu zong a mai uh zum hi. 13 sia ki puapha taken; 24 Taciang thutang suana le Ahihang tekna theampro te sia khuavak in kilangsak thianthona man tatak sung ah Pathian a kibang in hi: banghangziam cile na theampro a kilangsak sia bitphua sa mihing thak sia sil tavun. 25 Tua ahikom khuavak a hihi. 14 Tua ahikom, nang a muttip pa leilot thu te vawk vun a, mihing khatsim in a innpam awng, khanglo in a, thina pan tho in, taciang Christ ah thuman son taken: banghangziam cile eite sia in khuavak hong pia tu hi, ci hi. 15 Tua ahikom mi pumpi khat i pumpi khen te i hihi. 26 Note thin-uk mawmaw te bang hi ngawl in, mipil te bang in kinging vun a, maw heak vun: na thin-ukna uh ni tumpu tak in nuncta vun, 16 Hun tan vun, banghangziam cile heak vun: 27 Satan hunpha pia heak vun. 28 Nguta ni te sia pha ngawl hi. 17 Tua ahikom mawmaw heak thei te in ngu nawn heak taken; naseam zow taken, vun, ahihang Topa deina a telthiam te hi zow tavun. nasep pha sia ama khut te taw seam taken, tabang 18 Taciang sapittui kham heak vun, tua thu sia val in ama in a kisam te pia thei tu hi. 29 Na kam pan in thei hi; ahihang Thaa taw kidim zow vun; 19 Noma le kammal sia te pusuak heak hen, ahihang a zate tung noma Psalm la, pokna la le tha la te taw ki paupui ah thuthiamna na seam tu le khantosak natu in zak tu vun, na thinsung uh pan Topa tung ah lasa in oai vun; kammal pha te pusuak zow taken. 30 Taciang tatha ni 20 I Topa Jesus Christ min taw Pa Pathian tung ah a dong note ceptena hong khen Pathian Tha Thiangtho tawntung in na theampro atu in lungdamko vun; 21 sia thinnasak heak vun. 31 A val lei phat ngawlha, Pathian zataknna sung ah khat le khat thu ki ni tavun. thin-ukna, thinso na, aw ngampui in ausatra, kam 22 Zi te awng, Topa tung bangma in na pasal uh te pha ngawl pau le deisakna pha ngawl te sia note tung ah noma le noma ki ap vun. 23 Banghangziam kung pan in vawk siat vun: 32 Taciang note khat le cile pasal sia zi i lutang a hihi, tasia bangma in Christ khat tung ah thinneam na taw phatna vawt vun a, sia pawlpi i lutang a hihi: taciang Ama sia a pumpi Christ hang in Pathian in na mawna uh hong maisak bang in khat le khat ki maisak tavun.

5 Tua ahikom note itna' tate bang in Pathian zui te na hi uh hi; 2 Christ in hong it a, Pathian tung ah ngim namtui biakpiakna atu in ama le ama a ki piak bang in, itna sung ah nuncta vun. 3 Ahihang mithiangtho te na hi zawk uh bangma in paktat na, thiantho ngawl na theampro, a hibale, duhop nate sia

paubang ngawl in Ama tung ah a ap thei natu a hihi. khu vun, taciang Pathian thu Thaa namsau toai vun: **28** Tua ahikom pasal te in a zi te sia amate pumpi **18** Thaa sung ah note i kisapna le thungetna theam po a it bang in a it tu a hihi. A zi a it peuma in ama taw tatsat ngawl in thungen vun, taciang mithiangtho le ama ki it a hihi. **29** Banghangziam cile pasal in, theam po atu in hanciam in thungetna taw ngak vun; ama pumpi ngaimaw ngei ngawl hi; ahihang Topa in **19** Taciang keima zong lungdamna thuku hesak tu in pawlpi vak in a khoi bangma in, a zi vak in khoi hi: hangsantak in ka kam ka kat thei natu ahizong, ka hil **30** Banghangziam cile eite sia Ama pumpi sung ah tu thu hongpiak thei natu ahizong, **20** Tua lungdamna pumpikhen te, a pumpi le a ngu te i hihi. **31** Hi thu thupha atu in keima sia tongciin ka hi thei natu in, hang in pasal in a pa le a nu nusia tu a, a zi beal tu hencip na zong ka thuak hi: tua sung ah ka son tu a hi, taciang amate ni sia pumkhat hi tu hi. **32** Hi thu sia kilawm thu hangsantak in ka son thei natu in thu hong thuku lianpi a hihi: ahihang Christ le pawlpi thu taw ngetsak tavun. **21** Ahizong Topa sung ah a muanhua i kisai in kong son a hihi. **33** Ahihang note sung ah a naseam le ka it suapui pa Tychicus in, keima thu le la theam po hong hesak tu hi: **22** Ama sia ka thu le la te hong hesak tu le, na thinsung uh he nanepna na nga thei natu, tupna taw note kung ah kong paisak a hihi. **23** Suapui te tung ah, Pa Pathian le Topa Jesus Christ tung pan thiinnopna le itna sia upna taw hong om taken. **24** I Topa Jesus Christ sia citakna taw a it te theam po tung ah thuthiamna hong om taken. Amen.

6 Tate awng, Topa sung ah na nu le na pa te uh thu ni vun: banghangziam cile hisia sia a man a hihi. **2** Na nu le na pa zakta in; hi thu sia kamciam taw a masabel thupiak a hihi; **3** Tabang in nang atu in pha tu hi, taciang leitung ah na khansau tu hi. **4** Taciang, no pa te awng, na tate uh thinsosak heak vun; ahihang Topa kepna le hil nate bang in khangtosak tavun. **5** Sila te awng, cilesa ngeina sung ah na to te thu sia lau le ling kawm in ahizong, thinsung takpi taw ahizong, Christ thu na nit uh bang in ni vun; **6** Amate mu na ah mihing lungkimsak te bangbek hi ngawl in; Christ i sila te bang in, Pathian deina sia na thinsung uh pan seam tavun; **7** Na nasep uh ciang in mihing te atu seam bang hi ngawl in, Topa atu seam bang in, deisakna pha taw seam tavun: **8** Sila ahizong, a suakta ahizong, akuamapo na pha a vawt theam po atu in Topa tung pan sangkik tu hi, ci sia he tavun. **9** Taciang, no to te awng, tabang ma in na sila te tung ah vawt vun, lauthawn heak vun a: note zong van ah Topa na nei uh hi; Ama in kuama doidan nei ngawl hi. **10** Akhakbel in, ka suapui te awng, Topa le a hitheina vangletna sung ah hattak in om vun. **11** Doaimangpa ngitlo theamna te langpan in na din zawk natu uh, Pathian ngalhiam theam po sil vun. **12** Banghangziam cile cilesa le thisan langpan in i do bua hi, ahihang thuneina te, vangletna te, hileitung khuazing a uk te, tungsang i a man ngawl tha a te i do hi. (aión g165) **13** Tua ahiciang a pha ngawl ni te sung ah na nahl zawk natu uh in le na theam po na vawt zawk uh ciang na din zawk thei natu uh in, Pathian ngalhiam theam po la vun. **14** Tua ahikom thuman kawngkhau kil vun a, thutang suana awmdal bel vun; **15** Taciang kilemla lungdamna thupha hil tu kingin na peangdap bul vun; **16** Na theam po i tung ah, upna lum toai vun, taciang a pha ngawl pa i thal mei-kuang theam po dal in na mit thei tu uh hi. **17** Ngupna lukhu

Philipi

1 Jesus Christ i sal te, Paul le Timothy in, Philippi a om Christ Jesus sung ah mithiangtho te, husya te le pawlpi upa te: **2** I Pa Pathian le Topa Jesus Christ tung pan thuthiamna le thinnopna sia note tung ah hong om tahan. **3** Note kong phaw sim in ka Pathian ka pok hi, **4** Note theamppo atu thu ka nget sim in tatsat ngawl lungdamko na taw ka ngen hi, **5** Lungdamna thupha sung ah na ki pawlkhop na uh hu in a ni phitbel ni pan tu ni dong; **6** Hi thu sung mama ah ki muanna ka nei hi, note sung ah nasep pha a pan pa in Jesus Christ ni dong seam suak tu hi: **7** Note theamppo i thu ka ngaisut tawtung sia thuman a hihi, banghangziam cile ka thinsung ah na om uhhi; thong ka tak ciang ahizong, lungdamna thupha ka dinpui a, ka kipsak ciang ahizong, note theamppo in ka thuthiamna taw nong dinpui uh hi. **8** Jesus Christ i itna sung ah na vekpi uh in bangza in hong phawk khi ziam, ci sia Pathian ka tetti a hihi. **9** Taciang na ki itna uh sia heakna le thukhenna theamppo sung ah tam seseam a khan natu ahizong; **10** Tabang in note Christ ni dong thintak le khialna om ngawl in, a phabel nate honglak thei tu in ahizong; **11** Jesus Christ tungtawn in thutang suana i nga te taw kidim a, Pathian minthanna le pokna na hi thei natu uh in, thu ka ngen hi. **12** Ahihang suapui te awng, ka tung ah hong theng thu te sia lungdamna thupha ki zel na hong suak hi; **13** Tua ahikom tua Christ i sung ah ka thongtakna sia kumpi innssung theamppo le mun tattuam ah kilang hi; **14** Taciang Topa sung ah suapui tampi te sia thong ka tak hu in, ki muang saseam a, launa om ngawl in Pathian thu sia hangsan seseam in son uh hi. **15** Pawlkhat te in Christ thu sia hazatna le enna taw in hil uh hi; taciang pawlkhat te in deisakna pha taw son uh hi: **16** Pawlkhat te in Christ thu sia ki enna taw hil uh a, thintak taw a hil bua uh hi, keima thongtakna sia haksatna ki belap tu in ngaisun uh hi: **17** Ahihang a dang pawlkhat te in keima sia lungdamna thupha a panpui tu in hong ki po ahizong Christ thuhil ahi na uh le ka lungdam hi, taciang maisang zong ka lungdam suak tu hi. **18** Tabang ahilang bang hi tu ziam? Ahi tazong, a son theam uh Thaa panpui na tungtawn in hi thu sia ka suataknna Banghangziam cile na thu ngetna uh le Jesus Christ i a hibale, thuman taw ahizong, bangbang po ahizong Christ thuhil ahi na uh le ka lungdam hi, taciang maisang zong ka lungdam suak tu hi. **19** bang in hong piang hi: **20** Ka thinsung takpi taw

tatsat ngawl in ka pumpi sung ah nuntakna tungtawn in, a hibale thina tungtawn in, Christ sia lapsang hi tu hi, **21** Banghangziam cile keima atu in nuntak na sia Christ a hihi, taciang thina zong phattuamna om hi. **22** Ahizong ka pumpi sung ah ka nungta ahile, hisia in ka nasep i nga a hihi: ahihang bang teal zaw tu ci sia ka he bua hi. **23** Banghangziam cile thu ni ki laklaw a ciak na mun ah ka om hi, pusuak a, Christ taw omkhop tu ka uk hi; tasia thu phazaw pek hi: **24** Ahihang pumpi sung ah om tu sia note atu in kisam zaw hi. **25** Taciang hi ki muanna ka nei hu in, na upna uh i lungdamna a tam seseam thei natu in, pumpi sung ah om tu sia note theamppo taw kizom in ka om tu hi, ci ka he hi; **26** Tabang in note kung ah kong paikik na tungtawn in Jesus Christ sung ah keima atu in na lungdamna uh sia dimlet seseam tu hi. **27** Na nuntak zia uh sia Christ i lungdamna thupha bek taw hi tahan: tabang in keima hongpai in note te kong mu a, a hibale keima ka om ngawl sung ah, note sia thaah khat sung ah kiptak in ma na pang khawm uh a, lungdamna thupha upna atu in thinsung khat taw na hanciam tek na uh thu ka zak thei natu in; **28** Taciang na ngal te uh hang in bangma lau heak vun: tabang te sia amate atu in siatsuana kilangsak te a hihi, ahihang note atu in Pathian i ngupna a hihi. **29** Banghangziam cile note kung ah Christ taang in ama up tu bek in hong pia ngawl a, Ama atu in thuak tu zong hong pia hi; **30** Keima sung ah na mu uh ki langpan na le tu in na zak uh thu sia, note in zong na nei uh thu a hihi.

2 Christ sung ah thapiakna, itna i henepna, Thaa i ki pawlkopna, note sung ah hesuakna te khatpo a omle, **2** Note in thinsung le itna a kibang nei in, thu kisi in om vun a, ka lungdamna hong kicingsak tawvun. **3** Ki enna, a hibale, phattuamna om ngawl te in phatsakna taw bangma vawt heak vun; ahihang thinsung ki niamkhian taw mi khatsim in ngualdang bua uh hi, te sia amate sang a phazaw in ngaisun tahan. **4** Mi in ngaisun uh hi: **5** Christ Jesus i thinsung bang note khatsim in ama atu bek en ngawl in, ngualdang atu kong en tahan. **6** Christ in Pathian pianzia sung ah zong om tahan: **7** Christ in Pathian pianzia ahile bang hi tu ziam? Ahi tazong, a son theam uh nei hi, ahihang Pathian taw a ki kim tu in suam tu ahizong, a hibale, thuman taw ahizong, bangbang ngaisun ngawl hi: **8** Mihing bang in hong om a, Banghangziam cile na thu ngetna uh le Jesus Christ i ama le ama ki niamkhiak in, thinglamte tung dong ah Thaa panpui na tungtawn in hi thu sia ka suataknna hong thi hi. **9** Tua ahikom Pathian in a sang mama in hong suak tu hi, ci ka he hi, **10** Ka thinsung takpi taw lamsang hi, taciang sila pianzia la a, mihing sangbel min pia hi: **11** Tabang in vantung a om te mai a zum bua hi, ahihang hangsanna theamppo taw ahizong, leitung a om te ahizong, lei nuai a om te

ahizong, tua Jesus min sia khup theambo khupdin tu uh a; **11** Taciang in Jesus Christ sia Topa hi, ci in Pa Pathian minthanna tu in leii theambo in pualak tu hi. **12** Tua ahikom ka it te awng, note tatsat ngawl in thu na nit uh bangma in, keima ka om ciang bek hi ngawl in, tu in ka om ngawl ciang zong thu ni seseam in, na nei uh ngupna sia lau le liing kawm in zomsuak tavun. **13** Banghangziam cile ama lungkimna pha sia na sepnop natu uh le na sep thei natu uh in note sung ah na a seam sia Pathian a hihi. **14** Na theambo sia phun ngawl le ki nial ngawl in seam tavun: **15** Tabang in tote sia paubang ngawl le lau ngawl, ki tei kul ngawl Pathian tate na hi tu uh a, thimthel le lampial minam te sung leitung ah khuavak bang in na taang tu uh hi; **16** Nuntakna thu kiptak in len vun; tabang in mannung ngawl in tai le mannung ngawl in naseam ka hi batu a, Christ ni ciang in ka ki suangtak thei tu hi. **17** Taciang na upna atu in biakpiakna le piakna sung ah a ki pia tu ka hile, ka lungdam hi, taciang note theambo taw ka lungdam khawm tu hi. **18** Tasia bangma in note zong na lung uh dam hi, taciang keima taw lungdam ta vun. **19** Ahihang Topa Jesus muanna taw a hai ngawl in Timothy sia note kung ah kong paisak tu hi, tabang in note i dinnum ka heak ciang in keima zong ka angtang tu hi. **20** Banghangziam cile keima thinsung bang in note i na dimnum uh hong deisak kuama a om bua hi. **21** Banghangziam cile mi theambo in Jesus Christ taw kisai te zong ngawl in, amate taw kisai teng bek zong uh hi. **22** Ahihang Timothy sia tapa le pa bang in lungdamna thupha taw Pathian na seam hi, ci in tetti hong lakna na he uh hi. **23** Tua ahikom keima pai zia tu ka heakpo ciang in, ama hongpaisak pai tu in lametna ka nei hi. **24** Ahihang Topa muang in keima mama zong a hai ngawl in kongpae tu hi. **25** Taciang ka suapui pa le ka nasep pui, ka ngalkap seppui, ahizong note atu thupuak le ka kisapna sung ah hong khoi Epaphroditus sia note kung ah kongpaisak kul tu hi, ci ka ngaisun hi. **26** Banghangziam cile ama in note theambo hong phawk hi, taciang ama sia thinngimna taw kidim hi, banghangziam cile ama sia a cina hi, ci na za zo uh hi. **27** Banghangziam cile ama thidektak in a cina hi: ahihang Pathian in a tung ah hesuakna nei hi; ama tung bek hi ngawl in, keima i khuangaina tung ah a dang khuangaina ka nei thua ngawl natu in, keima tung zong hesuakna hong nei hi. **28** Tua ahikom deisakna tak taw note kung ah hongpaisak khi hi, tabang in ama na mu kik uh ciang in, note na lung uh dam tu a, keima zong ka khuangaina pan ka suakta tu hi. **29** Tua ahikom Topa sung ah ama sia angtan na theambo taw na

sang vun; taciang tabang te upat in na pok tavun: **30** Banghangziam cile keima nong khoi tu uh a kisam lai te kicingsak tu in, a nuntakna zong haza ngawl a, Christ atu a nasepna hu in ama thi dektak liang hi.

3 Akhakbel in, ka suapui te awng, Topa sung ah lungdam vun, Note tung ah thu ka sonsa khat son kikik tu sia kei atu thu haksa hi ngawl hi, ahihang note atu in hi thi sia a bit le a muanhua i hihi. **2** Ui te pan na kidawm vun, na pha ngawi a vawt te kidawm vun, pumpi a susia thei te kidawm vun. **3** Banghangziam cile eite sia vunteap tan te i hi a, Pathian sia thaas taw i bia hi, taciang Christ Jesus sung ah i lungdam a, cilesa taw kisai in ki muanna i nei bua hi. **4** Keima in cilesa lam ah suan le suan tu ka nei hi, Ngual dang khatpo in cilesa lam ah suan tu ka nei hi, ci a ngaisun le, kei a tamzaw ka nei hi: **5** Ni liat ni in vunteap ka tan hi, Israel minam, Benjamin suan, Hebrew mi sung pan Hebrew mi tatak ka hihi; thukham zui nataw cileang Pharisee ka hihi; **6** Thalawp in sepnna lam ah pawlpi vawtsia pa ka hihi; thukham sung ah thutang suana taw kisai in paubang ngawl khi hi. **7** Ahihang hi te theambo sia keima atu in bang phatuam ziam, tabang te sia keima in Christ atu in supna in ka ngaisun hi. **8** Uplak tu bangma om ngawl hi, taciang ka Topa Christ Jesus heakna sia a tungnung bel ahi hu in, na theambo te supna in ka ngaisun hi: Ama atu in na theambo te supna ka thuak zo hi, taciang Christ ka san thei natu in, tua nate theambo sia eak bang in ka ngaisun hi, **9** Taciang keima thukham zui na hu in thutang suana ka nei bua hi, ahihang thutang suana sia Christ upna tungtawn hi a, upna hu in Pathian i thutang suana taw Christ sung ah hong mu tu hi: **10** Tabang in Christ le a hawkikna vangletna ahizong, Ama thina ciangdong thuakkhawm tu in a thuakna te taw ki pawlkhopna ahizong, ka heak thei natu a hihi; **11** Bangbangpo ahizong mithi te hawkikna sung ah ka kihel thei natu a hihi. **12** Ka nei zo hi, ci hi ngawl in, ka cialcing zo hi, cina zong hi ngawl hi: ahihang Christ Jesus in keima hong heak bang in, keizong ka heak thei natu in tai kawm in ka del hi. **13** Suapui te awng, keima le keima ka pom zo hi, ci ka ki ngaisun bua hi: ahihang hi thu khat ka seam hi, nungsang thu te manngil a, maisang hong thengpheang tu nate pom tu in ka del hi, **14** Christ Jesus sung ah Pathian in tungsang pan hong sapna zawnna thaman atu in ka mungtup na sang ah ka mainawt hi. **15** Tua ahikom eite thaas lam ah a picing te theambo in hibang thinsung nei khawm tek tawng: taciang na khatpo ah ngaisutna dang na nei uh ahile, hi thi sia Pathian in note tung ah hong

pualak tu hi. 16 Bangbangpo hi kale tu dong ciang sung ah nuntak zia ka sin zo hi. 13 Hong thahatsak ih zuisa hi ngeina taw mainawt tawng. 17 Suapui te Christ tungtawn in na theampo ka seam thei hi. 14 Ahi awng, ka nuntak zia hong ette tek tavun, ette tu in na tazong ka haksatna nong thuakpui na uh sia, na pha nei uh kote bangbang in nungta khu ziam, ci hong en mama a vawt na hi uh hi. 15 Tu in no Philippi mite nginge tavun. 18 Banghangziam cile mi tampi te sia in zong na he uh hi, tabang in lungdamna thupha a amate nuntakzia te hu in, Christ thinglamte i ngalte kipatna Macedonia pan ka pai lai in, piakna lam le suak uh hi, ci sia tu le tu in kong son zo hi, taciang tu nga na lam ah note simngawl pawlpi dang te in hong zong in kap kawm in kong son hi: 19 Amate i tawpna panpui bua uh hi. 16 Banghangziam cile Thessalonica tu sia siatsuana hi a, amate i Pathian sia amate i ah zong ka kisapna khatvei nong thakkik uh hi. 17 ngilpi a hihi, taciang amate in leitung nate ngaisun Letsong ka dei hang hi ngawl hi; ahihang na sum uh a, amate i ki suantakna sia maizumna sung ah khol na mun uh ah a met tampi a khan tu ka dei hang om hi. 20 Banghangziam cile i nuntakzia sia van ah hi zaw hi. 18 Ahihang note tung pan in Epaphroditus om hi; tua mun pan in ngumpa Topa Jesus Christ i tung ah nong thak uh te ka nga hu in na theampo ngak hi: 21 Ama in na theampo sia a nuai ah koi a, a tampi tak, a dim in ka nei hi, tuate sia Pathian lung a sep thei na vanglian taw in a thaneam i pumpi sia, kimsak ngim namtui, a san thamman biakpiakna a Ama minthanna pumpi bang in hong zeam tu a, hong hihi. 19 Ahizong ka Pathian in na kisapna theampo laisak tu hi.

4 Tua ahikom, ka it suapui te le ka phaw te awng, ka lungdamna le ka kham lukhu, ka it mama te, Topa sung ah kiptak in ding vun. 2 Eudias le Syntyche te, Topa sung ah ngaisutna kibang nei tu in amate ka thum hi. 3 Taciang, nang a tatak in ka hakkol puakpui, lungdamna thupha sung ah ka nasep pui nupi te le Clement te hu in a, taciang nuntakna laibu sung ah amate min a ki at ka nasep pui dang te zong hu in. 4

Topa sung ah lungdam tawntung vun: taciang kong ci kik hi, lungdam vun. 5 Na dikna uh mi theampo in hong he tahlen. Topa sia a nai mama na ah om hi. 6 Bangma atu in thinngim heak vun; ahihang na theampo ah thungen le na kisapna uh tek sia lungdam ko kawm in na get nop uh te Pathian tung ah hesak tavun. 7 Taciang telthiamna theampo sang in a tunganngbel Pathian i thinnopna in, na thinsung uh le na ngaisutna uh te sia Christ Jesus tungtawn in hong keamcing tu hi. 8 Akhakbel in, suapui te awng, bangpo ah a dik, a thuman, a thutang, a thiangtho, a deihuai, minpha, nuntak zia pha a om ahile, taciang poktak a om le, hi thu te ngaisun tavun. 9 Kote tung pan na sinsa, na san sa, na zak sa le na mu sa uh thu te, seam vun; taciang thinnopna Pathian in hong ompui tu hi. 10 Ahihang Topa sung ah nasiatak in ka lungdam hi, tu in a khakbel nong deisakna uh thaksuak kik hi; tua thu sia note in hong deisak nu hi, ahihang hunpha na nei bua uh hi. 11 Ka kisapna hang in ka pau hi ngawl hi: banghangziam cile bangbang dinmun ah ka om zong in, tua thu sung ah ka lungkim tu in ka sinsiat sa a hihi. 12 Kisapna taw nuntakna bangbang, ci sia ka he hi, taciang a dim a ha in nei bangbang ziam, ci zong ka he hi: mun tatuam ah le na theampo sung ah, ngilva le ngilkial, neival le kisapna

Letsong ka dei hang hi ngawl hi; ahihang na sum khol na mun uh ah a met tampi a khan tu ka dei hang om hi. 18 Ahihang note tung pan in Epaphroditus om hi zaw hi. 19 Ahizong ka Pathian in na kisapna theampo Ama minthanna sung a om hauna bang in Jesus Christ tungtawn in hong pia tu hi. 20 Tu in Pathian le i Pa tung ah minthanna a tawntung in om tahanen. Amen. (aiōn g165) 21 Christ Jesus sung ah mithiangtho khatsim nukset vun. Keima taw a om suapui te in hong paupui hi. 22 Mi thiangtho theampo in hong paupui hi, a tuan in Ceasar innkuapui te in hong paupui hi. 23 I Topa Jesus Christ i thuthiamna sia note theampo tung ah hong om tahanen. Amen.

Colossae

1 Pathian deina tungtawn in Jesus Christ i sawltak Paul le i suapui pa Timothy, **2** Colossae a om mithiangtho te le Christ sung ah a thuman suapui te: I Pa Pathian le Topa Jesus Christ tung pan in thuthiamna le thinnopna note tung ah hong om tahan. **3** Pathian le i Topa Jesus Christ i Pa tung ah, **4** Christ Jesus sung ah na upna uh le mithiangtho theampto tung ah na nei uh itna thu ka zak uh pan kipan in, lungdam ko in, thu kong ngetsak tawntung uh hi. **5** Banghangziam cile vantung sia note atu a ki koi lametra hi a, nidang in lungdamna thupha thuman thu na za zo uh hi; **6** Tua lungdamna thupha na za uh a, Pathian thuthiamna sia thuman taw na heak uh ni pan kipan, leitung theampto ah a thet bangma in, note tung ah zong hong theng hi; taciang note sung ah a nga bang in leitung theampto ah zong nga pha nga hi: **7** Ka it uh sila le ka nasep pui Epaphras tung pan zong na sin sa uh bangma in, ama sia note atu in a thuman Christ i naseam a hihi; **8** Ama in Thaa sung ah note i itna thu zong kote tung ah hong pualak zo hi. **9** Hi thu hang in kote zong, note i thu ka zak uh ni pan kipan, thaam lam telthiamna le ciimna sung ah, Ama deina heakna taw na kidim thei natu deisakna ahizong; **10** Tabang in Topa lungkimsak na taw a ki phu in na nuntak thei natu uh ahizong, nasep pha khatsim sung ah tampitak na nga thei natu uh le Pathian heakna sung ah na khanto thei natu uh ahizong; **11** Ama i a vanglian minthanna bang in, hatna theampto taw hong thahatsak tu a, thuakzawkna le thinsauna theampto sung ah lungdamna taw na kidim thei natu in ahizong, note atu tatsat ngawl in thu ka ngen tawntung uh hi; **12** Khuavak sung ah mithiangtho te i ngamh a lua pui te a hi tu in hong vawt Pathian tung ah lungdam ka ko hi: **13** Ama in khuazing i thuneina pan in kong suaktasak zo a, a it a Tapa i ukna sung ah hong khin zo hi: **14** Tapa sung i theampto piangsak zo hi, vantung a om na theampto leitung a om theampto, a ki mu thei le a ki mu thei ngawl na theampto, kumpi tokhum te, ukna te, thuneina te, vangletra te le na theampto te sia Ama in piangsak zo a, taciang Ama atu a hihi: **15** Ama sia a ki mu thei ngawl Pathian i lim le meal hi a, a ki piangsak theampto sung ah tapa upa bel a hihi: **16** Banghangziam cile Ama tungtawn in na theampto piangsak zo hi, vantung a om na theampto leitung a om theampto, a ki mu thei le a ki mu thei ngawl na theampto, kumpi tokhum te, ukna te, thuneina te, vangletra te le na theampto te sia Ama in piangsak zo a, taciang Ama atu a hihi: **17** Taciang

theampto sung ah Ama sia tungnungbel a hi thei natu in, thina pan tapa upa bel a hihi. **19** Banghangziam cile Tapa sung ah na theampto a cing in a omtu sia Pathian i lungkimna a hihi; **20** Taciang leitung na le vantung na theampto sia Ama tung ah thinglamte tung a thisan tungtawn in kilemma vawt hi. **21** Taciang note, Pathian taw na kikhen uh a, nasep pha ngawl te hang in na thinsung uh ah Pathian i ngal te na hi ngei uh hi, **22** Ahihang tu in, note sia a thiangtho, a ki mawsiat thei ngawl le ki tek kul ngawl in Ama mai ah piak tu in a pumpi thina tungtawn in kilemma vawt zo hi: **23** A kip le a kho in upna sung ah hong zom zo a, na zak uh lungdamna thupha lametra pan na ki khin bua uh ahile, tua lungdamna thupha sia van nuai ah a ki piangsak na theampto tung a ki pualak thu a hihi; tua mun ah keima Paul sia Pathian naseam tu in hong vawt hi; **24** Tu in note atu ka thukna te sung ah ka lungdam hi, tua thu sia a kisam lai Christ i haksatna te sia pawlpi a kici a pumpi atu in keima pumpi sung ah ka dimsak hi: **25** Pathian thu sia a khuangkhim tu in Pathian i nasep note atu hongpiak bang in, Pathian naseam in hong vawt zo hi; **26** Khang tampi sung a ki phualseal thuku sia tu in Ama mithiangtho te tung ah hong kilangsak zo hi: (aiōn g165) **27** Hi a tuanngen thuku i hauna sia mithiangtho te tung pan Gentile mite tung ah Pathian in hesak nuam hi; tua thu sia note sung ah a om Christ hi a, minthanna i a lametra a hihi: **28** Christ Jesus sung ah mi theampto picing in hongpiak thei natu ciimna theampto taw mi theampto sia kidopna pia in ka hil uh hi: **29** Tua thu sia keima zong Ama vangletra bang in na ka seam hi, tua vangletra in ka sung ah thahattak in na seam hi.

2 Banghangziam cile note le Laodicea a om te ahizong, maitang kisi in hong mu ngei ngawl lai te atu in deisakna lianpi ka nei na thu na heak tu uh ka dei hi; **2** Tabang in amate thinsung sia henepna nga tu a, itna khau taw ki hen khawm in, Pa Pathian le Christ thuthuk heak thei na tungtawn in a dim thinmuun na le hauna theampto nei tu uh hi; **3** Christ sung ah ciimna le heakna i neisa te theampto sia ki phualseal hi. **4** Kuama in theamna kammal te taw hong kaizot thei ngawl natu in hi thu kong son hi. **5** Banghangziam cile ka pumpi taw note kung ah ka om ngawl hang, thaaw note kung ah hong om khi hi, Christ sung ah na upna uh a kip zia le na nuntak zia uh a hoi te en in ka lungdam hi. **6** Tua ahikom note Topa Christ Jesus sang zo na hi uh bangma in, Ama sung ah nungta vun: **7** Ama sung ah zungha in, na sia Ama tungtawn in kip hi. **8** Ama sia pumpi a kici nuntakna uh inn bang in sa tavun, upna sung ah kho pawlpi i lutang a hihi: Ama sia a kipat cil na hi a, na vun, hong ki hil sa bang in, tua thu sung ah lungdam

ko na taw na kidim tavun. **8** Khatpo in leitung ciimna sung ah ki seal zo hi. **4** Ka nuntakna uh a hi Christ le a mannung ngawl theamna te taw hong siatsua hong kilang ciang in, note zong Ama taw minthanna thei ngawl natu in kidawm vun, tua thu in mihing te sung ah na kilang tu uh hi. **5** Tua ahikom leitung ah i pulepa ngeina le leitung piancil pan ngeina hi a, na pumpikhen theampo a om; paktat na, thiantho Christ i ngeina bang hi ngawl hi. **9** Banghang ziam ngawl na, ki tek thei ngawl lungngul na, cilesa deina, cile Christ sung ah Pathian hina kicing sia pumpi taw taciang duhopna a kici milim biakna te that siat vun: **6** in om hi. **10** Taciang note Christ sung ah na kicing uh Banghangziam cile hi mawna te hang in thu ni ngawl a, Ama sia thuneina le vangletna theampo i lutang a tate tung ah Pathian thin-ukna theng hi: **7** Tua mawna hihi. **11** Note sia Christ sung ah khut taw hi ngawl te sung ah na om uh lai in, note zong tua mawna te vunteap tan te na hi uh a, Christ vunteap tan na sung ah na nungta ngei uh hi. **8** Ahihang tu in hi thin-tungtawn in pumpi sung ah cilesa khialna te na nusia ukna, thangpai na, deisakna pha ngawl, sonsiatna, siat zo uh hi: **12** Tuiphumna sung ah Ama taw a ki vui na kam uh sung pan kammal thiang ngawl theampo te na hi uh hi, taciang note mithi te kung pan Ama zong nusia vun. **9** Mihing lui le a nasep te nu sia siat a thokiksak Pathian nasep na upna uh tungtawn in zo na hi uh hu in khat le khat ki theam nawn heak Ama taw na thokik zo uh hi. **13** Taciang na mawna vun; **10** Taciang mihing thak na sil zo uh a, tua mihing te uh le na cilesa vunteap tan ngawl na sung ah na thak a bitphua pa lim le meal bang in heakna sung ah thi uh laitak in, Ama taw hong nungtasak a, note i a ki thaksua a hihi. **11** Tua sung ah Greek le Judah, khialna theampo hong maisak hi; **14** Eite langpang vunteap tan le tan ngawl, mimawt te, Scythian, sila le in khut taw a ki at biakna zeksa te sia eite taw ki a suakta te, ci om ngawl hi: ahihang Christ sia na lebul hi, taciang tua thu hong phiasak a eite sung theampo hi a, na theampo sung ah om hi. **12** Tua pan hong laksak in, Ama thinglamte tung ah kilcip ahikom, Pathian hong teal na bang in, thiangtho le a hi. **15** Taciang thuneina te le vangletna te bosak hi, dei huai, hesuakna, phatna, thinsung ki niamkhiakna, taciang a kilangtak in hong lak a, tua te i tung ah nunneam le thinsauna te sil tavun; **13** Khat le khat thinglamte tungtawn in zo thal hi. **16** Tua ahikom ki dual vun, khat le khat ki maisak vun, mi khatpo neak le dawn huvau ahizong, ni le tha le sabbath in ngualdang khat taw a ki hau le: Christ in note ni thu huvau ahizong, kuama in note thu hong khen hong maisak bang in, note zong ki maisak tavun. **14** heak tahanen: **17** Tua bang te sia hong theng pheang Taciang hi te theampo tung ah itna sil vun, tua itna tu thu te i lim a hihi; ahihang a pumpi sia Christ a in kiciina taw note hong hen khawm hi. **15** Taciang hihi. **18** A ki niamkhiak theam te le vantungmi te Pathian i thinnopna in note i thinsung hong uk tahanen, a bia te, a mu ngawl uh nate sung ah tum uh a, tabang hi tu in pumpi khat sung ah hong sam khawm a mannung ngawl cilesa thinsung taw a ki phasak a; lungdam ko thiam tavun. **16** Note sung ah Christ peuma in na thaman uh hong theam heak tahanen, i kammal sia ciimna theampo taw hong dim tahanen; **19** Ama in lutang muang ngawl hi, tua lutang pan in hil na, khat le khat ki tek na tu in Psalm la, pokna ngu le tang te le thangui te tungtawn in pumpi buppi la le thaa la te na thinsung uh ah thuthiamna taw vaak hi, taciang khau bang in ki pheak khawm siat a, Topa tung ah sa vun. **17** Taciang na kampau na uh Pathian in khangtosak hi. **20** Tua ahikom note leitung theampo, a hibale, na sep uh theampo te sia Topa i bulpi thu te pan kipan in Christ taw na thi zo uh Jesus min taw seam siat vun, Ama tungtawn in Pa ahile, leitung ah a nungta bang in biakna ngeina thu Pathian tung ah lungdam ko vun. **18** Zi te awng, Topa te, **21** (Tham heak vun; tep heak vun; len heak vun; tung ah a hoi ahi bangma in na pasal te tung ah noma **22** Ta te theampo sia mangthang siat tu hi;) mihing te le noma ki ap tavun. **19** Pasal te awng, na zi te it vun, i thupiak te le updan te banghang in ni nu ziam? **23** taciang amate langpan in ngoltol heak vun. **20** Ta te Tabang ngeina te sia cilesa lungkimna hi ngawl a, awng, na theampo ah na nu le na pa te thu ni vun: amate deina bang in biakna le ki niamkhiatna, taciang banghangziam cile hisia in Topa lungkimsak mama hi. **21** Pa te awng, na tate uh thin-eksak heak vun, tabang a hibale, amate thinkiam tu hi. **22** Sila te awng, cilesa ngeina bang in na to te thu sia, amate mitmu na ah mihing lungkimsak te bang bek hi ngawl in; Pathian zatakna taw na theampo ah thu ni vun: **23** Bangpo na seam uh ahizong, na thinsung theampo taw, mihing te atu seam bang hi ngawl in, Topa atu seam bang in seam tavun; **24** Topa kung pan na sep thaman ngamh bek hi.

3 Note Christ taw na thokik khawm uh le, Christ to na Pathian ziatsang a om nate zong tavun.

2 Leitung nate tung hi ngawl in, tunglam nate na thinsung uh ah koi vun. **3** Banghangziam cile note sia na thi zo uh a, na nuntakna uh sia Christ taw Pathian

ngeina bang in na to te thu sia, amate mitmu na ah mihing lungkimsak te bang bek hi ngawl in; Pathian zatakna taw na theampo ah thu ni vun: **23** Bangpo na seam uh ahizong, na thinsung theampo taw, mihing te atu seam bang hi ngawl in, Topa atu seam bang in seam tavun; **24** Topa kung pan na sep thaman ngamh

na lua tu uh hi, ci he tavun: banghangziam cile note Topa Christ i na na seam uh hi. 25 Ahihang a man ngawl a seam te in a man ngawl a sepna thaman sangkik tu hi: taciang kuama doidan na om ngawl hi.

4 To te awng, note zong vantung ah To ka nei uh hi, ci he in, na sila te tung ah a man le a kibang tek in pia vun. 2 Tatsat ngawl in thungen vun, taciang lungdamko kawm in ngak vun; 3 Christ thuthuk hil tu in Pathian in kongkha hong honsak thei natu in, kote atu zong thu hong ngetsak tavun, tua a tu in keima sia thongtak ka hihi: 4 Tabang in ka son tu a kilawm bang in ka pualak thei natu in, thu hong ngetsak tavun. 5 A puatham mite mai ah pilna taw nungta vun, hun zangthiam vun. 6 Mihing khatsim sia bangbang in zo tu kilawm, ci na heak thei natu uh in, na kampau na uh a tawntung in thuthiamna taw hi taken a, ci taw al taken. 7 Ka thu theampro sia Tychicus in hong hesak tu hi, ama sia i it suapui pa, a thuman naseam le Topa sung ah ka nasep pui a hihi: 8 Ama in note i zia le tong a heak thei natu le note hong henep thei natu ngealha taw, note kung ah kong paisak a hihi; 9 Note sung ah a thuman khat a hi, i it suapui pa, Onesimus taw kong paisak hi. Amate in hi mun ah thu piang te theampro hong son tu hi. 10 Ka thongtak pui Aristarchus in hong paupui hi, taciang Barnabas tupa, Marcus in zong hong paupui hi, a tung pan thupiak te na sang uh hi: note kung hongpai ahile, ama na sang vun; 11 Taciang Justus a kici Jesus in zong hong paupui hi, amate sia vunteap tan te a hihi. Hite bekma Pathian kumpingam sung ah ka nasep pui te hi a, keima hong heneam te a hihi. 12 Note i sung pan mikhat, Christ i naseam, Epaphras in hong paupui hi, Pathian deina theampro sung ah cialcing in, na khuagkhim thei natu uh in a tawntung in thinsung takpi taw thu hong ngetsak hi. 13 Banghangziam cile ama in no Laodicea a om te le Hierapolis a om te atu in thalawp na lian mama nei hi, ci sia keima in tetti ka pang hi. 14 I it mama syavuan Luke le Demas te in hong paupui hi. 15 Laodicia a om suapui te ahizong, Nympha le a inn a om pawlpi te in ahizong, paupui vun. 16 Taciang hi laithak sia noma sung ah na sim zawk uh ciang in, Laodicea pawlpi te zong in sim taken; taciang note zong Laodicea te kung pan laithak sia na sim vun. 17 Taciang Archippus kung ah, Topa sung ah na san nasep khuangkhim tu in ki nging in, ci na son vun. 18 Keima Paul in paupui na sia ka khut taw ka at a hihi. Ka thongtakna na phawk nginge vun. Note tung ah thuthiamna om taken. Amen.

1 Thessalonica

1 Paul, Silas le Timothy te in, Pa Pathian le Topa Jesus Christ sung a om Thessalonica pawlpi te tung ah: i Pa Pathian le Topa Jesus Christ tung pan in thuthiamna le thinopnopa note tung ah om tahan. **2** Note theamppo atu in Pathian tung ah tatsat ngawl in lungdam ka ko uh hi, ka thunget na uh sung ah hong pawk tawntung khu hi; **3** I Pa Pathian mai ah na upna uh taw na sep na uh, itna taw in na sep uh te le i Topa Jesus Christ sung ah na lametna uh taw na thuakzawkna uh te kong phawk tawntung uh hi; **4** Kong it suapui te awng, Pathian teal sa te na hi uh hi, ci ka he uh hi. **5** Banghangziam cile i lungdamna thupha sia note tung ah kam bek in hong theng ngawl hi, ahihang Tha Thiangtho sung ah vangletna le thinmuanna tampi taw hong theng hi; note hang in note sung ah kote bangbang mihing khu ziam, ci na he uh hi. **6** Taciang note in Pathian thu sia haksatna tampi le Tha Thiangtho kung pan hongpai lungdamna taw sang zo na hi uhkom in, kote le Topa nungzui te na suak zo uh hi: **7** Tua ahikom Macedonia le Achaia a om thu um theamppo tung ah ette tak te na hi tavun. **8** Banghangziam cile note tung pan Topa thu hong thawn sia Macedonia le Achaia bek hi ngawl in, Pathian na upna uh sia mun tatuam ah ki zel kakoai hi; tua ahikom thudang bangma ka son tuan tu om ngawl hi. **9** Banghangziam cile note kung ah bangbang in hong tum khu ziam, ci thu ahizong, a nungta le a thuman Pathian na seam tu in milim te kung pan in Pathian kung ah bangbang in kihei nu ziam, ci thu ahizong; **10** Taciang hongpai pheang tu Pathian thin-ukna pan in hong suaktasak le thina pan a thawkiksak a Tapa Jesus vantung pan hongpai tu na ngak na thu uh ahizong, amate in hong tangko zo uh hi.

2 Banghangziam cile suapui te awng, note kung ah kong tum na uh sia a luithathong hi ngawl hi, ci note mama in na he uh hi: **2** Ahihang note i na heak uh bangma in, Philippi ah maizumhuai tak in hong koi uh a, ka thuak zawk uh ciang zong, note kung ah Pathian lungdamna thupha sia ki nial na tampi taw hil tu in Pathian sung ah hangsanna ka nei uh hi. **3** Banghangziam cile kote i hanhotna sia khial na, thiantho ngawl na, le theamna hi ngawl hi: **4** Ahihang lungdamna thupha keamcing tu in Pathian in hong sawl bang in; mihing lungkimsak tu bang hi ngawl in, kote i thinsung a en Pathian lungkimsak te bang in ka pau uh hi. **5** Banghangziam cile na heaksa uh

ka zang ngei bua uh hi, duhopna phualseal kammal te zong ka zang bua uh hi; Pathian sia ka tetti uh a hihi: **6** Christ i sawltak te ka hi uh bangma in, vanngit hong suan thei hi ka le ung, note tung pan ahizong, ngualdang tung pan ahizong, mihing tung pan in minthanna ka zong bua uh hi. **7** Ahihang nau keam nu in nauno te a khoi bang in, kote zong note sung ah thin neamtak in kong om uh hi: **8** Note kong it mama uh hu in, note tung ah Pathian lungdamna thupha bek hi ngawl in, ka nuntakna zong kong pia nuam uh hi, banghangziam cile note sia kong it mamate na hi uh hi. **9** Banghangziam cile, suapui te awng, ka nasep uh le ka thuak uh haksatna te, na phawk tawntung uh hi: banghangziam cile note kung ah vanngit ka hi thei ngawl natu in sun le zan in na ka seam uh a, Pathian lungdamna thupha note kong hil uh hi. **10** No thu um mite sung ah thiangtho tak, thutang tak le pauban na om ngawl in ka nungta uh hi, ci note le Pathian sia ka tetti te na hi uh hi: **11** Pa in a tate tung ah a vawt bang in, kote in note sia bangbang in hong hantawn in, hong heneam khu ziam, taciang note tung ah kong vaitha uh hi, ci na he uh hi, **12** Tabang in note sia Ama kumpingam le minthanna sung ah hongsam Pathian taw a kilawm in na nuntak tu uh a hihi. **13** Hi thu hang zong Pathian sia tatsat ngawl in lungdam ka ko uh hi, banghangziam cile kote tung pan in na zak uh Pathian thu na san uh lai in, mihing kammal bang in na sang bua uh hi, ahihang thuman bang in na sang uh hi, tua Pathian thu in a um note sung ah phattuamna tampi taw na seam hi. **14** Banghangziam cile, suapui te awng, note Christ Jesus sung ah Judah ngam a om Pathian pawlpi a zui te na suak uh hi: banghangziam cile amate in Judah mite tung ah a thuak uh bang in, note zong na ngam mite tung pan na thuak uh hi: **15** Judah te in Topa Jesus le amate kamsang te that uh hi, taciang kote hong vawtsia uh a; Pathian lungkimsak ngawl uh hi, taciang mi theamppo taw ki langpan uh hi: **16** Gentile te ngupria a nga thei natu in ka thuhil natu hong khak hi, taciang mawna taw kidim tawntung uh hi: banghangziam cile Pathian thin-ukna sia a khakbel in amate tung ah hong theng hi. **17** Ahihang suapui te awng, thinsung bek hi ngawl in, cilesa lam taw tawmvei sung i ki khen a, note maitang mu nop na lianpi taw nasiatak in ka hanciam uh hi. **18** Tua ahikom note kung ah kong pai nuam uh a, keima Paul vateak zong, khatvei kongpai kik nop hi napi; Satan in hong khak hi. **19** Banghangziam cile kote i lametna, lungdamna le lungdamna kham lukhu sia bang ziam? I Topa Jesus Christ hongpai ciang in Ama mai ah bangma in, banghun po ahizong sialpokna kammal te

note hi ngawl nu ziam? 20 Banghangziam cile note sia ka minthanna le lungdamna na hi uh hi.

3 Tua ahikom ka thuak zawk nawn ngawl uh ciang in, keima bek Athens ah tang leng pha tu hi, ci in ka ngaisun uh hi; 2 Taciang i suapui pa, Pathian naseam le Christ i lungdamna thupha sung ah ka naseppui uh Timothy sia note kipsak tu le note i upna taw kisai in note heneam tu in kong paisak uh hi: 3 Tabang in hi haksatna hu in kuama hong lok bua tu hi: banghangziam cile kote sia hi haksatna te thuak tu in a ciangtan sate ka hi uh hi, ci sia note mama in na he uh hi. 4 Banghangziam cile note kung ah ka om uh lai in, haksatna ka thuak tu uh hi, ci sia mantak in hong son zo khu hi; kong son uh bangma in hong theng takpi hi, ci na he uh hi. 5 Hi thu hang in, ka thuak zawk ngawl uh ciang in, na up thei natu uh in Timothy kong paisak uh hi, tabang hi bale, ze-et pa in hong ze-et tu a, ka nasepna uh te a luithathong suak tu hi. 6 Ahihang tu in Timothy sia note kung pan kote kung ah hong theng zo hi, taciang na upna uh le itna lungdamna thupha hong puak hi, taciang note in phatak in tatsat ngawl nong phawk uh a, kote in note kong mu nop uh bangma in, nong mu nuam takpi uh hi: 7 Tua ahikom, suapui te awng, na upna uh tungtawn in ka haksatna uh le ka thinngimna uh theampo sung ah nong heneam uh hi: 8 Banghangziam cile, note Topa sung ah kiptak in na ding uh ahile, tu in kote ka nungta uh hi. 9 I Pathian mai ah note hang in, ka lungdamna uh theampo atu in, Pathian tung ah bang pokna te ka pia kik tu uh ziam? 10 Note upna a ki samlai te a kicin thei natu ahizong, na maitang ka mu thei natu uh ahizong, sun le zan in nasiatak in thu ka ngen tawntung uh hi. 11 Tu in i Pa Pathian ama vateak le i Topa Jesus Christ in note sang ka lampi uh ah hong makai taken. 12 Taciang kote in note kong it uh bang in, note khat le khat ahizong, mi theampo tung ahizong, Topa in itna sung ah khang in hong pungsak taken: 13 I Topa Jesus Christ sia a mithiangtho theampo taw hongpai ciang in, na thinsung uh te sia i Pa Pathian mai ah pauban na om ngawl, thianthona taw a tawpdong in hong kipsak taken.

4 Tua bek dom ngawl in, suapui te awng, Pathian sia bangbang in lungkimsak tu, ci le na nuntakzia tu uh te sia ko te tung pan sang zo na hi uh bangma in, na khanto seseam thei natu uh in, Topa Jesus tungtawn in hantawn in kong thum uh hi. 2 Banghangziam cile Topa Jesus tungtawn in kong piak uh thupiak te na he uh hi. 3 Banghangziam cile na thiantho natu uh in, paktat mawna te na pial tu uh sia Pathian i deina a

hihi: 4 Tabang in note sung ah khatsim in ama i beal thianthona le zatakna taw bangbang in nei tu ci na heak tu uh kisam hi; 5 Pathian a he ngawl Gentile te bang in, a ki tek zo ngawl lungngulha nei heak vun: 6 Kote in kidop natu thu kong pia zo uh a, tetti ka pan uh sa bangma in, bang thu po ahizong seam khial heak hen a, theamna taw a neisa laksak heak hen: banghangziam cile Topa sia tabang te theampo phula pa a hihi. 7 Banghangziam cile Pathian in eite sia a thiangtho ngawl tu in hong sam ngawl hi, ahihang thiangtho tu in hong sam hi. 8 Tua ahikom ngual a thusimngawl te sia mihing thusimngawl hi ngawl a, Ama Tha Thiangtho hong pia Pathian a thusim nagwl a hihi. 9 Ahihang u le nau ki itna taw kisai in note tung ah lai kong at tu na kisam bua uh hi: banghangziam cile note khat le khat ki it tu in Pathian in hong hil zo hi. 10 Taciang Macedonia ngamsung theampo a om suapui te theampo tung ah na vawt takpi uh hi: ahihang, suapui te awng, na itna uh khangsak seseam tu in kong thum uh hi; 11 Taciang thu kong piaksa uh bangma in, om khipkhep vun a, noma khut vateak taw noma na tek seam vun; 12 Tabang in a puasang mite tung ah a man in na nungta tu uh a, bangma kisapna na nei batu uh hi. 13 Ahihang suapui te awng, ngualdang lametha nei ngawl te bang in, na khuangai ngawl natu in, a mu te thu taw kisai, he ngawl in na om tu uh ka dei bua hi. 14 Banghangziam cile Jesus sia thi a, thokik hi, ci i um ahile, Jesus sung ah a mu te zong Pathian in Ama taw hong pui kik tu hi. 15 Banghangziam cile note tung ah kong son uh hi thu te sia Topa kammal a hihi, Topa hong thet dong a nungta in a tanglai eite in a mu te i suangkhial bua tu hi. 16 Banghangziam cile Topa ama tatak vanpan in aw ngingtak taw ahizong, vantungmi i aw taw ahizong, Pathian i lemlle taw ahizong, hong tuaksuk tu hi: taciang Christ sung ah a thi te tho masa tu hi: 17 Tua zawkciang in a nungta lai eite sia van lai ah Topa muak tu in, amate taw mei sung ah hong la khawm tu hi: taciang Topa taw a tawntung in i omkhawm tu hi. 18 Tua ahikom hi kammal te taw khat le khat na ki heneam tavun.

5 Ahi tazong suapui te awng, hun le khuahun thu te note tung ah lai taw kong at tu ki sam ngawl hi. 2 Banghangziam cile zan in nguta hongpai bang in, Topa ni zong tabang hi tu hi, ci sia noma mama in a kicingtak in na he uh hi. 3 Banghangziam cile naupai nupi nautun nat bang in; amate in nuam in them khipkhep hi, a ci uh laitak in amate tung ah upmawk ngawl pi in hong theng tu hi; taciang amate suakta ngawl tu hi. 4 Ahihang, suapui te awng, tua ni ciang

nguta bang hong phak pak tu in, note khuazing sung ah na om bua uh hi. 5 Note theampo sia khuavak tate na hi uh hi, taciang sun i tate na hi uh hi: eite sia zan i tate i hi bua hi, khuazing tate zong i hi bua hi. 6 Tua ahikom ngualdang te mut bang in, mu ba tawng; eite kinging le pilvang in ngak tawng. 7 Banghangziam cile a mu te sia zan lai in mu uh hi; taciang zukham te zong zan ciang in kham uh hi. 8 Ahihang sun i ta eite, pilvang in om tawng, upna le itna awmdal bel tawng; taciang lukhu atu in ngupna i lametna khu tawng. 9 Banghangziam cile Pathian in thin-ukna atu in a ciangtan te i hi bua hi, ahihang i Topa Jesus Christ tungtawn in ngupna nga tu in hong ciangtan sa te i hihi. 10 Eite i khanglo zong, i mu zong, eite atu in a thi Ama taw i nungta khawm tu hi. 11 Tua ahikom, tu in na ngamatuh bangma in, noma le noma ki heneam tavun, taciang khat le khat ki khangsak tavun. 12 Suapui te awng, note sung ah naseam te, Topa sung ah na lampui uh te le note hong tek te zakta tu in kong thum uh hi; 13 Taciang amate nasep hu in itna sung ah a sang mama in ngaisun tavun. Taciang note sung ah thinnopna hong om tahlen. 14 Tu in, suapui te awng, thu ni ngawl datham te kidop natu thupia vun, a thaneam te hu vun, mi theampo tung ah thinsau vun, ci in kong hanthawn uh hi. 15 Khat po i tung ah na pha ngawl te na pha ngawl tawma in thukkik ngawl tu in kidawm vun; ahihang note sung ah ahizong, mi theampo tung ah ahizong, thu pha te zui tawntung vun. 16 Lungdam tawntung vun. 17 Tatsat ngawl in thungen vun. 18 Na theampo ah lungdam ko vun: banghangziam cile hi sia in note taw kisai in Christ Jesus sung ah Pathian deina a hihi. 19 Thaa meikuang mitsak heak vun. 20 Kamsang thu pualak nate thusimngawl heak vun. 21 Na theampo sittel vun; na pha te khotak in lenkip vun. 22 A pha ngawl in a kilang na theampo pial vun. 23 Taciang thinnopna Pathian in hong thiansua thiangotho ta hen; taciang note i tha, na nuntakna uh le na pumpi uh sia, i Topa Jesus Christ hong thet dong, paubang ngawl in na kepcing natu uh Pathian tung ah thungen tawng. 24 Note hongsam pa sia thuman a, Ama in hong seam tu hi. 25 Suapui te awng, thu hong ngetsak tavun. 26 Suapui te theampo sia a thiangotho kinap na taw na nuksset vun. 27 Hi laithak sia a thiangotho suapui theampo tung ah sim tu in Topa min taw kong vaitha hi. 28 I Topa Jesus Christ thuthiamna note tung ah hong om tahlen. Amen.

2 Thessalonica

1 Paul, Silas le Timothy te in i Pa Pathian le Topa Jesus Christ sung ah a om Thessalonica pawlpi te tung ah: **2** Pa Pathian le Topa Jesus Christ tung pan thuthiamna le thinnopna sia note tung ah hong om tahlen. **3** Suapui te awng, note atu in Pathian sia a tawntung in lungdam i ko hamtang tu a hihi, banghangziam cile note upna sia nasiatak in khang a, khat le khat na ki itna uh zong khang hi: **4** Tua ahikom vawtsiatna theampo le haksatna theampo te na thuak na uh ah, na thuakzawagna uh le upna atu in Pathian pawlpi te sung ah kote ka ki suangtak uh hi: **5** Tua thu in Pathian kumpingam atu in thuaktak hi, ci in a kiciamte na hi thei natu uh in, Pathian i a thutang thukhenna a kilangsa a hihi, banghangziam cile hi thu atu in note zong na thuak uh hi: **6** Note hong buaisak te haksatna taw thukik tu sia Pathian atu in a thutang a hihi; **7** Taciang no buaina a thuak te, Topa Jesus sia a thahat vantungmi te taw van pan hong kilang ciang in, kote taw na tawlnga tu uh hi, **8** Pathian he ngawl te le i Topa Jesus Christ i lungdamna thupha a zui nuam ngawl te sia meikuang sung ah phulam kik tu hi: **9** Amate sia tawntung suksiatna taw Topa le a minthang vangletra mai pan in dan pia tu hi; (*aiōnios g166*) **10** Ama mithiangtho te taw minthansak na ni hong thet ciang in, thu um theampo in lamdang sa mama tu uh hi, banghangziam cile kote i tettipan na sia note sung ah a up uh hang a hihi. **11** Tua ahikom in i Pathian in note sia hi sapna ah ki phu uh hi, ci in hong cepte thei natu ahizong, taciang Ama phatna i lungkimna pha theampo sia upna i nasep vanglian taw a khuangkhim thei natu ahizong, a tawntung in kote in zong thu kong ngetsak uh hi: **12** Tabang in i Topa Jesus Christ min sia note sung ah vanglian in hong om tu hi, taciang note zong i Pathian le Topa Jesus Christ i thuthiamna bang in Ama sung ah minthanna na nga tu uh hi.

2 Tu in suapui te awng, i Topa Jesus Christ hongpai te le Ama kung ah hong kaikhop natu tungtawn in, hesuak kong ngen uh hi, **2** Christ ni sia hong nai zo ahi bangma in, thaas tungtawn ahizong, kammal tungtawn ahizong, koma kung pan kong thak uh lai hang ahizong, na thin uh ling le patausak pai heak vun. **3** Kuama in note bangbang po ahizong na theamsak heak vun: banghangziam cile pu na hong theng masa tu a, ngilo pa a kici, siatsua na tapa hong kilang masa ngawl in, tua ni hong theng ngawl tu hi; **4** Tua pa in Pathian langpan a, Pathian a kici theampo le a bia te theampo tung ah, ama le ama ki lamsang

hi; tabang in ama sia Pathian bang in Pathian biakkinn sung ah to a, ama le ama sia Pathian khi hi, ci in ki pualak hi. **5** Note kung ah ka omlai in, kong son sa hi thu te ciamtaw nawn ngawl nu ziam? **6** Taciang hisia pa sia ama hun sung ah kilang tu in, tu in bang in khak ziam, ci sia na he uh hi. **7** Banghangziam cile phatngawlna thuthuk sia nasep hong kipan zo hi: ahihang a khakcip pa sia a lampi tung pan a ki lakkeak mateng khakcip lai tu hi. **8** Taciang ngilo pa hong kilang tu a, ama sia Topa in a kam pan thaaw that tu a, Ama hongpai na khuavak taw siatsua tu hi: **9** Tua pa hongppai na thu sia, Satan nasep bang in vangletna theampo, musakna te le theamna naladmang te taw hongpai tu hi, **10** Taciang a thutang ngawl theamna theampo taw a lalcip te kung ah na seam tu hi; banghangziam cile amate ngup na a nga thei natu in itna thuman a sang nuam bua uh hi. **11** Hi thu hang in amate in leilot thu a up thei natu in Pathian in amate tung ah a nasia mama theamna paisak tu hi: **12** Tabang in thuman a um ngawl te theampo thukhenna thuak tu hi, ahihang amate in thuman ngawl na ah lungkimna nei hi. **13** Ahizong Topa hong it suapui te awng, note hang in Pathian tatsat ngawl in ka pok tu uh hi, banghangziam cile Pathian in a kipatcil pan kipan, Thaa i thianthosak na le thuman upna tungtawn ngupna nga tu in hong teal zo hi: **14** Tabang a hi tu in Ama in i Topa Jesus Christ i minthanna na nga thei natu uh in, kote i lungdamna thupha tungtawn in hong sam zo hi. **15** Tua ahikom, suapui te awng, kiptak in ding vun, taciang kammal taw ahizong, ka laithak uh taw ahizong, na sin sa uh pu le pa ngeina te na lenkip vun. **16** Tu in i Topa Jesus Christ ama tatak le hong it i Pa Pathian in a tawntung henepna le lametna pha sia a thuthiamna tungtawn in hong pia zo hi, (*aiōnios g166*) **17** Note i thinsung hong heneam hen a, taciang kammal pha le nasep pha theampo sung ah hong khosak tahlen.

3 A khakbel in suapui te awng, Topa kammal sia manlangtak in kizel a, note tung bangma in a vanglet thei natu in, kote atu in thu hong ngetsak tavun: **2** Tabang in kote sia thu ngaisun ngawl te le mi ngilo te kung pan in hong suatuk tu hi: banghangziam cile mi theampo in upna nei ngawl hi. **3** Ahihang Topa sia thuman hi, Ama in note hong khosak tu a, phatngawlna pan in hong keamcing tu hi. **4** Taciang kong thupiak uh te note in tu in na seam uh a, mailam ah zong na seam tu uh hi, ci in note taw kisai in Topa sung ah muanna ka nei uh hi. **5** Taciang Topa in note thinsung te sia Pathian itna sung le Christ ngak in thuakzawagna sung ah hong tonpui tu hi. **6** Tu in

suapui te awng, kote kung pan na san uh pu le pa ngeina bang hi ngawl in le thukham bang in a nungta ngawl suapui khatpo kung pan in ki heam vun, ci in i Topa Jesus Christ min taw thu kong pia uh hi. 7 Banghangziam cile bangbang in kote nong zui tu uh kilawm ziam, ci sia note tatak ma in na he uh hi: banghangziam cile kote sia note sung ah thukham nei ngawl bang in ka nungta bua uh hi; 8 Kuama i an a thong in ka neaksak bua uh hi; kuama kung ah zong vanngit hi ngawl tu in, sun taw zan taw na ka seam uh hi: 9 Tua thu sia thuneina ka nei ngawl uh hang hi ngawl hi, note i nong ette thei natu uh in note mai ah koma le koma ette tak a hi tu in ka sep uh a hihi. 10 Banghangziam cile note kung ah ka om uh lai in, na a seam nuam ngawl khatpo a omle, an zong a neak ngawl tu a hihi, ci thu kong pia zo uh hi. 11 Banghangziam cile note sung ah thukham bang in a nungta ngawl pawlkhat om hi, ci ka za uh hi, amate sia naseam vet ngawl hi, ahihang inn khat zawk inn khat ki le kakoai in vak uh hi. 12 Tu in tabang te sia, naseam khinkhian a, amate i an ne tu in, i Topa Jesus Christ tungtawn thupia in kong hanthawn uh hi. 13 Ahihang no suapui te awng, na pha sep na ah datham heak vun. 14 Taciang hi laithak sung ah kote i thu a ni nuam ngawl khatpo a omle, tua pa ciamte vun a, a maizum thei natu in, ki pawlpui heak vun. 15 Ahihang ama sia ngal bang in ngaisun heak vun a, suapui pa bang in tek vun. 16 Tu in thinnopna Topa in a tatuam taw in tatsat ngawl thinnopna hong pia tahlen. Note theampto taw Topa hong om khawm tahlen. 17 Keima Paul in note paupuina sia ka khut vateak taw in ka at hi, tua thu sia ka laithak khatsim i heaksakna a hihi: 18 I Topa Jesus Christ thuthiamna sia note theampto tung ah hong om tahlen. Amen.

1 Timothy

1 I lametna Topa Jesus Christ le eite hong tan Pathian i thupiakna tungtawn in Jesus Christ i sawltak Paul in; **2** Upna sung ah ka tapa tatak Timothy tung ah: i Pa Pathian le i Topa Jesus Christ tung pan in thuthiamna, hesuakna le thinnopna hong om tahlen. **3** Mi pawlkhat te hilna dang hil ngawl tu in, na vaithak thei na tu, Macedonia ka pai lai in, Ephesus ah om nginge tu in nangma kong thum zo hi, **4** Phuatawm tangthu te le tawp hun nei ngawl khang thu te thupisak ngawl tu in vaitha in, tabang te in ki nialha piangsak a, Pathian mi hi na lamsang khangtosak ngawl hi. **5** Tu in thupiakna a tawpna sia a thiangtho thinsung, khentel thei na pha le upna tatak sung pan in a piang itna a hihi: **6** Tua thu pan in pawlkhat te lampial uh a mannung ngawl kammal sang ah kihei uh hi; **7** Amate i son te le amate in kipsak a hi hunlam zong he ngawl in, thukhamhil sya te hi nuam lai uh hi. **8** Ahihang mi khat in thukham bang in a zang ahile thukham sia pha hi, ci i he hi; **9** Hi thu ciame in, thukham sia mi thutang te atu in a ki vawt hi ngawl hi, ahihang thukham nei ngawl te le thu ni ngawl te, Pathian nei ngawl te le mawnei te, a thiangtho ngawl te le Pathian a thusimngawl te, pa te a that te le nu te a that te, **10** Pumpi ki zuak pa te, pa le pa paktat te, mihing ngu te, leilot thu son te, leilot kamciam vawt te, hil na man langpan te atu a hihi; **11** Tabang hilna man sia thupha Pathian i lungdamna thupha vanglian taw ki phu ngawl a, keima tung ah hong ap hi. **12** Taciang hong thahatsak i Topa Christ Jesus lungdam ka ko hi, banghangziam cile Ama in thuman in hong ngaisun a, Pathian nasepna sung ah hong koi hi; **13** Keima sia nidang in ngual sonsia, ngual a vawtsia le ngual supna tu a vawt ka hihang: hesuakna ka sang hi, banghangziam cile up ngawl na sung ah he ngawl in ka vawt hang hi. **14** Taciang i Topa i thuthiamna sia Christ Jesus sung ah upna le itna taw dim in let hi. **15** Christ Jesus sia mawnei te ngum tu in hileitung ah hongpai hi, a ci sia a thuman kammal hi a, a vekpi in san tak hi; tua mawnei te sung ah keima sia a mawbel ka hihi. **16** Ahihang nidang ciang in tawntung nuntakna atu a um lai tu te atu ette tu in, keima mawneibel tung ah Jesus Christ in a thinsauna theambo hong kilangsak a, a hesuakna ka sang hi. (aiōnios g166) **17** Tu in tawntung Kumpi, a thi thei ngawl, ki mu thei ngawl, a cialcing Pathian khatbek omsun tung ah zatakna le minthanna a tawntung in om tahlen. Amen. (aiōn g165) **18** Ka ta Timothy awng, nangma huvau a hun bo sa sung ah

mailam thu pualakna a om bangin hi thupiakna sia na khut sung ah muangin kong ap hi. Phatak in ngal na do thei natu in hi kammalte ngalhiam in zang in a, **19** Na upna kholo in, thinsung thiangtho na nei tan. Mihing pawlkhat a thinsung uh pan, a piang thu te um ngawlin upna lalsak uh hi. **20** Tuate sung ah, Haimenias le Alexander zong kihel a; amate sia mindaisak ngawl tu in a sin thei na tu Satan tung ah ka ap zo hi.

2 Tua ahikom amasabel in, thungetna a tatuam, eima atu thungetna te, ngualdang atu thungetna te le lungdamko thungetna te sia mi theambo atu vawt tu in kong thum hi; **2** Pathianmi hina le thumanna taw om hithiat le kilemtak in i nuntak thei natu in kumpi theambo le ulian te theambo atu in thungetsak in. **3** Banghangziam cile hi thu sia eite hong ngum Pathian mu na ah a pha le a san thamman a hihi; **4** Pathian in mi theambo ngupna nga tu le thuman thutak a heak atu a dei hi. **5** Banghangziam cile Pathian khat bek om a, Pathian le mihing te kikal ah palai khat om hi, tua in mihing a hi Christ Jesus a hihi; **6** Jesus in mi theambo tan tu in Ama le Ama kipia hi, tua thu sia a hun a cin ciang in tettipang hi. **7** Keima sia thuhil le sawltak dinmun taw, upna le thuman sia Gentile te a hil tu in, nasep piak ka hihi, Christ sung ah thuman kong hil hi, leilot thu ka son bua hi. **8** Tua ahikom pasal te mun tatuam ah a thiangtho khut te lamto a, thin-ukna le uplakna om ngawl in thu na netu tu uh kong deisak hi. **9** Tasia bangma in, numei te zong nik le puan a pha bek, zatak upat na le ngaisutna pha taw kipua tahan; sam pheak, kham, pale te le puansil nikten manham te taw hi heak tahan; **10** Ahihang Pathianmi hi na a pualak numei te in nasep pha te taw kipua tu in kong deisak hi. **11** Numei te zong na theambo ah thu nitna taw thim khirkhup in sin ta uh hen. **12** Numei i thuhil tu le pasal tung ah thunei tu sia ka oai bua hi, ahihang om khirkhup tahan. **13** Banghangziam cile amasabel in Adam vawt a, tua zawkciang in Eve vawt hi. **14** Taciang Adam theamna thuk ngawl a, numei sia theam in thukham palsatna sung ah theng hi. **15** Ahihang numei sia upna, itna, thianthona le ngaisutna man taw a om pai suak le, nau a nei ciang in ki ngum tu hi.

3 Mi khat in bishop nasep a seam nuam le, nasep pha seam nuam a hihi, ci sia thuman a hihi. Bishop sia paubang ngawl, zi khat nei, a kidawm, pilvang, nuntakzia pha, leangna do thiam, ngual hil thei hi tu a; **3** Sapittui dawn nuam mama, ngual vua thei, a thiangtho ngawl sum duhop mi hi ngawl tu hi; thuak zo tu, ngual taw thu ki nial in buai ngawl tu,

duhop ngawl tu ahizong; 4 A innkuan phatak in a thusimngawl le nupi huai te phuatawm tangthu te ukzo, a tate in a thu ni tu a, a zatak huai hi tu hi; 5 nial in, taciang Pathianmi hina lam ah nangma le Banghangziam cile ama innkuan zong bangbang in nangma ki hil in. 8 Banghangziam cile damna tu in uk tu ci a he bua le, Pathian i pawlpi sia bangbang in cilesa lam hilna sia tawm bekma phatuam hi: ahihang keam thei tu ziam? 6 Thu um thak hi ngawl tu hi, Pathianmi hi na in tu hun le hongpai pheang tu hun tabang hi bale ki phatsakna taw ki suangtak tu a, atu in kamciam nei a, na theampo sung ah phatuam doaimangpa sia ki phatsakna taw a pu bang in puk hi. 9 Hi thi sia a thuman kammal hi a, a vekpi in tu hi. 7 Tua bek domngawl in a puasang mihing te san thamman hi. 10 Tua ahikom kote na seam in mai ah minpha a nga mi hi hamtang taken; tabang hi zawnsakna zong ka thuak uh hi, banghangziam cile a bale zawnsakna le doaimangpa i thang sung ah awk nungta Pathian ka muang uh hi, Ama sia mi theampo tu hi. 8 Tasia bangma in upa te zong a zatak huai, a ngum pa hi a, a tuan in a umte a ngum pa a hihi. leii ka ngawl, sapittui tampi dawn ngawl, a thiango 11 Hi thupiak te pia in a, hil in. 12 Khangno na hi ngawl sum a duhop ngawl te; 9 Upna thuthuk sia a hu in kuama in hong zawngsak heak hen; ahihang thiango khentel theina taw a len hi taken. 10 Hi te na kammal, na nuntakzia, itna, na thaa, upna le sia ki ze-et masa tu a; paubang ngawl ci a ki heak thianthona lam ah thu um te ette tak in om in. 13 Na thiango zawkciang in, upa nasep seam taken. 11 Tasia kung kongpai dong, laithiangtho sim na, hanthotna le bangma in amate i zite zong a zatak huai, a man hilna sung ah hanciam in hun zang in. 14 Na sung ah ngawl ngual a mawsiat thei te hi ngawl in, pilvang le letsong sia ngaingon heak in, tua letsong sia elder na theampo ah a muanhua te a hi hamtang kul hi. 12 te i khutsuan in le maisang thu pualakna tungtawn Upa te sia zi khat nei, a tate le a innlung phatak in a in na tung ah hong kipia a hihi. 15 Na khantona sia uk zo te hi taken. 13 Banghangziam cile upa nasep mi theampo tung ah a kilang thei natu in, hi thi te phatak in a seam te sia amate atu in dinmun pha ngaisun tawntung in a; nangma le nangma amate a nga hi a, Christ upna sung ah hangsanna lianpi tung ah ki pumpiak in. 16 Nangma le na hilna kidawm zong nga tu hi. 14 Note kung ah a manlangtak in in; tua sung ah tatsat ngawl in om in: banghangziam paitu lametna taw hi te at in kong thak hi: 15 Ahihang cile tabang na vawt hu in nangma le na thuhilna a ngei kong om tha le, Pathian innkuanpui sung ah zate na tankhia zo tu hi.

bangbang in om tu ci na heak thei natu uh in kong at hi, tua Pathian innkuanpui sia a nungta Pathian i pawlpi hi a, thuman khuam le zungpi a hihi. 16 Taciang Pathianmi hina thuthuk sia thiuk nial na om ngawl in thupi hi: Pathian sia cilesa in kilang zo a, Thaa sung ah thutang suaksak zo hi, vantungmi te in mu zo uh a, Gentile te kung ah ki pualak zo hi, leitung ah zong um zo uh a, minthanna sung ah tumsak zo hi.

5 Khangham pasal te tei heak in, pa bang in na thum in; taciang a khangmoi zaw te sia suapui te bang ahizong; 2 Khangham nupi te sia nu te bang ahizong; khangmoi zaw te sia a thiango thinsung taw suapui numei bang in nei in. 3 Meingong tatak te zatak vawt in. 4 Ahihang numei khatpo in tate a hibale tute a nei le, amate innkuan sia phatna a masabel in kilangsak taken, taciang amate in nu le pa te vak in en kik ta uh hen: banghangziam cile tua thu sia

4 Hun khakbel sung ah mi pawlkhat te upna pan in tai tu uh a, paikhialna thaa le doai te kihilna te zui zawk tu thupisak tu uh hi, ci in Thaa in thiangtak in son hi. 2 Kihisakna taw leilot thu te son uh a, amate khentel theina te sia thiksa taw kaangsak in a hikcip bang a hihi; 3 Kitenna te khaam uh a, a um te le thuman a he te in lungdamko in a san tu uh in. 4 Pathian i piantsak an te zong pial tu in thupia uh hi. 4 innkuan vak ngawl, a hibale ama sia upna nial hi a, Banghangziam cile Pathian i piantsak theampo sia a thu um ngawl te sang in pha ngawl zawlai hi. 9 Kum pha hi a, lungdamko in i sang ahile nial tu khat zong om ngawl hi: 5 Banghangziam cile Pathian kammal le thungetna tungtawn in thiangthosak zo hi. 6 Upna kammal le hilna pha taw a kivak le na zuisa thu te sawm luk a cing ngawl peuma meingong sung ah sim minpha a nga; patang te keamcinc in a khangtosak, sia suapui te na phawksak kik le, nangma sia Jesus leangna a do, mithiangtho te peang a silsak, haksatna Christ i naseam pha na hi tu hi. 7 Ahihang Pathian meingong sazian ah sim in. 11 Ahihang khangmoi

meingong te sia meingong sazian sung ah hel heak uplakna te piangsak hi, 5 Thinsung lal a thu ki nial in: banghangziam cile amate cilesa deina a tam ciang thei lampi mihing te, thuman nei ngawl te, sum le in pasal nei kik nuam a, Christ nung ngat kik lel uh pai lam phattuamna sia Pathianmi hina bang in a hi; 12 Amate in a masabel upa a nusiat uh hu in ngaisun te taw ki thawl heak in. 6 Ahihang Pathianmi mawsiatna thuak uh hi. 13 Taciang amate datham sin hina taw lungkimna sia phattuamna lianpi a hihi. 7 uh a, inn khat zawk inn khat pai kakoai in vak uh hi; Banghangziam cile hi leitung ah bangma i keng bua taciang datham bek dom ngawl ngualdang te thu ah hi, taciang hi leitung pan in bangma i keng thei bua hi, kihel uh a, pau ngawl tu teng zong pau tawntung uh ci sia thiang mama hi. 8 Tua ahikom in an le niklepuan hi. 14 Tua ahikom khangmoi meingong te sia pasal i nei na za ah lungkim tawng. 9 Ahihang a hau nuam nei in, tate nei hen a, innkuan makai tahlen, tabang te sia ze-etna le thang sung ah, mawmawtna tampi hile i ngalpa ze-et na hunpha a piak ngawl tu ka dei hi. le a tuakhial thei cilesa deina te sung ah taksuk uh 15 Banghangziam cile pawlkhat te Satan nungzui in a, tua thu in mihing te sia susia le lalcip na sung lampial siat zo hi. 16 Thu um mi pasal a hibale numei ah khum hi. 10 Banghangziam cile sum deina sia khatpo in meingong a nei uh le, ama in en tahlen, phat ngawlna theampo i zungpi a hihi: tua thu sia pawlpi in meingong tatak te a hu thei natu in pawlpi mi pawlkhat te in eang uh a, upna pan in paikhial vanngit suan heak tahlen. 17 Phatak in a lampui upa uh hi, taciang thinnatna tampi taw amate le amate te, a tuan in Pathian thu le hilna sung ah na a seam te kisun hi. 11 Ahihang nang, Pathian mihing awng, sia, a za ni in upat tu kilawm hi, ci ngaisun ta uh hen. hite nusia in; taciang thutang suana, Pathianmi hina, 18 Banghangziam cile laithiangtho in, tang a cil khuital upna, thianthona, itna, thuakzawkna le cikna te del in. sia a muk tuamsak heak hen. Naseam peuma a sep 12 Upna sung ah phatak in do in, tawntung nuntakna thaman nga tu kilawm hi, ci hi. 19 Tetti ni le thum a lenkip in, tua atu in nangma zong sap sa na hihi, om bale elder te mawsiatna sang heak in. 20 Mawna taciang tetti tampi mai ah na pualak zo hi. (aiōnos vawt te sia mipi mai ah tei in, ngualdang te zong lau g166) 13 Na theampo a nungtasak Pathian le Pontius tu hi. 21 Hi thu te na zui ciang in, mi khat sang in Pilate te mai ah pualak na pha tettipang Christ Jesus a dang khat it zaw a, doidan na taw bangma vawt mai ah kong vaitha hi; 14 Hi thupiak sia a niin ki hel heak in, ci in Pathian, Topa Jesus Christ le a tealsa ngawl le tei kul ngawl in i Topa Jesus Christ hong vantungmi te mai ah kong vaitha hi. 22 Kuama tung kilang ni dong keamcinc in: 15 Tasia sia Ama hun ah na khut nga mameang heak in, ngualdang mawna te pawlpui heak in: nangma le nangma a thiangotho in ciang in hong lak tu hi a, Ama sia Thuphatoai le ki eam in. 23 Na sungsang atu ahizong, tu le tu na Vangletna kicing a omsun, kumpi theampo te i kumpi, thaneamna atu ahizong, tui bek hi nawn ngawl in, to theampo te i To; 16 Ama bek in thi thei ngawl na sapittu tatawm na zang in. 24 Mi pawlkhat te mawna nei hi, kuama in a nai a neak thei ngawl khuavak te sia mi theampo mai ah kilang a, thukhenna mai ah sang mama in a ki ngaisut ngawl natu le, a kip ngawl a, mu zong pai uh hi; taciang mi pawlkhat te sia a nung pan zui mu thei ngawl hi: Ama tung ah zatakna le vangletna uh hi. 25 Tasia bangma in mi phawkhat te nasep pha a tawntung in om tawntung tahlen. Amen. (aiōnos te zong mi theampo mai ah kilang hi; taciang a kilang g166) 17 Hi leitung i mihau te sia amate le amate a ngawl lai te zong phualseal thei tuan ngawl hi. sang mama in a ki ngaisut ngawl natu le, a kip ngawl hauna te muang ngawl in, na theampo nuamtak in i zat tu a tam mama in hong pia a nungta Pathian sia muan in a nei zawk natu uh vaitha in; (aiōn g165)

6 Pathian min le Ama hilna sia sonsiat a hi thei ngawl natu in, sila te in amate i to te sia upat na theampo nga tak hi, ci in ngaisun ta hen. 2 Amate i to te sia thu um ahile, amate sia suapui ahi ciang in zawngsak heak hen; ahihang a phattuamna sanpui te sia a thuman te le a deihuai te ahi uhkom in, nasia zaw in seam tahlen. Hi thu te hil in a hanthawn in. 3 Mi khatpo in hilna tumdang hil a, i Topa Jesus Christ i thu le Pathianmi hina taw kisai hilna te a lungkimpui bua ahile; 4 Ama sia a kiphassak, bangma he ngawl, ahihang, thudok nate le kam ki nial nate sia ama i nopsak pawl a hihi, tua thu pan in hazatna, ki el na, ngualdang maizumsak nate, a pha ngawl

18 Tabang in amate sia na pha vawt a, nasep pha sung ah a hau tu ahizong, hawm tu in kingingkhon tu ahizong, a neisa te a hawmsem ngam hi tu a; 19 Amate atu in hongpai pheang tu hun sung ah dopphakip khol khol a, tawntung nuntakna sia kho let tu hi. 20 Timothy awng, na tung ah hong ki ap te keamcinc in, Pathian thusimngawl le mannung ngawl kammal te, a man ngawl in heakna langpan nate pial in; 21 Pawlkhat in upna taw kisai in hil khial uh hi. Na tung ah thuthiamna hong om tahlen. Amen.

1 Timothy

tahen: ama in Ephesus ah bangza in hong khoi ziam, ci sia nangma in phatak in na he hi.

1 Christ Jesus sung ah nuntakna kamciam bang in, Pathian deina tungtawn in Jesus Christ i sawltak keima Paul in, 2 Ka it ka tapa Timothy: na tung ah Pa Pathian le i Topa Jesus Christ tung pan thuthiamna, hesuakna le thinnopna hong om tahan. 3 Pu le pa te ahicom Jesus Christ i ngalkap pha bang in, haksatna hun pan kipan in a thiango khentel theina taw a na ka sep Pathian ka pok hi, sun le zan in ka thunget na theampo sung ah nangma sia tatsat ngawl in hong phawk tawntung khi hi; 4 Na thitui te ka phawk ciang Taciang mi khat in kidemna ah kidem napi, ngeina in, ka lungdamna a dim thei natu in nangma kong bang in a kidem bua ahile, kham lukhu nga ngawl tu mu nuam mama hi; 5 Na sung a om upna tatak sia hi. 6 Lo thopa zong naseam masa tu a, tua zawkciang ka phawk ciang in, na pi Lois sung ah a masabel in om a, na nu Eunice sung ah zong om hi; taciang tawntung in; taciang Topa in na theampo ah heak nangma sung ah zong om hi, ci ka um hi. 6 Tua theina hong pia tahan. 8 Keima lungdamna thupha ahikom na tung ah khut ka ngakna tungtawn in na 7 Banghangziam cile Pathian in launa thaahong pia ngawl hi; ahihang vangletna, itna le ngeaisutna pha hong pia hi. 8 Tua ahikom i Topa tettipanna le Ama hang in thongtak keima atu in maizum heak in: hang in haksatna a thuakpui hi zaw in; 9 Ama in eite hong ngum a, a thiango sapna taw hong sam hi, hi thu sia eite sepana bang hi ngawl in, Ama ngeal na le thuthiamna bang in hi a, tua thu sia leitung ki pat ma in Christ Jesus sung ah hong pia zo hi, (aiōnios g166) 10 Ahihang tu in eite hong ngum Jesus Christ hong tu in son in, bangma a phatuam ngawl, thu nei te kilaak na tungtawn in eite tung ah hong kilang hi, susia zaw ahikom in, thu ki nial ngawl tu in Topa mai Ama in thina bosak a, lungdamna thupha tungtawn in ah vaitha in. 15 Nangma sia Pathian i heakpui le nuntakna le thi thei ngawl na hong kilangsak zo hi: 11 a san tak, maizum kul ngawl naseam, thuman thu Tua sung ah keima sia thuhil tu, sawltak le Gentile te hil tu in nasep hongpia hi. 12 Tua atu in hite ka thuak laisim in. 16 Ahihang leitung ngeina le a mannung hi: ahihang ka mai a zum bua hi: banghangziam cile ngawl kammal te pial in: banghangziam cile tua te in kua um khi ziam, ci ka he hi, taciang Ama tung ah ka Pathian nei ngawl nuntakzia te khangsak seseam hi. ap te sia tua ni ciang dong Ama in keamcing thei hi, 17 Taciang amate kammal in khensa bang in hong ne ci ka um hi. 13 Christ Jesus sung ah upna le itna thu tu hi: tua te sung ah Hymenaeus le Philetus te kihel ka tung pan na zaksa ette tak thupha te khotak in len hi; 18 Amate in thawkikna sia kantan zo hi, ci uh a, in. 14 Eite sung a om Tha Thiangtho tungtawn in na thuman taw kisai in khial uh hi; taciang pawlkhat te i tung ah hong ap na pha sia keamcing in. 15 Asia upna lumlet siat hi. 19 Ahitazong Pathian i doppha sung a om te in hong nungngat uh hi, ci na he hi; tua sa sia khin ngawl in ding paisuak a, Pathian in Ama te sung ah Phygelus le Hermogenes zong kihel hi. 16 mite he hi, ci le Christ min a lo peuma in phatngawlna Topa in Onesiphorus te innkuan tung ah a hesuakna sia nusia tahan, ci ceptena siil nei hi. 20 Ahihang pia tahan; banghangziam cile ama in tu le tu thathak inn lianpi sung ah kham le ngun taw a kivawt um le hong dimsak a, ka thikkol zong hong maizum pui beal te bek hi ngawl in, thing le lei taw a kivawt te ngawl hi: 17 Ahihang ama sia Rome ah a om lai in, zong om hi, pawlkhat te ki thupisak a, pawlkhat te ki hanciamtak in hong zong a, hong mu hi. 18 Tua ni thupisak ngawl hi. 21 Tua ahikom mi khatpo in amate ciang in Topa hesuakna a mu thei natu in Topa in pia le amate a ki thiangsak le, ama sia a thupi beal hi tu

a, thiansakna topa i zak thei le nasep pha papo atu in a kinging khol pa a hihi. 22 Khangno lai cilesa deina nusia in a: thutang suana, upna, itna le thinnopna te sia a thiangtho thinsung pan in Topa a sam te taw del in. 23 Ahihang a mawmaw le hilna nei ngawl te thudokna te sia ki nialna piangsak thei ci he na hikom pial in. 24 Taciang Topa i sila sia ngual taw a kihau te hi heak tahlen; ahihang mi theampho tung ah a thinsau, ngual a hil thei le a thuakzo, 25 Ama a langpan te sia thinsauna taw a hil te hi tu hi; thuman lungkimpui tu in Pathian in maw ki sikkik na pha pia thei hi; 26 Tabang in doaimangpa i deina bang in a mat thak te in thang sung pan in suaktak kik thei tu hi.

3 Ni tawpkhak sang ciang haksatna hun tampi hong theng tu hi, ci zong phawk in. 2 Banghangziam cile mihing te sia amate le amate a ki it te, duhop te, a ki phasak te, a ki hisak te, ngual sonsia te, nu le pa thu ni ngawl te, a lungdam thei ngawl te, a thiangtho ngawl te, 3 Ngeina omsa bang in thangaina nei ngawl te, kilemma a susia te, a man ngawl ngual mawsiat te, ki tekna nei ngawl te, a ngilo te, miphah thusimngawl te, 4 Thukham paltan te, lungtang khauh te, ama le ama a ki thupisak te, Pathian sang in ama lungkimna a dei zaw te; 5 Pathianmi hi na nei bang in om napi, a vangletna te nial tu uh hi: tabang te pial in. 6 Banghangziam cile tabang mihing te sia innsung ah tum in mawna vanngit a pua numei mawmaw te man a, cilesa deina a tattuam taw zol siat hi, 7 Sin napi, thuman heakna ah theng zo ngawl hi. 8 Jannes le Jambres te in Moses a khak uh bang in, hi te in zong thuman khak uh hi: hi te sia thinsung pha ngawl le upna taw kisai ngina ngawl uh hi. 9 Ahihang Jannes le Jambres te mawmawtna a kilang bang in, hi te i mawmawtna zong mi theampho mai ah kilang tu ahikom, a khuala mama dong paipui thei ngawl tu hi. 10 Ahihang nang nahile kong hilna, nuntak zia, tupna sawm na, upna, thinsau na, itna le thuakzawka, 11 Antioch, Iconium le Lystra ah ka kung hong theng vawtsiata te, haksatna te, ka thuakna te a kicing in na he siat zo hi: ahihang tua te theampho sung pan Topa in hong suaktasak hi. 12 Hi hi, taciang, Christ Jesus sung ah Pathianmi hi na bang in a nungta theampho in vawtsiata thuak tu hi. 13 Ahihang miphah ngawl le ngual theam te kisia seseam tu hi, taciang amate in ngual teampho tu a, amate zong ngual in theam tu hi. 14 Ahihang nang na hile na sinsa le a khotak in na upna thu te sia kua kung pan sin khi ziam, ci na heak ahikom, tua thu sung ah om paisuak in; 15 Laithiangtho sia na lolai pan in na heaksa hi zo a, tua laithiangtho sia Christ Jesus na upna tungtawn

in ngupna ah theng tu in hong pilsak thei tu hi. 16 Laithiangtho theampho sia Pathian i humop nataw a kipia hi a, ki hil na, ki tek na, a maw te puaphat na le thutang suana ah hilna tu in manpha hi. 17 Tabang in Pathian i mihing sia picing tu a, nasep pha theampho atu in ki cialcingsak tu hi.

4 Tua ahikom, Ama hong kilang ciang in a kumpingam sung ah mihing te le mithi te thu a khen tu Topa Jesus Christ le Pathian mai ah kong vaitha hi; 2 Pathian thuhil in; hunpha a om ciang ahizong, hunpha a om ngawl ciang ahizong, thinsau in hilna taw tek in a, tei in hanthawn in. 3 Banghangziam cile hilna mantak a ngai zawk ngawl uh hun hong theng tu a; amate cilesa deina bang in thuhil te sia amate tung ah ki khawmtuasak tu hi, amate bil te thak tu a; 4 Thuman pan in amate i bil te kihei siat tu hi, taciang phuatawm tangthu te nakheng daw in ngai zawk tu uh hi. 5 Ahihang nang na hile na theampho ah ngak in, haksatna te thuak in, thuphaphuak nasep seam in, Pathian nasep sia khetnei ngawl in seam siat in. 6 Banghangziam cile keima sia tu in biakpiakna ah ki piak tu in ka kinging zo hi, taciang ka pusua tu hun hong nai zo hi. 7 Ki do na ah phatak in ka do zo hi, tai kidem na ah a tawpdong ka tai zo hi, upna zong ka keamcing zo hi: 8 Tu pan kipan in thutang suana kham lukhu sia keima atu in koi zo hi, tasia in a thutang thukhen pa Topa in tua ni ciang in hong pia tu hi: taciang keima bek hi ngawl in Ama hong kilang tu a ngakla te theampho zong pia tu hi. 9 Ka kung ah a manlang pai tu in hanciam in: 10 Banghangziam cile Demas in hi leitung a it hu in hong nusia a, Thessalonica khua ah pai hi; Crescents sia Galatia ah pai a, Titus sia Dalmatia ah pai hi. (aiōn g165) 11 Ka kung ah Luke bek om hi. Mark zong pa kawm tan a, ka kung ah hong paipui tan: banghangziam cile ama sia Pathian nasep na sung ah keima atu in phatuam mama hi. 12 Taciang Tychicus sia Ephesus ah ka paisak zo hi. 13 Nongpai ciang in Troas a om Carpus kung ah ka nusiat ka puantual tungsil sia hong keng kawm tan, taciang laibu te zong hong keng tan a, a tuan in savun laizial te hong keng tan. 14 Tau seek pa Alexander in ka tung ah siatna tampi vawt hi: ama hong vawt nate bang in Topa in thukkik tahlen: 15 Ama taw kisai nangma zong kidawm in; banghangziam cile ama in i thuhil nate nasiatak in hong do hi. 16 A masabel thu ka zo lai in kuama in hong panpu ngawl a, mi theampho in hong nusia siat hi: Pathian in amate mawsiat ngawl tu in thu ka ngen hi. 17 Ahihang Topa in hong panpui a, tha hong pia hi; tabang in ka thuhil na sia mihing theampho in a heak thei natu in

le Gentile the theampo in a zak thei natu in humpi nealkai kam sung pan hong suaktasak hi. **18** Taciang Topa in nasep pha ngawl theampo sung pan in hong suaktasak tu hi, taciang Ama in vantung kumpingam hong thet dong hong suaktaksak tu hi; Ama tung ah minthanna om tawntung tahan. Amen. (aīōn g165) **19** Priscilla, Aquila le Onesiphorus innkuapui te paupui in. **20** Erastus sia Corinth ah om a: ahihang Trophimus sia a cina ahikom in Miletus ah ka nusia hi. **21** Phalbi ma in ka kung pāi tu in hanciam in. Eubulus, Pudens, Linas, Claudia le suapui theampo in hong paupui hi. **22** Topa Jesus Christ sia na thaa taw om tahan. Thuthiamna na tung ah hong om tahan. Amen.

Taitus

1 Paul, Pathian i tealna te upna bang in, Pathianmi hina zui in thuman a lungkimpui Pathian i sal le Jesus Christ i sawlak; **2** Tawtung nuntakna i lametna sung ah, leilot thu son ngawl Pathian in leitung kipatcil ma in a kamciam sa; (*aiōnios g166*) **3** A hun a cin ciang in Ama thu sia thuhilna tungtawn in hong kilang a, eite hong tan Pathian i thupiakna bang in keima tung ah hong ap hi; **4** Upna kibang sung ah ka tapa tatak Titus tung ah Pa Pathian le eite hong tan Topa Jesus Christ tung pan thuthiamna, hesuakna le thinnopna hong om tamen. **5** Hi thu hang in Crete ah kong nusia hi, a kisam nate a pua tu le nangma nasep kong piak bang in, khuapi tatuam ah: **6** Paubang ngawl, zi khat nei, cilesa deina sang ah mawsia tu om ngawl le thu ni ngawl tate hi ngawl in, a thuman ta nei te ahile upa nasep pia in. **7** Banghangziam cile bishop sia Pathian neisa keam te bang in paubang ngawl hi tu a, ama thu bek dei, a thin tom, sapittui dawn nuam mama, ngual vua thei le a thiengtho ngawl sum le pai duhop te hi heak tamen; **8** Ahihang leangna a it, miphia te a it, mi pilvang, mi thutang, mithiangtho, ki tek zo mi hi tamen; **9** Hilna man a hanthawn thei hi tu le, ngual thu nial thei te a zo thei natu in, a muanhua hilna thu sia a khotak in a len hi tamen. **10** Banghangziam cile thu ni nuam ngawl, a mannung ngawl kampau le ngual theam tam mama om hi, a tuan in vunteeap tan te sung ah tam mama hi: **11** Amate kam humsak tu a hihi, a thiengtho ngawl sum le pai duhopna hang in, a hil kul ngawl te zong hil uh a, innkuwan sung theampan lumlet siat hi. **12** Amate sung pan khat, amate kamsang khat in, Crete mite sia leilot thuson te, nganhing ngilo te, datham antuang te, ci hi. **13** Hi te sia a man a hihi. Tua ahikom upna sung ah a man heak natu in nasiatak in tei in; **14** Judah te phuatawm tangthu te le, mihing te thupiakna te sia thuman pan pialsak ahi hu in thusim heak hi. **15** A thiengtho te kung ah na theampan thieng hi: ahihang a thiengtho ngawl te le a um ngawl te tung ah bangma thiengtho ngawl hi; amate i ngaisutna khentel theina zong thiengtho ngawl hi. **16** Amate in Pathian ka he uh hi, ci in pualak uh hi; ahihang amate in a nasep te pan in Pathian nial uh a, a lipkhaphuai te, thu ni ngawl te le nasep pha sung ah ngina ngawl uh hi.

2 Ahihang nang na hile, hilna maan taw a kisi thu te hil in: **2** Tabang in pasal khangham te sia pilvang, zatak huai, ki tek na nei, upna maan, itna le thuakzawka nei te hi tamen. **3** Tasia bangma in, nupi khangham te zong, thianthona taw a kisi ngamtatna

taw nungta tamen, a maan ngawl ngual mawsiat te le sapittui tumpi a zang te hi heak tamen, na pha hil te hi tamen; **4** Tabang in nupi khangmoi te pilvang tu, a pasal te le a tate it tu, **5** Thinsung thupi, thinsung thiengtho, innkuwan keamcinc te, mi pha, pasal te thu ni te hi tu in hil tu a, tabang in Pathian thu sia sonsiat hi ngawl tu hi. **6** Tabangma in a khangmoi pasal te zong pilvang tu in hanthawn in. **7** Na theampan ah a ettetak in nasep pha te nangma tatak in lak in: hilna taw kisai ki hilna pha ngawl kihel ngawl, zatak huai le deisakna te kilangsak in, **8** Ngual i hong mawsiat thei ngawl natu in na kampau nate maan tamen; tabang in na thu a pha ngawl in a son tu uh nei ngawl in, hong langpan te a maizum tu uh hi. **9** Sila te sia amate i to te thu ni tu, na theampan ah lungkimsak mama tu le zo kik ngawl tu in; **10** Na ngul ku ngawl tu, muantak a hi na theampan taw eite nuntakna hong ngum Pathian i hilna sia kilangsak tu in hanthawn in. **11** Banghangziam cile ngupna hong paipui Pathian i thuthiamna sia mi theampan tung ah kilang zo hi, **12** Tua Pathian i thuthiamna in Pathian nei ngawl nuntakzia le cilesa deina nial tu a, a pilvang, a thutang, Pathianmi hina taw tu hun sung ah a nungta tu in hong hil hi; (*aiōn g165*) **13** A lian Pathian le eite hong ngum Jesus Christ vangliantak in a kilang natu a thupha lametna masuan tu hi; **14** Eite atu in Ama le Ama a kipiakna sia, phat ngawlna theampan hong tan tu a, Ama kung ah a tuanngen minam a hi tu le nasep pha te atu in a thalawp te a hi tu in hong thiengthosak hi. **15** Hi thu theampan sia thuneina theampan taw hanthawn in a, tei in. Kuama in hong thusimngawl heak tamen.

3 Ngam uk te le thunei te thu nit tu le, nasep pha peuma seam tu kinging sa in om a, **2** Ngual sonsia ngawl, ngual taw thu ki nial in buai ngawl tu, thinsau le ngual theampan tung ah nunneam na kilangsak tu in phawksak kik in. **3** Banghangziam cile eite tatak zong nidang lai in a mawmaw, thu ni ngawl, theampan thuak, cilesa deina le lungkimna a tatuam te a seam te, ngualdang tung ah deisakna pha ngawl le hazatna nei te, a ngaimawk huai le khat le khat a ki ensan te i hihi. **4** Ahihang tua zawkciang in eite hong ngum Pathian i phatna le itna sia mihing tung ah kilang a, **5** I sep na sa thutang suana nasep te hang hi ngawl in, Ama hesuakna bang in hong suathaksak na taw sil thiengtho na le Tha Thiengtho i thaksua na taw hong tan hi; **6** Eite hong tan Jesus Christ tungtawn in tua Tha Thiengtho sia i tung ah a dimlet in hong buaksuk hi; **7** I lamet tawntung nuntakna bangma in, ngamhlua te i hi thei natu in, Ama thuthiamna tungtawn in

thutang hong suaksak hi. (aiōnios g166) 8 Hi thu sia a thuman kammal a hihi, Pathian a um te in nasep pha te a seam tawntung tu in kidawm tahan, ci thu te sia a tawntung thupitak in na hil tu ka dei hi. Hi thu te sia mihing te atu in pha a, phatuam hi. 9 Ahihang a mawmawt huai thudokna te le pu le pa khang thu te, ki hau na te, thukham hang in ki nial nate pial in; banghangziam cile hi te sia phattuamna nei ngawl a luithathong a hihi. 10 Pawl a khen mihing khat sia a khatvei na le a ni vei na thu na hil zawkciang in sang nawn heak in; 11 Tua pa sia ama le ama mawsiat thuak tu in mawna vawt a, paikhial hi, ci na he hi. 12 Artemas a hibale Tychicus, na kung ah kong paisak ciang in, keima kung Nicopolis ah pai tu in hong hanciam tan; banghangziam cile tua mun ah phalbi sung om tu in ka khensat hi. 13 Sitnipa Zenas le Apollos te sia amate khualhaw na mun ah hanciam in hawpui in a, amate tung ah bangma kisapna omsak heak in. 14 Taciang i mihing te zong nga nei ngawl te a hi ngawl natu le a kisam na mun ah zak tu in nasep pha te tatsat ngawl in sin ta hen. 15 Ka kung a om te theampo in hong paupui hi. Upna sung ah hong itte paupui in. Note theampo tung ah thuthiamna hong om tahan. Amen.

Philemon

1 Jesus Christ hang in thong a tak keima Paul le i suapui Timothy in ka it mama uh le ka naseppui uh a hi Philemon, **2** Ka it mama uh Apphia, ka ngalkap seppui Archippus le na inn a om pawlpi te tung ah: **3** I Pa Pathian le Topa Jesus Christ tung pan thuthiamna le thinnopna hong om tahlen. **4** Ka thungen na theampo ah nangma hong phawk tawntung in ka Pathian tung lungdam ka ko hi, **5** Banghangziam cile, Topa Jesus le mithiangtho te tung ah na nei itna le upna thu ka za hi; **6** Christ Jesus sung ah, nasung a om napha theampo heakna hang in na upna sia ngualdang na hil ciang vang nei tu in thu kong ngetsak hi. **7** Banghangziam cile, suapui pa awng, na itna sung ah, lungdamna le hanthotna lian mama nei khu hi, banghangziam cile mithiangtho te thinsung ah, nangma hang in thathak hong dim hi. **8** Tua ahikom Christ sung ah hangsantak in thu kong piak tu hunnuam hong suak hi. **9** Ahihang kum tam zo le tu zong in Jesus Christ hang in thong a tak keima Paul in, itna taw in kong thum nuam zaw hi. **10** Kolhawng taw hen na ka thuak lai in ka nei ka tapa Onesimus atu kong thum hi: **11** A bosa hun sung ah nang atu in bangma phatuam ngawl hi, ahihang tu in nangma le keima atu in phatuam mama hi: **12** Ama kong heakkik sak hi: tua ahikom, ka thinsung laingil bang in na sang in: **13** Lungdamna thu hang in kolhawng taw ka om laitak in, nangma tang in hong khoi tu in ama sia ka kung ah omsak nuam khi hi: **14** Ahitazong, na thukim na sia, kong sawl hamtang hang hi ngawl in, nangma thinsung suak in na khensat a hi thei natu in, nong heakpui ngawl in bangma ka ngamta nuam bua hi. **15** Hun tommo sung a tai na thu sia a tawntung in na nei kik thei natu hi zaw tu hi; (*aiōnios g166*) **16** Tu in ama sia sila bang hi ngawl in, sila sang in a sangzaw in ama na sang in, ama sia keima atu, a tuan in ka it suapui hi a, cilesa lam le Topa lam ah nangma atu in bangza in pha seseam tu ziam? **17** Tua ahikom naseppui bangin nong ngaisun a hile, keima nong san tu bangin, ama na sangkik in. **18** Nang tung ah khial a hile, a hibale nangtung ah bat hong nei a hile, keima bat bang in hong ngaisutsak tan; **19** Keima Paul in ka khut tatak tawma in hong at khi hi, keima in hong lokik tu khi hi: ahihang keima tung tatak ma ah nangma in zong hong ba ni hi, kong ci bua hi. **20** Hi hi, suapui pa, Topa sung ah nangma hang in lungdamna hong neisak tan: Topa sung ah ka thinsung laingil thathak hong dimsak tan. **21** Thu ni na hi na sung ah muanna nei in na tung ah lai hong

at khi hi, kong son za sang a tam zaw seam tu ni hi, ci kong he hi. **22** Tabang cikteak ma in ka ngia natu mun hong puaholsak tan: banghangziam cile na thungetna uh hang in note kung ah hong theng thei tu khi hi, ci zong lametna ka nei hi. **23** Christ Jesus hang in ka thongtakpui Epaphras; **24** Ka naseppui Marcus, Aristarchus, Demas le Lucas te in hong nukset hi. **25** I Topa Jesus Christ i hesuakna na tha taw hong om tahlen. Amen.

Hebrews

1 A bosa hun tami le thukham a tatuam taw kamsang te zang in pu le pa te tung ah thu a hil Pathian in, **2** Hi ni tawpkhak sung ah a Tapa tungtawn in eite tung ah thu hong hil hi, Ama sia na theambo ngamlhua tu in a kikoi hi a, Ama tungtawn in leitung zong vawt hi; (*aiōn g165*) **3** Ama sia Pathian minthanna i khuavak le a mimal hina a kilangsak pa a hihi, vangletna taw a kidim a kammal taw na theambo khotak in len a, eite mawna theambo sia Ama tatak in hong thianthosak zawkciang, a sang na mun, Vanglian pipa ziatsang ah to hi; **4** Vantung mite sang in a sangzaw min ngamlhua ahikom in, vantungmi te sang in tampitak a phazaw in vawt hi. **5** Banghangziam cile, nangma sia ka Tapa na hihi, tu ni in kong nei zo hi, ci ahizong, keima sia Ama i Pa ka hi tu hi, taciang Ama sia ka Tapa hi tu hi, ci in vantungmi te tung ah banghun ci ngei ziam? **6** Taciang tapa liabel sia hi leitung ah a tumpui ciang in, Pathian i vantungmi theambo in Ama bia tahlen, ci kik hi. **7** Taciang vantungmi te thu sia, Ama in vantungmi te sia thaa in vawt hi, ci le, Ama naseam te sia meikuang in vawt hi, ci hi. **8** Ahihang Tapa tung ah, maw Pathian awng, na kumpi tokhum sia kumtawn hi a: na ukna ciangkhut sia thutang suana ciangkhut a hihi, ci hi. (*aiōn g165*) **9** Nangma in thutang suana na dei a, siatna na ensan hi; tua ahikom Pathian awng, na Pathian in na lawmte tung ah lungdamna sathau na buak zo hi. **10** Taciang, Topa awng, nangma in a kipatcil in leitung zungpi na koi hi; taciang van te zong ka khut i vawt te a hihi: **11** Amate mangthang tu hi; ahizong nang sia na om tawntung hi; taciang amate sia puan bang in lui siat tu hi; **12** Taciang nangma in puan bang in na zial tu a, amate ki lai tu hi; ahihang nang sia nangma ngei bangma na hihi, taciang na kum te bo hun nei ngawl hi. **13** Taciang, na ngal te sia na peang koina in na vawt mateng ka ziatsang ah to in, ci in vantungmi te tung ah banghun ci ngei ziam? **14** Vantungmi te sia ngupna ngamlhua tu te i na sepsak tu in sawltak naseam thaas te hi ngawl ziam?

2 Tua ahikom i zaksa thu te i bosua kik nawn ngawl natu hanciam in i kidawm seseam tu hi. **2** Banghangziam cile vantung mite i pau kammal te kho a, thukham paltan le thu nit ngawl nate in a thutang thukkikna i thaman sang hi; **3** A kipatcil lai in Topa in son zo a, a za te i a kipsak hibangza a lian ngupna thu thusimngawl in i om le, bangbang in suakta thei tu hi ziam; **4** Pathian in zong musakna te le nalAMDANG tami, nalAMDANG tatuam le Tha

Thiangtho letsong te taw Ama deina bang in tettipang hi. **5** Banghangziam cile i son sa hongpai pheang tu leitung uk tu in vantungmi te koi ngawl hi. **6** Ahihang mi khat in munkhat ah, nong phaw natu in mihing sia bang hi thong ziam? a hibale, mihing tapa sia nangma in banghang ve nuam ni ziam? **7** Nangma in vantung mite sang in tawm a niam zaw hiat in na vawt a; minthanna le zatakna na khusak hi, taciang na khut i nasep nate tung ah na koi hi: **8** Na theambo a peang nuai ah na koi hi, ci in tettipang hi. Banghangziam cile, na theambo a peang nuai ah koi hi a ci ciang, a peang nuai ah a koi ngawl khat zong om ngawl hi. Ahihang, a peang nuai ah na theambo koi hi, ci sia tu in i mu balai hi. **9** Ahihang Pathian thuthiamma tungtawn in, mihing theambo atu thina tep tu in, vantungmi te sang in tawm a niamzaw in vawt a, thina a thuak hu in minthanna le zatakna a khuhsak Jesus i mu hi; **10** Banghangziam cile Ama atu le Ama hang in na theambo om a, tapa tami minthanna sung ah tumpui tu ahizong, amate ngupna sia thuakna tungtawn in a khuangkhem thei natu ahizong, Ama sia makai a hi hamtang kul hi. **11** Banghangziam cile a thianthosak pa le a thianthosak te sia pum khat a hihi: tua ahikom ama in suapui te awng, ci in sap tu sia a mai a zum bua hi, **12** Ka suapui te tung ah na min ka pualak tu hi, mipi te sung ah nangma pokna la ka sa tu hi, ci hi. **13** Taciang, ama sung ah ka muanna ka koi tu hi, ci kik hi. Taciang, en vun, keima le Pathian i hongpiak tate, zong cikik lai hi. **14** Tate in cilesa le thisan kibanpui a hibangma in, Ama zong thina tungtawn in thina i vangletna, doaimangpa a suksiat thei natu ahizong; **15** Taciang nuntak sung theambo thina lau in sal taang te ngum tu in ahizong, cilesa le thisan neipui tema a hihi. **16** Banghangziam cile a tatak ciciang Ama in vantung mite hu ngawl a; Abraham i suan te hu hi. **17** Tua ahikom mihing te mawna atu thin-uk thaina vawt tu in Pathian taw kisai nate sung ah, hesuak thei le a muantak thiampi sang a hi thei natu in, na theambo sung ah suapui te bang in vawt kul hi. **18** Banghangziam cile Ama tatak in zetna a thuak hu in, ze-etha a thuak te hu thei hi.

3 Tua ahikom, vantung sapna a neipui a thiangtho suapui te awng, sawltak le ka pualak uh Thiampi Sang Christ Jesus thu ngaisun vun; **2** Moses sia Pathian i innkuwan theambo tung ah thuman in a om bangma in, Jesus zong ama nasep a pia pa tung ah thuman in om hi. **3** Banghangziam cile inn sate sia inn sang in upatna a tamzawk bangma in, Jesus zong Moses sang in minthanna tamzaw a nga tu kilawm hi, ci ngaisut tu a hihi. **4** Banghangziam cile inn theambo

sia mi khatpo i asak a hihi; ahihang Pathian sia na sia nasep theampan in ni sali ni ciang tawlnga theampan a sa pa a hihi. 5 Moses sia maisang ah a hi. 5 Taciang hi mun ah, amate sia ka tawlgakna ki son kik tu nate atu tetti hi tu in, Pathian innkuan sung ah tum ngawl tu hi, ci kik hi. 6 Tua ahikom mi theampan tung ah thuman takpi hi; 6 Ahihang Christ pawlkhat te tua sung ah tum thei tu in tawlgakna om sia tapa bang in Ama innkuan i tung ah thuman hi; nginge lai hi, taciang lungdamna thupha hilna a za eite zong ki muanna le lametna hang in lungdamna masabel te sia up ngawl na hu in tum ngawl hi: 7 Tu sia a tawp dong khotak in i len le tua innkuan i hihi. 7 ni in Ama aw na za uh le, na thin uh sahsak heak Tua ahikom Tha Thiangtho in, tu ni in Ama aw na za vun, a ci bangma in, hun saupi zawkciang, Tu ni, ci uh ahile, 8 Senneal ngam sung ze-ethna ni sung ah in David tungtawn in a son nikhat koi in ciamehi, Pathian thin-ukna bang in, na thin uh sahsak heak zong ci kik lai hi. 8 Banghangziam cile, Joshua in vun: 9 Na pu le pa te in kum sawmli sung ka nasep amate sia tawlgakna pia zo ahile, tua zawkciang in, te mu a, hong ze-et in, hong sin uh hi. 10 Tua ahikom ni dang thu son kik nawn ngawl tu hi. 9 Tua ahikom tua suan te tung ah ka thin na hi, amate in ka lampi Pathian i mihing te atu in tawlgakna sia omlai hi. 10 te he ngawl a; a thinsung uh ah a tawntung in khial Banghangziam cile Ama tawlgakna sung ah a tum tawntung uh hi, ci hi. 11 Tua ahikom amate sia ka peuma, Pathian sia a nasep pan a tawlgak bangma tawlgakna sung ah tum ngawl tu hi, ci in ka thin- in, ama zong ama nasep te pan in tawlngha hi. 11 ukna taw ka kiciam hi. 12 Suapui te awng, note zong Tua ahikom up ngawl na hang in a pukte ette in i a nungta Pathian tung pan na tai uh a, up ngawl puk batu a, tawlgakna sung ah i tum thei natu in na thinsung pha ngawl na nei thei ngawl natu uh in hanciam tek tawng. 12 Banghangziam cile Pathian kidawm vun. 13 Ahihang mawna i theamna tungtawn thu sia nungta hi, taciang vangletha taw kidim a, lang in na thinsung uh a sah ngawl natu in, tu ni, a kici ni hiam namsau sang in hiam zaw hi, nuntakna le hun sung ah nisim khat le khat ki hanthawn tavun. 14 tha, ngu le taang le ngungeak te zong sunlet in ki Banghangziam cile eite ki muanna ah a kipat pan khensak hi, taciang thinsung i ngaisutna le negealna te kipan a tawp dong i kho ahile, Christ taw a neikhawm zong a he pa a hihi. 13 Ama mai ah a bitphua sate a tu in a kivawt te i hihi; 15 Tuni in Ama aw na za uh kilang ngawl khat zong om nagwl hi: ahihang eite thule, Pathian i thin-ukna ni bang in, na thin uh sahsak hong khen pa i mu na ah na theampan sia pum nguak heak vun, ci hi. 16 Banghangziam cile amate in a le a ki hongsa hi siat hi. 14 Vantung ah a pai zo, a lian zak zawk uh ciang zong, a thin-ukna te sia Moses thiampi sang, Pathian Tapa Jesus nei i hikom, i hil sa tungtawn in Egypt ngam pan a pusuak te theampan hi thu te khotak in len tawng. 15 Banghangziam cile i ngawl hi. 17 Ahihang kum sawmli sung kuate tung a nei thiampi sang sia i thaneamna te hong thuakpui thinna ziam? mawna vawt a, senneal ngam ah puk thei ngawl hi; eite bangma in ze-ethna tatuam in a thi te hi ngawl ziam? 18 Taciang a kuate tung thuak napi, maw ngawl hi. 16 Tua ahikom hesuakna i ah ka tawlgakna sung ah tum ngawl tu nu hi, ci in sang a, i kisap hun in thuthiamna i nga thei natu in, kiciam ziam, a um ngawl te tung ah hi ngawl ziam? thuthiamna kumpi tokhum mai ah hangsantak in zuan 19 Tua ahikom, amate sia up ngawl na hang in tum tawng.

thei ngawl hi, ci sia i mu hi.

4 Tua ahikom Ama tawlgakna sung ah tum tu in hong kamciam om nginge napi, note sung pan a theng ngawl khatpo na om thak ngawl natu uh kidawm tek tawng. 2 Banghangziam cile eite tung ah lungdamna thu hong ki hil sa bangma in, amate tung ah zong ki hil zo hi napi: a zak thu uh upna taw a ngawm ngawl uh hu in Pathian thu pualak na sia amate atu in phattuamna om ngawl hi. 3 Banghangziam cile ei a um te sia tawlgakna sung ah i tum hi, Ama in, leitung i zungpi a phu pan kipan nasep man thiang zo napi, ka thin-ukna taw ka kiciam bang in amate ka tawlgakna sung ah tum ngawl tu hi, ci sonkhol hi. 4 Banghangziam cile ni sali ni taw kisai in munkhat ah hibang in son hi, Pathian

5 Banghangziam cile thiampi sang te sia mihing sung pan in a kiteal hi a, letsong te le mawna atu biakpiakna te sia Pathian tung ah mihing te atu pia tu in nasep piak te a hihi. 2 Ama in a mawmaw te le lampial te tung ah hesuak theina nei hi; banghangziam cile ama tatak zong thaneamna in kiimum hi. 3 Hi thu hang in ngual mawna atu biakpiakna piaksak a kul bangma in, ama mawna atu zong biakpiak kul veve hi. 4 Aaron bang in Pathian sapna a sang te simngawl, kuama in hi upatna sia ama atu in la ngawl hi. 5 Tasia bangma in Christ zong thiampi sang a suak tu in ama le ama ki minthangsak ngawl hi; ahihang ama tung ah, Nangma sia ka Tapa na hihi, tu ni in kong nei zo hi, ci hi. 6 Mundang zong ah, nangma sia Melchizedek bang in tawntung thiampi na hihi, ci hi.

(aiōn g165) 7 Ama sia cilesa taw a omlai in, thina pan a tawp dong hanciam na a kilangsak hi tu in kong ama a ngum thei pa tung ah nasiatak au in thitui taw deisak uh hi: 12 Tabang in note sia thaneam ngawl a thungetna le ama atu thungetna te a vawt ciang in, upna le thinsauna tungtawn in kamciam sang te in, Pathian a zatak hu in a thungetna za hi; 8 Ama nungzui te na hi tu uh ka dei uh hi. 13 Banghangziam sia Tapa hi napi, a thuakna te pan in thunitna sin cile Pathian in Abraham tung ah kamciam a vawt lai hi; 9 Taciang Ama a cialcin zawkciang in, thu ni te in, Ama sang a lianzaw om ngawl ahikom, Ama le theambo atu in tawntung ngupna i kipatna hong suak Ama taw kiciam a, 14 Thupha kong pia tu hi, taciang a; (aiōnios g166) 10 Pathian in ama sia Melchizedek kong pungsak takpi tu hi, ci hi. 15 Taciang thinsautak pan a kilua susuk thiampi in saang hi. 11 Melchizedek in a thuak zawkciang in, tua kamciam sang hi. 16 thu note kong son nop tam mama om napi, note sia Banghangziam cile mihing te in, a tatak in amate thu hehak mama na hi uh hu in thu son tu haksa sang a lianzaw te zang in kiciam hi: taciang a ki mama hi. 12 Banghangziam cile hun te zong ngei kipsak kiciamna sia amate tung ah kinialna theambo i zo ahi bangma sya na sep tu uh kilawm zo napi, tawpna a hihi. 17 Hi mun ah Pathian in a ngaisutna a Pathian kammal te sia a kipat pan in hil na kul lai uh lai thei ngawl na thu sia, a kamciam sang te tung ah a a, ansak nei zo ngawl lai in noai bek a dawn zo te dimlet in kilangsak seseam nuam ahikom, a kiciamna na hi uh hi. 13 Banghangziam cile noai bek a nete taw kipsak a: 18 Tua thu sia a ki kheal thei ngawl sia nausen ahikom in, thutang suana thu sung ah mihing ni, Pathian sia leilot thu son tu in suak thei bangma thiamna nei ngawl lai hi. 14 Ahihang antak ngawl a hina le, eite mai ah a koi lametna len tu in bel sia a picing te atu hi a, amate sia a thu ngaisutna te natu mun lamsang a tai te in a thahat henepna i nei le a heakna te a zak uh hu in a pha le pha ngawl thei natu a hihi: 19 Tua i nei lametna sia i nuntakna i thikkapui bang in a muanhui le a kip hi a, tasia sia ki dal na puandi sung ah tum hi; 20 Tua mun ah lamlak Jesus sia eite atu in tum hi, Ama sia Melchizedek bang in tawntung thiampi sang in vawt hi. (aiōn g165)

6 Tua ahikom Christ thuhilna a kipat nate nusia in, a thi nasep te pan in maw ki sikkik na, taciang Pathian sang ah upna, 2 Tui kiphumna taw kisai hilna te le khut ngak na thu, taciang mithi te thawkikna le tawntung thukhenna, hi bitphuana thu te kan kik nawn ngawl in, picinna sang ah mainawt seseam tawng. (aiōnios g166) 3 Pathian in hong oai awhile hi thu te i seam tu hi. 4 Banghangziam cile khuavak sung ah khatvei a theng te, vantung letsong zong tep zo a, Tha Thiangtho zong neikhawm in a ki vawt te, 5 Taciang Pathian thupha le hongpai pheang tu leitung i vangletha te tep zo hi napi, (aiōn g165) 6 Amate sia a puk le, Pathian Tapa sia thinglamte tung ah khai kik a, a kilangtak in maizumsak kik a hi uh hu in, maw kisikkik na taw thaksua kik tu suak thei ngawl hi. 7 Banghangziam cile leitung in a tung ah a zu nguatuai dong a, lotho te atu in ante tatuam a piangsak leitung sia Pathian kung pan in thupha sang hi: 8 Ahihang lingkung a tatuam a piangsak leitang sia thaw thamman ngawl hi, taciang hamsiat nataw ki nai mama a, meisung hal nataw tawp tu hi. 9 Ahizong, ka ite awng, tabang in son ka hihang, note sia ngupna thu taw kisai a phazaw nate na seam tu uh hi, ci in kong um hi. 10 Banghangziam cile note in Pathian min taw mithiangtho te na khoi ngei uh a, tu zong na khoi na uh hang ahizong, na sep na uh le itna taw na sep na uh te ahizong, a mangil thong tu in Pathian sia mi thutang ngawl hi ngawl hi. 11 Taciang note khatsim in thinkho na a dim lametna taw

7 Banghangziam cile hi Melchizedek sia, Salem kumpi, a sangbel Pathian i thiampi hi a, ama in kumpi te a thalup na pan in hong cia kik Abraham taw ki mu a, thupha pia hi; 2 Ama tung ah Abraham in se sawm sua se khat zong pia hi; a masabel in a min khiantha sia thutang suana Kumpi kici a, tua zawkciang in Salem Kumpi, a khaikna sia thinnopna Kumpi a hihi; 3 Ama sia pa nei ngawl, nu nei ngawl, pu le pa khang nei ngawl, kipat na ni le nuntakna a tawpna zong nei ngawl hi; ahihang Pathian Tapa bang in a ki vawt hi a; tawntung thiampi in om nginge hi. 4 Tu in hisia pa sia bangza in thupi, ci sia ngaisun vun, minam kipatna i pu Abraham na ngawn ngal te van a laksak te sung pan in se sawm sua se khat pia hi. 5 Thiampi hi na a nga Levi tapa te in mipy te tung pan in se sawm sua se khat nga thei natu in thupiak nei takpi hi, amate i suapui te sia Abraham sung pan a suak te a hihi: 6 Ahihang Levi minam sung a kisimngawl Melchizedek in Abraham tung pan in se sawm sua se khat sang a, kamciam te a nei Abraham thupha pia hi. 7 A nozaw sia a lianzaw in thupha a piak sia langpan tu bangma om ngawl hi. 8 Taciang hi mun ah a thi thei mihing te in se sawm sua se khat sang hi; ahihang tua mun ah a nungta hi, ci in tettipan na pa in se sawm sua se khat sang hi. 9 Taciang se sawm sua se khat a sang Levi zong Abraham sung

pan in se sawm sua se khat pia hi, i ci thei hi. 10 Banghangziam cile Melchizedek in Abraham a mu lai in Levi sia a pa sung ah omlai hi. 11 Tua ahikom Levi thiampi hina taw a kisai mihing te in thukham sang uh ahikom, tua minam tungtawn in picinna ah theng thei hile, Aaron bang thiampi dang sam ngawl in Melchizedek bang a dang thiampi banghang kul tu ziam? 12 Banghangziam cile thiampi hi na lai zo ahikom in, thukham zong lai kul hamtang hi. 13 Banghangziam cile hi a son uh sia phungdang pan hi a, tua phung sung ah kuama in biaktau ah naseam ngei ngawl hi. 14 Banghangziam cile i Topa sia Judah sung pan in hong piang hi, ci kilang hi; tua phung sia Moses in thiampi a hina taw kizui in bangma son ngawl hi. 15 Banghangziam cile Melchizedek bang a dang thiampi hong piang ahikom thiampi minam kilai zo hi, ci hong kilang seseam hi, 16 Tua thiampi sia cilesa thupiakna bang in a kivawt hi ngawl a, a mong nei ngawl nuntak na i vangletna bang in a kivawt a hihi. 17 Banghangziam cile, nangma sia Melchizedekk bang in tawntung thiampi na hihi, ci in ama in tettipang hi. (aiōn g165) 18 Banghangziam cile nidang lai a ki pia thupiak sia thaneam le phatuam ngawl ahikom, kivawk takpi hi. 19 Banghangziam cile thukham in bangma kicingsak ngawl hi, ahihang a phazaw lametna hong paipui a; tua lametna taw Pathian kung ah i neak thei hi. 20 Taciang ama sia thukham om ngawl in thiampi a ki suaksak hi ngawl hi: 21 Banghangziam cile tua thiampi te sia thukham om ngawl in thiampi a ki suaksak te a hihi; ahihang Jesus sia thukham taw ahikom in, Topa in kiciam a, ki sikkik ngawl tu hi, nangma sia Melchizedek bang in tawntung thiampi na hihi, ci hi: (aiōn g165) 22 Tabang in Jesus sia a phazaw kamciam kipsak pa hong suak hi. 23 Taciang amate thiampi tampi om takpi hi, banghangziam cile thina hang in thiampi seam suak thei ngawl hi: 24 Ahihang Jesus sia nungta paisuak ahikom a ki lai thei ngawl thiampi hina nei hi. (aiōn g165) 25 Tua ahikom Ama tungtawn in Pathian kung a pai te sia a tawpdong in ngum thei a, amate atu thungenetsak tu in a tawntung in nungta hi. 26 Banghangziam cile, tabang in a thiangtho, mawna nei ngawl, a niin ngawl, mawnei te taw omkhawm ngawl le van sang a sang zaw in a vawt thiampi sang sia eite atu hong suak hi; 27 Ama sia, tua thiampi sang te in, amate mawna atu biakpiakna pia masa a, tua zawkciang in mipi atu a pia te bang in nisim piak kul ngawl hi: banghangziam cile Ama le Ama biakpiakna a kipiak ciang in khatvei taw man hi. 28 Banghangziam cile thukham in thaneamna a nei mihing te thiampi sang in vawt hi; ahihang thukham

pan kipan in a kiciamna thu in tawntung kicinna Tapa sia thiampi sang in vawt hi. (aiōn g165)

8 Tu in i son sa thu te sung ah a thupibel sia: vantung ah Vangletna kumpi tokhum ziatsang ah a to thiampi sang i nei hi; 2 Mihing i sak hi ngawl Topa i sak a maan biakbuk le mun thiangtho sung ah naseam pa a hihi. 3 Banghangziam cile thiampi sang peuma sia letsong te le biakpiakna te pia tu in nasep piak te a hihi: tua ahikom hisia pa in zong a piak tu khatpo a piak tu a nei hamtang kul hi. 4 Ama sia leitung ah om hile, thiampi hi ngawl tu hi, banghangziam cile thukham taw kizui in letsong pia tu thiampi te om hi: 5 Amate in vantung nate i a ette tu le lim atu in naseam hi, banghangziam cile, Moses in biakbuk a sak tu ciang in, mualtung ah kong lak sa lim bang in na theampo vawt in, ci in hil hi. 6 Ahihang tu in Ama sia a phazaw kamciam te tung ah dinmun phazaw kamciam i palai ahi hu in a phazaw Pathian nasep nga zo hi. 7 Banghangziam cile a masa thuciam sia bangma khialna om ngawl ahile, a ni na zon kul natu thu om ngawl hi. 8 Banghangziam cile a hilna a mu na uh ah Topa in, en vun, Israel innkuan le Judah innkuan taw thuciam thak ka vawt tu ni hong theng zo hi: 9 Egypt ngamsung pan in amate sia ka khut taw kai in ka paipui a, a pu le pa te Kaw ka vawt thuciam bang in hi ngawl hi; banghangziam cile ka thuciam sung ah a om paisuak ngawl uh hu in, amate sia bangma thusimgawl khi hi, Topa in ci hi. 10 Banghangziam cile tua ni te zawkciang, Israel innkuan taw thuciam vawt tu khi hi, ka thukham te sia amate thinsung ah ka koi tu a, taciang amate lungtang tung ah ka at tu hi: taciang keima sia amate Pathian ka hi tu a, amate sia ka mihing te hi tu hi, Topa in ci hi: 11 Taciang amate in a innpam le a suapui te sia, Topa he tavun, ci in hil ngawl tu hi: banghangziam cile a nobel pan a lianbel dong in keima hong he tu uh hi. 12 Banghangziam cile keima in amate thutan ngawl na sung ah ka hesuak tu hi, taciang amate mawna te le phatngawlha te ka phawkkik nawn batu hi. 13 Thuciam thak, a ci ciang in a masa thuciam sia a lui suaksak hi. Tu in a tul le a lui va-ial sia sia hai ngawl in bo tu in ki thoai zo hi.

9 Tua zawkciang thuciam masa zong Pathian nasep na ah biakna ngeina te le leitung mun thiangtho nei hamtang hi. 2 Banghangziam cile a masa in biakbuk sa a, a sung ah khuaimei, sabuai le anluum thiangtho te om hi; tasia sia mun thiangtho kici hi. 3 Taciang kidalna puan ni na i nungsang ah a thiangthobel a kici biakbuk om hi; 4 Tua sung ah ngim namtui hal na kham kuangdal, kham taw a kizui

thukham thingkuang, tua sung ah manna koina kham theampho sia thisan the siat hi. 22 Taciang na theampho beal, a dawnmoi suak Aaron ciangkhut le thukham phial thukham bang in thisan taw thiangthosak hi; suangpheat te om hi; 5 Taciang a tung ah hesuakna thisan luang ngawl in maw maina om ngawl hi. 23 tokhum vangletna taw a liapsak cherubim te om a, tua Tua ahikom ette tu lim te sia hite taw thiangthosak tu thu sia tu in a tuan in i son thei bua hi. 6 Tu in hi nate kisam ahi bangma in; vantung na tatak te sia hi te a ki thoai siat zawkciang, thiampi te sia a tawntung in sang in a phazaw biakpiakna te taw amate le amate a masabel biakbuk sung ah tum a, Pathian nasep thiangthosak hi. 24 Banghangziam cile Christ sia a seam uh hi. 7 Ahihang a ni na sung ah thiampi sang tatak te musakna, khut taw a kisa mun thiangtho te khat bek kumkhat in khatvei tum a, thisan ngawl taw sung ah tum ngawl hi; ahihang tu in Pathian mai hi ngawl in, tasia sia ama atu le mipi te mawna atu ah eite atu in a kilang vantung tatak ah tum hi: 25 taw pia hi: 8 A khatna biakbuk a kip sung theampho Thiampi sang sia mun thiangtho sung ah a dang mun thiangthobel sung tum na lampi sia kilangsak thisan taw kumsim a tum bang hi ngawl in, Christ sia ngawl hi, ci in Tha Thiangtho in phawksak hi: 9 Tasia ama le ama ki pia tu in tum tawntung ngawl hi; 26 sia tu hun atu in lim a hihi, tua sung ah letsong te le Tabang hibale, leitung piancill pan kipan in a thuak biakpiakna a piak nate in, a pia te i khentel theina sia tawntung kul tu hi: ahihang tu in, hun bo na ah Ama cialcingsak thei ngawl hi, ci musak hi; 10 Tua neak le dawn, ki thiansuana ngeina a tatuam le cilesa taw vawk tu in Ama sia khatvei kilang zo hi. (aiōn g165) kisai biakna dan te sia puaphat hun ciangdong bek 27 Mihing sia khatvei thi tu in a ki ciangtan hi a, tua kip hi. 11 Ahihang Christ sia hong theng pheang tu zawkciang in thukhenna thuak tu hi: 28 Tua ahikom na pha te i thiampi sang dinmun in hongpai a, khut Christ sia mi tampi te mawna pua tu in khatvei biakna tawsak ngawl a lianzaw le a kicing zaw biakbuk taw in piakna thuak hi; taciang Ama a en te mawna om hongpai hi, tasia sia hi inn hi ngawl hi; 12 Taciang ngawl ngupna atu in ni vei na kilang kik tu hi.

keal le khuino thisan taw zong hi ngawl hi, ahihang Ama thisan tatak taw mun thiangtho sung ah khat vei tum a, eite atu in tawntung tatna hong ngasak hi. (aiōnios g166) 13 Banghangziam cile khuital te le keal te thisan ahizong, khui ki hal te i meivam ahizong, a thiangtho ngawl te a the ciang in cilesa a thiangtho ngawl te thiangthosak thei ahile: 14 Tawntung Thaa tungtawn in Ama le Ama Pathian mai ah a nin bang ngawl in a ki pia, Christ thisan in a nunga Pathian atu naseam tu in, note i khentel theina sia a thi naseam te pan in bangza in thiangthosak seseam tu ziam? (aiōnios g166) 15 Tua ahikom a masa thuciam nuai ah thukham paltan nate tatna atu in Christ hong thi a, a sap te in tawntung ngamh kamciam a lua thei natu in, Ama sia thuciam thak i palai a hihi. (aiōnios g166) 16 Banghangziam cile ngamh lua thei natu thuciam a omna mun ah, ngamhlua thei natu thuciam a pia sia a thi kul hamtang hi. 17 Banghangziam cile ngamhlua natu thuciam sia thuciam a pia mihing te a thi zawkciang bek in thu nei a: thu a ciam pa a nuntaksung thu nei ngawl hi. 18 Tua ahikom amasa thuciam zong thisan om ngawl in thiangthosak ngawl hi. 19 Banghangziam cile Moses in mi theampho tung ah thukham bang in thupiak a son zawkciang in, tui taw a ki hel khuino le keal thisan sia tuumul sannum le hyssop taw la hi, taciang laibu le mi theampho tung ah the a, 20 Hisia in Pathian in note vawt tu in hong sawi thisan thuciam a hihi, ci hi. 21 Tuabek dom ngawl in biakbuk le Pathian nasepna atu in a kizang beal

10 Banghangziam cile thukham sia hongpai pheang tu na pha te i lim hi a, tua nate pianzia tatak hi ngawl ahikom, a kizom in kum khat zawk kumkhat piak tawntung biakpiakna te in hongpai te sia cialcingsak thei ngei ngawl tu hi. 2 Tabang hibale biakpiakna te tawngal siat tu hi ngawl ziam? banghangziam cile a bia te khat vei a ki thiansua zawkciang, amate i khentel theina thinsung ah mawna nei nawn ngawl tu hi. 3 Ahihang kum sim sangaw biakpiakna te in, mihingte mawna phawksak hi. 4 Banghangziam cile khuital te le keal te thisan in mawna te a vawksiat tu suak thei ngawl hi. 5 Tua ahikom Christ sia leitung ah hongpai ciang in, biakpiakna le piakna te na dei bua hi, ahihang keima atu in pumpi nong vawtsak khol hi: 6 Meihal biakna le mawna atu biakpiakna te na lung a kim bua hi, ci hi. 7 Tua zawkciang in, laibu sung ah laizial khat sung keima thu a ki at na mun khat ah, en in, maw Pathian na deina seam tu in kongpai hi, ci hi. 8 A tung ah a kisonsa bang in, thukham bang in a ki vawt te taw kisai Christ in, biakpiakna le piakna, meihal biakpiakna te le mawna atu piakna te tung ah lungkimna na nei bua hi, ci hi; 9 Tua zawkciang in, en vun, maw Pathian awng, na deina seam tu in kongpai hi, ci hi. Ama in a ni na a kipsak thei natu in a khat na sia vawk hi. 10 Tua deina bang in Jesus Christ in a pumpi sia tawntung atu khatvei a piakna tungtawn in hong thiangthosak zo hi. 11 Taciang thiampi khatsim in nisim in ding a, a

sep ngei biakpiakna te pia in Pathian na seam hi: tua haksatna na thuak uh hun om a, midang te taw na biakpiakna te in mawna vawksak thei ngawl hi: 12 thuak khop uh hun zong om hi. 34 Banghangziam Ahihang Christ sia mawna te atu in biakpiakna khat cile ka koltan ciang in ka tung ah hesuakna nong kumtawn atu a piak zawkciang in, Pathian ziatsang ah nei uh hi, taciang vantung ah a phazaw le a ngei to hi; 13 Tua pan kipan in a ngal te a peang koina in a kikhomsuan zaw te zong na nei uh hi, ci na heak uh vawt mateng, ngak in om hi. 14 Banghangziam cile a hu in, na neisa uh hong ki suam lai zong na lung uh thianthosak te sia Ama in piakna khat tungtawn in a dam hi. 35 Tua a hikom na nei uh thaman lian mama tawntung atu kicingsak zo hi. 15 Tuabek domngawl le tha muan na sia nusia heak vun. 36 Banghangziam in, Tha Thiangtho zong eite tung ah tetti a hihi: cile Pathian deina na sep zawk uh ciang, kamciam banghangziam cile Ama in, 16 Hi thuciam sia tua ni te na nga thei natu uh in, thuakzawkna na kisam uh zawkciang in, amate taw ka vawt tu hi, Topa in ci hi, hi. 37 Banghangziam cile hongpai tu pa sia haisang amate thinsung ah ka thukham te ka koi tu hi, taciang ngawl in a hai ngawl in hongpai tu hi. 38 Taciang amate lungtang tung ah ka at tu hi; 17 Taciang amate mithutang te sia upna taw nungta tu hi: ahihang mi mawna te le phatngawlina te ka phawkkik nawn ba khatpo a nungtolik ahile ama tung ah ka nuntakna tu hi, ci hi. 18 Tu in mawmaina a om na mun ah, taw lungkimna ka nei batu hi. 39 Ahihang eite sia a mawna atu in piakna om nawn ngawl hi. 19 Tua mangthang tu in a nungtol te i hi bua hi; ahihang i ahikom suapui te awng, Jesus thisan tungtawn in a nuntakna ngum tu in a um te i hihi.

11 Tu in upna sia i lametna te atu in tha muanna a hihi, i mu ngawl nate om takpi hi, ci ki telsakna a hihi. 2 Banghangziam cile upna tungtawn in tanglai upa te in minpha nga uh hi. 3 Leitung sia Pathian thu taw a ki bitphua a hihi, tua ahikom a ki mu thei nate sia a ki mu thei nate pan in a ki vawt hi ngawl hi, ci sia upna tungtawn in i he thei hi. (aiōn g165) 4 Abel in Cain sang in a phazaw biakpiakna sia upna tungtawn in pia hi, tua upna tungtawn in ama sia thutang hi, ci na tetti nga a, tua hu in thi napi, thu hong hil lai hi. 5 Upna tungtawn in Enoch sia thi na tep ngawl tu in lumlet a; kuama in ama mu ngawl hi, banghangziam cile Pathian in ama sia lumlet zo a: a ki lumle ma in, Pathian lungkimsak hi, ci in tetti panna nei hi. 6 Ahihang upna ngawl taw Pathian lungkimsak tu sia suak thei ngawl hi: banghangziam cile Pathian kung a pai peuma in Pathian om hi, ci le hanciam in Ama a zong peuma thaman pia pa a hihi, ci sia a up kul hi. 7 Upna tungtawn in, Noah in a mu ngawl lai thu te sung ah, Pathian in kinginna a piak ciang in, Pathian lau a, a innkuan ngupna tu in tembaw sa hi; tua a upna hu in leitung mite mawsak a, upna tungtawn in thutang suana ngamlua hong suak hi. 8 Upna tungtawn in Abraham sia a ngamlua tu mun ah pai tu in, Pathian in a sap ciang in, a pai natu mun he ngawl napi; thu ni in pai hi. 9 Upna tungtawn in kamciam ngam sung ah peamta in om a, ngamdang ah om bang in puanbuk sung ah kamciam kibangtek a nga Isaac le Jacob te taw teangkhawm uh hi: 10 Banghangziam cile ama in Pathian i patsa, a saksa le a vawtsa khuapi kip sia lamen in ngak hi. 11 Sarah zong upna tungtawn in a kum val zawkciang, naupai tu in thahat na nga a, nau nei hi, banghangziam cile kamciam a pia pa sia

thuman hi, ci ngaisun hi. 12 Tua ahikom ama sia mithi thu son natu hun kicing ngawl hi: 33 Amate in upna bang hi napi, khat sung pan in aksi za le tuipi vaal ah tungtawn in kumpingam te zo uh a, thutang suana senneal za, a ki sim zo ngawl mihonpi te suaksak hi. te vawt in kamciam te zong sang a, humpi nealkai 13 Hi mite sia kamciam te sang tha ngawl in a vekpi in te kam te zong humcip siat hi, 34 Meikuang lauhuai upna taw thi uh hi, ahihang a khualapi pan in mu uh mamate zong mitsak a, namsau hiam pan zong a, tua te in amate a kaizot uh hu in, khotak in pom a, suaktasak hi, thaneamna sung pan thahatsak a, ngal hileitung ah peamta te le khualhaw te a hina pualak sim na mun ah hangsansak in, ngamdang ngalkap hi. 14 Banghangziam cile tabang thu a hil te in amate te tai in ki thethangsak hi. 35 Nupi te in a mithi te sia ngam khat zong hi, ci sia thiантак in phuang hi. nuntakna sung ah thawkksak na nga uh hi: taciang 15 Amate pusua na ngam sia thangai uh hile, heakkik a dang te in a phazaw thawkkina a san thei natu theina hunpha nei hi. 16 Ahihang amate in a phazaw in suataknna sia sang nuam ngawl uh a vawtsiatna vantung ngam lungngul zaw a hi hu in, Pathian in, thuak uh hi: 36 Taciang a dang te in zawnsakna le amate i Pathian, a kici natu sia maizum ngawl hi: vel na, tua bek domngawl koltang in thongtak nate banghangziam cile Pathian in amate atu in khuapi taw ze-et na te: 37 Suangtum taw den na, lua taw at vawtkholsak hi. 17 Upna tungtawn in Abraham sia, in tan na, ze-et na, namsau taw thalup nate thuak Isaac pia tu in kamciam a nga lai in, kamciam a nga uh a: zawngkhal tak in, vawtsiatna namcin thuak in, na a neisun tapa pia hi, 18 Tua a tapa thu sia, Isaac tuu vun le keal vun te sil uh a, ki le kakaoi uh hi; sung ah na suan le pal min kip tu hi, ci hi: 19 Pathian 38 Amate atu in leitung sia omtak ngawl hi: amate in thina pan in thokiksak thei hi, ci ngaisun hi; tua leitung ah senneal ngam te, mual te, lei hawng le mun pan in a tapa sia thina pan in a nga, ci telsakna suang hawng sung ah kile kakaoi in om uh hi. 39 Hite a hihi. 20 Hong pai pheang tu nate taw kisai in Isaac theampo in upna hang in minphaa sang uh hi napi, in Jacob le Esau te thupha pia hi. 21 Upna tungtawn kamciam ahile sang tha ngawl hi: 40 Eite ki hel ngawl in Jacob in a thi tu ciang in Joseph tapa ni te thupha in, amate khuangkhim ngawl tu in, Pathian in eite atu pia a; a ciangkhut dawn neal kawm in, Pathian bia hi. in a phazaw te hong pia hi.

22 Upna tungtawn in Joseph in a thi kuan ciang in Israel tate a sua natu thu son hi; a ngu taw kisai in thu pia hi. 23 Upna in Moses sia, a sua ciang in, a nu le a pa te in tha thum sung phual hi, banghangziam cile amate in nausen sia hoi mama hi, ci a mu uh hu in; kumpi thupiak zong lau ngawl hi. 24 Upna tungtawn in Moses in, a khanthin ciang in, Pharaoh tanu i tapa, a kici tu sia nial a; 25 Tawmvei atu mawna sung ah lungkimna le nopsakna te sang in Pathian mite taw haksatna thuak tu teal zaw hi; 26 Egypt ngam i hauna sang in Christ hang in vawtsiatna sia thupi zaw hauna in ngaisun hi: banghangziam cile thamman a nga tu a mitsuan hang a hihi. 27 Upna tungtawn in ama in Egypt ngam nusia a, kumpipa thin-ukna zong lau ngawl hi: banghangziam cile a ki mu thei ngawl Pathian a mu hang in thuakzo hi. 28 Tapa upabel siatsua pa in amate thutha ngawl tu in upna tungtawn in paisanpoi le thisan thee na vawt uh hi. 29 Upna tungtawn in amate in lei ko tung tawn in san tuipi kantan uh hi: tasia Egypt te in zong a kan sawm uh ciang in tui in khum cip hi. 30 Upna tungtawn in Jericho lumphung sia ni sali a kimveal zawkciang in cimtham hi. 31 Upna tungtawn in pumpi kizuak Rahab in ngalvil te kilemna taw a san hu in thu um ngawl te taw mangthang khawm ngawl hi. 32 Taciang bang son thua tu khi ziam? banghangziam cile Gideon, Barak, Samson, Jephthah, David, Samuel le kamsang te

12 Tua ahikom hizata a lian meingo bang tetti te in hong kimum liang ahikom in, vanngit theampo le a oltak in hong nawngkaisak mawna sia nusia in, i mai ah a kikoi tai kidemna ah thinsau tak in tai tek tawng, 2 Eite i upna kipatna le a picingsak Jesus en tawng; Ama sia a mai ah a kikoi lungdamna atu in thinglamte thuak a, maizumna sia phamaw sa ngawl in, Pathian i kumpi tokhum ziatsang ah to hi. 3 Banghangziam cile thinngim le thaneam in na om ngawl natu uh in, Ama sia hizata in mawnei te i langpan na a thuakna ngaisun vun. 4 Note mawna langpan in thisan suak dong na do balai uh hi. 5 Taciang note in tate tung ah hanthotna bang in hilna, ka tapa awng, Topa i tek nate thusimngawl in om heak in, hong tei ciang zong thaneam heak in, ci thu mangil zo nu hi: 6 Banghangziam cile Topa in a it te sia tek a, a saan tate te sia sat hi. 7 Tek na na thuak le Pathian in note sia tapa te bang in hong tek hi; banghangziam cile pa in a tek ngawl ta a kua om ziam? 8 Ahihang note sia, ta hina a neipui te theampo bang in, hong ki tek bale, tapa hi ngawl in lamlakta na hi uh hi. 9 Tuabek domngawl in, cilesa lam ah hong tek tu pa te i nei hi, taciang amate zataknna i pia hi: tuate sang in, thaa theampo i Pa tung ah nasia zaw in, a thu ni in nungta zaw ngawl tu hi ziam? 10 Banghangziam cile pate in ni tawmno sung amate

lungkimna bang in hong tek hi; ahihang Pathian in eite phattuamna tu le Ama thianthona neipui te i hi thei natu in hong tek hi. 11 Ki tek na sia i thuak laitak lungdamna hi ngawl in khuangaina taw kibang hi: ahihang a zawkciang in a thuak te in thinnopna taw khawm bang in amate phawk tawntung vun; note a dim thutang suana i nga kik tu hi. 12 Tua ahikom zong cilesa sung ah omlai na hi uhkom in, vawtsiatna thaneam in a taksuk na khut te lamto un a, na khup te khosak vun; 13 Taciang peangbai te lampial ngawl tu ngawl in kitenna sia thupisak tu kilawm hi: ahihang a, damsak zaw tu in, na peang atu in lampi te tangsak pasal kizuak te le paktat mawna a vawt te sia Pathian vun. 14 Mi theampo taw kilem le thianthona sia del in thukhen tu hi. 5 Na nuntakzia uh sia duhopna om tavun, thianthona ngawl taw kuama in Topa mu ngawl tu hi: 15 Hanciamtak in encik vun, tabang hi bale Pathian thuthiamna pan in mi khatpo taksuk tha tu hi; a po khia zungkha in hong buaisak tu a, mi tampi pa hi, taciang mihing in ka tung ah bangpo hong vawt hong niinsak tu hi. 16 A paktat te ahizong, a hibale zong ka lau bua hi, ci in hangsantak in i pau ngam tu ta upabel ngamh sia an neak khat taw a zuak Esau hi. 7 Note Pathian thu hong hil te le note tung ah bang in Pathian thusimngawl te na om tha tu uh hi. 17 hong uk te phawk tawntung vun a: amate nuntakzia Banghangziam cile tua zawkciang in thupha ngamh a a tawpna ngaisun kawm in, amate upna zui vun. 8 lua kik nop ciang in ki nolh a: thitui taw nasiatak in a Jesus Christ sia zei ni, tu ni, le a tawntung in kibang zon kik hang, ki sikkikna lampi mu ngawl hi, ci na he hi. (aiōn g165) 9 Upna tatuam le a thak te um in ki khin uh hi. 18 Banghangziam cile note i tham thei mual le mei i kak, a vom, khuazing le huipi suangval kung an taw hi ngawl in, thuthiamna taw kipsak tu pha hi; ah na pai bua uh hi, 19 Taciang lemle aw le thuhilna tua an i zawthawk te in phattuamna nei ngawl hi. aw; amate thuhil nawn ngawl tu in getna aw za uh 10 Biakkuk sung ah naseam te i a neak thei ngawl hi: 20 Banghangziam cile, nganhing khatpo in mual a thutha le, suangtum taw deang tu hi, a hibale tei in mawna atu in thisan sia mun thiangtho sung ah taw ki sun tu hi, ci thupiakna sia amate in a thuak zo a paipui zawkciang, biakpiakna ngan te i luang sia bua uh hi: 21 Tua a mu uh sia lauhuai lei ahikom, ngiaphual puasang ah hal hi. 12 Tua ahikom Jesus Moses zong, ka lau mama a, ka ling vadil hi, ci hi: 22 Ahihang note sia Zion mual le a nungta Pathian i kongpi puasang ah thuak hi. 13 Tua ahikom eite zong khuapi, van Jerusalem le a kisim zo ngawl vantungmi Ama zawnsakna a thuak bang thuak tu in ngiaphual honpi te kung ah ahizong, 23 Mihonpi kikhopna mun puasang Ama kung ah pai tawng. 14 Banghangziam le vantung ah min ki at ta upabel i pawlpi, mi theampo cile hi mun ah eite a tawntung a kip khuapi i nei bua thu a khen Pathian kung ah ahizong, a thutang te hi, ahihang hongpai pheang tu sia i zong zaw hi. picingsak tha te kung ah ahizong, 24 Thuciam thak 15 Tua ahikom Ama tungtawn in Pathian kung ah a i palai a hi Jesus tung ah ahizong, Abel sang in a tawntung in pokna biakpiakna pia tawng, tua in eite phazaw thu te a hil thisan the na kung ah ahizong, na kam pan a suak a min pok na i nga a hihi. 16 Ahihang pai uh hi. 25 Note thu hong hil te thuhilna nial ngawl na pha vawt tu le neisa hawmkhawm tu mangil tu in kidawm vun. Leitung ah thuhil te i hilna a nial te heak vun: banghangziam cile tabang biakpiakna te suakta ngawl ahile, vantung pan thuhilna a nungngat in Pathian lungkimsak mama hi. 17 Note tung ah le, tua sang in i suakta ba seseam tu hi: 26 Leitung a ukna za nei te thu ngai vun a, noma le noma ki ap lingsak aw in, leitung bek hi ngawl in vantung zong vun; banghangziam cile amate in na nuntakna a khatvei lingsak kik tu hi, ci kiciamna nei hi. 27 Khat kepcing na sia Pathian mai ah pualak kik tu ahikom vei, a ci sia a khaikna sia a liing thei ngawl te kip in, thinnatna taw hi ngawl in, lungdamna taw a sep tu suak tu in ahizong, a liinsak leitung nate sia ki khin uh a hihi: banghangziam cile amate a thin uh a na le, tu hi, ci kilangsak hi. 28 Tua ahiciang, a ki khin thei note atu in bangma phattuamna om ngawl hi. 18 Kote ngawl kumpingam i nga hu in, thuthiamna i nei tek hi, atu thu hong ngetsak tavun: banghangziam cile, na tabang in a san thamman in upatna le zatakna taw theampo sung ah thuman tak in nuntak tu ka uk uh hi, Pathian na i seam thei tu hi: 29 Banghangziam cile i taciang khentel theina ka nei uh hi. 19 Ahihang note kung ah manlangtak in kong pai thei natu in nong vawtsak tu uh kong thum thum. 20 Tawntung kamciam i

thisan tungtawn in tuu hon a cing Tuucing lian, i Topa Jesus sia thina pan a lakhia thinnopna Pathian in, (aiōnios g166) 21 Ama deina a pha theampo na vawt thei natu uh in hong cialcingsak taken, Jesus Christ tungtawn in note sung ah a nasepna sia Ama mai ah lungkimna tatak a hihi; tua Jesus tung ah a tawntung in minthanna om tawntung taken. Amen. (aiōn g165) 22

Suapui te awng, hanthotna lai tawm kong thak sia thinsau in na ngai vun, ci kong thum hi. 23 I suapui pa Timothy sia suatakna pia zo hi, ci he tavun; a hai ngawl in hongpai ahile ama taw kong mu tu uh hi. 24 Mi thiangotho te le note hong uk te nukset vun. Italy a om te in zong hong paupui hi. 25 Note theampo tung ah thuthiamna hong om taken. Amen.

James

1 Pathian le Topa Jesus Christ i naseam keima James in mun tatuam ah a ki thethag minam sawm le ni te nuksit in kong paupui hi. **2** Ka suapui te awng, ze-ethna a tatuam na thuak uh ciang in, lungdamna bebek hi, ci ngaisun tavun; **3** Na upna uh ze-ethna in thuakzawna hong piangsak hi. **4** Ahihang note kisapna bangma nei ngawi in, na picin thei natu uh thuakzawna in a picing nasep hong seam taken. **5** Note sung pan khatpo in cimna a kisam le, zawnsak vawt ngawl in; mi theampos tung ah ngotak in a pia Pathian tung ah ngen taken. **6** Ahihang uplakna nei ngawl in upna taw ngen taken. Banghangziam cile uplakna a nei te sia tuipi sung ah hui i mut tuihual taw kibang hi. **7** Banghangziam cile tua pa in Topa tung pan in na khatpo nga tu khi hi, ci ngaisun heak taken. **8** Thinka nei mihing te sia a pai na theampos ah kho ngei ngawl hi. **9** Dinmun niam napi lapsangna a nga ahile, lungdam taken: **10** Ahihang mihau pa sia khaikuk na a thuak le, lungdam taken: banghangziam cile ama sia lopa pak pul bang in bo kik tu hi. **11** Banghangziam cile, ni sia a sa mama in a sua ciang in lopa sia hul a, a pak pul hi, taciang a hoina zong bo hi: tasia bangma in mihau pa zong ama pai na mun lampi theampos ah hul in bo tu hi. **12** Ze-ethna a thuak zo pa sia mihing thuphatoai a hihi: banghangziam cile ama sia ze-ethna a thuak zawkciang in, nuntakna kham lukhu nga tu hi, tasia sia Topa in Ama a it te kamciam a piaksa a hihi. **13** Kuama in zong ze-ethna a thuak uh ciang in Pathian in hong ze-eth hi, ci heak taken: banghangziam cile Pathian sia siatna taw hong ze-eth thei ngawl bangma in, Ama in zong kuama ze-eth ngawl hi: **14** Ahihang ama cilesa deina in kai vawt a, a zolbawl ciang in ze-ethna thuak hi. **15** Taciang cilesa deina in naupai a, mawna hong piang hi: taciang mawna a khanthin ciang in, thina hong piang hi. **16** Ka it suapui te awng, ngaisun khial heak vun. **17** Letsong pha le a picing te theampos sia khuavak te i Pa kung pan in hongpai hi a, tunglam pan hongpai a hihi, Ama tung ah kikhealna om ngawl a, kikheal na lim beak zong om ngawl hi. **18** Bitphua theamposung pan in eite sia anpal masabel te i hi thei natu in thuman kammal zang a, Ama deina bang in eite hong piangsak hi. **19** Tua ahikom, ka it suapui te awng, kuama po sia thu ngai na lam ah zuanngang taken a, pau tu le thin-uk natu lam ah zuanhai taken: **20** Banghangziam cile mihing thin-ukna in Pathian i thutang suana nasep seam thei ngawl hi. **21** Tua

ahikom a niin le hazatna a valkai te nusia vun a, a ki suan Pathian kammal, na thaah uh a ngum thei sia thinneam na taw sang tavun. **22** Ahihang noma le nomi ki theam a, Pathian thu sia a zabek te hi ngawl in, a seam te hi tavun. **23** Banghangziam cile Pathian thu sia a zak bek za a, a seam ngawl te sia, limlang sung ah ama hi babang a maitang a en pa taw kibang hi: **24** Banghangziam cile ama le ama ki en a, taciang mundang ah a pai kik ciang in ama sia bangbang mihing khi ziam, ci mangil kik pai hi. **25** Ahihang a kuama po in suatakna thukham picing sia en a, tua sung ah a om suak peuma, thu ngai napi a mangil kik lel hi ngawl in, a seam le, tua pa sia a sepna sung ah thuphatoai a hihi. **26** Note sung ah mi khatpo sia biakna lam hanciam mama bang hi napi, a lei a keam bale, ama thinsung a theam a hihi, hisia pa biakna sia a luithathong a hihi. **27** Pathian le Pa mai ah a thiengtho le a niin ngawl biakna i ci sia in, pa nei ngawl te le meingong haksatna thuak te ve a, hi leitung i niin bang ngawl in ama le ama ki kephthiamna a hihi.

2 Ka suapui te awng, minthanna i Topa, i Topa Jesus Christ upna sia, ngual doidanna taw len heak vun. **2** Banghangziam cile na kikhop na mun uh ah mi khat sia kham khutzungbu le puan hoi mama sil in hongpai a, taciang puan sia a sil mizawng pa zong hongpai ahile; **3** Puan hoi mama sil a hongpai sia zatakna na nei a, ama kung ah, to mun pha ah to in, na ci uh hi; taciang mizawng pa kung ah, zesung ah ding in, a hibale hiak ka peang ngakna nuai ah to in, ci nu hi: **4** Note sung ah doidanna na nei uh a, a pha ngawl ngaisutna te taw thukhen te suak siat hi ngawl nu ziam? **5** Kong it suapui te awng, ngai vun, hi leitung a mizawng te sia upna sung ah mihau le Ama a it te tung ah a kamciam sa ukna ngamlhua tu in Pathian in teal zo hi ngawl ziam? **6** Ahitazong note in mizawng te na thupi sim bua uh hi, mihau te in hong sikcil a, thukhenna tokhun te mai ah hong kai hi ngawl ziam? **7** Amate in note hong ki phua minpha te sonsia hi ngawl ziam? **8** Na innpam te nangma le nangma na ki it bangma in it in, a ci kumpi thukham sia na tangtungsak uh le, na pha seam na hi uh hi: **9** Ahihang note ngual na doidan uh le, mawna vawt na hi uh hi, taciang thukham paltan na hi uh hi, ci sia thukham in hong phawksak hi. **10** Banghangziam cile a kuamapo in, thukham buppi a zui sawm napi, khatpo a zui bua ahile, thukham theampos tung ah maw hi. **11** Banghangziam cile palngul mawna vawt heak in a ci sia in, tualthat heak in, zong ci hi. Tu in palngul mawna na vawt bua zong in, tual na that

le, nangma sia thukham paltan pa na suak hi. 12 thei hi. En vun, thing bangza a tam zong mei san Suatakna i ngeina om bang in thukhenna a thuak tu no in kaang siat thei hi! 6 Taciang leii sia mei a hihi, te bang in pau vun a, seam vun. 13 Banghangziam phatngawlna i leitung a hihi: tasia bangma in leii sia i cile hesuakna a nei ngawl peuma sia hesuakna om pumpi sung ah pumpikhen khat hi a, tua in i pumpi ngawl in thukhenna thuak tu hi; taciang hesuakna in niinsak hi, cilesa hina theambo hei kakaoai siat hi; thukhenna tung ah zo in lungdam tu hi. 14 Ka suapui taciang hell mei tung ah hong em hi. (Geenna g1067) 7 te awng, mi khat in upna ka nei hi, ci napi sepna a Banghangziam cile ngamsa namcin, vacim namcin le nei bua ahile bang phatuam ziam? ama sia upna in ngul namcin, taciang tuipi sung a nganhing te zong ngum thei tu ziam? 15 Suapui pa a hibale suapui nu mihing in zualsak hi: 8 Ahihang kuama in leii sia sia pumnguak le anneak tu nei ngawl in ki nusia a, 16 zualsak zo ngawl hi; khak zo ngawl in kisia a, thina Note sung pan khatpo in amate tung ah, thinnuam in ngu taw kidim hi. 9 Tua i leii taw Pa Pathian i pok hi; om vun, na khua uh lum taken a, na ngil uh zong va taciang tua leii tawma in Pathian meal bang in a vawt taken; ci napi, pumpi atu a kisap nate na pia bua uh mihing te i hamsiat hi. 10 Kam hawng khat sung pan le, bang phattuamna om tu ziam? 17 Tasia bangma in in thupha piakna le hamsiatna pusuak hi. Ka suapui upna zong, sepna te om ngawl, ama nguak a om te awng, hi te sia tabang tu hi ngawl hi. 11 Ciktui ciang, a thi a hihi. 18 Hi hi, mi khatpo in, nang upna khat pan in tui thum le tui kha a phulsak ngei ziam? nei ni hi, taciang kei sepna te nei khi hi: na upna 12 Ka suapui te awng, theikung in olive nga a nga sia sepna te om ngawl in honglak tan, taciang kei thei ziam? sapit kung in e, thei nga a nga thei ziam? ka upna sia ka sepna te taw konglak tu hi, ci hi. 19 tua ahikom ciktui khat in tui al le tui thum phulsak Pathian khatbek om hi, ci na um hi; pha mama hi: thei ngawl hi. 13 Note sung ah heakna taw a kidim doai te in zong um uh a, huang vadil uh hi. 20 Ahihang mipil akua ziam? ama in ciimna sia thinneamna taw a mawmaw pa awng, sepna te om ngawl upna sia a phatna a sep te kilangsak taken. 14 Ahihang note thi a hihi, ci na he nuam ziam? 21 I pu Abraham in a thinsung ah a kha mama hazatna le ki elna, na nei tapa Isaac sia biaktau tung ah a piak ciang in, sepna uh le, angtang heak vun, taciang thuman langpan te hu in thutang suana nga hi ngawl ziam? 22 Upna in leilot thu son heak vun. 15 Hi ciimna sia tunglam le ama sepna te sia bangbang in seamkhawm a, pan hong theng hi ngawl hi, leitung ciimna, cilesa taciang upna sia sepna te tungtawn in khuangkhim hi, ciimna le doai ciimna a hihi. 16 Banghangziam cile ci na mu ziam? 23 Abraham in Pathian um a, taciang hazatna le ki elna omna mun ah, buaina le na pha tua a upna sia thutang suana in ceptesak hi, a ci ngawl a tatuam om tawntung hi. 17 Tunglam pan laithiangtho tangtung zo hi: taciang ama sia Pathian i hong theng ciimna sia a masabel in thiangtho hi, Lawmpa kici hi. 24 Mihing sia upna bek taw thutang taciang ngual taw kilem a, thin zong neam hi, taciang suana nga ngawl a, sepna taw nga hi, ci na mu uh hi. kaizot ol hi, hesuakna le nga pha te taw kidim hi, 25 Tasia bangma in pumpi zuak Rahab in thupuak te doidanna nei ngawl a, ki phatsakna zong nei ngawl sang a, lampi dang pan in a paisak kik ciang in, a hi. 18 Taciang thutang suana i nga sia thinnopna a sepna te hu in thutang suana nga hi ngawl ziam? 26 vawt te in thinnopna sung ah cing uh hi.

Banghangziam cile thaah om ngawl pumpi sia a thi bangma in, sepna om ngawl upna zong a thi a hihi.

4 Note sung ah ngal le ki do nate kongpan hongpai ziam? na mimal sung ah cilesa deina pan in ngal

3 Ka suapui te awng, eite sia thukhen na a lianzaw te hongpai hi ngawl ziam? 2 Na cilesa uh in dei napi, i thuak tu hi, ci phawk in sya tampi na hi heak na nei bua uh hi: na nei nuam hial uh zong, na nga tavun. 2 Banghangziam cile na tampi sung ah i vekpi bua uh hi: kihau in na ki do uh hang, na nei tuan bua in i maw hi. Mi khat sia kammal taw maw ngawl ahile, uh hi, banghangziam cile na nget ngawl uh hang tua pa sia a picing a hihi, taciang a pumpi buppi a hihi. 3 Na nget uh hang zong na nga bua uh hi, zong a keamcing zo a hihi. 3 En vun, siphu te in i banghangziam cile na nget khial uh hang a hihi, na thu hong nit thei natu in a kam ah mukkamh khau cilesa deina atu bek zang nuam in na nget uh hang a i koisak hi; taciang amate pumpi vekpi ki heaksak hihi. 4 No palngul mawna a vawt te awng, leitung hi. 4 Tembow te zong en vun, amate sia lian mama taw kilemna sia Pathian taw ki ngal nei na a hihi, hi napi, huipi in ki khinsak hi, ahihang amate sia a ci he ngawl nu ziam? a kuamapo ahizong leitung i hawlpia in a heakna no mama khat taw a ukna mun lawm ahile Pathian i ngal a hihi. 5 Laithiangtho in, theambo ah ki heaksak thei hi. 5 Tasia bangma in eite sung ah a om Thaa in hong lungngul in hong leii zong no mama hi napi, nasiatak in kisuangtak thum hi, a ci sia matlap nei ngawl in a pau hi, ci in

ngaisun nu ziam? 6 Ahihang Ama in thuthiamna a awng, mawsiatna na thuak ngawl natu uh in, khat le tawm zaw hong pia hi. Tua ahikom, Pathian in a ki khat ki phunsan heak vun: en vun, thukhen pa sia phasak te nah a, a ki niamkhiak te thuthiamna pia hi. kongbiang mai ah ding zo hi. 10 Ka suapui te awng, 7 Tua ahikom Pathian deina zui tavun. Doaimangpa Topa min taw thuhil kansang te haksatna a thuakna na nah vun a, taciang note kung pan in tai tu hi. 8 uh le a thinsauna sia ette in nei taun. 11 En vun, a Pathian neak vun a, Ama in zong hong neak tu hi. No thuakzo te thuphatoai a hihi, ci i ngaisun hi. Job i mawnei te na khut uh thiengthosak vun; no thin ka te thuakna na za zo uh hi, taciang Topa sia a tawpna na thinsung uh thiengthosak vun. 9 Khuangai vun, ah hong lainat le thinneamtak in hong hesuak pa a tau in kap vun: na nui na uh te kaa na taw lai vun, na hihi, ci sia na mu zo uh hi. 12 Ahihang ka suapui te lungdamna uh heena taw lai vun. 10 Topa mai ah awng, na theampo i tung ah, vantung sam in ahizong, ki niamkhiak vun, taciang Ama in hong lamsang tu leitung sam in ahizong, a dang thu kiciam na khatpo hi. 11 Suapui te awng, khat le khat ki ngensia heak taw zong kiciam heak vun: ahihang "hi" na ci uh sia vun. A suapui ngensia in thu a khen pa sia thukham "hi"; "hi ngawl" na ci uh sia "hi ngawl", ma hi ta hen; paltan in a pau hi a, thukhen a hihi: ahihang thukham tabang a bibale mawsiatna sung ah na taksuk tu uh sia thu na khen ahile, nangma sia thukham zui hi hi. 13 Note sung ah haksatna a thuak na om uh ziam? ngawl in, thukham thukhen na hi zaw hi. 12 Thukham thungen taken. A thin nuam a om ziam? Psalm la a pia khat om hi, Ama in eite hong he a, hong susia te sa taken. 14 Note sung ah cina na om uh ziam? thei hi: ngualdang thu a khen nangma sia akua ni pawlpi i upa te sam taken; taciang thungetsak hen ziam? 13 Tu ni, a bibale zingciang khuapi ah i pai tu a, Topa min taw sathau zut taken: 15 Taciang upna a, kumkhat sung om tawng, taciang van lei in zuak i thungetna in cina sia ngum tu hi, taciang Topa in tawng, phattuamna i nga tu hi, a ci te awng, tu in cina sia damsak tu a; mawna te a vawt a hi tazong, hongpai tavun: 14 Zingciang bang suak tu nu ziam, ci maisak tu hi. 16 Na khialna uh te khat le khat tung na he bua uh hi. Banghangziam cile na nuntakna ah ki pualak vun, taciang thu ki ngetsek vun, tabang uh sia bangziam? Tawmvei sung kilang a, a bokik in na dam tu uh hi. A thutang pa thinsung tak taw tuikhu bang a hihi. 15 Tua sang in, Topa deina om a, i thungetna sia vanglian mama a, na tampi seam thei nungta lai tu ahile, hi sia a bibale zesia ka vawt tu uh hi. 17 Elijah sia eite bangma in mihing hi napi ngua hi, na ci tu uh a hihi. 16 Ahihang tu in note lungdam zuk ngawl natu in hanciam in thu a nget ciang, kum in kisuangtak nu hi: tabang lungdamna te theampo sia a pha ngawl a hihi. 17 Tua ahikom na pha sep tu he napi a, a seam bua ahile, tasia in mawna a hihi.

5 No mihau te, tu in hongpai tavun, note tung ah hong theng tu haksatna te hang in kap in tau vun. 2 Na hauna te muatcip siat a, taciang nik le puan te zong nget in ne siat zo hi. 3 Na kham le ngun uh te eakseu in ne hi; taciang a eakseau te sia note hong langpan tu tetti hi tu a, na pumpi uh zong mei kang bang in hong ne tu hi. Na neisa uh sia ni tawpkhak ni atu a khol na hi uh hi. 4 En vun, na lo uh ah tang at tu in na sap uh naseam te thaman pia ngawl in, suttol na hi uhkom in, amate kaana aw sia Jehovah Sabaoth bil sung ah tum zo hi. 5 Leitung sia lungkimtak le na uk uh bangpo in na nungta zo uh hi; taciang a ki ngo tu ngan bang in, na thinsung uh te na vak phitphet zo uh hi. 6 Note in a thutang te puavawk in na that uh hi; taciang amate in hong nah ngawl hi. 7 Tua ahikom suapui te awng, Topa hongpai dong thinsau in om tavun. En vun, lotho pa in khuapi ngua le khua nung ngua a thetdong thinsautak in leitang i a manpha thingnga te ngak hi. 8 Note zong Topa hongpai tu nai zo ahikom in thinkhotak in ngak tavun. 9 Suapui te

pawlpi i upa te sam taken; taciang thungetsak hen ziam? 13 Tu ni, a bibale zingciang khuapi ah i pai tu a, Topa min taw sathau zut taken: 15 Taciang upna a, kumkhat sung om tawng, taciang van lei in zuak i thungetna in cina sia ngum tu hi, taciang Topa in tawng, phattuamna i nga tu hi, a ci te awng, tu in cina sia damsak tu a; mawna te a vawt a hi tazong, hongpai tavun: 14 Zingciang bang suak tu nu ziam, ci maisak tu hi. 16 Na khialna uh te khat le khat tung na he bua uh hi. Banghangziam cile na nuntakna ah ki pualak vun, taciang thu ki ngetsek vun, tabang uh sia bangziam? Tawmvei sung kilang a, a bokik in na dam tu uh hi. A thutang pa thinsung tak taw tuikhu bang a hihi. 15 Tua sang in, Topa deina om a, i thungetna sia vanglian mama a, na tampi seam thei nungta lai tu ahile, hi sia a bibale zesia ka vawt tu uh hi. 17 Elijah sia eite bangma in mihing hi napi ngua hi, na ci tu uh a hihi. 16 Ahihang tu in note lungdam zuk ngawl natu in hanciam in thu a nget ciang, kum in kisuangtak nu hi: tabang lungdamna te theampo sia a pha ngawl a hihi. 17 Tua ahikom na pha sep tu he napi a, a seam bua ahile, tasia in mawna a hihi.

thum le tha luk sung ngua zu ngawl hi. 18 Taciang thu a ngetkik ciang in, van pan ngua zu a, leitang in

nga le te piangsak kik hi. 19 Suapui te awng, note

sung ah khatpo in thuman pan in pial a, khatpo in a

kaizawn ahile; 20 Tua mawnei sia a khial na lampi

pan a kaizawn kik peuma in a thaa thina pan ngum a,

mawna tampi sealsak tu hi, ci phawk taken.

1 Peter

1 Jesus Christ i sawltak keima Peter in Pontus, Galatia, Cappadocia, Asia le Bithynia ngam mun tatuam ah a ki thethang siat peamta te, **2** Pa Pathian in a heaksa bangma in hongteal, Thaa i thianthosak na le Jesus Christ thisan the na tungtawn in thu ni te: note tung ah thuthiamna le thinnopna hong khang taken. **3** Pathian le i Topa Jesus Christ i Pa tung ah thupha om taken, Ama i a dimlet hesuakna hang in Jesus Christ sia thina pan thokiksak a, a nungta lametna nei tu in hong suaksak hi, **4** A muat thei ngawl, a niin thei ngawl, le a vul thei ngawl ngamh sia note atu in vantung ah hong koisak hi, **5** Hun khakbel ciang kilang kiksak tu in a kingingkholsa a om ngupna sia upna tungtawn in Pathian vangletra taw a kepcing te na hi uh hi. **6** Ze-etna nam tatuam hang in, tu in a kisam le, tawmvei sung na khuangai uh hang in, tua thu sung ah note nasiatakin na lungdam uh hi: **7** Tua na upna uh ze-etna sia a mangthang thei kham sang in manphazaw pek hi, mei taw ze-et napi, Jesus Christ hong kilang ciang in pokna, zatakna le minthanna taw a mu tu in: **8** Ama sia na mu ngei ngawl uh hang, na it uh hi; tu zong in mu ngawl na hi uh hang, na um uh hi, tua ahikom a ki son zo ngawl lungdamna taw na lungdam uh a, vangletra taw kidim hi: **9** Na upna uh hang in phattuamna, na thaa ngupna na nga uh hi. **10** Hi ngupna sia note tung ah hongpai pheang tu a ki pualak sa thuthiamna thu a hihi, tasia in kamsang te in dawp a, nasiatak in a zon uh a hihi: **11** Christ i thuakna te ahizong, a thuak zawkciang in a nga tu minthanna ahizong, amate sung ah Christ i Thaa in tetti a pan zawkciang in, bangziam, a hibale, bangbang hun ziam, ci zong uh hi. **12** Kamsang te i pualakna sia amate atu hi ngawl in eite atu a hihi, ci sia kilang zo hi, vantung pan hongpai Tha Thiangtho taw note tung ah lungdamna thupha hong hil te in tua thu sia pualak zo uh hi; tua thu sia vantungmi te in zong he nuam mama in encik uh hi. **13** Tua ahikom na ngaisutna kawngkhau uh khit vun, pilvang vun, Jesus Christ hong kilang ciang in note kung ah hong paipui tu thuthiamna sia a tawpdong in lamen vun. **14** Na thu heak uh ma, nidang cilesa deina bang kizeam ngawl in, thu ni tate bang in om vun: **15** Ahihang note hongsampa a thiantho bangma in, note zong na nuntakzia theampo ah thiangtho tavun; **16** Banghangziam cile, keima ka thiantho bang in, note zong thiangtho ta vun; ci in ki at hi. **17** Taciang, kuama doidan nei ngawl in mi theampo amate i sepna bang in thu a khen, Pa tung

ah thu na ngen uh le, hi leitung na khualhaw uh hun te sia Ama zatakna taw bosak tavun: **18** Na pu na pa te tung pan na nga uh ngeina, bangma phattuamna om ngawl na nuntakzia uh pan in, kham le ngun bang a sia thei nate taw hong tan hi ngawl hi; **19** Ahihang, bangma paubang ngawl le a sitbang ngawl tuuno bang a hi, Christ thisan manpha taw hong tan hi: **20** Ama sia leitung a ki bitphua ma in a kiciangtan sa hi napi, note atu in hunkhakbel sung ah hong kilang hi, **21** Jesus hang in Pathian na um uh a, na upna uh le na lametna uh Pathian sung ah a om thei natu in, Ama sia thina pan thokiksak a, minthanna pia hi. **22** Thuman na zui uh a, na thinsung uh thiangthosak zo na hi uhkom in, Thaa tungtawn in suapui te sia itna tak taw na it uh hi, tabang in khat le khat thinsung thiangtho le thinsungtak taw ki it tavun: **23** A muat thei thaici hi ngawl, a tawntung nungta in a om tawntung Pathian thu, a muat thei ngawl thaici tungtawn in na suakkik zo uh hi. (aiōn g165) **24** Banghangziam cile pumpi taksa theampo sia lopa bang a hihi, taciang mihing i minthanna theampo sia lopa pak bang a hihi. Lopa sia vul a, a pak zong pul hi: **25** Ahihang Topa thu sia a tawntung in kip hi. Taciang hi thu tungtawn in lungdamna thupha sia note tung ah hong ki hil hi. (aiōn g165)

2 Tua ahikom ngualdang tung ah deisakna pha ngawl, theamina te, ki hi theamsak na te, hazatna te le ngensiatna te nusia vun a, **2** Nausen suaktung te bang in, na khan thei natu uh in, bangma a ki hel ngawl noaitui ahi, Pathian thu sia thangai tavun: **3** Topa sia a hesuak thei Topa a hihi, ci na tep zo uh hi. **4** Mihing te in nilnam napi, Pathian in a teal, a nungta le a manpha suangpi bang ahi, Topa kung ah na pai uh a, **5** Note zong a nungta suangpi te bangma in a kisa thaa inn na hi uh hi, Jesus Christ tungtawn in Pathian tung ah a san thamman tha thu taw kisai biakpiakna pia tu in, a thiangtho thiampi te na hi uh hi. **6** Tabang ahikom in laithiangtho sung a om thu sia, en vun, Zion ah a tealsa le a manpha inn bulpi a lianbel sia ka koi hi: Ama a um peuma a maizum batu uh hi. **7** Tua ahikom a um note tung ah Ama sia vanglian hi: ahihang thu ni nuam ngawl te atu in, innsa te i a nilkhiat suang sia, inn bulpi a lianbel hong suak hi, **8** Taciang, thu nit ngawl hu in tua thu sia a puk te atu in lutu na suangtum le a liksak suangpi hi a, amate sia tua atu in a koikholsa a hihi. **9** Ahihang khuazing sungan in a lamdang khuavak sung ah hongsam Pathian pokna te kilangsak tu in, note sia hongtealsa minam, kumpi nam thiampi, a tuanngen minam te na hi uh hi: **10** Nidang lai in Pathian mite na hi ngawl uh

hang, tu in Ama mite na hi uh hi: nidang lai in Pathian taken; 4 Ahihang nunneam le om hithiat na tha, i hesuakna na san ngawl uh hang, tu in na sang zo uh note i thinsung ah a ki seal a tul thei ngawl kipuana hi hi. 11 Ka itte awng, thaa taw a ki langpan cilesa deina zaw taken, tasia in Pathian muna ah manphra mama te pial tu in, peamta te le khualhaw te bang in kong hi. 5 Banghangziam cile nidanglai Pathian a muang thum hi; 12 Gentile te in note sia napha ngawl seam nupi thiangtho te in hibang in, a pasal te thu nit na te bang in hong son uh thu sia, Pathian i thukhenna taw amate le amate kipua uh hi: 6 Sarah in Abraham ni ciang in na pha na sepna uh te mu tu uh a, Pathian thu ni a, topa awng, ci in a sap bang in: note zong min a thansak thei natu in amate mai ah na thuman a pha na sep uh sung theampo, lau ngawl le kita nuntakzia uh kilangsak tavun. 13 Topa atu in kumpipa ngawl in na om uh ahile Sarah tanu te na hi uh hi. 7 tung ah a sangbel bang ahizong; 14 Ahibale hong Tasia bangma in no pasal te, na zi te uh sia a tampal uk te sia, na pha ngawl a seam te dan pia tu le na tungbeal dom bang in ahizong, thuthiamna nuntakna pha seam te a pok tu in kumpipa i sawltak bang in ngamhlua khawm te bang in ahizong, zatakna pia ahizong, mihing te i vawt thukham nuai ah om tavun. vun a, heakna taw teangkhawm vun; tabang hile na 15 Banghangziam cile note i a pha na sepna uh hang thunget na uh te hong khak ngawl tu hi. 8 A tawpna in a mawmaw te bangma he ngawl pi in a pau te kam ah, note theampo thu kisi in om vun, khat le khat humsak tu sia Pathian deina a hihi: 16 Note a suakta tung ah kikhualna nei vun, u le nau bang in ki-it vun, te hi napi, na suatakna uh sia siatna phulsealna in ki cilap vun a, ki thol nuam na hi tavun: 9 Siatna zang heak vun, tua sang in Pathian sila te bang in sia siatna taw thukkik heak vun, hong ngalvawt te nungta zaw vun. 17 Mi theampo zakta vun. U le nau ngalvawt kik heak vun: ahihang Pathian in thupha ki it vun. Pathian kita vun. Kumpipa zakta vun. 18 piak tu in hongsam hi, ci phawk in thupha pia zaw Naseam te awng, na to te thu sia zatakna taw ni vun; vun; tabang in thupha sia ngamh in na lua tu uh hi. 10 to pha le to nunneam te bek hi ngawl in, to sonhak te Banghangziam cile nuntakna a it te le hunpha a mu thu zong ngai vun. 19 Banghangziam cile mi khat in nuam te in leii i siatna pan kideak hen a, a kam taw Pathian tung ah a pha le a sia khentel theina atu in, a ngual theam heak taken: 11 A pha ngawl te pial hen maan ngawlpi in khuangaina a thuak le, a poktak a a, a pha te seam taken; kilemma zong in del taken. hihi. 20 Na mawna uh hang in ngual khut thaak na 12 Banghangziam cile Topa i mitte sia a thutang te sia thinsau tak in na thuak uh ahile bang phatna om tung ah om a, amate thungetna ngai tu in a nakheng ziam? ahihang, phatna na vawt a, thinsautak in na te zong daw hi: ahihang Topa mai ah siatna a vawt te thuak uh le, hi thu sia Pathian i santhei a hihi. 21 sia langpan hi. 13 A pha a zui te na hi uh le akua in Hibang tu in hong kisam a hihi: banghangziam cile hong vawtsia tu ziam? 14 Ahihang thutang suana atu Christ zong eite atu in thuak a, ette in na zui tu uh a in na thuak uh ahile thuphatoai te na hi uh hi: amate i khawni te hong nusiat hi: 22 Ama in mawna bangma thawmvauna te lau heak vun, buai zong buai heak vawt ngawl hi, a kam ah theamna ki mu ngawl hi: 23 A vun; 15 Ahihang na thin sung uh ah Topa Pathian ki zawnsak ciang zong in zawnsak vawt kik ngawl hi; upat vun: note sung ah lametna thu hong dong te a thuak ciang zong in kuama thawmvau tuan ngawl nunneam le kitakna taw hil thei tu in tatsat ngawl in hi; ahihang thumantak in thukhenna ah kidawm vun: 16 Christ sung ah a pha na ngamtatzia ama le ama ki ap hi: 24 Ama tatak in i mawna te sia uh te sia a man ngawl pi hong mawsiat te in, na pha Ama pumpi vateak taw thing tung ah pua hi, tabang ngawl seam te bang in, hong zawnsak ciang, amate in eite mawna sung ah i thi a, thutang suana sung ah a maizum thei zawk natu in a pha khentel theina i nuntak natu a hihi: Ama liamma te hang in eite hong thinsung nei tavun. 17 Banghangziam cile, na pha damsak zo hi. 25 Banghangziam cile note tuu bang in ngawl na sep uh hu in haksatna na thuak uh sang in, lam na pial zo uh hi; ahihang tu in na thaa uh hong Pathian deina ahile phatna na vawt uh hu in haksatna keam tuicing pa kung ah na heakkik zo uh hi.

3 Tasia bangma in, zi te awng, na pasal te thu ni vun; Pathian thu a ni nuam ngawl pasal te zong kammal kihel ngawl in zite i ngamat phatna taw zo tu hi; 2 Taciang amate in a thiangtho ngamtatna le a zatakna mu khawm tu hi. 3 Na ki pua dan uh te sia a puasang kipua na a tatuam, sampheak, kham taw kizep dan a tatuam, puansil nikten te taw hi heak

nga hi. 21 Tua thu in hong telsaknop tuiphumna sia, tu in Jesus Christ a thawkina tungtawn in hong ngum si aila vawt le ngualdang noppawkipui na hang in a thuak te na hi, tua tuiphumna sia i cilesa sung ah a niin te hong sil in, a sia le pha khentel theina thinsung pha taw, Pathian kung ah kiciamna vawtna hi zaw hi: 22 Ama sia vantung ah kaato zo a, Pathian ziatsang ah om hi, taciang vantung mite, thuneina le vangletna theampo i tung ah thu nei hi.

4 Christ in pumpi taw haksatna a thuak hu in note zong tabang ngaisutna taw kipua tavun:

banghangziam cile pumpi taw haksatna a thuakte mawna pan in tawlnga hi; 2 Tabang in ama sia a nei lai hun te sung ah miing cilesa deina atu in nungta kik nawn ngawl tu a, Pathian deina bang in nungta tu hi. 3 Banghangziam cile Gentile te deina zui in maizum heak ngawl na, cilesa deina, sapittui kham na, a valkai ngualnorpna vawtna, a lipkhaphuai milim biakna te taw i bosak hun te pha zo hi: 4 Tu in note sia amate taw kipawl ngawl, cilesa deina te na vawt ngawl uh hu in amate in lamdangsa in note hong sonsia uh hi: 5 Tua ahikom miing le mithi te thukhen tu in a kingingsa Pathian mai ah thukhenna thuak kik tu hi. 6 Tua thu hang in miing te i thukham

bang in cilesa sung ah thukhenna thuak napi, Pathian thukham bang in tha Sung ah nungta tu in mithi te kung ah lungdamna thupha hil hi. 7 Ahihang

na theampo a tawpkhak hun hong nai zo ahikom: Na theampo sang in note sung Khat le khat thinsung takpi taw ki-it tavun: banghangziam cile itna in mawna tami seal thei hi. 9 Phun ngawlin khat le khat zin kido thiam tavun. 10 Miing khatsim in letsong na san

uh bang in, Pathian thuthiamna tami neisa a keam a pha neisa keampa bang in, khat le khat ki khoi tavun. 11 Jesus Christ hang in na theampo ah Pathian a ki pok thei natu in, mi khatpo in thu a hil le, Pathian

kammal te hil bang tatak in hil taken; mi khatpo in ngualdang na a sepsak le, Pathian i hi theina a piak bang in seam taken: Pathian tung ah pokna le ukzawkna a tawntung in om taken. Amen. (aiōn g165)

12 Ka ite awng, note haksatna tu in meikuang bang ze-etrna taw kisai in, a lamdang in ngaisun heak vun: 13 Ahihang lungdam vun, Jesus Christ i thukna a

neipui te na hi uh hu in; a minthanna hong kilang ciang in note lungdamna lianpi taw na angtang tu uh hi. 14 Christ min hang in zawsakna na thuak

uh le, thuphatoai te na hi uh hi; banghangziam cile Pathian le minthanna Thaa sia note tung ah hong om hi: amate sang ah Christ sia maizum thuak napi, note atu in ki vangliansak a hihi. 15 Ahihang note

sung ah kuama peuma tualthat, nguta, siatna vawt le ngualdang noppawkipui na hang in a thuak te na hi, heak vun. 16 Ahihang mi khatpo sia tapidaw ahi hu in a thuak le, maizum heak hen; ahihang hisia Pathian pok zaw taken. 17 Banghangziam cile Pathian innsung ah thukhenna kipat tu hun hong theng zo hi: taciang eite sung ah amasabel in hong kipan le Pathian i lungdamna thupha a um nuam ngawl te awpna sia bangbang hi tu ziam? 18 Taciang mi thutang nangawn haksatak in ngupna nga ahile, Pathian he ngawl te le mawnei te koisung ah hong kilang tu ziam? 19 Tua ahikom Pathian deina bang in a thuak te in amate tha phatak in a keamcinc te, a thuman bitphuapa tung ah ap taken.

5 Christ thukna te i tetti le hong kilang tu minthanna zong a neipui keima zong upa ka hi hu in note

sung ah upa te kong hanthawn hi: 2 Note sung ah a om Pathian tuuhon te vak vun a, a kul hamtang hang hi ngawl in deisakna taw ahizong; a thiango ngawl duophna hang hi ngawl in, thinsung ki ngingkholt in en tavun; 3 Pathian i neisa tung ah to te bang in uk heak vun, ahihang tuuhon te ettetak in om zaw vun.

4 Taciang tuucing lianbel hong kilang ciang in, a vul

thei ngawl minthanna kham lukhu na sang tu uh hi. 5 Tabangma in, no khangno te in khangham te thu ni te kung vun. Na vekpi in khat le khat thu ki ni tavun, taciang ki niamkhiakna sil vun: banghangziam cile Pathian in pilvangtak in om vun a, thungetna taw ngak vun. 6 Tua ahikom Pathian i a thahat khut nuai ah

noma le noma ki niamkhiak vun a, a hun a cin ciang in Ama in hong lamsang tu hi: 7 Ama in note hong

thintoi ahikom in; note i thinnigmina theampo sia Ama tung ah ap siat vun. 8 Pilvang vun, kidawm in ngak vun; banghangziam cile na ngalpa uh doaimangpa

sia a hawk vabam tawpi bang in akua lopval tu khi ziam, ci zong in vak hi: 9 Leitung ngam tatuam ah na

suapui uh te zong tabangma haksatna thuak hi, ci sia phawk in upna sung ah kip in doaimangpa nalh tavun. 10 Christ Jesus tungtawn in eite tawntung

minthanna sung ah hongsam, thuthiamna theampo i Pathian in tawmvei haksatna na thuak zawk uh

ciang in, hong cialcingsak in hong khosak tu a, tha hong hatsak in hong kipsak tu hi. (aiōnios g166) 11 Vangletna le ukzawkna sia a tawntung in Ama tung ah om taken. Amen. (aiōn g165) 12 Keima in note kong

hanhotna, na dinmun uh sia Pathian i thuthiamna tatak hi, ci sia tettipang in hi lai a tomno in kong thak sia a thuman suapui Silvanus tung ah kong thak hi. 13 Babylon a om pawlpi, note taw hong kiteal khawm te in hong paupui hi; taciang ka tapa Marcus in zong

hong paupui hi. 14 Itna i kinapna taw khat le khat
ki nukset tavun. Christ Jesus sung ah a om note
theampo tung ah thinnopna hong om tahan. Amen.

2 Peter

1 Jesus Christ i sal le sawltak ahi keima Simon

Peter in, Pathian le eite hong ngum Jesus Christ i thutang suana tungtawn in eite taw a manpha upna a sang te tung ah: **2** Pathian le i Topa Jesus heakna tungtawn in note tung ah thuhtiamna le thinnopna hong khang taken, **3** A minthanna le phatna sung ah, Ama heakna tungtawn in hongsam pa in nuntakna le Pathian mi hina theampo te Pathian vangletna bang in hong pia zo hi: **4** Hi bangin a lian mama le a manpha kamciam te hong pia hi: tua kamciam te hang in Pathian i hina a neipui te na hi thei natu uh in, cilesa deina tungtawn in leitung i siatna te pan na suakta zo uh hi. **5** Hi thu hang in na upna uh tung ah ngamat phatna belap vun; ngamat phatna tung ah heakna belap vun; **6** Taciang heakna tung ah ki ukzawkna; taciang ki ukzawkna tung ah thuakna; taciang thuakna tung ah Pathian mi hina; **7** Pathian mi hina tung ah u le nau tung ah phatna; tua tung ah itna belap vun. **8** Banghangziam cile hi thu te sia note sung ah om in a khang ahile, i Topa Jesus Christ na heakna sung ah phatuam ngawl le nga nei ngawl in na om batu uh hi. **9** Ahihang hi thu te a nei ngawl peuma mittaw hi a, a khuala mu thei ngawl hi, taciang nidang a mawna te pan in ki thiangsak zo a hina zong mangil zo hi. **10** Tua ahikom in suapui te awng, Pathian i sapna le tealna telthiang tu in hanciam vun: banghangziam cile hi thu te na vawt uh le, na puk ngei batu uh hi: **11** Tabang in i Topa le ngumpa Jesus Christ i tawntung ukna sung ah tum thei natu a dimlet in na nga tu uh hi. (aiōnios g166) **12** Tua ahikom note tu hun thuman na he uh a, tua thuman sung ah kho nginge napi, hi thu te tatsat ngawl in kong phawsak tu sia ka haisang ette tu in vawt hi; **7** Taciang mihing pha ngawl te i a batu hi. **13** Hi hi, biakbuk sung ah ka om sung theampo, hong hanthawn in kong phawsak tu sia a maan a hihi, ci in ka ngaisun hi; **14** I Topa Jesus Christ in hong mu sa bang in, a hai ngawl in hi ka biakbuk ka sut hamtang tu hi, ci ka he hi. **15** Tuabek domngawl in hi thu te sia ka thi zawkciang zong tatsat ngawl in na phawk thei natu uh ka hanciam tu hi. **16** Banghangziam cile i Topa Jesus Christ i vangletna le hongpai pheang tu thu note tung ah hong heaksak thei natu in, thimtheltak in phuatawm tangthu te ka zui bua uh hi, ahihang kote sia Ama minthanna mit vateak taw a mu tetti te ka hi uh hi. **17** Banghangziam cile, hisia sia ka it ka Tapa a hihi, Ama tung ah ka lungkim mama hi, ci aw sia a sangbel minthanna kung

le minthanna nga hi. **18** Ama taw mual thiangtho tung ah ka om uh lai in, vantung pan in hi aw ka za uh hi.

19 Kamsang te sonkholna a thiang zaw thu zong i nei hi; note thinsung ah zingsol hong suak a, khuavak dong tua kamsang te sonkhol te sia khuazing na mun ah khuavak a tan bang in na kinging uh le, na pha seam na hi uh hi: **20** Laithiangtho sung kamsang te sonkhol thu sia, kuama in ama ngaisut na taw a kхиакна thiangsak thei ngawl hi, ci tel masa tavun. **21** Banghangziam cile nidanglai kamsang te i sonkhol thu sia mihing deina tungtawn in hongpai hi ngawl hi: ahihang Pathian i mithiangtho te in Tha Thiangtho makaina bang in a pau uh a hihi.

2 Ahihang nidanglai mite sung ah leilot kamsang te om ngei hi, tasia bangma in, hong susia a maan ngawl hilna te hong keng ku uh a, amate i leii sia Topa zong nial in, amate tung ah manlangtak in siatsuana a thetpui leilot kamsang te note sung ah hong om tu hi. **2** Taciang mi tampi in amate i a siatna lampi te zui tu uh a; amate hang in thuman lampi sia a pha ngawl in son tu uh hi. **3** Duhopna hang in amate in a puatham kammal hoi te taw summetvawt na in hong nei tu uh hi: tu in amate thukhenna ni sia haisang ngawl tu a, taciang amate dan piak tu zong hai nawn ngawl tu hi. **4** Banghangziam cile mawna a vawt vantungmi te sia Pathian in koithong ngawl hi, ahihang amate sia hell sung ah khiasuk in, thukhenna ni atu in koi a, khuaizing thikkol sung ah ap hi; (Tartaroō g5020) **5** Tanglai leitung zong khe ngawl in, thutang suana thu a hil Noah te mihing liat bekma ngum a, Pathian he ngawl leitung mi theampo i tung ah tuipi liimsak hi; **6** Sodom le Gomorrah khuapi te mawsak a, siatsua in vut le vai suaksak hi, amate zawkciang Pathian he ngawl te ngeina bang in a nungta tu te i ette tu in vawt hi; **7** Taciang mihing pha ngawl te i a batu hi. **8** Banghangziam cile tua a thuman pa suaktasak hi: **8** Banghangziam cile tua a thuman pa sia amate sung ah a om lai in, amate i ngeina om ngawl nuntakzia te sia nikhat zawk ni khat mu in a niin nuntakzia taw nawngkaina a thuak a thuman Lot zak hu in, ama thinsung thuman sia nawngkaisak hi; **9** Topa in Ama a zakta te ze-etna sung pan in bangbang suatak tu cile, a thuman ngawl te thukhen Banghangziam cile i Topa Jesus Christ i vangletna le ni ciang danpiak tu in koi tu te he hi: **10** Ahihang ukna thunei te thusimngawl a, a thiangtho ngawl cilesa thei natu in, thimtheltak in phuatawm tangthu te ka deina a zui te dan piak tu in koi tu ngeina sia thiam zui bua uh hi. Amate sia a hangsan le amate thu vateak taw a mu tetti te ka hi uh hi. **17** Banghangziam cile, hisia sia ka it ka Tapa a hihi, Ama tung ah ka tu zong a lau bua uh hi. **11** Amate sang in a vanglian lungkim mama hi, ci aw sia a sangbel minthanna kung zaw le a hatzaw vantung mite nangawn Topa mai ah pan hongpai ciang in, Pa Pathian kung pan in upatna tabang te thusimngawl in a mawsiat ngam bua uh hi.

12 Ahihang hi te sia, mat tu le siatsua tu in a kivawt vantung om a, leitung zong tui sung pan le tuisung ah nganhing bang lel hi uh a, amate i heak ngawl thu om hi ci thu sia, a he ngawl bang in a om uh hang te thusimngawl in pau uh hi; taciang amate i siatna a hihi: **6** Tabang in leitung sia tui taw khu a, susia sung ah mangthang siat tu hi; **13** Taciang amate in siat hi: **7** Ahihang tu hun in a om vantung le leitung thuman ngawl na thaman sang kik tu uh hi, sun lai sia Pathian he ngawl te thukhenna le suksiatna ni in takpi cilesa deina vawt sia lungkimna in ngaisun uh mei taw hal tu in a khetlai a hihi. **8** Ahizong ka it te hi. Note taw poai na vawtkhop uh ciang, amate sia awng, Topa mai ah nikhat sia kum tulkhat bang a niin le teak bang hi uh a, ngual team sia nuamsa hihi, taciang kum tulkhat sia nikhat bang a hihi, ci mama uh hi; **14** Amittang uh te sia paktat mawna thu khat sia mangil heak vun. **9** Mi pawlkhat te in a vawt noppna taw kidim uh a, taciang mawna pan in kamciam taw kisai in Topa sia haisang mama hi, ci in tawp thei ngawl hi; thin takkha ngawl te theam uh a, ngaisun napi, zuanhai ngawl hi, ahihang khatbeak duhopna thinsung taw a nuntak uh hu in hamsiatna zong mangthang ngawl tu le mi theamko ki sikkikna tate a hi uh hi: **15** Lampi maan nusia uh a, a maan ah theng tu a dei hu in thinsautak in hong ngak hi. ngawl thaman a dei Bosor tapa Balaam i lampi zui in **10** Ahizong Topa nisia zan ciang in nguta bang in lampial siat zo uh hi; **16** Ahihang ama siatna atu in hong theng tu hi; tua ni sia vantung ah aw ngjing tei thuak hi: a pau thei ngawl la in mihing kammal mama taw bo tu a, taciang piantsak nate theamko taw kamsang i mawmawtna khak hi. **17** Hi te sia tui zong a satlei hu in tui siat hi, leitung le a sung a om om ngawl tuikhuk, huipi suangval i letkeak meii bang piantsak nate theamko zong kang siat tu hi. **11** Hi te a hihi; amate atu in a sa mama tawntung khuazing theamko bosiat tu ahi hu in, a thiangotho nuntakzia le koisak hi. (**questioned**) **18** Banghangziam cile khialna Pathian mi hina taw na nuntak tu uh hi ngawl ziam? sung ah a nungta te kung pan a suuktasa te sia, **12** Vantung sia mei in kang in bo tu a, van ah a ki amate in a mannung ngawl thu sia uangtak in son uh omsak theamko zong a satlei hu in tui siat tu hi, tua a, cilesa deina le maizum nei ngawl na taw theam uh Pathian ni hong thet tu sia lawptak in na ngak vun. hi. **19** Amate sia siatna i sal te hi napi, ngualdang te **13** Ahihang eite sia, ama kamciam bang in thutang kiciamsak hi: banghangziam cile mihing a zo te sia suana om na mun vanthak le leithak i en tek hi. **14** mihing i topa a hihi. **20** Topa le Ngumpa Jesus Christ Tua ahikom, ka it te awng, tabang nate na lamet uh heakna tungtawn in hi leitung thiantho ngawl na sung hu in, Ama in note sia thinnopna, a niin bang ngawl pan in a pusua zawkciang, mawna thaang sung ah a le paubang ngawl in hong mu thei natu in hanciam awkkik le, a khaksang a tawpna sia a kipatna sang tavun. **15** Ka it ka suapui pa Paul in Pathian i piak in sia zaw hi. **21** Banghangziam cile thutang suana ciimna taw note tung ah a at na sung ah a om bang lampi he a, amate kung a ki ap thupiak thiangotho pan in, Topa sia eite ngupna atu in a thinsau mama hi; a pialkik uh sang in, bangma a he ngawl vet in om uh hile, amate atu in phazaw hi. **22** Ahihang, ui in ama luaksa nekik hi; ci le vok zong a thiantho zawkciang buannawng sung ah kibual kik hi, a ci a maan paunak sia sia amate tung ah theng hi.

3 Ka it te awng, tu in hi laithak ni na sia, note kung ah kong at hi; ka laithak a nina sung ah a thiangotho na thinsung uh phawk tawntungna taw in kong hanthawn hi: **2** Kamsang thiangotho te in tanglai a sonkholsa thu te le ko sawltak te zang in Topa le Ngumpa i thupitna sia phawktaungtu in ka at a hihi: **3** Hi tu sia amasabel in heak tu a hihi, ni tawpkhak ni ciang in ngual nu nau thei te hongpai tu a, amate i cilesa deina bang in nungta uh hi, **4** Taciang amate in, hongpai kik tu thu hong kamciam pa koisung ah om ziam? banghangziam cile i pu le i pa te a mut zawk uh bitphuana a kipatcl pan kipan in na theamko sia ama ngeina bang in om nginge hi, ci hi. **5** Banghangziam cile Pathian thu tungtawn in

18 Ahihang hesuakna sung ah ahizong, ka Topa le Ngumpa Jesus Christ heakna sung ah ahizong in, khang tavun. Ama tung ah minthanna sia tu le a tawntung in om paisuak tahan. Amen. (aiōn g165)

1 Johan

1 A kipat pan in i zak, i mit taw i mu, i et le i khut taw i tham, nuntakna Thu; **2** Tua nuntakna sia hong kilang zo a, kote in ka mu uh hi, taciang tettipang in tua nuntakna thu kong lak uh hi, taciang kote tung ah hong kilang zo hi; (aiōnios g166) **3** Kote Pa le a Tapa Jesus Christ taw a kipawl takpi te ka hi uhkom in, note zong kote taw ki pawlkhopna nei tu in: ka mu uh le ka zak uh te sia note tung ah kong pualak uh hi. **4** Na lungdamna uh a pawlcin thei natu in, hi thu te note tung ah kong at uh hi. **5** Hi thu sia Ama kung pan ka zak uh thu hi a, note kung ah kong pualak zo uh hi, Pathian sia khuavak a hihi, taciang Ama sung ah khuazing om ngawl hi. **6** Ama taw ki pawlkhopna ka nei uh hi, ci napi, khuazing sung ah i nungta lai le, thuman taw nungta ngawl in, leilot thu son i hihi: **7** Ahihang Ama sia khuavak sung ah a om bang in, eite zong khuavak sung ah i nungta ahile, khat le khat ki pawlkhopna nei a, a Tapa Jesus Christ thisan in i mawna theampo pan hong thiangsak hi. **8** Mawna ka nei bua hi, i cile, eima le eima a ki theam i hihi, taciang eite sung ah thuman a om bua hi. **9** Eite i mawna i pualak le, i mawna te ki maisak tu le thuman ngawlna theampo pan thiangsak tu in, Ama sia thuman in thutang hi. **10** Mawna ka vawt bua hi i cile, Pathian sia leilot thu son i suaksak hi, taciang a Thu sia eite sung ah a om bua hi.

2 Ka tate awng, mawna na vawt ngawl natu uh in, hi thu te at in kong thak hi. Mi khatpo in mawna a vawt le, Pa kung ah hong thuumsak tu a thutang Jesus Christ i nei hi: **2** Ama sia eite bek dom ngawl, leitungbup i mawna theampo atu in Pathian thin-ukna a dapsak pa a hihi. **3** Ama i he hi, ci thu sia, a thupiak te i zui na tungtawn in i telthiang hi. **4** Ama ka he hi, ci napi, a thupiak te a zui ngawl peuma, leilot hi, taciang a sung ah thuman a om bua hi. **5** Ahihang a kuamapo a Thu a keamcing peuma sia, ama sung ah Pathian itna pawlcing takpi hi: tabang in eite in Ama sung ah i om hi, ci sia i he hi. **6** Jesus sung ah ka om nginge hi, a ci peuma sia Ama nuntakzia bang in a nuntak kul hi. **7** Suapui te awng, note tung ah thupiak a thak hong at ngawl khi hi, ahihang a kipatcil pan na neisa uh thupiak lui a hihi. Thupiak a lui sia a kipatcil pan na zaksa uh thu a hihi. **8** Note tung ah thupiak a thak kong at kik hi, tua thu sia Ama le note sung ah a maan a hihi: banghangziam cile khuazing bo a, khuavak tatak sia tu in hong tang hi. **9** Khuavak sung ah ka om hi, ci napi, a suapui a ensan peuma, tu dong in khuazing sung ah omlai hi. **10** Ama suapui a

it peuma sia khuavak sung ah om hi, taciang ama sung ah puna om ngawl hi. **11** Ahihang a suapui a ensan peuma khuazing sung ah om in nungta hi, taciang a paina mun zong a he bua hi, banghangziam cile khuazing in a mitte tawsak siat hi. **12** Tano te awng, na mawna uh te Ama min taw hong ki maisak sa ahikom note tung ah lai kong at hi. **13** Pa te awng, a kipatcil pan in Ama he na hi uhkom in, note tung ah lai kong at hi. Khangno te awng, ngilopa na zaw uh hu in note tung ah lai kong at hi. tano te awng, Pa na heak uh hu in note tung ah lai kong at hi. **14** Pa te awng, a kipat pan in Ama he na hi uhkom in, note tung ah lai kong at hi. Khangno te na thahat uh a, note sung ah Pathian Thu a om hu in, mi ngilopa a zo na hi uh hi, tua ahikom note tung ah lai kong at hi. **15** Leitung le a sung a om nate it heak vun. Akua mapo in leitung a it le, ama sung ah pa itna om ngawl hi. **16** Banghangziam cile leitung ah a om na theampo, cilesa deina, mit taw iplakna le nuntakna i kiphatsakna te sia Pa i neisa hi ngawl a, leitung i neisa a hihi. **17** Leitung le a iplakna te bosiat hi: ahihang Pathian deina a vawt peuma a tawntung in kip hi. (aiōn g165) **18** Tano te awng, hi sia hun tawpkhak a hihi: na zak uh sa bang in, Christ ngalpa hongpai tu hi, tu zong Christ ngalte tam mama om zo hi; tua ahikom eite in hi sia in hun tawpkhakbel a hihi, ci sia i he hi. **19** Amate sia eite kung pan pusuak uh hi, ahihang amate sia eima mihing hi ngawl hi; banghangziam cile eima mihing te hile, eite taw hong om paisuak tu hi, ci uplak natu om ngawl hi: ahihang amate a pusua hu in, eima mihing te hi nawn ngawl hi, ci kilangsa hi. **20** Ahihang note sia a Thiangtho Pa i sathau buakna na san uh hu in, na theampo na he uh hi. **21** Thuman na heak ngawl uh hu in note tung ah lai hong at ka hi bua hi, ahihang na heak uh hu le, leilot thu te sia thuman sung ah ki hel ngawl ahikom, kong at a hihi. **22** Jesus sia Christ a hihi, ci thu a nial te simngawl akua leilot thu son om ziam? Ama sia Christ i ngalpa hi a, Pa le Tapa zong nial hi. **23** Akua mapo Tapa a nial peuma Pa nei ngawl hi: ahihang Tapa a sang peuma Pa zong nei hi. **24** Tua ahikom a kipatcil pan in na zak uh thu sia note sung ah hong om tawntung tahlen. A kipatcil pan na zak uh thu note sung ah om tawntung ahile, note sia Tapa le Pa sung ah a tawntung in na om tu uh hi. **25** Taciang hi thu sia Ama in hong ciamsa kamciam hi a, nuntak tawntung na hong ciam hi. (aiōnios g166) **26** Hi thu te note kung ah kong at na sia note hong theam te thu a hihi. **27** Ahihang Ama kung pan na san uh sathau buak na sia note sung ah om tawntung hi, taciang kuama i hil na kul bua uh hi: ahihang tua sathau buakna in

na theampo hong hil hi, taciang hi thu sia thuman hi a, leilot thu hi ngawl hi, note hong hil bangma in Ama sung ah, kip tavun. 28 Tu in tano te awng, Ama hong kilang ciang in, muanna i nei thei natu le Ama hongpai ciang in a mai ah i maizum ngawl natu in, Ama sung ah kip in om vun. 29 Ama sia thuman hi, ci na he uh le, thutang suana a vawt te theampo sia Ama sung pan a piang a hi uh hi, ci na he uh hi.

15 Akua mapo a suapui a ensan peuma tualthat a hihi: taciang tualthat te sung ah tawntung nuntakna om ngawl hi, ci na he uh hi. (āōnios g166) 16 Christ in eite atu a nuntakna hongpiak hu in Pathian itna i he hi: taciang eite zong i suapui te atu in i nuntakna i piak tu a hihi. 17 Ahihang a kuamapo leitung nate nei a, a suapui pa in kisapna nei hi, ci mu nginge napi hesuakna a nei bale, bangbang in ama sung ah Pathian itna om thei tu ziam? 18 Ka tano te awng, kam le leii bek hi ngawl in; sepna le thuman taw ki it tawng. 19 Tabang in i ki it le eite thuman taw i kizopna i he hi, taciang Pathian mai ah i thin hong kho tu hi. 20 Banghangziam cile i thinsung in hong mawsak le, Pathian sia i thinsung sang in lianzaw a, na theampo he hi. 21 Ka it te awng, eite i thinsung in hong mawsak bua ahile, Pathian sang ah thinmuanna i nei hi. 22 Taciang bangpo i ngen zong in, Pathian tung pan in i nga hi, banghangziam cile a thupiak te i zui hu le Ama mai ah a lungkim nate i sep hang a hihi. 23 Pathian thupiak sia, a Tapa Jesus Christ min up tu le, Ama in thu hongpiaksa bang in khat le khat ki it tu thu a hihi. 24 Pathian thupiak te a keamcing peuma sia Ama sung ah om a, ama zong Pathian sung ah om hi. Pathian i hongpiak Thaa hang in, eite sung ah Ama hong om hi, ci i he hi.

3 Pathian i tate, ci hong kisap thei natu in, Pa in eite tung ah hongpiak itna sia bangbang ziam, ci en vun: tua ahikom leitung mite in hong he bua uh hi, banghangziam cile amate in Pathian a he bua uh hi. 2 Ka it te awng, tu in eite sia Pathian ta i hihi, taciang, maisang bangbang i hi tu ziam, ci sia kilang ngawl lai hi: ahihang Ama hong kilang ciang in, eite zong Ama taw i kibang tu hi; banghangziam cile Ama sia ama hina bang in i mu tu hi, ci i he hi. 3 Taciang Ama sung ah hi lametna a nei theampo in, Jesus Christ i thiantho bang in ama le ama ki thiangthosak hi. 4 Akua mapo mawna a vawt peuma thukham paltan hi: banghangziam cile mawna i ci sia thukham paltan na a hihi. 5 Taciang Ama sia eite mawna te la tu in hong kilang hi, ci na he uh hi; taciang Ama sung ah mawna om ngawl hi. 6 Akua mapo Ama sung ah a om paisuak peuma mawna vawt tawntung ngawl hi: mawna a vawt tawntung peuma Ama mu ngawl lai a, he zong he ngawl lai hi. 7 Tano te awng, kuama in hong theam heak tahan: Ama a thuman bangma in a thutang te in thutang suana vawt hi. 8 Mawna a vawt tawntung peuma doaimangpa neisa a hihi; banghangziam cile doaimangpa in a kipat pan in mawna vawt hi. Banghangziam cile doaimangpa nasep te siatsua tu sia, Pathian Tapa hong kilatna i tup le sawm a hihi. 9 Akua mapo Pathian sung pan piang tate peuma mawna vawt tawntung ngawl hi; banghangziam cile Pathian i thaici sia ama sung ah om hi: taciang ama sia Pathian sung pan a piang ta ahikom mawna vawt tawntung ngawl hi. 10 Pathian tate le doaimangpa tate hong kilang na sia hi thu pan a hihi: a kuamapo thutanna a vawt ngawl peuma le a suapui a it ngawl te sia Pathian neisa a hi bua uh hi. 11 Banghangziam cile hi thu vaithak sia a kipat pan na zak uh hi a, tua thu sia eite khat le khat ki it tu a hihi. 12 A nau a that mi ngilo Cain bang hi heak vun. Banghang in a nau that ziam? A nasepna te pha ngawl a, a nau i sep te a thuman hang a hihi. 13 Suapui te awng, leitung mite in hong ensan le lamdangsa heak vun. 14 Eite thina pan in nuntakna Suapui a it ngawl peuma sia thina sung ah omlai hi.

4 Ka it te awng, thaa theampo um siat heak vun, ahihang Pathian kung pan ahile ahi ngawl thaas te sittel vun: banghangziam cile leitung ah leilot kamsang tampi hong piang zo hi. 2 Jesus Christ sia cilesa taw hongpai hi, ci in a pualak thaa peuma sia Pathian Thaa ci na he uh hi: 3 Taciang Jesus Christ sia cilesa taw hongpai hi, ci a pualak ngawl thaas peuma Pathian neisa hi ngawl hi: taciang hisia sia Christ ngalpa i thaa a hihi, tasia hongpai tu hi, ci in a zaksa uh hi a, tu in leitung ah hong om zo hi. 4 Tano te awng, note sia Pathian neisa na hi uh hi, amate zong na zo zo uh hi: banghangziam cile leitung ah a Amate sia leitung mi ahi uhkom; leitung thu son uh hi, taciang leitung mite in ngai uh hi. 6 Eite sia Pathian neisa i hihi: Pathian a he peuma in i thuhil hong ngai hi; Pathian neisa ahi ngawl peuma in i thuhil hong ngai ngawl hi. Hibang in thuman thaa le a maan ngawl thaas te i he hi. 7 Ka it te awng, khat le khat ki it tawng; banghangziam cile itna sia Pathian neisa a hihi. 8 Ngual a it ngawl peuma Pathian a he bua hi; banghangziam cile Pathian sia itna a hihi. 9 Tapa tungtawn in i nuntak thei natu in, Pathian in a neisun Tapa hi leitung ah hongpaisak hu

in Pathian itna sia eite tung ah hong kilang hi. 10 Eite Tapa a um peuma in ama sung ah tetti nei hi: a um in Pathian it phot hi ngawl in, Pathian in hong it a, a ngawl peuma in Pathian sia leilot thuson suaksak Tapa sia eite mawna theampto atu, thin-ukna dapsak tu in hongpaisak hi zaw hi. 11 Ka itte awng, Pathian in hizata hong it hu in eite zong khat le khat i ki it tu a hihi. 12 Pathian sia kuama in mu ngei ngawl hi. Khat le khat i ki it le, Pathian sia eite sung ah hong om a, a itna eite sung ah hong kicing hi. 13 Pathian in a Thaa hongpiakna ahikom eite sia Pathian sung ah om i hihi, cile Ama sia eite sung ah om hi, ci i he hi. 14 Pa in Tapa sia leitung Ngum tu in hongpaisak hi, ci sia eite in mu in tetti i pang hi. 15 Akua mapo in Jesus sia Pathian Tapa hi, ci a pualak te sung ah Pathian om a, ama zong Pathian sung ah om hi. 16 Pathian i hong itna he in i um hi. Pathian sia itna a hihi; taciang itna sung ah a om peuma Pathian sung ah om a, Pathian zong ama sung ah om hi. 17 Eite itna in hong taciang thi tak ngawl mawna a vawt peuma sia Ama cialcingsak ahikom, thukhenna ni ciang in hangsanna in nuntakna pia tu hi. Thitak mawna om a: tua atu in i nei tu hi: banghangziam cile Ama ahi bangma in eite thungetsak taken, hong ci ngawl khi hi. 17 Thuman zong leitung ah i hi tu hi. 18 Itna sung ah launa om ngawl na theampto sia mawna a hihi: taciang thitak ngawl hi; ahihang a cialcing itna in launa bosak hi: ngawl mawna om hi. 18 Pathian ta peuma in mawna banghangziam cile launa in vawtsiatna nei hi. A lau peuma itna sung ah cialcing ngawl lai hi. 19 Pathian in hong it masa ahikom eite zong Ama i it hi. 20 Khat po in Pathian ka it hi, ci napi, a suapui a ensan le, ama sia leilot thuson a hihi: banghangziam cile a mu thei a suapui a it bua ahile a mu ngawl Pathian sia bangbang in it thei tu ziam? 21 Pathian a it peuma in a suapui zong it hi, ci hi thupiak sia Jesus tung pan in i sang hi.

5 Akua mapo in Jesus sia Christ hi, ci a um peuma Pathian i ta a hihi: a pa a it peuma in a ta zong it hi. 2 Eite Pathian i it a a thupiak te i zui ciang in, Pathian tate i hihi, ci i he hi. 3 Banghangziam cile thupiakna te i zui na sia Pathian i it hang a hihi: taciang Ama thupiak te sia a haksa a hi bua hi. 4 Banghangziam cile Pathian ta peuma in leitung zo hi: taciang leitung i zaw thei na sia i upna a hihi. 5 Jesus sia Pathian tapa a hihi, ci a um te simngawl kua in leitung zo ziam? 6 Hisia pa sia tui le thisan taw hongpai Jesus Christ a hihi; tui taw bek hi ngawl hi, tui le thisan taw a hihi. Taciang hi thu Thaa in tettipang hi, banghangziam cile Thaa sia thuman a hihi. 7 Banghangziam cile vantung ah tetti thum om a, Pa, Thu, le Tha Thiengtho: hi te thum sia pumkhat a hihi. 8 Taciang leitung ah zong tetti thum om a, Thaa, tui le thisan te a hihi: taciang hi te thum sia khat in ki thukimkhawm uh hi. 9 Mihing te i tetti i sang a hile, Pathian i tetti lianzaw hi: banghangziam cile Pathian i tetti sia a Tapa huvau tettipang hi. 10 Pathian

Tapa a um peuma in ama sung ah tetti nei hi: a um hi; banghangziam cile Pathian in a Tapa hongpiakna tetti a up ngawl hang a hihi. 11 Taciang tetti sia hisia a hihi, Pathian in tawntung nuntakna hong pia a, hihi. 12 Pathian sia nuntakna sia a Tapa sung ah om hi. (aiōnios g166) 12 Tapa a nei peuma nuntakna a nei hi; taciang Pathian Tapa a nei ngawl peuma in nuntakna a nei bua hi. 13 Pathian Tapa i min a um note tawntung nuntakna ka nei uh hi, ci na heak thei natu uh in, hi thu te note tung ah kong at hi. (aiōnios g166) 14 Eite in Ama sung ah i nei thinmuanna sia, Ama deibang in i get ciang in Ama in hong za hi: 15 I thungetna hong za hi, taciang thi tak ngawl mawna a vawt peuma sia Ama in nuntakna pia tu hi. Thitak mawna om a: tua atu in thungetsak taken, hong ci ngawl khi hi. 17 Thuman zong leitung ah i hi tu hi. 18 Itna sung ah launa om ngawl na theampto sia mawna a hihi: taciang thitak ngawl hi; ahihang a cialcing itna in launa bosak hi: ngawl mawna om hi. 18 Pathian ta peuma in mawna banghangziam cile launa in vawtsiatna nei hi. A lau vawt tawntung ngawl hi, ci i he hi; ahihang Pathian peuma itna sung ah cialcing ngawl lai hi. 19 Pathian ta in ama le ama ki keamcing a, mi ngilopa in ama in hong it masa ahikom eite zong Ama i it hi. 20 Khat thutha ngawl hi. 19 Eite Pathian neisa i hihi, ci le leitungbup sia ngitlona sung ah sial hi, ci i he hi. 20 Pathian Tapa hongpai a, a thutang Pathian heakna ciimma hongpia hi, ci i he hi. A thutang Pathian le a Tapa Jesus Christ sung ah i om hi. Hi thu sia a thutang Pathian le tawntung nuntakna a hihi. (aiōnios g166) 21 Tano te awng, milim te kung pan in noma le noma ki keam tavun. Amen.

2 Johan

1 Upa pa in thutak sung ah ka it mama; keima bek
hi ngawl in, thutak a he theam po in zong a it,
tealtuam nupi nu le a tate tung ah; **2** I sung ah om in,
a tawntung in a om tu thutak hang in hong it khi hi.
(aiōn g165) **3** Pa Pathian kung pan a hi zong, Pathian
Tapa Jesus Christ kung pan a hi zong, thutak le itna
sung ah hesuakna, thuthiamna le thinnopna te note
tung ah om tahlen. **4** Pa kung pan in i san thupiak te
bang in na tate thutak sung ah nungta hi, ci ka mu
ciang in ka lungdam mama hi. **5** Tu in na kung ah
thupiak a thak bang in hong at ngawl khi hi, ahihang,
upat tak nupi nu, a ki patcil pan i nei sa bang in eite
khat le khat ki it tu in kong thum hi. **6** A thupiak te zui
in i nuntak na sia itna hi. Piansakna pan na zaksa
uh bang in ta sung ma ah na nuntak tu uh thupiak a
hihi. **7** Jesus Christ sia cilesa taw hongpai hi, ci a hil
ngawl leilot ngual theam te hileitung ah tum zo hi.
Hi te sia ngualteam le Christ langpan te a hihi. **8** I
sepna te bothong ngawl in, thaman a cing in i nga
thei natu, noma le noma kikeam vun. **9** A kuamapo
Christ i hilna sung ah kip ngawl in, a paikhial te in
Pathian nei ngawl hi. Christ hilna sung ah a kho te in
Pa le Tapa a ni ma in nei hi. **10** Tua ki hil na a nei
ngawl khatpo no kung ah hongpai a hile, na inn uh ah
tungsak heak vun, Pathian min taw nukset in paupui
heak vun: **11** Banghangziam cile ama sia Pathian min
taw nukset in na paupui uh le thupha ngawl a vawt
na ah a pawlpui suak tu nu hi. **12** No kung ah kong at
nop tam mama om lai napi, laina le laitui taw at ngawl
tu khi hi: ahihang keima noma kung ah hongpai in,
maitang kisi in ki paupui tu lamen khi hi, tabang in i
lungdam na dim tu hi. **13** Tealtuam na suapui nu i tate
in zong nangma nukset in hong paupui hi. Amen.

3 Johan

1 Upa pa in ka it mama Gaias, thutak sung ah kong
it: 2 Ka it lawm awng, thin le lung na picin bangma
in, na theampo ah na picin tu le na dam tu kong
deisak hi. 3 Nangma sia thutak sung ah na nuntak
bangma in, na sung ah om thutak sia, suapui te
hongpai in hong son uh ciang nasiatak in ka lungdam
hi. 4 Ka tate thutak sung ah nungta hi, ci thu ka zak
ciang sang in, a lianzaw lungdamna nei ngawl khi hi.
5 Ka it ka lawm awng, suapui te le leangna te tung ah
na vawt theampo thumantak in na vawt hi; 6 Amate
in na itna thu pawlpi mai ah son uh hi; nangma in
amate khualhawna mun ah Pathian deina bang in na
tha le, napha seam seam na hihi: 7 Banghangziam
cile amate sia Ama min hang in Gentile te kung pan
bangma la ngawl in pai hi. 8 Tua ahikom eite thutak
dinpu tu te i hi thei natu in tabang te i san tu a hihi. 9
Pawlpi tung ah lai ka thak hi: ahihang amate sung ah
lampui a suaknuam Diotrephees in hong sang nuam
ngawl hi. 10 Tua ahikom kongpai a a hile ama hong
vawt nate mangil ngawl tu khi hi, ama in kamsia taw
hong selno hi: tuabek taw lungkim ngawl lai in suapui
te sang nuam ngawl a, a sang nuam te zong khak in
pawlpi sung pan hawkhia hi. 11 Ka it ka lawm awng,
a pha ngawlte zui heak in, ahizong a pha te zui in. Na
pha a seam te Pathian neisa a hihi: ahihang na pha
ngawl a seam te in Pathian mu ngawl lai hi. 12 Mi
theampo sia Demetrius i tetti hi, thutak cikteak ama i
tetti a hihi: kote zong ama sang pan tetti ka hi uh
hi; kong son te maan hi, ci na he uh hi. 13 No tung
ah at tu tam mama nei khi hi, hikale laikung le laitui
taw at ngawl tu khi hi. 14 Ahihang hai ngawl in hong
mu tu in ki um khi hi, maitang kisi in i ki paupui tu hi.
Thinnopna hong om taken. I lawm te in hong nukset
hi. Lawmte minlo in nukset in.

Jude

1 Jesus Christ i naseam, James i suapuipa keima Jude in Pa Pathian i hong thianthosak na le Jesus Christ i hong kepna le hong saptuam te: **2** Note tung ah hesuakna, thinnopna le itna te hong Khang taken. **3** Ka it te awng, ih nei khop tek ngupna thu note tung ah thasan in kong at tu ciang in, mithiangtho te tung ah a ki ap khawm pai upna thu atu, hanciam in kepcing tu thu lai thak in note kong hanhot tu kisam hi. **4** Banghangziam cile Pathian thuthiamna sia maizum heak ngawl na taw, khatbek a om Topa Pathian le i Topa Jesus Christ nial a, mawna thukhenna thuak tu in nidang lai pek pan in nasep a ki piasa, Pathian nei ngawl te na kidop ngawl kal in hong tum hi. **5** Tua ahikom na heaksa uh hi napi, na phaw tawntung natu uh in kong sonnop thu sia, Topa in Israel mite Egypt ngam pan a suatak zawkciang in, a um ngawl te siatsua kik hi. **6** Taciang amate dinmun masa keamcing ngawl in a ommun a nusia vantungmi te sia thukhenna ni thupi atu in khuamial sung ah tawntung thikkol taw hen in khum hi. (aiōios g126) **7** Tasia bangma in Sodom, Gomorrah le a kim a om khuapite zong, a tung ah a sonsa bangma in, paktat mawna, ngualdang zi taw mawna sung ah a nuntak uh hu in, tawntung mei taw thukkikna a thaukna sia ette tu in koi hi. (aiōios g166) **8** Tasia bangma in hi phuatawm mangman te in pumpi vawtsia a, ukna thusimngawl in le mi minthangte phatngawlna son tawntung uh hi. **9** A liabel vantungmi Michael sia, Moses luanghawm taw kisai in doaimangpa taw thu a ki nial ciang zong, kmsia taw mawsiat ngam ngawl hi, ahihang, Topa in hong tei taken, ci hi. **10** Ahihang hi mite in amate i heak ngawl te sia a pha ngawl in son hi: a hitazong ngaisutna nei ngawl nganhing te bang in amate heakna in amate ma ngim pia hi. **11** Amate a mailam uh bing hil! banghangziam cile, Cain i lampi zui uh a, Balaam in a thaman tu in a khial bang in, duhop na taw Balaam nung pan del hon uh hi, taciang Korah bang in thu ki nial na pha ngawl hang in lalcip siat hi. **12** Amate sia itna poai na vawt na mun uh ah ninreak te a hi uh hi, na kung uh ah an a neak uh ciang in lau ngawl in amate le amate ki bak uh hi: hui i mut keak nguauti ki hel ngawl meii; a nga pul siat in, a nga om ngawl, ni vei thi in, a zung pan a ki botkeak thingkung te a hi uh hi; **13** Tuipi sung ah tuihual ngilo a phuan suak bang in, amate maizumna tuiphuan le aksi vakthap bang hi uh a; amate atu in tawntung khuazing ngammial pi koisak khol hi. (aiōn g165) **14** Adam pan in khang sali na Enok zong in, hi

thu te sonkhol zo hi, en vun, Topa sia a mithiangtho tulsawm te taw hongpai tu a. **15** Mi theampo tung ah thukhen tu hi, Pathian nei ngawl te amate sep le vawt te ahizong, Pathian langpan in kmsia a pau uh te ahizong, ki langsak tu hi. **16** Hi mihing te sia a phun hat te, ngual mawsiat te, amate cilesa deina bang in a nuncta te; a hi na uh sang in a valkai in kampau te, amate phattuam natu in ngualdang a sialpok te a hi uh hi. **17** Ahihang ka it te awng, ih Topa Jesus Christ i sawtakte mai ah a son thu te phawkawn tung vun; **18** Ni tawpkhak ni ciang ngual zawngsak te, amate Pathian nei ngawl te ngeina taksa deina bang in a nuncta te om tu hi. **19** Tabang te sia pawlkhen te, Thaa nei ngawl, cilesa mi a hi uh hi. **20** Ahihang no ka it te awng, a thiangthobel na upna uh tung ah noma le noma inn bang in a khotak in ki sa vun a, Tha Thiangotho sung ah thungen vun, **21** Pathian itna sung ah noma le noma ki keamcing in, i Topa Jesus Christ i hesuakna sia tawntung nuntakna atu in ngak tavun. (aiōios g166) **22** Khentel thei na nei in, mi pawlkhat te tung ah hesuakna nei tavun: **23** Cilesa deina taw a ki ninsak puansil nangawn ensan vun a, ngualdang te mei sung pan in dawkkik in; patau na taw hun vun. **24** Tu in na liik ngawl natu in, hong keam thei a, ama minthanna mai ah lungdamna lianpi taw maw nei ngawl in note hong ap tu pa, **25** Ama bek a ciim Pathian ahi Ngumpa tung ah minthanna, vangletha, thahatna le thuneina sia, a bo sa hun theampo sung, tu le a tawntung in om taken. Amen. (aiōn g165)

Thupualakna

1 Jesus Christ thupualakna, a hai ngawl in hong piang tatak tu, Jesus Christ in a sal te lak tu in Pathian i a ap thu te sia vantungmi sawl a, a sal John tung ah hesak hi: **2** John i Pathian kammal a ceptena, Jesus Christ tettipanna le a mu thu theambo tettipang hi. **3** Hi mailamthu pualak nate sim a, a ngai te le a ki at theambo a zui te thuphatoai a hihi: banghangziam cile a hun hong nai zo hi. **4** Asia ngamkhen sung a om pawlpi sali te tung ah, John in lai kong thaak hi: tu hun, a bosa hun le mailam hun a tawntung in a om Pathian kung pan ahizong, ama kumpi tokhum mai ah a om Thaa sali te tung pan ahizong; **5** A thuman tetti hi a, mithi te sung pan ta upabel le leitung kumpi theambo a uk Jesus Christ tung pan thuthiamma le thinnopna sia note tung ah hong om tahan. Eite hong it hu in a thisan taw eite mawna te hong sawpsak a, **6** A Pa Pathian mai ah kumpi le thiampi in hong vawt pa tung ah; minthanna le ukzawkna a tawntung in om tahan. Amen. (**aiōn g165**) **7** En vun, ama sia meingo taw hongpai tu a; mit theambo in mu tu hi, taciang ama a sunlet te in zong mu tu uh a: leitung minam theambo Ama hang in kap tu hi. Tabang in hong piang tatak tu hi, Amen. **8** Keima sia Alpha le Omega, A Kipatna le A Tawpna ka hihi, ci in tu hun, a bosa hun le mailam hun ah zong a om tawntung na theambo a hi thei Topa in ci hi. **9** Jesus Christ i kumpingam le thuakna sung ah na suapui le haksatna na thuakpui uh keima John sia Pathian thu le Jesus Christ tettipanna hang in Patmos tuikulh ah ka om hi. **10** Topa ni in Thaa sung ah ka om hi, taciang ka nungsang pan in lemle bang aw nging mama ka za a, **11** Keima sia Alpha le Omega, amasabel le atawpna ka hihi: na mu thu te laibu sung ah at in, taciang Asia sali ka mu hi; **12** Taciang tua meivakna sali i laizang ah mihog Tapa taw a kibang khat ka mu hi, Ama sia a peang dong puantulpui sil a, a awm ah kham awmkam taw hen hi. **14** A lu le a sam te sia tuumul bang in ngo a, vuk bang in pak hi; taciang a mitte sia meikuang bang a hihi; **15** A peang te sia mei taw a ki thiangsak tau ngo taw kibang a, a aw sia tui tam mama i aw taw kibang hi. **16** A khut ziatsang ah aksi sali nei hi; a kam sung pan in langni hiam namsau pusuk a; a mai sia sun nitang bang in tang hi. **17** Ama ka mu ciang in, a peang ah mithi bang in ka puk

hi. Taciang a khut ziatsang sia ka tung ah hong nga a, Lau heak in; Keima sia a masabel le a khakbel ka hihi: **18** Keima sia a nungta pa ka hihi, ka thi ngei hi; taciang en in, Keima sia a tawntung in ka nungta zo hi, Amen; taciang hell le thina i tawtang te ka nei hi. (**aiōn g165, Hadēs g86**) **19** Na mu sa thu te ahizong, tu in a omlai thu te ahizong, maisang a om pheang tu thu te theambo at in; **20** Ka khut ziatsang a om aksi sali le kham meivakna sali na mu te thuku sia hibang a hihi. Aksi sali sia pawlpi sali te i vantung mite hi a: meivakna sali te sia pawlpi sali te a hihi.

2 Ephesus Pawlpi i vantungmi kung ah hibang in at in; A ziatsang khut ah aksi sali a toai pa le kham meivakna sali sung ah a paipa in hibang in ci hi; **2** Na zia le tong kong he hi, na sepna te le na thuakna te zong ka he hi, mihog pha ngawl te na san nop ngawl na thu: Sawltak te hi ngawl napi, Sawltak te ka hi uh hi, a ci te zong na sittel a, leilot thu a hi hunlam zong na he zo hi: **3** Na thuakna le ka min hang in thaneam ngawl in nasep haksa na sepna te zong ka he hi. **4** Ahihang amasabel itna na nusiat hu in, kong mawsiat hi. **5** Tua ahikom amasabel na pu na mun mangil heak in a, ki sikkik in, taciang amasabel na sep te seamkik in; tabang in na seamkik bua ahile manlangtak in na kung ah kongpai tu a, na ki sikkik bua ahile na meivak sia a om mun pan in mundang ah ka khin tu hi. **6** Ahihang ka etsat Nicolaitans te nasep te, nangma in zong na ensan hi. **7** Thaa in pawlpi te tung ah a son thu sia, bil a nei peuma in za tahan; Zawna a nga pa sia Pathian i paradise huan laizang a om nuntakna thingnga neak tu in pia tu hi. **8** Smyrna pawlpi i vantungmi tung ah hibang in at in; amasabel le a khakbel, thi in, a nungta pa in a son thu te hibang a hihi; **9** Na zia le tong le haksatna, na zawnkhalna (ahihang mihau na hihi) te ka he hi, Judah minam hi ngawl napi Judah minam ka hi uh hi a ci te, Satan i synagogue te in hong zawnsakna zong ka he hi. **10** Na thuak tu te lau heak in: en vun, note ze-et tu in Satan in mi pawlkhat te thong sung hong khia tu a, haksatna ni sawm sung na thuak tu uh hi; thina ciangdong thuman in om vun, nuntakna kham lukhu kong pia tu hi. **11** Thaa in pawlpi te tung ah a son thu te bil a nei peuma in za tahan; Zawna a nga pa sia ni vei thina in susia nawn ngawl tu hi. **12** Pergamos pawlpi i vantungmi tung ah hibang in at in; langni hiam namsau a nei pa in, hi thu te hong son hi; **13** Na zia le tong, na om na mun le Satan tokhum om na mun ciang dong na ngawn ka he hi: ka min khotak in na len a, keima nong upna zong a thuman martyr Antipas sia Satan omna mun ah thalup a thuak laitak

zong ka upna na nial bua hi. 14 Ahihang nangma ah nguta bang in hongpai tu ka hikom, kongpai hun kong mawsak na thu tawm om hi, na mite sung ah zong na he bua tu hi. 4 Ahihang Sardis ah a nik Balaam hilna a zui te om hi, milim tung ah biakpiakna le puan a niinsak ngawl mi tawm na nei hi; taciang sa neak tu le paktat mawna vawt a, lutu thei natu sia amate sia keima taw puanpak sil in paikhawm tu hi: Israel tate mai ah koi tu in Balaam in Balak hil hi. 15 banghangziam cile amate ki phu hi. 5 Zawna nga pa Ka etsat Nicolaitans hilna a zui te zong om hi. 16 Na sia puanpak sil tu a; nuntakna laibu sung pan in a ki sikkik bale; manlangtak in kongpai tu a, ka kam min ka phiat batu hi, ahihang ka Pa le vantungmi te sung a om namsau taw amate ka do tu hi. 17 Thaa mai ah, a min ka pualak tu hi. 6 Thaa i pawlpi te tung in pawlpi te tung ah a son thu sia bil nei peuma in a son thu te bil nei peuma in za tahlen. 7 Philadelphia za tahlen; Zawna a nga pa sia a ki phualseal manna pawlpi i vantungmi tung ah hibang in at in; ama sia a neak tu ka pia tu a, min thak a ki at suangkang khat thiangtho le a thuman hi a, David i tawtang toaipa in zong ka pia tu hi, tua in a sangte simngawl kuama in hibang ci hi, Ama in a hong le, kuama in khak thei a he bua hi. 18 Thyatira pawlpi i vantungmi tung ah ngawl a; a khak le kuama in hong thei ngawl hi; 8 hibang in at in; a mit meikuang bang le a peang tau Na zia le tong ka he hi: en in, na mai ah kongkha ngo a nei Pathian Tapa in hibang in ci hi; 19 Na zia le honsa in ka koi zo hi, kuama in khak thei ngawl hi: tong le na itna, na sepna, na upna le na thuakna te ka banghangziam cile nangma in thahatna tawm bek na he hi; a khakbel na nasepna te sia a masabel sang in nei a, ka thu zui in ka min zong nong nial bua hi. 9 En tam zaw hi, ci zong ka he hi. 20 Ahihang nangma in, Judah minam hi ngawl napi, Judah minam ka hi kong mawsak na thu tawm om hi, banghangziam cile uh hi, ci in leilot thu a son te sia; Satan i synagogue ama le ama kamsang nu, a kici tawm nupi Jezebel in ka vawt tu a, en in, na peangbul ah hongpai in thu taw kisai in dualthong ni hi, ama in ka sal te kong biasak tu a, nangma sia keima in kong it hi, ci paktat mawna vawt tu le milim te tung ah biakpiakna na he tu hi. 10 Thuakna sung ah ka thu na zui hu in, sa neak tu theam in hil hi. 21 Paktat mawna pan ki ze-etau hunsung ah kong keamcing tu hi, tasia sia sikkik tu in hun kong pia napi; na ki sikkik tuan bua hi. leitung mihing theampo sittel na hun hong theng tu 22 En in, a mawna pan a kisik nuam bua ahile lupna hi. 11 En in, manlangtak in kongpai tu hi; na kham tung ah kong vawk tu a, ama taw paktat mawna a lukhu sia kuama in a lak thei ngawl natu in, na neisa vawt te zong haksatna lianpi sung ah ka vawk tu hi. sia khotak in len in. 12 Zawna nga pa sia ka Pathian 23 A tate ka that tu a; pawlpi theampo in Keima sia biakinn sung ah khuam in ka vawt tu a, a puasang nauta le thinsung a en pa ka hihi, ci hong he tu uh hi: ah pusuak nawn ngawl tu hi; taciang a tung ah ka na sep uh bangtek in hong pia kik tu hi. 24 Ahihang Pathian le a khuapi min ka at tu hi, tua Jerusalem nangma le hi hilna a zui gnawl Thyatira mite, amate khuapi sia, vantung ka Pathian kung pan in hong ka son bang in Satan thuku a he ngawl te tung ah, tuaksuk hi a: ama tung ah ka minthak ka at tu hi. 13 vanngit dang kong suan batu hi. 25 Ahihang na neisa Thaa i pawlpi tung a son thu sia, bil nei peuma in za uh sia kongpai kik dong khotak in lenkip tavun. 26 tahlen. 14 Laodicea pawlpi i vantungmi tung ah hibang Zawna nga te le a tawpdong ka nasep a seamsuak in at in; Pathian i bitphuana kipatna, a muanhua le peuma, minam theampo tung ah vangletna ka pia athuman tetti, Amen in hibang in ci hi; 15 Na zia le tu hi: 27 Ama in thik ciangkhut taw hong uk tu a; tong ka he hi, nangma sia vot le vot ngawl, sa le sa beal vawtpa i beal te bang in tamtham siat tu hi: Ka ngawl ni hi: a vot a hibale a sa tu in kong dei hi. 16 Pa tung pan ka san vangletna taw kibang tu hi. 28 Nangma sia a lum milmial, vot le vot ngawl, sa le sa Taciang ama sia zingsol ka pia tu hi. 29 Thaa i pawlpi ngawl na hi hu in, ka kam sung pan kong sia tu hi. 17 te tung a son thu te bil nei peuma in za tahlen.

3 Sardis pawlpi i vantungmi tung ah hibang in at in; Pathian i Thaa sali le aksi sali te in hibang in ci hi; na zia le tong kong he hi, a nungta min pu napi, na thi hi. 2 Kinging in ngak vun, a thi dektak a tanglai te thahatsak in; banghangziam cile Pathian mai ah na zia le tong a cialcing in ka mu balai hi. 3 Tua ahikom bangbang in sang a, za ni ziam, ci sia mangil heak in a, a khotak in len in, taciang ki sikkik in. Tabang in kinging in na ngak bua ahile, na kung

taw an ka ne tu hi, ama zong keima taw an ne tu hi. in laibu hong tu, a sim tu le a en tu a kilawm mihing 21 Keima in ka zo a, ka Pa taw kumpi tokhum tung mu ngawl ahikom, nasiatak in ka kap hi. 5 Upa te ah ka to bangma in, zawna nga te keima taw, kumpi sung pan khat in, kap heak in: en in, Judah minam te tokhum tung ka tosak tu hi. 22 Thaa in pawlpi te tung i Tawpi le David i zungpi in laibu le ceptena sali te ah a son thu te bil nei peuma in za tahlen, ci hi.

4 Hi sia zawkciang in ka en a, en vun, vantung ah kongkha ki hong hi: amasabel ka zak aw sia keima hong paupui lemle taw kibang hi; hong kato tan a, maisang thupiang tu te kong lak tu hi, hong ci hi. 2 Thakhathtu in Thaa sung ah ka om a: en in, vantung ah kumpi tokhum khat koi hi, taciang a tung ah khat to hi. 3 A to pa sia enleang jasper le sardine suangmanpha taw kibang hi: kumpi tokhum kimkot ah sangun om a, tua sangun sia, emerald suangmanpha taw kibang hi. 4 Kumpi tokhum kimkot ah tokhum kul le li om hi: tua tokhum te tung ah upa kul le li te a to ka mu hi, amate in puanpak sil uh a; a lutung ah zong kham lukhu te khu in to tek uh hi. 5 Kumpi tokhum pan in khualeng vazial hi, vanto vadum a, aw tampi nging hi; kumpi tokhum mai ah a kuang mei-inn sali om a, tua te sia Pathian i Thaa sali te a hihi. 6 Kumpi tokhum mai ah crystal suangmanpha bang ahi limlang tuipi khat omhi; kumpi tokhum a lai le a kimkot, a nung le mai cuppi mit bebek a dim nganhing li om hi. 7 A masabel nganhing sia tawpi bang hi a, a nina nganhing sia khuino taw kibang hi, a thumna nganhing sia mihing mai bang nei a, a li na nganhing sia a leang muvanlai taw kibang hi. 8 Tua nganhing li te in tha luktek nei uh a; a sung ah mit bebek taw kidim hi: sun le zan tawlnga ngawl in, Thiangtho, Thiangtho, Thiangtho, na theampo a hi thei Topa Pathian, a om sa, a om lai le a om pheang tu, ci uh hi. 9 Tua nganhing te in a tawntung in nungta a, kumpi tokhum tung a to pa tung ah minthanna, upatna le pokna te a piak uh ciang in, (aiōn g165) 10 Upa kul le li te zong kumpi tokhum tung a to pa i mai ah bok tek uh hi, a tawntung a nungta pa bia in, amate i kham lukhu te sia kumpi tokhum mai ah khiasuk uh a, (aiōn g165) 11 Maw Topa, minthanna, upatna le vangletna te nge tu in na kilawm hi: banghangziam cile, nangma in na theampo na bitphua a, nangma lungkimna tu in na bitphua ngei hi, ci uh hi.

5 Kumpi tokhum tung ah a to pa i a ziatsang khut sung ah, a sung le a nungsang ah lai ki at a, ceptena sali a ki khen laibu ka mu hi. 2 Hi laibu le ceptena te hong tu in kua kilawm ziam? ci in a thahat vantungmi khat a tai kawm in aw ngingtak taw a au ka mu hi. 3 Vantung ah ahizong, leitung ah ahizong, leinuai ah ahizong, laibu a hong thei tu mihing om ngawl a, a en thei tu peu zong om ngawl hi. 4 Tabang

in laibu hong tu, a sim tu le a en tu a kilawm mihing mu ngawl ahikom, nasiatak in ka kap hi. 5 Upa te sung pan khat in, kap heak in: en in, Judah minam te i Tawpi le David i zungpi in laibu le ceptena sali te hong tu in zawna nga zo hi, hong ci hi. 6 Ka en a, kumpi tokhum, nganhing li le upa te i laizang ah a ki that Tuuno bang khat a ding ka mu hi, tua Tuuno in kii sali le mit sali nei a, tuate sia leitung theampo ah Pathian i sawl Thaa sali te a hi uh hi. 7 Ama hongpai a kumpi tokhum tung ah a to pa i ziatsang khutsung pan in laibu sia la hi. 8 Laibu a lak zawkciang in, nganhing li le upa kul le li te sia Tuuno mai ah bok uh hi, khatsim in tengtong te le mihiangtho te thungetna ngimnamtui taw a kidim kham kuang te nei tek uh hi. 9 Amate in la thak dawngkhat sia hibang in sa khawm uh hi, laibu a la tu le ceptena te a hong tu in na kilawm hi: banghangziam cile nangma sia thalupna thuak in na thisan taw nam sim, minam tatuam le ngam tatuam sung pan in Pathian atu in nong tan zo hi; 10 Taciang Pathian tung ah kumpi le thiampi te in nong vawt zo hi: taciang leitung ah i uk tu hi, ci hi. 11 Ka en a, kumpi tokhum, nganhing te le upa te kimkot ah vantungmi tampi te aw ka za hi; tua vantungmi te sia tul sawm a se tul sawm le tul tampi a se tul tampi a hihi; 12 Thalup na a thuak Tuuno sia vangletna, hauna, ciimna, thahatna, upatna, minthanna le thupha sang tu kilawm hi, ci in aw ngingtak in ci uh hi. 13 Vantung le leitung a om te ahizong, lei nuai le tuipi sung a om, a bitphuana te theampo in, thupha, upatna, minthanna le vangletna te sia kumpi tokhum tung ah a to pa le Tuuno tung ah, om tawntung taken, a ci na ka za hi. (aiōn g165) 14 Nganhing li te in, Amen, ci hi. Taciang upa kul le li te in zong a nungta tawntung pa sia kun in bia uh hi.

6 Tuuno in ceptena te sung pan khat a hon keima in ka mu hi, taciang nganhing li te sung pan khat in, hongpai tan a en in, a ci aw sia vanto nging bang in ka za hi. 2 Taciang in ka en a, siphu ngo ka mu hi: siphu tung a to pa in thal nei hi; kumpi tokhum zong pia a; zawna nga in le zawna nga thua tu in kuan khia hi. 3 Ceptena ni na a hon ciang in, nganhing ni na in, hongpai tan a en in, hong ci ka za hi. 4 Taciang in siphu dang a san khat pusuak a: tua siphu tung a to pa sia leitung pan in kilemma la tu in, vangletna le namsau lianpi pia ahikom, khat le khat ki that uh hi. 5 Ceptena thum na a hon zawkciang in, nganhing thum na in, hongpai tan a en in, hong ci ka za hi. Ka et ciang in siphu vom ka mu a; a tung a to pa in a khut ah toaikhai khat nei hi. 6 Taciang nganhing li te sung pan in a pau na aw sia, zungtang hai khat sia

denari khat, tangpi hai thum ciang in denari khat in khen hi. 7 Simeon nam sung pan then khat le tul ki lei thei hi; sathau le sapittui zong sutha heak in, ni ceptena khen hi. Levi nam sung pan then khat a ci ka za hi. 8 Ceptena li na a hon zawkciang in, le tul ni ceptena khen hi. Issachaar nam sung pan nganhing a li na in, hongpai tan a en in, hong ci na then khat le tul ni ceptena khen hi. 9 Zebulun nam aw ka za hi. 8 Ka et ciang in siphu puang khat ka mu nam sung pan then khat le tul ni ceptena khen hi. Joseph hi: taciang a tung a to pa min sia thina hi a, Hell in zui Benjamin nam sung pan then khat le tul ni ceptena hi. Amate tung ah leitung khen li sua khen khat te khen hi. 9 Hisia zawkciang ka et le, ngam tatuam, sia namsau, ngikialna, thina le leitung nganhing te nam tatuam, minam tatuam, kam tatuam sung pan in, taw that tu in vangletna pia hi. (Hades g96) 9 Ceptena kuama i sim zawkngawl mihonpi sia, kumpi tokhum le atu in thalup a thuak te i thaa te sia biaktau nuai ah Tuuno mai ah puanpak tual sil in, a khut uh ah nuktu ka mu hi: 10 Amate sia a ngingtak in au uh a, maw toai in, a ding ka mu hi; 10 Taciang amate in, ngupna a thiengtho le a maan Topa awng, leitung a om te sia kumpi tokhum tung a to pa i Pathian le Tuuno sia kumpi tokhum tung a to pa i Pathian le Tuuno thisan atu thukhen ngawl le thukkik ngawl in bangtanvei ngei lai tu ni ziam? ci hi. 11 Amate sia tung ah om hi, ci in ngingtak in au uh hi. 11 Taciang puanpak a tual pia tek a; naseppui le suapui dang kumpi tokhum, upa te le nganhing li te i kimkot a ding thalup a thuak lai tu te a cin mateng, hun tomno sung vantungmi theampo, kumpi tokhum mai ah bok uh tawlnga hi tu in son hi. 12 Ceptena a luk na a hon a, Pathian bia uh hi. 12 Amen; Thupa, minthanna, ciimna, pokna, upatna, vangletna le thahatna te a ciang in ka en a, nasiatak in zinling hi; taciang ni zong tawntung in i Pathian tung ah om tahan, Amen, ci uh sam taw a kitak khau ip bang in vomcip a, tha zong hi. (aiōn g165) 13 Upa te sung pan khat in, puanpak thisan bang suak hi; 13 Vantung aksi te zong leitung tualpi a sil te akuate ziam? Koisung pan hongpai ah theikung pan in a zun te khuapi hui in a thin bang ziam? ci in hong dong hi. 14 Taciang keima in, Topa in taksuk vaphung hi. 14 Van sia laidal zial bang in awng, nangma in na he hi, ka ci hi. Taciang in ama len a; mual le tuikul te zong amate om mun tek pan in, Hi te sia haksatna lianpi sung pan a suakta te a in ki khin siat hi. 15 Taciang in leitung ah kumpi te, mi thupi te, mihau te, ngalkap mang lianbel te, a thahat te, sila le a suakta te kibangtek in kuahawng le mualtung lianglak theampo ah bu siat uh a; 16 Mual te suangpi te awng hong del tavun a, kumpi tokhum sung ah a paksak te a hihi, hong ci hi. 15 Tua ahikom tang a topa mai le Tuuno thin-ukna pan in hong seal amate sia Pathian i kumpi tokhum mai ah om uh a, tavun: 17 Banghangziam cile Ama thin-ukna ni liampi sun le zan in Ama biakinn sung ah Ama na seam hong theng zo hi; akua in thuakzo tu ziam? ci uh hi, uhhi; taciang kumpi tokhum tung ah a topa sia amate kung ngawl tu a, bangpo a sa in zong kang nawn sung ah om tu hi. 16 Amate sia ngikial nawn ngawl tu uh a, dangtak kik nawn ngawl tu uh hi; nisa in zong kang ngawl tu a, bangpo a sa in zong kang nawn

7 Hi teng zawkciang in leitung king li ah vantungmi li a ding ka mu a, amate in leitung, tuipi le thigkung te tung ah, hui li te i a mut thei ngawl natu in lenci hi.

2 Taciang nisua na sang pan in a nungta Pathian i ceptena a nei vantungmi a dang khat a kato ka mu hi: tua vantungmi in leitung le tuipi suksiat thei na a nei vantungmi li te tung ah a ngingtak in au a, 3 I Pathian i sila te i talki ah ceptena i khet mateng leitung, tuipi le thingkung te susia heak lai vun, ci hi.

4 Israel tate nam theampto sung pan tul sang khat le then li le tul li ceptena khen uh hi, ci in a phaza a son ka za hi. 5 Judah nam sung pan in then khat le tul ni ceptena khen hi. Reuben nam sung pan in then khat le tul ni ceptena khen hi. Gad nam sung pan then khat le tul ni ceptena khen hi. 6 Asher nam sung pan then khat le tul ni ceptena khen hi. Naphtali nam sung pan then khat le tul ni ceptena khen hi. Manasseh nam sung pan then khat le tul ni ceptena

khen hi. 7 Simeon nam sung pan then khat le tul ni ceptena khen hi. Levi nam sung pan then khat le tul ni ceptena khen hi. Issachaar nam sung pan then khat le tul ni ceptena khen hi. 8 Zebulun nam sung pan then khat le tul ni ceptena khen hi. Joseph nam sung pan then khat le tul ni ceptena khen hi. Benjamin nam sung pan then khat le tul ni ceptena khen hi. 9 Hisia zawkciang ka et le, ngam tatuam, nam tatuam, minam tatuam, kam tatuam sung pan in, kuama i sim zawkngawl mihonpi sia, kumpi tokhum le Tuuno mai ah puanpak tual sil in, a khut uh ah nuktu toai in, a ding ka mu hi; 10 Taciang amate in, ngupna sia kumpi tokhum tung a to pa i Pathian le Tuuno tung ah om hi, ci in ngingtak in au uh hi. 11 Taciang kumpi tokhum, upa te le nganhing li te i kimkot a ding vantungmi theampo, kumpi tokhum mai ah bok uh a, Pathian bia uh hi. 12 Amen; Thupa, minthanna, ciimna, pokna, upatna, vangletna le thahatna te a tawntung in i Pathian tung ah om tahlen, Amen, ci uh hi. (alōn g165) 13 Upa te sung pan khat in, puanpak tualpi a sil te akuate ziam? Koisung pan hongpai ziam? ci in hong dong hi. 14 Taciang keima in, Topa awng, nangma in na he hi, ka ci hi. Taciang in ama in, Hi te sia haksatna lianpi sung pan a suakta te a hihi, taciang amate puantual te sawp a, Tuuno thisan sung ah a paksak te a hihi, hong ci hi. 15 Tua ahikom amate sia Pathian i kumpi tokhum mai ah om uh a, sun le zan in Ama biakinn sung ah Ama na seam uhhi; taciang kumpi tokhum tung ah a topa sia amate sung ah om tu hi. 16 Amate sia ngilkial hawn ngawl tu uh a, dangtak kik nawn ngawl tu uh hi; nisa in zong kang ngawl tu a, bangpo a sa in zong kang nawn ngawl tu hi. 17 Banghangziam cile kumpi tokhum laizang a topa Tuuno in vak tu a, nuntakna ciktui omna mun ah paipui tu hi: taciang Pathian in a mit pan a luang thitui te nawlsak siat tu hi.

8 Ceptena a salina a hon ciang in, vantung sia nai lang sung bang dai dide hi. 2 Pathian mai a ding vantungmi sali te; lemle sali a piak ka mu hi. 3 Vantungmi a dang khat hongpai a biaktau hui ah ding hi, ngim namtui halna kham beal nei a; ngim namtui zong tampi pia hi, tua ngim namtui te sia mithiangtho theampo te i thuungetna taw kumpi tokhum mai, kham biaktau tung ah piak tu a hihi. 4 Ngim namtui halna i meikhu le mithiangtho te thuungetna sia, vantungmi i khut pan in Pathian mai ah kato hi. 5 Vantungmi in a beal la a, biaktau a mei taw a dimsaak zawkciang in, leitung ah buaksuk hi: taciang in aw tatuam hong nging a, van zong to hi, khua zong leng vazial a, zin zong ling hi. 6 Taciang lemle sali a nei vantungmi sali

te lemle tum tu in ki thoai uh hi. 7 Vantungmi a khatna thazap awnging zong ngalsim tu a tai siphu leang in a tum zawkciang in, thisan taw a ki hel ngjal le mei tampi aw nging taw kibang hi. 10 Amei te zong aikam in zui a, tua te sia leitung ah sung suk hi: taciangin te i mei bang hi a, a mei uh ah ngu nei hi: mihing te thingkung khenthum sua khen khat te le lopa hing tha nga sung ngimpiak theina vangletna nei hi. 11 khenthum sua khenkhat kang siat hi. 8 Vantungmi a Amate zong kumpi nei uh a, tasia sia mong nei ngawl nina in a tum zawkciang in, meikuang vahau mual dum sung a om vantungmi a hihi, a min sia Hebrew lian mama bang khat tuipi sung ah khiasuk a: tui kam in Abaddon hi a, Greek kam in Apollyon a hihi. khenthum sua khenkhat sia thisan suak hi; 9 Taciang (Abyssos g12) 12 Ngimna lianpi khat bo a; en in, hisia tuipi sung a om nuntakna nei piantsak nate khenthum zawkciang in ngimna a ni na hongpai thua lai tu hi. 13 sua khen khat thi siat a; tembau khenthum sua khen Vantungmi a luk na in a tum zawkciang in, Pathian khat te zong susia siat hi. 10 Vantungmi a thumna mai a om kham biaktau i kii li te pan in aw khat ka za in a tum zawkciang in, meivak a kuang sa bang hi, 14 A awnging in lemle a nei vantungmi a luk na aksi lian mama sia vantung pan in taksuk a, nguntui tung ah, nguntui lian mama Eupharates sung ah a khenthum sua khenkhat le ciktui te tung ah tak hi; 11 ki hencip vantungmi li te tha in, ci hi. 15 Taciangin Tua aksi min sia ngamsai kung kici hi: tui khenthum mihing khenthum sua khenkhat that tu in nai khat, sua khenkhat ngamsai kung suaksiat a; mi tampi ni khat, tha khat le khumkhat atu in a kingingkhol te sia tua tui hang in thi uh hi, banghangziam cile vantungmi li te tha hi. 16 Siphu a to ngalkap te sia tua tui sia kha hi. 12 Vantungmi a li na in a tum awn zani hi, ci a sim ka za hi. 17 Mangmuna ah siphu zawkciang in, ni, tha le aksik khenthum sua khenkhat te ka mu a, tua siphu tung ah a to te in mei, jacinth le vat a; khenthum sua khenkhat thim ahikom, sun sia kan taw a ki vawt awmdal nei hi: taciang siphu te i lu khenthum sua khenkhat khuavak ngawl a, zan zong te sia tapwi lu taw kibang a; amate kam sung pan tabangma a hihi. 13 Taciang in ka et le, van laizang in mei, meikhu le kan te pusuak hi. 18 Amate kam ah vantungmi khat leang kawm in, leitung mihing te tung ah, vantungmi thum te in a tum lai tu lemle aw hang in leitung mite a mailambing hi, a mailambing hi, a mailambing hi, ci in aw ngingtak in a au ka za hi!

9 Vantungmi a nga na in a tum zawkciang in, vantung pan in aksi khat a taksuk ka mu hi: taciang ama sia mong nei ngawl dum hon na tawtang pia hi. (Abyssos g12) 2 Mong nei ngawl dum sia a hon ciang in; mong nei ngawl dum sung pan in meikhu pusuak a, meikhuk pan a pusuak meikhu in, ni le van hawmpui zong zingcipsak hi. (Abyssos g12) 3 Meikhu sung pan in leitung ah khaumaw tam mama pusuak a: taciang amate tung ah vangletna pia hi, leitung ah aikam te i vangletna taw kibang hi. 4 Tua te sia leitung ah lopa le thingkung a hing te theampo susia ngawl tu le, amate i talki ah Pathian i ceptena a nei ngawl mihing te bek susia tu in thupia hi. 5 Mihing te tha nga sung vawtsia tu in hunpia hinapi, a thalup tu oai ngawl hi: tua khaumaw te i vawtsiatna sia aikam i mihing a tuk bang in natu hi. 6 Tua hun hong thet ciang in mihing te in thina zong tu uh ahihang, a mu batu uh hi; a thi nop mama uh hang, thina sia amate kung pan taikhia tu hi. 7 Khaumaw te sia ngalsim tu a kithoai siphu te bang hi a; kumpi lukku taw a kibang zong amate lutung ah om hi, amate i maitang te zong mihing maitang taw kibang hi. 8 A sam te zong nupi te sam bang hi a, a ha te zong tawpi ha taw kibang hi. 9 A awmdal te zong, thik awmdal bang hi a;

tampi aw nging taw kibang hi. 10 Amei te zong aikam in Abaddon hi a, Greek kam in Apollyon a hihi. (Abyssos g12) 12 Ngimna lianpi khat bo a; en in, hisia zawkciang in ngimna a ni na hongpai thua lai tu hi. 13 Vantungmi a luk na in a tum zawkciang in, Pathian khat te zong susia siat hi. 14 A awnging in lemle a nei vantungmi a luk na mai a om kham biaktau i kii li te pan in aw khat ka za in a tum zawkciang in, meivak a kuang sa bang hi, 15 Taciangin mihing khenthum sua khenkhat that tu in nai khat, sua khenkhat ngamsai kung suaksiat a; mi tampi ni khat, tha khat le khumkhat atu in a kingingkhol te sia tua tui hang in thi uh hi, banghangziam cile vantungmi li te tha hi. 16 Siphu a to ngalkap te sia tua tui sia kha hi. 17 Mangmuna ah siphu te ka mu a, tua siphu tung ah a to te in mei, jacinth le vat a; khenthum sua khenkhat thim ahikom, sun sia kan taw a ki vawt awmdal nei hi: taciang siphu te i lu khenthum sua khenkhat khuavak ngawl a, zan zong te sia tapwi lu taw kibang a; amate kam sung pan tabangma a hihi. 18 Amate kam sung pan a pusuak mei, meikhu le kan, hite thum in mihing khenthum sua khenkhat te that siat hi. 19 Amate i vangletna sia a kam le a mei uh ah om hi: banghangziam cile amate i mei te sia ngul mei taw kibang a, taciang lu zong nei uh hi, tua a lu te taw in mihing te ngimpia hi. 20 Hi thina pan a suakta mihing te in doaimangpa a biakna uh ahizong, bangma mu thei ngawl, za thei ngawl le lam a pai thei ngawl, kham, ngun, tau ngo, suangtum le thing taw amate i khut taw a vawtawm milim te biak na uh mun pan zong a kisik nuam tuan bua uh hi: 21 Taciang tualthat, ngual bum, paktat mawna le nguktak na pan zong a kisik nuam tuan bua uh hi.

10 A thahat vantungmi khat meingo sil in vanpan hong tuaksuk ka mu hi: a lutung ah sangun om a, a mai zong ni taw kibang hi, taciang a peang te sia meikhuam taw kibang hi: 2 A khutsung ah a ki hongsia laibu no khat nei a: a peang ziatsang sia tuipi tung le a peang veisang sia leitung sik hi, 3 Taciang tawpi hawk bang in a ngingtak in hawk a; a hawk zawkciang in vanto sali te awnging hong suak hi. 4 Tua vanto sali te aw a sua ciang in, ka at sawm a: vantung pan ka zak aw in, vanto sali te i aw te sia ceptena khen in, at heak in, hong ci hi. 5 Tuipi le leitung a a ding ka mu vantungmi sia vantung ah a khut lamto a, 6 A tawntung a nungta, vantung le a sung a om na te, leitung le a sung om na te, tuipi le a sung om nate a piangsak pa min taw a hun haisang

nawn ngawl tu hi, ci in kiciam hi: (aiōn g165) 7 Ahihang vantungmi a sali na in, a tum kipat hun ciang in, a sal kamsang te tung ah a pualak sa bang in, Pathian thuku sia tangtung tu hi. 8 Taciang vantung pan ka zak aw in hong paupui kik a, pai tan a, tuipe le leitung nasiatak in zinling a, khuapi khenthum sua khenhat ah a ding vantungmi i khutsung ah a ki hongsa laibu no sia la in, hong ci hi. 9 Kei zong vantungmi kung ah ka pai a, laibu no sia hong pia tan, ka ci hi. Taciang ama in, la in, taciang ne in; tabang in na ngil sung ah kha tu a, na kam sung ah khuaitui bang in thum tu hi, hong ci hi. 10 Tua laibu no sia vantungmi i khut pan in ka la a, ka neak ciang in; ka kam sung ah khuaitui bang in thum napi: ka neak zawkpo ciang ka ngilsung ah kha mama hi. 11 Taciang ama in ka kung ah, minam tampi te, ngam tampi, kam nam tampi te le kumpi te mai ah thu na pualak kik tatak tu hi, hong ci hi.

11 Taciang ciangkhut taw a kibang phai kung khat hong pia a: a ding vantungmi in ding in a, Pathian biakkinn le biaktau te te in, taciang a bia mihing te zong sim in, hong ci hi. 2 Ahihang, biakkinn puasang leitual sia te ngawl in khe in; banghangziam cile hisia sia Gentile te kipia zo a; amate in khuapi thiango sia tha sawm li le tha ni sung a peangnuai ah sikil tu hi. 3 Ka tetti ni te vangletna ka pia tu a, ni tul le za ni le sawm luk sung khau ip sil in thu pualak tu uh hi. 4 Hi te sia leitung i Pathian mai ah a ding olive kung ni le meivak ni te a hihi. 5 Khat po in ngim a piak sawm le, amate i kamsung pan in a pusuak mei in a ngal te sia lopval siat tu a: akua po in amate a suksiat sawm le thuak hamtang tu hi. 6 Amate in thu a pualak sung theambo ngua zu ngawl tu in: vantung zong kha thei na le tui zong thisan suasak thei na vangletna nei a, amate in a uk hun po in, leitung sia ngimna a tatuam taw vat thei hi. 7 Amate i tetti panna a man ciang in, mong nei ngawl dum sung pan hong kato nganhing in, ngal vawt in do tu a, zo in that tu hi. (Abysos g12) 8 Amate i luanghawm sia a lian mama khuapi lamlai ah sial tu hi, taciang khuapi sia thaam lam taw kisai Sodom le Egypt, kici a, i Topa zong thinglamte tung a khai na mun a hihi. 9 A luanghawm te sia kam namcin a pau minam theambo in ni thum le lang sung en tu uh a, than ah phum tu zong a oai ba tu uh hi. 10 Taciang leitung mite sia lungdam tak le nopra poai kham in letsong te ki thak tu uh hi; banghangziam cile hi kamsang ni te in leitung a om mihing te a vawtsiat hang a hihi. 11 Ni thum le lang zawkciang in Pathian kung pan nuntakna Thaa sia amate sung ah tum a, a din uh ciang in; a mu theambo in lau tek

mama uh hi. 12 Taciang vantung pan in aw nging vantungmi a sali na in, himun ah hong kato tavun, a ci ka za a ngal te in en tek uh hi. 13 Tua hun laitak lian in zak aw in hong paupui kik a, tuipe le leitung nasiatak in zinling a, khuapi khenthum sua khenhat ah a ding vantungmi i khutsung ah a ki hongsa laibu a, tanglai mihing te lau mama in vantung Pathian minthanna pia uh hi. 14 A ni na haksatna bo a; en in, a thum na manlangtak in hongpai hi. 15 Vantungmi a sali na in a tum zawkciang in; vantung pan in aw ngingtak in, leitung kumpingam te sia i Topa le Christ i kumpingam suak a; Ama in a tawntung in hong uk tu hi, ci hi. (aiōn g165) 16 Taciang Pathian mai, amate tokhumm tung ah a upa kul le li te bok in, Pathian bia uh a, 17 Tu hun, a bosa hun, le mailam hun sung ah a om tawntung Topa, na theambo a hi thei Pathian, pokria te nangma kong pia uh hi; banghangziam cile na vangletna lianpi la in, na uk zo hi, ci uh hi. 18 Minam theambo te thin-uk a, nangma thin-ukna zong hong theng zo hi, a thi te thukhen tu hun ahikom in, thukhenna thuak tu hi, na sal kamsang te ahizong, mithiangtho te ahizong, na min a zakta a no a lian te ahizong thaman na pia tu a; leitung a susia te i suksiatna hun hong cing zo hi. 19 Taciang vantung ah Pathian biakkinn hong a, Ama biakkinn sung ah thuciam thingkuang ki mu thei hi: taciang khualeng vazial a, aw tam pi nging hi, taciang vanto vadum a, zin zong ling vadul hi, taciang ngial lianpi te zong kia va phung hi.

12 Vantung ah a lamdang mama nupi khat ni sil a; a peangnuai ah tha om hi, taciang a lutung ah zong aksi sawm le ni taw kumpi lukhu khu in hong kilang hi: 2 Ama sia naupai a, nau nei tu nautun in au hi. 3 Vantung ah a dang nalamdang khat hong kilang a; en in, ngul san lian mama a suangnei khat, lu sali le ki sawm nei a, a lutung ah kumpi lukhu sali nei hi. 4 A mei taw van aksi khenthum sua khen khat te kaikhia a, leitung ah khiasuk hi: tua ngul suangnei sia nausuak dektak nupi nu mai ah ding in, nau a sua po ciang lopval tu in kinging hi. 5 Tua nupi nu in minam theambo thik ciangkhut taw a uk tu tapa nei a: Pathian le Ama kumpi tokhumm tung ah domto hi. 6 Nupi nu sia ni tul le za ni le sawm luk sung duisung ah ngual i vak tu in Pathian i negealkholsa mun ah tai hi. 7 Taciang vantung ah ngal kido na om hi: Michael le vantungmi te in ngul suangnei sia do hi; taciang ngul suangnei le a vantungmi te in zong do uh a, 8 A zaw ngawl uh hu in; vantung ah omna tu zong nei nawn ngawl uh hi. 9 Leitung theambo a team Satan, doaimangpa le tanglai ngulpui a kici ngul suangnei

a lian mama sia ama vantung mite taw, leitung ah a that te namsau taw ma in ki that kik tatak tu hi. khiasuk hi. 10 Vantung ah aw ngingtak in a pau na Mithiangtho te thuakna le upna sia hi mun ah om hi. aw uh sia, tu in ngupna le hatna, i Pathian i ukna le 11 Sapi dang khat lei sung pan hong pusuak ka mu Christ i vangletna hong theng hi; banghangziam cile i a; tuuno kii taw a kibang ni nei hi, a pau ciang in suapui te Pathian mai ah sun le zan in a mawsiat ngul suangnei taw kibang in pau hi. 12 Amasa sapi i tawntung pa sia, khiasuk zo hi, ci hi. 11 Amate in vangletna theampo zang hi, thi dektak zadong a liam Tuuno thisan tungtawn ahizong, amate tettipan na thu amasa sapi sia, leitung mi theampo in bia tu zadong taw ahizong, zo zo a; thina ciangdong zong amate in vawt thei hi. 13 Taciang ama in nalamdang lianpi nuntakna sia pamai sa ngawl hi. 12 Tua ahikom, van te vawt hi, mihing te muna ah vantung pan in mei le a sung a om te, lungdam vun. Leitung le tuipi sung takusaks hi, 14 Sapi mai ah nalamdang te vawt thei ah a om te na mailam uh bing hi! banghangziam cile na vangletna a nei hu in leitung ah a om te theam hi; Satan in a hun tomno bek nei lai khi hi, ci a heak namsau taw liam napi, a nungta sapi i milim vawt tu hu in a thin-uk mama in note kung ah hong tuaksuk in leitung ah a om te sawl hi. 15 Tua sapi i milim sia zo hi. 13 Ngul suangnei in ama sia leitung ah hong pausak theina le a bia nuam ngawl te theam that khiasuk hi, ci a heak ciang in, tapa no a nei nupi nu tu in nuntakna piak theina vangletna nei hi. 16 Mihing sia vawtsia hi. 14 Tua nupi nu sia ngul muna pan in te a lian a no, mihau le mizawng, a suakta le sal, a hun khat, hun ni le hun lang sung a ki vak natu mun vekpi in a ziatsang khut a hibale, a talki ah ceptena duisung ah a len thei natu in, muvanlai lian mama i vawtsak hi: 17 Tua sapi i ceptena a hibale a min, a tha ni pia hi. 15 Ngul in nupi nu sia tuliiim i tai bang in hibale a min nambat a nei te simngawl, kuama in van taisak tu in a kamsung pan tui phul hi. 16 Tua ngul lei in zuak thei ngawl hi. 18 Himun ah ciimna om hi. suangnei kamsung pan a pusuak tuliiim sia, leitung in Ceptena a nei peuma in sapi nambat sia sim taken: a kamkat a, val siat in nupi nu hu hi. 17 Taciangin ngul banghangziam cile hisia sia mihing nambat hi a; ama suangnei sia nupi nu tung ah a thin-uk mama hu in, nambat sia zaluk le sawm luk le luk a hihi.

13 Pathian thupiak te a zui nupi nu i suan a tanglai **14** Ka et ciang in, Tuuno sia Zion mual tung ah te do tu in kuankhia hi. Tuipi a om senneal tung a ding ka mu hi, a Pa min a talki ah a ki at sang ah ka ding a, sapi khat tuipi sung pan hong pusuak khat le then li le tul li te zong Ama taw om hi. 2 Van ka mu hi, tua nganhing in lu sali le ki sawm nei a, a pan in aw khat ka za a, tui tampi aw le vanto nging ki tung ah kumpi lukhu sawm nei hi, a lu sali tung mama aw taw kibang hi: taciang tengtong tum te i ah Pathian hamsiat na min om hi. 2 Ka mu sapi sia tengtong tumna aw zong ka za hi: 3 Taciang kumpi pawlbeam bang hi a, a peang te sia vom peang taw tokhum, nganhing li le upa te mai ah la thak sa ka za kibang hi, taciang a kam sia tawpi kam taw kibang a: tua la thak sia leitung pan a ki tan mihing sang a: ngul suangnei in a vangletna, tokhum le thuneina khat le then li le tul li te simngawl, kuama in sin thei lianpi pia hi. 3 A lu khat sia thi dektak zadong in a liam ngawl hi. 4 Amate sia a thiangtho te hi a, numei taw ka mu hi; tua thi dektak in a liam na sia dam kik hi: a niin ngawl te a hi uh hi. Tuuno paina mun theam po taciang leitung mi theampo in tua sapi sia lamdangsa ah a zui te a hihi. Tuuno le Pathian atu in anpal te tek uh hi. 4 Tua ahikom mihing te in sapi vangletna a hi a, mihing te sung pan a ki tankhia te a hihi. 5 pia ngul suangnei sia bia uh a: a sapi zong bia uh hi, Taciang amate kam sung ah theamna om ngawl a: hi sapi bang akua om ziam? akua in ngal sim thei Pathian kumpi tokhum mai ah mawnei ngawl te a tu ziam? ci uh hi. 5 Sapi tung ah na thupi mama le hihi. 6 Vankimlai ah a dang vantungmi khat a leang Pathian a hamsiat tu kammal te pia a; tha sawm li le ka mu a, leitung a om minam, phung, kampau le mi tha ni dong a kizom in vangletna pia hi. 6 Pathian theampo tung ah a pualak tu tawntung lungdamna hamsiat in a kam ka a, a min, a biakbuk le vantung thupha nei hi, (*αιόνιος γ166*) 7 Aw ngingtak taw, Pathian ah a om te zong sonsia hi. 7 Mithiangtho te do tu zaktu vun a, minthanna Ama pia vun; banghangziam le zo tu in ahizong: nam theampo, kam theampo le cile Ama thukhen tu hun hong theng hi: taciang van le minam theampo tung ah thunei tu in vangletna pia hi. lei, tuipi le ciktui te a vawt pa bia vun, ci hi. 8 Adang 8 Leitung ki bitphua ma pan kipan in a ki that Tuuno vantungmi khat in zui a, Bablyon puk zo hi, puk zo hi, i nuntakna laibu sung ah min a ki at ngawl leitung hi khuapi, banghangziam cile ama i paktat na, thin-mihing theampo in ama bia tu hi. 9 Bil a nei mihing ukna sapittui sia minam theampo a dawsak khuapi a theampo in za taken. 10 Ngual dang te sal in a paipui hihi, ci hi. 9 Vantungmi a thum na in zui a, mi khatpo te sal in ki paipui kik tu hi: ngualdang namsau taw in nganhing le a milim bia in, a talki tung a hibale a

khut sung ah ceptena a omle, 10 Tua pa in Pathian thin-ukna sapittui dawn tu a, tua a thin-ukna hai a buaksuk na sia thudang bangma zong ki hel ngawl ahihi; taciang ama sia a thiangtho vantungmi te le Tuuno mai ah mei le kan taw vawtsiatna thuak tu hi: 11 Taciang amate vawtsiatna meikhu sia a tawntung in a tungsang ah kato hi: taciang sapi le a milim a bia te ahizong, a min ceptena a sang te ahizong, sun le zan in tawnga ngawl hi, ci in aw ngingtak in ci hi. (aiōn g165) 12 Hi mun ah Pathian i thupiak te a zui le Jesus a um mithiangtho te thuakna om hi. 13 Van pan in ka zak aw sia, tu pan kipan in Topa sung ah a thi te sia thuphatatoi a hihi, ci in at in, hong ci hi: Thaa in, maan hi, amate sia a nasep pan in tawnga tu a; a nasep te in amate zui tu hi, ci hi. 14 Ka et ciang in, meingo tung ah mihing Tapa taw a kibang khat to hi, a lutung ah kumpi lukhu le a khut sung ah a hiam mama phiau toai hi. 15 A dang vantungmi sia biakinn sung pan pusuak a, meingo tung a to sia tung ah, na phiau la in a tang at in: banghangziam cile leitung ah tang min zo a, nangma atu in tang at hun cing zo hi; ci in a ngingtak in au hi. 16 Taciangin meingo tung a to sia in a phiau la a; leitung ah tang at kipan hi. 17 Vantungmi a dang khat vantung biakinn sung pan pusuak leleau a, ama zong a hiam mama phiau nei hi. 18 Vantungmi a dang khat zong biaktau pan pusuak a, meii tung ah vangletna nei hi; a hiam mama phiau a nei sia tung ah na phiau la in a, leitung sapit kung tung a a bom te at in; banghangziam cile sapit nga te a vekpi in min siat zo hi, ci in a ngingtak au in sawl hi. 19 Tua vantungmi zong a phiau la in leitung ah sapit te at a, Pathian thin-ukna sapit sukna mun dum sung ah khia hi. 20 Tua sapit te sia khuapi puasang ah cil a, sapittui suk na mun pan in thisan tampi pusuak hi, thisan luang sia siphu mukkam dong ban a, tai zani dong luang hi.

15 Vantung ah a dang musakna, a lian le a lamdang, vantungmi sali in a khakbel vawtsiatna nam sali nei hi; banghangziam cile tua sali te sia Pathian thin-ukna taw kidim hi. 2 Taciang mei taw a ki hel limlang tuipi bang khat ka mu hi: sapi, a milim, a ceptena le a min nambat tung ah zaw a nga te sia limlang tuipi tung ah ding in, amate in Pathian i tengtong te zong nei hi. 3 Amate in Pathian i sal Moses le Tuuno i la sa khawm uh a, Topa na theampo a hi thei Pathian, na nasep te lian in lamdang hi; na lampi te zong thutang le a thuman a hihi, nangma sia mithiangtho te i Kumpipa na hihi, ci hi. 4 Maw Topa awng, nangma hong kita ngawl le na min a thangsak ngawl akua om tu ziam? banghangziam

cile nangma bek na thiangtho a: minam theampo na mai ah hongpai in hong bia tu hi; banghangziam cile na thukhenna te kilang zo hi. 5 Tua zawkciang in ka en a, tetti panna biakbuk a kici vantung i biakinn sia ki hong hi: 6 Taciang vantungmi sali te sia biakinn sung pan pusuak uh a, ngimna sali nei in, puapan neam a thiang mama sil uh hi, amate i awm zong kham awmkil taw khil uh hi. 7 A tawntung a nungta Pathian thin-ukna taw a kidim, kham kuang sali te sia, nganhing li te sung pan khat in vantungmi sali te pia hi. (aiōn g165) 8 Taciang biakinn sia Pathian minthanna le vangletna pan hong theng meikhu taw kidim a; vantungmi sali te ngimna sali a bo mateng kuama biakinn sung ah tum thei ngawl hi.

16 Biakinn sung pan aw nging mama taw vantungmi sali te i thuson ka za hi, pai vun a, Pathian thin-ukna kuang sali sia leitung ah buaksuk tavun, ci hi. 2 Vantungmi a khat na sia hongpai a, leitung ah a kuang a buaksuk ciang in; sapi ceptena a nei sia le a milim a bia mihing te tung ah meima sia nasiatak in hong piang hi. 3 Vantungmi a ni na sia in a kuang sia tuipi tung ah a buaksuk ciang in; tuipi sia thithu bang suak a: tuipi sung a om nganhing theampo thi siat hi. 4 Vantungmi a thum na in nguntui le ciktui te tung ah a kuang a buaksuk ciang in; tui te sia thisan suak siat hi. 5 Taciang tuitung ah thunei vantungmi in, a omlai, a omsa le a om laitu, Maw Topa awng, hibang in thukhen zo na hikom na thuman hi, a ci ka za hi. 6 Banghangziam cile amate in mithiangtho te le kamsang te thisan luangsak uh a, amate i dawn tu thisan na pia hi; amate sia thisan dawn tu in kilawm hi, ci hi. 7 Taciang biaktau pan in, hi hi, Topa na theampo a hi thei Pathian awng, na thukhenna te sia maan in thutang hi, a ci a dang khat i pau na zong ka za hi. 8 Vantungmi a li na in a kuang sia ni tung ah a buaksuk ciang in; mihing te mei taw kangskak tu in vangletna pia hi. 9 A sa mama in mihing te a kak ciang in, hi ngimna tung ah vangletna a nei Pathian min tomlaw in hamsiat tek uh a: Pathian sia minthanna pia tu in amate mawna te a ki sikkik nuam tuan bua uh hi. 10 Vantungmi a nga na in a kuang sia sapi i tokhum tung ah a buaksuk ciang in; ama kumpingam khuazing siat hi; taciang thuakhak mama ahikom a ha ngoai uh hi, 11 Amate thuak natna le meima te hang in vantung Pathian tomlaw in hamsiat uh a, amate ngamtatna pan in kisik nuam tuan ngawl hi. 12 Vantungmi a luk na in a kuang sia Euphrates ngun tung ah a buaksuk ciang in; nisuana sang kumpi te lampi puaholsak tu in nguntui kang in ko siat hi. 13 Taciang ngul suangnei, sapi le leloit

kamsang te kamsung pan in, ulol taw a kibang thaas pheang tu nganhing a mu ciang in lamdangsa mama niin thum a pusuak ka mu hi. **14** Amate sia doai i tu hi. (Abyssos g12) **9** Himun ah cimna a nei peuma in thaas te hi a, nalamdang tampil a vawt te a hihi, amate ngaisutna nei hi. Lu sali sia nupi nu to na mual sali te sia leitung kumpi te kung le leitung buppi ah pail in a hihi. **10** Kumpi sali om hi: nga te puk zo a, khat om ngalpi tho tu in mihing te kaikhawm tu a, na theampos lai hi, taciang a dang khat sia hongpai ngawl lai hi; a hi thei Pathian i a lian mama ni kimsak hi. **15** En hongpai ciang in, tawmwei bek kho tu hi. **11** A omsa hi vun, nguta bang in kongpai tu hi. Pum nguak in vak napi tu laitak a om ngawl nganhing sia a liat na hi a, ngawl tu le ngual in a maizumna a mu ngawl natu a sali na zong a hihi, taciang siatsuana hong theng tu encik a, a puan a keamcing peuma thuphatoai a hihi. **12** Kii sawm na mu te sia kumpingam a nga ngawl **16** Hebrew kam in Armageddon a kici na mun ah ki lai kumpi te a hihi; ahiahng sapi taw kumpi te bang kaikhawm tu uh hi. **17** Vantungmi a sali na in a kuang in nai khat sung vangletna nga khawm tu uh hi. **13** sia vui sung ah a buak ciang in; vantung biakinn Amate theampos lungkim in, vangletna le thuneina sia sung kumpi tokhum pan in aw nging mama hong sapi tung ah pia tu uh hi. **14** Hi te in Tuuno sia do tu pusuak a, ki man zo hi, ci hi. **18** Taciang in aw tampil uh a, Tuuno in amate zo tu hi; banghangziam cile hong nging hi, taciang vanto vadum a, khua zong Tuuno sia to theampos te i To, le kumpi theampos te i leng vazial hi; taciang nasiatak in zinling vadut hi, Kumpi a hihi: taciang Ama taw a om te sia a sap te, a hizata a nasia le a thahat zinling sia leitung mihing te teal te le a thuman te a hihi. **15** Taciang ama in, na om pan kipan khatvei zong om ngei ngawl lai hi. **19** mu pumpizuak nu i tona mun tui tampil sia, mi tampil Khuapi zong khenthum in ki khen hi, minam tampil te i te, mihonpi te, minam tampil te le kam nam tatuam te khuapi te kisia hi: Pathian in a thin-ukna sapittu hai a hihi. **16** Taciang sapi tung ah na mu kii sawm te in sia Babylon khuapi a piak tu phawk hi. **20** Tuikul te tai pumpizuak nu sia, ensan in ama bek ngeam tu uh hi, siat a, mual te zong ki mu nawn ngawl hi. **21** Van taciang a pumnguak in koi tu uh a, a sa zong ne in pan in ngial lianpi te mihing te tung ah taksuk a, ngial mei taw hal tu uh hi. **17** Banghangziam cile amate in tangkhat ciang talent khat bang ngit hi: tua ngial hang Pathian deina seam tu ahizong, Pathian thu bang in ngimna nasia mama hi; tua ahikom mihing te in a tangtun dong lungkim in, amate kumpingam te Pathian tomlaw uh hi.

17 Kuang sali a nei vantungmi sali sung pan khat hongpai a, hong paupui hi, himun ah hongpai

tan; tui tampil tung ah a to a lian pumpi zuak nu thukhenna kong lak tu hi: **2** Ama sia leitung kumpi te taw paktat na vawt a, leitungmi theampos zong hi: a minthanna taw leitung bup tangsak zo hi. **2** paktat na sapittu khamsak siat hi, hong ci hi. **3** Thaa Ama sia a nging tatak in au a, a lian Babylon puk in duisung ah hong paupui hi: taciang lu sali le ki zo hi, puk zo hi, taciang doai ngilo te omna suak zo sawm nei a, Pathian mindaisak na min te taw a kidim, hi, tha niin te kua suak zo a, a thiangotho ngawl le a sapi sannum tung ah a to nupi khat ka mu hi. **4** etsat huai vacim inn suak zo hi. **3** Banghangziam Taciang nupi nu sia puan sandup le sannum sil a, cile minam theampos in ama i paktatna le thin-ukna kham, suang manpha le pale taw kizeam hi, a niin le sapittu kham siat zo uh a, taciang leitung kumpi te a lipkhaphuai paktatna taw a dim kham hai toai hi: **5** in zong ama taw paktat na vawtzo uh hi, leitung i A talki tung ah, thuku, a lian babylon, pumpizuak te i sumleang te zong ama hauna pan in mihau suak siat nu le leitung lipkhaphuai te i nu, ci in a min ki at hi. **6** zo uh hi, ci hi. **4** Van pan in aw dang khat ka za hi, ka Tua nupi nu sia mithiangtho te thisan le Jesus atu in mihing te hi nupi nu mawna sung ah kihel ngawl tu in ngalhang a ki that te thisan a kham ka mu ciang in, ahizong, ama vawtsiatna na thuak ngawl natu in a lamdang ka sa mama hi. **7** Vantungmi in, banghang sung pan pusuak vun. **5** Banghangziam cile a mawna in lamdangsa ni ziam? Nupi nu i thuku ahizong, lu te in van ban zo a, a mawna te Pathian in ciame sali le ki sawm nei a, tua nupi nu a pua nganhing thu hi, ci hi. **6** Ama in note hong thukkik bang in thukkik kong son tu hi, hong ci hi. **8** Na mu nganhing sia sia, vun, ama sep te a za ni in thukkik vun a; hai sung a omsa, tu in a om ngawl; mong nei ngawl dum sung ah a dipsa zong a za ni in dipsak kik vun. **7** Ama le pan hong kato tu a, siatsuana sung ah theng tu hi: ama ki minthangsak tawm in a ukbang in a nuntak taciang leitung bitphua pan kipan nuntakna laibu sung bangma in, nasiatak in vawtsia in thinngimsak kik ah min ki at te in a omsa, tu in om ngawl a, a om vun: keima sia kumpinu ka hihi, meingong ka hi ngei

a, he na ka thuak batu hi, ci in ngaisun tawm lai hi, suangtum nging zong kuama in za nawn ngawl tu hi.

8 Tua ahikom ama vawtsiatna tu in thina, ka na le 23 Na sung ah khuamei zong ki vak nawn ngawl tu kialpi te sia nikhat sung hong theng tu a; mei taw a; mopa le monu aw zong ki za nawn ngawl tu hi: kangtum siat in ki hal tu hi: banghangziam cile ama banghangziam cile na sumleang te sia leitung i ulian thu a khen Topa Pathian sia a Thahat Pathian a hihi.

9 Ama taw paktat na a vawt te le a uk uh bang in siat zo hi, ci in vantungmi in ci hi.

10 Ama taw paktat na a vawt te le a uk uh bang in a nungta khawm leitung kumpi te in, ama ki hal na a kampsang le mithiangtho te thisan, leitung buppi ah meikhu a mu uh ciang in, khuangai in kaatap tu uh hi.

11 Sumleang te in zong khuangai in ama ka tu uh hi; banghangziam cile amate van zuak te a lei tu om nawn ngawl hi:

12 A van zuak uh te sia, kham, ngnun, suang manpha, pale, puan neam no, puan sandup, nai puan, puan sannum, thyine thing, sai ha taw a ki vawt van tatuam, thing maphabel, tau ngo, thik le marble suang taw a ki vawt van tatuam te,

13 Tuabek domngawl in cinnamon sathau namtui, ngim namtui tatuam, zatui ki zut thei tatuam, frankincense, sapittui, sathau, zungtang vui, zungtang, ngamsa tatuam, tuu le siphu te, siphu leang te, sila te le mihing nuntakna te a hihi.

14 Na neak nop thingnga te zong om nawn ngawl hi, a dawnmoi no te le a mu nop huai mamate zong na kung pan in tai siat zo a, bangma hun in na mu kik nawn batu hi.

15 Hi van te taw sumleang te in a thuak vawtsiatna te lau in a khuala mama pan ding tu uh a, kap in tau kik tu uh hi,

16 Taciang Ala! Ala!

17 Nai khat sung a hau na teng beam suak siat hi, ci uh hi.

18 Hi nupi nu ki hal na meikhu a mu uh ciang in, hi khuapi taw a kibang khuapi dang om ngawl hi!

19 Amate i lutung ah leivui te the uh hi, kap kawm le tau kawm in au uh a, Ala!

20 Vantung pan kipan in a thiango sawlak te le kamsang te;

21 A thahat vantungmi khat in tang ngoaina suangtumpui taw a kibang khat la a, tuipi sung ah a khaiksuk zawkciang in, khuapi Babylon sia nasiatak in ki khiasuk tu a, bangmahun in kuama in mu kik nawn ngawl tu hi, ci hi.

22 Tengtong, tamngai, lemle le tunnging tumthiam te aw zong na sung pan ki za nawn ngawl tu hi; tang ngoaina

23 Na sung ah khuamei zong ki vak nawn ngawl tu hi: banghangziam cile na sumleang te sia leitung i ulian te a uh hi; minam theampo bum le ai taw na theam

24 Hi khuapi sung a kampsang le mithiangtho te thisan, leitung buppi ah a ki that theampo i thisan zong mu hi.

19 Hi teng zawkciang in van pan mi tampi aw ngingtak in, Halelujah; ngupna le minthanna, zataknna le vangletna te sia Topa i Pathian tung ah om hi:

2 Banghangziam cile Ama thukhenna te maan in thutang hi: banghangziam cile leitung buppi paktat na taw a siasak a lian pumpizuak nu sia thukhen zo hi, a khut sung ah Topa sal te i thisan man zong thukkik zo hi, ci ka za hi.

3 Taciang amate in, Halelujah, ci kik uh hi, Taciang ama ki hal na meikhu sia a tawntung in kato hi. (aiōn g165)

4 Upa kul le li le nganhing li te in kumpi tokhun tung ah a to Pathian mai ah kun in bia uh a, Amen; Halelujah, ci uh hi.

5 Kumpi tokhun pan hong nging aw sia, Ama sal te le Ama a zakta a no a lian note theampo in i Pathian pok vun, ci hi.

6 Mihon tampi te aw sia tui tampi te aw le vanto kithing vadum bang tatak in ka za a, Halelujah: banghangziam cile Topa a thahat Pathian in uk hi, ci hi.

7 Eite angtang in lungdam tawng, taciang Ama upatna pia tawng: banghangziam cile Tuuno mopoai hun hong theng zo a, a zi zong kipua sa in kithoai zo hi.

8 Ama sia puan neamno, a thiango le a pak sil thei natu thu pia hi: tua puanneam pha sia mithiangtho te i thutang suana a hihi.

9 Tuuno mopoai sung ah nitak an ne tu in a kisam te thuphatoai te a hihi, ci in at in, hong ci hi.

10 Hi thu sia Pathian i a son tatak thu a hihi, hong ci hi.

11 Taciang van a ki hong ka mu a, en vun siphu kang; taciang siphu a to pa min sia Thuman le Thutak, kici a, thutang suana taw thukhen in ngalsim hi.

12 A mit te sia meikuang taw kibang a, a lutung ah kumpi lukku tam mama nei hi; a at sa min nei napi ama simngawl kuama in a he bua hi.

13 Thisan sung ah a kipap puan sil a: A min sia Pathian Kammal, kici hi.

14 Vantung ngalkap te in siphu kang te to in zui hi, amate zong puan neam pha, a thiango le a pak te sil uh hi.

15 Minam theampo satna tu a kam sung pan in a hiam mama namsau pusuka a: thik ciangkhut taw uk tu hi: na theampo a hi thei Pathian i

a lauhuai thin-ukna sapit sukna mun dum sia tuancil hi. 16 Kumpi theampo i kumpi, le to theampo i to a kici a min sia a puan le a phei tung ah ki at hi. 17 Vantungmi khat sia ni sung ah a ding ka mu a; a ngingtak in au hi, vantung ah a leang vacim theampo, hongpai tavun a lian Pathian i nitak an neak poai sung ah hong ki kaikhawm tavun; 18 Tabang in kumpi te sa, ngalkpmang te sa, a thahat te sa, siphu te le a to te i sa, sal le a suakta te, a no a lian ci ngawl in, mi theampo te i sa na ne tu uh hi, ci hi. 19 Sapi le leitung kumpi te, a ngalkap te in siphu tung to pa le a ngalkap te do tu in a ki kaikhawm ka mu hi. 20 Sapi sia man thei uh hi, taciang sapi i ceptena zong nga a, a milim a bia te theam in sapi mai ah nalamdang a tatuam a lak leilot kamsang zong man thei uh hi. Hi te a ni in kan taw a kuang tawn tung meiliipi sung ah a nungta in khiasuk hi. (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 A dang a tanglai te sia siphu tung to pa kam sung pan a pusuak namsau taw thalup thuak uh hi; amate i sa sia vacim te in a khamteak in ne uh hi.

20 Mong nei ngawl dum tawtang le thikkol lianpi a len vantungmi khat van pan a tuaksuk ka mu hi. (Abyssos g12) 2 Ngul suangnei, tanglai ngulpui, Doaimangpa le Satan zong a kici sia kum tulkhat sung hencip hi, 3 Kum tulkhat a bo dong, leitung minam theampo theam thei ngawl tu in, mong nei ngawl dum sung ah khiasuk a, khum in a tung pan ceptena khen hi: taciang kum tulkhat a bo ciang in tawmvei tha kik tu hi. (Abyssos g12) 4 Kumpi tokhumm te ka mu a, tua tung ah a to te thuken theina thu pia hi: sapi le a milim a bia ngawl te, ceptena a talki le a khut ah a sang ngawl te, Jesus tetti panna le Pathian kammal atu in ngawngtan a thuak te i thaa te zong ka mu hi; amate sia nungta uh a, Christ taw kum tulkhat sung uk tu uh hi. 5 Ahihang a dang mithi te sia kum tulkhat a bo dong nungta kik ngawl lai tu uh hi. Hisia sia a masabel thawkikna a hihi. 6 Amasabel thawkikna sung ah a kihel te thuphatoai le mithiangtho te a hihi: amate tung ah ni vei thina in thu nei nawn ngawl hi, ahihang amate sia Pathian le Christ i thiampi te hi tu uh a, Ama taw kum tulkhat sung uk khawm tu uh hi. 7 Kum tulkhat a bo zawkciang in, Satan sia thonginn sung pan in tha tu hi, 8 Leitung king li a om minam theampo theam tu in pusuak tu hi, Gog le Magog a kici ngal sim tu in kaikhawm tu a: tuipe valbo dung a om senneal za in tam tu uh hi. 9 Amate sia leitung a zai za in paikhawm tu uh a, mithiangtho te omna mun le a it huai khuapi sia kimum uh hi: taciangin, Pathian kung, vantung pan in mei hong taksuk a, kangtum siat hi. 10 Hi te a theam Satan zong sapi le leilot

kamsang te omna mun, kan taw a ki hel meiliipi sung ah khiasuk hi, tua mun ah sun le zan in haksatak in vawtsiatna a tawntung in thuak tu hi. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 Taciang a lian mama kumpi thokhum kang khat ka mu a, a tung ah a to pa mai pan in van le lei sia taikhia hi; taciang amate atu in omna mun a mu bua uh hi. 12 Mithi te, a no a lian a vekpi in, Pathian mai ah a ding khawm tek ka mu hi; taciang laibu te phal a: nuntakna laibu a kici a dang laibu zong phal hi: mithi te sia amate sepna te laibu sung ah a ki at bang in, khatsim tung thukhen hi. 13 Tuipi in a sung a mithi te ap hi; taciang thina le hell in zong amate sung a om mithi te ap uh hi: taciang mi theampo amate sepna bang tek in thukhen hi. (Hadēs g86) 14 Taciang thina le hell sia meiliipi sung ah khiasuk hi. Hisia sia nivei thina a hihi. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Akua mapo nuntakna laibu sung ah min a ki at a mu ngawl peuma meiliipi sung ah khiasuk hi. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Van thak le lei thak ka mu hi: banghangziam cile amasa lei le van te bo zo a; tuipe zong om nawn ngawl hi. 2 Khuapi thiangtho, Jerusalem thak sia a pasal atu a kipua khol monu bang in Pathian kung, vantung pan a tuaksuk, keima John in ka mu hi. 3 Taciang van pan in aw ngingtak taw hibang in ci hi, En vun, Pathian i biakbuk sia mihing te tung ah om a, Ama sia mihing te taw om tu hi, amate sia Pathian i mihing te hi tu uh a, Pathian Ama tatak in a mite ompui in, amate i Pathian hi tu hi. 4 Pathian in thitui te sia amate i mit pan in nawlsak tu hi; taciang thina, he na, kaa na le natna te om nawn ngawl tu a: a lui theampo bo siat tu hi. 5 Kumpi tokhumm tung ah a to pa in, En vun, na theampo a thak in ka vawt hi, ci hi. Taciang, hi thu te sia a maan le thutang a hikom, at in: hong ci hi. 6 Taciang Ama in, ki man zo hi. Keima sia Alpha le Omega, a kipatna le a tawpna ka hihi. A dangtak te nuntakna ciktui a thong in ka pia tu hi, hong ci hi. 7 Zawna a nga peuma in na theampo ngamh in lua tu hi; taciang keima sia ama i Pathian ka hi tu a, ama sia ka tapa hi tu hi. 8 Ahihang a lau te, a um ngawl te, a lipkhap huai te, tual that te, pakat mawna vawt te, bum le ai toai te, milim bia te le leilot thu son te theampo, kan le mei taw a kang meiliipi sia amate i lua tu hi tu hi: tasia sia nivei thina a hihi. (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 A khakbel ngimna sali taw a dim kuang sali a toai vantungmi sali sung pan khat ka kung ah hongpai in hong paupui hi, Himun ah hongpai tan, monu a kici Tuuno i zi kong lak tu hi, hong ci hi. 10 Taciang mualsang lian mama omna mun sang ah thaa in hong

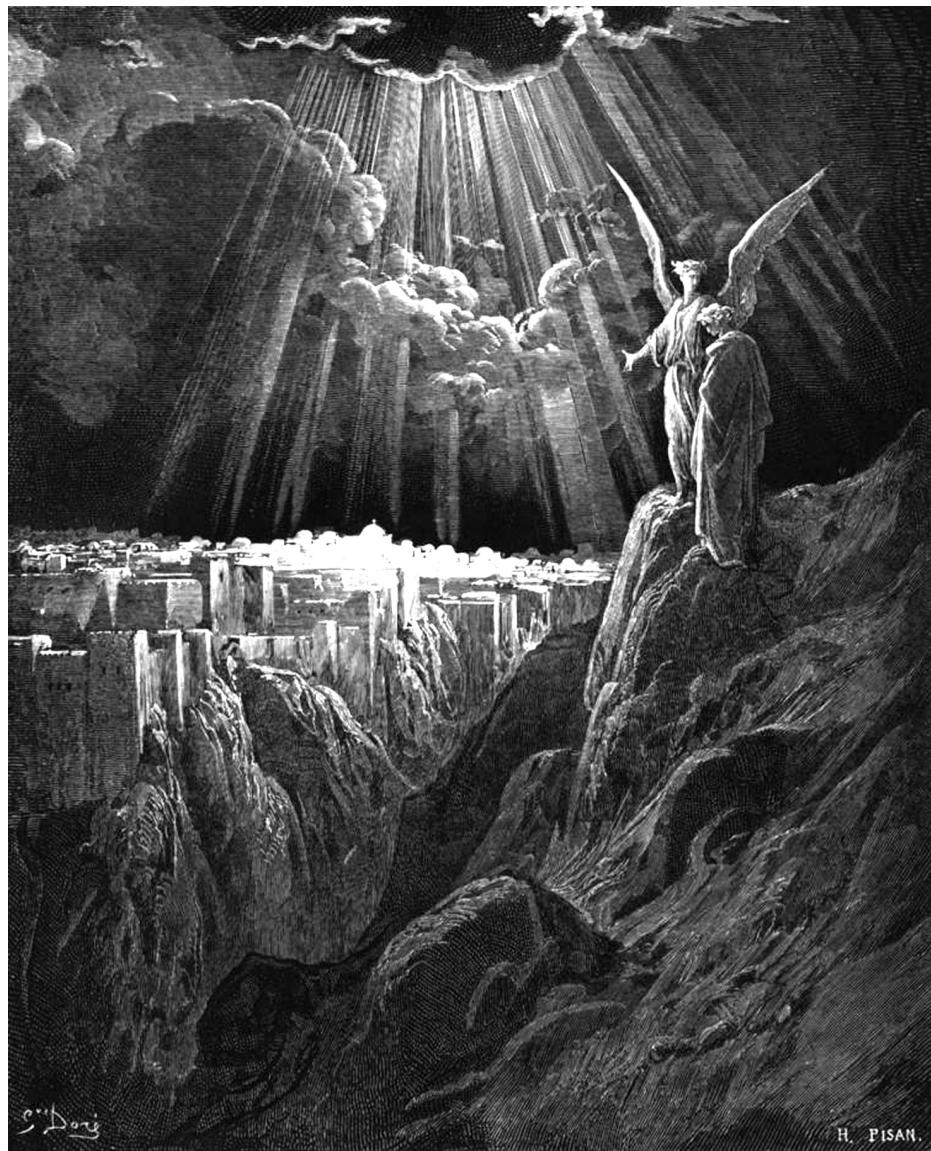
paiup a, khuapi le a thiangtho Jerusalem sia, Pathian kung van pan a tuaksuk hong lak hi. **11** Tua khuapi sia Pathian minthanna taw kidim hi: a khuavak zong suang manphabel jasper suang bang hi a, limlang bang in thiang hi; **12** Taciang khuapi lumphung sang mama le a thupi mama zong om hi, kongpi zong sawm le ni nei a, tua kongpi teng sawmleni tung ah vantungmi sawm le ni om hi, taciang Israel minam sawm le ni te i min te sia kongpi te tung ah ki at hi: **13** Nisuana sang ah kongpi thum; saksang ah thum; thangsang ah thum le nitumna sang ah thum om hi. **14** Taciang khuapi lumphung ah phungkawng sawm le ni om a, Tuuno i sawltak sawm le ni te i min ki at hi. **15** Keima hong paupui sia in khuapi, a kongpi te le lumphung te natu in kham phaikung nei hi. **16** Hi khuapi sia king li nei a, a sauna le a zaina kibang hi: taciang ama in khuapi sia phaikung taw a te ciang in, tai tulkhat le tai za nga pha hi. A sauna, a zaina le a sanna sia kibang siat hi. **17** Ama in lumphung a te ciang in, tong za le sawm li le li sa a, mihing te i te bangma in vantungmi in te hi. **18** Lumphung sia jasper suang manpha taw kiciang hi: taciang khuapi sia kham thiang taw sa a, limlang bang in thiang sitset hi. **19** Hi khuapi lumphung i nuai ah lumphung tawdap te sia suang manpha namcin taw kizeam hi. a khat na tawdap sia jasper; a ni na sia sapphire; a thum na sia chalcedony; a li na sia emerald; **20** A nga na sia sardonyx; a luk na sia sardius; a sali na sia chrysolite; a liat na sia beryl; a kua na sia topaz, a sawm na sia chrysoprasus; a sawm le khat na sia jacinth; a sawm le ni na sia amethyst a hihi. **21** Kongpi khatsim sia pale taw hi a; kongpi a vekpi in pale hi siat hi: khuapi sung lampi sia kham thiang hi a, limlang bang in ki mu thei liang hi. **22** Hi khuapi sung ah biakinn ka mu bua hi: banghangziam cile Topa, na theampo hi thei Pathian le Tuuno te sia tua khuapi i biakinn a hihi. **23** Hi khuapi khuavaksak tu in ni le tha te kisam ngawl hi: banghangziam cile Pathian i minthanna in khuavaksak a, Tuuno sia hi khuapi atu in meivak a hihi. **24** Minam theampo sung pan ngupna nga te sia hi khuavak sung ah om tu uh hi: leitung kumpi te zong amate minthanna le upatna te keng tek uh hi. **25** Tua kongpi te sia sun ciang zong ki khak ngawl tu hi: banghangziam cile tua mun ahzan om ngawl tu hi. **26** Minam theampo in amate minthanna le upatna sung ah tum thei ngawl tu a: Tuuno i nuntakna laibu sung ah min a ki at te bek tum thei tu hi.

22 Pathian le Tuuno i kumpi tokhum pan a pusuk, limlang bang in a thiang nuntakna nguntui sia, ama in hong lak hi. **2** Lampi lai ah le ngunhui lang ah, nuntakna thingkung om hi, tua thingkung in nam sawm le nam ni nga a, tha sim in nga sasawn lai hi: tua thingte te sia minam theampo atu in damna a hihi. **3** Hamsiatna zong om nawn ngawl hi: ahihang Pathian le Tuuno i kumpi tokhum om tu a; a sal te in Ama te na seam tu uh hi: **4** Amate in a maitang mu tu uh a; A min zong amate i talki ah om tu hi. **5** Tua mun ahzan om nawn ngawl a hikom; meivak zong kisam nawn ngawl tu hi, Ni tang zong kisam nawn ngawl hi: banghangziam cile Topa Pathian in amate khuavak pia tu a: amate in a tawntung in uk tu hi. **(aiōn g165)** **6** Ama in hibang in hong son hi, hi thu te sia thuman le thutak a hihi: kamsang thiangtho te i Topa Pathian in a hai ngawl in a piang tu te a sal te lak tu in vantungmi sawl hi. **7** En vun, a manlang in kongpaitu hi: hi laibu sung ah mailam thu pualakna te a zui peuma thuphatoai a hihi. **8** Keima John in hi thu te mu in ka za hi. Tua ka zak le ka mu ciang in hi thu te hong lak vantungmi peang ah bok in ka biak sawm kham hi. **9** Tasiaciang, vantungmi in, tabang vawt heak in: keima zong na naseppui ka hihi, taciang hi laibu sung ah thuhilah te a zui na suapui kamsang te i naseppui zong ka hihi, tua ahikom, Pathian bia zaw in, hong ci hi. **10** Ama in hi laibu sung a mailam thu pualak khol nate sia ceptena khen heak in: banghangziam cile a hun cing dektak zo hi, hong ci hi. **11** A maan ngawl sia a maan ngawl ma in om taken: a niin sia a niin ma in om taken; a thutang ngawl sia a thutang ngawl ma in om taken: a thiangtho sia a thiangtho ma in om taken. **12** En vun, a manlang in kongpaitu hi: Ka kung ah thaman om a, a kuamapo a sepnabang ka pia tu hi. **13** Keima sia Alpha le Omega, a kipatna le a tawpna, a masabel te a khakbel ka hihi. **14** Nuntakna thingkung tung ah thunei tu in le khuapi sung ah kongpi pan tum thei tu in thupiak nate a zui te thuphatoai te a hihi. **15** Banghangziam cile a puasang ah ui te, bum le ai toai te, pasal pumpi zuak te, tualthat te, milim bia te le leilot thuson te theampo om hi. **16** Hi thu te sia pawlpi te sung ah tettipang tu in keima Jesus in vantungmi ka sawl zo hi. Keima sia David i zungpi le a suan ka hihi, taciang a tang zingsol zong ka hihi. **17** Thaa le monu in, te sia tua khuapi sung ah keng tek uh hi. **18** A niin te, Hongpai tan, ci hi. A za te in zong, hongpai tan, ci a lipkhaphuai a vawt te le leilot thu son te kuama a taken. Dangtak peuma hongpai taken. A uk theampo in nuntakna tui sia a thong in la taken. **19** Hi laibu sung ah mailam thu pualakna kammal te taw kisai in

lai

Thupualakna

in belap tu hi. **19** Taciang mi khatpo in hi laibu sung a mailam thu pualakna kammal te a dok le, Pathian in nuntakna laibu sung ah a san tu te laksak tu hi, taciang a thiangtho khuapi le hi laibu sung ah a ki at te zong laksak tu hi. **20** Hi thu te tetti a pangpa in, A manlang in kongpai tu hi, ci hi. Amen, hi taken, Topa Jesus awng, hongpai tan. **21** I Topa Jesus Christ i thuthiamna sia note theampo tung ah hong om taken. amen.

*Khuapi thiangtho, Jerusalem thak sia a pasal atu a kipua khol monu bang in Pathian kung,
vantung pan a tuaksuk, keima John in ka mu hi. Taciang van pan in aw ngingtak taw hibang in
ci hi, En vun, Pathian i biakbuk sia mihing te tung ah om a, Ama sia mihing te taw om tu hi,
amate sia Pathian i mihing te hi tu uh a, Pathian Ama tatak in a mite ompui in,
amate i Pathian hi tu hi.
Thupualakna 21:2-3*

Reader's Guide

Siyin Chin at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Siyin Chin at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Chin-Siyin---Siyin-Chin-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luke 8:31
Romans 10:7
Thupualakna 9:1
Thupualakna 9:2
Thupualakna 9:11
Thupualakna 11:7
Thupualakna 17:8
Thupualakna 20:1
Thupualakna 20:3

Sawlakte 3:21
Sawlakte 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinth 1:20
1 Corinth 2:6
1 Corinth 2:7
1 Corinth 2:8
1 Corinth 3:18
1 Corinth 8:13
1 Corinth 10:11
2 Corinth 4:4
2 Corinth 9:9
2 Corinth 11:31
Galatia 1:4
Galatia 1:5
Ephisus 1:21
Ephisus 2:2
Ephisus 2:7
Ephisus 3:9
Ephisus 3:11
Ephisus 3:21
Ephisus 6:12
Philipi 4:20
Colossae 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
1 Timothy 4:10
1 Timothy 4:18
Taitus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

1 Peter 1:25

1 Peter 4:11

1 Peter 5:11

2 Peter 3:18

1 Johan 2:17

2 Johan 1:2

Jude 1:13

Jude 1:25

Thupualakna 1:6

Thupualakna 1:18

Thupualakna 4:9

Thupualakna 4:10

Thupualakna 5:13

Thupualakna 7:12

Thupualakna 10:6

Thupualakna 11:15

Thupualakna 14:11

Thupualakna 15:7

Thupualakna 19:3

Thupualakna 20:10

Thupualakna 22:5

aïdios

Romans 1:20
Jude 1:6

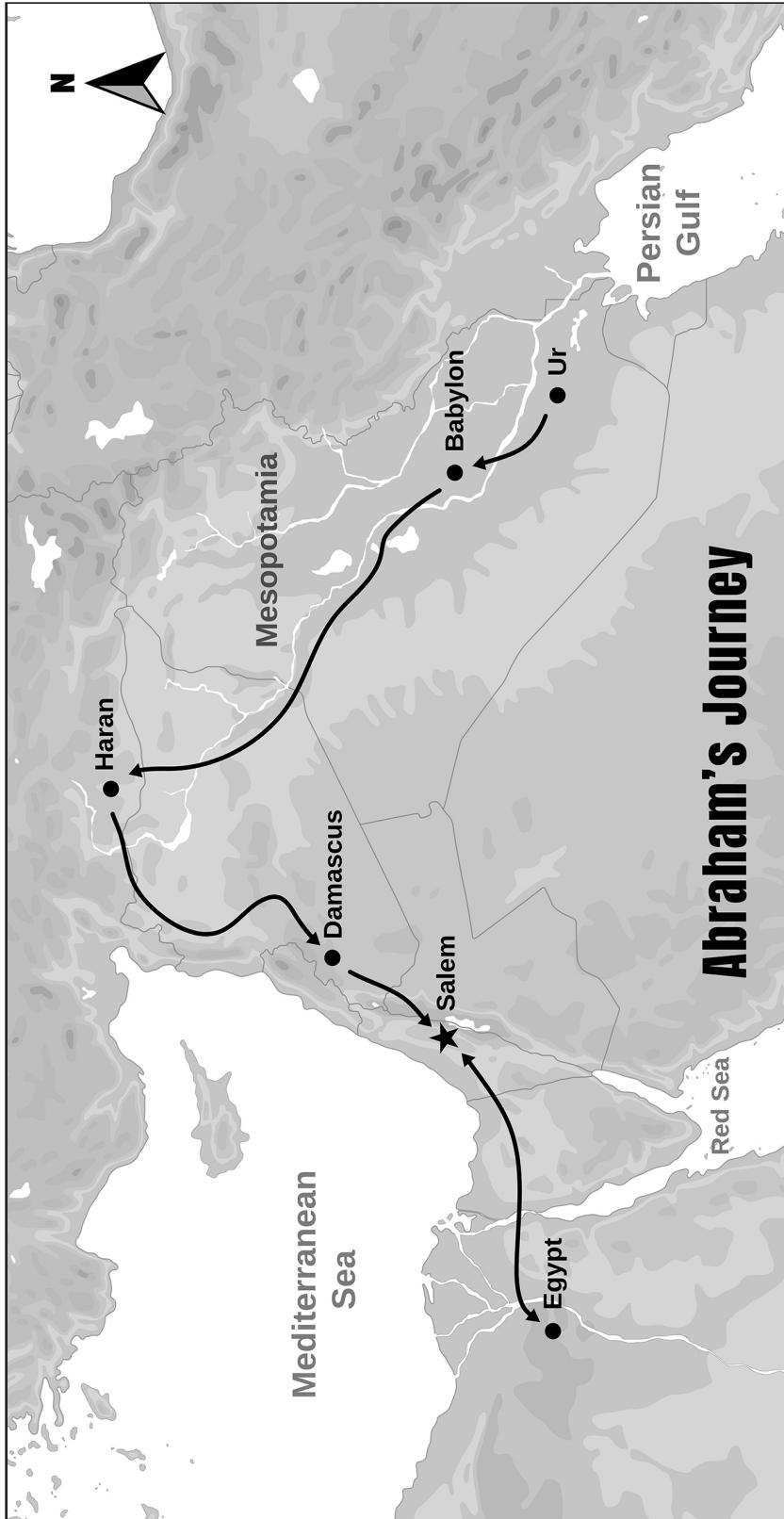
1 Corinth 3:18
1 Corinth 8:13
1 Corinth 10:11
2 Corinth 4:4
2 Corinth 9:9
2 Corinth 11:31
Galatia 1:4
Galatia 1:5
Ephisus 1:21
Ephisus 2:2
Ephisus 2:7
Ephisus 3:9
Ephisus 3:11
Ephisus 3:21
Ephisus 6:12
Philipi 4:20
Colossae 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
1 Timothy 4:10
1 Timothy 4:18
Taitus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

aiōnios

Matthew 18:8
Matthew 19:16
Matthew 19:29
Matthew 25:41
Matthew 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luke 10:25
Luke 16:9
Luke 18:18
Luke 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

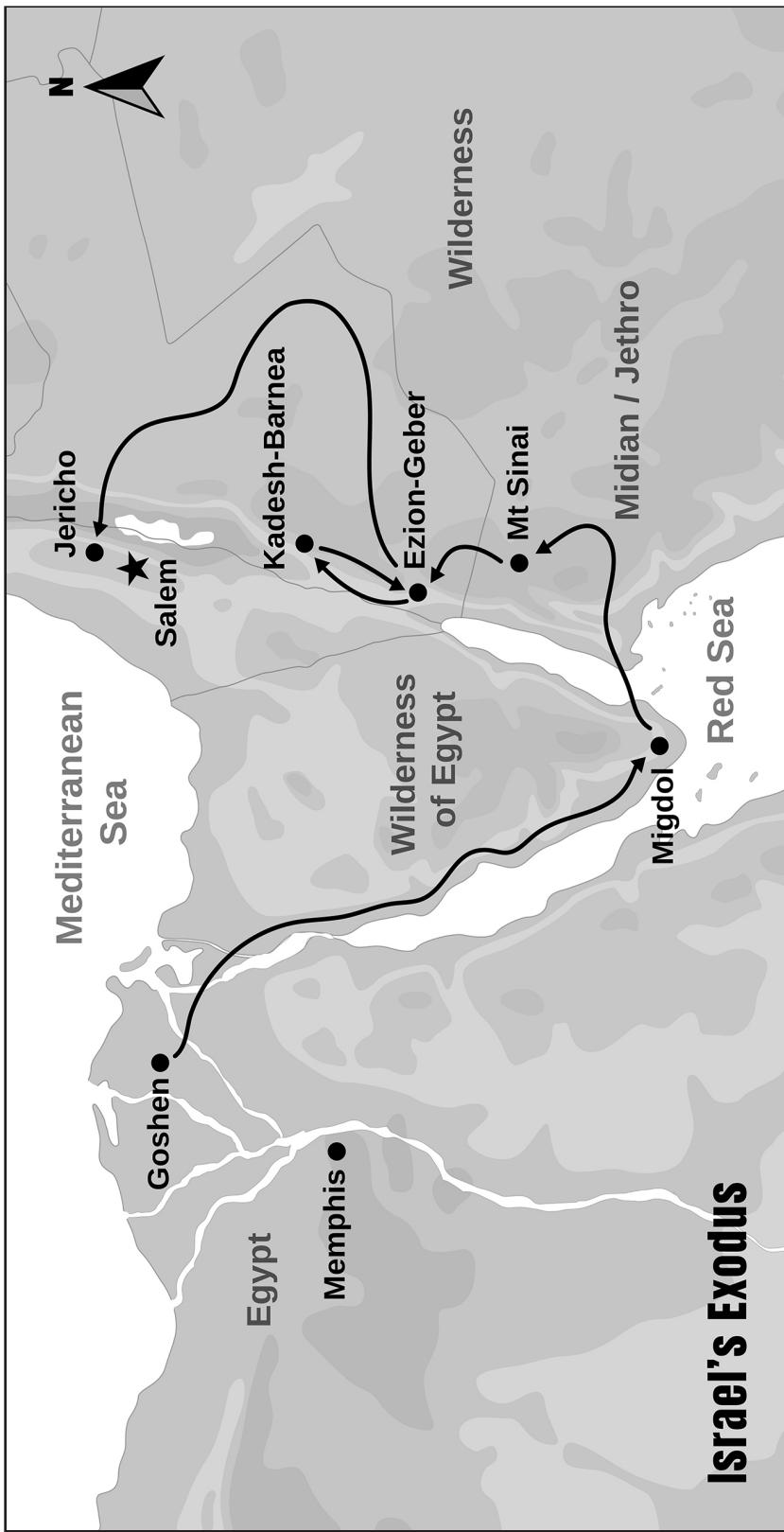
John 14:16

John 10:28	Mark 9:45	Psalms 116:3
John 12:25	Mark 9:47	Psalms 139:8
John 12:50	Luke 12:5	Psalms 141:7
John 17:2	James 3:6	Proverbs 1:12
John 17:3		Proverbs 5:5
Sawltakte 13:46		Proverbs 7:27
Sawltakte 13:48	Matthew 11:23	Proverbs 9:18
Romans 2:7	Matthew 16:18	Proverbs 15:11
Romans 5:21	Luke 10:15	Proverbs 15:24
Romans 6:22	Luke 16:23	Proverbs 23:14
Romans 6:23	Sawltakte 2:27	Proverbs 27:20
Romans 16:25	Sawltakte 2:31	Proverbs 30:16
Romans 16:26	1 Corinth 15:55	Ecclesiastes 9:10
2 Corinth 4:17	Thupualakna 1:18	Song of Solomon 8:6
2 Corinth 4:18	Thupualakna 6:8	Isaiah 5:14
2 Corinth 5:1	Thupualakna 20:13	Isaiah 7:11
Galatia 6:8	Thupualakna 20:14	Isaiah 14:9
2 Thessalonica 1:9		Isaiah 14:11
2 Thessalonica 2:16		Isaiah 14:15
1 Timothy 1:16	Thupualakna 19:20	Isaiah 28:15
1 Timothy 6:12	Thupualakna 20:10	Isaiah 28:18
1 Timothy 6:16	Thupualakna 20:14	Isaiah 38:10
1 Timothy 1:9	Thupualakna 20:15	Isaiah 38:18
1 Timothy 2:10	Thupualakna 21:8	Isaiah 57:9
Taitus 1:2		Ezekiel 31:15
Taitus 3:7		Ezekiel 31:16
Philemon 1:15	Genesis 37:35	Ezekiel 31:17
Hebrews 5:9	Genesis 42:38	Ezekiel 32:21
Hebrews 6:2	Genesis 44:29	Ezekiel 32:27
Hebrews 9:12	Genesis 44:31	Hosea 13:14
Hebrews 9:14	Numbers 16:30	Amos 9:2
Hebrews 9:15	Numbers 16:33	Jonah 2:2
Hebrews 13:20	Deuteronomy 32:22	Habakkuk 2:5
1 Peter 5:10	1 Samuel 2:6	
2 Peter 1:11	2 Samuel 22:6	
1 Johan 1:2	1 Kings 2:6	
1 Johan 2:25	1 Kings 2:9	
1 Johan 3:15	Job 7:9	
1 Johan 5:11	Job 11:8	
1 Johan 5:13	Job 14:13	
1 Johan 5:20	Job 17:13	
Jude 1:7	Job 17:16	
Jude 1:21	Job 21:13	
Thupualakna 14:6	Job 24:19	
	Job 26:6	
eleēsē	Psalms 6:5	
Romans 11:32	Psalms 9:17	
	Psalms 16:10	
Geenna	Psalms 18:5	
Matthew 5:22	Psalms 30:3	
Matthew 5:29	Psalms 31:17	
Matthew 5:30	Psalms 49:14	
Matthew 10:28	Psalms 49:15	
Matthew 18:9	Psalms 55:15	
Matthew 23:15	Psalms 86:13	
Matthew 23:33	Psalms 88:3	
Mark 9:43	Psalms 89:48	

Abraham's Journey

Upna tungtawn in Abraham sia a ngamlua tu mun ah pai tu in, Pathian in a sap ciang in, a pai natu mun he ngawl napi; thu ni in pai hi. - Hebrews 11:8

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

Mediterranean
Sea

Sidon
Tyre
Caesarea-
Philippi

Galilee
Capernaum
Bethsaida

Cana
Nazareth

Sychar

Samaria

Ephraim

Jerusalem

Bethany

Bethlehem

Judea

► Egypt

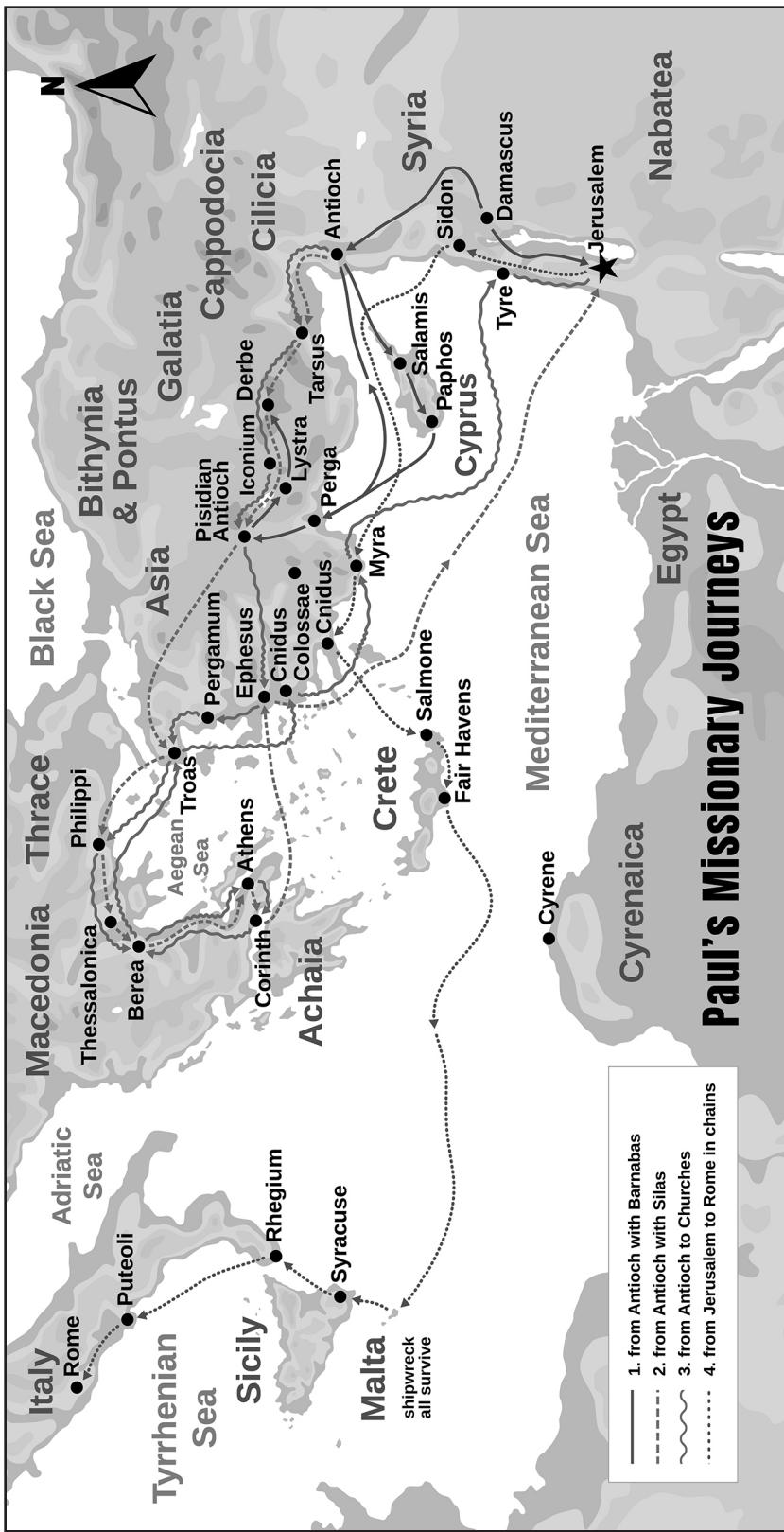
Decapolis

Peraea

Jericho

Jesus' Journeys

Mihing Tapa sia nqual a sawl tu in hongpai ngawl hi, nqual atu seam tu in le mi tamptatkhiat natu a nuntakna pia tu in hongpai hi, ci hi. - Mark 10:45

Jesus Christ i sal, Sawitak a hi tu in a ki samutam le Pathian lungdanna thupha atu koituan, keima Paul in, - Romans 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Siyin Chin at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Tua a hiciang note pai tavun a, minam theampo te hil tavun, Pa, Tapa le Tha Thiengtho min taw tuiphumna pia favun: - Matthew 28:19

